

Bundel van de Raadsvergadering van 10 mei 2012

- 1 Opening
- 2 Vaststellen agenda
- 3 Bepalen volgorde bij stemming
- 4 Vragenkwartier (mondelinge vragen)
- 5 Spreekrecht burger (max. 30 minuten)
[Inspraak vereniging Hier geen wieken .pdf](#)
- 6 Vaststellen notulen vorige vergadering
[Notulen gemeenteraad Teylingen 22 maart 2012.pdf](#)
- 7 Lijst van ingekomen stukken en mededelingen
[Lijst van ingekomen stukken d.d. 10 mei 2012.pdf](#)
- 8 Actielijst, lijst van toezeggingen en langetermijnagenda
[actielijst lijst van toezeggingen.pdf](#)
- 9 Hamerstukken
- 10 Vervangende nieuwbouw Andreasschool
[RV201227a.pdf](#)
[RV201227b.pdf](#)
- 11 Wet Werken Naar Vermogen: herstructureringsfaciliteit en taakscenario's
[RV201228a.pdf](#)
[RV201228c.pdf](#)
[Toelichting bij HSF.pdf](#)
[HSF definitief.pdf](#)
[Brief aan BenW aanbidding herstructureringsplan Wsw 4 april 2012 .pdf](#)
[Conceptbrief verklaring B&W Teylingen herstructureringsplan Wsw .pdf](#)
- 12 Wijziging Verordening Leerlingenvervoer
[RV201229.pdf](#)
- 13 Herbenoemen lid programmaraad
[brief programmaraad.pdf](#)
[concept antwoord aan programmaraad.pdf](#)
[RV201233.pdf](#)
- 14 Zienswijze Regionale Kantorenstrategie Holland Rijnland wvb het toevoegen van drie locaties in Teylingen
[RV201230.pdf](#)
[Concept Kantorensstrategie HR.pdf](#)
[Brief aan Holland Rijnland \(Kantorenstrategie\).pdf](#)
- 15 Coordinatiebesluit bestemmingsplan Jac. van Beierenweg 95c, perceel Loosterweg achter 47a en Torenlaan 3 in Voorhout en omgevingsvergunning
[RV201231.pdf](#)
- 16 Wijziging Bouwverordening 14e serie
[Bouwverordening incl 14e serie wijzigingen .pdf](#)
[RV201232.pdf](#)

- 17 Brandbeveiligingsverordening 2012
[RV201234.pdf](#)
- 18 Bespreekstukken
- 19 Economisch beleidsplan Teylingen 2012 inclusief actieprogramma en bijlagenboek
[RV201235.pdf](#)
[RV201235b.pdf](#)
[Economisch beleidsplan Actieprogramma cie bft 25 april 2012.pdf](#)
[Economisch beleidsplan Bijlagenboek cie BFT 25 april 2012.pdf](#)
- 20 Aanpassing artikel 2:10 Algemeen Plaatselijke Verordening (plaatsing reclameborden op aangewezen plaatsen)
[RV201236.pdf](#)
[APV 2012 met aangegeven de wijzigingen in artikel 210.pdf](#)
- 21 Motie kapbeleid D66 en PvdA
[RVmotie.pdf](#)
- 22 Machtiging vertegenwoordiging raad inzake bezwaarschrift woonplaatsvereiste
[RV201237.pdf](#)
- 23 Sluiting

Donderdag 10 Mei 2012

Geachte raad en andere aanwezigen.

Mijn naam is Ronald Sira en namens de vereniging Hier Geen Wieken (HGW) vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Vereniging HGW is opgericht door buurtbewoners rondom de molenstomp Speelman die zich inzetten voor het behoud van de molenstomp in zijn huidige vorm.

Graag benadrukken wij wel dat wij niets tegen molens hebben maar dat deze niet in en woonwijk horen. Een molen moet ruimte hebben en geen omgevingsgevaar zijn.

De plannen van de stichting “De Molen van Sassenheim” om de molenstomp op te bouwen tot een volwaardige korenmolen van 35mtr hoog incl wieken in onze woonwijk is voor ons onacceptabel.

Wij vragen ons af of deze stichting en de gemeente Teylingen weten wat de plannen allemaal teweeg hebben gebracht bij de buurtbewoners, onrust, angst en vooral veel onzekerheid over ons toekomstig woongenot. Er zijn dan ook ruim 100 handtekening opgehaald van verontruste buurtbewoners tegen dit plan.

Onze ingezonden zienswijzen zijn door de gemeente beantwoord maar zonder enige inleving in onze situatie. Ook zijn een aantal punten beantwoord met “overlast problemen door bezoekers en toeloop in de omgeving worden niet verwacht!!!”

U kunt zich voorstellen dat wij met zulke antwoorden geen genoegen nemen.

Verder maken wij ons ernstige zorgen over meerdere punten zoals:

1. Inbreuk op onze privacy. Door de geplande omloop op 9 meter hoogte waardoor de bezoekers op een afstand van minder dan 11 meter in onze tuinen kijken.
2. de molen leidt tot vermindering van licht in onze huizen en tuinen, zowel in de zomer als de winter. Ook is hinder van slagschaduw en geluid van draaiende wieken onvermijdelijk.
3. parkeer problemen rondom de molen. Het is nu al meer regel dan uitzondering dat er fout geparkeerd wordt rondom de stomp met alle gevolgen van dien voor de veiligheid van spelende kinderen en andere burgers.
4. Financieel gezien vragen wij ons ook af hoe de gemeente het aan zijn burgers gaat uitleggen dat er volgens onze berekeningen tot nu toe al 20.000 euro gemeenschapsgeld is uitgegeven aan onderzoek van de haalbaarheid. Het lijkt ons in deze tijd van financiële crisis waarin subsidies voor talloze gemeenschaps doeleinden zoals zwembaden, sportverenigingen en bibliotheken worden ingetrokken dit niet te

verantwoorden is. Wij vragen daarom dus ook om openheid van zaken omtrent de financiële gevolgen voor de burgers van onze gemeente.

Wij gaan door met procederen tot aan de hoge raad als dat moet en vragen ons daarmee ook af wie die eventuele kosten vanuit de gemeente gaan betalen. Wij zijn bang dat wederom de burger hiervoor gaat opdraaien. Nogmaals openheid van zaken is gewenst.

- 5 In een rapport van het RBOI van Mei 1990 en een herwaardering van datzelfde RBOI in Augustus 2006 wordt kenbaar gemaakt dat de stedenbouwkundige situatie rondom de molen heropbouw NIET toelaat. Datzelfde bureau adviseert de gemeente nu weer en komt nu met een ander oordeel. Opbouw kan nu opeens wel! Voor ons nog steeds onbegrijpelijk en willen dit daarom verder uitgewerkt zien.
- 6 Wij willen er ook graag op wijzen dat de molen als stomp meer bestaansrecht heeft dan de molen zelf. De molen is alleen bekend als stomp en heeft daarmee zijn cultuurhistorische waarde verworven.
- 6 Als laatste maar met stip willen wij u graag wijzen op de bijkomende veiligheidsrisico's van de her-opbouw.

Brandgevaar!! op de site van stichting “De molen van Sassenheim” wordt al gemeld dat ‘Door het bebouwen van de omgeving van de molen en het gebruik van vuurwerk bij de jaar wisseling is de kans op brand in de molen vele malen hoger geworden. In deze situatie is een voorziening om het riet tijdens het afsteken van vuurwerk nat te maken zeer gewenst.

Wat gebeurt de rest van de 364 dagen? Is er dan geen brandgevaar? Als de molen in brand vliegt en de kap valt om met wieken van 12 mtr ligt deze bij jullie inwoners in hun slaapkamer Wij willen er niet aan denken!

Verder is er met het huidige parkeerbeleid soms al spraken dat de brandweer wordt gehinderd laat staan als het er nog drukker wordt.

Dit zijn in onze ogen toch wezenlijke veiligheidsrisico's waar de stichting “De Molen Van Sassenheim” en de gemeente geen aandacht voor lijken te hebben. Nogmaals het is een woonwijk Hier hoort geen molen van 35 meter hoog.

Wij vinden het ook erg jammer dat er vanuit de gemeente ook nooit iemand met ons is komen praten en komen kijken naar de huidige situatie. Wij willen jullie dan ook uitnodigen om eens bij ons in de wijk en onze tuinen te komen kijken om zo onze bezwaren beter te begrijpen.

Dank voor uw aandacht.

Verslag van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Teylingen, gehouden op donderdag 22 maart 2012 om 20.00 uur in het bestuurscentrum Voorhout

Aanwezig

Voorzitter: heer S.W.J.G. Schelberg (burgemeester)
Griffier: heer R. van Dijk

Leden: **VVD** heren J. Bosman, L.P.G. Keeven, G.A. van der Steur, J.W. van der Vijver, dames M. de Jong, T. Jopp, S.G. van der Lubbe, C.H.C. van Steensel, M.E.I. Volten
CDA heren J.T. Keulen, G.L.C.M. van Leeuwen, P.H. Scholten, M. Zandbergen, mevrouw R.G.E. Wietsma
D66 heren R.M. Hartvelt, J.C. Koomen, dames R.M. Keijzer, A. Willemze
PvdA heren W.G.C. de Jong en J.H.M. Peetoom
Trilokaal heren R.M. ten Boden en D.I.H.M. Piket
Trots op Nederland heer E.F. Wegman
ChristenUnie heer F.A.J. Nederstigt
Belang van Teylingen mevrouw M.L. Haroun

Wethouders: mevrouw C.M.L. Lambrechts
heer J.H. Stuurman
heer C.P. van Velzen

Afwezig: heer L.J.P. van der Zon

Verslag: mevrouw J. Kroondijk

1. Opening

De **Voorzitter** geeft het woord aan de Teylinger dichter, die vanaf morgen ook als ambtenaar in Teylingen zal gaan werken om de coördinatie van de wijkbijeenkomsten op zich te nemen.

Mevrouw **Ooijevaar** spreekt de volgende woorden:

*Ik ben misschien op leeftijd maar bezit nog zeker gratie,
een onbekend begrip voor de jonge generatie.
De artistieke stijl waarmee ik status heb verworven,
blijkt in deze tijd zo goed als uitgestorven.
Ik verafschuw de kapsones waarmee men eist en claimt,
kabaal waarmee de jeugd een fikse plek inneemt.
Wie ziet mij nog staan, wie toont er erbarmen,
waar is het respect voor mijn vooroorlogse charme?
Ik vraag om rust en ruimte, om eerbied voor mijn zijn,
als u mijn leeftijd had, vond u dat vast ook fijn.
Had ik mij al voorgesteld, hoe kon ik het vergeten,
het zal u niet verbazen dat ik Nancy blijf te heten.*

De **Voorzitter** dankt mevrouw Ooijevaar voor deze mooie woorden.

Hij opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Wethouder Van der Zon is afwezig; zijn moeder is van de week overleden. Hij condoleert hem mede namens de raad, evenals de heer Keeven die ook zijn moeder recent heeft verloren.

Op 11 februari is oud-wethouder van Voorhout de heer Van der Laar overleden. Hij was raadslid van 1982 tot 1990 en aansluitend tot 1996 wethouder, verantwoordelijk voor onderwijs en welzijn. Hij was een betrokken en toegankelijk bestuurder. Het is goed dat velen op zijn begrafenis aanwezig waren.

Hij feliciteert de heer Hartvelt met zijn verjaardag vandaag evenals Wethouder Lambrechts, zij was van de week jarig. Gezamenlijk hebben zij een traktatie vanavond verzorgd, waarvoor dank.

2. Vaststelling agenda

De **Voorzitter** merkt op dat agendapunt 25 *Onderzoek gemeentelijke huisvesting* onder voorbehoud op de agenda was geplaatst; dat punt zal definitief vanavond behandeld worden. D66, PvdA, ChristenUnie, Belang van Teylingen en Trots hebben een motie voorbereid, welke als agendapunt 27 toegevoegd wordt. Tevens zijn er twee initiatiefvoorstellen, die bij de mededelingen aan de orde komen.

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Bepaling volgorde bij stemming

In geval van hoofdelijke stemming zal de heer Scholten als eerste zijn stem uitbrengen, zijnde een Voor of een Tegen.

4. Vragenkwartier (mondelinge vragen)

Mevrouw **Steensel** vraagt of het waar is, dat de VNG een jubileumfeest organiseert waarvan de kosten neerkomen op ongeveer € 3 miljoen. Het lijkt erop dat toch wel heel ruimhartig wordt omgegaan met gemeenschapsgeld in een tijd waarin het land het moeilijk heeft. Wat is het standpunt van het college hierover?

De **Voorzitter** antwoordt dat dat het jaarlijkse VNG-congres betreft, waar ongeveer 4.500 collegeleden, raadsleden en griffiers van gemeenten evenals bestuurders van gemeenteland bij aanwezig zijn. De VNG bestaat dit jaar 100 jaar en dit jubileumcongres is niet duurder dan de reguliere VNG-congressen. Dit jaar is het congres veel breder inhoudelijk opgezet. Er is een direct belang voor alle gemeenten en deelnemers om dit congres bij te wonen, en een belangrijk hoogtepunt in het netwerken op gemeenteniveau. Het komende congres is misschien iets feestelijker. De VNG heeft geen winstoogmerk en beoogt soberheid.

5. Spreekrecht burgers

De heer **Stuifzand** spreekt de volgende woorden:

"Inmiddels kent u mij, Klaas Stuifzand, eigenaar van villa Nancy in de Postpromenadestraat. Ik sta hier voor u, gesteund door de Stichting Oud Sassenheim, de groepering Behoud Hoofdstraat, de Stichting Jesse Architect en de nodige buurtbewoners, getuige de vele spontane reacties die ik van hen persoonlijk heb ontvangen dat laatste weken. Ik ben allen zeer erkentelijk voor hun steun, evenals de fracties en individuele raadsleden die de moeite hebben genomen om ter plaatse te komen kijken en/of mijn argumenten uitgebreid hebben aangehoord, en dat ook voor mijn gevoel goed hebben begrepen. Over die argumenten ga ik het vanavond dan ook niet meer hebben want die zijn genoegzaam bekend, veronderstel ik. Het is wel triest en ook wel een beetje frustrerend in de afgelopen 15 maanden om te ervaren, dat alle argumenten om mijn huis te beschermen tot nu toe tegen dovemans oren gericht blijken te zijn vwb het college. Het plan ligt in uw agenda, voor mij, mijn gezin en ons huis op essentiële punten ongewijzigd voor ter goedkeuring. Ook ben ik teleurgesteld in de wijze waarop de afgelopen jaren qua informatieverstrekking aan direct-belanghebbenden, dus niet alleen mijzelf maar ook de groepering Behoud Hoofdstraat, is geacteerd over bijv. het samenvoegen van het plan Postpromenade en plan Van Beukhof, en over de tot nu toe gevolgde procedure. Ik ga overigens niet in, gezien de tijd die ik krijg, om hier uitgebreid op terug te komen. Het gaat ons – mijn gezin en ik – uiteindelijk om de rechtsonzekerheid die voor ons gecreëerd wordt en dat leidt mij nog naar één directe vraag aan de verantwoordelijk wethouder of het college. De basisbestemming voor de Postpromenade is nog steeds volumineuze detailhandel, met de wijzigingsbevoegdheid naar een type wonen waaronder hoogbouw. Is het mogelijk dat er aan het einde van de Postpromenade weer een grote bouwmarkt of iets dergelijks gebouwd kan gaan worden maar dan wel op een veel groter bouwvlak dan nu het geval is, met mogelijk ook woningen daarop? Want we praten gezien de massatekeningen over alleen maar de wijzigingsbevoegdheid maar de basis van het bestemmingsplan is nog steeds volumineuze detailhandel.

Ik wil besluiten met een dringend beroep aan het college en de gemeenteraad om een gedeelte van het bestemmingsplan West mbt de Postpromenade zodanig aan te passen dat ons huis villa Nancy in ere wordt gelaten en dat het niet bouwkundig verantwoord weggemoffeld wordt cq te grabbelen wordt gegooid."

De **Voorzitter** dankt de heer Stuifzand voor zijn inbreng.

6. Vaststellen notulen raadsvergadering 9 februari 2012

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

7. Lijst van ingekomen stukken en mededelingen

De **Voorzitter** merkt op dat er twee initiatiefvoorstellen ingediend worden.

Mevrouw **Keijzer** dient mede namens Trilokaal het volgende initiatiefvoorstel in:

*"Initiatiefvoorstel van D66 en Trilokaal
inzake gratis hotspots (wifi rond gebouwen) in Teylingen*

De gemeenteraad;

Overwegende dat:

- *Teylingen een moderne en servicegerichte gemeente wil zijn,*
- *veel Teylingers ook buiten hun eigen voordeur internetten,*
- *er op dit moment absoluut veel te weinig (geen?) gratis hotspots in Teylingen zijn,*
- *hotspots strategisch kunnen worden ingezet om voorzieningen aantrekkelijker te maken (bijvoorbeeld voor toeristen);*

Besluit het college opdracht te geven om het goede voorbeeld te geven en te onderzoeken of:

- *gratis hotspots kunnen worden gerealiseerd in een cirkel rond gemeentelijke gebouwen,*
 - *welke gebouwen hier allemaal voor in aanmerking komen en welke niet,*
 - *welke hotspots als strategisch kunnen worden gekenmerkt en welke als servicegericht,*
 - *welke kosten hiermee gemoeid zijn,*
 - *dit onderzoek te financieren uit de bestaande budgetten,*
- en hierover nog voor de zomer aan de raad te rapporteren.*

Indieners zien mogelijke gratis hotspots bijvoorbeeld op Koudenhoorn, rond de VVV, rond de gemeentehuizen, rond sportaccommodaties.

Indieners hopen dat het goede voorbeeld van de gemeente zal leiden tot veel meer gratis hotspots in Teylingen. Zij denken dan bijvoorbeeld aan:

- *TOV-leden die plaatsen als het horecaplein van gratis hotspots voorzien,*
- *een Teylings bedrijf dat Teylingers goedkoop wil voorzien van zogenaamde FON-kastjes o.i.d.,*
- *grootwinkelbedrijven die hun vestigingen en de directe omgeving ervan van gratis hotspots voorzien."*

Zij licht toe dat FON-kastjes kastjes zijn die iedereen kan kopen en thuis neer kan zetten, waardoor een stukje internet vrijgegeven wordt naar buiten toe zodat mensen die langslopen daarvan gebruik kunnen maken. In België en Engeland zijn reeds veel van deze kastjes verkocht; de betreffende organisatie werkt in die landen samen met British Telecom en Belgacom. Wellicht is hier in Teylingen een bedrijf dat die kastjes wil gaan verkopen.

Mevrouw **Van der Lubbe** dient het volgende initiatiefvoorstel in:

*"Initiatiefvoorstel van de VVD
inzake Veiligheid, Vertrouwen en (mee)Doen*

De VVD zet zich landelijk en lokaal in voor een veiliger Nederland en een veiliger Teylingen. In de begrotingsraad van november heeft de VVD een initiatiefvoorstel op het gebied van veiligheid aangekondigd. De fractie heeft een werkgroep opgestart die vol enthousiasme gezocht heeft naar mogelijkheden, verbeteringen en kansen. Voorop staat dat de uitgangssituatie in Teylingen gezond is. Toch kan het altijd beter. Het doel van dit initiatiefvoorstel is te komen tot een heldere, breed gedragen visie op het gebied van Veiligheid. De rode draad van het voorstel is de concrete invulling van de rol van de regisserende gemeente op het gebied van veiligheid. Samen moeten we ook op veiligheidsgebied denken, durven en doen. Hieronder zijn de concrete besluitpunten per hoofdstuk opgesomd.

De VVD vraagt in dit voorstel het college:

Politie, BOA's en gemeenteambtenaren:

- *aandacht te hebben voor veiligheid bij gebiedsuitbreidingen in open, landelijk gebied, zoals bij station Sassenheim,*
- *heldere afspraken te maken over het minimaal aantal uren surveillance,*
- *samenwerking met omliggende gemeenten voor de inzet van BOA's op te zoeken,*
- *onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor een extra BOA;*

Burgerparticipatie:

- *met een voorstel te komen voor invoering van Burgernet in Teylingen,*
- *een pilot te starten voor buurtbemiddeling,*
- *te zoeken naar mogelijkheden voor 'interactief beleid';*

Fysieke veiligheid:

- *het voldoen aan de al bestaande keurmerken te stimuleren,*
- *bij nieuwbouw de eigen activiteiten onder het Keurmerk Veilig Wonen uit te voeren,*
- *bij renovatie of herstructurering het keurmerk verder door voeren,*
- *met concrete voorstellen te komen om ook bij bestaande bouw het aantal keurmerken te vergroten;*

Crisisbeheersing en rampenbestrijding:

- *voorbereid en geoefend te blijven op crises en rampen,*
- *medewerkers te faciliteren om deel te nemen aan een regionale pool,*
- *het gemeentelijke continuïteitsplan actueel te houden en te beoefenen."*

Zij licht toe dat de VVD drie redenen zag om dit initiatiefvoorstel in te dienen. Ten eerste verdienen mn de woning- en autoinbraken de aandacht in Teylingen. Vervolgens is de VVD op zoek gegaan naar de taken die behoren bij een regisserende gemeente. Tot slot is geprobeerd handen en voeten te geven aan burgerbetrokkenheid op het gebied van veiligheid.

De **Voorzitter** geeft aan dat het college met een reactie op beide initiatiefvoorstellen zal komen en dankt de fracties voor de voorstellen.

8. Actielijst, lijst van toezeggingen, schriftelijke vragen

Mevrouw **Haroun** heeft veel vragen gesteld over passend onderwijs en de kwaliteit daarvan, en dankt voor de beantwoording daarvan. Zij heeft hierover ook met de verantwoordelijk wethouder en ambtenaar gesproken. Kwaliteit van onderwijs valt onder de verantwoordelijkheid van een schoolbestuur. De Onderwijsinspectie ziet daarop toe en kan sancties nemen. De gemeente onderhoudt intensief contact met de schoolbesturen en leerplichtambtenaar, en is betrokken bij de ZAT-teams (Zorg- en advies teams) en het regionaal overleg. De gemeente denkt oplossingsgericht mee. Omdat de samenwerking nu regionaal goed is, verwacht de gemeente niet dat dat in de toekomst anders zal zijn. Toch verzoekt zij het college de raad tijdig te informeren als door passend onderwijs het aantal thuiszitters en/of voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie toeneemt. Hierdoor kunnen nl. ook de negatieve maatschappelijke gevolgen toenemen. Over een paar jaar zal de jeugdzorg onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen en zal vanuit dwarsverbanden naar passend onderwijs gekeken worden. Zij begrijpt dat het Jongerenloket nauw contact heeft met de desbetreffende jongeren; een nauwe samenwerking tussen de CJG's en het onderwijs blijft dus noodzakelijk. Een coördinator kan ook wenselijk zijn om bij onderwijsoverschrijdende problematiek de privacy van leerlingen en ouders te waarborgen. Om die reden kan dan ook gekeken worden naar een zorgmakelaar of sociaal makelaar, die kan doorverwijzen zodat passende ondersteuning geboden wordt. Bij passend onderwijs ligt de nadruk niet alleen op het onderwijs maar juist op de ondersteuningsbehoefte van het kind en soms het hele gezin. In de beantwoording staat dat ouders en jongeren zoveel mogelijk de regie behouden; de nieuwe wet beperkt echter de medezeggenschap en keuzevrijheid, en blijft dus een aandachtspunt.

Wethouder **Van Velzen** zegt toe dat het college zeer nauwlettend deze zaken in de gaten zal houden. Mochten de problemen groter worden dan komt hij daarmee naar de raad.

HAMERSTUKKEN

De **voorzitter** stelt vast, dat de hieronder vermelde onderwerpen als hamerstukken worden aangenomen.

9. **Concept-programma Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) 2013**
10. **Verbeteracties Wet Werk en Bijstand (MAU-aanvraag)**
11. **Verklaring van geen bezwaar oprichten nevenvestiging speciaal onderwijs**
12. **Benoeming leden Welstandscommissie**
13. **Gewijzigde begroting 2012 van de gemeenschappelijke regeling GeVuLei**
14. **Vaststellen regeling Intergemeentelijk Compensatiefonds ruimte voor ruimte en lintbebouwing Duin- en Bollenstreek**
15. **Toetreden gemeente Lisse tot de Omgevingsdienst West-Holland**
16. **3^e Wijziging legesverordening 2011 (vwb dagvergunning snelvaren)**
17. **Treasurystatuut 2012**
18. **Garantstelling geldlening Tennisvereniging Overbos**
19. **Aanpassingen Sportpark Roodemolen**
20. **Kunstgrasveld VV Foreholte**

BESPREEKSTUKKEN

21. Bestemmingsplan Sassenheim West

Eerste termijn college

Wethouder **Stuurman** zegt dat deze reguliere herziening een grote verbetering betekent. Hierin is sprake van conservering van wat Teylingen waardeert en in stand wil houden, bijv. vwb de woonwijk. Ten tweede wordt hierin de ruimte en mogelijkheid geboden voor ontwikkelingen. In de commissie heeft hij een aantal mededelingen gedaan over een redactionele fout in het stuk; die is inmiddels verwerkt en rood in de tekst aangemerkt. Tevens is de zienswijze mbt de eigenaar van de villa Nancy bijgevoegd.

Eerste termijn raad

De heer **Nederstigt** heeft in de commissie reeds aangegeven in grote lijnen akkoord te kunnen gaan met het bestemmingsplan. In de commissie is over villa Nancy gezegd, dat er nu een mogelijkheid ligt tot een wijziging maar Wethouder Van der Zon heeft destijds gezegd, dat dat niet betekent dat die er ook echt komt. Met deze herziening maakt de raad een wijziging echter wel mogelijk. Binnenkort komt er mogelijk een fietspad in de Roodemolenpolder, waarvan velen nu ook zeggen die liever niet te zien maar ook die is nu eenmaal mogelijk. Hij verzoekt het college nog eens goed te bekijken wat de maximale afstand tot de villa zou moeten zijn en wat de maximale bouwhoogte van het plan zou moeten worden. Wat is daar nu precies mogelijk? Villa Nancy is een beeldbepalend gebouw en het college streeft ook na het dorpse karakter van de drie kernen te handhaven. Dit gebouw draagt daar zeker aan bij en het daar geprojecteerde pand wat minder. In dezelfde commissie Ruimte is gesproken over de archeologische waarde. Het is vreemd dat lang gediscussieerd kan worden over iets dat niet te zien is maar mogelijk in de grond zit, terwijl iedereen villa Nancy kent maar daarover wordt juist heel voorzichtig gesproken vwb de archeologische waarde.

De heer **Van Leeuwen** kan zich ook grotendeels vinden in dit bestemmingsplan en de nota van beantwoording op de ingediende zienswijze. Echter, door de ontwikkelingen op de Postpromenade kan zij onmogelijk dit bestemmingsplan integraal vaststellen. Het belang van de monumentale villa Nancy is er in dit plan wel erg bekaaid vanaf gekomen. Jammer dat slechts anderhalf jaar na bespreking van het plan Bakker opnieuw een plan voorligt waar eigenlijk dezelfde dilemma's spelen als toen. Binnen deze stedenbouwkundige visie ontstaat nu een zestal appartementsgebouwen met daartussen villa Nancy. Deze monumentale villa verdient als parel bij de entree van Sassenheim behouden te blijven. De ChristenUnie heeft via een mail een amendement aangekondigd; dat heeft zijn sympathie en steun. Anderzijds kan hij zich voorstellen, dat het college eerst nader wil onderzoeken of binnen een stedenbouwkundige visie tegemoet gekomen kan worden aan hetgeen in het amendement is verwoord.

De heer **Ten Boden** denkt geheel in de lijn van voorgaande sprekers: voorliggend ontwerp-bestemmingsplan is prima behalve vwb de Postpromenade. Het zou heel vreemd zijn op die plek opeens een detonerend appartementencomplex neer te zetten want dat past niet bij de ingang van de kern en de waarde van villa Nancy. Daar zouden eerder villa's of twee-onder-één-kap woningen kunnen komen.

De heer **Peetoom** kan in grote lijnen instemmen met het plan. Het aantal bezwaarschriften was erg klein. Hij staat in principe positief tegenover het amendement van de ChristenUnie maar wil eerst van het college horen wat de implicaties daarvan precies zijn.

De heer **Keeven** sluit zich aan bij de vorige sprekers vwb villa Nancy. De wijzigingen nav de opmerkingen in de commissie keurt hij goed behalve vwb de Postpromenade. Het te bouwen gebouw naast de villa zou in ieder geval met één verdieping verlaagd moeten worden en de minimale afstand van 15 m zou niet tot het hoofdgebouw van de villa moeten gelden maar tot de totale bebouwing (serre). Ziet het college daar mogelijkheden toe? In het verleden heeft de projectontwikkelaar van project Bakker aangegeven, dat het onmogelijk was daar grote villa's neer te zetten; dat moesten beslist dure appartementen worden. De markt heeft die feiten ingehaald en nu blijkt dat er toch villa's gebouwd kunnen worden. Veranderende tijden kunnen ook veranderende oplossingen bieden.

De heer **Koomen** vindt het bestemmingsplan ook goed behalve vwb de Postpromenade. Ttv plan Bakker was een vergelijkbare discussie over de hoogte van de bouw en het aanzicht; toen werd gezegd dat het plan net kon. Nu lijkt de schaal ineens weer opgerekt. De nieuwbouw zou al bij de vlaggenmasten beginnen en dat is inderdaad heel dicht op villa Nancy. Villa Nancy wordt fors gedupeerd, daar is geen discussie over. Er zijn wel vaker plannen waar individuele inwoners flink benadeeld worden maar dan is er sprake van een maatschappelijke noodzaak. Wat hier de maatschappelijke noodzaak van is, is hem niet bekend; kan het college dat aangeven? Zolang het college hem niet overtuigt, kan hij hier niet mee instemmen. Ook hij heeft sympathie voor een amendement dat hiermee meer rekening houdt.

Tweede termijn college

Wethouder **Stuurman** zegt dat hem ongeveer bekend is wat er in het amendement staat, dat nog niet is ingediend. Vwb de maatschappelijke noodzaak zegt hij, dat het hier gaat om een te herontwikkelen gebied. Ontwikkelaar, architecten en een stedenbouwkundige visie liggen hieraan ten grondslag. Dat is een wensbeeld. Dat dat in strijd lijkt met hetgeen daarnaast gebeurt, is op papier aanwezig. Daar moet zorgvuldig mee omgegaan worden. Hij heeft nog eens goed naar de tekening gekeken met de rode lijnen van de bebouwing erop. Het amendement is nog niet ingediend maar dit is zijn laatste spreekronde dus hij wil daar wel iets over zeggen.

De heer **Nederstigt** wilde eerst van het college weten wat daar precies mogelijk is alvorens hij het amendement indient. De Wethouder heeft het concept ook gezien en het gaat over de minimale afstand van de villa en evt. bebouwing plus de hoogte daarvan.

Wethouder **Stuurman** zegt dat bij de appartementengebouwen is gedacht aan half verdiept parkeren en als er een etage vanaf gehaald wordt, komt dat neer op een hoogte van 8 m. De maximale hoogte zou dan niet 11 maar 12 m worden. Als de raad er aan de aangewezen kant een etage af wil halen dan zal het college dat aan de ontwikkelaar meegeven. Tav de afstand tot de bebouwing is het amendement niet duidelijk. Daarin wordt gevraagd om een afstand van 17 m tot aan de bebouwing, maar de plattegrond geeft aan dat er ook een garage voor de serre staat. Dat maakt het bebouwde gebied groter.

De heer **Keeven** zegt dat de VVD heeft voorgesteld te rekenen met 15 m vanaf de serre.

Wethouder **Stuurman** reageert nu op de tekst van het amendement. In het bestemmingsplan wordt uitgegaan van de hoofd- en buitenwanden van het gebouw; dat is de algemene trend. Als het gehele bouwvolume teruggebracht moet worden van de raad dan komt er een probleem in de mogelijke realisatie; dat wordt dan zeer moeilijk.

De heer **Ten Boden** verzoekt de Wethouder met de raad mee te denken over wat wenselijk is in de kern Sassenheim en niet uit te gaan van wat een projectontwikkelaar zou willen.

Wethouder **Stuurman** zegt alleen wat dat planmatig inhoudt.

De heer **Ten Boden** benadrukt dat niet een projectontwikkelaar bepaalt wat er bouwtechnisch gebeurt in een kern; dat doet alleen de raad.

Wethouder **Stuurman** geeft louter aan hoe er stedenbouwkundig gezien over gedacht wordt. Het amendement geeft aan 17 m vanaf de bebouwing, de VVD 15 m; de raad dient wel aan te geven

wat het uiteindelijk zou moeten worden. Daarmee geeft de raad het college wel een boodschap mee die heel moeilijk uitvoerbaar is. Er is geen combinatie mogelijk van een grote bouwmarkt met wonen erboven. Vwb de maatschappelijke noodzaak zegt hij, dat het hier gaat om een oude omgeving die niet meer voldoet en daar dient rendabel en efficiënt iets nieuws neergezet te worden.

De heer **Koomen** heeft gevraagd naar de maatschappelijke noodzaak om een burger zo te duperen.

Wethouder **Stuurman** zegt dat het nooit de bedoeling kan zijn, dat er een maatschappelijke noodzaak is om iemand te duperen. Hier is sprake van het gevolg van een ontwikkeling.

De heer **Koomen** bedoelt waarom het op deze manier moet, want hij is er niet van overtuigd dat het per sé zo moet. En hij is niet de enige die hier zo over denkt. Kan er niet meer rekening gehouden worden met de belangen van deze individuele burger?

Wethouder **Stuurman** zegt dat het plan zo is aangeboden en hij neemt kennis van de mening van de raad. Uiteindelijk beslist de raad.

De heer **Keeven** vindt niet dat steeds gesproken moet worden over de individuele burger; het gaat de VVD ook om het totale aanzicht en de entree van het dorp.

Wethouder **Stuurman** begrijpt dat.

De heer **Nederstigt** verzoekt de Voorzitter de vergadering kort te schorsen.

De **Voorzitter** stelt voor dat de Wethouder eerst de resterende vragen beantwoordt.

Wethouder **Stuurman** zegt in antwoord op de heer Ten Boden, dat uitvoerig gespeeld is met de mogelijkheden die daar zijn. Wat voorligt, is de uitkomst van een visie en daar hoort een stedenbouwkundige visie bij. Volgens het college is wat voorligt een aanvaardbare ontwikkeling, ook vwb de positie tov de weg en de drukte van het verkeer.

De heer **Wegman** vraagt hoe recent die visie is.

Wethouder **Stuurman** zegt dat die visie heel recent is.

De **Voorzitter** schorst de vergadering (20.50-21.00h).

De **Voorzitter** geeft het woord aan de heer Nederstigt.

De heer **Nederstigt** meent dat er een aantal opties is: hij kan bijv. het concept-amendement nu indienen of een amendement dat pleit voor villa's op die plek, maar hij denkt niet dat hier vanavond uitgekomen wordt. Hij stelt dus voor dat het college het hele bestemmingsplan terugneemt en het in de volgende commissie Ruimte opnieuw wordt behandeld.

Wethouder **Stuurman** neemt daar kennis van.

De **Voorzitter** concludeert dat het college het voorstel terugneemt; het bestemmingsplan zal voor de commissie Ruimte geagendeerd worden.

22. Sportaccommodatienota

De **Voorzitter** ziet dat de heer De Liefde ook aanwezig is. De heer De Liefde heeft als ambtenaar als laatste opdracht de Sportaccommodatienota; de Voorzitter wenst hem veel rustige dagen als gepensioneerde.

Eerste termijn college

Wethouder **Stuurman** zegt dat de raad belangrijke koersen heeft uitgezet de laatste jaren op het gebied van sport: in 2009 de algemene voorzieningennota en de keuzenota sport. Die koersen heeft het nieuwe college opgepakt en ingevuld. Het nieuwe college heeft ook een ombuiging van subsidies gemaakt naar facilitering van de verenigingen die de sport in Teylingen organiseren. De

hoofdpijnen die door de raad zijn onderschreven, zijn nu in deze Sportaccommodatienota verwerkt. De raad heeft inmiddels kennis kunnen nemen van de antwoorden op de zienswijzen. In deze nota gaat het om de vraag of er voldoende capaciteit is, wat de toekomstverwachtingen zijn, hoe zit het met de ligging en kwaliteit daarvan evenals belangen, wensen en het bewaken van middelen. Hij meent dat in deze nota de faciliterende rol van de gemeente evenwichtig is afgebakend voor de komende jaren.

Eerste termijn raad

De heer **Scholten** vindt het goed dat duidelijkheid wordt geboden aan verenigingen over sportaccommodaties en de faciliterende rol van de gemeente. Het CDA kan op hoofdpijnen met de reactie van het college op de ingediende zienswijzen instemmen. Cruciaal in het beleid is het onderscheid tussen sporten: basissporten en niet-basissporten. Dat onderscheid in de nota is niet geheel logisch. Waarom worden honk- en softbal bijv. bij de buitensport wel als basissport gezien en bridge bij de binnensport niet? Honk- en softbal voldoen niet aan de aangegeven criteria, bridge en schaken wel. Bovendien vertonen denksporten een sterke stijging en die vraag zal alleen maar toenemen. Teylingen telt vier bridgeverenigingen met bijna 500 leden. De schaakvereniging is kleiner maar wel heel actief.

Het CDA wil dan ook een amendement indienen, zijnde een concreet voorstel tot wijziging van het ontwerp-besluit:

"Amendement 1 inzake aanpassen onderscheid basissporten en niet-basissporten

De raad van de gemeente Teylingen, in vergadering bijeen dd 22 maart 2012;

Ondergetekende stelt de raad voor het volgende amendement aan te nemen in afwijking van het voorstel van het college.

Overwegende, dat:

- in de Sportaccommodatienota 2012-2015 onderscheid wordt gemaakt tussen basissporten en niet-basissporten,*
- dat dit onderscheid verstrekken gevolgen heeft voor de faciliterende en regisserende rol van de gemeente tav realisatie, onderhoud, instandhouding en uitbreiding van sportaccommodaties en -voorzieningen,*
- dat in punt 2.2 van de Sportaccommodatienota de criteria worden genoemd voor het aanmerken van een sport als basissport,*
- dat de denksporten bridge en schaken bij de binnensporten niet als basissport worden aangemerkt, terwijl zij voldoen aan de gestelde criteria,*
- dat dit in strijd is met het algemene beginsel van behoorlijk bestuur dat de overheid gelijke gevallen op gelijke wijze moet behandelen (gelijkheidsbeginsel);*

Concreet voorstel tot wijziging ontwerp-besluit een beslispunt 2 toevoegen:

- 2. Op p.7 paragraaf 2.2 van de Sportaccommodatienota "bridge en schaken" toevoegen aan de lijst van basis-binnensporten en "bridge" verwijderen bij de lijst van niet-basissporten.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus ondertekend door de fractie van het CDA."

De heer **Hartvelt** vraagt zich af of andere sporten straks ook niet een beroep daarop zullen doen. Aan binnensporten zitten niet veel kosten verbonden maar hij kan zich voorstellen, dat andere buitensporten straks een beroep doen op de gemeente om gefaciliteerd te worden.

De heer **Scholten** wijst op de criteria die gesteld zijn. Tussen de sporten die nu in Teylingen worden bedreven, staan niet onmiddellijk sporten die voldoen aan die criteria. Deze nota is geldig voor drie jaar en mocht er een vereniging komen die de gemeente op dit moment nog niet onderkent, dan moet die situatie opnieuw bekeken worden.

Niet alleen jongeren maar ook veel ouderen doen aan sport. Hij roept de raad op het belang van die sporten niet te miskennen en de motie te ondersteunen.

Mevrouw **Haroun** dient de volgende motie in:

*"Motie 1
inzake de Sportaccommodatienota*

De raad van de gemeente Teylingen, in vergadering bijeen dd 22 maart 2012;

Ondergetekende stelt de raad voor de volgende motie aan te nemen.

Overwegende, dat:

- *de gemeente sport belangrijk vindt en deze toegankelijk moet zijn voor iedereen,*
- *deze Sportaccommodatienota uitgaat van de eerste van vijf strategieën uit de Voorzieningennota van 2009: "voorzien in de sportbehoefte en realiseren van accommodaties; kwalitatieve en kwantitatieve sportvoorzieningen",*
- *de gemeente verantwoord financieel beleid voert en uitgaat van de zelfredzaamheid van verenigingen, waarbij subsidies niet meer vanzelfsprekend zijn en deze van generiek naar specifiek gaan,*
- *het uitgangspunt is om de bestaande accommodaties eerst optimaal te benutten alvorens nieuwe te bouwen en/of aan te leggen,*
- *de gemeente faciliteert en regisseert, en legt op deze wijze verbindingen, gaat de dialoog aan en denkt oplossingsgericht mee,*
- *de gemeente dmv actieve participatie, het meedoen in de samenleving, de sociale cohesie wil versterken voor jong en oud,*
- *sport een positief effect heeft op de motorische en algemene ontwikkeling, waardoor de gezondheid bevorderd wordt;*

Roept het college op:

- *om vanuit de Voorzieningennota 2009 niet slechts strategie 1 als uitgangspunt te nemen en juist vanuit haar verantwoordelijkheid voor haar inwoners in te zetten op preventief en financieel verantwoord beleid, rekeninghoudend bij de uitvoering binnen de gestelde kaders met de negatieve effecten, die meer kosten met zich mee kunnen brengen,*
- *een gevarieerd aanbod van sport te bieden, dat aansluit op de basisbehoefte van de inwoners van Teylingen en toegankelijk is voor iedereen,*
- *en hierbij te kijken naar een minder strak onderscheid tussen de basis- en niet-basis sport, de recreatieve sporters en specifieke doelgroepen, zoals nu in de Sportaccommodatienota 2012-2015 vastligt,*
- *in gesprek te blijven met de verenigingen om bij capaciteitstekort oplossingsgericht mee te denken en ruimte te blijven bieden om vanuit de financieel gestelde kaders verantwoord investeringen te doen,*
- *de raad tijdig te informeren bij knelpunten, en middels een raadsvoorstel, indien gewenst, om extra financiële middelen te vragen.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus ondertekend door de fractie van Belang van Teylingen."

Het doel hierbij is, dat sport toegankelijk moet zijn voor zowel jong als oud, de sociale cohesie wordt versterkt, te bewegen en gezondheid te bevorderen. In de Wasbeek is de grootste doelgroep bijv. recreatieve zwemmers, waarvoor het zwembad toegankelijk en betaalbaar moet blijven.

De heer **Piket** kan zich goed vinden in de opzet van de Sportaccommodatienota. Wel moet ervoor gewaakt worden, dat er geen precedents geschapen worden. Dezelfde keuze om verenigingen uit te sluiten, kan een verkeerde zijn. Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen basis- en niet-basis sporten is discutabel en zeker niet toekomstbestendig. Hij wijst in dit verband op het amendement van het CDA en denkt, dat de drie schaatsclubs de volgende aanvraag zullen doen. Dat amendement zal Trilokaal dan ook niet steunen. Het lijkt hem verstandig andere criteria te zoeken voor de basis sport, zoals capaciteit, belang binnen de gemeente etc. Of wil Trilokaal soms dat er een zesde voetbalvereniging, immers een basis sport, hier komt? Als een nieuwe sport tulpwerpen zich aandient, moet daar dan nee tegen gezegd worden?

De heer **Scholten** merkt op dat tulpwerpen een sport is die niet in vrijwel alle gemeenten in Nederland beoefend wordt.

De heer **Piket** kent meer sporten die vijf jaar geleden nog niet aanwezig waren in Nederland. Het amendement van het CDA steunt hij niet, wel wil hij meedenken over een wat algemenere vorm.

De heer **De Jong** is tevreden over de nota van beantwoording van het college. Op de vraag of de Wethouder overleg wil blijven voeren met de buitensportaccommodaties waarbij de investeringen gericht zijn op de kleedruimten, heeft Wethouder Van der Zon in de commissie knikkend gereageerd maar dat hoort hij graag nog bevestigd door het college. De wens bestaat nl. dat die in deze constructie gevangen kunnen worden. In de commissie bleek, dat insprekers van binnensporten problemen hadden met het feit dat er geschoven moet worden met groepen jeugd wanneer er iets te weinig capaciteit aanwezig was. Dat is soms niet te vermijden maar de Stiwa zou gevraagd moeten worden om in die coördinerende rol bij het roosteren van die clubs goed te kijken naar zo min mogelijk verkeersbewegingen voor de jeugd.

De heer **Hartvelt** vindt het goed dat deze nota, een leidraad voor toekomstige investeringen, hier nu ligt. Ook hij had een opmerking gemaakt over de kleedruimten. Er zit ruimte tussen ruwbouw en afbouw en hij hoopt, dat dat in de toekomst mogelijkheden biedt. Hij verwijst naar de zienswijze van handbalvereniging Foreholte: in het antwoord wordt opgemerkt, dat "wij er wellicht ten overvloede op wijzen dat de vereniging aangeeft ook ruimte te huren in Rijnsburg en Noordwijkerhout". Wat wordt met zo'n antwoord bedoeld? Trilokaal vraagt zich af of met het amendement van het CDA de deur niet wijd open gezet wordt. De heer Scholten zei al dat deze nota voor drie jaar geldt en eerst moet er drie jaar een tekort zijn aan capaciteit voordat je de aanvraag kan indienen. D66 steunt het amendement van het CDA dus wel.

De heer **Nederstigt** kan zich grotendeels vinden in de Sportaccommodatienota; complimenten voor de helderheid ervan. Zijn vragen zijn in de commissie voldoende beantwoord. Vwb het onderscheid tussen basis- en niet-basisporten zegt hij, dat het CDA bekeken heeft welke sport wel en welke niet tot basissport gerekend zou moeten horen. Daar zou echter nog de hele avond over gediscussieerd worden. Hij heeft in de commissie opgemerkt, dat Inspiration gezien hun wereldwijde status wellicht ook tot de basissporten gerekend zou moeten worden. Hij meent, net als Belang van Teylingen, dat het college niet te rigide in dat onderscheid moet zijn. Het maakt nl. niet zoveel uit want Wethouder Van der Zon heeft al gezegd, dat dat onderscheid niet zo strikt gehanteerd hoeft worden; in voorkomende gevallen wel. De ChristenUnie stemt in met amendement 1 want de argumentatie van de heer Scholten snijdt op zich hout. Bovendien is deze nota voor drie jaar geldig en als nu een sport aan de basissport wordt toegevoegd dan wil dat niet zeggen, dat er allerlei andere sporten voor de deur gaan liggen en een claim opeisen. Hij stemt ook in met motie 1, vooral omdat daarin staat dat het onderscheid niet altijd strikt gehanteerd hoeft te worden.

Tweede termijn college

Wethouder **Stuurman** zegt dat in de commissie al gemeld is, dat dat onderscheid op zich al aan het vervagen is. Voordat er nu overgegaan wordt op een amendement en een wijziging is het belangrijk vast te stellen in welke gevallen het van belang is dat onderscheid te maken. Er zijn drie schaatsverenigingen; schaatsen is geen basissport maar deze verenigingen hebben wel alledrie een schaatsbaan op gemeentegrond dus die worden wel gefaciliteerd.

De heer **Piket** bedoelde te zeggen, dat uitgaan moet worden van hetgeen in de nota staat vwb het onderscheid. Als er nu een accommodatie op instorten staat, wat gaat de gemeente dan doen?

Wethouder **Stuurman** vervolgt dat als de bridgesport zich zo blijft ontwikkelen en de verenigingen op diverse plaatsen met genoeg spelen op die plekken maar zij besluiten samen iets te gaan doen op een nieuwe plek, dan is dat een initiatief vanuit organisaties en hij kan zich niet voorstellen dat een samenleving dat niet realiseert. Daar is geen reglementaire regeling voor nodig.

De heer **Scholten** meent dat het verleden anders heeft uitgewezen. De bridgeverenigingen in Sassenheim speelden in de Wasbeek en moesten daar noodgedwongen uit omdat de prijzen te hoog werden. Aankloppen bij de gemeente heeft niet geholpen want de gemeente vond dat geen basissport.

Wethouder **Stuurman** zegt dat het in dat geval niet goed is aan te kloppen bij de gemeente. In dat geval zou een plan gemaakt moeten worden dat breed gedragen wordt en de gemeente moet dat plan dan mogelijk maken.

De heer **Scholten** merkt op dat getracht is met de gemeente daarover te praten, maar er was geen welwillend oor bij de gemeente om dat gesprek te voeren. Er is dus geen bevredigende oplossing gekomen voor die twee verenigingen.

Wethouder **Stuurman** zegt dat het CDA op de plaats van de Sportaccommodatienota vraagt om een wijziging aan te brengen in de Voorzieningennota.

De heer **Scholten** stelt dat het onderscheid tussen basis- en niet-basisporten door het college in de Sportaccommodatienota is verwoord.

Mevrouw **Haroun** geeft aan dat de raad daar zelf voor gekozen heeft.

Dat neemt niet weg volgens de heer **Scholten**, dat de tweedeling in de Voorzieningennota min of meer toevallig tot stand is gekomen en zeker geen eeuwigheidswaarde heeft. Kijkende naar de criteria dan is die indeling niet logisch; daar moet opnieuw naar gekeken worden.

Wethouder **Stuurman** zegt dat als nu het amendement wordt aangenomen om die zinsnede in de nota te veranderen, dan verplicht dat de gemeente om ook op andere plaatsen iets te wijzigen. Er wordt nl. gerefereerd aan de Voorzieningennota en daar hoort het eigenlijk thuis. Er is geen probleem om motie 1 aan te nemen; daarin staat wat de gemeente nl. al doet.

Mevrouw **Volten** vraagt wat de meerwaarde van die motie dan is.

Wethouder **Stuurman** geeft alleen aan dat het voor het college geen probleem is wanneer die motie aangenomen wordt. Wat daarin staat, is al de handelwijze rondom sport; er staat niets nieuws in.

Mevrouw **Haroun** wil een bepaald signaal afgeven met de motie. De punten in het begin van de motie zijn alle punten die al in de Sportaccommodatienota staan. Zij heeft daarbij de kanttekening geplaatst, dat de verenigingen duidelijk hebben aangegeven dat er een capaciteitstekort is en het college geeft aan dat dat niet het geval is. Zij vindt het belangrijk, dat het college met verenigingen in gesprek blijft hierover en meekijkt naar oplossingen.

Wethouder **Stuurman** zegt dat als er ergens knelpunten zijn dan blijven partijen om de tafel zitten. Ook de PvdA heeft aangegeven dat er overleg gevoerd moet blijven worden, bijv. tav de kleedkamers; op de vraag van de heer De Jong kan hij dan ook bevestigend antwoorden. Het verzoek mbt het inroosteren door Stiwa brengt hij graag over. In de beantwoording van de zienswijze van Foreholte is gesproken over een alternatief in Warmond; daarin wordt aangegeven dat ook nu al gebruik gemaakt wordt van voorzieningen in andere gemeenten en daarvoor vinden ook verkeersbewegingen plaats. Als uit de beantwoording van de zienswijzen zou blijken, dat de gemeente niets met sportstimulering te maken heeft dan is dat helaas niet goed, want een gemeente hoort zich daarvoor te blijven inzetten en getracht wordt ook dat via verenigingen en organisaties te bewerkstelligen.

Hij ontraadt het amendement en kan zich vinden in de motie.

De heer **Nederstigt** zegt dat de gemeente daar inderdaad een taak in heeft.

Tweede termijn commissie

De heer **Scholten** blijft erbij, dat het onderscheid niet logisch is en dat daar in ieder geval naar gekeken moet worden. Ook heeft hij Trilokaal gehoord en een alternatief zou kunnen zijn het amendement te wijzigen in een motie, waarin het college wordt opgeroepen zich nader te bezinnen over de indeling basissporten en niet-basisporten.

Mevrouw **Haroun** zegt dat in dat geval zij die motie van het CDA kan ondersteunen.

De heer **Piket** kan ook meegaan met de motie van het CDA. Het lijkt hem niet goed wanneer de komende jaren steeds gediscussieerd moet worden over of iets een basissport is of niet.

De heer **Hartvelt** sluit zich daarbij aan. Motie 1 lijkt hem een extra ondersteuning richting college, dus ook daarmee kan hij instemmen.

De heer **Nederstigt** was al akkoord met het amendement, en nu ook met de motie van het CDA.

De heer **Wegman** sluit zich daarbij aan. Motie 1 vindt hij sympathiek maar eigenlijk overbodig.

De heer **De Jong** heeft geen bezwaar tegen de motie van het CDA. Vwb motie 1 lijkt het hem niet goed als alles wat de gemeente doet in een motie wordt gevat.

Mevrouw **Volten** gaat niet mee met de motie van het CDA. De discussie over of iets een basissport is of niet is een geheel andere discussie en die wordt nu niet gevoerd. Als het CDA die discussie wil voeren prima, maar niet bij de Sportaccommodatienota. Motie 1 is echt overbodig.

De heer **Nederstigt** stelt voor dat de VVD voortaan ook geen overbodige moties meer indient.

Die garantie geeft mevrouw **Volten** niet.

De heer **Scholten** verzoekt de Voorzitter de vergadering kort te schorsen om het amendement om te zetten in een motie. Het amendement trekt hij in.

De **Voorzitter** schorst de vergadering (21.40-21.45h).

De **Voorzitter** geeft het woord aan de heer Scholten.

De heer **Scholten** dient de volgende motie in:

*"Motie 2
inzake aanpassen onderscheid basissporten en niet-basissporten*

De raad van de gemeente Teylingen, in vergadering bijeen dd 22 maart 2012;

Ondergetekenden stellen de raad voor de volgende motie aan te nemen.

Overwegende, dat:

- *in de Sportaccommodatienota 2012-2015 onderscheid wordt gemaakt tussen basissporten en niet-basissporten,*
- *dat dit onderscheid verstrekken gevolgen heeft voor de faciliterende en regisserende rol van de gemeente tav realisatie, onderhoud, instandhouding en uitbreiding van sportaccommodaties en -voorzieningen,*
- *dat in punt 2.2 van de Sportaccommodatienota de criteria worden genoemd voor het aanmerken van een sport als basissport,*
- *dat het onderscheid tussen basissporten en niet-basissporten niet logisch is,*
- *dat het wenselijk is dat de gemeente handelt conform het algemene beginsel van behoorlijk bestuur dat de overheid gelijke gevallen op gelijke wijze moet behandelen (gelijkheidsbeginsel);*

Roept het college op zich nader te bezinnen op de indeling basissporten/niet-basissporten en zo spoedig mogelijk de raad nader te informeren over de uitkomsten van deze bezinning.

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus ondertekend door de fractie van het CDA."

Beslist wordt zonder hoofdelijke stemming conform het voorstel van burgemeester en wethouders; het voorstel is hiermee aangenomen.

Beslist wordt zonder hoofdelijke stemming met 12 stemmen voor (Belang van Teylingen, D66, ChristenUnie, Trots) en 13 stemmen tegen (PvdA, Trilokaal, VVD) conform motie 1 van Belang van Teylingen; de motie is daarmee verworpen.

Beslist wordt zonder hoofdelijke stemming met 16 stemmen voor (CDA, ChristenUnie, Trots, PvdA, Belang van Teylingen, Trilokaal, D66) en 9 stemmen tegen (VVD) conform motie 2 van het CDA; de motie is hiermee aangenomen.

23. Strategische visie en plan van aanpak decentralisaties Holland Rijnland

De **Voorzitter** merkt op dat de VVD een motie heeft aangekondigd.

Eerste termijn college

Wethouder **Lambrechts** zegt dat er de komende jaren veel taken naar de gemeente toekomen op het Sociaal Domein. Zij ziet dat als een grote kans om een integraal ondersteuningsaanbod te kunnen geven aan de inwoners die dat echt nodig hebben. Er is een enorme overlap tussen die verschillende groepen. Hier is uitgebreid over gesproken in de commissie, maar zij wil nog het belang van de regionale samenwerking aangeven. Afgelopen maandag was er een bijeenkomst in Sassenheim met organisaties op het gebied van jeugdzorg. Bij die organisaties bestaat de angst, dat alle gemeenten apart bij die organisaties gaan aankloppen; zij heeft aangegeven dat Teylingen in Holland Rijnland samenwerkt. Er is veel waardering ook bij de VNG voor de strategische visie van Holland Rijnland, die zelfs als voorbeeld wordt gesteld voor andere regio's. Zij heeft in de commissie veel bijval voor deze visie gekregen en dat is ook heel belangrijk om deze grote klus te kunnen klaren.

Eerste termijn commissie

Mevrouw **Volten** zegt dat de decentralisaties voor gemeenten inderdaad een grote uitdaging zijn. Met voorliggende visie stemt zij in. Wel wil zij samen met D66 de volgende motie indienen:

"Motie 1 inzake decentralisaties

De raad van de gemeente Teylingen, in vergadering bijeen dd 22 maart 2012;

Ondergetekenden stellen de raad voor de volgende motie aan te nemen.

Overwegende, dat:

- *er drie grote decentralisaties ophanden zijn, te weten de transities Jeugd, AWBZ-begeleiding en Wwv,*
- *deze transities gepaard gaan met financiële gevolgen voor gemeenten,*
- *cliënten en gemeenten gebaat zijn bij een goede invoering en een goede kwaliteit van de zorg na invoering,*
- *gemeenten dit alleen waar kunnen maken als zij voldoende (regionale) beleidsvrijheid krijgen;*

Roept het college op:

- *maximale (regionale) beleidsvrijheid te bepleiten bij Minister, Staatssecretaris en Tweede Kamer-leden,*
- *daartoe hun invloed aan te wenden bij daarvoor geschikte bestuursorganen.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus ondertekend door de fracties van VVD en D66."

Zij denkt niet dat deze motie overbodig is. Kijkende naar de discussie die nu binnen de VNG loopt over het toepassen van het instrument loondispensatie en de voorstellen die het Rijk heeft gedaan om dit te versimpelen, lijkt het haar verstandig dat gemeenten zoveel mogelijk het signaal afgeven dat gemeenten het volledige pakket gegeven zou moeten worden zodat zij dat zelf kunnen inrichten.

Mevrouw **Wietsma** zegt dat er met deze decentralisaties inderdaad een grote uitdaging voor gemeenten ligt. Mensen worden verplicht over de schutting bij de burens te kijken, mensen uit hokjes te halen, creatief te denken en dwarsverbanden te leggen tav ondersteuning. In de commissie bleven nog onduidelijkheden bestaan, bijv. tav de uitgaven op de gemeentebegroting. De uitgaven kunnen met 30 tot 40% toenemen, waarbij niet duidelijk is wat de gemeente er van het Rijk bijkrijgt en wat bespaard kan worden door efficiënter te werken. De Wethouder heeft toegezegd hier in de meicirculaire op terug te komen. Zij verzoekt het college de raad op de hoogte te houden van de verdere aanpak en evt. knelpunten bij deze decentralisaties.

Motie 1 kan zij steunen indien hier met *maximale beleidsvrijheid* wordt bedoeld, dat de creativiteit van de gemeente niet beperkt hoeft te worden ofwel dat de eigen kracht maximaal ingezet kan worden, wat ten goede komt aan de inwoners.

Mevrouw **Willemze** juicht het toe dat in regionaal verband wordt samengewerkt. Zij pleit ook voor een maximale regionale vrijheid en ondersteunt dan ook de motie. Mochten er knelpunten dreigen dan hoopt zij die snel te horen van het college, zodat de raad die niet uit de krant hoeft te vernemen.

De heer **Nederstigt** heeft de Wethouder in de commissie een aantal vragen gesteld; de kwaliteit van de beantwoording ook van de ambtelijke ondersteuning verdient een compliment. Hij stemt in met motie 1. Hij heeft het vertrouwen dat de Wethouder en de ambtelijke ondersteuning dit op een goede manier oppakken.

De heer **De Jong** zegt dat in de commissie werd voorgesteld dit voorstel als bespreekstuk in de raad te behandelen vanwege het belang van dit voorstel. Dat wil echter niet zeggen, dat als een fractie het als hamerstuk wil doorgeleiden die fractie het voorstel niet belangrijk vindt. De visie van Holland Rijnland onderschrijft hij volledig; de kwaliteit ervan steekt duidelijk uit boven andere visies in het land. Ook met de motie kan hij instemmen.

Mevrouw **Haroun** ondersteunt de motie. Mevrouw Wietsma heeft de kern goed benoemd, waarvoor dank.

Tweede termijn college

Wethouder **Lambrechts** denkt ook dat de motie niet overbodig is en is daar voorstander van. Vanzelfsprekend houdt zij de raad op de hoogte van verdere ontwikkelingen.

Beslist wordt unaniem conform motie 1 van VVD en D66; de motie is hiermee aangenomen.

Beslist wordt unaniem conform het voorstel van burgemeester en wethouders; het voorstel is hiermee aangenomen.

24. Visie Wet Werken naar Vermogen

Eerste termijn college

Wethouder **Lambrechts** zegt dat dit de eerste transitie wordt. Helaas is het financiële kader nog niet helder, maar zij hoopt daar in de meicirculaire meer over terug te vinden. Er wordt gewerkt aan de aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit, waarmee de sociale werkvoorzieningen aangepast moeten worden voor de toekomst. Zij hoopt volgende week in het AB het eerste concept te zien, dat door de Maregroep is opgesteld. De gemeentesecretarissen zijn druk bezig om het uitvoeringsvoorstel uit te werken. Zodra beide voorstellen klaar zijn, zal zij die met de commissie bespreken.

Eerste termijn commissie

De heer **Scholten** wijst op de grote bijeenkomst vandaag op het Malieveld in Den Haag over dit belangrijke onderwerp, waar een demonstratie plaatsvond van medewerkers van sociale werkplaatsen tegen voorliggende plannen. Hij kan zich – net als de andere fracties – in hoofdlijnen vinden in voorliggende visie. Toch wilde het CDA dit niet als hamerstuk naar de raad geleiden omdat er belangrijke punten in staan die hij in de raad aan de orde wil stellen. Hij roept het college op maximaal rekening te houden met die onderwerpen in de uitvoering. Het is van groot belang om bij het onderkennen van de verschillende doelgroepen te beseffen, dat deze inhoudelijk verschillen en ook om een verschillende inzet van activiteiten vragen. Ook is het van belang om op een evenwichtige wijze de budgetten over de verschillende doelgroepen te verdelen. Over de voorbeeldfunctie van de gemeentelijke overheid had hij in de commissie een vraag gesteld. Als bij aanbestedingen eisen worden gesteld aan de inschrijvende partijen, dient dat werk voor een bepaald percentage te worden gedaan door mensen met een arbeidshandicap. Wordt dan ook overwogen ondernemers uit Teylingen voorrang te geven? Hij hoopt dat die vraag inmiddels beantwoord kan worden. De werkgeversbenadering is een essentieel punt bij de vormgeving van de uitvoering van de wet, om voldoende passende arbeidsplaatsen te creëren voor de doelgroepen. De medewerking van werkgevers is hard nodig en hij roept het college dan ook op om werkgevers te prikkelen mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Goede werkgevers zouden daarvoor beloond moeten worden. Zorg voor detacheringsfaciliteiten, neem werkgevers administratie uit handen en moedig hen aan hun organisaties door te lichten op mogelijkheden voor mensen met een arbeidshandicap. Hiervoor zou ook contact met de brancheorganisaties

opgenomen moeten worden. In de visie staat, dat de financiële kaders van de gemeente leidend zijn. Die kaders zijn nog niet duidelijk en die zullen in de raad aan de orde moeten komen. Dat betekent voor het CDA, dat niet het totaal beschikbare Rijksbudget het uitgangspunt is voor deze wet, zoals in het raadsvoorstel staat. Hij wil zsm worden geïnformeerd over de financiële consequenties wanneer die informatie beschikbaar komt.

De heer **De Jong** heeft reeds in de commissie zegt, dat deze wet op zich heel mooi is, gelet op de doelstelling, maar kijkende naar hoe deze is ingevuld, vreest hij dat gemeenten iets op zich af krijgen waarvan zij niet weten wat de impact is. Hij heeft het college verzocht de raad zsm in te lichten over wat het college aan buffers en reserves gaat aanleggen om de uitvoering van deze wet mogelijk te maken.

Mevrouw **Haroun** zegt dat werkgevers gestimuleerd moeten worden om mensen uit de betreffende doelgroepen in dienst te nemen door ze te ontzorgen. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie en zij verzoekt het college mogelijkheden te onderzoeken zoals bijv. in Rotterdam, welke gemeente alleen met hoveniers samenwerkt die een bepaald percentage van deze mensen in dienst neemt. De Wethouder heeft toegezegd zich daarin te verdiepen; wanneer kan zij een terugkoppeling hiervan geven? Het betreft ook een cultuuromslag in het denken en de beleidsvoering, waarbij de maatschappelijke betrokkenheid vergroot moet worden bij werkgevers. Mensen die extra ondersteuning nodig hebben, moeten als volwaardige medewerkers worden gezien. Positieve ervaringen zorgen voor een eye opener en werken stimulerend op werkgevers. Het idee van D66 om hiervoor een ambassadeur aan te stellen, lijkt haar goed maar het is aan de ondernemer zelf hoe hier meer bekendheid aan gegeven kan worden. Het werkbezoek van de raad is hier een goed voorbeeld van.

Tweede termijn college

Wethouder **Lambrechts** neemt de aanbevelingen van het CDA mee; ook zij vindt die punten belangrijk. Er wordt aan gewerkt om de schoonmaak door de Maregroep te laten doen en dat is al een eind gevorderd. Extra aandacht kan besteed worden aan het meedoen van Teylingse bedrijven aan de aanbesteding. De financiële kaders zijn nog niet geheel duidelijk, maar er zal zoveel mogelijk daarbinnen gewerkt worden. Het voorbeeld van Rotterdam is een idee dat ook deze regio wil oppakken.

De heer **Scholten** had gevraagd of Teylingse bedrijven ook de voorkeur krijgen bij aanbestedingen.

Wethouder **Lambrechts** weet niet of dat kan maar als dat kan dan wil zij dat graag doen.

De heer **Scholten** hoort nog graag of dat mogelijk is.

Beslist wordt unaniem conform het voorstel van burgemeester en wethouders; het voorstel is hiermee aangenomen.

25. Onderzoek gemeentelijke huisvesting

Eerste termijn college

Wethouder **Stuurman** zegt dat de gemeente vwb haar eigen uitgaven kritisch naar de kosten moet kijken. In de tweede plaats is de gemeente werkgever en heeft dus de plicht een behoorlijke werkplek in te richten. Ten derde is de gemeente beheerder van gebouwen en ook daar moet zorgvuldig mee omgegaan worden. Daarom ligt er een voorstel om de kosten terug te brengen, waar een serie maatregelen voor nodig is. Onderzocht zal worden de ins en outs van de gemeentelijke taken. Dat onderzoek moet in de loop van dit jaar klaar zijn, ookal zijn er externe omstandigheden die de uitkomsten daarvan kunnen beïnvloeden. Als het neerkomt op een te ontwikkelen businesscase dan moet daar snel gebruik van gemaakt worden, maar het werk moet wel in hetzelfde tempo doorgezet worden.

Eerste termijn commissie

De heer **Scholten** zegt dat nav de bespreking in de commissie BFT een gewijzigd raadsvoorstel voorligt. Het CDA heeft in de commissie aangegeven te kunnen instemmen met het toekennen van een budget voor tijdelijke maatregelen, die noodzakelijk zijn om de grootste knelpunten aan te

pakken. Daarvoor wordt een bedrag van € 500.000 geraamd, maar dat mist hij in beslispoint 1 van het raadsvoorstel. In beslispoint 2 wordt voorgesteld de beslissing over een onderzoek naar huisvestingsalternatieven uit te stellen naar de raadsvergadering van juni 2012 omdat dan de besluitvorming heeft plaatsgevonden over het beleidsplan Openbare Bibliotheek Teylingen. Het lijkt hem verstandig in het voorstel tevens rekening te houden met het onderzoek over de bestuurlijke toekomst van de Bollenstreek-gemeenten. Vandaar dat hij het volgende amendement indient:

*"Amendement 1
inzake aanpassen voorstel gemeentelijke huisvesting*

De raad van de gemeente Teylingen, in vergadering bijeen dd 22 maart 2012;

Ondergetekenden stellen de raad voor het volgende amendement aan te nemen in afwijking van het voorstel van het college.

Overwegende, dat:

- *in het gewijzigde raadsvoorstel met beperkte aanpassingen voor de gemeentelijke huisvesting wordt voorgesteld een budget af te zonderen voor het treffen van beperkte aanpassingen,*
- *het bedrag van het budget ten onrechte niet wordt genoemd,*
- *wordt voorgesteld de beslissing over een onderzoek naar huisvestingsalternatieven uit te stellen naar de raadsvergadering van juni 2012, omdat dan de besluitvorming heeft plaatsgevonden over het beleidsplan Openbare Bibliotheek Teylingen,*
- *dat het verstandig is in het voorstel tevens rekening te houden met de besluitvorming nav het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van de Bollenstreek-gemeenten;*

Concreet voorstel tot wijziging ontwerpbesluit:

1. *Achter de woorden 'een budget' in beslispoint 1 toe te voegen 'van maximaal € 500.000';*
2. *Beslispoint 2 te wijzigen als volgt: 'De beslissing over een onderzoek naar huisvestingsalternatieven uit te stellen tot het moment waarop op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van de Bollenstreek-gemeenten duidelijk is in welke richting de samenwerking van Teylingen met de andere Bollenstreek-gemeenten zich gaat bewegen'.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus ondertekend door de fracties van CDA, Trots en PvdA."

De heer **Ten Boden** vindt het gewijzigde raadsvoorstel verstandig en het amendement van het CDA vindt hij zinnig. Het woord *maximaal* lijkt hem echter overbodig.

De heer **Nederstigt** vond ook tijdens de commissie dat tenminste de discussie over de bibliotheek afgewacht moest worden. Hij heeft toen wel geopperd dat gewacht zou kunnen worden tot het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van de Bollenstreek is afgerond, maar dat is niet direct een breekpunt. Hij kan instemmen met het amendement maar hoort eerst nog graag het college over het tweede beslispoint in het amendement.

Mevrouw **Volten** kan akkoord gaan met voorliggend gewijzigd voorstel. Zij staat achter een breed onderzoek. Als de gemeente zelf kan besparen op de huisvestingskosten dan moet dat zeker gedaan worden. Om het onderzoek te doen, hoeft de bestuurlijke toekomst nog niet helder of zeker te zijn maar voor een beslissing is dat wel van belang. Het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst hoeft dus niet afgewacht te worden; dat kan parallel plaatsvinden en wanneer beide onderzoeken afgerond zijn, kan een beslissing genomen worden. Bij het voorstel is een gedetailleerde begrotingswijziging gevoegd en die vindt zij toereikend.

Mevrouw **Keijzer** vindt ook dat het bedrag van € 500.000 in het raadsbesluit opgenomen moet zijn. Een bijlage is een bijlage en niet een besluit zelf. In de tweede toevoeging in het amendement kan zij zich niet vinden, omdat zoals het nu geformuleerd is het een open einde is en dat lijkt haar niet goed. Omdat het om een onderzoek naar huisvesting gaat, moet daar niet te lang mee gewacht worden. Zij kan wel akkoord gaan met een behandeling in september ipv juni want dan is er al behoorlijk wat besproken in de klankbordgroep.

De heer **Scholten** heeft in het oorspronkelijke stuk een datum gezien waarop het college denkt dat de resultaten van het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst bekend zouden zijn en dat is al

over enkele maanden. Als de richting wel bekend is, kan hij zich voorstellen dat die het huisvestingsonderzoek gaat beïnvloeden.

Mevrouw **Keijzer** zegt dat het zo niet is geformuleerd, vandaar dat zij met september akkoord zou kunnen gaan. Zij denkt dat de resultaten van het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst dit onderzoek weinig kan beïnvloeden, wel de uiteindelijke keuze.

Tweede termijn college

Wethouder **Stuurman** vindt het geen probleem in het besluit *maximaal € 500.000* op te nemen. De bibliotheek heeft aangegeven die € 300.000 te kunnen bereiken door een dure accommodatie af te stoten. Dan gaat het nog over drie gebouwen. Als de discussies rond de bibliotheek afgewacht worden en als er uiteindelijk een keuze gemaakt wordt voor wel of niet een punt in Voorhout, dan kan hij zich voorstellen dat dat niet de duurste optie in dit gebouw zal zijn. Mocht dat wel zo zijn dan moet ook een andere mogelijkheid bekend zijn als de bibliotheek bijv. een deelfunctie wil behouden. Hier zitten allerlei facetten aan die dit onderzoek niet in de weg staat. Als je weet wat de mogelijkheden zijn met de gebouwen dan kan daar bij de herstructurering van de Bollenstreek rekening mee gehouden worden. Zodra de businesscase in die richting wordt ingezet, is het belangrijk daar meer van te weten. Als het onderzoek rond de herstructurering is afgerond, is er nog geen sprake van besluitvorming en als daar dan ook weer op gewacht moet worden, dan krijgt de gemeente problemen met de taakstelling. Hij stelt voor het onderzoek in te zetten. De beslissingen en businesscase liggen ter beoordeling en goedkeuring bij de raad voor er ook maar iets gebeurt. Dan kan een afweging gemaakt worden of deze strookt met de andere ontwikkelingen.

Tweede termijn commissie

De heer **Scholten** meent dat de uitkomsten uit het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst wel van invloed kunnen zijn op dit onderzoek. Hij blijft dus bij het amendement zoals ingediend.

De heer **Peetoom** stelt een procedurevoorstel voor, nl. om het amendement te splitsen.

De **Voorzitter** zegt dat om zo'n splitsing te voorkomen de Wethouder nu aan heeft gegeven, dat het budget maximaal € 500.000 is.

Wethouder **Stuurman** bevestigt dat.

De **Voorzitter** vervolgt dat het eerste deel van het amendement dus overgenomen wordt en als aangenomen beschouwd kan worden.

De heer **Nederstigt** geeft aan dat punt 2 ook in een a en b gesplitst zou kunnen worden. Hij stelt voor de discussie over de bibliotheek af te wachten, maar niet gewacht hoeft te worden op een afgerond onderzoek naar de bestuurlijke toekomst.

Mevrouw **Volten** meent dat het voorstel tegemoet komt aan de wensen van de ChristenUnie. Zij stelt voor dat zodra de besluitvorming over de bibliotheek is afgerond het onderzoek start. In het voorstel wordt ook voorgesteld deze discussie te verdagen tot de raadsvergadering van 21 juni; wellicht kan daaraan toegevoegd worden: "en dan ook pas het onderzoek te starten".

Daar is de heer **Nederstigt** het mee eens, maar er bestaat altijd nog de mogelijkheid dat het besluit over de bibliotheek ook verdaagd wordt.

De heer **Wegman** zegt dat in het najaar de gemeente veel meer weet over de onderzoeken naar de bibliotheek en de bestuurlijke toekomst, dus het zou beter zijn het onderzoek niet nu maar dan te starten.

Wethouder **Stuurman** proeft dat voorbijgegaan wordt aan waar de gemeente verantwoordelijk voor is. Uiteindelijk zal bij de besluitvorming rekening gehouden worden met die onderzoeken maar hij kan zich ook voorstellen, dat er een situatie ontstaat dat er helderheid is over de bibliotheek, er een onderzoek wordt gedaan en vervolgens blijkt, dat wat de bibliotheek heeft bedacht in het kader van de gebouwenconstructie in een ander daglicht komt te staan. Hij stelt voor de drie onderzoeken parallel te laten lopen. Het enige risico is de kosten voor dat onderzoek, maar er moet duidelijkheid komen over wat de mogelijkheden zijn van de drie gebouwen waar het hier over gaat.

De heer **Nederstigt** is het met de Wethouder eens maar hij vindt het netter, ook naar de bibliotheek toe, om die discussie af te wachten. Hij vindt het niet goed dat nu nog niet gesproken is over de bibliotheekvisie, maar wel alvast een onderzoek plaatsvindt naar een herbestemming van het gebouw.

Wethouder **Stuurman** benadrukt dat nu niet alvast het gebouw herbestemd zal worden. De mogelijkheden worden bekeken en het kan ook zo zijn, dat een kleine bibliotheekvorm opgenomen wordt in zo'n gebouw.

De heer **Ten Bodem** zegt dat met deze toevoeging van de Wethouder het amendement overbodig wordt. Gezien beslispunt 2 hoeft ook de ChristenUnie zich geen zorgen te maken.

Beslist wordt zonder hoofdelijke stemming met 8 stemmen voor (CDA, Trots, PvdA) en 17 stemmen tegen (VVD, D66, Trilokaal, Belang van Teylingen) conform amendement 1 van het CDA, Trots en PvdA; het amendement is hiermee verworpen. Hierbij wordt aangetekend, dat het college heeft toegezegd dat het gaat om een bedrag van maximaal € 500.000.

Beslist wordt unaniem conform het voorstel van burgemeester en wethouders; het voorstel is hiermee aangenomen.

26. Ontheffing woonplaatsvereiste wethouders

Eerste termijn college

De **Voorzitter** zegt dat in een gesprek met de wethouders naar de stand van zaken is gekeken. Conform de wet moet dit voorstel jaarlijks ter besluitvorming voorgelegd worden aan de raad.

Eerste termijn raad

De heer **Scholten** zegt dat de redenen voor het verzoek van de wethouders om opnieuw verlenging van de ontheffing te krijgen niet wezenlijk anders zijn dan vorig jaar. Het belang van Teylingen staat voor het CDA voorop en dat brengt met zich mee, dat verlenging van de ontheffing geboden is. Het CDA kan dan ook instemmen met het voorstel, m.u.v. één lid van het CDA.

De heer **De Jong** zegt dat de twee wethouders twee jaar geleden aangegeven hebben, dat zij voornemens waren zich in deze gemeente te vestigen. Vorig jaar is besloten hen ontheffing te verlenen; die wilde zijn fractie niet verlenen omdat hij van mening is, dat geen sprake was van bijzondere omstandigheden. Wethouder Lambrechts had wel een beetje bijzondere omstandigheden, maar uiteindelijk heeft hij besloten daar niet in mee te gaan. Dat geldt ook voor dit jaar: zijn standpunt blijft ongewijzigd.

Mevrouw **Volten** wijst op de gevolgen die de verhuisplicht op dit moment zouden zijn voor beide wethouders. Die gevolgen vindt de VVD zo onredelijk, dat voor haar sprake is van een bijzondere omstandigheid. De wet geeft ook ruimte aan de raad om aan te geven wat die bijzondere omstandigheid is.

De heer **Wegman** wil een stemverklaring afleggen. Hij vindt dat nu, halverwege de collegeperiode, het niet meer in het belang van de inwoners van Teylingen is dat goed ingewerkte wethouders zouden weggaan, wachtgeld verstrekt moet worden, nieuwe wethouders ingewerkt moeten worden etc. Die bijzondere omstandigheid is dus aan de orde. Wethouder Stuurman heeft vorig jaar aangegeven dat dit zijn laatste baan is. Wethouder Lambrechts zou naar Teylingen kunnen komen maar gezien de huizenmarkt is dat niet redelijk. Mocht er een volgende periode komen dan zou zij naar Teylingen toekomen, dus dat wacht hij af. Hij gaat akkoord met het voorstel.

Mevrouw **Keijzer** vindt dat de heer Wegman gelijk heeft: het is nu niet in het belang van Teylingen om met twee nieuwe wethouders te gaan beginnen.

De heer **Van Leeuwen** heeft vorig jaar al verklaard principieel tegenstander te zijn van wethouders buiten de gemeente. Hij kan ook dit jaar niet instemmen met het verzoek.

Tweede termijn college

De **Voorzitter** merkt op dat er een weeffout zit in de wet. Sinds de dualisering is het mogelijk wethouders van buiten de gemeente aan te trekken, maar tegelijkertijd is het een vrij monistische regel om te bepalen dat zij dan wel in de gemeente moeten wonen. Daar tegenover staat het dilemma dat wethouders betrokken moeten zijn bij de gemeente; dat laatste is zeker het geval.

Beslist wordt met 4 stemmen tegen (CDA heer Van Leeuwen, ChristenUnie en PvdA) en 21 stemmen voor (CDA mevrouw Van Leeuwen, VVD, Trilokaal, D66, Belang van Teylingen, Trots) conform het voorstel van burgemeester en wethouders; het voorstel is hiermee aangenomen.

De heer **Nederstigt** wil een stemverklaring afleggen. De ChristenUnie heeft vorig jaar aangekondigd tegen een verdere verlenging van de ontheffing te zullen stemmen, omdat de uitzonderingsgronden onvoldoende gemotiveerd kunnen worden. Derhalve spreekt hij wel zijn waardering uit voor het werk dat beide wethouders doen voor de gemeente.

27. Motie kapbeleid

De heer **Koomen** heeft nav klachten onderzoek gedaan naar de procedure rondom de kap van gezonde bomen bij extreme overlast. Stel dat er 12 auto's per jaar weggesleept zouden worden die extreme overlast veroorzaken bij parkeren. Hier zijn geen duidelijke criteria voor bepaald; dat is aan het college. De één vindt extreme overlast te weinig plekken en kan zijn auto niet kwijt, de ander vindt veel te veel auto's lastig, zoals busjes voor de deur. Wat als de buurman de gemeente belt en zegt overlast te hebben van de auto van zijn buren, waarna de auto van de buren wordt weggehaald? En dat terwijl criteria voor die extreme overlast niet duidelijk zijn. Hij dient de volgende motie in:

"Motie 1 inzake het kapbeleid

De raad van de gemeente Teylingen, in vergadering bijeen dd 22 maart 2012;

Ondergetekenden stellen de raad voor de volgende motie aan te nemen.

Overwegende, dat uit onderzoek blijkt dat bij de uitvoering van het kappen van gezonde bomen op grond van de gemeentelijke regels voor onevenredige overlast:

Communicatie:

- *inwoners niet altijd goed blijken te zijn geïnformeerd over de kap,*
- *uit de publicatie op de gemeentepagina niet is op te maken welke bomen het precies betreft;*
- *de gemeente Teylingen ook wil bevorderen, dat inwoners elkaar op zaken in hun woonomgeving aanspreken en in standhouden.*

Zorgvuldigheid/oordeel:

- *er teveel onzorgvuldigheden zijn bij de uitvoering van het beleid,*
- *door onduidelijke criteria de beoordeling van extreme overlast (de schijn van) willekeur oproept,*
- *de beoordeling in een aantal gevallen niet lijkt te voldoen aan onevenredige overlast,*
- *dat de overlast soms komt door de boomsoort en een andere soort volgens omwonenden wel prima zou passen,*
- *naast overlast diezelfde bomen bij andere inwoners juist ook de beleving en het gevoel van leefbaarheid verhogen, en dezen door de kap zich juist in hun belang voelen geschaad.*

Herplant:

- *herplant slechts in enkele gevallen wordt uitgevoerd.*

Verzoekt het college om bij de uitwerking en uitvoering van het vastgestelde kapbeleid:

Communicatie:

- *de direct belanghebbende inwoners actief te informeren over de voorgenomen kap,*
- *een zichtbaar kenmerk op de bomen aan te brengen zodra een aanvraag voor een kapvergunning in behandeling wordt genomen.*

Zorgvuldigheid/oordeel:

- de uitvoering van het kapbeleid zorgvuldiger uit te voeren,
- in de aanvraag op te nemen of de aanvrager dit met omwonenden heeft besproken en wat daarvan de uitkomst is,
- de beoordeling van 'extreme overlast' strikter te hanteren dan in een aantal gevonden onduidelijke gevallen,
- de criteria voor extreme overlast beter uit te werken, zodat een objectievere beoordeling mogelijk is. Betrek hierin bijv. de afstand tot de gevel, % lichtvermindering of aantal zonuren per dag etc.,
- aan te geven op welke wijze het college de objectiviteit verder nog denkt te borgen, bijvoorbeeld door een (onafhankelijke) externe deskundige toe te voegen aan de Beoordelingscommissie.

Herplant:

- herplant altijd te laten plaatsvinden, bij voorkeur op dezelfde locatie (passender boomsoort). Als dat onmogelijk of onwenselijk is, bij voorkeur in directe nabijheid of desnoods elders in de gemeente.

En over de voorgenomen aanpassingen en/of de voornoemde uitwerking en uitvoering, de raad c.q. de commissie ruimte te informeren of in een raadsvoorstel voor te leggen, uiterlijk per 4 september 2012 en dit te evalueren in 2013.

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus ondertekend door de fracties van D66, PvdA, ChristenUnie, Belang van Teylingen en Trots."

De concept-motie stond al online; dat was een misverstand en scherpe media hebben daar meteen op gereageerd. Inmiddels zijn er meer indieners en is er een aangepast concept.

De heer **Peetoom** zegt mbt het punt onder communicatie, dat de vrees ontstond voor een papieren molen; daarom is niet gekozen voor het per brief informeren maar voor actief informeren. Dat gaat verder dan een publicatie op de gemeentepagina. Tegenwoordig zijn er veel sociale media waar gebruik van gemaakt kan worden. Er is een participatieladder aangenomen waarin criteria zijn opgenomen hoe met inbreng van burgers omgegaan kan worden. Ook kan gewoon met betrokkenen een gesprek aangegaan worden, bijv. door de twee wijkregisseurs.

De heer **Koomen** is nog niet ingegaan op de motie zelf. Hij wil ook geen onnodige bureaucratie. Er kan gediscussieerd worden over wat precies direct belanghebbenden zijn, maar hij wil eerst de reactie van het college afwachten.

De heer **Van Leeuwen** heeft in de vorige raadsperiode bijgedragen aan de herplant van de Ripselaan en Oud Adeselaan; daar geniet hij nog elke dag van. Bomen gaan het CDA aan het hart. Deze motie echter gaat hem te ver. De gemeente heeft een streng en duidelijk kapbeleid. De norm van 12 extreem overlast veroorzakende bomen per jaar is dat ook. Hij stelt voor de motie niet verder te laten gaan dan het zorgvuldig uitvoeren van het kapbeleid. Herplant blijft altijd het uitgangspunt mits die boom niet opnieuw voor overlast gaat zorgen.

De heer **Ten Boden** kan zeker vwb het deel over de communicatie instemmen met de motie, ook het deel over de herplant. De delen zorgvuldigheid en oordeel vindt hij echter te ver gaan. De gemeente doet haar uiterste best en als de communicatie goed is, hebben burgers voldoende gelegenheid om te reageren.

Mevrouw **Jopp** heeft sympathie voor het probleem dat hier voorligt. De indiener wil eerst een reactie van het college voordat inhoudelijk op de motie wordt ingegaan, dus die wacht ook zij af.

Eerste termijn college

Wethouder **Van Velzen** zegt dat er erg veel regels zijn en in het collegeprogramma is opgeroepen tot minder regels. Jaarlijks komen veel klachten binnen over bomen die overlast veroorzaken en het systematische antwoord van de afdeling daarop was: daar hebben wij beleid voor, als de boom gezond is dan wordt er niet gekapt. Na gesprek met de ambtenaren is tot de conclusie gekomen, dat jaarlijks een aantal van die problemen opgelost zou moeten worden. Er is toen gekozen voor

een maximum van 12 bomen. Dat is nu een jaar beleid en dat bevalt prima. Er waren 43 aanvragen, waarvan er 12 zijn uitgezocht. Voor die bomen is geen beleid. Door verschillende mensen wordt beoordeeld of die bomen inderdaad extreme overlast veroorzaken.

De heer **Koomen** heeft toch een uitvoerige beleidsnotitie gekregen waarin beschreven wordt hoe afgeweken kan worden van de algemene richtlijnen en hoe deze procedure voor 12 bomen tot stand is gekomen.

Daarin staat beschreven waarom de gemeente dat doet, aldus Wethouder **Van Velzen**, maar dit staat niet als vastgesteld beleid in een verordening. Met die 12 bomen kan een klein deel van de klachten opgelost worden; dat werkt positief. Als er inwoners zijn die het daar niet mee eens zijn, kan er een klacht binnenkomen. De communicatie zou inderdaad beter kunnen. Jaarlijks worden in oktober de keuzes gemaakt en er zou inderdaad helderder aangegeven kunnen worden om welke bomen het gaat. Zorgvuldigheid en oordeel is lastig want dat is subjectief. Hij ziet er echter geen heil in om gesprekken daarover in de wijk te gaan voeren, want dan ontstaan er al snel twee kampen. Meestal is de conclusie om op de plek waar een boom wordt weggehaald geen nieuwe te planten. Hij kan jaarlijks een overzicht doen toekomen van gekapte en geplante bomen in de gemeente. De bomenbalans is heel positief in deze gemeente. Het college is enorm begaan met een groene gemeente. Er wordt nadrukkelijk geprobeerd het kapbeleid overeind te houden, met 12 uitzonderingen over drie kernen. De vergelijking met de auto gaat niet op, want die eigendomsverhouding ligt anders.

Hij ontraadt de motie met de toezegging, dat de communicatie beter wordt en hij jaarlijks een bomenbalans aan de raad zal doen toekomen.

Tweede termijn commissie

De heer **Koomen** is blij met de reactie van de Wethouder. Deze discussie had eerder gevoerd kunnen worden, dan was de dreiging met een motie niet nodig geweest. De communicatie kan inderdaad beter. Hij is ook blij met het stuk over herplant. Het stukje over bureaucratie en extra regels begrijpt hij niet; volgens hem lopen daar zaken door elkaar. Hij vraagt niet om meer regels maar de geldende regels dienen wel duidelijk te zijn en dat is niet het geval. Belanghebbenden dienen actief geïnformeerd te worden.

Wethouder **Van Velzen** zegt dat alle beslissingen die genomen worden omtrent vergunningen gepubliceerd worden. Het is niet zo dat primair de omgeving of burens geïnformeerd worden over een dakkapel bij de buurman; dat gaat hem te ver. Met meer communiceren bedoelt hij, dat naast publicatie in een artikel gemeld kan worden welke 12 bomen gekapt gaan worden.

De heer **Koomen** proeft wel vaker dat het op het gebied van de communicatie mis gaat in deze gemeente; het komt voor dat mensen niet weten dat er een bouwproject naast hun huis komt. Hij zit hier echt anders in dus die discussie wil hij hier een keer voeren. De gemeente moet een actievere rol spelen en los daarvan is eea vaak op basis van publicaties in de krant niet te vinden. Hij wil de procedure van 12 bomen niet afschaffen; die procedure kan blijven maar het gaat hem vooral om de manier waarop het allemaal gaat. De Wethouder gaf al aan dat het heel subjectief is hoe overlast beleefd wordt; dat is precies zijn punt, vandaar dat het college volgens hem een onmogelijke taak heeft. Juist dan is het zaak goede criteria en duidelijkheid te hebben.

Hij stelt voor om of de vergadering te schorsen en te bekijken hoe met de motie moet worden omgegaan, nav de reactie van het college, of er zou op een ander moment over gesproken moeten worden.

De heer **Peetoom** denkt dat de woorden van het college en wat in de motie staat dicht bij elkaar staan dan in de laatste commissie Ruimte. Als het gat dan toch niet zo groot is, waarom ontraadt het college de motie dan? Er zit nl. nog veel vrijheid in voor het college om eea zelf in te vullen. Hij ziet echter ook geen reden de motie terug te trekken.

De heer **Wegman** begrijpt dat de Wethouder inderdaad een belangrijk deel van de motie overneemt, maar het punt van de regelgeving niet. Burgers hebben behoefte aan duidelijke regels, dus afgesproken zou moeten worden nog eens naar de criteria te kijken.

Wethouder **Van Velzen** meent dat dit veelal een grijs gebied is. Een aantal deskundigen van de afdeling kijkt naar de klachten. Mocht er twijfel bestaan over een te grote subjectiviteit dan stelt hij voor, dat twee afgevaardigden in de betreffende commissie komen zitten en meeeoordelen.

De heer **Ten Boden** wil deze discussie afronden en overgaan tot stemming; het wordt laat.

De heer **Koomen** zegt dat de motie dusdanig is gewijzigd door het college, dat hij een schorsing wil voorstellen. Een andere mogelijkheid is dat dit punt opgeschoven wordt naar een ander moment, als er meer tijd voor nodig is.

Mevrouw **Jopp** vindt het prima om de verdere behandeling door te schuiven. Het gaat voornamelijk nog om de criteria. In de commissie zijn dezelfde argumenten op tafel gekomen, dus zij stelt voor hier nog een keer in de commissie over te spreken. Als de communicatie verbetert, is het voor omwonenden ook makkelijker om aan te geven wanneer zij geen overlast ervaren van een boom.

De heer **Koomen** stelt voor de motie terug te trekken en aan te passen op hetgeen de Wethouder heeft gezegd en op de punten die overblijven.

De **Voorzitter** concludeert dat de motie is ingetrokken; deze komt in aangepaste vorm terug in de commissie.

28. Sluiting

De **Voorzitter** meldt dat mevrouw Schoof ook de gemeente gaat verlaten; hij dankt haar voor haar vele en goede werk.

Hij sluit onder dankzegging om 23.10 uur de vergadering; aansluitend vindt een besloten deel plaats.

Aldus vastgesteld in de openbare
vergadering van 10 mei 2012

de griffier

de voorzitter

R. van Dijk

drs. S.W.J.G. Schelberg

Ingekomen stukken 2012-03

Vergadering raad 10 mei 2012

Alle stukken zijn in te zien via http://www.teylingen.nl/ris/Gemeenteraad/Stukken_en_agenda_s/Ingekomen_stukken

gemeente
TEYLINGEN

A. Ingekomen stukken

Nr.	Datum	Afzender	Korte omschrijving inhoud	zaak-nr.	Commissie	Voorstel
1.	27-02-12	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland, Regionaal Bureau Leerplicht	Jaarverslag 2010-2011	6605	Welzijn	v.k.a.
2.	05-03-12	Ministerie van het Onderwijs	Rapport "Kwaliteit gemeentelijk toezicht kinderopvang"	13155	Welzijn	v.k.a.
3.	13-03-12	Inwoner gemeente Hillegom	Bijstandsfraude/overlast/woonfraude	14097	Welzijn	ter afhandeling aan college
4.	19-03-12	Inwoner gemeente Teylingen, kerm Voorhout	"Bieb moet blijven"	14511	Welzijn	v.k.a.
5.	30-03-12	RDOG Hollands Midden	Programmajaarverslag 2011	23416	Welzijn	v.k.a.
6.	07-02-2012	Inwoner gemeente Teylingen, kern Sassenheim	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Sassenheim-Noord en buurtschap Teijlingen	10761	Ruimte	ter afhandeling aan naar college
7.	21-02-12	College van burgemeester en wethouders	Voortgangsrapportage GVVP 2011	10715	Ruimte	v.k.a.
8.	22-02-12	2Hoek architectenbureau en bouwbemiddeling	Zienswijze ontwerp-bestemmingsplan Sassenheim-Noord en buurtschap Teijlingen	11692	Ruimte	ter afhandeling aan college
9.	24-02-12	Bewoners van de Mozartlaan Voorhout	Zienswijze ontsluiting bouwverkeer bouwfase 1a Hoogkamer en aanvulling	12106	Ruimte	ter afhandeling aan college
10.	27-02-12	Vereniging Behoud de Polders	Kopie brief aan provincies Noord- en Zuid-Holland betreffende Vervolgstudie N206 – A4	12027	Ruimte	v.k.a.
11.		n.v.t.				
12.	28-02-12	College van burgemeester en wethouders	Project Narcissenlaan – Parklaan (Bloementuin)	12115	Ruimte	v.k.a.
13.	12-03-12	Detailhandel Nederland, Leidschendam	Parkeerbeleid: De Nationale Parkeertest	13798/1 20309	Ruimte	v.k.a.

14.	16-03-2012	Inwoner gemeente Teylingen, kern Sassenheim	Nieuwbouwplannen hoek Parklaan - Narcissenlaan	14415	Ruimte	ter afhandeling aan college
15.	21-03-12	Inwoner gemeente Teylingen, kern Sassenheim/ ambtelijke reactie op e-mailwisseling	Nieuwbouwplannen hoek Parklaan - Narcissenlaan	12115	Ruimte	ter afhandeling aan college
16.	03-04-12	College van burgemeester en wethouders	Start plan-m.e.r.-procedure Structuurvisie Teylingen	15915	Ruimte	v.k.a.
17.	05-03-2012	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Bereikbaarheidsoffensief Holland Rijnland	13124	Ruimte	v.k.a.
18.	20-03-12	College van burgemeester en wethouders	Uitbesteding van plaatsing, onderhoud en beheer van permanente reclameborden en plakzuilen t.b.v. reclame-uitingen	12861	Ruimte	v.k.a.
19.	20-03-12	College van burgemeester en wethouders	Uitbesteding verwijderen graffiti en wildplak	12864	Ruimte	v.k.a.
20.	20-03-12	College van burgemeester en wethouders	Inspraak- en vooroverlegnota bestemmingsplan "Molen Speelman Sassenheim"	14605	Ruimte	v.k.a.
21.	27-03-12	College van burgemeester en wethouders	Evaluatie herinrichting Herenstraat	6230	Ruimte	v.k.a.
22.	03-04-12	Inwoner gemeente Teylingen, kern Warmond	Zienswijze inzake bestemmingsplan Koudenhoorn, Warmond	16052	Ruimte	ter afhandeling aan college
23.	03-04-12	Bewoners Leede, Warmond	Zienswijze inzake bestemmingsplan Koudenhoorn, Warmond	16022	Ruimte	ter afhandeling aan college
24.	05-04-12	Vogelwerkgroep Teylingen	Zienswijze inzake ontwerpbestemmingsplan Koudenhoorn	23507	Ruimte	ter afhandeling aan college
25.	10-04-12	College van burgemeester en wethouders	Ontwerp-bestemmingsplan "Voorhout-Oost"	15912	Ruimte	v.k.a.
26.	02-04-12	(Burger)leden Klankbordgroep F446.00	Tijdstip advies project aanleg fietspad door de Roodemolenpolder	15958	Ruimte	v.k.a.
27.	22-02-12	Burgerrechtenvereniging Vrijbit, Utrecht	Geen verwijdering vingerafdrukken uit reisdocumenten	11767	BF&T	ter afhandeling aan college
28.	22-02-12	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Stand van zaken regionale uitvoeringsdiensten	11726	BF&T	v.k.a.
29.	13-03-12	College van burgemeester en wethouders van Langendijk	Oproep ondersteuning motie veilige opvang jeugdige asielzoekers binnen de gemeentegrenzen		BF&T	v.k.a.

30.	19-03-12/22-03-12	Inwoner gemeente Teylingen/ ambtelijke reactie	Mobiele telefoons bij ambtenaren	14795	BF&T	afgehandeld door college.
31.	28-03-12	Gemeente Westland	Motie "Treurige vertrekregeling"	15965	BF&T	v.k.a.
32.	02-04-12	Gemeente Wierden	Motie dierenpolitie	15975	BF&T	v.k.a.
33.	05-04-12	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Ledenbrief 12/037: Ontwikkelingen kwijtschelding gemeentelijke belastingen	22719	BF&T	v.k.a.

B. Raadsmededelingen (van college aan de gemeenteraad)

Nr.	Datum	Korte omschrijving inhoud		Commissie	Voorstel
2012-05	11-04-12	Klankbordgroep "Fietspad Roodemolenvolder"	15492	Ruimte	v.k.a.
2012-06	10-04-12	Planning sportpark Roodemolen		Ruimte	v.k.a.

C. Openstaande stukken voor pre-advies

Nr.	Datum	Afzender	Korte omschrijving inhoud	Commissie	Voorstel

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Teylingen, gehouden op 10 mei 2012.
de griffier, de voorzitter,
R. van Dijk drs. S.W.J.G. Schelberg

Laatste versie: 25-4-2012

2012-3

Raadsvergadering 10 mei 2012

Actielijst/lijst van toezeggingen raad en commissies, schriftelijke vragen en openstaande moties (actiepunten worden opgenomen en afgevoerd indien als zodanig geconcludeerd door de raad c.q. commissie).

Commissie Welzijn

	Datum Ontvangst	Actie/toezegging	College	Afgesproken afhandeldatum
w.19	01 jul 10	Oplossing voor ruimteprobleem Peuterspeelzaal Jip & Janneke	Van Velzen	4 juni 2012
w.25	28 feb 11	Ontwikkelingen locatie Leo Kannerschool, zodra er nieuws is	Van Velzen	---
w.29	28 nov. 11	Zorgpact (uitwerking prestatieafspraken Wonen, zorg, welzijn)	Lambrechts	---
w.01	23-01-12	Voedselbank (vinden financiële middelen voor dit begrotingsjaar en voor 2013 bij de kadernota)	Lambrechts	31 mei (kadernota) en 4 juni 2012
w.02	23-04-12	Tijdspad aangepast voorstel toekomst bibliotheek	Lambrechts	4 juni 2012
w.03	23-04-12	Onderzoek juridische consequenties gebruik term beperking (ipv handicap) in verordening leerlingenvervoer	Van Velzen	---

Commissie Ruimte

	Datum Ontvangst	Actie/toezegging	College	Afgesproken afhandeldatum
r.28	Regiowerkgroep 7 nov 11	Noordelijke Ontsluiting Greenport (Pho V&V 111111). <u>Raadsmededeling</u> leveren over de stand van zaken.	Stuurman	5 juni 2012
r.29	24 april 12	Lijst met toename groen (groenbalans?) in de gemeente Teylingen (toezegging uit raadsvergadering van 22 maart 2012)	Van Velzen	Eind 2012
r. 30	24 april 12	Archeologische kaarten. Overleg met Bollenstreekgemeenten over standpunt commissie Ruimte	Stuurman	Eind 2012

Commissie BFT

	Datum	Actie/toezegging	College	Afgesproken afhandeldatum
Bft5	31 aug 11	Evenementenverordening. Update 30 november 2011: in januari komt een tijdschema beschikbaar voor de commissie BFT	Schelberg	april 2012
Bft6	25 jan 12	Onderzoek aanleg glasvezelnetwerk	Van Velzen	1 juli 2012

Aangenomen, maar nog niet afgehandelde moties

	Datum raad	Actie/toezegging	Commissie	Afgesproken afhandeldatum
--	------------	------------------	-----------	------------------------------

2010-06	16-09-10	Motie Hangjongerenoverlast, oproep tot intensiever overleg	BFT	
2010-M1	04-11-10	Motie Programma 7 Handhaving in kleine zaken; oproep tot terugkoppeling in handhavingsoverleg met fractievoorzitters	BFT	
2011-01	26-05-11	Motie Nieuwe gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek: Mogelijkheid tot instellen reserves (art. 49)	Welzijn	
2011-02	26-05-11	Motie Afbouwen reserves bij gemeenschappelijke regelingen	BFT	
2011-04	23-06-11	Motie Een groener Hooghkamer, oproep te afgesproken bomennorm te hanteren	Ruimte	
2011-05	23-06-11	Motie 40% Betaalbaar in Hooghkamer	Ruimte	
2011-06	15-12-11	Motie Regionale woonruimteverdeling	Ruimte	
2011-07	15-12-11	Motie subsidieverordening	Welzijn	
2012-01	22-03-12	Decentralisaties (Jeugd, AWBZ-begeleiding en WWnV)	Welzijn	
2012-02		Aanpassen onderscheid basissporten en niet-basissporten in de Sportaccommodatienota 2012-2015	Welzijn	

Initiatief voorstellen:

	Datum Ontvangen	Inhoud vraag	Datum uitgezet in organisatie/wethouder	afgehandeld
2012- 01	09-02-12	Aanleg glasvezelnetwerk (CDA)	09-02-2012	
		Duurzaamheid (Trilokaal)		
2012-02	22-03-12	Gratis HOTSPOTS (wifi rond gebouwen) in Teylingen (D66 en Trilokaal	28-03-2012	
2012-03	22-03-12	Veiligheid, vertrouwen en (mee)doen (VVD)	28-03-2012	

Schriftelijke vragen

	Datum Ontvangen	Inhoud vraag	Datum uitgezet in organisatie/wethouder	afgehandeld
		(alle schriftelijke vragen zijn in te zien op www.teylingen.nl/ris)		
2012/06	28-02-2012	Verkeersafwikkeling op de Warmonderdam en de op- en afritten op de A44 (VVD)	28-02-2012	28-03-2012
2012/07	08-03-2012	Kaag Resort (ChristenUnie)	08-03-2012	20-03-2012
2012/08	20-03-2012	Asbest in schoolgebouwen (CDA)	20-02-2012	20-04-2012
2012/09	13-04-2012	Veiligheid vrachtwagenparkeerterrein in Voorhout (VVD)	13-04-2012	
2012/10	17-04-2012	Paspoorten kind en ouder met een verschillende achternaam (CDA)	17-04-2012	02-05-2012
2012/11	24-04-2012	Teylingereind (VVD)	25-04-2012	
2012/12	24-04-2012	Verkeersveiligheid Componistenwijk (Belang van Teylingen)	25-04-2012	
2012/13	06-05-2012	Informatief schrijven dd 03-05-2012 aan bewoners van de Componistenwijk inzake stand van zaken ontsluitingsroute bouwverkeer fase 1a Hooghkamer (Belang van Teylingen)	06-05-2012	
2012/14	07-05-2012	Samenvoegen afdelingen P&O (CDA)	07-05-2012	
2012/15	08-05-2012	De Schutse/Sassembourg (CDA)	08-05-2012	

Datum bijstelling: 19 juni 2012

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 27

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

14346

portefeuillehouder

Kees van Velzen

behandelend ambtenaar

Dieke van Venrooij

doorkiesnummer

0252 - 783 541

email: d.vanvenrooij@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Notitie vervangende nieuwbouw Andreasschool

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. In te stemmen met de notitie over de vervangende nieuwbouw van de Andreasschool.
 2. De gereserveerde gelden in de begroting voor onderwijshuisvesting van € 2,5 miljoen toe te wijzen aan de Andreasschool.
 3. Vanuit dit budget voor 2012 een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar te stellen.
-

Inleiding

De aanleiding voor deze notitie is het verzoek van Stichting Katholiek Onderwijs Voorhout (SKOV) om vervangende nieuwbouw van de Andreasschool. De aanvraag voor vervangende nieuwbouw is getoetst aan de criteria van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Teylingen 2006. In deze verordening staat dat vervangende nieuwbouw een voorziening is die kan worden aangevraagd en dat hiervoor een rapport moet zijn opgesteld van de bouwkundige toestand van het gebouw.

De Andreasschool is gehuisvest in een zeer verouderd schoolgebouw. Het groot onderhoud is daardoor kostbaar en het schoolgebouw is niet voldoende toegerust voor de nieuwste onderwijskundige ontwikkelingen en taken. De school is gebouwd in 1975 en daardoor al bijna financieel en technisch afgeschreven.

Al in de Voorzieningennota van 2001 van de voormalige gemeente Voorhout was sprake van een nieuw schoolgebouw in het te ontwikkelen gebied Nieuw Boekhorst. Ook kwam daarbij de bouw van een gymzaal aan de orde. De nieuwbouw van de Andreasschool is dus al een paar jaar eerder aan de orde geweest, maar is inmiddels uit de meerjarenplanning verdwenen.

De oorspronkelijke planning voor de verplaatsing van de school was in het jaar 2007. In de Teylingse Voorzieningennota 2009-2015 is opgenomen dat de Andreasschool na 2015 zal worden verplaatst naar Nieuw Boekhorst. Inmiddels hebben de jaren, de economische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen de planning voor de Wijk Nieuw Boekhorst de verplaatsing van de Andreasschool doorkruist en is gefaseerd besloten te komen tot nieuwbouw van de Andreasschool op de huidige locatie (zie bijlage). Het beleid van de gemeente is erop gericht zoveel mogelijk brede scholen te realiseren in Teylingen. De gemeente wil in dit kader bij de Andreasschool een BSO en Peuterspeelzaal realiseren. Wij willen hiervoor een krediet beschikbaar stellen en in een later stadium bekijken wie het beheer en exploitatie van deze voorzieningen op zich gaat nemen. Het uitgangspunt is wel dat de geïnvesteerde middelen terugontvangen worden, hetzij door een bijdrage in de

aankoop of door de huur van deze ruimten. Dit past in de visie die is neergelegd in het Integraal huisvestingsbeleidsplan Onderwijs (IHP).

Argumenten

1.1 *Het is van belang dat er duidelijkheid komt over de vernieuwing van de Andreasschool.*

Vernieuwing van de Andreasschool is al jaren een punt van discussie. Het gebouw van de Andreasschool vraagt om onderhoud en er moet op korte termijn iets gebeuren. Ook voldoet de indeling niet aan de huidige onderwijskundige inzichten. Uit de onderwijsprognoses kan worden opgemaakt dat ten minste 7 groepen de komende 15 jaar in het gebouw gehuisvest zijn.

2.1. *We pleiten er in deze nota voor om 2,5 miljoen van de gereserveerde gelden in te zetten voor de nieuwbouw van de Andreasschool.*

Volgens de onderwijsverordening is het normbedrag voor het bouwen van een 8-klassige school € 1.860.000. Bovendien is voor tijdelijke huisvesting een bedrag van € 120.000 nodig. Volgens het Integraal Huisvestingsbeleids Plan Onderwijs is brede school vorming en huisvesting van een buitenschoolse opvang en een peuterspeelzaal in de school gewenst. Hiervoor moet budget gereserveerd worden. Ook moet een budget beschikbaar gesteld worden voor duurzaamheid. Voor dit laatste zijn geen normbedragen.

De 2,5 miljoen euro in de begroting onder het kopje "renovatie en nieuwbouw scholen" is nog niet gekoppeld aan een huisvestingsproject.

3.1. *Voor 2012 is een voorbereidingskrediet nodig van € 200.000.*

Vanuit dit budget kan ondersteuning bekostigd worden voor het opstellen van het plan van eisen en kan een start gemaakt worden met de aanbestedingsprocedure voor een architect en een bouwer. Ook wordt rekening gehouden met inhuur van externe deskundige ambtelijke ondersteuning en de kosten voor de bestemmingsplanprocedure.

Kanttekeningen

1. *Hoe zit het met de investering voor bso en peuterspeelzaal?*

Wij willen voor de buitenschoolse opvang en een peuterspeelzaal een krediet beschikbaar stellen en in een later stadium bekijken wie het beheer en exploitatie van deze voorzieningen op zich gaat nemen. Het uitgangspunt is wel dat de geïnvesteerde middelen terugontvangen worden, hetzij door een bijdrage in de aankoop of door de huur van deze ruimten.

2. *Hoe zit het met de investering voor de Leo Kannerschool?*

In de meerjarenbegroting is één investering opgenomen van 2,5 miljoen euro, bestemd voor het onderwijs. Wanneer dit wordt aangewend voor de nieuwbouw van de Andreasschool, kan dat niet worden gebruikt voor nieuwbouw van de Leo Kannerschool. Later in 2012 wordt een voorstel voorgelegd voor de nieuwbouw van deze school op een definitieve locatie. Er vinden nog gesprekken plaats over de grootte van deze school. De grootte hangt onder meer af van de wijze van invoering van passend onderwijs. Op dit moment zijn wij hierover in gesprek met het samenwerkingsverband Voortgezet onderwijs en de school.

Vooralsnog gaan we uit van maximaal een 7-klassige school. De norminvestering die hierbij hoort is ongeveer 1,1 miljoen euro (prijspeil 2012). Wanneer hierbij een gymvoorziening moet worden gebouwd, wordt de investering 3 tot 6 ton hoger, afhankelijk van de te kiezen vorm van deze voorziening. De ruimtebehoefte en de daarmee samenhangende investering kan, afhankelijk van de wijze van invoering van passend onderwijs, lager liggen.

Andere te verwachte investeringen in het onderwijs staan op pagina 7 van de notitie 'Vervangende nieuwbouw Andreasschool'.

Aanpak

2012

In 2012 worden de nieuwbouwplannen voor de Andreasschool samen met de kernpartners (gemeente Teylingen, SKOV/Sophiastichting, de Speelbrug en de Drie Kernen) vormgegeven. De twee laatstgenoemden hebben interesse getoond om zich in de school te vestigen met een buitenschoolse opvang en een peuterspeelzaal. Ook worden andere huidige gebruikers, omwonenden en overige belanghebbenden betrokken bij het proces.

2013/2014

Medio 2013 wordt aan de gemeenteraad het plan van eisen en een ontwerpplan voorgelegd. Dan wordt tevens het resterende krediet aangevraagd voor de bouw van de school in 2013 en 2014. In dit bedrag zijn de kosten van duurzaamheid en tijdelijke huisvesting opgenomen. Het is de bedoeling dat de leerlingen voor het einde van 2014 verhuisd zijn naar de nieuwe school.

3 april 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

leco

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 27**

, registratienummer 14346

Notitie Vervangende Nieuwbouw Andreasschool

De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 april 2012;

B E S L U I T :

1. In te stemmen met de notitie over de vervangende nieuwbouw van de Andreasschool.
2. De gereserveerde gelden in de begroting voor onderwijshuisvesting van € 2,5 miljoen toe te wijzen aan de Andreasschool.
3. Vanuit dit budget voor 2012 een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

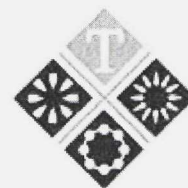
De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

gemeente
TEYLINGEN

Notitie

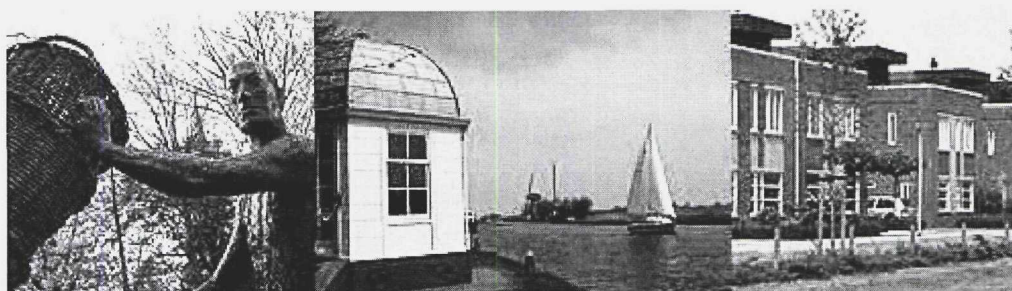
Vervangende nieuwbouw Andreasschool

*Versie: 16 maart 2012
Opsteller: Dieke van Venrooij*

Behoort bij besluit van de
Raad der gemeente Teylingen,
dd. 10-05-2012 nr. 2012.27

*Mij Bekend,
De Griffier van Teylingen*

Registratienummer: 14346

Inhoudsopgave

1.	Inleiding en context.....	3
2.	Inhoudelijk probleem.....	3
3.	proces	5
4.	Besluit	7
5.	Bijlage	8

Beoordeling van de
Raad der gemeenten
nr. 00

De Griffier van Teijlingen
Mij Bekend

1. Inleiding en context

Aanleiding:

De aanleiding voor deze notitie is het verzoek van Stichting Katholiek Onderwijs Voorhout (SKOV) om vervangende nieuwbouw van de Andreasschool.

De Andreasschool is gehuisvest in een zeer verouderd schoolgebouw. Het groot onderhoud is daardoor kostbaar en het schoolgebouw is niet voldoende toegerust voor de nieuwste onderwijskundige ontwikkelingen en taken. De school is gebouwd in 1975 en daardoor al bijna financieel en technisch afgeschreven.

Al in de Voorzieningennota van 2001 van de voormalige gemeente Voorhout was sprake van een nieuw schoolgebouw in het te ontwikkelen gebied Nieuw Boekhorst. Ook kwam daarbij de bouw van een gymzaal aan de orde. De nieuwbouw van de Andreasschool is dus al een paar jaar eerder aan de orde geweest, maar is inmiddels uit de meerjarenplanning verdwenen.

De oorspronkelijke planning voor de verplaatsing van de school was in het jaar 2007.

In de Teylingse Voorzieningennota 2009-2015 is opgenomen dat de Andreasschool na 2015 zal worden verplaatst naar Nieuw Boekhorst. Inmiddels is zijn deze plannen doorkruist door een aantal ontwikkelingen zoals uitstel van de wijk Nieuw Boekhorst. Hierdoor is gekomen tot nieuwbouw van de Andreasschool op de huidige locatie. In de bijlage zijn de bronnen van de gefaseerde besluitvorming terug te vinden.

Context met andere beleidsterreinen:

De nieuwbouwplannen van de Andreasschool moeten gezien worden in context met de speerpunten op het gebied van:

- Integraal huisvestingsbeleidsplan: brede school ontwikkeling en huisvesting peuterspeelzalen bij scholen.
- Onderwijs: lokaal onderwijsbeleid en combinatiefuncties
- Jeugd: voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden, een passend onderwijsaanbod en zoveel mogelijk dichtbij huis, een goede samenwerking tussen sport-culturele- en kinderopvangorganisaties en de scholen, het stimuleren van het behalen van een startkwalificatie en het verminderen van voortijdig schoolverlaten.
- Kunst- en cultuur: verankering actieve cultuurparticipatie en cultuureducatie
- Bibliotheek: lees- en schrijfvaardigheid, beschikbaarheid digitale en fysieke informatie en mediawijsheid (conceptbeleid).
- Sport: Faciliteren van (basis)sportaccommodaties; voldoende binnensportaccommodaties in Teylingen.
- WMO: leefbaarheid en sociale samenhang / participatie.

Politieke relevantie:

Omdat de verouderde Andreasschool met de daarbij behorende problematiek al enige jaren met vertraging op de politieke agenda staat neemt de druk op besluitvorming toe.

2. Inhoudelijk probleem

De aanvraag is getoetst aan de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Teylingen 2006

In artikel 2a lid 1 staat dat vervangende nieuwbouw een voorziening is die kan worden aangevraagd.

In de bijlage staan de criteria waaraan de aanvraag moet voldoen om voor toekenning in aanmerking te komen:

- Het gebouw moet in een dusdanig slechte conditie zijn dat onderhoud geen redelijk resultaat oplevert (in kosten ten opzichte van de levensduurverlenging).
- De groepen leerlingen moeten ten minste nog 15 jaar in het gebouw gehuisvest worden.
- Het afwezig zijn van een beschikbaar gebouw of beschikbaar te maken gebouw binnen 2 km hemelsbreed.

De aanvraag voldoet aan bovenstaande criteria want:

- De school is nu 37 jaar oud en de staat van onderhoud is matig. Ook voldoet de indeling niet aan de huidige onderwijskundige inzichten. Een kostbare zaak is bijvoorbeeld het gevelonderhoud (vervanging van de voegen) en de vervanging van de dakbedekking, installaties, hang- en sluitwerk en schakelapparatuur. Deze zaken hebben een lange

levensduur, maar na 30 à 40 jaar houdt de garantie op. Ook zijn er risico's voor lekkages in het gebouw en de gevolgschade.

- Onderwijsprognoses wijzen uit dat ten minste 7 groepen de komende 15 jaar in het gebouw gehuisvest zijn.
- Er is geen geschikt gebouw waar deze groepen binnen 2 km gehuisvest worden.

Er is een krediet nodig voor de nieuwbouw van de Andreasschool

Volgens de onderwijsverordening is het normbedrag voor het bouwen van een 8-klassige school € 1.860.000. Bovendien is voor tijdelijke huisvesting een bedrag van € 120.000 nodig.

Er moet keuze gemaakt worden voor de definitieve locatie

Zowel de gemeente als het schoolbestuur hebben de voorkeur voor nieuwbouw op de huidige locatie aan de Rembrandtlaan te Voorhout.

- De locatie aan de Rembrandtlaan is op dit moment het meest geschikt. Er is immers voorlopig geen zicht meer op de nieuw te realiseren wijk Nieuw Boekhorst, waar de school naar toe zou verhuizen.
- De school scoort op dit moment goed op de huidige locatie ten aanzien van leerlingenaantallen en ten aanzien van spreiding van het onderwijs.
- Demografische ontwikkeling: Er komen weer jonge gezinnen in dat deel van Voorhout wonen nu elders de woningbouw stagneert.

Brede School in Voorhout

Het beleid van de gemeente is erop gericht zoveel mogelijk brede scholen te realiseren in Teylingen. De gemeente wil in dit kader bij de Andreasschool een BSO en Peuterspeelzaal realiseren. Wij willen hiervoor een krediet beschikbaar stellen en in een later stadium bekijken wie het beheer en exploitatie van deze voorzieningen op zich gaat nemen. Het uitgangspunt is wel dat de geïnvesteerde middelen terugontvangen worden, hetzij door een bijdrage in de aankoop of door de huur van deze ruimten. Dit past in de visie die is neergelegd in het Integraal huisvestingsbeleidsplan Onderwijs (IHP). Wij stellen voor hiervoor een bedrag van € 235.000 beschikbaar te stellen.

De SKOV kwam met een aanvullend verzoek voor het realiseren van een gymzaal.

De school heeft in de praktijk problemen met de afstand tussen school en de sportvoorziening in sporthal De Tulp. De kinderen in de bovenste groepen (3 tot en met 8) moeten per gymles gemiddeld 20 minuten heen en 20 minuten terug lopen. Dit gaat volgens de school te veel ten koste van de lestijd. De oudere kinderen kunnen op de fiets, maar voor de jongere kinderen is dat volgens de school in het kader van veiligheid minder wenselijk.

Bij het gereedkomen van De Tulp en het slopen van de Gaasbak is erover gesproken dat bij verplaatsing van de Andreasschool ook een gymnastieklokaal zou kunnen worden gerealiseerd. Om de afstand en het verlies van onderwijstijd te beperken en de multifunctionaliteit van de school te bevorderen, vindt het schoolbestuur het realiseren van een gymnastieklokaal zeer wenselijk. Een te realiseren gymnastieklokaal kan zowel overdag als 's avonds multifunctioneel worden gebruikt (gymlessen, speellokaal, aula). De gymzaal kan eventueel ook door leerlingen van de Achtbaan, locatie Beukenrode worden gebruikt. De school wil met een gymzaal een belangrijke functie vervullen voor de sociale samenhang in de wijk door hierin allerlei (buurt)activiteiten te laten plaatsvinden indien hieraan behoefte is.

De gemeente vindt op dit moment het realiseren van een gymnastieklokaal niet noodzakelijk. Daarvoor heeft zij een aantal redenen:

- In de Sportaccommodatienota staat vermeld dat Teylingen is voorzien van voldoende sportaccommodaties.
- De meeste sportverenigingen zijn niet erg geholpen met een gymzaal, omdat zij hierin toch nog te weinig ruimte vinden. Zij hebben meer aan een (grotere) sportzaal.
- De afstand school – De Tulp valt binnen de gestelde normafstand in de Verordening Huisvesting Onderwijs.
- Wanneer de Andreasschool geen gebruik meer maakt van Sporthal De Tulp, bestaat het gevaar dat er leegloop ontstaat van De Tulp.
- De gymzaal moet worden geëxploiteerd door een derde partij. Ook hiervoor moeten kosten worden begroot.

Alles overwegende vindt de gemeente het niet noodzakelijk en gewenst om naast de Andreasschool een nieuwe gymzaal te bouwen. Echter, gezien vanuit haar regiefunctie nodigt de gemeente de

Andreasschool uit om binnen het gestelde budget zelf met een goed plan te komen voor de nieuwbouw van een school met een BSO, PSZ en een gymzaal.

De SKOV onderzoekt of de bouw van een gymzaal mogelijk is door efficiënt te bouwen en door het verkrijgen en labelen van financiële middelen uit woningbouw op de locatie van de Andreasschool. Dit alles in combinatie met de bouw van een school met twee verdiepingen. Ook moet hier worden meegenomen de kosten van de exploitatie en beheer van de gymzaal. De gemeente gaat hiervoor geen middelen inzetten.

Duurzaamheid:

Eén van de peilers van het gemeentelijk beleid is zoveel mogelijk duurzaam te bouwen. De gemeente is bereid daarvoor financiële middelen in te zetten. Duurzaam bouwen is niet opgenomen in de onderwijsverordening. Dit kan daarom niet betaald worden uit de normvergoeding. Er zijn hiervoor geen normbedragen. Wij stellen voor een bedrag van € 280.000 beschikbaar te stellen. Op dit moment is nog niet te zeggen voor welke vorm van duurzaamheid gekozen wordt. Dit gebeurt wel in de definitieve kredietaanvraag.

Ruimtelijk:

De gemeente moet bekijken hoe de bouw van de school en andere functies zich verhouden tot de bestaande bestemmingsplannen en de aanwezige infrastructuur en parkeerruimte. Voor zowel de bouw van de school en de andere functies als daarbij de benodigde parkeergelegenheid zal het bestemmingsplan moeten worden gewijzigd.

Bovenstaande betekent dat een procedure voor de herziening van het bestemmingsplan in gang moet worden gezet. De duur van zo'n procedure is ongeveer driekwart tot één jaar. De gemeente wil alles zo snel mogelijk ingang zetten, omdat er al veel vertraging is geweest.

3. proces

Aanpak:

Voorbereidende gesprekken in 2011:

In 2011 en begin 2012 hebben voorbereidende gesprekken plaatsgevonden met de wethouder Onderwijs, een afgevaardigde van het SKOV (Stichting katholiek Onderwijs Voorhout) en met een afgevaardigde van de Sophiastichting. De SKOV fuseert medio 2012 met de Sophiastichting.

Vormgeving bouwplannen en bestemmingsplan in 2012:

In 2012 worden de nieuwbouwplannen voor de Andreasschool samen met de kernpartners vormgegeven (de Gemeente Teylingen, SKOV, Sophiastichting, De Andreasschool, de Speelbrug en de Drie Kernen voor BSO en peuterspeelzaal). De Speelbrug en de Drie Kernen hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn om zich in de school te vestigen. Over de verdere vormgeving en medefinanciering (huren of kopen) wordt op dit moment nagedacht. Ook worden andere huidige gebruikers, omwonenden en overige belanghebbenden betrokken.

Bouw in 2013/2014:

Wanneer alle voorbereidingen gereed zijn, wordt in 2013 een aanvang gemaakt met de bouw van de school. Medio 2013 worden de ontwikkelde nieuwbouwplannen aan de gemeenteraad voorgelegd. Dan wordt tevens het gereserveerde krediet gevraagd voor de bouw van de school in 2013 en 2014. Tijdens de bouw van de school worden de kinderen elders ondergebracht op een noodlocatie. Bij een eventuele gefaseerde bouw is dat waarschijnlijk niet nodig.

Inhuizing in 2014:

Het is de bedoeling dat de leerlingen voor het einde van 2014 verhuisd zijn naar de nieuwe school.

Bouwheerschap en eigenaarschap:

De Sophiastichting/SKOV treedt op als bouwheer. Dit is conform de onderwijswetgeving die stelt dat het schoolbestuur bouwheer is, tenzij het schoolbestuur hiervan afstand wil doen. De gemeente stelt de grond en de financiële middelen beschikbaar, maar laat het bouwen daadwerkelijk over aan de school. De gemeente blijft nauw betrokken bij het proces van bouwen en bij de besteding van de financiën.

Na de bouw draagt de gemeente het juridisch eigenaarschap over aan het bestuur van de Andreasschool. Het economisch claimrecht blijft bij de gemeente. Wanneer de Andreasschool vertrekt uit het schoolgebouw, is de gemeente weer volledig eigenaar. Ook is dit conform de landelijke onderwijswetgeving.

Participatie:

Kernpartners die vanaf het begin (2012) betrokken worden bij de nieuwbouwplannen, participatiegraad hoog:

Gemeente Teylingen

SKOV

Sophiastichting

De Andreasschool

Speelbrug voor BSO en de Drie Kernen voor de peuterspeelzaal

Niveau van participatie hoog: Bouwheer neemt besluiten en opvattingen van kernpartners mee in het beslissingsproces.

Er wordt gewerkt met een stuur-/werkgroep (besliser en voorbereider), een gemeentelijke projectgroep (adviserend) en een klankbordgroep (meedenken, adviserend).

Burgerparticipatie, overige belanghebbenden, participatiegraad gemiddeld plus:

Omwonenden en betrokken instellingen worden benaderd om te participeren in de voorbereidingen.

Niveau van participatie middelhoog plus: Bouwheer neemt beoordeling van omwonenden en overige belanghebbenden ernstig mee als onderdeel van de beslissing.

Financiën

Geschatte kosten voor een 8-klassige school	Nieuwbouw
Nieuwbouw school inclusief paalfundering	€ 1.860.000
Duurzaamheid	€ 235.000
Tijdelijke huisvesting	€ 120.000

Geschatte kosten voor bouw BSO en peuterspeelzaal	Nieuwbouw
peuterspeelzaal en BSO	€ 235.000
Duurzaamheid	€ 35.000

Externe ambtelijke ondersteuning En kosten bestemmingsplanprocedure	€ 15.000
Totaal geschatte investering	€ 2.500.000

Krediettoewijzing:

Voor aanpassingen, nieuwbouw en inrichting voor het onderwijs in de begroting is reeds een bedrag gereserveerd van 2,5 miljoen. Voorgesteld wordt om deze 2,5 miljoen te koppelen aan de Andreasschool. Voor de definitieve kredietaanvraag komen wij met een plan terug bij de gemeenteraad zodra de totale bouwkosten bekend zijn.

Voor 2012 is uit dit budget een voorbereidingskrediet nodig van € 200.000 voor:

- externe ambtelijke ondersteuning
- Kosten externe inhuur voor bestemmingsplanprocedure
- inhuur van een materiedeskundige voor ondersteuning bij opstellen plan van eisen
- aanbestedingsprocedure architect en bouwer

Relatie tot andere onderwijsinvesteringen:

In de meerjarenbegroting is één investering opgenomen van 2,5 miljoen euro, bestemd voor het onderwijs. Wanneer dit wordt aangewend voor de nieuwbouw van de Andreasschool, kan dat niet worden gebruikt voor nieuwbouw van de Leo Kannerschool. Later in 2012 wordt een voorstel voorgelegd voor de nieuwbouw van deze school op een definitieve locatie. Er vinden nog gesprekken plaats over de grootte van deze school. De grootte hangt onder meer af van de wijze

van invoering van passend onderwijs. Op dit moment zijn wij hierover in gesprek met het samenwerkingsverband Voortgezet onderwijs en de school. Vooral nog gaan we uit van maximaal een 7-klassige school. De norminvestering die hierbij hoort is ongeveer 1,1 miljoen euro (prijspeil 2012). Wanneer hierbij een gymvoorziening moet worden gebouwd, wordt de investering 3 tot 6 ton hoger, afhankelijk van de te kiezen vorm van deze voorziening. De ruimtebehoefte en de daarmee samenhangende investering kan, afhankelijk van de wijze van invoering van passend onderwijs, lager liggen.

De komende jaren staat geen andere nieuwbouw voor het onderwijs in de planning. De oudste scholen naast de Andreasschool zijn die in Warmond. Hiervoor zijn al nieuwbouwplannen. De oudste school is daarna de Springplank. Hiervoor is in de kadernota een PM post opgenomen voor renovatie in 2014. Deze post zal in de loop van 2012 verder ingevuld worden.

De Achtbaan, locatie Beukenrode is ook bijna 40 jaar oud, maar is in 1995 voor het grootste deel herbouwd na brand, dus investeringen zijn voorlopig niet nodig. Na de Achtbaan is de Kinderburg het oudste schoolgebouw, uit 1980. Eventuele vervanging of renovatie van dit gebouw is pas rond 2020 aan de orde. In de jaren '80 zijn in Teylingen 6 schoolgebouwen gebouwd. Het is dus te verwachten dat na 2020 flinke investeringen in het onderwijs nodig zijn.

Planning besluitvorming:

2012

Met deze notitie wordt in de vergadering van 10 mei 2012 aan de gemeenteraad het verzoek voorgelegd een kredietbedrag van € 2,5 miljoen te reserveren voor de nieuwbouw van de Andreasschool.

Voor 2012 hiervan een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 200.000.

2013

Medio 2013 wordt aan de gemeenteraad een ontwerpplan voorgelegd.

Dan wordt tevens het definitieve krediet aangevraagd voor de bouw van de school in 2013 en 2014.

4. Besluit

Wij stellen de gemeenteraad voor te besluiten:

1. In te stemmen met deze notitie over de vervangende nieuwbouw van de Andreasschool.
2. De gereserveerde gelden in de begroting voor onderwijshuisvesting van € 2,5 miljoen toe te wijzen aan de Andreasschool.
3. Vanuit dit budget voor 2012 een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar te stellen.

5. Bijlage

Voorafgaande besluitvorming:

Voorzieningennota 2001 van de voormalige gemeente Voorhout

Hierin was opgenomen dat het gebouw van de basisschool Andreas verplaatst zou worden naar het nog te ontwikkelen gebied Nieuw Boekhorst.

De oorspronkelijke planning voor het verplaatsen was het jaar 2007.

Collegebesluit 10-6-2006 (verseon 65662)

Besluit:

1. Geen geld investeren in het onderzoek naar het aanpassen van de zaal in de Agnes voor bewegingsonderwijs en de uitvoering van de benodigde aanpassingen voor een beperkte termijn.
2. In plaats daarvan investeren in het grasveld bij de Andreasschool.

Brief aan schoolbestuur SKOV 16-6-2006 n.a.v. collegebesluit (verseon 2006/10400)

Samengevat: In februari 2006 heeft de school een gesprek gehad met wethouder Wilbrink over de loopafstand. De strekking van dit overleg was dat het onderwijs zich blijft verweren tegen de lange loopafstanden en vraagt of de gemeente, in samenspraak met het onderwijs, alternatieven kan bedenken. Wethouder Wilbrink heeft in februari meegedeeld dat de gemeente handelt conform de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. De problematiek rondom de lange loopafstand en eventuele alternatieven is op dinsdag 6 juni 2006 in het college besproken. De (oud) gemeente Voorhout heeft altijd het standpunt ingenomen dat zodra de nieuwe sporthal in gebruik genomen wordt, de exploitatie van sporthal de Gaasbak zou worden beëindigd. De nieuwe sporthal wordt gezien als vervanging van sporthal de Gaasbak en niet als een uitbreiding op de sportaccommodaties.

Op basis van digitale kaarten zijn verschillende metingen verricht om de loopafstanden te kunnen bepalen en te vergelijken met andere scholen. De scholen liggen voor wat betreft de loopafstand binnen de normen die genoemd zijn in de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. Deze verordening is gebaseerd op het rijksbeleid. De gemeente heeft besloten zich dan ook aan de normen die genoemd zijn in de verordening te houden. Formeel stelde zij zich op het standpunt dat de scholen die gebruikmaakten van sporthal de Gaasbak per 1 augustus 2006 over moesten gaan naar sporthal de Tulp. De scholen komen ook niet in aanmerking voor een aanvullende vervoersvoorziening.

Collegebesluit 9-10-2007 (verseon 2007/12942)

1. De basisschool Andreas gezien de complexiteit van het gebied, niet vooruitlopend op de ontwikkeling van het gebied Nieuw Boekhorst, te verplaatsen

IHP 2009-2012

De Andreasschool te verplaatsen naar Nieuw Boekhorst. De mogelijkheid daartoe was afhankelijk van de ontwikkeling van deze nieuwe wijk. In dit IHP ging men ervan uit dat dit na 2012 plaats zou vinden. Bij het ontwikkelen van de plannen Hooghkamer en Nieuw Boekhorst zou de school zeker groeien. De planning was dat de school na 2012 als Brede School zou worden verplaatst naar Nieuw Boekhorst.

Update IHP 2009-2012

Besluit: De Andreasschool niet meer te verplaatsen naar Nieuw Boekhorst, maar in een apart voorstel een keuze te maken tussen een aantal scenario's voor de toekomst van de school. Er is 2,5 miljoen euro opgenomen voor de nieuwbouw van een school: € 200.000 in 2012 en € 2,3 miljoen in 2013.

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 28

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

15761

portefeuillehouder

Karin Lambrechts

behandelend ambtenaar

Roalda van Tilburg

doorkiesnummer

0252 - 783 537

e-mail: r.vantilburg@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Wet Werken Naar Vermogen: herstructureringsfaciliteit en taakscenario's

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. In te stemmen met de aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit en de daarbijbehorende co-financiering voor de gemeente Teylingen.
 2. De financiële consequenties van de herstructureringsfaciliteit voor 2012 in de najaarsrapportage te verwerken.
 3. Conform de 'taakscenario's Wet Werken naar Vermogen' het Participatiebudget in de toekomst in te zetten om de eigen kracht en de zelfredzaamheid van de doelgroep regulier te versterken en de doelgroep Loonwaarde verder te ondersteunen.
 4. Een voorkeur uit te spreken voor scenario 4 uit de 'taakscenario's Wet Werken naar Vermogen'.
-

Inleiding

Op 22 maart 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de visie op de Wet Op 22 maart 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de visie op de Wet Werken naar Vermogen (Wwnv). De Wet Werken naar Vermogen wordt naar verwachting 1 januari 2013 ingevoerd, het wetsvoorstel ligt nog ter besluitvorming voor in de Tweede Kamer.

Vooruitlopend op de vaststelling van de visie door de diverse gemeenteraden hebben de Colleges van Burgemeesters en Wethouders van de gemeenten die deel uitmaken van de Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GRKDB) aan de gemeentesecretarissen een bestuursopdracht verstrekt om een voorstel te formuleren voor in aanmerking komende varianten voor de toekomstige uitvoeringsorganisatie(s) van de Wwnv.

Dit uitvoeringsvoorstel dient als basis voor en wordt betrokken bij het indienen van de aanvraagprocedure voor de herstructureringsfaciliteit Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).

Via dit raadsvoorstel worden de taakscenario's Wwnv en de aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit aan u voorgelegd.

Bij het collegevoorstel is een aantal bijlagen gevoegd:

1. De gezamenlijke gemeentesecretarissen bieden u een oplegnotitie aan. In deze oplegnotitie wordt zowel een voorstel gedaan voor het aanvragen van

- de herstructureringsfaciliteit als voor de inrichting van het vervolgtraject voor de uitvoeringsorganisatie(s) van de Wwnv.
2. De aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit voor het ministerie van SZW. Deze aanvraag bevat tevens: een aanbiedingsbrief bij de faciliteit aan gemeenten, een toelichting op het plan voor de gemeenten en de verklaring die door het college B&W moet worden ondertekend.
 3. De taakscenario's Wet Werken naar Vermogen.

Argumenten

1.1 *Conform de WWNV wordt voorzien in een reductie van het aantal SW-plaatsen.*

De wet vereist dat in de periode 2012-2018 een daling in het sw-bestand wordt gerealiseerd. Voor onze Maregroeppregio betekent dit dat we een uitstroom moeten realiseren van 763 cliënten naar 597 cliënten in 2018. In het bijgevoegde plan wordt hierin voorzien.

1.2 *In deze herstructureringsaanvraag staan de maatregelen en bijbehorende kosten vermeld voor de reductie van het aantal SW-plaatsen.*

Het reduceren van het aantal SW-plaatsen brengt kosten met zich mee. Het rijk heeft voorzien in een 'herstructureringsfaciliteit' om deze kosten (mede) te financieren. In totaal is € 400 miljoen beschikbaar in de periode 2012-2018. Op basis van de gemeentelijke taakstelling kan elke gemeente hier een beroep op doen. Hierbij stelt het rijk als voorwaarde dat de gemeente 25% van de kosten financiert.

Om de herstructurering te realiseren neemt de GR Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB) verschillende typen maatregelen op het gebied van doelgroepenbeleid, personeel, huisvesting, projectmaatregelen en overige kostenbesparende maatregelen.

De maatregelen zijn verder uitgewerkt en toegelicht in de aanvraag van de faciliteit zelf en de toelichting daarop voor gemeenten.

1.3 *Inhoudelijk sluit deze aanvraag aan bij de koers van onze gemeente.*

De gemeenteraad heeft uiteraard nog niet besloten over de te bedienen doelgroepen en de taakscenario's voor de Wwnv. Deze besluiten zullen dan ook in een later jaar in een aangepaste versie van de herstructureringsfaciliteit moeten worden meegenomen (deze mogelijkheid biedt het rijk ook). De faciliteit sluit wel aan bij het beleid wat gemeenten en de GR KDB de afgelopen jaren hebben gevoerd om de GR KDB 'financieel gezond' te maken.

1.4 *Hiermee wordt de rijksbijdrage voor onze gemeente aan de herstructurering veiliggesteld.*

Een gemeente moet voor 30 april 2012 een aanvraag indienen voor de herstructureringsfaciliteit om hier gebruik van de te maken voor de jaren 2012-2018. In een later jaar instromen is helaas niet mogelijk. Het is wel mogelijk om elk jaar het plan bij te stellen.

1.5 *De aanvraag voldoet aan de voorwaarden van het ministerie van SZW.*

2.1 *In de begroting is niet voorzien in een bijdrage aan de herstructurering van de SW.*

Op basis van onze taakstelling voor de SW kunnen wij in Teylingen in de periode 2012-2018 in totaal een bedrag ontvangen € 763.902,- vanuit het rijk (totaal Gr KDB-gemeenten: € 5.598.872,-). De gemeente Teylingen moet in deze periode een bedrag van € 190.975,- co-financieren (totaal Gr KDB-gemeenten: € 1.399.718,-).

Voor 2012 betekent dit voor Teylingen een bedrag van € 4.774,- (zie voor de verdere verdeling van de kosten voor 2013-2018 onder de financiële

consequenties). Voorgesteld wordt om dit bedrag voor 2012 in de voorjaarsrapportage mee te nemen. De bedragen voor de jaren 2013-2018 worden opgenomen in de meerjarenbegroting.

3.1 Het is noodzakelijk deze keuze te maken aangezien het budget ontoereikend is om alle doelgroepen te bedienen.

De kosten voor de doelgroepen 'oud-SW' en 'beschut werken' zijn vaste kosten. Het rijk heeft gemeenten hier geen beleidsvrijheid in. Hierdoor blijft er maar een beperkt budget over om de doelgroepen regulier, loonwaarde en zorg te bedienen.

3.2 Dit is beleidsmatig de beste keuze.

Binnen het budget zijn vier doelgroepen te onderscheiden:

Doelgroep	Omschrijving
Regulier	Inwoners die minimaal 100% van het Wettelijk Minimum Loon kunnen verdienen.
Loonwaarde	Inwoners die tussen de 30% - 70% van het Wettelijk Minimum Loon kunnen verdienen.
Beschut werken (incl. SW-oud)	Inwoners die tussen de 20% - 30% van het Wettelijk Minimum Loon kunnen verdienen.
Zorg	Inwoners die geen arbeidscapaciteit hebben.

De gemeente heeft geen beleidsvrijheid voor de doelgroep Beschut Werken, deze moet aangeboden worden.

Voorgesteld wordt om de het Participatiebudget binnen de Wwnv als volgt in te zetten voor de overige doelgroepen:

- Het versterken van de eigen kracht en de zelfredzaamheid van de doelgroep regulier. Tevens zullen we via handhaving deze doelgroep motiveren om deel te nemen aan het arbeidsproces.
- De doelgroep Loonwaarde verder te ondersteunen.

Dit betekent dat de doelgroep Zorg vanuit de WMO verder bediend zal worden en niet vanuit de Wwnv.

Zie voor een verdere onderbouwing van deze keuze hoofdstuk 3 van 'Taakscenario's Wwnv'.

Voor alle duidelijkheid: dit betekent dat deze keuze gevolgen heeft voor de huidige budgetverdeling en taakopdracht aan de ISD Bollenstreek en de GR KDB. Deze zullen dan aangepast moeten worden.

4.1 Deze sluit het beste aan bij de mogelijkheden die de gemeente ziet en keuzes die de gemeente in het verleden al gemaakt heeft.

De gemeente Teylingen heeft in het verleden de keuzes gemaakt om voor de SW-sector samen met andere gemeenten de GR KDB op te richten en (onder andere) voor het programma Inkomen de GR ISD Bollenstreek. Nu het rijk via de Wwnv de SW en het programma Inkomen in elkaar schuift, is het dan ook het meest logisch dat deze (delen) van de verschillende GR-en in elkaar worden geschoven en dat op deze onderdelen een ambtelijke fusie wordt gerealiseerd.

Teylingen realiseert zich ook dat het samenvoegen van twee GR-en een omvangrijke operatie is. Dus mogelijk dat scenario 4 bereikt kan en moet worden via een ander scenario (scenario 3). Het ligt namelijk niet in de lijn der verwachting dat alle betrokken gemeenten (direct) voor scenario 4 kiezen. Zie hiervoor ook de oplegnotitie van de gemeentesecretarissen.

Kantttekeningen

1. *De aanvraag moet het ministerie uiterlijk 30 april ontvangen.*

Vanwege de planningscyclus van de gemeenteraad is het niet mogelijk om te wachten tot de daadwerkelijke raadsbehandeling van het voorstel. Aangeven is dat het met de gemeenteraad *besproken* moet zijn. Aan deze voorwaarde is voldaan na de bespreking in de Commissie Welzijn. De reactie van de commissie Welzijn zal dan ook met de GR KDB worden gecommuniceerd.

4.

Aan de invoering van de Wwnv zitten diverse risico's. Deze risico's zijn maatschappelijk en financieel.

Maatschappelijke risico's

Door niet alle doelgroepen binnen de Wwnv te ondersteunen kunnen inwoners langs de kant komen te staan in de maatschappij. Dit kan sociale gevolgen hebben.

Financiële risico's

In de komende periode zal in de praktijk moeten blijken of de gestelde doelen en geraamde kosten in de herstructureringsfaciliteit realistisch zijn. De komende jaren zullen we dit nauwgezet moeten monitoren en mogelijk de maatregelen aanpassen en bijstellen.

Het budget voor de te bedienen doelgroepen daalt de komende jaren. Dit betekent dat de gemeenteraad een keuze zal moeten maken in de doelgroepen en de uitvoeringsorganisatie om deze risico's te verkleinen.

Het doel van de Wwnv is om zo veel mogelijk inwoners te laten deelnemen in het arbeidsproces. Mocht dit ondanks alle inspanningen niet gaan lukken, dan heeft dit invloed op de instroom in de bijstand.

De financiële consequenties van de uitvoeringsscenario's zullen in belangrijke mate afhankelijk zijn van de schaalgrootte van de uitvoering. Mochten een of meerdere gemeenten besluiten tot een ander uitvoeringsscenario, dan heeft dit consequenties voor alle andere betrokken gemeenten.

Wel heeft de gemeente Teylingen in de eigen begroting €15,- per inwoner opgenomen om de negatieve gevolgen van het bestuursakkoord op te vangen. Dit budget is echter voor *alle* negatieve gevolgen van het bestuursakkoord, dus niet alleen voor de Wwnv.

Financiële consequenties

Herstructureringsfaciliteit

In totaal is € 400 miljoen beschikbaar in de periode 2012-2018. Op basis van onze taakstelling kunnen wij in deze periode een bedrag ontvangen € 763.902,- vanuit het rijk. De gemeente Teylingen moet in deze periode een bedrag van € 190.975,- co-financieren. Het rijk stelt elk jaar een ander percentage beschikbaar van die € 400 miljoen.

De co-financiering voor Teylingen ziet er als volgt uit over de jaren:

Jaar	bedrag
2012	€ 4.774
2013	€ 28.646
2014	€ 57.293
2015	€ 28.646
2016	€ 23.872
2017	€ 23.872
2018	€ 23.872
Totaal	€ 190.975

Voorgesteld wordt om het bedrag voor 2012 mee te nemen in de voorjaarsrapportage en voor de jaren 2013-2018 op te nemen in de meerjarenbegroting.

In totaal hebben alle GR KDB gemeenten recht op een rijksfinanciering van € 3.359.280,-. Dit betekent dat alle GR KDB gemeenten een bedrag van € 1.119.760,- moeten co-financieren. In totaal is er dan een bedrag van € 4.479.040,- om de kosten te dekken van de herstructureringsfaciliteit.

In totaal heeft de GR KDB een bedrag van € 6.160.900 aan herstructureringskosten opgenomen. Het verschil dat ontstaat tussen de verwachte herstructureringskosten en de beschikbare middelen, verwacht GR KDB als volgt te kunnen dekken:

- De GR KDB anticipeert alvast op € 100 miljoen die extra beschikbaar komt na de evaluatie van de herstructurering in 2014. Het vrijkomen van deze financiële middelen leidt tot een aanvullend beroep op de herstructureringsfaciliteit voor € 839.874. Ook hier zal de cofinanciering verplicht zijn waardoor nog eens € 279.958 euro beschikbaar komt. In totaal komt in 2014 daardoor € 1.119.832 extra beschikbaar.
- De GR KDB geeft aan dat het restant van het tekort, € 562.028, zelf kan dekken binnen de begroting.

Zoals uit de toelichting blijkt op de herstructureringsfaciliteit, heeft de GR KDB al rekening gehouden in de aanvraag met het beschikbaar komen van een € 100 miljoen in 2014. Als dit daadwerkelijk van toepassing is, wordt de co-financiering voor dit bedrag nog apart aangeboden aan de gemeenteraad.

Taakscenario's

Ook zijn er kosten verbonden aan de uitvoering van de verschillende taakscenario's. Het is in deze fase onmogelijk om uitspraken te doen over de financiële voor- en nadelen per scenario. Daarom zijn de scenario's niet doorgerekend. Het spreekt voor zich dat schaalgrootte bepalend is voor de kosten van overhead op gebouwen, management enzovoorts. Deze zullen, na het opiniërende debat in de gemeenteraad, verder worden uitgewerkt voordat deze aan de gemeenteraad wederom worden voorgelegd.

Aanpak

Na alle opiniërende discussies in de gemeenteraden zullen de colleges er zorg voor dragen dat er geïnventariseerd wordt wat de voorkeuren zijn van de verschillende gemeenten. De colleges zullen dan zorgdragen voor een bestuursopdracht aan de gemeentesecretarissen die aansluit bij de verschillende besluiten.

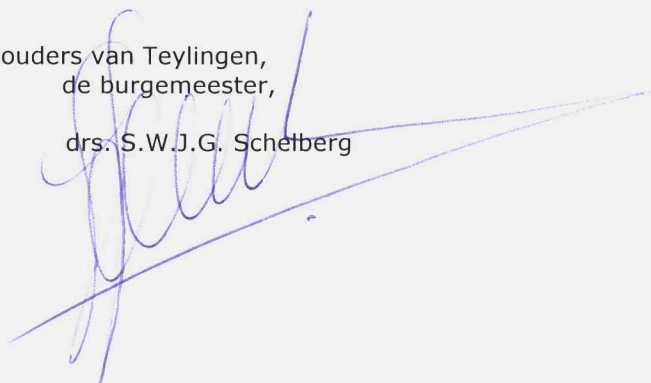
10 april 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

600

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 28**

, registratienummer 15761

De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 april 2012;

gelet op de invoering van de Wet Werken naar Vermogen;

BESLUIT:

1. In te stemmen met de aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit en de daarbijbehorende co-financiering voor de gemeente Teylingen.
2. De financiële consequenties van de herstructureringsfaciliteit voor 2012 in de voorjaarsrapportage te verwerken en voor de jaren 2013-2018 in de meerjarenbegroting op te nemen.
3. Conform de 'nota taakscenario's Wet Werken naar Vermogen' het budget in de toekomst in te zetten voor inwoners die minimaal 30% van het wettelijk minimum loon verdienen.
4. Een voorkeur uit te spreken voor scenario 4 uit de 'taakscenario's Wet Werken naar Vermogen'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Taakscenario's Wet Werken Naar Vermogen

Inzicht in de mogelijkheden

Katwijk

Gemeente Noordwijkerhout

Gemeente Wassenaar

Maart 2012

Behoort bij besluit van de
Raad der gemeente Teylingen,
dd. 10-05-2012 nr. 2012-20

*Mij Bekend,
De Griffier van Teylingen*

Managementsamenvatting

Begin februari 2012 hebben de colleges van burgemeester en wethouders aan de gemeentesecretarissen de opdracht gegeven om met het oog op een spoedige nadere oordeelsvorming een voorstel te formuleren voor in aanmerking komende varianten voor de toekomstige uitvoeringsorganisatie(s) van de Wwnv. Bij het opstellen van dit voorstel en de (latere) uitwerking daarvan gelden de volgende kaders:

- de notitie 'Mogelijkheden in zicht' dient als vertrekpunt;
- betrek hierbij mogelijke taakscenario's of combinaties daarvan;
- maak zo nodig een onderscheid in korte, middellange en lange termijn;
- bij de uitwerking zijn de financiële kaders van de gemeenten leidend;
- maak het voorstel in samenspraak met de uitvoeringsorganisaties (KDB/MareGroep en ISD en/of hun eigen gemeentelijke afdelingen sociale zaken);
- zorg voor een goede afstemming met en aansluiting bij het 3D-traject van Holland Rijnland.

Het uitvoeringsvoorstel dient als basis voor c.q. wordt betrokken bij het indienen van de aanvraagprocedure voor de herstructureringsfaciliteit Wsw.

De Wet Werken naar Vermogen (Wwnv) draagt gemeenten op om op onderdelen regionale samenwerking aan te gaan met relevante partijen. De invoering van de nieuwe wet gaat gepaard met forse bezuinigingen waardoor het maximaliseren van de financiële mogelijkheden urgent wordt. De wet beoogt een vergaande ontschotting tussen de bestaande regelingen (Wwb, Wajong en Wsw). Gemeenten krijgen beschikking over een ongedeeld Participatiebudget met daarin de rijkssubsidie Wsw, de budgetten voor educatie, re-integratie en inburgering

Het nieuwe instrument loondispensatie biedt gemeenten de mogelijkheid om werkgevers tegemoet te komen bij het productieverlies als gevolg van beperkte verdien capaciteit. Uit de pilots loondispensatie werd duidelijk dat meer nodig is om mensen te plaatsen bij werkgevers. Ontzorging van de werkgever en goede acquisitie door de gemeente zijn belangrijk voor een succesvolle plaatsing. Dit vraagt om een werkgeversdienstverlening op regionaal niveau, bij voorkeur op het niveau van de arbeidsmarktregio.

Werkgroep ROER heeft vier doelgroepen onderscheiden:

1. *Regulier*, mensen met een verdien capaciteit van 100%
2. *Loonwaarde*, mensen met een verdien capaciteit vanaf 30%
3. *Beschut Werken*, mensen met een verdien capaciteit tussen de 20 en 30%.
4. *Zorg*, mensen zonder arbeidsvermogen.

Deze doelgroepen hebben elk een andere vorm van ondersteuning of begeleiding nodig. Gemeenten hebben veelal nog geen keuze gemaakt, sommigen willen alle doelgroepen ondersteunen. Het budget dat de gemeenten vanuit het Rijk krijgen is hiervoor ontoereikend.

De financiële situatie is zo dat bij gelijkblijvend beleid er in de hele regio Kust-, Duin- en Bollenstreek een tekort is van € 5 miljoen in 2013.

Inhoudsopgave

Taakscenario's Wet Werken Naar Vermogen	1
Inzicht in de mogelijkheden.....	1
Inhoudsopgave	2
Managementsamenvatting	3
Inleiding: werken naar vermogen.....	5
Leeswijzer.....	6
Hoofdstuk 1: Algemeen.....	7
Bestuursopdracht.....	7
Doel van de Wet Werken Naar Vermogen	7
Financiën.....	8
Hoofdstuk 2: Doelgroepen van de Wwnv	10
Hoofdstuk 3: Budgettaire gevolgen Wet Werken naar Vermogen	14
Participatiebudget.....	14
Kosten doelgroepen KDB-regio.....	14
Inkomsten.....	15
Hoofdstuk 4: Scenario's	21
Vijf taakscenario's.....	21
Scenario 1: De status quo.....	22
Voordelen en kansen.....	23
Nadelen en risico's	23
Scenario 1 in de tijd	23
Scenario 2: Ongebondenheid in uitvoering	24
Voordelen en kansen.....	25
Nadelen en risico's	25
Scenario 2 in de tijd	25
Scenario 3: Afnemerschap (regionaal facilitair bedrijf)	26
Voordelen en kansen.....	28
Nadelen en risico's	28
Scenario 3 in de tijd	29
Scenario 4: Samenwerking in gebondenheid (ambtelijke fusie).....	29
Voordelen en kansen.....	31
Nadelen en risico's	31
Scenario 4 in de tijd	31
Scenario 5: Netwerkende samenwerking.....	32
Voordelen en kansen.....	34
Nadelen en risico's	34
Scenario 5 in de tijd	34
De scenario's op een rij	34
Consequenties voor doelgroepen.....	34
De scenario's ten opzichte van elkaar	36
Hoofdstuk 5: Overwegingen.....	39
Bijlage 1: Bevindingen interviews.....	41
Bijlage 2: Indicatieve Participatiebudgetten.....	45
Bijlage 3: Juridische constructies.....	47

Inleiding: werken naar vermogen

Dit rapport bevat het resultaat van onderzoek naar de mogelijkheden voor uitvoering van de Wet Werken naar Vermogen (Wwnv) in de Kust, Duin- en Bollenstreek. Op basis van de bestuursopdracht aan de gemeentesecretarissen is afgelopen weken op ambtelijk niveau gesproken met (bijna) alle gemeenten in de Kust, Duin- en Bollenstreek, de ISD Bollenstreek en de MareGroep over mogelijke taakscenario's voor de Wet werken naar vermogen.

De nieuwe Wwnv wordt naar verwachting per 1 januari 2013 van kracht en beoogt enerzijds een meer activerende sociale zekerheid en anderzijds een vergroting van de kansen op werk voor mensen met een arbeidsbeperking. De wet integreert de Wet Werk en Bijstand (Wwb), delen van de Wajong, en de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). Gemeenten moeten de uitvoering van de Wwnv vormgeven door een samenhangende aanpak te ontwikkelen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De Wwnv wordt daarbij gezien als een brede voorziening met zoveel mogelijk rechten, plichten en arbeidsmarktkansen voor mensen met arbeidsvermogen die nu nog gebruikmaken van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw), Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) en de Wet werk en bijstand (Wwb). Het doel is de uitkeringsvoorwaarden, financiering, ondersteuning en uitvoering van de huidige regelingen met de nieuwe wet zoveel als mogelijk gelijk te trekken waardoor het stelsel activerender, transparanter en eenvoudiger moet worden dan nu het geval is. De Wwnv dient te worden uitgevoerd door de bestuurslaag die het dichtst bij de mensen staat, namelijk de gemeenten. De financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid voor de Wwnv komt daarmee bij gemeenten te liggen in ruil voor meer beleidsvrijheid met betrekking tot het te voeren beleid.¹

Behalve de Wwnv vinden er nog twee andere decentralisaties plaats in het sociale domein, namelijk de decentralisatie van de jeugdzorg en de decentralisatie van de AWBZ-begeleiding. Natuurlijk staan deze drie decentralisaties in verband met elkaar. Denk alleen maar aan de inzet van de Wmo daar waar het gaat om bijvoorbeeld de ondersteuning van mensen met een gemiddelde verdien capaciteit van minder dan 20% van het wettelijk minimumloon (WML)². Het onderzoek om tot een optimale uitvoering te komen beperkt zich echter tot de Wwnv.

Dit rapport dient als context voor c.q. wordt betrokken bij het indienen van de aanvraagprocedure voor de herstructureringsfaciliteit Wsw. De rapportage en de aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit staan in wezen los van elkaar. Een wezenlijke relatie tussen de herstructurering Wsw en de wijze waarop doelgroepen Wwnv bediend worden is het financieel belang: hoe minder uitgaven op de SW hoe meer budget beschikbaar is voor de overige doelgroepen van de Wwnv. Daardoor bepalen ze samen de totale context van de Wwnv.

De nieuwe wet vraagt om bezinning op de (kosten van de) uitvoering en samenwerking op bepaalde onderdelen (bijvoorbeeld werkgeversdienstverlening)

¹ Memorie van toelichting Wwnv, 27 januari 2012, bladzijde 8

² In dit rapport wordt een aantal malen gerefereerd aan het inzetten van Wmo-middelen op de doelgroep Zorg. Dit moet uiteraard gezien worden binnen het Wmo-beleid en de (financiële) mogelijkheden daarvan, aangezien ook dit beleidsveld met fikse bezuinigingen te maken heeft.

In dit rapport worden vijf taakscenario's beschreven die een verband leggen tussen de doelgroepen en de wijze waarop dienstverlening aan de doelgroepen kan worden ingericht:

- De status quo (huidige situatie).
- Ongebondenheid in uitvoering.
- Afnemerschap (regionaal facilitair bedrijf).
- Samenwerken in gebondenheid (ambtelijke fusie).
- Netwerkende samenwerking.

Voorkeur voor één van de vijf scenario's bepaalt wie de partners zijn, en op welke wijze de dienstverlening aan de burger kan worden ingericht.

Overwegingen:

- Besluit eerst welke doelgroep - en in welke mate een doelgroep - ondersteuning krijgt vanuit het Participatiebudget.
- Spreekt een voorkeur uit voor de scenario's (*maximaal 2, 3 en 4*) en legt de notitie voor een opiniërende discussie voor aan de gemeenteraad.
- Organiseer werkgeversdienstverlening op (sub-)regionaal niveau.
- Breng de behoeften van werkgevers in beeld voor het instrument loondispensatie.
- Breng de verwachtingen van werkgevers in beeld voor de ondersteuning van de gemeenten.
- Maak onderscheid in de werkgeversdienstverlening van het UWV en die van de gemeente.
- Behoudt (delen van) de infrastructuur van de ISD Bollenstreek en de MareGroep.
- Maak gebruik van de ervaringen en diensten van de MareGroep op het gebied van WorkFirst.
- Zoek combinaties met Dagbesteding (AWBZ en Wmo) en Beschut Werken.
- Bepaal de minimale en maximale schaalgrootte die nodig is voor een efficiënte uitvoering.
- Voor gemeenten Wassenaar en Oegstgeest is scenario 4, ambtelijke fusie in KDB-verband, niet voor de hand liggend.
- Voor gemeente Katwijk liggen de scenario's 2 en 3 voor de hand, waarbij scenario 4 op termijn niet kan worden uitgesloten.
- Voor de ISD-gemeenten is uitbouwen van de huidige samenwerking (in eerste instantie scenario 3 met als mogelijk toekomstperspectief scenario 4) logisch.
- Maak op lokaal niveau een keuze voor een voorkeursscenario.

Hoofdstuk 1: Algemeen

Bestuursopdracht

Begin februari 2012 hebben de colleges van burgemeester en wethouders aan de gemeentesecretarissen de opdracht gegeven om met het oog op een spoedige nadere oordeelsvorming een voorstel te formuleren voor in aanmerking komende varianten voor de toekomstige uitvoeringsorganisatie(s) van de Wwnv. Bij het opstellen van dit voorstel en de (latere) uitwerking daarvan gelden de volgende kaders:

- de notitie 'Mogelijkheden in zicht' dient als vertrekpunt;
- betrek hierbij mogelijke taakscenario's of combinaties daarvan;
- maak zo nodig een onderscheid in korte, middellange en lange termijn;
- bij de uitwerking zijn de financiële kaders van de gemeenten leidend;
- maak het voorstel in samenspraak met de uitvoeringsorganisaties (KDB/MareGroep en ISD en/of hun eigen gemeentelijke afdelingen sociale zaken)³;
- zorg voor een goede afstemming met en aansluiting bij het 3D-traject van Holland Rijnland.

Het uitvoeringsvoorstel dient als basis voor c.q. wordt betrokken bij het indienen van de aanvraagprocedure voor de herstructureringsfaciliteit Wsw.

Doel van de Wet Werken Naar Vermogen

Van de nieuwe wet gaat een roep om samenwerking tussen gemeenten uit. Gemeenten worden bij de uitvoering van de wet opgedragen een regionale samenwerking aan te gaan met relevante partijen zoals ook aangegeven in het bestuursakkoord.⁴ De beoogde samenwerking wordt gezien als een manier om de slagkracht op de regionale arbeidsmarkt (relatie met werkgevers en bedrijfsleven) te vergroten, waarbij het kabinet zich het recht voorhoudt om zelf richting te geven aan de samenwerking, indien gemeenten dat niet zelf organiseren.⁵

De invoering van de Wwnv gaat gepaard met forse bezuinigingen waardoor het vergroten van de financiële mogelijkheden, via samenwerking, urgent wordt. Daarbij ontstaat een zoektocht naar het zo efficiënt en effectief mogelijk inzetten van budgetten (sturen op zo kort mogelijke uitkeringsduur) en het genereren van aanvullende inkomsten (bijvoorbeeld een ontwikkeltraject van een Wwnv-er levert productie/omzet op).

De wetgever wil met de Wwnv concreet bereiken dat:

- Mensen worden beoordeeld op hun mogelijkheden.
- Er alleen ondersteuning is voor wie het nodig heeft.
- Een transparant en activerend nieuw stelsel mensen uit een uitkering houdt.

³ De ISD Bollenstreek is de intergemeentelijke sociale dienst van Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, en Teylingen; de gemeenten Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar hebben eigen sociale diensten.

⁴ Memorie van toelichting Wwnv, 27 januari 2012, bladzijde 5, 14

⁵ Memorie van toelichting Wwnv, 27 januari 2012, bladzijde 14 (Mochten gemeenten...Wet SUWI)

binnen het domein van werk en inkomen. Deze rapportage heeft tot doel inzicht te geven in de mogelijke taakscenario's in relatie tot de doelgroepen en daarmee binnen de gemeente richting te geven aan dit samenwerkingsproces.

Om invulling te kunnen geven aan de verdere uitwerking van de Wet Werken naar Vermogen en de (sub)regionale samenwerking, dienen de gemeenten een antwoord te geven op de volgende vragen:

- In welke mate ondersteunt de gemeente de doelgroepen Regulier, Loonwaarde, Beschut Werk, en Zorg?
- Wat zijn uitgangspunten bij die ondersteuning?
- Op welke wijze worden de beschikbare budgetten ingezet?
- Welke organisatievorm past daar het beste bij?

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt de bestuursopdracht beschreven. Daarna volgt een beschrijving over het doel van de Wwnv. Er wordt een kort overzicht gegeven van de financiële consequenties en veranderingen.

In het tweede hoofdstuk worden de doelgroepen beschreven. Om wat voor mensen gaat het, wat kunnen zij en wat hebben zij nodig om uit te stromen naar een reguliere baan?

Hoofdstuk drie gaat in op de financiële consequenties van de Wwnv voor de regio Kust, Duin- en Bollenstreek in relatie tot de doelgroepen. De verschillende doelgroepen vragen verschillende kostenplaatjes en deze moeten meegenomen worden in de overwegingen.

Hoofdstuk vier beschrijft de vijf taakscenario's op basis waarvan gemeenten een voorkeur kunnen uitspreken voor nadere uitwerking van een scenario in een businesscase.

Het vijfde en laatste hoofdstuk geeft een aantal overwegingen bij de keuze voor de uitvoering van de Wwnv in de eigen gemeente.

inburgering en educatie worden betaald en een budget vanuit het gemeentefonds om de uitvoeringskosten voor de sociale dienst te dekken.

De verwachtingen landelijk zijn dat een meerderheid van de gemeenten een belangrijk deel van het participatiebudget nodig heeft om de kosten voor het SW-bedrijf te dekken. Dit heeft te maken met een dalende rijksbijdrage voor de SW: in 2013 krijgt het SW-bedrijf € 24.800 per SE, in 2015 gaat dit bedrag terug naar € 22.050. Bij gelijkblijvende salarissen en minder inkomsten uit detachering en beschut werken betekent dit een oplopend tekort voor het SW-bedrijf.

Het budget dat overblijft nadat de tekorten van het SW-bedrijf zijn gedekt, kan ingezet worden om mensen uit andere doelgroepen (Regulier, Loonwaarde en Zorg) trajecten of andere vormen van ondersteuning en begeleiding aan te bieden. De huidige verwachting is, dat er geen of weinig budget over blijft voor de andere doelgroepen en dat de gemeenteraad keuzes moeten maken welke van deze doelgroepen wel of niet ondersteund worden.

De gemeente kan de verwachte tekorten verminderen door minder mensen te ondersteunen en door besparingen te zoeken in efficiënter werken. De nieuwe wet brengt ook verdienmogelijkheden met zich mee: het instrument van loondispensatie. Mensen die aan het werk zijn met loondispensatie, kosten de gemeente minder geld aan uitkeringen (besparing op het inkomensdeel). Hierbij moet worden opgemerkt dat gemeenten zich niet rijk moeten rekenen met mogelijke inkomsten. De pilots Loondispensatie zijn nog in volle gang, maar de eerste resultaten laten een wisselend succes zien⁸. De gemeente zien zich geconfronteerd met hoge investeringskosten (het opzetten en uitvoeren van werkgeversdienstverlening om werkplekken te realiseren, het uitvoeren van een loonwaardetoets en het begeleiden van mensen die met loondispensatie aan het werk gaan). De hoogte van de investeringskosten worden vooral bepaald door de voorbereidende (traject-)kosten (het 'arbeidsfit' maken van een klant). Duurzaamheid van uitstroom is van belang om deze kosten terug te verdienen.

De huidige Wsw-ers behouden onder de nieuwe wet hun werkplek en arbeidsvoorwaarden (de rijksbijdrage daalt desondanks). Voor Wajongers, die zijn ingestroomd voor 1 januari 2012, maar die nog wel enig arbeidsvermogen hebben, geldt een aangepast regime. Hun uitkering gaat terug naar 70% WML, er geldt voor hen geen partner- en huishoudtoets.

⁸ Derde tussenrapportage pilot loondispensatie, 21 februari 2012

De wet beoogt een vergaande ontschotting tussen de bestaande regelingen (Wwb, Wajong, en Wsw) om de kansen van mensen met verdiencapaciteit ook daadwerkelijk te realiseren. Voor de doelgroep met een indicatie 'beschut werken' blijft de Wsw bestaan. Voor jonggehandicapten die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn blijft de Wajong bestaan. Het UWV blijft voor deze groep verantwoordelijk.

De uitkeringsvoorwaarden van de Wwnv zijn gelijk aan die van de Wwb. Werken beneden het wettelijk minimum loon (WML) wordt mogelijk, mits via een onafhankelijke toegangstoets is vastgesteld dat iemand zodanige belemmeringen heeft dat loondispensatie gerechtvaardigd is. Bij het werken beneden het WML verstrekt de gemeente een aanvullende uitkering. De hoogte daarvan is afhankelijk van het verdiende loon en van de huishoudsituatie van betrokkene.

De Wwnv schrijft niet voor dat er een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie is voor het toekennen van de uitkeringen en de loondispensatie. Gemeenten en UWV zijn wel verplicht om een optimaal inzichtelijk werkzoekendenbestand aan te leggen. Hierin staan de motivatie, competenties, arbeids- en sociale vaardigheden en voorkeuren. Het wetsvoorstel SUWI regelt dat dit in één systeem opgeslagen moet worden.⁶

Tot slot benoemen we het nieuwe instrument loondispensatie. Dit instrument biedt de gemeente de mogelijkheid om werkgevers tegemoet te komen bij het productieverlies als gevolg van beperkte verdiencapaciteit. Uitgangspunten voor het invoeren van dit nieuwe instrument zijn:

- Werk moet lonen.
- Productiever worden moet lonen.
- Loon en loonaanvulling mogen niet meer zijn dan het wettelijk minimumloon.

De gemeente kan besluiten om mensen die niet in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering vanwege de huishoudinkomenstoets toch aan het werk te helpen met loondispensatie. Daarnaast kan de gemeente er voor kiezen om het instrument van de tegenprestatie in te zetten.⁷ Hierbij leveren uitkeringsgerechtigden die niet betaald aan het werk zijn in ruil voor uitkering diensten.

Financiën

De gemeente ontvangt een budget vanuit het Rijk, de hoogte van het budget wordt bekend in de meicirculaire van 2012. Er zijn op dit moment alleen indicatieve budgetten voor het participatiedeel berekend. Het overzicht van deze budgetten per gemeente is opgenomen in bijlage 2.

Het totale budget bestaat uit het inkomensdeel, waaruit de uitkeringen worden betaald, het participatiebudget, waaruit de Wsw en trajecten voor re-integratie,

⁶ Memorie van toelichting Wwnv, 27 januari 2012, bladzijde 14

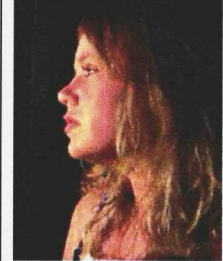
Wetsvoorstel wijziging Wet SUWI, 27 oktober 2011, bladzijde 9

⁷ De gemeente kan aan iemand die bijstand krijgt diverse verplichtingen opleggen. Een hiervan is de plicht tot het leveren van een tegenprestatie naar vermogen. De bijstandsgerechtigde moet dan onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden verrichten. De gemeente kan hier eigen regels over maken. Aan het opleggen van de verplichting kleven echter diverse risico's.

Groep	Verdien capaciteit	Taken en betrokken partijen	Aantal 2013 ⁹
Zorg	Geen arbeidsvermogen	• intake • participatietrajecten om maatschappelijke deelname te vergroten • uitkeringen verstrekken en uitkeren Betrokken partijen: gemeenten/ISD, welzijnsorganisaties, zorginstellingen, organisaties voor arbeidsmatige dagbesteding	720

Het mag duidelijk zijn dat we te maken hebben met diverse doelgroepen, waarbij iedere categorie een bepaalde aanpak vraagt. Het gaat om mensen met kansen op de reguliere arbeidsmarkt en om mensen die langdurig specifieke begeleiding nodig hebben. Een deel van deze mensen kan de weg naar sociale en economische participatie prima vinden en een deel heeft hierbij -al dan niet tijdelijk- ondersteuning nodig.

Maar wie zijn deze mensen? Wij schetsen hieronder 4 portretten van mensen, die ieder op hun eigen manier en met specifieke ondersteuning deel uit kunnen maken van de arbeidsmarkt.

	<i>Doelgroep Regulier</i> Joop is een stevig vent, begin dertig en heeft veel humor. Joop is behoorlijk verslaafd aan van alles en is bezig een gokschuld af te betalen. Hij een beetje hyper, maar kan stevig werken. Hij is nu zonder werk, maar is zeker in staat om met eenvoudig werk het minimumloon te verdienen. Joop kan het beste direct aan de slag. Stuur Joop dus vooral naar een uitzendbureau. Handhaven levert bij Joop meer op dan een re-integratietraject.
	<i>Doelgroep Loonwaarde</i> Ineke is een alleenstaande moeder van 22 jaar. Ze heeft jaren thuis gezeten met twee kleine kinderen en had een slecht huwelijk. Ze is nu gescheiden, maar haar zelfvertrouwen volledig kwijt. Ze heeft haar zorgopleiding afgebroken bij de komst van haar eerste kind. Op dit moment is ze niet in staat om een volledig loon te verdienen. Zij kan aan een baan geholpen worden met loondispensatie. Samen met scholing kan zij op haar werkplek haar verdienvermogen verhogen en uitstromen uit de uitkering.

Hoofdstuk 2: Doelgroepen van de Wwnv

De nieuwe wet richt zich op de onderkant van de arbeidsmarkt en gaat uit van het vermogen om te werken. Dit vermogen wordt ook wel de verdien capaciteit genoemd. Afhankelijk van de verdien capaciteit van mensen is specifieke ondersteuning nodig. De werkgroep ROER heeft in 2011 een indeling gemaakt en aantallen berekend voor de KDB-regio.

Groep	Verdien capaciteit	Taken en betrokken partijen	Aantal 2013 ⁹
Regulier ¹⁰	Duurzame en volledige uitstroom naar regulier werk (minimaal 100% WML)	• direct aan het werk • intake en diagnose • matching op regulier werk • uitkeringen verstrekken • handhaving op rechtmatigheid Betrokken partijen: gemeenten/ISD, werkgevers en uitzendbureaus, re-integratiebedrijven	360
Loonwaarde	Bepaalde mate van loonwaarde (30-100% WML)	• intake en diagnose • vaststellen verdien capaciteit • mensontwikkeling/werkleertrajecten (verhogen verdien capaciteit) • uitvoering loondispensatie Betrokken partijen: Gemeenten/ISD, SW-bedrijven, werkgevers, pay-rollingbedrijven, re-integratiebedrijven	720
Beschut werken (incl. SW-oud)	Huidige groep Wsw en nieuwe instroom 'beschut werken' (20-30% WML)	• intake • plaatsing (intern of detachering) • uitbetaling salaris Betrokken partijen: gemeenten, SW-bedrijven, organisaties voor arbeidsmatige dagbesteding, werkgevers	730 ¹¹

⁹ Kort voor oplevering van dit rapport heeft het CPB een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden (met 30.000 landelijk) voorspeld. Deze voorspelling is niet meegenomen in de onderstaande cijfers

¹⁰ Deze doelgroep is vergelijkbaar met de WW-populatie

¹¹ Beschut Werken = 288 + Oud-SW = 442

Groep	Mogelijke ondersteuning Wwnv	Voordeel ondersteuning doelgroep	Alternatieve ondersteuningsvormen
Loonwaarde	- De werkgeversdienstverlening focust op banen en instrumenten voor mensen met beperktere verdien capaciteit - Inzet bij reguliere werkgevers met loondispensatie - Vergroten van de verdien capaciteit door persoonlijke ontwikkeling te ondersteunen bijvoorbeeld door het creëren van een werkleeromgeving	- Een gerichte werkgeversdienstverlening biedt de beste kansen voor mensen met een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt op regulier werk - Voor de werkgever is loondispensatie interessant om de lagere productiviteit te compenseren. Bijkomend voordeel voor de gemeente is de besparing op de uitkering (inkomensdeel)	Voor (delen van) deze doelgroep kunnen diensten van (gesubsidieerde) welzijnsorganisaties een aanvullend aanbod zijn.
Beschut werken (incl. SW-oud)	Aanbod beschermde/ beschutte werkplek bij minimaal 10% loonwaarde met als doel arbeidsontwikkeling, behoud of vergroting van de arbeidscapaciteit	De gemeente is wettelijk verplicht om voor deze groep werkplekken binnen een SW-bedrijf aan te bieden	
Zorg	Inzet is gericht op sociale participatie op basis van gemeentelijke instrumenten anders dan het participatiebudget (bijvoorbeeld Wmo)	De ondersteuning aan deze groep is gericht op maatschappelijke participatie en voorkomt negatieve gevolgen voor gezondheid, psychisch welzijn, financiële situaties als deze mensen uit beeld verdwijnen.	Waar mogelijk verbinding zoeken met Wmo-ondersteuning

 Patricia	<i>Doelgroep Beschut Werken</i> Een geweldig aardige, jonge vrouw met een licht verstandelijke beperking en onderliggende psychische problematiek. Zij moet absoluut een voorspelbaar dagpatroon met begeleiding hebben. Zij woont begeleid. Patricia komt in aanmerking voor beschut werken en is werkzaam bij een SW-bedrijf, binnen.
 Marie	<i>Doelgroep Zorg</i> Marie is een onzekere vrouw, midden veertig. Ze leidt aan verschillende psychosen en heeft door zelfmedicalisering verslavingsproblematiek ontwikkeld. Ze is eenzaam en afhankelijk van haar zieke moeder waar zij bij in huis woont. Ze heeft haar school niet afgemaakt. Marie verkeert nog niet in de situatie dat zij kan werken op een reguliere werkplek. Zij komt niet in aanmerking voor een beschutte werkplek. Begeleiding en ondersteuning kunnen ertoe bijdragen dat Marie zelfstandiger wordt.

De portretten laten de kwetsbaarheid van de doelgroepen zien. Voor goede ondersteuning is maatwerk nodig. Dat maatwerk wordt in de Wwnv bepaald aan de hand van de verdien capaciteit die iemand heeft. Het aanbod richt zich in eerste instantie op het maximaliseren van de verdien capaciteit van mensen. Naar mate de verdien capaciteit zich beperkt zal de inzet zich meer richten op sociale participatie.

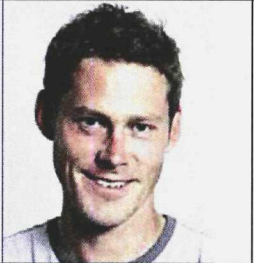
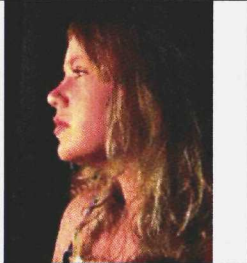
Zoals al eerder gezegd gaat het hier om kwetsbare mensen. De ondersteuning van deze mensen richt zich bij voorkeur op maximale ontwikkeling van hun eigen kracht. Beroep doen op die eigen kracht en ondersteuning daarin bieden moeten dus in een optimale balans zijn.

In onderstaande tabel schetsen we de verschillende vormen van ondersteuning die gemeenten kunnen bieden.

Groep	Mogelijke ondersteuning Wwnv	Voordeel ondersteuning doelgroep	Alternatieve ondersteuningsvormen
Regulier	• Afspraken maken met bijvoorbeeld uitzendbureaus • Vergroten zelfredzaamheid in trainingen • Tegenprestatie laten uitvoeren: maatschappelijk nuttige activiteiten als opstap naar werk	• Kortdurende interventies richten zich op het bevorderen van de eigen kracht en de eigen verantwoordelijkheid en bieden de grootste kans op duurzame uitstroom	• Preventie (poort op slot) en ontmoedigingsbeleid • Handhaving op rechtmatigheid • Handhaving op doelmatigheid • Inzetten van 'eigen kracht'-instrumenten

Doelgroep ¹³	Aantal personen	Kosten uitkering/salaris (per persoon)	Apparaatskosten	Totaal ¹⁴
Zorg	720	€ 15.000	€ 2.000	€ 12.240.000
Totaal	2.530			€ 59.194.000

Tabel 3.2: Kosten per doelgroep op jaarbasis

			
Joop	Ineke	Patricia	Marie
<i>Doelgroep Regulier</i>	<i>Doelgroep Loonwaarde</i>	<i>Doelgroep Beschut Werken</i>	<i>Doelgroep Zorg</i>
Uitkering: € 7.000 Lager door uitstroom naar reguliere baan.	Uitkering: € 11.000 Lager door loondispensatie.	Salaris: € 22.000	Uitkering: € 15.000
Kosten sociale dienst (uitbetalen uitkering, administratie, handhaving): € 1.000	Kosten sociale dienst (uitbetalen uitkering, administratie, handhaving): € 2.000 Re-integratietraject of begeleiding: € 2.000	Apparaatskosten SW-bedrijf: € 13.000	Kosten sociale dienst (uitbetalen uitkering, administratie, handhaving): € 2.000
	Verdiencapaciteit: € 4.000	Verdiencapaciteit: € 4.500	Verdiencapaciteit: € 0

Tabel 3.3: Kosten en verdiencapaciteit toegepast op de doelgroep-portretten

Inkomsten

De verwachte inkomsten voor 2013 voor de hele regio zijn:

Participatiebudget:	€ 22.632.532
Inkomensdeel: ¹⁸	€ 21.975.908
Uitvoeringsbudget: ¹⁹	€ 2.718.000
Totaal:	€ 47.326.440

Het Participatiebudget is een ontschot budget, maar de totale bedragen voor het SW-bedrijf en educatie zijn gereserveerd en moeten voor die doelen worden ingezet.

¹⁸ Bedrag dat alle gemeenten in 2012 hebben ontvangen vanuit het gemeentefonds.

¹⁹ Via gemeentefonds geld voor de uitvoeringskosten voor het verstrekken van de uitkeringen. Ongeveer € 1.510 per bijstandsgerechtigde.

Hoofdstuk 3: Budgettaire gevolgen Wet Werken naar Vermogen

Participatiebudget

Ook de Wwnv werkt met een Inkomensdeel en een Participatiebudget. Het Participatiebudget wordt een ontschot budget, dat is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Het SZW-deel van het participatiebudget bestaat uit twee hoofdbudgetten: middelen voor re-integratie (inclusief inburgering en volwasseneducatie) en middelen voor SW beschut werk. Gemeenten hebben beleidsvrijheid bij de (ontschotte) inzet van het Participatiebudget.

Zoals al eerder vermeld gaat de nieuwe wet gepaard met een stevige bezuiniging op het re-integratiebudget. In de periode 2012-2015 zal het budget teruggebracht worden met zo'n 30%. De budgetten voor 2013 worden in de meicirculaire bekend gemaakt. SZW heeft een rekentool ontwikkeld, aan de hand waarvan, indicatief, de hoogte van het participatiebudget per gemeente inzichtelijk wordt gemaakt. Voor de acht gemeenten in de Kust-, Duin-, en Bollenstreek ziet de opbouw van het indicatieve budget er als volgt uit:

	2012	2013	2014	2015
Totaal Participatiebudget (regio)	€ 24.890.104	€ 22.632.532	€ 20.097.968	€ 18.987.857

Tabel 3.1: Participatiebudget op jaarbasis voor de hele KDB-regio¹²

Kosten doelgroepen KDB-regio

In deze paragraaf gaan wij in op de kosten van het bedienen van de verschillende doelgroepen en de mogelijkheden die we daarin zien.

Doelgroep ¹³	Aantal personen	Kosten uitkering/salaris (per persoon)	Apparaatskosten	Totaal ¹⁴
Regulier	360	€ 15.000	€ 4.000	€ 6.840.000
Loonwaarde	720 ¹⁵	€ 15.000	€ 4.000	€ 13.680.000
Beschut Werken	288	€ 24.000 ¹⁶	€ 11.000	€ 10.080.000
Oud-SW	442	€ 27.000 ¹⁷	€ 10.000	€ 16.354.000

¹² Zie bijlage 2 voor de cijfers per gemeente. De totaalbedragen bij elkaar opgeteld, geeft het budget voor de hele regio.

¹³ Alle cijfers gelden voor 1-1-2013

¹⁴ Aantal*uitkering*apparaatskosten

¹⁵ Deze aantallen zijn becijferd in 2011. Toen (en nu) kon nog geen volledig beeld gegeven worden van de gevolgen van de implementatie van de huishoudinkomenstoets (voor bestaande en nieuwe klanten) en de loonwaardebepaling bij Wajongers. De verwachting is dat de doelgroep kleiner zal zijn dan geschat. Op dit moment zijn nog geen nieuwe schattingen voor de KDB-regio gemaakt.

¹⁶ De hoogte van het salaris van deze doelgroep is vastgelegd in een cao.

¹⁷ De hoogte van het salaris van deze doelgroep is vastgelegd in een cao.

Beschut Werken heeft met de werkzaamheden op de productieafdeling een verdien capaciteit van € 4.500 per persoon. Vermenigvuldigd met de 288 mensen in de doelgroep Beschut Werken, levert dat € 1.296.000 op.

Oud-SW heeft met de werkzaamheden via detachering en Post een verdien capaciteit van € 13.500 per persoon. Vermenigvuldigd met de 442 mensen in de doelgroep Oud-SW, levert dat € 5.967.000 op.

Dit geeft het volgende overzicht:

Doelgroep²⁷	Totaal Budget²⁸	Totaal Verdien-capaciteit	Totaal kosten²⁹	Verschil³⁰
Regulier	€5.609.379	-	€ 6.840.000	€ 1.230.603-
Loonwaarde	€11.218.795	-	€ 13.680.000	€ 2.461.205-
Beschut Werken	€7.273.066	€ 1.296.000	€ 10.080.000	€ 1.510.934-
Oud-SW	€11.375.821	€ 5.967.000	€ 16.354.000	€ 988.821
Zorg	€11.218.758	-	€ 12.240.000	€ 1.021.205-
637	€46.695.782	€ 11.943.000	€ 59.194.000	€ 5.235.126-

Tabel 3.5: Verdien capaciteit van Beschut Werken en Oud-SW

Als de gemeente of ISD Bollenstreek erin slagen om voor de doelgroepen Regulier en Loonwaarde ook volledige verdien capaciteit te realiseren komt dit op het overzicht:

Doelgroep³¹	Totaal Budget³²	Totaal Verdien-capaciteit	Totaal kosten³³	Verschil³⁴
Regulier	€5.609.379	€ 1.800.000	€ 6.840.000	€ 569.379
Loonwaarde	€11.218.795	€ 2.880.000	€ 13.680.000	€ 418.795
Beschut Werken	€7.273.066	€ 1.296.000	€ 10.080.000	€ 1.510.934-
Oud-SW	€11.375.821	€ 5.967.000	€ 16.354.000	€ 988.821-
Zorg	€11.218.795	€ 0	€ 12.240.000	€ 1.021.205-
637	€46.695.782	€ 11.943.000	€ 59.194.000	€ 555.144-

Tabel 3.6 Verdien capaciteit van Regulier, Loonwaarde, Beschut Werken en Oud-SW

Om de inkomsten uit de verdien capaciteit te realiseren is het noodzakelijk om investeringen te doen en werkzaamheden te verrichten. Alleen door inspanning kan de verdien capaciteit gerealiseerd worden.

Mogelijkheden om het tekort terug te brengen

Om het verwachte tekort van € 5 miljoen terug te brengen hebben de gemeente een aantal opties:

²⁷ Alle cijfers gelden voor 1-1-2013

²⁸ Inkomensdeel + Participatiebudget + Uitvoeringsbudget (zie tabel 3.4)

²⁹ Aantal*uitkering*apparaatskosten

³⁰ Cijfers zijn afgerond op hele euro's.

³¹ Alle cijfers gelden voor 1-1-2013

³² Inkomensdeel + Participatiebudget + Uitvoeringsbudget (zie tabel 3.4)

³³ Aantal*uitkering*apparaatskosten

³⁴ Cijfers zijn afgerond op hele euro's.

€ 22.632.532 - € 18.648.889 (SW) - € 630.564 (OCW) = € 3.353.079 resterend.

Vanuit het gemeentefonds ontvangen gemeenten een vergoeding voor de uitvoeringskosten en een gering bedrag voor financiering van de SW-sector. Voor onderstaand overzicht is uitgegaan van een bijdrage van € 1.510 per bijstandsgerechtigde.²⁰ In totaal een bedrag van $1.800 * € 1.510 = € 2.718.000$.

Het budget dat de gemeente krijgt is ontoereikend om alle doelgroepen te bedienen. De totale kosten (uitkering en apparaatskosten) zijn € 59.194.000.

Dat betekent een tekort van $€ 59.194.000 - € 46.695.876^{21} = € 12.498.124-$.

Doelgroep ²²	Totaal Inkomens-deel ²³	Totaal Participatie-budget ²⁴	Totaal Uitvoering budget	Totaal kosten ²⁵	Vershil ²⁶
Regulier	€ 4.395.181	€ 670.616	€ 543.600	€ 6.840.000	€ 1.230.603-
Loonwaarde	€ 8.790.363	€ 1.341.232	€ 1.087.200	€ 13.680.000	€ 2.461.205-
Beschut Werken		€ 7.273.066		€ 10.080.000	€ 2.806.934-
Oud-SW		€ 11.375.821		€ 16.354.000	€ 4.978.179-
Zorg	€ 8.790.363	€ 1.341.232	€ 1.087.200	€ 12.240.000	€ 1.021.205-
Totaal	€ 21.975.908	€ 22.001.968	€ 2.718.000	€ 59.194.000	€ 12.498.124-

Tabel 3.4: Inkomsten en kosten op jaarbasis voor de KDB-regio

Verdien capaciteit

De doelgroepen Regulier, Loonwaarde, Beschut Werken en Oud-SW hebben allen een mate van verdien capaciteit. Hun inkomsten worden in mindering gebracht op de uitkering of de gemeentelijke bijdrage. Dit zorgt ervoor dat het bovenstaande tekort van € 12 miljoen teruggebracht kan worden.

Voor de doelgroep Regulier is op basis van het verleden te verwachten dat deze € 5.000 euro kan zijn door versnelde uitstroom of door tijdelijke banen die inkomsten opleveren, maar onvoldoende om uit te stromen. Voor de doelgroep Loonwaarde is nog niet te berekenen hoe hoog dit bedrag gaat zijn. De pilots Loondispensatie laten zien dat mensen 50% van het WML kunnen verdienen, maar de gemeenten hebben dit nog niet 'verdiend' aan de mensen als gevolg van de hoge investeringen om te werken met het instrument loondispensatie. De verdien capaciteit van de doelgroep Regulier en Loonwaarde worden buiten beschouwing gelaten, omdat de hoogte daarvan afhankelijk is van de investeringen die gedaan worden.

Om de verdien capaciteit van de doelgroep Beschut Werken en Oud-SW in te schatten, kan gebruik worden gemaakt van de cijfers van de MareGroep.

²⁰ Gemeente Teylingen heeft dit bedrag berekend op basis van de gegevens van het gemeentefonds.

²¹ Totale inkomsten minus de educatie bijdrage die de gemeente alleen aan de ROC's mag geven. $€ 47.326.440 - € 630.564 = € 46.695.876$

²² Alle cijfers gelden voor 1-1-2013

²³ Verdeling gebaseerd op 1/5, 2/5, 2/5.

²⁴ Resterende bedrag (€3.352.989) verdeelt op basis van 1/5, 2/5, 2/5.

²⁵ Aantal*uitkering*apparaatskosten

²⁶ Cijfers zijn afgerond op hele euro's.

Doelgroep	Activiteiten gefinancierd door Participatiebudget	Mogelijk gevolg
	plaatsen en ondersteunen van mensen uit de doelgroep Loonwaarde	
Beschut Werken	- In stand houden van SW-bedrijf waaraan de gemeente is verbonden via de Gemeenschappelijke Regeling - Inkopen van werkplekken bij andere SW-bedrijven waar mensen geplaatst kunnen worden	Voldoen aan de wettelijke verplichting om voldoende beschermde werkplekken aan te bieden
Oud-SW	- In stand houden van SW-bedrijf waaraan de gemeente is verbonden via de Gemeenschappelijke Regeling - Inkopen van werkplekken bij andere SW-bedrijven waar mensen geplaatst kunnen worden	Voldoen aan de wettelijke verplichting om voldoende beschermde werkplekken aan te bieden
Zorg	Maatschappelijke ondersteuning en begeleiding om sociale activering te realiseren Deze activiteiten kunnen gefinancierd worden vanuit het Wmo-budget (en daarmee wel extra druk op dat budget).	Vermindering van gezondheidsproblematiek en verbetering sociale positie

Tabel 3.7

3. Verhogen van de verdien capaciteit

De MareGroep kan bij het bepalen van de loonwaarde gebruik maken van het herstructureringsfonds voor de aanschaf van een instrument voor de loonwaardebepaling. Het is van belang om de loonwaarde te bepalen en vervolgens de loonwaarde naar een zo hoog mogelijk niveau te ontwikkelen. Een hoge verdien capaciteit maakt de kansen op regulier werk voor een uitkeringsgerechtigde groter en beperkt het beroep op het Inkomensdeel. Dit maakt dat gemeenten inzichtelijk moeten hebben wat de huidige verdien capaciteit is en vervolgens in welke mate verdien capaciteit verhoogd kan worden (door werkleefttrajecten in te zetten). De doelgroep Loonwaarde is overigens een brede doelgroep als het gaat om verdien capaciteit: 30-100%. Een deel van deze doelgroep kan door tijdelijke ondersteuning volledig uitstromen en een deel heeft permanente ondersteuning (met aanvullende uitkering) nodig.

4. Herstructurering SW

Het nieuwe ontschotte Participatiebudget heeft het kenmerk van de communicerende vaten: hoe minder uitgaven op de SW hoe meer budget beschikbaar voor de overige doelgroepen. Het succes waarmee de SW wordt geherstructureerd is dus bepalend voor het Participatiebudget dat beschikbaar is voor de niet-SW-ers (lees: de Wwnv-ers). Het is van belang om te sturen op de resultaten van de herstructurering: een zo snel mogelijk bereiken van het 'break-even' punt.

De herstructurering heeft als gevolg dat er in het SW-bedrijf 'leegloop' ontstaat.³⁶ Hierdoor ontstaat bij de MareGroep capaciteit om andere cliënten te begeleiden.

³⁶ De herstructureringsaanvraag gaat in op oplossingen bij het ontstaan van leegstand.

1. Bijleggen uit de algemene middelen om het tekort te dekken.
2. Niet alle doelgroepen geld geven vanuit het participatiebudget.
3. Inzetten op verdien capaciteit, zodat de inkomsten toenemen.
4. Herstructurering SW

1. Bijleggen uit algemene middelen

Uit berekening blijkt dat -op regionaal niveau- 85% op gaat aan (vaste) kosten voor de SW. Het betreft voornamelijk de vaste kosten voor de huidige SW-ers.³⁵ Dit betekent dat 15% van het budget kan worden ingezet op de overige doelgroepen. Dit vraagt om een zo hoog mogelijke besparing op de SW (i.c. een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de herstructurering).

Een gemeente die alle (klanten in de) doelgroepen wil ondersteunen naar werk of maatschappelijke participatie uit het Participatiebudget, komt hoe dan ook middelen tekort. Door het stijgende aantal uitkeringsgerechtigden gaan andere tekorten ontstaan, kosten van re-integratietrajecten en het verrichten van administratieve taken voor een grotere groep. Deze tekorten moeten worden gedekt uit de algemene middelen.

2. Keuzes maken in het participatiebudget

Onder de Wwnv vallen in de regio 2.530 mensen. Hun uitkering wordt gefinancierd uit het Inkomensdeel (en een eventuele aanvulling op het inkomensdeel uit de algemene uitkering). Het is in dit opzicht van belang zoveel mogelijk mensen te laten uitstromen. De besparingen op het Inkomensdeel die dit oplevert, kan ingezet worden voor anderen. De gemeenten kunnen bepalen voor welke doelgroepen middelen uit het Participatiebudget ingezet worden. Daarbij kan bijvoorbeeld een keuze gemaakt worden voor snelle uitstroom (mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt naar werk begeleiden). Daarbij moet worden opgemerkt dat de doelgroep Regulier bij uitstek een doelgroep is waarin de eigen kracht en de zelfredzaamheid benadrukt moet worden. Daarbij passen andere dan re-integratie-instrumenten. Een andere keuze is daarom de middelen in te zetten op mensen uit de doelgroep Loonwaarde, die meer ondersteuning nodig hebben om werk te vinden en te houden en daarmee niet een grotere afstand tot de arbeidsmarkt krijgen.

Doelgroep	Activiteiten gefinancierd door Participatiebudget	Mogelijk gevolg
Regulier	• Activiteiten gericht op benutten eigen kracht en zelfredzaamheid, bijvoorbeeld ◦ Sollicitatiebegeleiding ◦ netwerkgroepen • Werkgeversdienstverlening gericht op plaatsen van mensen uit de doelgroep Regulier	Versnelde uitstroom
Loonwaarde	• Begeleiding en training om verdien capaciteit te verhogen • Regelmatiger toetsen door externe om ontwikkeling verdien capaciteit te monitoren • Werkgeversdienstverlening gericht op	Hogere verdien capaciteit, meer salaris en minder uitkering

³⁵ Budget SW gedeeld door het resterende participatiebudget.
 $18.648.889 / 22.001.968 * 100 = 84,7\%$

Hoofdstuk 4: Scenario's

Vijf taakscenario's

Hieronder lichten wij vijf taakscenario's toe. De vijf scenario's betreffen:

1. De status quo (huidige situatie).
2. Ongebondenheid in uitvoering.
3. Afnemerschap (regionaal facilitair bedrijf).
4. De ambtelijke fusie.
5. Netwerkende samenwerking.

De hieronder beschreven taakscenario's verbinden de ondersteuning aan de doelgroepen van de Wwnv met uitvoeringsmodellen. De voorkeur van één van de taakscenario's kunnen de gemeenten uitwerken tot een business case. De scenario's geven daarin een richting; ze zijn geen blauwdrukken.

In dit hoofdstuk benoemen we op hoofdlijnen welk organisatietype bij het scenario past. Een uitgebreid overzicht van de juridische rechtspersonen is beschreven in bijlage 3. Bij de nadere uitwerking in een business case dient dit aspect verder te worden uitgewerkt.

Het is in deze fase onmogelijk om uitspraken te doen over de financiële voor- en nadelen per scenario. Daarom zijn de scenario's niet doorgerekend. Het spreekt voor zich dat schaalgrootte bepalend is voor de kosten van overhead op gebouwen, management enzovoorts. Die schaalgrootte kan bepaald worden door de hieronder beschreven scenario's of binnen het bredere verband van de drie decentralisaties (en de wijze waarop deze georganiseerd worden).

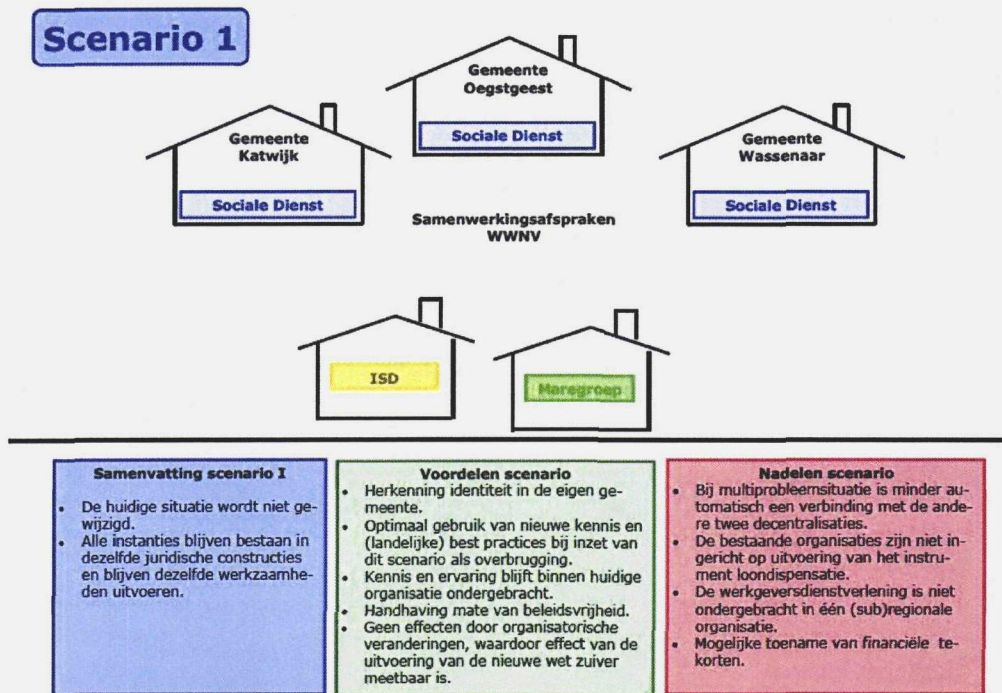
Huidige SW-ers die gedetacheerd worden bij andere bedrijven, genereren een omzet als die plek bij uitstroom door pensionering niet door nieuwe SW-ers wordt vervuld, kan deze worden benut als werkplek of werkleertraject voor een Wwnv-er. Hierdoor ontstaat een klant-eigenaar dilemma. In de praktijk zal een afweging gemaakt moeten worden tussen het 'opvullen' van lege plekken bij de MareGroep en het goedkoper en/of kwalitatief beter inkopen bij een andere partner (waardoor als het ware een 'dubbele financiering' ontstaat: de financiering van de leegloop en de financiering van de elders ingekochte dienstverlening).

Scenario 1: De status quo	
Voordelen en kansen	Nadelen en risico's
<u>Doelgroep:</u> - herkenning identiteit in de eigen gemeente voor burgers van Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar <u>Organisatie:</u> - Optimaal gebruik van nieuwe kennis en (landelijke) best practices bij inzet van dit scenario als overbrugging. - Kennis en ervaring blijven binnen huidige organisaties ondergebracht. <u>Management en bestuur:</u> - Handhaving mate van beleidsvrijheid voor Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar. - Geen effecten door organisatorische veranderingen, waardoor effect van de uitvoering van de nieuwe wet zuiver meetbaar is.	<u>Doelgroep:</u> - Bij multiprobleemsituaties is minder automatisch een verbinding met de andere twee decentralisaties voor burgers van de ISD-gemeenten. <u>Organisatie:</u> - De bestaande organisaties zijn niet ingericht op uitvoering van het instrument loondispensatie. - De werkgeversdienstverlening is niet ondergebracht in één (sub)regionale organisatie (en vraagt dus meer afstemming). <u>Management en bestuur:</u> - Mogelijke toename van financiële tekorten en daarmee een hoger beslag op de algemene middelen van de gemeente door niet optimaal gebruik van de (sub-)regionale schaalgrootte. - Voor de KDB-gemeenten is aanhaken op de andere decentralisaties minder 'automatisch'.

Scenario 1 in de tijd

In dit scenario wordt vooral gefocust op het uitvoering gaan geven aan de Wwnv binnen de bestaande organisatorische kaders. In hoeverre dit scenario financieel houdbaar is voor de middellange (2014-2015) en lange termijn (2016 en verder) is lastig te voorspellen. Het scenario kan voor de korte termijn (2013) een prima overgangsscenario zijn naar één van de andere scenario's. Het biedt ruimte om de verbinding met de andere decentralisaties te optimaliseren en om best practices uit het land te benutten.

Scenario 1: De status quo

Dit scenario gaat uit van de situatie waarin de gemeenteraad en het college besluiten om geen veranderingen in de uitvoering door te voeren. Dat betekent dat alle instanties blijven bestaan en dezelfde taken blijven uitvoeren. Dit betekent niet dat de uitvoeringsorganisaties dezelfde werkzaamheden blijven verrichten.

De Wwv vraagt om veranderingen. De instroom van nieuwe mensen die voorheen onder de Wajong en de Wsw vielen, leggen een groter en ander beslag op de ambtelijke capaciteit. Daarnaast brengt het nieuwe instrument loondispensatie bijkomende werkzaamheden met zich mee. Er moet een loonwaardetoets worden afgenomen, er moet een werkplek gevonden worden en men moet begeleid worden naar een hogere verdien capaciteit waardoor men niet meer of minder afhankelijk is van een uitkering.

De meest in het oog springende consequentie is de korting op de middelen en de toename van het aantal klanten. Een grotere instroom, betekent meer uitkeringen en meer ambtelijke kosten. Daarnaast is de verwachting op dit moment dat een groot deel van het budget dat de gemeente in kan zetten voor re-integratietrajecten naar het SW-bedrijf gaat om deze draaiende te kunnen houden.

Waarschijnlijk zal het gebrek aan financiële middelen uiteindelijk toch tot keuzes leiden, omdat het niet mogelijk is om alles bij het oude te laten en iedereen op dezelfde wijze te bedienen.

Voor met name bestaande klanten biedt dit scenario herkenbaarheid vanuit de huidige situatie.

Zorg. Het ligt niet voor de hand om de doelgroep Beschut Werken ergens anders te beleggen dan bij een of meerdere SW-bedrijven.

Voor inwoners van de diverse gemeenten biedt dit scenario de grootste kans op herkenbaarheid van de identiteit van de eigen gemeente: besluiten worden onder de vlag van de woongemeente genomen en gecommuniceerd, de medewerkers zijn gehuisvest binnen de gemeente. Medewerkers zullen zich identificeren met de specifieke gemeente waarin zij werken. Dit draagt bij aan de herkenbaarheid door de inwoners.

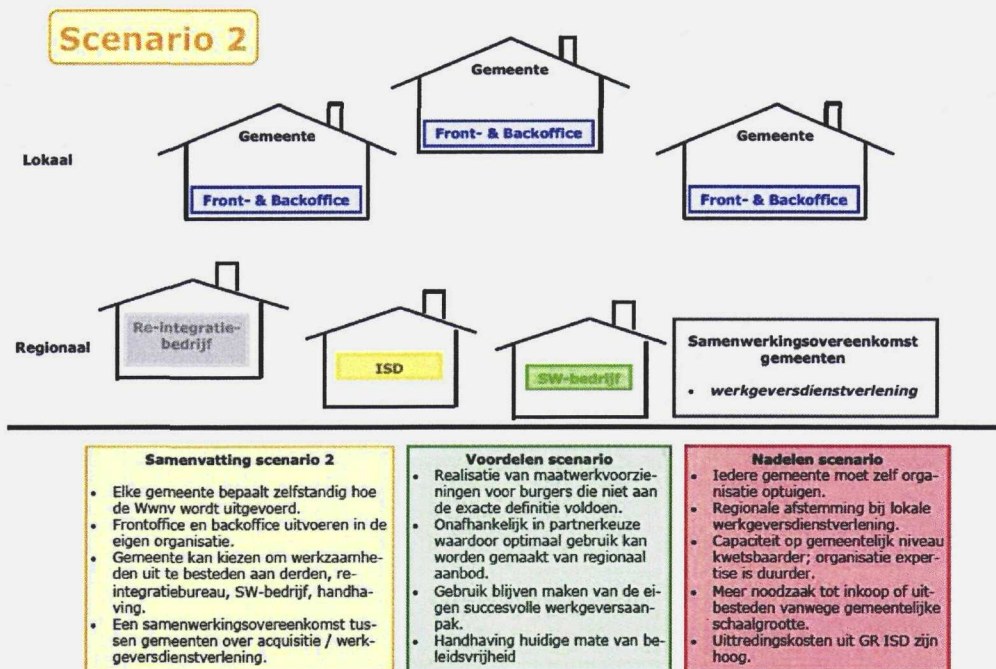
In de samenwerking met werkgevers is het van belang dat waar nodig (sub-)regionale samenwerking bestaat. Lokaal georganiseerde werkgeversdienstverlening vraagt daarom om regionale afstemming (bijvoorbeeld één contactpersoon, uniforme regels, procedures en afspraken).

Scenario 2: Ongebondenheid in uitvoering	
Voordelen en kansen	Nadelen en risico's
<u>Doelgroep</u> - Realisatie van specifieke lokale maatwerkvoorzieningen voor burgers die niet aan de exacte definitie van de doelgroep voldoen (ook in samenhang met andere decentralisaties). <u>Organisatie:</u> - Onafhankelijk in partnerkeuze waardoor optimaal gebruik kan worden gemaakt van regionaal aanbod (cafetariamodel). - Een aantal gemeenten heeft een eigen succesvolle werkgeversaanpak. <u>Management en bestuur:</u> - Handhaving huidige mate van beleidsvrijheid voor Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar.	<u>Doelgroep:</u> (geen) <u>Organisatie:</u> - Iedere gemeente moet zelf organisatie optuigen. - Regionale afstemming bij lokale werkgeversdienstverlening. - Capaciteit op gemeentelijk niveau kwetsbaarder; organisatie expertise is duurder. - Meer noodzaak tot inkoop of uitbesteden vanwege gemeentelijke schaalgrootte. <u>Management en bestuur:</u> - Voor zover van toepassing: uittredingskosten uit GR ISD zijn hoog.

Scenario 2 in de tijd

Dit scenario betekent voor de gemeenten die niet bij de ISD zijn aangesloten relatief weinig verandering. Zij kunnen de verordeningen aanpassen, nieuwe afspraken met partners maken en aanhaken bij de regionale werkgeversdienstverlening en lokaal de uitvoering van onder andere loondispensatie realiseren. In dit scenario is geen sprake van een structureel samenwerkingsverband zoals de ISD. Als de ISD-gemeenten voor dit scenario kiezen, geldt dat zij moeten uittreden uit de gemeenschappelijke regeling en eventueel tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling. Voor een goede afronding daarvan is 2012 en (een deel van 2013) nodig.

Scenario 2: Ongebondenheid in uitvoering

Iedere gemeente bepaalt in vrijheid hoe de Wwv wordt uitgevoerd. Er zijn geen vaste samenwerkingsverbanden met andere gemeenten. In de zuivere vorm kent dit scenario dus geen regionale ISD. De uitvoering kan in de eigen organisatie belegd worden en (op onderdelen) ingekocht worden bij andere organisaties en/of gemeenten op contractbasis. In dit scenario is geen sprake van het exclusief aansluiten bij één regionaal initiatief (zoals een facilitair bedrijf of een ambtelijke fusie). Een dienst inkopen bij een regionaal initiatief behoort wel tot de mogelijkheden (op inkoopbasis).

De gemeente kan zich bij de inkoop van diensten laten leiden door de specifieke lokale problematiek en het daaruit voortvloeiende beleid en aanpak. Daarbij moet worden opgemerkt dat in de praktijk slechts in beperkte mate sprake is van gemeentelijke beleidsvrijheid (denk bijvoorbeeld aan de inkomenstoetsen voor bijzondere bijstand en de eis tot regionale samenwerking op het gebied van werkgeversdienstverlening). Overigens biedt dit scenario wel de meeste ruimte voor gemeentelijke beleidsvrijheid en uitvoering. Een onderdeel waar mogelijk behoefte ligt aan lokale beleidsvrijheid is de inrichting van het instrument van de tegenprestatie (sinds januari 2012 instrument binnen de Wwb).

De gemeente die de vier doelgroepen wil bedienen, heeft het meeste profijt bij dit scenario. Alle mensen zijn in beeld bij de gemeente. De gemeente kan maatwerk leveren voor mensen en verbindingen leggen met de andere decentralisaties, zowel beleidsmatig als organisatorisch. In dit scenario kan gekozen worden voor een aanpak die specifieke doelgroepen betreft, die vooral vertegenwoordigd zijn in de doelgroepen Regulier, Loonwaarde en

Door het gezamenlijk organiseren van taken en voor een grotere groep klanten te werken kan een efficiëntieslag gemaakt worden.

Overigens sluit dit scenario niet uit dat bepaalde dienstverlening plaats vindt op lokaal niveau en andere dienstverlening (aan dezelfde burger) op (sub-)regionaal niveau. Dit vraagt om het logisch inrichten van de toegang tot dienstverlening via fysieke loketten en via internet om te voorkomen dat de burger verdwaalt.

In de zuivere vorm kent dit scenario geen gemeenschappelijke regeling. In de praktijk kan dit scenario bestaan naast de huidige gemeenschappelijke regelingen (voor de ISD Bollenstreek en de MareGroep) maar het is ook mogelijk om onderdelen van de ISD en de MareGroep in het facilitair bedrijf onder te brengen (denk bijvoorbeeld aan re-integratie of werkgeversdienstverlening). Complete integratie van één of beide organisaties in het facilitair bedrijf speelt in dit scenario niet; dit moet beschouwd worden als ambtelijke fusie. De deelnemende gemeenten behouden in dit scenario de vrijheid om op onderdelen andere keuzes te maken en voor andere partners te kiezen, bijvoorbeeld door werkzaamheden onder te brengen bij een andere gemeente of ISD, een ander SW-bedrijf, een commerciële partner, of een welzijnsorganisatie.

Het facilitair bedrijf kan ingericht worden als één regionaal re-integratiebedrijf, dat in opdracht van zowel gemeenten als MareGroep opereert en mensen ondersteunt naar regulier werk. In die constructie ligt het voor de hand om werkgeversdienstverlening hierin onder te brengen. Daarmee zouden niet alleen gemeenten, maar ook MareGroep en ISD Bollenstreek opdrachtgevers kunnen worden van het facilitair bedrijf. Andersom kan het facilitair bedrijf desgewenst specifieke diensten inkopen bij de MareGroep (bijvoorbeeld loonwaardebepaling) en de ISD Bollenstreek (bijvoorbeeld schuldhelpverlening).

Het is natuurlijk ook mogelijk om diensten af te nemen bij een andere gemeente of ISD, of een ander SW-bedrijf. De verbondenheid via de gemeenschappelijke regelingen maakt het voor de gemeenten financieel interessanter om diensten in te kopen bij of uit te besteden aan de MareGroep en de ISD Bollenstreek.

Los van de uitvoering van de SW, te weten 'binnen' (Productie) en buiten (Groen en Post) heeft MareGroep een grote groep mensen gedetacheerd en in begeleid werken (41%) geplaatst in het reguliere bedrijfsleven. Hiervoor is een regionaal werkgeversnetwerk en het aangesloten zijn bij de meeste werkgeversorganisatie (Accountmanagement) van belang.

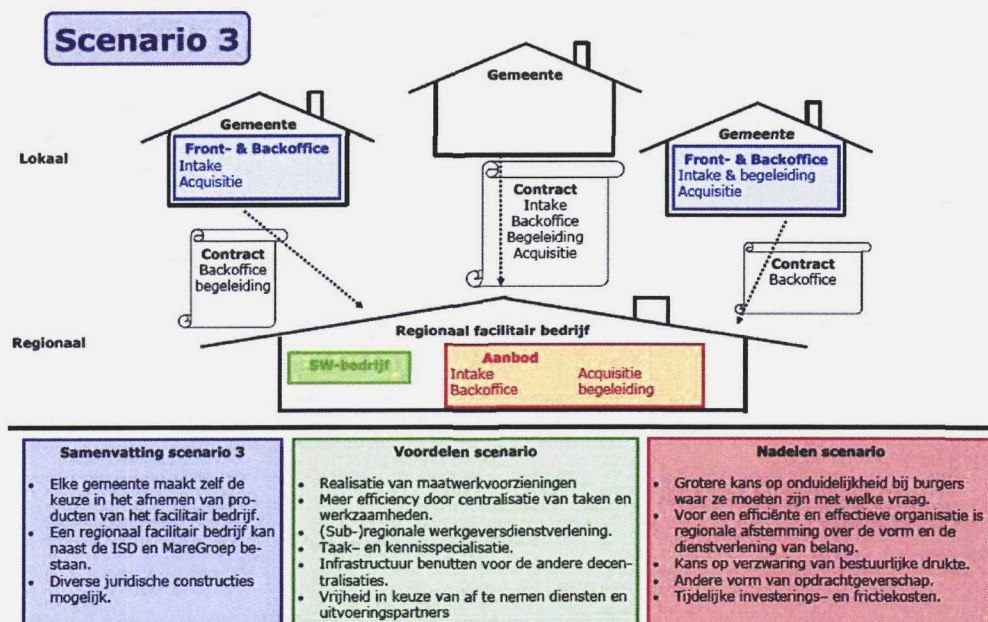
Tevens is MareGroep een erkende Jobcoachorganisatie (door het UWV) en heeft het re-integratiekeurmerk Blik op Werk (ervaring Wajong, WWB en diverse doelgroepen UWV).

Tenslotte is een eigen test- en trainingsafdeling (inclusief opleidingen) en de mogelijkheid tot loonwaardebepaling (gecertificeerde arbeidsdeskundige) aanwezig.

De keuze voor ondersteuning aan doelgroepen kan beter gerealiseerd worden. Het facilitair bedrijf heeft meer mogelijkheden om zich te specialiseren, zij bedienen een

De keuze voor dit scenario vraagt van alle gemeenten een standpunt in te nemen over het zoeken naar uitvoeringspartners. Dit kan voor een belangrijk deel in 2012 gerealiseerd worden door de gemeenten die niet gebonden zijn aan de ISD. Het ligt - gezien de uitkomsten van de interviews- niet voor de hand dat de ISD-gemeenten uit de gemeenschappelijke regeling treden. Indien dat wel het geval zou zijn, dan hebben deze gemeenten een korte tijd om zich te bezinnen op dit scenario.

Scenario 3: Afnemerschap (regionaal facilitair bedrijf)

In dit scenario kiezen gemeenten voor 'vrijheid in gebondenheid': zij gaan niet op in een ambtelijke fusie, maar zij gaan -in tegenstelling tot scenario 2- op onderdelen samenwerken in een regionaal facilitair bedrijf. Het kiezen voor samenwerking met een facilitair bedrijf is vrijblijvend; de uiteindelijke samenwerking niet. De gemeenten zorgen voor de bemensing van dit facilitair bedrijf. Het facilitair bedrijf heeft een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie met de gemeenten (contractrelatie). Daarmee wordt de gemeente afnemer van het facilitair bedrijf voor de diensten die zij niet zelf kan of wil leveren (afname op basis van lokale behoefte).

Elke gemeente kan voor zich bepalen welke werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het regionaal facilitair bedrijf (mits uiteraard als dienst aangeboden). Daarbij moet gedacht worden aan diensten die efficiënter en/of effectiever georganiseerd kunnen worden op een groter schaalniveau.

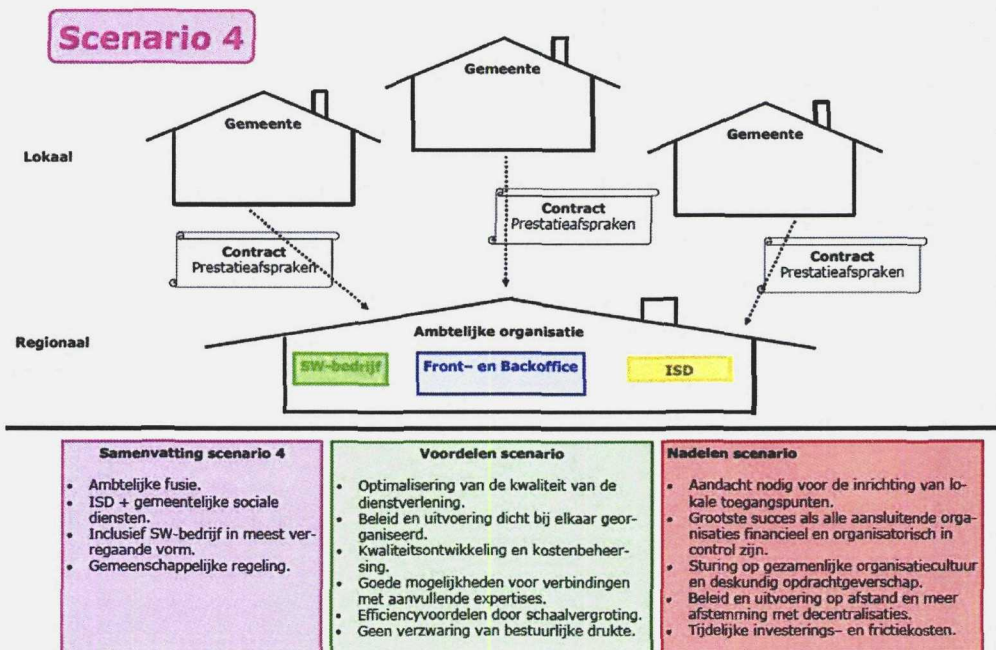
Onderdelen die gezamenlijk aangepakt kunnen worden zijn:

- Werkgeversdienstverlening.
- Uitvoering loondispensatie.
- Re-integratie.
- Financiële en uitkeringsadministratie.
- Begeleiding en ondersteuning en ondersteunende taken, zoals ICT en P&O.

Scenario 3 in de tijd

Bij implementatie van dit scenario is het van belang om op korte termijn regionaal te besluiten welke uitvoeringstaken centraal georganiseerd worden. In een samenwerkingsovereenkomst moeten afspraken gemaakt worden over sturing en resultaten, kwaliteit en middelen. Het is van belang om in ieder geval de taken op het gebied van werkgeversdienstverlening in 2013 geregeld te hebben. Daarnaast kan onderzocht worden welke beleidsongevoelige taken (zoals backoffice, administratie, ICT) regionaal georganiseerd kunnen worden. Voor overige uitvoeringstaken kan 2013 als overgangsjaar dienen. In 2014 kan de stap gezet worden naar de overige taken, waar efficiencyvoordelen of vergroting van de effectiviteit gerealiseerd kunnen worden.

Scenario 4: Samenwerking in gebondenheid (ambtelijke fusie)

Het scenario ambtelijke fusie biedt de mogelijkheid één beleid werk en inkomen te voeren vanuit één organisatie met één begroting onder één bestuur. In dit model vindt integratie plaats van de ISD Bollenstreek met de sociale diensten van de gemeenten die zich aansluiten in de ambtelijke fusie. In de meest vergaande vorm vindt fusie plaats met de MareGroep.

In dit scenario staan beleid en uitvoering op afstand van de individuele gemeenten. Ten opzichte van scenario 3 is dit vanuit de bestuurlijke tijdsinvestering de meest optimale variant, omdat er sprake is van slechts één gemeenschappelijke regeling. Daar staat tegenover dat, net als in scenario 3, sprake is van een getrapte gekozen bestuur. Dit maakt de bestuurlijke invloed indirect, wat overigens met goede procedures en afstemming niet bezwaarlijk hoeft te zijn. In de praktijk is het mogelijk dat het gemeenten niet onderdeel van de ambtelijke fusie, maar wel 'afnemer' of als 'deelnemer' zijn.

grotere klantengroep. De gemeente houdt hierbij nog de mogelijkheid om voor andere doelgroepen zelfstandig, buiten het facilitair bedrijf om, ondersteuning te realiseren. Hoe efficiënter de doelgroepen bediend kunnen worden door een facilitair bedrijf, hoe lager de kosten van de overhead zijn. Hierdoor blijft meer budget over voor het daadwerkelijk ondersteunen van de doelgroepen zelf.

Dit scenario is geschikt voor gemeenten die voordeel zien in het gezamenlijk organiseren van dienstverlening en/of het gezamenlijk beleggen van ondersteuning op bijvoorbeeld het gebied van ICT en waarvoor een ambtelijke fusie niet wenselijk of op korte termijn realiseerbaar is. Deze variant is ook geschikt voor een regionaal samenwerkingsverband op Holland Rijnland niveau.

Het type facilitair bedrijf is interbestuurlijk door de deelname van autonome besturen die bij het facilitair bedrijf betrokken zijn. De juridische vormgeving kan op diverse manieren worden ingevuld, variërend van covenant constructies tot privaatrechtelijke regelingen. In dit scenario is de gemeente opdrachtgever aan het facilitair bedrijf. De gemeente maakt prestatieafspraken met het facilitair bedrijf. Dat betekent dat de gemeente optimale lokale beleidsvrijheid heeft. De gemeente heeft daarbij niet de sturing over de uitvoering, maar wel de regie op de resultaten.

Scenario 3: Afnemerschap	
Voordelen en kansen	Nadelen en risico's
<u>Doelgroep:</u> - Realisatie van maatwerkvoorzieningen voor burgers die niet aan de exacte definitie van de doelgroep voldoet (ook in samenhang met andere decentralisaties). <u>Organisatie:</u> - Meer efficiency door centralisatie van taken en werkzaamheden en door centrale inkoop van diensten. (Sub-)regionale werkgeversdienstverlening. - Taak- en kennisspecialisatie. - Infrastructuur kan benut worden voor de implementatie van en het organiseren van de samenhang met de andere twee decentralisaties (AWBZ en Jeugdzorg). <u>Management en bestuur:</u> - Vrijheid in keuze van af te nemen diensten en daarmee in keuze van uitvoeringspartners	<u>Doelgroep:</u> - Grotere kans op onduidelijkheid bij burgers waar ze moeten zijn met welke vraag. <u>Organisatie:</u> - Voor een efficiënte en effectieve organisatie is regionale afstemming over de vorm en de dienstverlening van belang. <u>Management en bestuur:</u> - Kans op verzwaring van de bestuurlijke drukte bij een eventuele derde regionale samenwerkingsvorm. - Dit scenario vraagt om een andere vorm van opdrachtgeverschap. - Tijdelijke investerings- en frictiekosten.

Scenario 4: De ambtelijke fusie	
Voordelen en kansen	Nadelen en risico's
<u>Doelgroep:</u> - De kwaliteit van de dienstverlening wordt geoptimaliseerd. <u>Organisatie:</u> - Beleid en uitvoering dicht bij elkaar georganiseerd. - Kwaliteitsontwikkeling, kostenbeheersing, optimaal realiseren van werken naar vermogen door schaalvergroting. - Goede mogelijkheden voor verbinding met aanvullende expertises. <u>Management en bestuur</u> - Efficiencyvoordelen door schaalvergroting (denk ook aan compensatie leegloop SW door verbinding met re-integratie). - Ten opzichte van scenario 3 betekent dit scenario voor de KDB-gemeenten geen verzwaring van de bestuurlijke drukte.	<u>Doelgroep:</u> - De doelgroep uit de niet-ISD-gemeenten herkent zich minder in de eigen identiteit van de gemeente. <u>Organisatie:</u> - Aandacht nodig voor de inrichting van lokale toegangspunten. - In algemene zin geldt dat de kans op succes het grootst is als alle aansluitende organisaties financieel en organisatorisch in control zijn. - Sturing op nieuwe gezamenlijke organisatiecultuur. <u>Management en bestuur</u> - Beleid en uitvoering op afstand van de gemeenten en meer afstemming op de andere twee decentralisaties. - Tijdelijke investerings- en frictiekosten. - Geen rechtstreekse samenhang met de andere decentralisaties. - Meer afstand tussen lokaal bestuur en regionale uitvoering voor Katwijk, Oegstgeest en Wassenaar. - Er is voor alle deelnemende gemeenten aandacht nodig voor deskundig opdrachtgeverschap, ook over de beleidsvragen.

Scenario 4 in de tijd

Voor de ISD-gemeenten geldt dat zij de samenwerking onder de huidige gemeenschappelijke regeling verder kan vormgeven. Het aanhaken van andere gemeenten in de GR is relatief eenvoudig. Dat geldt ook voor een totale ambtelijke fusie met de MareGroep. Dit vraagt wel om aanpassingen van de huidige GR-en.

Het is ook mogelijk om de ambtelijke fusie te organiseren vanuit een regionaal leerwerk- of re-integratiebedrijf en een ondersteuningsorganisatie (backoffice). Daarmee ontstaan twee grote ambtelijke organisaties, waarvan de één zich richt op werken naar vermogen (inclusief de werkgeversdienstverlening) en de ander zich richt op de financiële dienstverlening en taken op schuldhulpverlening, uitkerings- en financiële administratie.

In dit scenario worden beleid en uitvoering van de Wwnv dicht bij elkaar gebracht. De kwaliteit van de dienstverlening kan in dit scenario optimaal geregeld worden. Door schaalvergroting ontstaan kansen voor verdere kwaliteitsontwikkeling, kostenbeheersing, en daarmee het optimaal realiseren van werken naar vermogen. Dit scenario biedt ook goede mogelijkheden aanvullende expertises aan elkaar te verbinden. Beleidskeuzes worden centraal voorbereid.

Het volume van de doelgroepen is bij volledige samenwerking groter, de capaciteit van de organisatie is groter en minder kwetsbaar. De kosten voor overhead zijn lager dan bij uitvoering in de individuele gemeenten. Doordat er efficiënter gewerkt kan worden blijft er meer budget over om de doelgroepen daadwerkelijk te ondersteunen. Tegelijkertijd betekent dit dat beleid en uitvoering op afstand staan van de gemeenten en daarmee mogelijk ook de verbindingen van beleid en uitvoering met de andere twee decentralisaties.

Gemeenten hebben de keuze om net als bij de ISD Bollenstreek de lokale identiteit herkenbaar te laten zijn voor zowel inwoners als voor gemeenteraden. Dat betekent het aanpassen van verordeningen aan lokaal beleid of het handhaven van een loket in het eigen gemeentehuis. Gemeenten kunnen er voor kiezen om helemaal te integreren en geen lokale aspecten meer te benadrukken.

Voor inwoners geldt overigens dat de dienstverlening zo dichtbij als nodig is, moet worden georganiseerd. Daarbij kan gekozen worden voor het juist laagdrempelige bereik van bijvoorbeeld minimavoorzieningen en het iets minder laagdrempelig aanvragen van een uitkering voor mensen uit de doelgroep Regulier.

Voor werkgevers biedt deze vorm van samenwerking de grootste kans op eenduidige aanpak in de KDB-regio. De meest optimale variant voor werkgevers is overigens samenwerking van alle gemeenten en SW-bedrijven op Holland Rijnland niveau.

Een aandachtspunt zal de samenhang met de andere decentralisaties zijn. De wijze waarop de ISD Bollenstreek aandacht besteedt aan het betrekken van de gemeenten kan uitkomst bieden. Het risico van gebrek aan samenhang met de andere decentralisaties kan geminimaliseerd worden door in goed overleg te blijven met de gemeenten over het lokale beleid. Dat vraagt om een regionale organisatie die als het ware een gemeentelijke afdeling op afstand is. Hiermee ontstaat overigens wel de opdracht om overlegstructuren efficiënt en effectief te organiseren.

Bij de gemeenteraden zou het beeld kunnen ontstaan dat er onvoldoende grip en invloed is uit te oefenen op een regionale uitvoeringsorganisatie. Het is beperkt mogelijk voor de individuele gemeenten om af te wijken van het beleid; het is alleen mogelijk om lokale accenten aan te brengen. Daarom is het optimaal waarborgen van de democratische betrokkenheid noodzakelijk.

Dit scenario biedt ten opzichte van de andere scenario's geen alternatief als het gaat om de uitvoering van back-office taken (zoals uitbetalen van uitkeringen). Het scenario biedt zicht op een andere vorm van samenwerking waarbij de ondersteuningsvraag van de klant voorop staat en organisaties hun krachten bundelen om tot een beter en/of sneller resultaat te komen.

We zoomen in op de wijze waarop de ondersteuning aan de klant kan worden ingevuld.

De ondersteuning wordt in de vorm (sub)doelgroepen georganiseerd. Ambtenaren, medewerkers van welzijnsorganisaties of zorginstellingen, werknemers van bijvoorbeeld een re-integratiebedrijf en/of uitzendbureaus zijn verantwoordelijk voor een gezamenlijk geformuleerd resultaat, waarbij van tevoren bepaald is wie de regisseur op het proces is. Zij bieden ondersteuning en begeleiding bij het vinden van regulier werken en organiseren waar nodig nazorg aan de werknemer ter ontzorging van de werkgever.

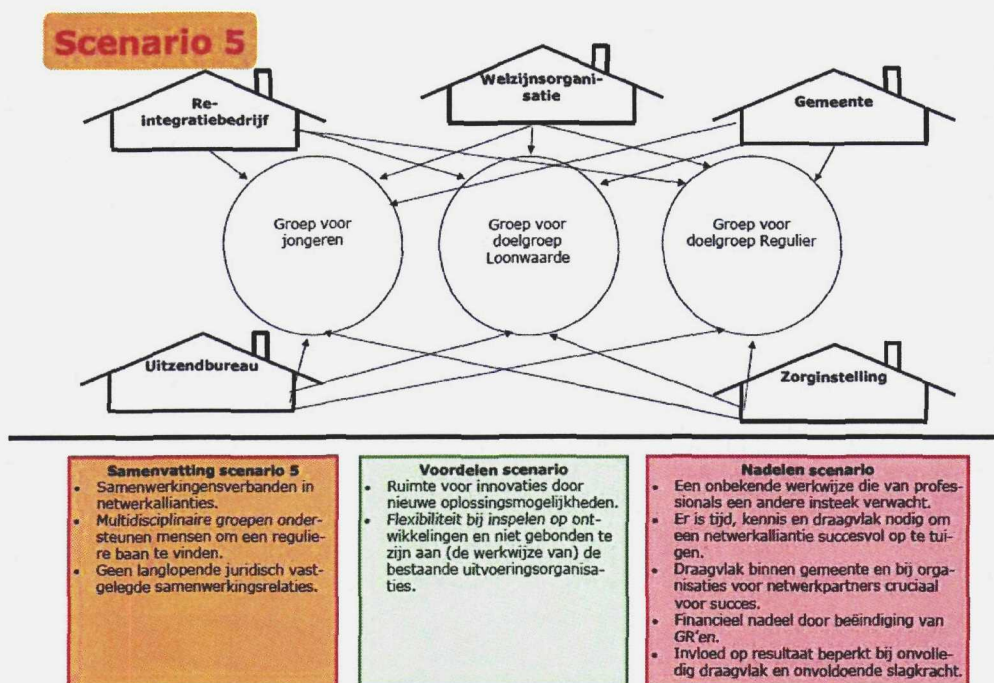
De oud-SW-ers en de mensen die in aanmerking komen voor beschut werk kunnen ondergebracht blijven worden bij een SW-bedrijf, maar ook bij een andere organisatie die een beschermde werkplek kan bieden. Omdat de gemeente niet langer deelneemt aan een gemeenschappelijke regeling, kan iemand bij elk SW-bedrijf in de omgeving geplaatst worden. Afhankelijk van de bredere ondersteuning die de betreffende persoon heeft, kan de begeleiding (bijvoorbeeld jobcoaching) belegd worden bij de organisatie die het dichtst bij deze groep staat. Daarbij valt te denken aan een welzijnsinstelling, een zorginstelling, of een commercieel re-integratiebedrijf.

Het ontwikkelen van beleid kan binnen de eigen gemeente gedaan worden, maar het is efficiënter als er op subregionaal en regionaal niveau samengewerkt wordt. Ook hierbij is afname bij een andere ISD of gemeente een mogelijkheid. Dit kan minder gelegenheid bieden tot het aanpassen aan de lokale situatie of wensen van de gemeenteraad.

De overkoepelende gedachte is dat er geen vaste samenwerkingsrelaties zijn die juridisch zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling of ander langlopend contract. De samenwerkingsverbanden zijn kortdurend, zolang als het duurt om een groep mensen duurzaam uit te laten stromen naar een reguliere werkplek. De samenwerking vindt plaats op basis van gelijkwaardigheid in partnerschap en op basis van gezamenlijk geformuleerde doelstellingen (die de individuele organisatiedoelstellingen overstijgen). Op het moment dat de doelstellingen zijn behaald wordt de alliantie opgeheven.

De Wwnv heeft bepaald dat de werkgeversdienstverlening op regionaal niveau georganiseerd moet worden. Dat hoeft niet strijdig te zijn met losse samenwerkingsverbanden. Juist hier kan een kortdurende netwerkalliantie het voordeel hebben door snel in te kunnen spelen op snel wijzigende arbeidsmarktomstandigheden. De groepen die mensen aan het werk moeten helpen, kunnen gebruik maken van het netwerk en de instrumenten die op regionaal niveau zijn ontwikkeld.

Scenario 5: Netwerkende samenwerking

De voorgaande scenario's hebben rekening gehouden met de bestaande samenwerkingsvormen. Dit scenario komt voort uit de gedachte, wat is er mogelijk als je alle bestaande afspraken en instanties vergeet.

In een snel veranderende samenleving, waarin ook wet- en regelgeving elkaar snel opvolgt, ontstaat steeds meer behoefte aan flexibele organisatievormen. In de vorm van netwerkallianties kunnen gemeenten steeds samenwerkingsverbanden aangaan met partners die op dat moment of voor die specifieke opdracht de meeste toegevoegde waarde hebben. Anders dan in de voorgaande scenario's gaat het om samenwerkingsverbanden die voor een specifiek doel ingericht worden. De organisaties die samenwerken bestaan zowel in het samenwerkingsverband als daarbuiten. In het verband committeren zij zich aan het gezamenlijke doel zonder tekort te doen aan het bestaansrecht van de betreffende organisaties.

In een dergelijke netwerkalliantie worden samenwerkingsafspraken gemaakt die er voor zorgen dat een gezamenlijk doel wordt bereikt. In dit scenario gaan we ervan uit dat de huidige gemeenschappelijke regelingen worden opgeheven ten gunste van netwerkallianties.

Als we dit scenario vertalen naar de Wwnv, dan kan een onderscheid gemaakt worden in taken die voortvloeien uit het verstrekken van uitkeringen (inkomensdeelgerelateerde taken) en uit taken die voortvloeien uit laten uitstromen naar werk (participatiebudget-gerelateerde taken). Met laatste deze taken lenen zich voor flexibele netwerkverbanden. Hier volgen ontwikkelingen zich razendsnel op, moet voortdurend ingespeeld worden op interne en externe ontwikkelingen en is samenwerking met externe partners van belang om de taak- en doelstellingen te realiseren.

dan niet tijdelijk- meer ondersteuning nodig hebben (30-80% WML). Voor de doelgroep Zorg kan worden onderzocht op welke wijze het SW-bedrijf arbeidsmatige dagbesteding kan bieden.

Ongebondenheid in uitvoering

Iedere gemeente heeft eigen afspraken met partners op basis van het gemeentelijk beleid. Voordeel voor met name mensen uit de doelgroep Loonwaarde en Zorg is dat er meer gemeentelijke regie wordt gevoerd op de samenhang tussen de decentralisaties en het aanbod dat daaruit voortvloeit. Afspraken met werkgevers en uitzendbureaus kunnen gemaakt worden om mensen uit de doelgroep Regulier snel aan het werk te helpen. Ook in dit scenario geldt dat afspraken voor mensen uit de doelgroepen Loonwaarde en Zorg gemaakt kunnen worden met werkgevers en SW-bedrijven. Dit scenario gaat uit van vrijheid in partnerkeuze. Vanuit de financiële afhankelijkheid ligt het bij een Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor beschut werk voor de hand om eerst mogelijkheden binnen deze GR te onderzoeken (als het gaat om mensontwikkeling).

Afnemerschap

De gemeente kan een keuze maken op basis van het lokale beleid om bepaalde doelgroepen door het facilitair bedrijf te laten ondersteunen (mits als dienst aangeboden). Het facilitair bedrijf zal zich vooral specialiseren in de overlappende beleidskeuzen van de aangesloten gemeenten. Er ontstaat dan als het ware een standaardaanbod voor grote doelgroepen (met gedifferentieerde aanpak) en maatwerkoplossingen voor specifieke doelgroepen op lokaal niveau. Hier ligt de verbinding met het ondersteuningsaanbod van de andere twee decentralisaties. De gemeente kan er voor kiezen om producten of diensten wel of niet af te nemen.

Door efficiëntere ondersteuning en besparing door schaalvergroting is het mogelijk dat er meer budget overblijft om meer mensen te ondersteunen. Hier moet overigens niet meteen rijk gerekend worden. Ook geldt dat het effect van de schaalvergroting afhankelijk is van de vraag aan het facilitair bedrijf: hoe meer gemeenten meedoen, hoe groter het effect.

Ambtelijke fusie

Door de samenvoeging van de middelen ontstaat een optimale middelenverdeling. Dit vergroot de kans op ondersteuning aan een zo breed mogelijke doelgroep. In een ambtelijke fusie waarvan de MareGroep deel uitmaakt, ontstaat een complete infrastructuur voor werkgeversdienstverlening, mensontwikkeling, arbeidsmatige dagbesteding en inkomen.

Netwerkende samenwerking

De netwerkende samenwerking verbindt op een slimme manier budgetten, aanbod met ondersteuningsvraag. Enerzijds zullen verbindingen tussen aanbod in het kader van de drie decentralisaties gemakkelijker tot stand komen, anderzijds bieden de netwerkalianties nieuwe mogelijkheden, die gemakkelijk kleinschalig te realiseren zijn. Overigens geldt in dit scenario, net als in de andere, dat budgetten beperkt zijn en steeds beperkter worden, en dat keuzes gemaakt zullen moeten worden.

Scenario 5: Netwerkende samenwerking	
Voordelen en kansen	Nadelen en risico's
<u>Doelgroep:</u> - Ruimte voor innovaties door nieuwe oplossingsmogelijkheden. <u>Organisatie:</u> - Flexibiliteit bij inspelen op ontwikkelingen en niet gebonden te zijn aan (de werkwijze van) de bestaande uitvoeringsorganisaties. <u>Management en bestuur:</u> - Tevreden burgers omdat steeds een optimale (integrale) dienstverlening kan worden aangeboden.	<u>Doelgroep:</u> - Dit is een onbekende werkwijze die van professionals een andere insteek verwacht. Tegelijkertijd moet de doelgroep wel bediend worden. <u>Organisatie:</u> - Er is tijd, kennis en draagvlak nodig om een netwerkaliantie succesvol op te tuigen. <u>Management en bestuur:</u> - Draagvlak binnen gemeente en bij organisaties van netwerkpartners cruciaal voor succes. - Financieel nadeel door beëindiging van gemeenschappelijke regelingen. - Invloed op resultaat beperkt bij onvolledig draagvlak en onvoldoende slagkracht van alle partners.

Scenario 5 in de tijd

Dit scenario vraagt de nodige investering in voorbereiding, omdat het een totaal nieuwe vorm van samenwerking is. Het vraagt een andere werkwijze van professionals en het vraagt van management dat individuele organisatiedoelen (in bepaalde situaties, bijvoorbeeld de kortste weg naar werk) op zij worden gezet voor het bredere doel (bijvoorbeeld aanpakken van een dieperliggende oorzaak van werkloosheid). Dit scenario biedt burgers die een ondersteuningsbehoefte hebben die twee of meerdere decentralisaties breed is (bijvoorbeeld multiprobleemgezinnen) een gerichte integrale aanpak.

De scenario's op een rij

Consequenties voor doelgroepen

Hieronder schetsen wij in het kort wat de verschillende scenario's voor de doelgroepen kunnen toevoegen.

Status quo

Scenario 1 borduurt voort op de huidige uitvoeringspraktijk. In deze variant kan de huidige infrastructuur benut blijven. Daarbij ligt het voor de hand om voor de doelgroep Loonwaarde, afspraken te maken met een SW-bedrijf of met re-integratiebedrijven, afhankelijk van de hoogte van de verdien capaciteit. Voor de bovenkant van de doelgroep Loonwaarde kunnen rechtstreeks afspraken gemaakt worden met bijvoorbeeld uitzendbureaus, ook als het gaat om werkleertrajecten. Daarnaast kan het SW-bedrijf worden ingezet als Werkleerbedrijf voor mensen die -al

Scenario kenmerk	Doelgroep	Organisatie	Management en bestuur
	definitie van de doelgroep voldoet (ook in samenhang met andere decentralisaties). - Grotere kans op onduidelijkheid bij burgers waar ze moeten zijn met welke vraag.	werkgeversdienstverlening. - Taak- en kennisspecialisatie. - Infrastructuur kan benut worden voor de implementatie van en het organiseren van de samenhang met de andere twee decentralisaties - Voor een efficiënte en effectieve organisatie is regionale afstemming over de vorm en de dienstverlening van belang.	van de bestuurlijke drukte bij een eventuele derde regionale samenwerkingsvorm. - Dit scenario vraagt om een andere vorm van opdrachtgeverschap - Tijdelijke investerings- en frictiekosten
Ambtelijke fusie	- De kwaliteit van de dienstverlening wordt geoptimaliseerd. - De doelgroepen van de niet-ISD-gemeenten herkennen zich minder in de eigen identiteit van de gemeente.	- Beleid en uitvoering dicht bij elkaar georganiseerd. - Kwaliteitsontwikkeling, kostenbeheersing, optimaal realiseren van werken naar vermogen door schaalvergroting. - Goede mogelijkheden voor verbinding met aanvullende expertises. - Aandacht nodig voor de inrichting van lokale toegangspunten. <i>In algemene zin geldt dat de kans op succes het grootst is als alle aansluitende organisaties financieel en organisatorisch in control zijn.</i> - Sturing op nieuwe gezamenlijke organisatiecultuur.	- Efficiencyvoordelen door schaalvergroting (denk ook aan compensatie leegloop SW door verbinding met re-integratie). - Ten opzichte van scenario 3 betekent dit scenario voor de KDB-gemeenten geen verzwaring van de bestuurlijke drukte. - Beleid en uitvoering op afstand van de gemeenten en meer afstemming op de andere twee decentralisaties. - Tijdelijke investerings- en frictiekosten. - Geen rechtstreekse samenhang met de andere decentralisaties. - Meer afstand tussen lokaal bestuur en regionale uitvoering voor Katwijk, Oegstgeest en Wassenaar. - Er is voor alle gemeenten aandacht nodig voor deskundig

De scenario's ten opzichte van elkaar

In onderstaande tabel schetsen wij de belangrijkste verschillen in de scenario's ten opzichte van elkaar. Dit doen wij aan de hand van drie kenmerken: Doelgroep, Organisatie en Management en bestuur. De werkelijkheid is genuanceerder. Het overzicht is vooral bedoeld om de scenario's kort naast elkaar te zetten.

Scenario kenmerk	Doelgroep	Organisatie	Management en bestuur
Status quo	• Directe herkenning identiteit gemeente (Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar) • Oplossingen nodig voor verbinding met andere decentralisaties voor burgers van ISD-gemeenten	• Optimaal gebruik van nieuwe kennis en (landelijke) best practices bij inzet van dit scenario als overbrugging. • Kennis en ervaring blijven binnen huidige organisaties ondergebracht. • De uitvoering van loondispensatie moet in iedere organisatie afzonderlijk worden georganiseerd. • De werkgeversdienstverlening is niet ondergebracht in één (sub)regionale organisatie (en vraagt dus meer afstemming).	• Handhaving mate van beleidsvrijheid voor Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar. • Geen effecten door organisatorische veranderingen, waardoor effect van de uitvoering van Wwnv zuiver meetbaar is. • Mogelijke toename van financiële tekorten en daarmee een hoger beslag op de algemene middelen van de gemeente door niet optimaal gebruik van de (sub-) regionale schaalgrootte. • Voor de KDB-gemeenten moet gestuurd worden op aansluiting bij lokaal beleid op het gebied van de andere decentralisaties.
Ongebondenheid in uitvoering	• Realisatie van specifieke lokale maatwerkvoorzieningen voor burgers die niet aan de exacte definitie van de doelgroep voldoen (ook in samenhang met andere decentralisaties).	• Onafhankelijk in partnerkeuze waardoor optimaal gebruik kan worden gemaakt van regionaal aanbod (cafetariamodel). • Er moet aandacht zijn voor de succesvolle aspecten van de huidige werkgeversdienstverlening.	• Handhaving huidige mate van beleidsvrijheid voor Katwijk, Oegstgeest, en Wassenaar. • Voor zover van toepassing: uittredingskosten uit GR ISD zijn hoog.
Facilitair bedrijf	• Realisatie van specifieke lokale maatwerkvoorzieningen voor burgers die niet aan de exacte	• Meer efficiency door centralisatie van taken en werkzaamheden en door centrale inkoop van diensten. • (Sub-)regionale	• Vrijheid in keuze van af te nemen diensten en daarmee in keuze van uitvoeringspartners • Kans op verzwaring

Hoofdstuk 5: Overwegingen

Hieronder wordt een aantal overwegingen geschetst die naar boven zijn gekomen tijdens de interviews en tussentijdse besprekingen van dit rapport. De overwegingen hebben als doel om te ondersteunen in het keuzeprocess.

Scenariokeuze

1. *Besluit eerst welke doelgroep ondersteuning krijgt vanuit het Participatiebudget.* Het budget is ontoereikend om iedereen te activeren en aan het werk te helpen. Van het totale re-integratiebudget is 15% beschikbaar voor de doelgroepen Regulier, Loonwaarde en Zorg. De keuze kan gebaseerd zijn op financiële overwegingen: van welke doelgroep wordt het meeste rendement verwacht? Daarnaast kan de keuze gebaseerd worden op de visie op de rol van de gemeente en van de burger: het stimuleren en ondersteunen van de eigen kracht.
Andere overwegingen zijn voorkomen van het ontstaan van een nieuw granieten bestand of vergroting van de afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast verdient het de aanbeveling om prioritaire groepen, dwars door de doelgroepen heen, te benoemen waarvan de gemeente het van belang vindt dat die een zo kort mogelijk beroep doen uitkering, bijvoorbeeld jongeren, alleenstaande ouders, mensen met een technische opleiding.
2. Spreekt een voorkeur uit voor de scenario's (*maximaal 2, 3 en 4*) en legt de notitie voor een opiniërende discussie voor aan de gemeenteraad.

Werkgeversaanpak

1. *Organiseer werkgeversdienstverlening op (sub-)regionaal niveau.* Scenario's 1 en 2 bieden onvoldoende ruimte om dit zonder afstemmingsafspraken te realiseren.
2. *Breng de behoeften van werkgevers in beeld voor het instrument loondispensatie.* Het instrument moet werkgevers compenseren in de verminderde productiviteit van de werknemer. De gemeente moet de werkgever ontzorgen in het gebruik van dit instrument, dat houdt meer in dan ondersteunen bij de administratieve handelingen. Het betekent vooruit denken, waar is de werkgever mee geholpen, welke werknemer past hierbij. De gemeente moet dit niet vóór de werkgever bedenken, maar in samenspraak met.
3. *Breng de verwachtingen van werkgevers in beeld voor de ondersteuning van de gemeenten.*
Werkgevers hebben belang bij één contactpersoon die hun bedrijf door en door kent. Hoe is de huidige werkgeversdienstverlening ingericht, sluit dit aan bij de behoeften van de werkgevers? Ga op bestuurlijk niveau in gesprek met (toekomstige) regionale en lokale werkgevers over hun specifieke wensen en de mogelijkheden van de Wwnv. Dit onderdeel moet in samenhang met de werkgeversaanpak van het UWV WERKbedrijf worden beoordeeld.
4. *Maak onderscheid in de werkgeversdienstverlening van het UWV, de uitzendbureaus en de gemeente.*
Het UWV richt zich op de Wajongers en 55+. Uitzendbureaus op de bovenkant van de doelgroep Regulier. Gemeenten moeten iedereen aan een

Scenario kenmerk	Doelgroep	Organisatie	Management en bestuur
			opdrachtgever- schap, ook voor de beleidsvragen.
Netwerkende samenwerking	• Ruimte voor innovaties door nieuwe oplossingsmogelijkheden. • Dit is een onbekende werkwijze die van professionals een andere insteek verwacht. Tegelijkertijd moet de doelgroep wel bediend worden. • Tevreden burgers omdat steeds een optimale (integrale) dienstverlening kan worden aangeboden.	• Flexibiliteit bij inspelen op ontwikkelingen en niet gebonden te zijn aan (de werkwijze van) de bestaande uitvoeringsorganisaties. • Er is tijd, kennis en draagvlak nodig om een netwerkalliantie succesvol op te tuigen.	• Draagvlak binnen gemeente en bij organisaties van netwerkpartners cruciaal voor succes. • Financieel nadeel door beëindiging van gemeenschappelijke regelingen. • Invloed op resultaat beperkt bij onvolledig draagvlak en onvoldoende slagkracht van alle partners.

Bijlage 1: Bevindingen interviews

Om een beeld te krijgen van de huidige situatie in de Kust-, Duin- en Bollenstreek is afzonderlijk gesproken met zeven gemeenten, de ISD en MareGroep. De interviews gingen in op vier thema's. De Wet werken naar vermogen (Wwnv), de eigen organisatie, de samenwerking met andere partijen en het doelgroepenbeleid. Wij koppelen dit themagewijs terug:

- Visie op Wet werken naar vermogen
- Rol eigen organisatie
- Samenwerking met andere partijen
- Doelgroepenbeleid

1. Wwnv

De achterliggende ideeën van de Wwnv worden door de gemeenten onderschreven: niemand aan de kant laten staan en zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid stimuleren. De concrete gevolgen die de komst van de Wwnv met zich meebrengt zijn nog niet volledig in beeld. Op subregionaal niveau heeft de werkgroep ROER schattingen van de aantallen per doelgroep gemaakt op basis van gegevens, zoals die bekend waren in 2011. Daarbij zijn de budgetten nog niet bekend, hoeveel geld komt er en wat moet daarvan betaald gaan worden. Deze budgetten zullen in de meicirculaire bekend worden gemaakt.

Financiën worden als grootste risico genoemd van de Wwnv. Gemeenten willen iedereen blijven bedienen, maar realiseren zich dat er keuzes gemaakt moeten worden. Er zal bezuinigd moeten worden. Dat stelt de gemeenten voor de uitdaging op zoek te gaan naar slimme keuzes en een efficiëntere uitvoering met effectievere oplossingen.

Gemeenten hebben nog geen antwoord op fundamentele vragen, zoals:

- Hoeveel mensen komen er bij met de aanscherping van de indicatie eisen voor toegang tot de Wajong?
- Hoe gaan de financieringsstromen eruit zien?
- Wat wordt de verdien capaciteit van de mensen in de doelgroep Loonwaarde?

2. Eigen organisatie

Uit de interviews blijkt dat de vijf gemeenten die hun werkzaamheden op het gebied van werk en inkomen hebben ondergebracht in de ISD Bollenstreek, niet van plan lijken de uitvoering terug te halen naar lokaal niveau. In de samenwerking met de ISD zien zij verbetermogelijkheid als het gaat om afspraken over sturing en informatievoorziening. Daartegenover staan de gemeenten Katwijk, Oegstgeest en Wassenaar die niet deelnemen aan de ISD. De aankondiging van de Wwnv leidt er toe dat de gemeenten opnieuw nadenken over de wijze waarop zij de uitvoering willen gaan organiseren. Daarbij wordt een vorm van gezamenlijk organiseren niet bij voorbaat uitgesloten. Zij houden daarbij ook alle opties open: naast uitbesteding aan ISD Bollenstreek staan zij ook open voor samenwerking met andere gemeenten, partijen en/of SW-bedrijven. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat niet voor samenwerking met de ISD Bollenstreek wordt gekozen. De gemeenten plaatsen overigens de inhoud (doelgroepen, beleidskeuzes en bijbehorende oplossingen) voor

reguliere baan kunnen helpen. Maak gebruik van de ervaringen en diensten van het UWV WERKbedrijf en de uitzendbureaus, maar verwacht niet dat zij alle doelgroepen kunnen ondersteunen.

Organisatorische aspecten

1. *Behoudt (delen van) de infrastructuur van de ISD Bollenstreek en de MareGroep.*
Hun expertise biedt een toegevoegde waarde. Denk bij de ISD aan de backoffice-activiteiten (begeleiding, beleid en budget) en voor de MareGroep aan de werkgeversdienstverlening. De werkgeversdienstverlening van de MareGroep is sterker geprofessionaliseerd dan die van de gemeenten. Daarnaast is de MareGroep in ondernemerskringen meer automatisch een partner dan de accountmanagers van de gemeenten. Overigens is verbinding met gemeentelijke diensten/afdelingen als economische zaken van groot belang.
2. *Maak gebruik van de ervaringen en diensten van de MareGroep op het gebied van WorkFirst.* De MareGroep heeft ruime ervaring met het aanbieden van WorkFirst trajecten voor de huidige Wwb-doelgroep. Deze trajecten kunnen ingezet worden voor de doelgroep Regulier of aangepast voor de doelgroep Loonwaarde. Meer inkomsten via trajecten betekent dat de MareGroep minder afhankelijk is van de gemeentelijke bijdrage om het bedrijf draaiende te houden.
3. *Zoek combinaties met Dagbesteding (AWBZ en Wmo) en doelgroepen Beschut Werken en Zorg.* Op dit moment hebben gemeenten nog onvoldoende inzicht in de behoeften van de nieuwe doelgroepen vanuit de Wwnv en de Wmo. Ook ontbreekt een goed inzicht in het bestaande en het nieuwe aanbod van Dagbesteding. Het ligt voor de hand om voor deze doelgroepen nu nog geen besluit te nemen.
4. *Bepaal de minimale en maximale schaalgrootte die nodig is voor een efficiënte uitvoering.* Organiseer een bestuurlijk vooroverleg om te praten over de verschillende lokale keuzes en welke schaalgrootte mogelijk zijn.

Specifieke aanbeveling

1. *Voor gemeenten Wassenaar en Oegstgeest is scenario 4, ambtelijke fusie, niet voor de hand liggend.*
2. *Voor de ISD-gemeenten is uitbouwen van de huidige samenwerking (in eerste instantie scenario 3 met als mogelijk toekomstperspectief scenario 4) logisch.*
3. *Voor gemeente Katwijk liggen de scenario's 2 en 3 voor de hand, waarbij scenario 4 op termijn niet kan worden uitgesloten.*
4. *Maak op lokaal niveau een keuze voor een voorkeursscenario.* Om voor elke gemeente tot een optimaal model te komen is het van belang om de scenario's in regionale samenhang te brengen. Een gemeente die kiest voor onafhankelijkheid op het gebied van re-integratie kan geen keuze maken voor aanhaken bij een facilitair bedrijf als andere gemeenten niet ook kiezen voor een facilitair bedrijf of voor een ambtelijke fusie. Formuleer een gezamenlijke bestuursopdracht om na standpuntbepaling in de gemeenteraad de voorkeursscenario's in samenhang verder uit te werken. Zo kunnen de haalbaarheid van de scenario's in hun samenhang worden gezien en kunnen waar nodig meng- en overgangsscenario's tot stand komen.

partners zijn en welke vorm deze samenwerking aan moet nemen bestaan verschillende meningen. Alle geïnterviewden onderschrijven het belang van een gezamenlijke regionale werkgeversaanpak: vanuit de gemeenten en ook in samenwerking met UWV WERKbedrijf. Iedereen vindt het wenselijk dat een werkgever niet wordt bezocht door meerdere contactpersonen die een zelfde of vergelijkbare vraag hebben. Als andere voordelen van samenwerking worden genoemd: efficiency en kostenverlaging.

Werkgeversdienstverlening (doelgroepen Regulier en Loonwaarde)

In de memorie van toelichting bij de Wet Werken naar Vermogen zijn algemene uitgangspunten voor dienstverlening aan werkgevers geformuleerd.

- Een op de regio aansluitende aanpak
- Eén (digitaal) loket voor werkgevers
- Werkgevers hebben regionaal één contactpersoon
- Het werkzoekendenbestand is optimaal inzichtelijk
- Instrumenten zijn geharmoniseerd dan wel gestroomlijnd

Als de gemeenten niet tot een invulling komen die voldoet aan de gestelde randvoorwaarden, dan kan het Rijk de regio-indeling bepalen door middel van een algemene maatregel van bestuur op grond van de Wet SUWI.

In de optiek van de gemeenten moet een regionale werkgeversdienstverlening opgezet worden, die overeenkomt met de arbeidsmarktregio of in elk geval voldoet aan de gestelde randvoorwaarden. Op dit gebied is samenwerking dus meer gedwongen dan vrijwillig. Dit beeld bestond al bij de diverse partijen, een gezamenlijke werkgeversdienstverlening op de schaal van de GR KDB of Holland Rijnland werd meerdere keren genoemd. Daarbij wordt ook opgemerkt dat de werkgeversdienstverlening nog volop door UWV WERKbedrijf wordt uitgewerkt. In die zin ligt het niet voor de hand dat gemeenten op gaan trekken zonder afspraken met UWV WERKbedrijf.

Tijdens de interviews werd meerdere keren benoemd dat het instrument loondispensatie er niet voor gaat zorgen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door werkgevers in dienst worden genomen. De pilots loondispensatie die tot nu toe hebben gedraaid, hebben niet het gewenste effect gehad. Voor een succesvolle (gedeeltelijke) uitstroom is meer nodig. De gemeenten benadrukken het belang van ontzorging en goede acquisitie. Over de wijze waarop de ontzorging ingevuld kan worden bestaan nog geen concrete ideeën. Over acquisitie wordt – zoals al eerder gesteld – dat het niet wenselijk is met meerdere accountmanagers/werkmakelaars naar één en dezelfde werkgever te gaan met een zelfde of vergelijkbare vraag. Geconstateerd wordt dat werkgevers veel obstakels zien bij het in dienst nemen van Wwb-ers, maar dat dit kan worden weggenomen met een goede werkgeversdienstverlening. Ook zou gekeken kunnen worden naar andere instrumenten zoals detachering.

De gemeenten zijn het er ook over eens dat de werkgeversdienstverlening breder is dan het acquireren van vacatures en het plaatsen van mensen. Het gaat ook over ontzorgen van werkgevers, de begeleiding uit handen nemen, de administratieve handelingen zoveel mogelijk beperken.

op de organisatorische keuzen en structuren. Inhoud is leidend voor de keuze van een organisatiemodel.

Overlap met gebieden welzijn en onderwijs en 3D's

In de memorie van toelichting op de wet staat dat “de Wwnv de gemeenten in staat stelt om een samenhangende aanpak te ontwikkelen voor mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Dat vraagt ook inzet op andere terreinen waarvoor gemeente nu ook al verantwoordelijk zijn of binnenkort worden, zoals (jeugd)zorg, welzijn, schuldhulpverlening en begeleiding vanuit de AWBZ. De Wwnv biedt gemeenten ook de ruimte om re-integratie in te zetten voor mensen met meervoudige problemen die beschikken over arbeidsvermogen, desgewenst in combinatie met het aanpakken van die meervoudige problemen.”³⁷

De gemeenten zien die mogelijkheden ook en zijn geïnteresseerd in innovatieve samenwerking met arbeidsmatige dagbesteding (nu nog ABWZ) en beschut werken of de mogelijkheden om vrijwilligerswerk in te zetten en in goede samenwerkingsafspraken met werkgevers. Daadwerkelijk innovatieve ideeën zijn nog niet ontwikkeld. Wel bestaan er ideeën over het verbinden van de activiteiten binnen bijvoorbeeld Werk en Inkomen en Wmo. Zo werd als idee geopperd om voor het brengen van scootmobielen Wwb-ers in te zetten en Wwb-ers meer in te zetten/te stimuleren tot vrijwilligerswerk.

Ontschotten van budgetten wordt gezien als een kans. Mensen kunnen integraal ondersteund worden door werk, zorg en inkomen vanuit één loket aan te bieden. Hier komen de dwarsverbanden met de andere decentralisaties in beeld. Vooral waar het gaat om toegang tot voorzieningen (indicatiestelling e.d.) en om aanbod van diensten is het van belang om de samenhang in de uitvoering op een breder vlak dan Werken naar Vermogen te waarborgen.

Over de aanpak van multiprobleemgezinnen verschillen de gemeenten van mening. De een ziet de voordelen van het regionaal oppakken van dit onderwerp, de ander wil de families bekend houden binnen de gemeente en voor een lokale aanpak kiezen. Overigens zou bij nadere uitwerking kunnen blijken dat de verschillen minder groot zijn dan nu geformuleerd of regionale oplossingen lokaal maatwerk niet hoeven uit te sluiten.

Kansen regio

In de interviews werd door verschillende gemeenten duidelijk gemaakt dat er economisch perspectief in de regio is. In de regio is veel laaggeschoold productiewerk, waarvoor nu buitenlands personeel wordt aangetrokken. Hier ligt een kans voor de doelgroepen Regulier en Loonwaarde. Een van de grootste uitdagingen voor de uitvoering van de Wwnv, is om ervoor te zorgen dat lokale werkgevers niet langer de voorkeur geven aan ingehuurde buitenlandse arbeidskrachten, maar kiezen voor de mensen die aangeboden worden door gemeente, ISD en SW-bedrijf.

3. Samenwerking met andere partners

De complexiteit en omvang van de Wwnv maken dat samenwerking met andere partners noodzakelijk wordt. Daar zijn alle betrokkenen het over eens. Wie die

³⁷ Memorie van toelichting Wwnv, 27 januari 2012, bladzijde 6

Bijlage 2: Indicatieve Participatiebudgetten

De budgetten voor 2013 worden in de meicirculaire bekend gemaakt. SZW heeft een rekentool ontwikkeld, aan de hand waarvan een (fictief) budget per gemeente inzichtelijk wordt gemaakt. De tabellen hieronder geven dat inzicht per gemeente.

Hillegom	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	1.777.851	1.715.846	1.561.807	1.445.966
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	212.054	223.222	223.178	232.866
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	125.146	57.644	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	134.113	64.018	64.018	64.018
Totaal Participatiebudget	2.249.164	2.060.730	1.849.003	1.742.850

Katwijk	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	6.928.775	6.481.453	5.721.939	5.316.054
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	929.697	978.661	978.467	1.020.942
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	305.205	140.581	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	418.881	199.949	199.949	199.949
Totaal Participatiebudget	8.582.558	7.800.643	6.900.355	6.536.945

Lisse	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	1.864.657	1.799.625	1.639.138	1.502.228
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	173.907	183.066	183.030	190.975
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	110.885	51.075	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	135.911	64.876	64.876	64.876
Totaal Participatiebudget	2.285.360	2.098.642	1.887.044	1.758.080

Noordwijk	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	2.239.443	2.161.340	1.977.792	1.843.270
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	245.713	258.654	258.603	269.828
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	129.792	59.784	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	152.803	72.939	72.939	72.939
Totaal Participatiebudget	2.767.751	2.552.716	2.309.334	2.186.038

Noordwijkerhout	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	1.115.085	1.076.195	991.144	926.055
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	117.808	124.013	123.988	129.370
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	148.463	68.384	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	86.738	41.404	41.404	41.404
Totaal Participatiebudget	1.468.094	1.309.995	1.156.536	1.096.829

Oegstgeest	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	1.220.179	1.177.624	1.072.324	992.942
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	190.736	200.781	200.742	209.456
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	84.120	38.747	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	85.965	41.035	41.035	41.035
Totaal Participatiebudget	1.581.000	1.458.187	1.314.100	1.243.432

De expertise van de MareGroep in het aan het werk brengen van SW-ers wordt door velen als van toegevoegde waarde genoemd. Daarom is men van mening dat deze aanpak op een of andere wijze in de context van het toekomstig scenario gepositioneerd moet worden.

4. Doelgroepenbeleid

De regering heeft in het regeerakkoord opgenomen dat ieder mens recht heeft op zelfbeschikking, de kans verdient het beste uit zichzelf te halen en zich te ontplooien. “We schrijven niemand af, maar spreken iedereen aan. Een baan is immers de beste sociale zekerheid. Natuurlijk zorgen we samen voor wie echt niet kan meedoen.”³⁸ Tijdens de interviews bleek dat deze zienswijze wordt onderschreven. Werkgroep ROER heeft vier doelgroepen onderscheiden, Regulier, Loonwaarde, Beschut Werken en Zorg. Deze doelgroepen hebben verschillende mate van ondersteuning nodig om te kunnen participeren in de maatschappij en de arbeidsmarkt.

De gemeenten hebben veelal nog geen keuze gemaakt tussen de doelgroepen, bij sommigen is de inzet dat alle doelgroepen ondersteund moeten worden vanuit de Wwnv. Zij zijn van mening dat niemand aan de kant mag blijven staan en dat iedereen gelijke kansen moet krijgen om werk te kunnen vinden. Men realiseert zich dat niet iedereen in de bakken ondersteund zal kunnen gaan worden vanuit het participatiebudget. Men voorziet dat keuzes gemaakt zullen worden. Daarbij verschillen de ideeën over de wijze waarop dat moet gebeuren en waar prioriteiten gelegd moeten worden. Als afwegingen worden genoemd om juist te investeren in de doelgroep Regulier, omdat die vrij gemakkelijk aan een baan te helpen zijn, of om per doelgroep subdoelgroepen te bepalen, bijvoorbeeld jongeren.

³⁸ Memorie van toelichting Wwnv, 27 januari 2012, bladzijde 1

Bijlage 3: Juridische constructies

Publiekrechtelijke samenwerking

Publiekrechtelijke samenwerking geschiedt op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). Publiekrechtelijke samenwerking wordt vaak aangegaan voor onbepaalde tijd (en niet voor een project of een contract).

Wet Gemeenschappelijke Regeling

1. Openbaar lichaam

De meest gebruikte én de zwaarste vorm van samenwerking. Het is de enige vorm van publiekrechtelijke samenwerking met rechtspersoonlijkheid. Het openbare lichaam kan zelfstandig in het maatschappelijk verkeer optreden en bijvoorbeeld eigen personeel in dienst nemen en fondsen beheren. Gemeenten die deelnemen, kunnen bevoegdheden van regeling en bestuur overdragen aan het openbaar lichaam. In principe kunnen alle taken worden overgedragen. In de praktijk wordt deze variant vaak gebruikt voor uitvoerende taken.

Het bestuur van een openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). Uitsluitend raadsleden, collegeleden en burgemeesters kunnen lid zijn van het bestuur. Raadsleden hebben alleen zitting in het bestuur als de regeling wordt aangegaan door de raden van de gemeenten die samenwerken.

2. Gemeenschappelijk orgaan

Het gemeenschappelijk orgaan is een minder zware vorm van samenwerking dan het openbaar lichaam. Het gemeenschappelijk orgaan heeft een beperkte rechtspersoonlijkheid en kan bijvoorbeeld geen eigen personeel in dienst nemen. Ook kunnen aan een gemeenschappelijk orgaan geen regelgevende bevoegdheden worden gedelegeerd. De deelnemende gemeenten kunnen in deze vorm wel beschikkingsbevoegdheden overdragen aan het gemeenschappelijk orgaan. Daarbij geldt de beperking dat de bevoegdheid om belastingen te heffen of anderszins algemeen verbindende voorschriften te geven niet kan worden overgedragen. In de praktijk wordt niet vaak gekozen voor het gemeenschappelijk orgaan. Als deze vorm wordt gekozen, is dat vaak als platform voor een enkelvoudige samenwerking, bijvoorbeeld op het terrein van welzijn of huisvesting.

3. Centrumgemeente

De deelnemers komen overeen dat bevoegdheden van een bestuursorgaan van de ene gemeente worden uitgeoefend door een bestuursorgaan van een andere gemeente. Er is sprake van het mandateren van bestuursbevoegdheden door het ene gemeentebestuur aan het andere. Het mandaat hoeft niet altijd bij de grootste gemeente te liggen.

4. Regeling zonder meer

In deze lichte regeling kan niet worden gedelegeerd of gemandateerd aan de regeling. Het is een manier om op basis van de Wgr samen te werken, zonder een van de drie andere varianten te gebruiken.

De regeling zonder meer wordt in werking gesteld door een overeenkomst tussen gemeenten. Voorbeelden hiervan zijn convenanten, intentieverklaringen en bestuursafspraken.

Teylingen	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	3.350.149	3.129.536	2.749.752	2.525.229
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	124.934	131.514	131.488	137.196
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	338.720	156.018	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	175.673	83.856	83.856	83.856
Totaal Participatiebudget	3.989.476	3.500.924	2.965.096	2.746.281

Wassenaar	2012	2013	2014	2015
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid (fictief)	1.147.283	1.107.270	1.007.306	940.135
SZW-bijdrage re-integratie (fictief)	614.473	646.835	646.707	674.780
BZK-bijdrage inburgering (fictief)	74.038	34.103	0	0
OCW-bijdrage educatie (fictief)	130.907	62.487	62.487	62.487
Totaal Participatiebudget	1.966.701	1.850.695	1.716.500	1.677.402

Voor deze variant wordt gekozen als men bewust de samenwerking een licht(er) karakter wil meegeven en men geen behoefte heeft aan een apart centraal orgaan. De deelnemers komen overeen dat bevoegdheden van een bestuursorgaan van de ene gemeente worden uitgevoerd door een bestuursorgaan van de andere gemeente. Er is sprake van mandatering. Het komt voor dat er een grotere gemeente is binnen het samenwerkingsverband, maar toch hoeft het mandaat niet altijd bij de grootste gemeente te liggen.

Vormen van taakuitvoering

1. Inbesteden

Voor verschillende uitvoeringstaken worden er dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Ook is het mogelijk een raamovereenkomst te sluiten met verschillende deellovenovereenkomsten voor specifieke taken.

2. Samenwerken

Bij samenwerking kunnen gemeenten kiezen voor vormen van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke samenwerking. Wanneer het belangrijk is dat de samenwerking een democratisch gehalte heeft, of wanneer zwaarwegende openbare belangen in het geding zijn, wordt doorgaans gekozen voor de publiekrechtelijke vorm. Wanneer flexibiliteit juist van belang is, wordt eerder gekozen voor een privaatrechtelijk verband.

3. Uitbesteden

Uitbesteden verschilt van samenwerken omdat de gemeente zelf niet bij de uitvoering betrokken is, iets wat bij samenwerking wel gebeurt. Publiekrechtelijk kunnen taken worden uitbesteed op basis van een centrumgemeenteconstructie, net als bij inbesteden, waarbij middels een contract prestatieafspraken kunnen worden vastgelegd. Privaatrechtelijk kan een dienstverleningsovereenkomst of een contract de juridische basis vormen voor uitbesteding.

4. Verzelfstandigen

De taken worden in dit geval 'onafhankelijk gemaakt' van de gemeente, die in tegenstelling tot taken die uitbesteed worden. Verzelfstandiging vindt plaats door middel van het oprichten van stichtingen, NV's, BV's of coöperatieve verenigingen.

Privaatrechtelijke samenwerking

Vormen van een privaatrechtelijke samenwerking kunnen zijn een BV, NV, een vereniging of stichting of privaatrechtelijke overeenkomsten.

De keuze voor privaatrechtelijke vormen komt meestal voort uit het nastreven van financiële en/of fiscale (efficiency) voordelen. De private samenwerkingsvorm wordt ook gekozen als uitvoering van bepaalde activiteiten op afstand kan plaatsvinden van de gemeente/overheid. Het privaatrecht biedt de partners (meer) flexibiliteit bij het aangaan, wijzigen en opheffen van de samenwerking. Zo is er soms sprake van kortlopende contracten, maar niet zelden heeft de privaatrechtelijke samenwerking ook een langdurig karakter (denk bijvoorbeeld aan het inzamelen van huisvuil).

De gemeenteraad kan een goed inzicht krijgen in de voorwaarden en resultaten van de samenwerking. In theorie wordt vaak gesteld dat de wetgever de voorkeur geeft aan de publiekrechtelijke rechtsvormen, maar in praktijk komen privaatrechtelijke samenwerkingen veelvuldig voor en kunnen op zo'n manier met garanties worden omkleed dat zij geen afbreuk doen aan publiekrechtelijke uitgangspunten.

1. Gastheergemeentemodel

Een model dat gebaseerd is op het privaatrecht en uitgaat van investering bij andere gemeenten. Samenwerkende gemeenten sluiten een contract om een publiekrechtelijke taak uit te voeren, zonder dat een afzonderlijke rechtspersoon in het leven wordt geroepen. Werknemers van de deelnemende gemeenten worden ingebracht in het uitvoerende orgaan en komen dus in dienst van de gastheergemeente, structureel (Fins model) of incidenteel (detachering). Voor de verschillende uitvoeringstaken worden er dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Ook is het mogelijk een raamovereenkomst te sluiten met verschillende deelovereenkomsten voor specifieke taken.

Het gastheergemeentemodel wordt vooral gebruikt waar gemeenten organisatorisch niet meer in staat zijn, dan wel in de toekomst niet meer zullen zijn, om hun taken uit te voeren. Het model wordt veelal gebruikt als één van de samenwerkende gemeente als centrumgemeente is aan te wijzen en biedt een lichte vorm van samenwerking waarmee in een praktische behoefte van uitvoering tegemoet wordt gekomen.

Het gastheermodel gaat uit van horizontale samenwerking. De overeenkomst regelt opdrachtgever- en opdrachtnemerschap van twee of meer partijen die afspraken maken over de uitvoering van publieke taken, de tegenprestatie daarvoor en de voorwaarden waaronder partijen zich aan elkaar verbinden.

Oplossing van geschillen over de uitvoering van de overeenkomst zal normaal gesproken via goed overleg tussen de gastheer en een van beide andere partijen plaatsvinden. Mocht dat niet tot een bevredigende uitkomst leiden, dan is – als consequentie van het burgerrechtelijk karakter van de overeenkomst – de civiele rechter, bevoegd om kennis te nemen van het gerezen geschil.

Naast een privaatrechtelijke overeenkomst zullen bijvoorbeeld ook mandaten nodig zijn om, waar nodig, ook bevoegdheidsuitoefening namens de ene gemeente bij de andere gemeente te leggen. Omdat de bestuurlijke verantwoordelijkheid niet verandert, blijven de opdrachtgevende gemeentebesturen zelf aanspreekbaar – voor hun raden en burgers – voor de resultaten van de samenwerking.

2. Centrumgemeente

GR KDB

Gemeenschappelijke Regeling
Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

**Toelichting bij Herstructureringsplan Sw-bedrijf Gemeenschappelijke regeling
Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB) waarin opgenomen de uitvoeringsorganisatie
MareGroep NV**

De aanvraag voor de Herstructureringsfaciliteit is primair geschreven door de Gr KDB om in aanmerking te komen voor de rijksbijdrage. De aanvraag is dan ook primair bedoeld voor het ministerie van SZW. Aangezien verschillende onderdelen van het herstructureringsplan vragen kunnen oproepen bij de gemeenten, gaan wij in deze toelichting nog in op diverse onderdelen van de aanvraag.

We gaan achtereenvolgens in op: de achtergrond van de herstructureringsfaciliteit, de hoogte van het bedrag in de herstructureringsfaciliteit, de relatie met de taakscenario's Wwnv en de onderbouwing van de bedragen binnen het herstructureringsplan.

Achtergrond Herstructureringsfaciliteit Wsw

De Wet werken naar vermogen (Wwnv) doet een beroep op de veranderkracht en het innovatief vermogen van gemeenten en hun Sw-bedrijven. Om het transitieproces te ondersteunen is een herstructureringsfaciliteit gecreëerd. Het doel van deze faciliteit is om de transformatie richting een efficiëntere bedrijfsvoering van de sector te ondersteunen door een bijdrage te leveren in de herstructureringskosten. Het Rijk stelt daarvoor in de periode 2012 – 2018 400 miljoen euro beschikbaar.

In het plan kunt u zien dat wij diverse kosten die wij in 2011 hebben gemaakt ook opvoeren in de herstructureringsfaciliteit. Het ministerie van SZW heeft aangegeven dat kosten die in 2011 zijn gemaakt die gericht zijn op de transformatie richting een efficiënte bedrijfsvoering ook opgevoerd kunnen worden. Hier hebben wij dan ook gebruik van gemaakt. Voor gemeenten is dit financieel voordelig omdat deze kosten dus al gemaakt zijn, maar hier straks een deel rijksbijdrage tegenover staat.

Hoogte bedrag Herstructureringsplan Gr KDB

In 2014 zal beoordeeld worden wat de stand van zaken is van de uitvoering van de plannen en de vordering van de herstructurering, inclusief de financiële aspecten daarvan. Het kabinet heeft aangegeven bereid te zijn, de door het buiten haken plaatsen van de afspraak inzake de RUD's, vrijkomende middelen te reserveren. Mocht uit de evaluatie in 2014 blijken dat er extra geld noodzakelijk is voor de herstructurering, dan zal het rijk nog eens 100 miljoen euro beschikbaar stellen voor de herstructureringsfaciliteit.

In het herstructureringsplan van Gr KDB is al rekening gehouden met het beschikbaar komen van deze 100 miljoen extra (in totaal dus 500 miljoen euro) in de periode 2012 - 2018. Er hoeven op dat moment tenslotte geen aanvullende plannen te worden beschreven en het geheel aan plannen is reeds besproken en geaccordeerd door de deelnemende gemeenten.

Omdat op dit moment 400 miljoen euro beschikbaar is voor de herstructureringsfaciliteit is het trekkingsrecht, het maximaal te ontvangen bedrag door Gr KDB uit de herstructureringsfaciliteit, in eerste instantie 3.359.280 euro. Daarbij opgeteld de verplichte cofinanciering door de deelnemende gemeenten van 1.119.760 euro komt het totaal aan beschikbare middelen voor de herstructureringsplannen op 4.479.040 euro. In totaal hebben wij echter een bedrag van 6.160.900 euro aan herstructureringskosten opgenomen.

Het verschil dat ontstaat tussen de verwachte herstructureringskosten en de beschikbare middelen, ter grootte van 1.681.860 euro, verwacht Gr KDB als volgt te kunnen dekken. Het vrijkomen van financiële middelen in 2014 leidt tot een aanvullend beroep op de herstructureringsfaciliteit voor 839.874 euro. Ook hier zal de cofinanciering verplicht zijn waardoor nog eens 279.958 euro beschikbaar komt¹. In totaal komt in 2014 daardoor

1.119.832 euro beschikbaar. Het restant van het tekort, groot 562.028 euro, zal door Gr KDB zelf gedekt kunnen worden. De plannen voor herstructurering bieden hiervoor voldoende ruimte, onder meer doordat er met algemeen vaststaande en geaccepteerde tarieven is gerekend en de uitstroom van professionals voor een deel ook door natuurlijk verloop zal plaatsvinden. Hieraan zijn geen extra kosten verbonden terwijl deze rekenkundig wel opgevoerd mogen worden. Bovendien kan ook het op een slimme manier ten uitvoer brengen van de Wet werken naar vermogen (Wwnv) een bijdrage leveren aan verdere reductie van de berekende kosten.

Het risico bestaat dat in 2014 niet zal worden overgegaan tot het beschikbaar stellen van extra financiële middelen. In dat geval zal bij ongewijzigd beleid een verschil van 1.681.860 euro blijven bestaan. Binnen de herstructureringsfaciliteit bestaat echter de mogelijkheid om tussentijds de plannen aan te passen. Het spreekt voor zich dat in voorkomend geval de beschreven herstructureringsplannen zullen worden aangepast en zoveel mogelijk in lijn zullen worden gebracht met de beschikbare financiële middelen. De deelnemende gemeenten zullen de herziene plannen moeten goedkeuren waardoor zij controle houden op de uitvoering van de plannen en de financiële gevolgen daarvan.

Relatie taakscenario's Wwnv

De Gr KDB realiseert zich dat de besluitvorming rondom de Wwnv van invloed is op diverse maatregelen die de Gr KDB nu voorstelt. Hoe sneller de Gr KDB in staat is om kosten te besparen op de MareGroep als uitvoeringsorganisatie, hoe meer middelen 'vrijkomen' voor de andere doelgroepen binnen de Wwnv. Ook zijn er relaties met de werkgeversbenadering binnen de Wwnv. Ook ziet de Gr KDB kansen voor de combinatie met de AWBZ-decentralisatie.

Vanwege de deadline van 30 april 2012 voor het indienen van de aanvraag is het nog niet mogelijk om deze kansen en combinaties mee te nemen in de aanvraag omdat de gemeenteraden zich nog niet hebben uitgesproken over de taakscenario's Wwnv.

Zoals al eerder aangegeven is het mogelijk om de aanvraag van de faciliteit in de komende jaren nog te wijzigen. Op basis van de besluitvorming van de gemeenteraden over de Wwnv zal dit mogelijk dan ook gebeuren de komende jaren.

Financiële onderbouwing herstructureringsfaciliteit.

Bij het opstellen van de herstructureringsfaciliteit is gebruik gemaakt van diverse landelijke rekenmodellen die beschikbaar zijn. Zo is getracht om bij elke maatregel een realistisch bedrag aan kosten op te nemen. De Gr KDB realiseert zich dat de kosten voor diverse maatregelen anders kunnen uitpakken dan begroot. In dat geval zal het plan ook worden aangepast in de komende jaren. De raden worden hier via de beschreven processtructuur ook van op de hoogte gehouden.

¹ Mocht dit van toepassing zijn dan zal dit nog apart in besluitvorming worden gebracht bij de verschillende gemeenteraden.

**Herstructureringsplan
SW-bedrijf Gemeenschappelijke regeling
Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB)
waarin opgenomen de uitvoeringsorganisatie
MareGroep NV**

GEMEENTE
HILLEGOM

gemeente
TEYLINGEN

Gemeente Wassenaar

GEMEENTE OEGSTGEEST

Bijlage bij de aanvraag om een bijdrage in het kader van het Herstructureringsfonds WSW door de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Wet werken naar vermogen	1
1.2	Herstructureringsfaciliteit Wsw	1
1.3	Organisatie	2
1.4	Aanpak	3
1.5	Maatregelen herstructurering	3
1.6	Elementen	3
1.7	Herstructureringskosten	4
1.8	Trekkingsrecht	5
2	Herstructureringsplan MareGroep	6
2.1	Maatregelen en tijdpad	6
3	Beleid doelgroepontwikkeling 2011 – 2018	7
3.1	Wsw bestand 2012 – 2018	7
3.2	Verdeling binnen / buiten	8
4	Maatregelen	9
4.1	Doelgroepenbeleid	9
4.1.1	<i>Extra inspanning van binnen naar buiten</i>	9
4.1.2	<i>Instroom nieuw Beschut</i>	9
4.2	Personele maatregelen	10
4.2.1	<i>Fase 1</i>	10
4.2.2	<i>Fase 2</i>	10
4.2.3	<i>Fase 3</i>	11
4.2.4	<i>Totale kosten personele maatregelen</i>	11
4.3	Huisvesting	12
4.3.1	<i>Fase 1</i>	12
4.3.2	<i>Fase 2</i>	12
4.3.3	<i>Fase 3</i>	12
4.3.4	<i>Totale huisvestingskosten</i>	12
4.4	Overige kostenbesparende maatregelen	13
4.4.1	<i>Marktanalyse en uitvoering</i>	13
4.4.2	<i>Loonwaardemeting</i>	13
4.4.3	<i>Inrichten klantportaal</i>	13
4.4.4	<i>Totale kostenbesparende maatregelen</i>	14
4.5	Projectmanagement	15
5	Samenvatting herstructurering	16
5.1	Trekkingsrecht	17
6	Risicobeheersing	18
	Bijlage 1: Kerngegevens	21
	Bijlage 2: Gebruikte afkortingen	22

1 Inleiding

1.1 Wet werken naar vermogen

Het kabinet is voornemens per 1 januari 2013 de Wet werken naar vermogen (Wwnv) in te voeren. De Wwnv is een bundeling van de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong). Met de invoering van de Wwnv wil het kabinet een einde maken aan de diverse naast elkaar bestaande regelingen met verschillende rechten en plichten, maar met hetzelfde doel: toeleiding naar de reguliere arbeidsmarkt. De polisvoorwaarden van de Wwb worden hiertoe de polisvoorwaarden van de Wwnv.

Een andere belangrijke reden voor de invoering van de Wwnv is de financiële noodzaak tot hervorming. De regering moet fors ombuigen om de gevolgen van de crisis op te vangen. Alleen als iedereen die kan ook daadwerkelijk meedoet, blijft er draagvlak voor onze sociale zekerheid in de samenleving en blijft de betaalbaarheid op lange termijn verzekerd.

De invoering van de Wwnv gaat dan ook gepaard met flinke bezuinigingen. Het kabinet verlaagt het Wsw-budget per arbeidsplaats van € 25.759,- in 2012 naar € 22.050,- in 2015. Bovendien wordt het aantal Wsw-plekken teruggebracht van 90.000 naar structureel 30.000 plekken. De huidige systematiek van rechten en plichten in de Wsw verandert niet voor de groep mensen die op dit moment een Wsw-indicatie heeft.

1.2 Herstructureringsfaciliteit Wsw

De bezuinigingen leiden bij ongewijzigd beleid en uitvoering tot grote financiële risico's voor de deelnemende gemeenten. Om hen in staat te stellen tot het treffen van maatregelen en de benodigde herstructurering van de sociale werkvoorziening, stelt het kabinet een eenmalige herstructureringsfaciliteit beschikbaar van 400 miljoen euro. Om van deze faciliteit gebruik te kunnen maken moeten gemeenten uiterlijk 30 april 2012 een herstructureringsplan indienen bij het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid (SZW).

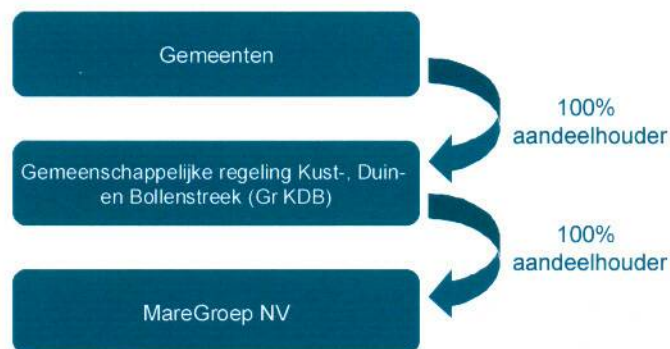
De aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit is gericht op de transformatie richting een nog efficiëntere bedrijfsvoering. Er geldt hierbij een maximaal trekkingsrecht per gemeente, gelijk aan het aandeel van de gemeenten in het macro aantal beschikbare Wsw-arbeitsplaatsen (SE). Verder is er sprake van cofinanciering: iedere gemeente dient minimaal 25% bijdrage te leveren aan de herstructurering vanuit eigen middelen.

De gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar richten de herstructurering op maatregelen in haar uitvoeringsorgaan het Sw-bedrijf Gr KDB. Deze aanvraag geldt niet alleen voor dat deel van onze taakstelling dat werkzaam is bij ons eigen Sw-bedrijf, maar omvat ook het deel van de taakstelling dat werkzaam is bij andere Sw-bedrijven. Deze Sw-medewerkers maken deel uit van de herstructureringsplannen van de betreffende Sw-

bedrijven. In een later stadium zullen wij in overleg treden met de gemeentes waar deze Sw-bedrijven onder vallen, teneinde nadere afspraken te maken over de verrekening van de bijdrage uit de herstructureringsfaciliteit.

1.3 Organisatie

In de Kust-, Duin- en Bollenstreek werken acht gemeenten samen bij de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw): Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar. Deze samenwerking vindt plaats in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, de Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB). Om beter uitvoer te kunnen geven aan de Wsw is gekozen voor een scheiding van verantwoordelijkheden tussen beleid en uitvoering middels de oprichting van MareGroep NV in 2011. Juist deze scheiding zorgt voor een betere aansluiting op het reguliere bedrijfsleven. MareGroep is het werkbedrijf waarin alle activiteiten voortkomend uit de Wsw plaatsvinden. De medewerkers die in het kader van de Wsw werkzaam zijn, vallen vanwege hun beschermde status echter onder de Gr KDB. De Gr KDB is 100% aandeelhouder van MareGroep NV.

Wanneer in dit herstructureringsplan wordt gesproken over MareGroep, dan wordt het geheel van MareGroep NV en Gr KDB bedoeld.

Missie: MareGroep ontwikkelt en re-integreert mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, indien mogelijk naar een reguliere baan.

Visie: MareGroep biedt werk, begeleiding, scholing, training, aanpassingen van de werkplek en persoonlijke aandacht. Daarmee willen wij bereiken dat arbeidsgehandicapten en langdurig werkzoekenden uitstromen naar de (gesubsidieerde) arbeidsmarkt. Hiertoe wordt samengewerkt met en in opdracht van gemeenten en bedrijfsleven; dit alles binnen financieel verantwoorde kaders.

Om uitvoering te kunnen geven aan de missie en visie biedt MareGroep een grote diversiteit aan producten en diensten aan. Op deze manier kan een Wsw-medewerker zich ontplooiën in werkzaamheden die het beste bij hem passen en kan de markt goed bediend worden. De diversiteit bestaat o.a. uit detachering van medewerkers in allerlei werkzaamheden, schoonmaak, groenvoorziening, postbezorging, verpakkingswerkzaamheden, assemblage en electromontage.

1.4 Aanpak

MareGroep heeft in de afgelopen jaren al flink werk gemaakt van de beweging naar buiten, ofwel het zoveel mogelijk buiten de beschutte muren laten werken van medewerkers. Dit heeft ertoe geleid dat 2/3 van de medewerkers inmiddels werkzaam is in detachering, groenvoorziening of postbezorging. Daarnaast is het aantal mensen dat via begeleid werken aan de slag is gekomen flink gegroeid. Als gevolg van deze beweging zijn de afdelingen drukkerij, metaalbewerking, stoffeerderij en bloemen gesloten. De focus in het herstructureringsplan is dan ook gericht op slimme manieren om nog meer mensen een beweging naar buiten te laten maken. Daarbij is de efficiency uiteraard niet uit het oog verloren.

1.5 Maatregelen herstructurering

De aanpak gaat gepaard met een aantal herstructureringsprocessen op korte-, middellange-, lange termijn, waarbij een daling in het SW bestand wordt verwacht. Door deze ontwikkeling is de MareGroep genoodzaakt om de nodige aanpassingen en maatregelen te treffen. Om een helder overzicht en inzicht te krijgen, wordt onderscheid gemaakt in drie verschillende fases. De verschillende maatregelen zijn daarbij onderverdeeld in vijf typen maatregelen:

1. Doelgroepenbeleid
2. Personeel
3. Huisvesting
4. Overige kostenbesparende maatregelen
5. Projectmanagement

In de achterliggende hoofdstukken zal dit nader worden toegelicht.

1.6 Elementen

Deze aanvraag bevat de volgende elementen:

1. herstructureringsplan;
2. kerngegevens

Herstructureringsplan

In het herstructureringsplan vindt u een onderbouwing van de noodzaak tot herstructurering van de uitvoering van de Wsw en een beschrijving van de ambitie van de gemeenten voor het (financiële) resultaat van het plan.

De output van het plan is helder gedefinieerd in termen van concreet meetbare (financiële) resultaten. De resultaten zijn weergegeven in een tijdpad en maakt duidelijk welke resultaten op welk moment moeten worden behaald; het beschrijft de gewenste resultaten in 2018 en de resultaten in de tussenliggende jaren. Daarbij kan sprake zijn van korte(re) termijn doelstellingen met een meer specifiek karakter en lange(re) termijn doelstellingen met een globaler karakter. Dit laat ook ruimte voor tussentijdse bijstellingen van het plan.

Het plan bevat o.a.:

- Een beschrijving van de voorgenomen maatregelen en een onderbouwing van herstructureringskosten.
- Een begroting voor de herstructureringskosten. Daarbij is rekening gehouden dat de individuele bijdrage uit de faciliteit is gemaximeerd.

- Op basis van de taakstelling 2012 wordt het trekkingsrecht per gemeente uit de herstructureringsfaciliteit vastgesteld.
- De bekostiging uit de faciliteit is gemaximeerd op 75% van de herstructureringskosten. De overige kosten dienen door de gemeenten zelf te worden gedragen (cofinanciering).
- Een beschrijving van het transitieproces: aansturing, escalatiemogelijkheden en overlegstructuur moet nog worden toegevoegd, voorzet is als bijlage ingevoegd. Daarbij gaat het om de relatie tussen gemeenten en sociale werkvoorziening. Hieronder valt ook de verantwoordingsstructuur: wie monitort en stuurt bij.
- Een beschrijving van de risico's voor het realiseren van de doelstellingen en de beheersmaatregelen wanneer risico's zich voordoen. Het gaat dan niet alleen om financiële risico's maar bijvoorbeeld ook bestuurlijke risico's.

Kerngegevens

Ten behoeve van het volgen van de voortgang van de herstructurering, de vergelijkbaarheid daarvan tussen gemeenten en de tussentijdse evaluatie in 2014, zijn enkele kwantitatieve gegevens weergegeven. Zie hiervoor bijlage 1.

1.7 Herstructureringskosten

	2011 & 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalen per maatregel
1. Doelgroepenbeleid	18.750	87.500	152.250	154.000	103.750	46.625	14.375	577.250
2. Personeel	160.000	237.250	529.000	605.000	615.375	593.125	567.500	3.307.250
3. Huisvesting	50.000	37.950	112.200	145.200	139.425	134.475	128.700	747.950
4. Overige kostenbesparende maatregelen	150.000	335.000	385.000	10.000	10.000	10.000	10.000	910.000
5. Projectmanagement	88.350	88.350	88.350	88.350	88.350	88.350	88.350	618.450
Totale herstructureringskosten	467.100	786.050	1.266.800	1.002.550	956.900	872.575	808.925	6.160.900

1.8 Trekkingsrecht

Het Rijk stelt in de periode 2012 – 2018 in eerste instantie 400 miljoen euro beschikbaar. Het trekkingsrecht voor MareGroep is als volgt:

	Taakstelling 90.804,00	Trekkingsrecht	Minimum	Co- financiering
TOTALEN LANDELIJK	% Taakstelling	% Taakstelling x 400 miljoen	Trekkingsrecht / 3 x 4	Minimum*25%
Gemeente Hillegom	0,07601%	€ 304.040	€ 405.387	€ 101.347
Gemeente Katwijk	0,29623%	€ 1.184.920	€ 1.579.893	€ 394.973
Gemeente Lisse	0,07972%	€ 318.880	€ 425.173	€ 106.293
Gemeente Noordwijk	0,09574%	€ 382.960	€ 510.613	€ 127.653
Gemeente Noordwijkerhout	0,04767%	€ 190.680	€ 254.240	€ 63.560
Gemeente Oegstgeest	0,05217%	€ 208.680	€ 278.240	€ 69.560
Gemeente Teylingen	0,14323%	€ 572.920	€ 763.893	€ 190.973
Gemeente Wassenaar	0,04905%	€ 196.200	€ 261.600	€ 65.400
Totaal: 762,2 SE	0,83983%	€ 3.359.280	€ 4.479.040	€ 1.119.760

In 2014 zal beoordeeld worden wat de stand van zaken is van de uitvoering van de plannen en de vordering van de herstructurering, inclusief de financiële aspecten daarvan. Het kabinet heeft aangegeven bereid te zijn de door het buiten haken plaatsen van de afspraak inzake de RUD's vrijkomende middelen te reserveren, zodat de mogelijkheid is gecreëerd de door het kabinet gevoelde verantwoordelijkheid indien noodzakelijk, blijkend uit de evaluatie twee jaar na de start, financieel te vertalen. In de praktijk betekent dit dat mogelijk nog eens 100 miljoen euro beschikbaar zal komen.

Uitgaande van het totaal van 500 miljoen euro dat beschikbaar komt, is het trekkingsrecht als volgt:

	Taakstelling 90.804,00	Trekkingsrecht	Minimum	Co- financiering
TOTALEN LANDELIJK	% Taakstelling	% Taakstelling x 500 miljoen	Trekkingsrecht / 3 x 4	Minimum*25%
Gemeente Hillegom	0,07601%	€ 380.049	€ 506.732	€ 126.683
Gemeente Katwijk	0,29623%	€ 1.481.157	€ 1.974.876	€ 493.719
Gemeente Lisse	0,07972%	€ 398.606	€ 531.474	€ 132.869
Gemeente Noordwijk	0,09574%	€ 478.723	€ 638.298	€ 159.574
Gemeente Noordwijkerhout	0,04767%	€ 238.371	€ 317.827	€ 79.457
Gemeente Oegstgeest	0,05217%	€ 260.837	€ 347.782	€ 86.946
Gemeente Teylingen	0,14323%	€ 716.158	€ 954.877	€ 238.719
Gemeente Wassenaar	0,04905%	€ 245.254	€ 327.005	€ 81.751
Totaal: 762,2 SE	0,83983%	€ 4.199.154	€ 5.598.872	€ 1.399.718

2 Herstructureringsplan MareGroep

De afgelopen jaren heeft MareGroep de eerste stappen gezet om te komen tot herstructurering. Om de kosten van de verdere herstructurering goed te kunnen beheersen zijn meerdere mogelijkheden beschikbaar. Hier is o.a. gekozen om het totaal van de jaren 2011 – 2018 in drie fasen onder te verdelen:

- Fase 1 2011 – 2012
- Fase 2 2013 – 2015
- Fase 3 2016 – 2018

2.1 Maatregelen en tijdpad

Om de totale kosten te beheersen zijn meerdere invalshoeken mogelijk. Hierbij is gekozen voor de volgende invalshoeken om overlap in de kosten te voorkomen:

- Doelgroepenbeleid
- Personeel
- Huisvesting
- Overige kostenbesparende maatregelen
- Projectmanagement

In de berekeningen is van het volgende uit gegaan:

- Elke uitstroom heeft effect op overige vaste en de variabele lasten die gerelateerd zijn aan de werkplekken voor de Wsw-ers en voor de professional.
- De bovenstaande kostensoorten, gerelateerd aan de uitstroom van werknemers, worden meegenomen onder de invalshoek doelgroepenbeleid
- Daarnaast is MareGroep genoodzaakt kostenbesparende maatregelen op te nemen die indirect gerelateerd zijn aan de uitstroom. Het gaat hier om het sociaal plan, om het afstoten dan wel verhuurrijp maken van vastgoed, om overige maatregelen en over het projectmanagement.
- De nieuwe instroom Beschut vraagt om een ander soort begeleiding. De aanscherping van de indicatie Beschut werken leidt tot een ander functieprofiel met een meer zorgend karakter; naast de uitstroom van de huidige professionals, dient ook een aantal professionals met een ander profiel in te stromen.

De maatregelen worden in hoofdstuk 4 verder toegelicht.

3 **Beleid doelgroepontwikkeling 2011-2018**

In dit hoofdstuk staat het beleid en de doelgroepontwikkeling voor de komende jaren beschreven. Waar MareGroep de afgelopen jaren reeds diverse activiteiten ondernomen heeft om de uitstroom van cliënten te stimuleren door o.a. het creëren van meer detacheringplaatsen (van binnen naar buiten), zal deze aanpak in de periode 2012 - 2018 voortgezet worden.

Onderstaande cijfers hebben betrekking op de volledige taakstelling van de deelnemende gemeenten, inclusief de zogenaamde buitengemeenten.

Beweging 1 heeft betrekking op het natuurlijk verloop door o.a. pensionering, overlijden, verhuizing of anderzijds van totaal -249 SE over de periode 2012-2018. Door dit natuurlijk verloop resteert ultimo 2018 nog 514 SE van de oude Wsw-doelgroep.

Beweging 2 Deze nieuwe instroom beschut zal een beweging in het klantenbestand laten zien, waarbij wordt aangenomen dat er op de reguliere uitstroom van 6% per jaar nog maar 2% zal instromen. Dit zal resulteren in een nieuwe instroom beschut van 83 SE ultimo 2018.

Beweging 1 en 2 uitstroom betekent een afname in het Sw bestand. Netto is de afname van het Wsw bestand over de totale periode 2012-2018 (-249 SE minus 83 SE=) -166 SE.

Beweging 3 heeft betrekking op de extra inspanning van binnen naar buiten. Het aantal dat in tabel is opgenomen heeft geen invloed op het totale aantal SE waarvoor MareGroep verantwoordelijk is, aangezien het een verschuiving betreft van beschut naar buiten maar men wel in dienst bij de MareGroep blijft. Door ervaringen uit het verleden is de verwachte uitstroom naar reguliere niet gesubsidieerde werkgevers beperkt tot nihil.

Voor de periode 2012-2018 wordt een daling in het Wsw bestand verwacht van 763 SE naar 597 SE.

3.1 **Wsw bestand 2012-2018**

	Fase 1		Fase 2		Fase 3				Cumulatief
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
WSW- bestand bij aanvang jaar	-	763	763	732	703	675	648	622	
Maatregelen/oorzaken krimp									
1. Reguliere uitstroom SE	-	-	-46	-44	-42	-41	-39	-37	-249
2. Instroom nieuw beschut	-	-	15	15	14	14	13	12	83
WSW bestand einde jaar	-	763	732	703	675	648	622	597	
3. Extra inspanning van binnen naar buiten			-12	-10	-8	-	-	-	-30

3.2 Verdeling binnen/buiten

	Bestand 2012	Reguliere uitstroom	Nieuwe instroom	Van binnen naar buiten	Bestand 2018
Buiten (67%)	458	-149		30	339
Binnen (33%)	305	-100	83	-30	258
	763	-249	83	0	597

Afname Wsw- bestand

4 Maatregelen

4.1 Doelgroepenbeleid

Het doelgroepenbeleid is gericht op extra inspanningen om te komen tot een zo passend mogelijke arbeidssituatie voor de doelgroep. Mogelijke inspanningen zijn gericht op extra uitstroom richting een werkplek bij een reguliere werkgever, mensen in een traject begeleiden naar AWBZ/Zorg en extra inspanning om mensen te helpen van binnen naar buiten. MareGroep zal zich primair richten op inspanningen om meer medewerkers buiten te laten werken. Zij zal in de komende jaren uiteraard ook inzetten op een passende situatie voor de onderkant van de doelgroep maar dat maakt geen deel uit van dit herstructureringsplan.

4.1.1 Extra inspanning van binnen naar buiten

Bij de MareGroep is een belangrijk deel van de doelgroep buiten werkzaam. De MareGroep zal extra inzetten op de beweging van binnen naar buiten om zo een nog groter deel van de doelgroep in een normale setting werkzaam te laten zijn. Het werken in een andere situatie zal extra inspanning voor het personeel betekenen, ook heeft dit leegstand als gevolg aangezien Sw-ers niet meer binnen werkzaam zijn. Bij de overige kosten wordt onderscheid gemaakt tussen vaste en variabele kosten.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Van binnen naar buiten (SE)	- 12	- 10	- 8				- 30
Begeleiding personeel	24.000	56.000	58.000	34.000	8.000		180.000
Huisvesting	12.000	34.000	40.000	26.000	8.000		120.000
Overige kosten	14.000	26.000	21.000	10.000			71.000
Totaal kosten	50.000	116.000	119.000	70.000	16.000		371.000

4.1.2 Instroom nieuw Beschut

Daarnaast zal er een nieuwe doelgroep ontstaan, namelijk mensen met een indicatie Beschut. Gezien de diversiteit van de huidige doelgroep, is aanvullende, specialistische begeleiding nodig voor de nieuwe instroom in Beschut. Afgesproken is dat de nieuwe instroom Beschut gelijk is aan 33% van de uitstroom. De MareGroep zal zich moeten voorbereiden op de nieuwe doelgroep, vandaar dat een deel van de kosten gemaakt worden voordat de nieuwe cliënten Beschut zullen instromen.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Instroom nieuw Beschut		15	15	14	14	13	12	83
Personeel	11.250	22.500	21.750	21.000	20.250	18.375	8.625	123.750
Huisvesting	2.812	5.625	5.438	5.250	5.062	4.594	2.156	30.937
Overige kosten	4.688	9.375	9.062	8.750	8.438	7.656	3.594	51.563
Totaal kosten	18.750	37.500	36.250	35.000	33.750	30.625	14.375	206.250

4.2 Personele maatregelen

Over de gehele periode neemt het Sw-bestand af. Dit zorgt, indien geen maatregelen worden getroffen, voor een groei van de overhead per Sw-plek. Zowel vanwege boventallige stafmedewerkers, extra leegstand en vaste en variabele kosten die betrekking hebben op werkplekken van Sw-ers en professionals. De kosten die betrekking hebben op leegstand, worden onder huisvesting benoemd.

Over de gehele periode zal een forse afname van het Sw-bestand gerealiseerd worden. Dat deze afname ingrijpende gevolgen heeft voor de professionals is duidelijk. De MareGroep wil de (gedwongen) uitstroom tot een minimum beperken en personeel waar mogelijk omscholen en/of herplaatsen. De ambitie is om de uitstroom van professionals te beperken tot 15 fte en het resterende personen (8 fte) te herplaatsen.

Gezien de huidige omstandigheden op de arbeidsmarkt en de onzekere toekomst voor Sw-bedrijven is het moeilijk in te schatten in hoeverre de MareGroep in staat is om deze ambitie te realiseren. Daarom gaat dit plan uit van een maximale uitstroom van 23 fte, in lijn met de afname in het Sw-bestand. Uiteraard zullen kosten die gemaakt worden voor omscholing en herplaatsing ook onder deze kostenpost vallen.

4.2.1 Fase 1

In 2011 zijn de schoonmaakwerkzaamheden van MareGroep verder uitgebreid. Bij deze werkzaamheden zijn medewerkers geplaatst bij o.a. gemeenten om daar gebouwen schoon te houden. Het aantal fte's is hierbij uitgebreid van 9 in januari 2011 naar 29 in december 2011.

Om het bovenstaande mogelijk te maken, zijn kosten nodig geweest in de vorm van:

Trainingen	€ 20.000,00	(jaarlijks terugkerend)
Extra begeleiding	€ 50.000,00	(jaarlijks terugkerend)
Aanschaf extra vervoer	€ 20.000,00	(eenmalig)

4.2.2 Fase 2

In deze fase leidt de daling in het Sw bestand tot een verder overschot aan professionals. Deze daling zal ontstaan door reguliere uitstroom. Eind 2014 is ten opzichte van eind 2012 het bestand gedaald met 60 SE. Het ligt in de rede dat in deze fase naast de directe professionals ook in de staf/overhead een daling moet plaatsvinden. Maatregelen zijn denkbaar in de sfeer van herplaatsing of uitstroom. Het is nog te bepalen hoe het sociaal plan er precies uit gaat zien en hoe als gevolg daarvan de uitstroom vorm krijgt (continu of trapsgewijs).

4.2.3 Fase 3

Tot 2018 zal de SW- doelgroep nog verder dalen met 107 SE. Dit betekent dat de overhead, net als in fase 2, naar rato zal toenemen. Hiervoor dienen, net als in fase 1 en 2, maatregelen genomen te worden als herplaatsing of uitstroom voor de professionals.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Personeelsbestand begin jaar	61	59	54	50	46	42
Uitstroom/herplaatsing	- 2,3	- 4,5	- 4,3	- 4,2	- 4,0	- 3,8
Personeelsbestand einde jaar	59	54	50	46	42	38
<i>Uitstroom/herplaatsing 23 fte</i>						

De gegevens in deze tabel gaan er van uit dat herplaatsing van 8 fte niet mogelijk blijkt. Derhalve zal dan een uitstroom van 23 fte plaatsvinden plus een nieuwe instroom van 8 fte. Zie verder de toelichting in paragraaf 4.2.

4.2.4 Totale kosten personele maatregelen

	2011 & 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Trainingen	40.000	20.000	20.000					80.000
Extra begeleiding	100.000	50.000	50.000					200.000
Aanschaf vervoer	20.000							20.000
Kosten samenhangend met uitstroom/herplaatsing personeel (23 FTE)		167.250	459.000	605.000	615.375	593.125	567.500	3.007.250
Totaal kosten	160.000	237.250	529.000	605.000	615.375	593.125	567.500	3.307.250

4.3 Huisvesting

De paragraaf huisvesting heeft twee categorieën maatregelen. Als eerste is er leegstand ten gevolge van de afname van het Sw-bestand. Deze leegstand dient ondervangen te worden echter zal een andere bestemming van de leegstaande vierkante meters niet direct aansluiten op de uitstroom van Sw-ers. Dit levert frictie op. Anderzijds worden er maatregelen genomen om de huisvesting een andere bestemming te geven of de huisvesting aantrekkelijk te maken voor een externe huurder.

4.3.1 Fase 1

Daarnaast hebben er in 2011 aan de ruimte van Technische Dienst de nodige aanpassingen plaatsgevonden, zodat daar op kleine schaal ook productiewerkzaamheden kunnen plaatsvinden. Doel hiervan is Sw-medewerkers te trainen om werkzaamheden buiten de muren uit te voeren. Inmiddels is begonnen met de assemblage van fietsen met 6 medewerkers. Het is de bedoeling dat deze medewerkers worden geplaatst bij de opdrachtgever waarna nieuwe medewerkers kunnen worden getraind. De kosten voor de aanpassingen bedragen € 50.000

4.3.2 Fase 2

Op middellange termijn gaat er door de daling in het Sw-bestand een leegstand ontstaan. De daling in het Wsw-bestand zorgt voor hogere kosten per Sw-ers. Zonder maatregelen zullen deze kosten in de derde fase nog hoger oplopen. Om die reden moet de MareGroep maatregelen treffen om deze kosten te beperken.

4.3.3 Fase 3

Naast het verhuurrijp maken van een deel van de locatie zal er op lange termijn, door de verdere daling in het Sw bestand, een grotere leegstand ontstaan. Deze verdere daling in het Sw-bestand zorgt voor hogere kosten per Sw-er en zonder maatregelen zullen deze kosten na de derde fase hoger oplopen.

4.3.4 Totale huisvestingskosten

	2011 & 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Aanpassen trainingsfaciliteit	50.000							50.000
Frictie t.g.v. uitstroom		37.950	112.200	145.200	139.425	134.475	128.700	697.950
Totaal kosten	50.000	37.950	112.200	145.200	139.425	134.475	128.700	747.950

4.4 Overige kostenbesparende maatregelen

4.4.1 Marktanalyse en uitvoering

Wanneer de Wwnv ingaat zal de instroom van Sw alleen nog bestaan uit mensen die een beschutte werkplek nodig hebben. Er zal dus geen doorstroom meer plaatsvinden naar Groen, Post of detachering. Detacheringstrajecten zijn vrijwel altijd individueel en zullen zonder problemen langzaam afgebouwd worden. Voor Groen en Post geldt dat een bepaald volume nodig is om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren (groenonderhoud in een gemeente kan niet tegen dezelfde voorwaarde met de helft van de mensen uitgevoerd worden). Omdat het aantal Sw-medewerkers in Groen en Post alleen maar kleiner zal worden, moet elders aanvullend personeel geworven worden. Hiervoor zullen samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan, zodat bijvoorbeeld personen die onder de nieuwe Wwnv vallen ook ingezet kunnen worden bij Groen en Post. Het deel Sw zal in dit samenwerkingsverband steeds kleiner worden terwijl het deel Wwnv dan steeds verder toeneemt.

De kosten voor deze maatregelen zullen bestaan uit onderzoeken en het zoeken naar geschikte samenwerkingspartners, afstemmen van processen en systemen, informeren van klanten en anderzijds. Deze kosten worden begroot op € 350.000,-

4.4.2 Loonwaardemeting

Om inzicht te krijgen in de capaciteiten, ontwikkelmogelijkheden en verdienmogelijkheden van de huidige doelgroep, zal er zowel in de 1ste als in de 2de fase een loonwaardemeting worden uitgevoerd. Deze meting heeft als doel om inzicht te krijgen welke populatie, met de grootste kans op succes, van binnen naar buiten begeleid kan worden. Dit instrument brengt tevens systematisch in beeld welk deel van het (reguliere) loon in een specifieke functie verdiend kan worden door een werknemer met beperkingen. Dit biedt de mogelijkheid om de loonkosten voor de werkgever te baseren op de door de werknemer geleverde productiviteit. In de eerste fase zal ongeveer 50% van de populatie Wsw (300) aan een loonwaardemeting worden onderworpen. (kosten $300 \times €750,-$), in de tweede fase zal eenzelfde aantal (300) een loonwaardemeting ondergaan, dit is inclusief de nieuwe instroom.

4.4.3 Inrichten klantportaal

Om meer medewerkers buiten de muren van MareGroep aan het werk te krijgen, is het noodzakelijk om de (potentiële) klanten te informeren over de mogelijkheden. Momenteel geeft de website wel aan wat voor soort werkzaamheden MareGroep kan uitvoeren maar geeft geen verdere informatie over welke medewerkers beschikbaar zijn. Door deze informatie beschikbaar te maken kan een mogelijk werkgever / opdrachtgever zelf een geschikte werknemer zoeken (vergelijkbaar met detachering- en bemiddelingsbureaus). Dit geeft extra mogelijkheden tot het plaatsten van medewerkers buiten de muren van MareGroep en brengt de doelgroep dicht bij een normale werksituatie. Ook wordt hiermee de arbeidsparticipatie van de doelgroep gemaximaliseerd.

Om bovenstaande mogelijk te maken, zijn maatregelen nodig in de vorm van:

Herinrichten website	€ 50.000,00	(eenmalig)
Awareness en marketing	€ 10.000,00	(terugkerend)

4.4.4 Totale overige kostenbesparende maatregelen

In Euro	Fase 1		Fase 2		Fase 3			Totaal
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Marktanalyse en uitvoering	50.000	150.000	150.000					350.000
Loonwaardemeting	100.000	125.000	225.000					450.000
Inrichten klantportaal		60.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	110.000
Totaal	150.000	335.000	385.000	10.000	10.000	10.000	10.000	910.000

4.5 Projectmanagement

Projectgroep

In verband met de veranderingen zal er een projectgroep worden benoemd die bestaat uit een projectleider, controller, personeelsmedewerker en directie. Deze hebben, naast de structurele tijd die per week zal worden vrijgespeeld om de herstructurering te bewerkstelligen en te bevorderen, in de eerste fase 12 bijeenkomsten, in de 2de fase 8 en in de laatste fase 6 bijeenkomsten om het transitieproces te bespreken en in te vullen.

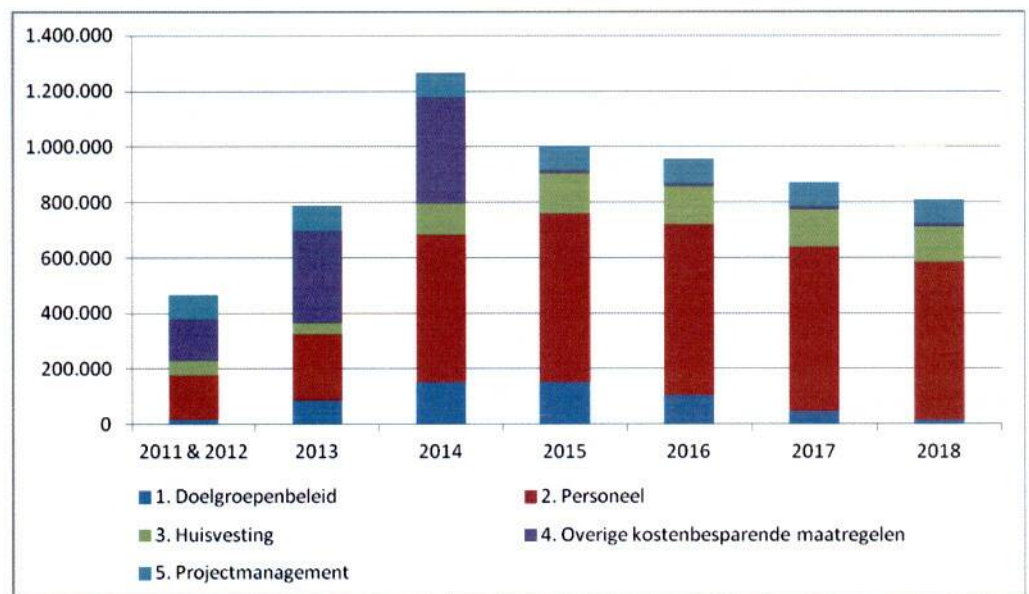
Extern advies

Om de herstructurering vorm te geven en het transitieproces in goede banen te leiden zal een extern adviesbureau worden ingehuurd en daarnaast zal er extern advies worden ingewonnen op het gebied van huisvesting.

In Euro	Fase 1		Fase 2		Fase 3			Totaal
Projectmanagement	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Projectleiding	50.642	50.642	33.762	33.762	16.881	16.881	16.881	219.450
Beleidsondersteuning	16.154	16.154	10.769	10.769	5.385	5.385	5.385	70.000
Planning & Control	21.808	21.808	14.538	14.538	7.269	7.269	7.269	94.500
P&O	21.808	21.808	14.538	14.538	7.269	7.269	7.269	94.500
Extern advies	32.308	32.308	21.538	21.538	10.769	10.769	10.769	140.000
Totaal	142.719	142.719	95.146	95.146	47.573	47.573	47.573	618.450

5 Samenvatting herstructurering

	2011 & 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalen per maatregel
1. Doelgroepenbeleid	18.750	87.500	152.250	154.000	103.750	46.625	14.375	577.250
2. Personeel	160.000	237.250	529.000	605.000	615.375	593.125	567.500	3.307.250
3. Huisvesting	50.000	37.950	112.200	145.200	139.425	134.475	128.700	747.950
4. Overige kostenbesparende maatregelen	150.000	335.000	385.000	10.000	10.000	10.000	10.000	910.000
5. Projectmanagement	88.350	88.350	88.350	88.350	88.350	88.350	88.350	618.450
Totale herstructureringskosten	467.100	786.050	1.266.800	1.002.550	956.900	872.575	808.925	6.160.900

5.1 Trekkingsrecht

Het Rijk stelt in de periode 2012 – 2018 in eerste instantie 400 miljoen euro beschikbaar. Het trekkingsrecht voor MareGroep is als volgt:

	Taakstelling 90.804,00	Trekkingsrecht	Minimum	Co- financiering
TOTALEN LANDELIJK	% Taakstelling	% Taakstelling x 400 miljoen	Trekkingsrecht / 3 x 4	Minimum*25%
Gemeente Hillegom	0,07601%	€ 304.040	€ 405.387	€ 101.347
Gemeente Katwijk	0,29623%	€ 1.184.920	€ 1.579.893	€ 394.973
Gemeente Lisse	0,07972%	€ 318.880	€ 425.173	€ 106.293
Gemeente Noordwijk	0,09574%	€ 382.960	€ 510.613	€ 127.653
Gemeente Noordwijkerhout	0,04767%	€ 190.680	€ 254.240	€ 63.560
Gemeente Oegstgeest	0,05217%	€ 208.680	€ 278.240	€ 69.560
Gemeente Teylingen	0,14323%	€ 572.920	€ 763.893	€ 190.973
Gemeente Wassenaar	0,04905%	€ 196.200	€ 261.600	€ 65.400
Totaal: 762,2 SE	0,83983%	€ 3.359.280	€ 4.479.040	€ 1.119.760

In 2014 zal beoordeeld worden wat de stand van zaken is van de uitvoering van de plannen en de vordering van de herstructurering, inclusief de financiële aspecten daarvan. Het kabinet heeft aangegeven bereid te zijn de door het buiten haken plaatsen van de afspraak inzake de RUD's vrijkomende middelen te reserveren, zodat de mogelijkheid is gecreëerd de door het kabinet gevoelde verantwoordelijkheid indien noodzakelijk, blijkend uit de evaluatie twee jaar na de start, financieel te vertalen. In de praktijk betekent dit dat mogelijk nog eens 100 miljoen euro beschikbaar zal komen.

Uitgaande van het totaal van 500 miljoen euro dat beschikbaar komt, is het trekkingsrecht als volgt:

	Taakstelling 90.804,00	Trekkingsrecht	Minimum	Co- financiering
TOTALEN LANDELIJK	% Taakstelling	% Taakstelling x 500 miljoen	Trekkingsrecht / 3 x 4	Minimum*25%
Gemeente Hillegom	0,07601%	€ 380.049	€ 506.732	€ 126.683
Gemeente Katwijk	0,29623%	€ 1.481.157	€ 1.974.876	€ 493.719
Gemeente Lisse	0,07972%	€ 398.606	€ 531.474	€ 132.869
Gemeente Noordwijk	0,09574%	€ 478.723	€ 638.298	€ 159.574
Gemeente Noordwijkerhout	0,04767%	€ 238.371	€ 317.827	€ 79.457
Gemeente Oegstgeest	0,05217%	€ 260.837	€ 347.782	€ 86.946
Gemeente Teylingen	0,14323%	€ 716.158	€ 954.877	€ 238.719
Gemeente Wassenaar	0,04905%	€ 245.254	€ 327.005	€ 81.751
Totaal: 762,2 SE	0,83983%	€ 4.199.154	€ 5.598.872	€ 1.399.718

6 Risicobeheersing

Ten aanzien van de maatregelen geldt een aantal risico's. Risico's zijn onder andere:

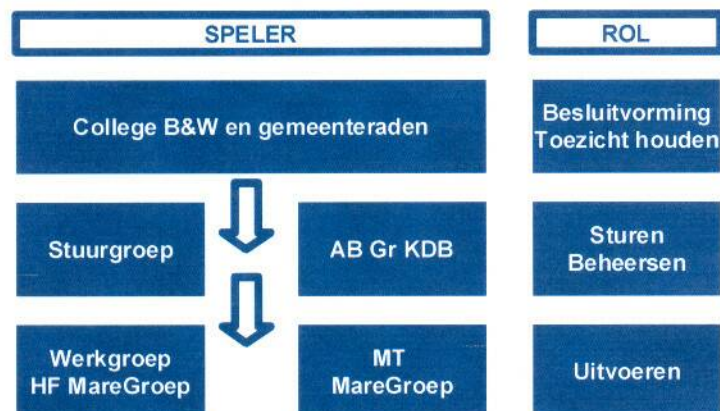
- Het niet realiseren van de beoogde externe plaatsingen;
- Het niet op peil kunnen houden van het aantal werknemers dat op locatie werkt;
- Tegenvallende kostenreductie;
- Het niet of niet volledig ontvangen van de bijdrage uit de herstructureringsfaciliteit;
- Kosten zijn hoger dan de bijdrage uit de herstructureringsfaciliteit;
- Verdere tegenvallende omzet met groter exploitatietekort dan begroot;
- Het uitblijven van instemming van de Ondernemingsraad van Gr KDB bij implementatie.

Om de risico's te beheersen is de volgende projectstructuur opgezet. Deze projectstructuur bestaat uit verschillende disciplines. De projectstructuur is als volgt:

Toelichting:

Colleges B&W en gemeenteraden

Besluitvorming vindt plaats door het college B&W en/of de gemeenteraad (cofinanciering). Het herstructureringsplan Wsw wordt, voorafgaand aan indiening bij de ministerie SZW, door de colleges B&W van de acht gemeenten ter bespreking aangeboden aan de gemeenteraden. Over de voortgang van het project en het realiseren van de omschreven resultaten, wordt jaarlijks verantwoording afgelegd aan de colleges B&W en de gemeenteraden door de stuurgroep. Zo kunnen zij toezicht houden op de voortgang en resultaten.

Stuurgroep Herstructureringsplan

De stuurgroep bestaat uit de wethouders die de Wsw in hun portefeuille hebben van de gemeenten Katwijk, Wassenaar, Oegstgeest, Teylingen, Noordwijk, Noordwijkerhout, Lisse en Hillegom. De stuurgroep is de opdrachtgever van de werkgroep HF MareGroep. De rol van de stuurgroep is het (bij)sturen en beheersen van het project en het anticiperen op bedreigingen en het benutten van kansen. Overleg hierover zal plaats vinden als vast onderdeel van de vergadering van het Algemene bestuur waar alle leden van de stuurgroep deel van uitmaken. De frequentie wordt verhoogd wanneer dit in het proces nodig blijkt te zijn.

AB Gr KDB

Het Dagelijks Bestuur van Gr KDB bestaat uit de wethouders die de Wsw in hun portefeuille hebben van de gemeenten Katwijk, Wassenaar, Oegstgeest, Teylingen, Noordwijk, Noordwijkerhout, Lisse en Hillegom. De directeur en de controller van Gr KDB hebben een adviserende rol tijdens de bestuursvergaderingen. Het AB vergadert jaarlijks ten minste drie maal, doch zo vaak als zij dat nodig acht. Het AB besluit onder meer over beleidsvoorstellen aangaande de dagelijkse uitvoering van het bedrijf, waaronder de bezuinigingsmaatregelen. Het AB Gr KDB zorgt ook voor sturing op uitvoering herstructureringsplan.

Werkgroep HF MareGroep

De Werkgroep HF MareGroep bestaat uit ambtenaren van de acht gemeenten, de directeur van MareGroep en de controller van MareGroep. De werkgroep HF MareGroep heeft een keer in de twee maanden overleg. De werkgroep HF MareGroep werkt in opdracht van de stuurgroep en legt de uitvoering van deze opdrachten ter besluitvorming voor aan het college B&W en de gemeenteraden. Het opstellen van de aanvraag voor de herstructureringsfaciliteit is één van de opdrachten die de werkgroep HF MareGroep in opdracht van het AB uitvoert. Ook het op de hoogte houden van de stuurgroep over de voortgang van de uitvoering van het herstructureringsplan en het opstellen van de voortgangsrapportages, behoren tot het takenpakket van de werkgroep HF MareGroep.

MT MareGroep

De maatregelen vragen om extra inspanning van de staf en directie van MareGroep, oftewel het Managementteam (MT). Het MT van MareGroep houdt zich bezig met het reilen en zeilen van het bedrijf. Het MT bereidt dan ook verbeterings- en bezuinigingsvoorstellen voor, voor zowel het AB van Gr KDB als de RvC van MareGroep, zorgt voor het aanpassen van de begroting en structuur van MareGroep en is als vertegenwoordiger van de werkgever aanspreekpunt voor de Wsw-geïndiceerde werknemers. Het MT draagt ook zorg voor uitvoering van de maatregelen als genoemd in het herstructureringsplan en stelt de jaarlijkse voortgangsrapportages op.

Projectgroep

De projectleider van de projectgroep rapporteert aan het MT van MareGroep. De projectgroep is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de herstructurering. Voor meer informatie betreffende de projectgroep wordt verwezen naar paragraaf 4.5.

Bijlage 1. Kerngegevens

Overzicht indicatoren voor herstructureringsplan

Bedragen per arbeidsjaar

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ontwikkeling kosten per arbeidsjaar	37.130	37.130	37.130	37.130	37.130	37.130	37.130	37.130
Ontwikkeling opbrengsten per arbeidsjaar	10.400	10.504	10.609	10.715	10.822	10.931	11.040	11.150
Huidig exploitatieresultaat per arbeidsjaar	26.730							
Verwachte ontwikkeling exploitatieresultaat zonder maatregelen per arbeidsjaar		26.626	26.521	26.415	26.308	26.199	26.090	25.980
Doelstelling exploitatieresultaat (zonder externe dekking) per arbeidsjaar		26.000	25.740	25.483	25.228	24.975	24.726	24.478
Bijdrage uit ontschot budget per arbeidsjaar	25.758	25.758	24.800	23.200	22.050	22.050	22.050	22.050
Gemeentelijke bijdrage per arbeidsjaar zonder maatregelen	-972	-868	-1.721	-3.215	-4.258	-4.149	-4.040	-3.930
Gemeentelijke bijdrage per arbeidsjaar met maatregelen	-972	-242	-940	-2.283	-3.178	-2.925	-2.676	-2.428
Ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per arbeidsjaar	28.000	27.700	27.400	27.100	26.800	26.500	26.200	25.900
Aan SW toe te rekenen loonkosten ongesubsidieerde professionals per arbeidsjaar, waarvan	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200
• Loonkosten directe professionals per arbeidsjaar (inclusief ingehuurd personeel)	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
• Loonkosten indirecte professionals per arbeidsjaar (inclusief ingehuurd personeel)	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
Aan SW toe te rekenen materiële kosten per arbeidsjaar	5.357	5.357	5.357	5.357	5.357	5.357	5.357	5.357
Aantal arbeidsjaren	763	763	732	703	675	648	622	597
Aantal personen met advies begeleid werken								
Aantal personen dat begeleid werkt	65	66	62	58	55	52	48	46
Aantal personen dat beschut werkt	274	274	274	275	275	274	273	271
Aantal personen dat op detacheringsbasis werkt	271	271	255	239	225	212	199	187
Aantal personen dat in groenvoorziening en postbezorging werkt	176	176	165	156	146	137	129	121
Aantal personen dat als staf werkt	76	76	71	67	63	59	56	52

Bijlage 2. Gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B&W	Burgemeester & Wethouders
fte	full time employee (voltijd medewerker)
Gr KDB	Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek
HF	Herstructureringsfaciliteit
MT	Management Team
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SE	Standaard Eenheid (= fte x handicapsfactor)
Sw	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken & Werkgelegenheid
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wwb	Wet werk en bijstand
Wwnv	Wet werken naar vermogen

Aan de colleges van burgemeester en wethouders
van de aan de gemeenschappelijke regeling
deelnemende gemeenten.

Voorhout, 4 april 2012.

Onderwerp: herstructurering Wsw.

Geachte colleges,

Hierbij zenden wij u het herstructureringsplan voor onze gemeenschappelijke regeling, de uitvoeringsorganisatie MareGroep NV daaronder begrepen. Afsproken is dat burgemeester en wethouders van Katwijk als hoofdaanvragers functioneren. De ontwerpaanbiedingsbrief gaat eveneens hierbij.

De aanvraag dient vergezeld te gaan van een verklaring van de colleges van burgemeester en wethouders dat zij akkoord gaan met het optreden van burgemeester en wethouders van Katwijk als hoofdaanvragers en dat zij het herstructureringsplan onderschrijven. Ook dient duidelijk te worden gemaakt dat de raden de aanvraag bespreken en dat zij akkoord gaan met de cofinanciering. Het verzoek om cofinanciering hebben wij eerder, bij brief van 3 februari 2012, aan de raden voorgelegd. Tenslotte is een verklaring opgenomen over de cliënten uit uw gemeente, die werken in een ander Sw-bedrijf. De verklaring van uw college, die deze elementen bevat, treft u hierbij aan.

Ofschoon wij beseffen dat wij u weinig tijd laten, verzoeken wij u de verklaring (afgedrukt op briefpapier van uw gemeente) uiterlijk in week 16 te retourneren. Dit maakt het mogelijk dat burgemeester en wethouders van Katwijk de aanvraag, zoals voorgeschreven, vóór de uiterste datum (30 april a.s.) indienen.

Wij danken u op voorhand voor uw gewaardeerde medewerking.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur,

M.J. Adriaanse,
secretaris

B.J.M. de Haas,
voorzitter

Bijlagen: 4

gemeente
TEYLINGEN

College van burgemeester en wethouders van Katwijk
de heer R.F.J.M. van Hest
Postbus 589
2220 AN Katwijk ZH

Verzenddatum 24 april 2011	zaaknummer 15761	afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Onderwerp Herstructureringsplan SW- bedrijf	uw kenmerk	behandeld door Roalda van Tilburg
	bijlage	telefoon 14 0252

Postbus 149
2215 ZJ Voorhout
gemeente@teylingen.nl
www.teylingen.nl
T 14 0252
F 0252 – 783 599

Bestuurscentrum
Raadhuisplein 1
Voorhout

Gemeentekantoor
Wilhelminalaan 25
Sassenheim

Voorhout, 24 april 2012

Burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen verklaren dat zij instemmen met de ambities en maatregelen, als vastgelegd in het "Herstructureringsplan Sw-bedrijf gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek, waarin opgenomen de uitvoeringsorganisatie MareGroep NV". Zij gaan er mee akkoord dat burgemeester en wethouders van Katwijk optreden als hoofdaanvrager van de bijdrage uit de herstructureringsfaciliteit. Zij hebben de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld het plan te bespreken. De Commissie Welzijn heeft de cofinanciering van de herstructureringskosten in april 2012 besproken. Het herstructureringsplan heeft betrekking op alle cliënten binnen de taakstelling van de gemeente. Voor cliënten uit deze gemeente, die bij een ander Sw – bedrijf werken, zal met de desbetreffende gemeente(n) een verrekening plaatshebben.

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer
2012 - 29

Vergadering
10 mei 2012

registratienummer
12248

portefeuillehouder
C.P. van Velzen

behandelend ambtenaar
Patricia Hoogervorst

doorkiesnummer
0252 - 783 444
email: p.hoogervorst@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Wijziging Verordening Leerlingenvervoer

Het college van B&W stelt de raad voor voorstel

1. De 'Verordening Leerlingenvervoer 2012' vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de 'Verordening Leerlingenvervoer 2011'.
-

Inleiding

Op 17 maart 2011 heeft de gemeenteraad de Verordening Leerlingenvervoer 2011 vastgesteld. In deze verordening is vastgelegd wanneer kinderen recht hebben op (aangepast) vervoer naar school.

In de afgelopen tijd hebben zich enkele situaties voorgedaan die het noodzakelijk maken de verordening aan te passen.

Argumenten

- 1.1 *Een aantal wijzigingen vraagt om aanpassing van de Verordening Leerlingenvervoer 2011.*

Wijziging 1

In artikel 1a is buitenschoolse opvang vervangen door buitenschoolse opvang binnen Teylingen. Dit is een voorwaarde om voor vervoer in aanmerking te komen.

Wijziging 2

Artikel 1f is aangevuld met 'de afstand wordt gemeten met behulp van de ANWB-routeplanner, optie kortste route'. In het verleden kwam het voor dat ouders zich beriepen op een andere routeplanner of hun eigen navigatiesysteem. De toevoeging sluit dit soort situaties uit.

Wijziging 3

In de Verordening Leerlingenvervoer 2011 wordt gesproken over een 'gehandicapte leerling'. In de praktijk is gebleken dat deze term te beladen is om daar in de verordening een bijzondere definitie voor te hanteren. Daarom is ervoor gekozen om een en ander in de afzonderlijke artikelen (18, 20, 22, 25 en 26) weer ruimer te omschrijven. Op deze manier is het ook eenvoudiger om onderscheid te maken tussen het geheel niet óf niet zelfstandig –dus uitsluitend onder begeleiding- gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

Wijziging 4

De overgangsbepalingen, genoemd in artikel 32 van de Verordening Leerlingenvervoer 2011, zijn verwijderd. Deze bepalingen stonden al geruime tijd in eerdere verordeningen en zijn inmiddels voldoende bekend.

Aanpak

Na uw besluit wordt het voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad. Als deze instemt met het voorstel, wordt het besluit gepubliceerd.

De verordening treedt in werking op 1 augustus 2012.

Datum 27 maart 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 29** registratienummer 12248
De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 maart 2012;

gelet op de artikelen 4 van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs;

B E S L U I T :

de Verordening Leerlingenvervoer 2012 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Leerlingenvervoer 2011.

VERORDENING LEERLINGENVERVOER GEMEENTE TEYLINGEN

TITEL 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1: Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder

- a. school:
 - een basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs (Stb. 1998, 495);
 - een school voor speciaal onderwijs of speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra (Stb. 1998, 496);
 - een school voor voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1998, 512);
 - een buitenschoolse opvang binnen de gemeente Teylingen waarvan het bezoek op reguliere/vaste dagen plaatsvindt na het schoolbezoek (of voor ouders met wisseldiensten: vervoer op wisselende dagen mits dit uiterlijk 5 werkdagen voor het vervoer wordt aangevraagd) en de bso is opgenomen in het landelijk register kinderopvang
- b. ouders: de ouders, voogden of verzorgers van de leerling;
- c. leerling: een leerling van een school als bedoeld onder a;
- d. gehandicapte leerling: een leerling bedoeld onder c, die door een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap niet, of niet zelfstandig gebruik kan maken van het openbaar vervoer;
- e. woning: de plaats waar de leerling structureel en feitelijk verblijft;
- f. afstand: de afstand tussen de woning en de school, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg. De afstand wordt gemeten met behulp van de ANWB-routeplanner (optie kortste route).
- g. vervoer: openbaar vervoer, aangepast vervoer of eigen vervoer tussen de woning dan wel de opstapplaats en de school dat plaatsvindt in aansluiting op het begin en einde van de schooldag volgens de schoolgids, tenzij de structurele handicap van een leerplichtige leerling die aansluiting onmogelijk maakt;
- h. openbaar vervoer: voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling per trein, metro, tram, bus, veerdienst of auto;
- i. aangepast vervoer: vervoer per besloten (school)busvervoer, taxi, treintaxi of bustaxi;
- j. eigen vervoer: vervoer per eigen motorvoertuig, bromfiets of fiets;
- k. reistijd: de totale tijdsduur die ligt tussen het verlaten van de woning en de aanvang van de schooldag volgens de schoolgids, minus maximaal 10 minuten indien en voorzover de leerling het schoolgebouw met bijbehorend terrein gewoonlijk eerder bereikt dan de schoolgids aangeeft, dan wel de totale tijdsduur die ligt tussen het einde van de schooldag volgens de schoolgids, een eventuele wachttijd, en de aankomst bij de woning;
- l. toegankelijke school:
 - voor wat betreft basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs: de basisschool van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school of de speciale school voor basisonderwijs waarop de leerling is aangewezen van de verlangde

- godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school;
- voor wat betreft scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs en scholen voor voortgezet onderwijs: de school van de soort waarop de leerling is aangewezen van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school van de soort waarop de leerling is aangewezen;
- m. inkomen: het ingevolge de Wet op de inkomstenbelasting 2001 (Stb. 2000, 215) vastgestelde gecorrigeerde verzamelinkomen van de ouders in het tweede kalenderjaar voorafgaande aan het schooljaar waarvoor bekostiging van de vervoerskosten wordt gevraagd.
- n. opstapplaats: plaats aangewezen door het college, vanaf waar de leerling gebruik kan maken van het vervoer;
- o. commissie voor de begeleiding: de commissie die is ingesteld door het bevoegd gezag van een school als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, niet zijnde een instelling, of de bevoegde gezagsorganen van twee of meer scholen als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, niet zijnde instellingen, die hetzelfde expertisecentrum instandhouden.;
- p. vervoersvoorziening: een gehele of gedeeltelijke bekostiging van de door het college noodzakelijk geachte vervoerkosten van de leerling en zo nodig diens begeleider, of bekostiging van de goedkoopst mogelijke wijze van openbaar vervoer voor de leerling en zo nodig diens begeleider, of aanbidding van aangepast vervoer dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen.
- q. permanente commissie leerlingenzorg: de commissie als bedoeld in artikel 23 van de Wet op het primair onderwijs;
- r. samenwerkingsverband: het samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18 van de Wet op het primair onderwijs;
- s. regionale verwijzingscommissie: de commissie als bedoeld in artikel 10 g van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- t. opdc: orthopedagogisch en -didactisch centrum als bedoeld in artikel 10h, derde lid, Wet op het voortgezet onderwijs;
- u. ambulante begeleiding: de begeleiding door een personeelslid van een school of instelling als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra van leerlingen die zijn geplaatst op een basisschool of leerlingen die zijn geplaatst op een school voor voortgezet onderwijs en die naar het oordeel van het bevoegd gezag zonder die begeleiding zouden zijn aangewezen op het speciaal onderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs;
- v. commissie voor de indicatiestelling: de commissie als bedoeld in artikel 28 c van de Wet op de expertisecentra.
- w. cluster 4-school: onder cluster 4 vallen de scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK), voor langdurig zieke kinderen zonder lichamelijke handicap (LZK) alsmede scholen die zijn verbonden aan de pedologische instituten (PI) en aan gesloten jeugdinrichtingen (justitie en jeugdzorg).

Artikel 2: Bekostiging van de door het college noodzakelijk te achten vervoerskosten

1. Ten behoeve van het schoolbezoek kent het college aan de ouders van in de gemeente verblijvende leerlingen op aanvraag een vervoersvoorziening toe met inachtneming van het bepaalde in deze verordening.
2. Indien het college toepassing geeft aan het eerste lid, verlangt zij van de ouders aan wie slechts een gedeeltelijke bekostiging van de vervoerskosten toekomt, betaling van een bijdrage tot ten hoogste het bedrag dat de ouders volgens het bepaalde in deze verordening moeten bijdragen aan de kosten van het vervoer. Weigering tot of nalatigheid in de betaling van de in de vorige volzin bedoelde bijdrage doet de aanspraak op bekostiging vervallen.
3. De bepalingen in deze verordening laten onverlet de verantwoordelijkheid van de ouders voor het schoolbezoek van hun kinderen.
4. Indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, wordt de bekostiging op aanvraag verstrekt aan de leerling.

Artikel 3: Bekostiging naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school

1. Bekostiging van de vervoerskosten wordt toegekend over de afstand tussen de woning dan wel de opstapplaats en de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school, tenzij vervoer naar een verder weggelegen school voor de gemeente minder kosten met zich mee zou brengen en de ouders met het vervoer naar die school schriftelijk instemmen.
2. Indien ouders bekostiging van de vervoerskosten aanvragen voor het bezoeken van een school, die op grotere afstand van de woning is gelegen dan in artikel 11 of 15 is bepaald, terwijl een of meer scholen van dezelfde onderwijssoort dichterbij de woning zijn gelegen, ontstaat slechts aanspraak op bekostiging naar eerstgenoemde school als door de ouders schriftelijk wordt verklaard dat zij overwegende bezwaren hebben tegen het openbaar onderwijs dan wel tegen de richting van het onderwijs van alle bijzondere scholen, van de soort waarop de leerling is aangewezen, die dichterbij de woning zijn gelegen.

Artikel 4: Uitbetaling van de bekostiging

Het college bepaalt bij het verstrekken van bekostiging van de vervoerskosten de wijze en het tijdstip van de uitbetaling, alsmede de tijdsduur van de verstrekte bekostiging, met dien verstande dat de tijdsduur, indien dit mogelijk is, voor meerdere jaren of de hele schoolperiode wordt vastgesteld.

Artikel 5: Aanvraagprocedure

1. Een aanvraag voor bekostiging van de vervoerskosten wordt gedaan door indiening bij het college van een volledig ingevuld en door de ouders ondertekend formulier, voorzien van de op het formulier vermelde gegevens.
2. De aanvraag wordt, indien het een aanvraag voor het eerstvolgende schooljaar betreft, voor 1 juni voorafgaand aan dat schooljaar ingediend.
3. Indien dit voor een juiste beoordeling van de aanvraag noodzakelijk is, kan het college de ouders verzoeken aanvullende gegevens te verstrekken.
4. Het college besluit over de aanvraag binnen acht weken na ontvangst van alle benodigde gegevens.
5. Het college kan het in het vorige lid bedoelde besluit met ten hoogste vier weken verdagen. Het stelt de aanvrager hiervan schriftelijk in kennis.
6. Indien een vervoersvoorziening wordt toegekend, wordt deze getroffen:
 - a. met ingang van het nieuwe schooljaar indien de aanvraag voor 1 juni is ingediend;
 - b. met ingang van de door de ouders verzochte datum als het een aanvraag gedurende het schooljaar betreft, met dien verstande dat de datum waarop bekostiging wordt verstrekt niet ligt voor de datum van ontvangst van de aanvraag door het college.

Artikel 6: Doorgeven van wijzigingen

1. De ouders zijn verplicht wijzigingen, die van invloed kunnen zijn op de verstrekte bekostiging van de vervoerskosten, onder vermelding van de datum van wijziging, onverwijld schriftelijk mede te delen aan het college.
2. Indien sprake is van een wijziging die van invloed is op de verstrekte bekostiging, vervalt de aanspraak op bekostiging en verstrekt het college al dan niet opnieuw bekostiging van de vervoerskosten.
3. Indien de ouders niet voldoen aan het bepaalde in het eerste lid, en het college een wijziging als bedoeld in het tweede lid vaststelt, waardoor blijkt dat ten onrechte bekostiging is verstrekt, vervalt de aanspraak op bekostiging van de vervoerskosten terstond en verstrekt het college al dan niet opnieuw bekostiging van de vervoerskosten.
Het college deelt zijn besluit schriftelijk mee aan de ouders.
4. Ten onrechte genoten bekostiging kan van de ouders worden teruggevorderd, dan wel worden verrekend bij een eventuele nieuwe verstrekking van bekostiging.

Artikel 7: Peildatum leeftijd leerling

Voor het verstrekken van bekostiging op basis van artikel 12 is bepalend de leeftijd van de leerling op 1 augustus van het schooljaar waarop de bekostiging betrekking heeft.

Artikel 8: Andere vergoedingen

De aanspraak op bekostiging wordt verminderd met de aanspraak op een toelage,

voorzover die voor de betreffende leerling betrekking heeft op de reiskosten.

TITEL 2: BEPALINGEN OMTRENT HET VERVOER VAN DE (NIET-GEHANDICAPTE) LEERLINGEN VAN SCHOLEN VOOR PRIMAIR ONDERWIJS

Artikel 9: Bekostiging naar de dichtstbijzijnde toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband

Met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 wordt bekostiging verstrekt van de kosten van het vervoer over de afstand tussen de woning dan wel de opstapplaats en:

- a. de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband van de basisschool waarvan de leerling afkomstig is, of
- b. een andere speciale school voor basisonderwijs in het onder a. bedoelde samenwerkingsverband, indien het vervoer naar die school voor de gemeente minder kosten met zich mee zou brengen dan het vervoer naar de speciale school voor basisonderwijs, bedoeld onder a.

Artikel 10: Permanente commissie leerlingenzorg

1. Het college neemt bij de beoordeling van de aanvraag voor leerlingenvervoer de beslissing van de permanente commissie leerlingenzorg in acht over de toelating van de leerling op een speciale school voor basisonderwijs.
2. Het college betreft bij de beoordeling van de aanvraag voor leerlingenvervoer eventuele adviezen van de permanente commissie leerlingenzorg die voor de beoordeling van die aanvraag van belang zijn.

Artikel 11: Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer en vervoer per fiets

1. Het college verstrekt aan de ouders van de leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer, indien de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde voor hem toegankelijke school meer dan zes km bedraagt.
2. In afwijking van het eerste lid verstrekt het college de ouders bekostiging op basis van de kosten van het vervoer per fiets, indien de leerling naar het oordeel van het college, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van het vervoer per fiets.

Artikel 12: Bekostiging van de kosten van vervoer ten behoeve van een begeleider

1. Indien aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in artikel 11, bekostigt het college tevens de daarin bedoelde kosten ten behoeve van één begeleider, indien de leerling jonger dan twaalf jaar is, en door de ouders ten behoeve van het college genoegzaam wordt aangetoond dat de leerling niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik te maken.
2. Indien een begeleider meer dan één leerling tegelijk begeleidt, komen slechts de kosten van het vervoer ten behoeve van één begeleider voor bekostiging in aanmerking.

Artikel 13: Bekostiging op basis van de kosten van aangepast vervoer

Het college verstrekt bekostiging op basis van de kosten van aangepast vervoer aan de ouders van de leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt, indien voldaan wordt aan het afstandscriterium van artikel 11, en

- a. de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug, meer dan anderhalf uur onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht, of;
- b. openbaar vervoer ontbreekt, tenzij de leerling naar het oordeel van het college al dan niet onder begeleiding gebruik kan maken van het vervoer per fiets.

Artikel 14: Bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer

1. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten, kan het college de ouders op aanvraag toestaan een of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren.
2. Indien toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, bekostigt het college aan de ouders die een leerling zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren:
 - a. een bedrag op basis van de kosten van het openbaar vervoer, indien aanspraak zou bestaan op bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer, behoudens het bepaalde in het vijfde lid;
 - b. een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, afgeleid van de Reisregeling binnenland, indien aanspraak zou bestaan op bekostiging van de kosten van aangepast vervoer, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
3. Indien toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, bekostigt het college aan de ouders die meer dan één leerling tegelijk zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren, een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto afgeleid van de Reisregeling binnenland, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
4. Aan de ouders die een of meer leerlingen laten vervoeren door andere ouders die van gemeentewege voor het vervoer van een of meer leerlingen bekostiging ontvangen afgeleid van de Reisregeling binnenland, wordt door het college geen bekostiging verstrekt.
5. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten en het college desgewenst toestaat, dan wel van oordeel is, dat de leerling gebruik kan maken van het vervoer per fiets, bekostigt het college aan de ouders een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de fiets, afgeleid van de Reisregeling binnenland.

TITEL 3: BEPALINGEN OMTRENT HET VERVOER VAN DE LEERLINGEN VAN SCHOLEN VOOR (VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS

Artikel 15: Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer en vervoer per fiets

1. Het college verstrekt aan de ouders van de leerling die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs bezoekt, bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer, indien de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school meer dan zes kilometer bedraagt.
2. In afwijking van het eerste lid verstrekt het college de ouders bekostiging op basis van de kosten van het vervoer per fiets dan wel bromfiets, indien de leerling naar het oordeel van het college, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van het vervoer per fiets, dan wel zelfstandig gebruik kan maken van het vervoer per bromfiets.

Artikel 15a: Bekostiging naar de dichtstbijzijnde toegankelijke WEC school cluster 4

Met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 geldt voor de leerling die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs uit cluster 4 bezoekt als dichtstbijzijnde toegankelijke school, de school die door de commissie voor de indicatiestelling is geadviseerd. Dit is van toepassing zolang de leerling zijn woonplaats heeft in het gebied van het regionale expertisecentrum waaraan voornoemde commissie is verbonden.

Artikel 16: Commissie voor de begeleiding

Indien het college de gevraagde voorziening ten behoeve van een leerling op een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs niet of slechts gedeeltelijk toekent, dient het bij de beschikking het advies van de commissie voor de begeleiding of het advies van andere deskundigen te betrekken.

Artikel 17: Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer ten behoeve van een begeleider

1. Indien aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in artikel 15, bekostigt het college tevens de daarin bedoelde kosten ten behoeve van een begeleider, indien door de ouders ten behoeve van het college genoegzaam wordt aangetoond dat de leerling, gelet op zijn lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap of leeftijd, niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik te maken.
2. Indien het college de in het vorige lid bedoelde aanvraag niet of slechts gedeeltelijk toekent, dient het bij de beschikking het advies van de commissie voor de begeleiding of het advies van andere deskundigen te betrekken.

3. Indien een begeleider meer dan een leerling tegelijk begeleidt, komen slechts de kosten van het openbaar vervoer ten behoeve van een begeleider voor bekostiging in aanmerking.

Artikel 18: Bekostiging op basis van de kosten van aangepast vervoer

1. Het college verstrekt bekostiging op basis van de kosten van aangepast vervoer aan de ouders van de leerling die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs bezoekt, indien voldaan wordt aan het afstandscriterium van artikel 15, en
 - a. de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug, meer dan anderhalf uur onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht, of;
 - b. openbaar vervoer ontbreekt, tenzij de leerling naar het oordeel van het college al dan niet onder begeleiding gebruik kan maken van het vervoer per fiets, dan wel zelfstandig gebruik kan maken van het vervoer per bromfiets.
2. Indien het college de in het vorige lid bedoelde aanvraag niet of slechts gedeeltelijk toekent, dient het bij de beschikking het advies van de commissie voor de begeleiding of het advies van andere deskundigen te betrekken.

Artikel 19: Bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer

1. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten, kan het college de ouders op aanvraag toestaan een of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren.
2. Indien toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, bekostigt het college aan de ouders die een leerling zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren:
 - a. een bedrag op basis van de kosten van het openbaar vervoer, indien aanspraak zou bestaan op bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer, behoudens het bepaalde in het vijfde lid;
 - b. een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, afgeleid van de Reisregeling binnenland, indien aanspraak zou bestaan op bekostiging van de kosten van aangepast vervoer, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
3. Indien toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, verstrekt het college aan de ouders die meer dan een leerling tegelijk zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren, bekostiging van een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, afgeleid van de Reisregeling Binnenland, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
4. Aan de ouders die een of meer leerlingen laten vervoeren door andere ouders die van gemeentewege voor het vervoer van een of meer leerlingen bekostiging ontvangen afgeleid van de Reisregeling binnenland, wordt door het college geen bekostiging verstrekt.
5. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten en het college desgewenst toestaat, dan wel van oordeel is, dat de leerling gebruik kan maken van het vervoer per fiets of bromfiets, verstrekt het college aan de ouders bekostiging van een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de fiets dan wel bromfiets, afgeleid van de Reisregeling binnenland.

Artikel 20: Bekostiging vervoerskosten van gehandicapte leerlingen voor scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs

1. Het college verstrekt eveneens bekostiging op basis van de kosten van aangepast vervoer aan de ouders van de leerling die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs bezoekt, indien het college van oordeel is dat de lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap van de leerling dat vereist.
2. Indien het college de in het vorige lid bedoelde aanvraag niet of slechts gedeeltelijk toekent, dient het bij de beschikking het advies van de commissie voor de begeleiding of het advies van andere deskundigen te betrekken.
3. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten zoals bedoeld in het eerste lid, is artikel 19 van toepassing.

TITEL 4: BEPALINGEN OMTRENT WEEKEINDE- EN VAKANTIEVERVOER

Artikel 21: Bekostiging van de kosten van het weekeinde en vakantievervoer aan de in de gemeente wonende ouders

Het college bekostigt desgewenst de kosten van het weekeinde- en vakantievervoer aan de in de gemeente wonende ouders van de leerling die, met het oog op het volgen van voor hem passend (voortgezet) speciaal onderwijs in een internaat of pleeggezin verblijft, volgens het bepaalde in deze Titel.

Artikel 22: Bekostiging kosten weekeinde en vakantievervoer

1. Het college verstrekt aan de ouders bekostiging van de kosten van het weekeindevervoer van de leerling voor de, eenmaal per weekeinde gemaakte, reis van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft, naar de woning van de ouders en terug, voorzover de weekeinden niet vallen binnen de in het tweede lid bedoelde schoolvakanties.
2. Het college bekostigt de kosten van het vakantievervoer van de leerling voor de, eenmaal per schoolvakantie van twee dagen of meer, gemaakte reis van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft, naar de woning van de ouders en terug, voorzover de vakantie voorkomt in de schoolgids van de school die de leerling bezoekt.
3. Titel 3 van deze verordening is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van artikel 16, artikel 17, tweede lid, artikel 18, eerste lid onder a, artikel 18, tweede lid, en artikel 20.

TITEL 5: EIGEN BIJDRAGE EN BEKOSTIGING NAAR FINANCIËLE DRAAGKRACHT

Artikel 23: Drempelbedrag

1. Aan de ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs bezoekt, van wie het inkomen tezamen meer bedraagt dan € 23.850,-, wordt slechts bekostiging verstrekt voorzover de kosten van het vervoer van die leerling de kosten van het openbaar vervoer over de in artikel 11 bepaalde afstand te boven gaan.
2. In geval het college in plaats van bekostiging in geld toe te kennen het vervoer zelf verzorgt dan wel doet verzorgen, betalen de ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs bezoekt, per leerling per schooljaar een eigen bijdrage die gelijk is aan de kosten van het openbaar vervoer over de in artikel 11 bepaalde afstand, indien het inkomen van de ouders meer bedraagt dan € 23.850,-.
3. De kosten voor openbaar vervoer, genoemd in het eerste en tweede lid, betreffen de kosten van openbaar vervoer die op grond van de zone-indeling in de regeling die is gebaseerd op artikel 30, eerste lid, van de Wet personenvervoer 2000, voor de afstand redelijkerwijs zouden worden gemaakt, ongeacht de aanwezigheid van openbaar vervoer of het daadwerkelijk gebruik ervan.
4. Het bedrag van € 23.850,-, genoemd in het eerste en tweede lid, wordt jaarlijks aangepast aan de wijziging die het indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers heeft ondergaan ten opzichte van het voorafgaande jaar en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 450,-. Het aangepaste bedrag treedt in plaats van het in het eerste en tweede lid genoemde bedrag van € 23.850,-.
5. Deze bepaling is niet van toepassing op de leerling voor wie ingevolge Titel 6 een vervoersvoorziening is verstrekt.

Artikel 24: Financiële draagkracht

1. Indien de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs meer dan 20 km bedraagt, wordt de vastgestelde bekostiging verminderd met een van de financiële draagkracht van de ouders afhankelijk bedrag.
2. In geval het college in plaats van bekostiging in geld toe te kennen het vervoer zelf verzorgt dan wel doet verzorgen, en de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs meer dan 20 km bedraagt, betalen de ouders een van de financiële draagkracht afhankelijke bijdrage tot ten hoogste het bedrag van de kosten van het vervoer.
3. De hoogte van het bedrag als bedoeld in het eerste lid en de bijdrage als bedoeld in het tweede lid worden berekend per gezin en zijn afhankelijk van de hoogte van het gecorrigeerde verzamelinkomen van de ouders in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting 2001.

Deze bedragen:

Inkomen in euro's	Eigen bijdragen in euro's
€ 0 – € 32.000	Nihil
€ 32.000 – € 38.500	€ 125,-
€ 38.500 – € 44.500	€ 525,-
€ 44.500 – € 50.000	€ 970,-

€ 50.000 – € 57.000	€ 1.420,-
€ 57.000 – € 63.000	€ 1.875,-
€ 63.000 en verder	Voor elke extra € 5.000,- extra de eigen bijdrage ophogen met € 460,-

4. De inkomensbedragen, genoemd in het derde lid, worden jaarlijks aangepast aan de wijziging die het indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers heeft ondergaan ten opzichte van 1 januari van het voorafgaande jaar, en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 500,-.
5. De bedragen van de eigen bijdrage, bedoeld in het derde lid, worden jaarlijks aangepast door het college van Burgemeester en Wethouders aan de wijziging die het consumentenprijsindexcijfer van de reeks alle huishoudens op het onderdeel vervoersdiensten heeft ondergaan ten opzichte van 1 januari van het voorafgaande jaar, en rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 5,-.
6. Deze bepaling is niet van toepassing op de leerling voor wie ingevolge Titel 6 een vervoersvoorziening is verstrekt.

TITEL 6: BEPALINGEN OMTRENT HET VERVOER VAN GEHANDICAPTE LEERLINGEN VAN SCHOLEN VOOR PRIMAIR ONDERWIJS EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Artikel 25: Bekostiging op basis van de kosten van openbaar vervoer met begeleiding

1. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 verstrekt het college bekostiging op basis van de kosten van openbaar vervoer met begeleiding aan de ouders van de leerling die een basisschool, speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs bezoekt en die vanwege een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kan maken. Ten aanzien van een leerling van een speciale school voor basisonderwijs neemt het college artikel 9 in acht.
2. Indien het college de in het vorige lid bedoelde aanvraag niet of slechts gedeeltelijk toekent, dient zij bij de beschikking het advies van de permanente commissie leerlingenzorg, de ambulante begeleider of het advies van andere deskundigen te betrekken.
3. Indien een begeleider meer dan één leerling tegelijk begeleidt, komen slechts de kosten van het openbaar vervoer ten behoeve van één begeleider voor bekostiging in aanmerking.
4. In afwijking van het eerste lid verstrekt het college de ouders bekostiging op basis van de kosten van het vervoer per fiets dan wel bromfiets, indien de leerling naar het oordeel van het college, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van het vervoer per fiets, dan wel zelfstandig gebruik kan maken van het vervoer per bromfiets.

Artikel 26: Bekostiging op basis van kosten van aangepast vervoer

1. Het college verstrekt bekostiging op basis van de kosten van aangepast vervoer aan de ouders van de leerling die een basisschool, speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs bezoekt, indien
 - a. de leerling, naar het oordeel van het college, gelet op zijn lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap niet in staat is –ook niet onder begeleiding– van openbaar vervoer gebruik te maken. Ten aanzien van een leerling van een speciale school voor basisonderwijs neemt het college artikel 9 in acht. Of:
 - b. aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in artikel 25 en de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug, meer dan anderhalf uur onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht, of:
 - c. aanspraak bestaat op bekostiging zoals bedoeld in artikel 25 en openbaar vervoer ontbreekt, tenzij de leerling naar het oordeel van het college al dan niet onder begeleiding gebruik kan maken van het vervoer per fiets, dan wel zelfstandig gebruik kan maken van het vervoer per bromfiets.
2. Indien het college de in het vorige lid bedoelde aanvraag niet of slechts gedeeltelijk toekent, dient het bij de beschikking het advies van de permanente commissie leerlingenzorg, de ambulante begeleider of het advies van andere deskundigen te betrekken.

Artikel 27: Bekostiging op basis van de kosten van eigen vervoer

1. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten, kan het college de ouders op aanvraag toestaan een of meer leerlingen zelf te vervoeren of te laten vervoeren.
2. Indien toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, bekostigt het college aan de ouders die een leerling zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren:
 - a. een bedrag op basis van de kosten van het openbaar vervoer met begeleiding, indien aanspraak zou bestaan op bekostiging op basis van de kosten van het openbaar vervoer, behoudens het bepaalde in het vijfde lid;
 - b. een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, afgeleid van de Reisregeling binnenland, indien aanspraak zou bestaan op bekostiging van de kosten van aangepast vervoer, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
3. Indien toestemming ingevolge het eerste lid aan de ouders is verleend, verstrekt het college aan de ouders die meer dan één leerling tegelijk zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren, bekostiging van een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto, afgeleid van de Reisregeling Binnenland, behoudens het bepaalde in het vierde lid.
4. Aan de ouders die één of meer leerlingen laten vervoeren door andere ouders die van gemeentewege voor het vervoer van een of meer leerlingen bekostiging ontvangen afgeleid van de Reisregeling binnenland, wordt door het college geen bekostiging verstrekt.
5. Indien aanspraak bestaat op bekostiging van de vervoerskosten en het college desgewenst toestaat, dan wel van oordeel is, dat de leerling gebruik kan maken van het vervoer per fiets of bromfiets, verstrekt het college aan de ouders bekostiging van een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de fiets dan wel bromfiets, afgeleid van de Reisregeling binnenland.

TITEL 7: SLOTBEPALINGEN

Artikel 28 Crisisopvang

Het college kan op aanvraag bekostiging voor leerlingenvervoer verstrekken ten behoeve van leerlingen die tijdelijk in Teylingen in de crisisopvang verblijven, in geval zij hun bestaande school blijven bezoeken (zijnde niet de dichtstbijzijnde school). Daarbij wordt het advies van de permanente commissie leerlingenzorg, de ambulante begeleider of het advies van andere deskundigen betrokken.

Artikel 29: Afwijken van bepalingen

Het college kan in bijzondere gevallen, het vervoer voor onderwijs aangaande, ten gunste van de ouders afwijken van de bepalingen in deze verordening, zonodig na advies te hebben gevraagd aan de permanente commissie leerlingenzorg, de commissie van begeleiding, de regionale verwijzingscommissie of andere deskundigen.

Artikel 30: Intrekking oude regeling

De verordening leerlingenvervoer gemeente Teylingen 2011 wordt ingetrokken.

Artikel 31: Overgangsregeling

Er zijn geen overgangsbepalingen van toepassing.

Artikel 32: Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 augustus 2012.

Artikel 33: Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening leerlingenvervoer gemeente Teylingen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

de voorzitter,

ProgrammaRaad Rijnland Bollenstreek

Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Zoeterwoude

Postbus 71
2360 AB Warmond

telefoon/fax: 071-3010118
e-mail: info@prrb.nl

internet: www.prrb.nl
bankrekening: 1201.66.267

Gemeente Teylingen
Postbus 149
2215 ZJ Voorhout

Datum: 4 januari 2012.
Onderwerp: Herbenoeming lid programmaraad.

Aan de gemeenteraad van de gemeente Teylingen,

Onder verwijzing naar de Mediawet 2008 alsmede de Verordening Programmaraad Rijnland Bollenstreek, zouden wij gaarne uw medewerking willen vragen voor het volgende.

In maart 2008 heeft de gemeenteraad van de gemeente Teylingen de heer P.H.H. van Riet, oud-wethouder van de voormalige gemeente Voorhout en woonachtig op het adres Kruidenschans 114 te 2215 TV Voorhout, benoemd tot lid van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek. Dat betekent dat de heer Van Riet het einde van zijn eerste benoemingstermijn van vier jaar heeft bereikt.

Gelet op het bepaalde in artikel 6.16 lid 2 van de Mediawet 2008 alsmede op het bepaalde in artikel 6 lid 1 van de Verordening Programmaraad Rijnland Bollenstreek, en mede gelet op artikel 5 van genoemde verordening, zouden wij u willen verzoeken de heer P.H.H. van Riet voor een tweede periode van vier jaar te herbenoemen als lid van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek.

Na deze herbenoeming blijft de gemeente Teylingen met twee personen vertegenwoordigd in de programmaraad, zoals bepaald in de Verordening Programmaraad Rijnland Bollenstreek.

In afwachting verblijven wij met de meeste hoogachting,

PROGRAMMARAAD RIJNLAND BOLLENSTREEK,

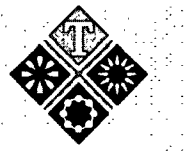
H. van Klinken,
voorzitter,

F.A.P. Mulder,
secretaris,

namens deze,

P.J.M. van der Vooren,
secretariaat.

**gemeente
TEYLINGEN**

Programmaraad Rijnland Bollenstreek
De heer H. van Klinken
Postbus 71
2360 AB WARMOND

Verzenddatum	zaaknummer 8490	afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
onderwerp herbenoeming lid programmaraad	uw kenmerk	behandeld door Dieke van Venrooij
	bijlage	telefoon 14 0252

Postbus 149
2215 ZJ Voorhout
gemeente@teylingen.nl
www.teylingen.nl
T 14 0252
F 0252 – 783 599

Bestuurscentrum
Raadhuisplein 1
Voorhout

Gemeentekantoor
Wilhelminalaan 25
Sassenheim

Geachte heer Van Klinken,

In uw brief van 4 januari jl. stelde u aan de gemeenteraad van Teylingen voor de heer P.H.H. van Riet te herbenoemen als lid van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek.

Benoeming:

De commissie Welzijn heeft op 23 april een positief advies gegeven aan de gemeenteraad om de heer P.H.H. van Riet met terugwerkende kracht met ingang van 1 maart 2012 te herbenoemen als lid van de Programmaraad. Zoals bepaald in de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening Programmaraad Rijnland Bollenstreek is herbenoeming voor een zelfde periode van vier jaar éénmaal mogelijk.

De gemeenteraad heeft op 10 mei 2012 het besluit genomen om de heer Van Riet met terugwerkende kracht per 1 maart 2012 te herbenoemen voor een periode van vier jaar.

Nader informatie:

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Dieke van Venrooij via bovengenoemd telefoonnummer of via d.vanvenrooij@teylingen.nl

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Teylingen,

Suzanne Smeets
hoofd afdeling Maatschappelijke ontwikkeling.

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer
2012 - 33

Vergadering
10 mei 2012

registratienummer
8490

portefeuillehouder
Kees van Velzen

behandelend ambtenaar
Dieke van Venrooij

doorkiesnummer
0252 - 783 541
email: d.vanvenrooij@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

herbenoemen lid Programmaraad

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. De heer P.H.H. van Riet met terugwerkende kracht met ingang van 1 maart 2012 te herbenoemen als lid van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek voor de periode van vier jaar.

Inleiding

De programmaraad is een onafhankelijk adviesorgaan die wordt benoemd door de gemeenteraad of de gezamenlijke gemeenteraden. De programmaraad treedt op als consumentenvertegenwoordiging voor de kijkers en luisteraars in een bepaald gebied en adviseert de kabelexploitant over de programma's die in het wettelijke minimumpakket worden opgenomen. De taak van de programmaraad is ervoor te zorgen dat er een pluriform aanbod aan televisie- en radiozenders op de kabel wordt doorgegeven. Dat wil zeggen dat er een goede mix is tussen publieke en commerciële zenders en dat er programma's zijn opgenomen voor alle leeftijds- en doelgroepen.

Programmaraad Rijnland Bollenstreek is de programmaraad voor Teylingen, Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude.

De gemeenteraad van de gemeente Teylingen heeft de heer P.H.H. van Riet, woonachtig op het adres Kruidenschans 114 te Voorhout in maart 2008 benoemd tot lid van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek.

In maart 2012 heeft de heer Van Riet het einde van zijn eerste benoemingstermijn bereikt. De Programmaraad Rijnland Bollenstreek verzoekt gelet op de Mediawet en de Verordening Programmaraad Rijnland Bollenstreek de gemeenteraad de heer Van Riet opnieuw als lid te benoemen.

Argumenten

1.1. Volgens artikel 5 lid 3 van de Verordening van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek wordt een lid van de programmaraad benoemd door de gemeenteraad.

1.2. Volgens artikel 6 lid 1 van de Verordening van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek en artikel 6.16 lid 2 van de Mediawet is herbenoeming voor vier jaar éénmaal mogelijk. De heer Van Riet heeft gedurende één benoemingsperiode in de Programmaraad gezeten.

1.3. Uit het feit dat de Programmaraad Rijnland Bollenstreek de heer Van Riet zelf voor herbenoeming voordraagt, mag worden geconcludeerd dat hij deskundig is en dat voor zijn benoeming draagvlak is.

Aanpak

Na het besluit van de gemeenteraad de Programmaraad schriftelijk op de hoogte stellen.

21 februari 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
de secretaris,

M.J.A. van Rhijn

de burgemeester,

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 -33**, registratienummer 8490

De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 februari 2012;

B E S L U I T :

1. de heer P.H.H. van Riet met terugwerkende kracht met ingang van 1 maart 2012 te herbenoemen als lid van de Programmaraad Rijnland Bollenstreek voor de periode van vier jaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 30

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

10228

portefeuillehouder

L. van der Zon

behandelend ambtenaar

Fred Wulp

doorkiesnummer

0252 - 783 516

email: f.wulp@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Regionale kantorenstrategie

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. Een zienswijze in te dienen op de kantorenstrategie Holland Rijnland om bijlage 3 aan te vullen met de projecten locaties Leenen, Stol en Greenib die worden genoemd in ons kantorenbeleid
-

Inleiding

In verband met de stagnerende kantorenmarkt en het opstellen van een kantorenstrategie door de provincie is binnen Holland Rijnland een kantorenstrategie voor de regio opgesteld. Binnen de regio groeit de leegstand en is er een overcapaciteit in de plannen voor nieuwe kantoren. Hoewel de problemen minder groot zijn dan binnen de rest van de provincie en Nederland is het wel tijd voor actie.

De kantorenstrategie Holland Rijnland ligt van 1 februari tot 25 april 2012 ter inzage.

Binnen de regionale/landelijke markt (> 2500m²) moeten wel scherpe keuzes worden gemaakt. Maar binnen Teylingen bestaan geen nieuwbouwplannen of verouderde locaties die binnen de criteria van de kantorenstrategie passen. Daarmee ligt er voor Teylingen geen opgave binnen deze strategie.

Argumenten

1.1. De ontwikkelingslocaties in Teylingen zijn niet opgenomen

In bijlage drie van de kantorenstrategie Holland Rijnland ontbreken de drie locaties die binnen Teylingen voor 2020 worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om de locaties aan de Warmonderweg/Oosteinde Leenen, Stol en Greenib (zie ook bijgevoegde kaart) die worden genoemd in ons kantorenbeleid. Ons kantorenbeleid is ingebracht bij Holland Rijnland maar dus niet geheel meegenomen. Dit beleid is door ons onder andere meegenomen bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan bedrijventerreinen.

1.2. *De ontwikkelingen binnen Teylingen passen in het regionale beleid*

In de regionale strategie wordt een onderscheid gemaakt in lokale markt (<2500m²) en regionale/landelijke markt. Dit sluit aan op ons beleid. De plannen voor nieuwe kantoren binnen Teylingen die in ons beleid zijn opgenomen vallen qua omvang en/of aard binnen de lokale markt en kunnen dan ook gerealiseerd worden. Het gaat hierbij om de initiatieven van Leenen (totaal 5000m² verdeeld over 3 gebouwen), Stol (totaal 3000 m²) en Greenib (totaal 3000 m²).

Aanpak

Als gevolg van de ter inzage termijn is het niet mogelijk om voor het einde van de termijn (25 april) een zienswijze in te dienen. Wij hebben vooruitlopend op uw besluitvorming de concept zienswijze aan Holland Rijnland kenbaar gemaakt. Na besluitvorming moet een definitieve zienswijze worden ingediend.

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 30** , registratienummer 10228
De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 maart 2012

BESLUIT:

1. Een zienswijze in te dienen op de kantorenstrategie Holland Rijnland om bijlage 3 aan te vullen met de projecten locaties Leenen, Stol en Greenib die worden genoemd in ons kantorenbeleid.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

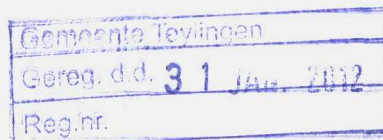
R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

Aan de raad van de gemeente Teylingen
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

Leiden: 30 januari 2012
Kenmerk: 12/0207

Contact: S. Bremmer
Telefoon: (071) 523 90 00
E-mail: sbremmer@hollandrijnland.net
Bijlage:

Onderwerp: zienswijze Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij biedt het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland u de *Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland* aan. De digitale versie van dit document vindt u op www.hollandrijnland.net.

Graag nodigen wij u uit om over de *Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland* uw zienswijzen naar voren te brengen. De periode hiervoor loopt van 1 februari tot 25 april 2012.

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland wil de kantorenmarkt gezond maken. Hiervoor is samen met gemeenten en marktpartijen een strategie opgesteld. De Kantorenstrategie Holland Rijnland geeft richting aan een driedelige opgave. Ten eerste planreductie, door temporiseren of schrappen van plannen voor nieuwe kantoren. Ten tweede renovatie door bestaande kantoren op goede locaties te moderniseren en ten derde onttrekking door kansloos vastgoed te transformeren naar andere functies.

Voordat dat de Kantorenstrategie ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, worden gemeenten en andere belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om van 1 februari tot 25 april hun zienswijze over de concept Kantorenstrategie Holland Rijnland schriftelijk kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur. Deze zienswijze kunt u sturen naar Holland Rijnland, Postbus 558, 2300 AN Leiden.

De Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland ligt tot 25 april tijdens kantooruren ter inzage in de gemeentehuizen van de aan Holland Rijnland deelnemende gemeenten: Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. U vindt deze concept Kantorenstrategie ook op www.hollandrijnland.net/publicaties en ter inzage op het kantoor van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland, Schuttersveld 9, 2316 XG in Leiden.

Voor geïnteresseerden worden er in februari twee informatieavonden gehouden. Op 7 februari in het gemeentehuis van Alphen aan den Rijn en op 14 februari bij de Kamer van Koophandel in Leiden. Verdere informatie hierover is beschikbaar op www.hollandrijnland.net.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur
Holland Rijnland,
de secretaris,

R. van Netten

de voorzitter

H.J.J. Venferink

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Teylingen
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

Leiden: 30 januari 2012
Kenmerk: 12/0207

Contact: S. Bremmer
Telefoon: (071) 523 90 00
E-mail: sbremmer@hollandrijnland.net
Bijlage:

Onderwerp: zienswijze Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland

Geacht college,

Hierbij biedt het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland u de *Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland* aan. De digitale versie van dit document vindt u op www.hollandrijnland.net.

Graag nodigen wij u uit om over de *Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland* uw zienswijzen naar voren te brengen. De periode hiervoor loopt van 1 februari tot 25 april 2012.

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland wil de kantorenmarkt gezond maken. Hiervoor is samen met gemeenten en marktpartijen een strategie opgesteld. De Kantorenstrategie Holland Rijnland geeft richting aan een driedelige opgave. Ten eerste planreductie, door temporiseren of schrappen van plannen voor nieuwe kantoren. Ten tweede renovatie door bestaande kantoren op goede locaties te moderniseren en ten derde onttrekking door kansloos vastgoed te transformeren naar andere functies.

Voordat dat de Kantorenstrategie ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, worden gemeenten en andere belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om van 1 februari tot 25 april hun zienswijze over de concept Kantorenstrategie Holland Rijnland schriftelijk kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur. Deze zienswijze kunt u sturen naar Holland Rijnland, Postbus 558, 2300 AN Leiden.

De Concept Kantorenstrategie Holland Rijnland ligt tot 25 april tijdens kantooruren ter inzage in de gemeentehuizen van de aan Holland Rijnland deelnemende gemeenten: Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. U vindt deze concept Kantorenstrategie ook op www.hollandrijnland.net/publicaties en ter inzage op het kantoor van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland, Schuttersveld 9, 2316 XG in Leiden.

Voor geïnteresseerden worden er in februari twee informatieavonden gehouden. Op 7 februari in het gemeentehuis van Alphen aan den Rijn en op 14 februari bij de Kamer van Koophandel in Leiden. Verdere informatie hierover is beschikbaar op www.hollandrijnland.net.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur
Holland Rijnland,
de secretaris,

R. van Netten

de voorzitter

H.J. Lenferink

CONCEPT KANTORENSTRATEGIE HOLLAND RIJNLAND

23-01-2012

*In Holland Rijnland werken samen:
Alphen aan den Rijn, Hillegom,
Kaag en Braassem, Katwijk
Leiden, Leiderdorp, Lisse,
Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout,
Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen,
Voorschoten en Zoeterwoude*

Een product van:

Bureau Stedelijke Planning bv

Team Economie en Commercieel Vastgoed:

Drs. Pieter van der Heijde

Drs. Stephan Weijers MBA

Voor meer informatie: Pieter van der Heijde, pvdh@stedplan.nl

Beeldmateriaal zonder bronvermelding: Bureau Stedelijke Planning

In opdracht van:

Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

De in dit document verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt in het kader van de opdracht waarvoor dit document is opgesteld. Elk ander gebruik behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Stedelijke Planning BV©.

Projectnummer: 2011.G.252

Referentie: 2011.G.252 Holland Rijnland, Regionale kantorenstrategie

Inhoudsopgave

Management summary	5
1 Inleiding	9
2 Kantorenstrategie Holland Rijnland	11
2.1 Planreductie	
2.2 Renovatie	
2.3 Transformatie	
2.4 Andere handvatten	
2.5 Rollen van andere partijen	
2.6 Financiële paragraaf	
3 Kiezen voor locaties	23
3.1 Drie categorieën	
3.2 Indicatieve strategie per regionale kantorenlocatie	
4 De problematiek	29
4.1 Over leegstand, marktvraag en nieuwbouwplannen	
4.2 De opgave	
4.3 Waarom is het zo moeilijk?	
5 Perspectiefwijziging, “vijf over twaalf”	35
5.1 Actieprogramma Aanpak Leegstand Kantoren	
5.2 Provinciale visie en regionale opgave	
5.3 Wijziging in werken en kantoorgebruik	
6 Beleidskader Holland Rijnland	41
6.1 Structuurvisie Holland Rijnland (2009)	
6.2 Regionale kantorenstrategie (2006)	
6.3 Regionale bedrijventerreinenstrategieën	
6.4 Stedenbaan	
6.5 Flankerend beleid	
7 Kantorenmarkt Holland Rijnland	45
7.1 Werkgelegenheidsstructuur	
7.2 Kantorenvorraad en leegstand	
7.3 Aanbod en opname	
7.4 Analyse bestaande kantorenlocaties	
7.5 Karakteristiek Holland Rijnland	

8	Holland Rijnland in regionaal perspectief	54
	8.1 Functioneren kantorenmarkt en toekomstperspectief	
	8.2 Regionale samenwerking	
	8.3 Effecten over en weer	
9	Provinciale aanzet kantorenstrategie	60
	9.1 Vraagprognose, nieuwbouwbehoefte, verdeling over locaties	
	9.2 Gevoeligheidsanalyse	
10	Plancapaciteit	63
11	Instrumenten	66
	Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording	71
	Bijlage 2 Tabellenboek	73
	Bijlage 3 Plancapaciteit	74
	Bijlage 4 Knelpuntenmatrix	76
	Annex 1	78
	Annex 2	79

Management summary

De nieuwe kantorenstrategie geeft antwoord op de vraag hoe Holland Rijnland kan komen tot een gezonde kantorenmarkt. Zij geeft antwoord op de vraag welke beleidskeuzes de samenwerkende gemeenten moeten maken om dit voor elkaar te krijgen.

Doelstelling

Holland Rijnland wil met de regionale kantorenstrategie ruimte bieden aan de ontwikkeling van duurzame kantoren op locaties met goede voorzieningen, die met openbaar vervoer en/of met de auto goed bereikbaar zijn. Het juiste kantoor op de juiste plek is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast moet het aanbod kwantitatief en kwalitatief passen bij de na te streven regionale en lokale economische groei en werkgelegenheid. De strategie zal daarom een bijdrage moeten leveren aan het terugbrengen van het aanbod tot het niveau van de frictieleegstand (5 tot 8 %) die nodig is voor een goede marktwerking en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het stedelijk gebied. De strategie maakt hiermee duidelijk hoe de regio de kansen wil benutten om werkgelegenheid te behouden en te accommoderen en tevens te komen tot een duurzame kantoorontwikkeling tot 2025 en biedt hiervoor het beleidskader.

Perspectiefwijziging

Nederland heeft een fors overschot aan kantoorruimte; in 2010 stond 6,7 miljoen m² leeg. Een steeds groter deel van de niet in gebruik zijnde panden staat langdurig leeg zonder perspectief op een nieuwe gebruiker. Sinds het begin van deze eeuw zijn er in Nederland structureel meer vierkante meters kantoorruimte gebouwd dan de markt kon opnemen. De recessie deed (en doet) daar nog een schepje bovenop. Bij ongewijzigd beleid zal dit overschot de komende jaren sterk toenemen, mogelijke tot 25% leegstand in de komende jaren. Daarnaast loopt de vraag naar kantoorruimte structureel terug onder invloed van het nieuwe werken en een krimpende beroepsbevolking. Aan de aanbodzijde overtreft het aantal nieuwe opleveringen nog steeds het aantal onttrekkingen.

Waar deze oplopende leegstand lange tijd als probleem van de markt werd beschouwd, is inmiddels het besef doorgedrongen dat een bredere aanpak noodzakelijk is waarbij ook voor overheden een rol is weggelegd. Regionale samenwerking is daarbij van bijzonder groot belang.

Kantorenmarkt Holland Rijnland

Holland Rijnland heeft met 1,5 miljoen m² kantoren een bescheiden aandeel in de Nederlandse kantorenmarkt. De leegstand (exclusief voorverhuur) ligt met 11% onder het landelijk gemiddelde, maar is de afgelopen jaren in hoog tempo toegenomen. Holland Rijnland kende in 2006 voor het laatst een gezonde verhouding tussen vraag en aanbod in de bestaande voorraad. Sindsdien is de disbalans tussen vraag en aanbod verder toegenomen. Leiden en Alphen aan den Rijn hebben een onevenredig groot aandeel in de regionale leegstand. Met name in Leiden bevindt zich een aantal kwetsbare locaties dat niet meer aan de wensen en eisen van de kantoorgebruiker voldoet. Ondanks het oplopende overschot aan kantoren is de plancapaciteit in de regio nog steeds te hoog.

Driedledige opgave

De opgave voor Holland Rijnland om te komen tot een gezonde kantorenmarkt is driedelig:

1. *Planreductie*. Het temporiseren of schrappen van plannen voor nieuwe kantoren is noodzakelijk.
2. *Renovatie*. Bestaande kantoren op goede locaties verdienen een investering om deze weer up-to-date te maken.
3. *Onttrekking*. Kansloos vastgoed zal door middel van transformatie een andere functie moeten krijgen.

Bindende afspraken

De samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland maken in deze kantorenstrategie *bindende* afspraken. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zal deze afspraken bewaken en gemeenten er op aan spreken indien de afspraken niet juist worden nageleefd.

De samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland spreken met betrekking tot planreductie af:

- Het aanbod van kantoren te verminderen, enerzijds via planreductie en anderzijds door te stimuleren dat bestaand verouderd vastgoed uit de markt wordt gehaald middels transformatie naar andere functies. Het doel is een zodanige bijstelling van het aanbod dat de leegstand daalt tot een frictieleegstand van tussen de 5 en 8%. Zij doen dit door het inzetten op een betere balans, waarbij het aantal vierkante meter nieuwe kantoren wordt gekoppeld aan het aantal vierkante meter dat aan de kantorenmarkt wordt onttrokken.
- Per kantorenlocatie een duidelijk profiel te ontwikkelen dat aansluit op de potenties van deze gebieden. Daarnaast zullen de gemeenten bij planontwikkeling en afgifte van een vergunning sturen op elementen als flexibiliteit, uitstraling, duurzaamheid, alternatieve aanwendbaarheid en onderscheidend vermogen van de locaties en het vastgoed. Meer aandacht zal worden gegeven aan functiemenging en de aanwezigheid van voorzieningen alsmede voldoende parkeergelegenheid bij kantorenlocaties. Bij nieuwe ontwikkelingen houden de samenwerkende gemeenten vast aan een voorverhuureis van minimaal 70%. Deze nieuwe ontwikkelingen vinden alleen plaats op de aangewezen duurzame kantorenlocaties.
- Dat voor kantoren een uitgifteprotocol geldt waarbij de SER-ladder wordt gehanteerd. Dit geldt zowel voor de lokale als de regionale vraag. Gemeenten tonen via een onderzoeksrapportage aan dat de SER-ladder juist is toegepast. Slechts bij zwaar wegende argumenten zullen gemeenten in hun beleidsafweging afwijken van de conclusies van deze onderzoeksrapportage. De samenwerkende gemeenten zien voordeel bij een brede toepassing van de SER-ladder waarbij ook een duurzame verhuisketen een voornamelijk rol speelt. Bij de afgifte van een bouwvergunning voor een nieuw kantoor vraagt de gemeente naar een plan voor het vastgoed dat wordt achtergelaten. Uit dit plan moet blijken hoe leegstand in het oude pand wordt voorkomen dan wel wordt opgelost.

- Onderscheid te maken in lokale en regionale vraag. Regionale vraag wordt alleen gefaciliteerd op de aangewezen duurzame kantorenlocaties. Een initiatief op een niet duurzame kantorenlocatie voor een lokale vraag die de schaal te boven gaat, zal door de betreffende gemeente worden ingebracht in het portefeuilleoverleg Economische Zaken en Ruimte. Binnen een periode van twee maanden neemt het portefeuilleoverleg een standpunt in.
- De verkantorisering op bedrijventerreinen tegen te gaan. Dit kan door in het bestemmingsplan minder vierkante meter bvo voor solitaire kantoorruimte toe te staan. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zal zorg dragen dat bovenstaande afspraak ook in het regionale beleid voor bedrijventerreinen wordt overgenomen.

De samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland spreken met betrekking tot renovatie af:

- Eigenaren te helpen met de renovatie van verouderd vastgoed op duurzame kantoorlocaties. Bij initiatieven vanuit de markt zullen zij zoveel mogelijk de eisen voor bestaande bouw hanteren (lichter dan nieuwbouw). Indien nodig investeren zij extra in de openbare ruimte.

De samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland spreken met betrekking tot transformatie af:

- Zoveel mogelijk flexibiliteit in procedures en regels te betrachten om zo transformatie op locaties zonder toekomstwaarde voor kantoren te stimuleren. Zij zullen niet de nieuwbouwnormen maar de eisen voor bestaande bouw als leidraad nemen. Daarnaast gaan de samenwerkende gemeenten soepel om met volume uitbreidingen om transformatie financieel haalbaar te maken.
- Hun verouderde kantorenlocaties binnen twee jaar in kaart te hebben gebracht. De aard en omvang van zowel de renovatie- als transformatieopgave zullen worden onderzocht. Op basis van deze kennis gaan zij proactief de dialoog aan met marktpartijen voor het vinden van oplossingen.
- Een ambtelijke projectgroep Transformatie in te stellen teneinde in deze complexe materie niet steeds opnieuw het wiel te hoeven uitvinden. Deze projectgroep zal onder roulerend voorzitterschap bijeenkomen om concrete initiatieven voor transformatie te bespreken om zo kennis te delen en waar nodig elkaar de helpende hand te bieden. Het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zal de monitoring van de transformatie activiteiten op zich nemen.

De samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland spreken verder af:

- De in 2011 uitgebrachte kantorenmonitor jaarlijks te actualiseren. Op deze wijze kan worden gemeten of de voorgestelde maatregelen werken en effectief zijn en is bijsturing mogelijk.

Kiezen voor locaties

Kiezen betekent aanwijzen van locaties die wel of geen toekomstwaarde hebben als kantorenlocatie. Binnen Holland Rijnland zijn drie categorieën van kantorenlocaties te onderscheiden:

Duurzame kantoorlocaties

Werkgelegenheidsgroei en de daarbij horende groei van het aantal m² kantoren is op deze locaties gewenst. Locaties: Bio Science Park, Space Businesspark en de stationsgebieden van Leiden Centraal en Alphen aan den Rijn.

Niet-duurzame kantoorlocaties

Deze locaties zijn binnen de huidige en toekomstige markt niet meer geschikt voor kantoren. De opgave is hier om per saldo het aantal m² aan kantoorareaal terug te dringen. Locaties: Plesmanlaan, Kanaalpark en Henry Dunantweg.

W4-locatie (Wonen, Water, Wegen en Werken)

Binnen Holland Rijnland heeft de snelweglocatie aan de A4 een aparte status. De bestaande plancapaciteit voor deze kantorenlocatie is hoog. De verschillende deellocaties van W4 worden geoptimaliseerd door in het multifunctionele programma het aandeel niet-kantoorfuncties te vergroten.

Instrumenten

Het up-to-date maken van kantorenlocaties zal met de juiste mix van instrumenten moeten worden aangepakt. Het betreft de volgende instrumenten:

- *Reduceren plancapaciteit:* het terugbrengen van de mogelijkheden om nieuw kantorenprogramma te ontwikkelen.
- *Nieuw/multifunctioneel programma toevoegen:* het toevoegen van nieuw programma, zowel kantoren als andere functies, om zo de locatie een nieuwe impuls te geven.
- *Renovatie:* verbeteren op gebouwniveau.
- *Herstructurering:* verbeteren op gebiedsniveau.
- *Transformatie:* het gebouw en indien nodig de locatie aanpassen zodat deze geschikt is voor andere functies.
- *Faciliteren Nieuwe Werken:* mogelijk maken van nieuwe vormen van werken, met nadruk op flexkantoren met veel faciliteiten.
- *Investeren openbare ruimte:* openbare ruimte aantrekkelijk maken door beter onderhoud en beheer met behulp van een actueel beeldkwaliteitsplan.

Financiële consequenties

Deze regionale kantorenstrategie heeft consequenties voor de samenwerkende gemeenten. Zo kan vergunningverlening voor transformaties financiële gevolgen hebben voor de gemeente. In casu betreft dit *planschade* en vermindering van inkomsten uit de *OZB-belasting*.

Ten aanzien van *planschade* bestaat er kans op planschadeclaims bij transformatie van een kantoor naar een andere functie. De vastgoedwaarde van omliggende kantoren kan namelijk dalen vanwege een andere functie in het gebied. Echter, dit hoeft niet per definitie financiële schade te betekenen voor de gemeente: de claim kan worden doorgelegd bij de initiatiefnemer.

De inkomsten uit de *OZB-belasting* dalen bij transformatie. Tenminste, op pandniveau. Echter, de gemeente kan het tarief voor het segment niet-wonen verhogen. Incidentele dalingen in het niet-wonen segment op pandniveau vanwege transformatie worden hierdoor weer te niet gedaan.

Daarnaast heeft reductie van plancapaciteit voor kantoren financiële gevolgen voor de betreffende gemeente. Enerzijds in de vorm van planschade vanwege claims die derden zouden kunnen neerleggen bij de gemeente. Anderzijds in de vorm van een neerwaartse bijstelling van de grondexploitatie van het betreffende plan.

1 Inleiding

Deze nieuwe regionale kantoren strategie is opgesteld door het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland in nauwe samenwerking de individuele gemeenten, de provincie Zuid Holland en diverse marktpartijen. Zowel op ambtelijk als op bestuurlijk c.q. directieniveau is intensief gediscussieerd over de problematiek, de oplossingsrichtingen alsmede knelpunten die daarbij om de hoek komen kijken. De procesbegeleiding en het op schriftstellen van de strategie was in handen van Bureau Stedelijke Planning welke ook hun inhoudelijke expertise hebben ingebracht.

Aanleiding

Deze nieuwe strategie moet de huidige kantorenstrategie, uit 2006 vervangen. Het veranderende economische tij, de ontwikkelingen op de kantorenmarkt en de aansluiting van Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude in 2010 bij Holland Rijnland geven aanleiding voor een herziening van het kantorenbeleid. De structurele leegstand van kantoren in Holland Rijnland neemt problematische vormen aan. Dit is verspilling van ruimte en kapitaal en geeft ook ongewenste ruimtelijke situaties. Indien er niets wordt gedaan is de huidige ongezonde situatie op de kantorenmarkt niet conjunctureel, maar structureel van aard. Recent onderzoek in opdracht van de provincie wijst namelijk uit dat de behoefte aan nieuwbouwkantoren voor 2010-2020 halveert ten opzichte van de regionale ramingen uit 2008. In Holland Rijnland zijn de problemen minder groot dan in de grootstedelijke regio's Den Haag en Rotterdam. Toch moeten ook hier keuzes worden gemaakt en is het zaak dat de meest kansrijke projecten overeind blijven om zo de regionale economie een impuls te geven.

Doelstelling

Holland Rijnland wil met de regionale kantorenstrategie ruimte bieden aan de ontwikkeling van duurzame kantoren op locaties met goede voorzieningen, die met openbaar vervoer en/of met de auto goed bereikbaar zijn. Het juiste kantoor op de juiste plek is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast moet het aanbod kwantitatief en kwalitatief passen bij de na te streven regionale en lokale economische groei en werkgelegenheid. De strategie zal daarom een bijdrage moeten leveren aan het terugbrengen van het aanbod tot het niveau van de frictieleegstand (5 tot 8 %) die nodig is voor een goede marktwerking en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het stedelijk gebied.

De strategie maakt hiermee duidelijk hoe de regio de kansen wil benutten om werkgelegenheid te behouden en te accommoderen en tevens te komen tot een duurzame kantoorontwikkeling tot 2025 en biedt hiervoor het beleidskader. Met deze strategie willen de regionaal samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland duidelijkheid geven, ook aan beleggers, ontwikkelaars en gebruikers, over de vraag op welke locaties nog ontwikkelingen kunnen plaatsvinden en waar kantoren gesloopt of omgezet zouden moeten worden naar andere functies om langdurige leegstand te voorkomen.

Leeswijzer

Eerst worden in de hoofdstukken 2 en 3 de nieuwe kantorenstrategie voor Holland Rijnland beschreven. Daarna wordt stil gestaan waarom deze nieuwe kantorenstrategie noodzakelijk is. Dit wordt gedaan in hoofdstuk 4 over de problematiek van leegstand bij kantoren en de beschrijving van de relevante beleidskaders in hoofdstuk 5 en 6. De uitgevoerde analyse van de kantorenmarkt van Holland Rijnland wordt beschreven in de hoofdstukken 7,8,9 en 10. Hierbij wordt tevens een vergelijking getrokken met de twee belangrijkste aangrenzende regio's, te weten: Stadsgewest Haaglanden en Metropoolregio Amsterdam. Tenslotte wordt in hoofdstuk 11 een uitvoerige analyse van de in te zetten instrumenten beschreven.

2 Kantorenstrategie Holland Rijnland

De opgave voor Holland Rijnland en daarmee de oplossing om te komen tot een gezonde kantorenmarkt is drieledig:

1. *Planreductie*. Bewuster omgaan met nieuwbouw van kantoren is noodzakelijk. Op diverse kantorenlocaties zullen plannen moeten worden getemporiseerd of geschrapt.
2. *Renovatie*. Leegstaande kantoren op goede locaties verdienen een investering om ze weer up-to-date te maken.
3. *Onttrekking*. Door transformatie naar andere functies kan kansloos vastgoed aan de markt worden onttrokken en het huidige overschot aan kantoren worden verminderd.

2.1 Planreductie

Bewuster omgaan met nieuwbouw van kantoren is noodzakelijk. Met name op de kantorenlocaties zonder toekomstwaarde zullen plannen moeten worden getemporiseerd en op termijn geschrapt. Van groot belang is te beseffen dat een groot deel van de vraag naar nieuwbouw vervangingsvraag betreft. Dat betekent een forse onttrekkingopgave om bij nieuwbouw te zorgen dat de leegstand niet toeneemt. Toch is nieuwbouw nodig om te voorkomen dat de concurrentiepositie van Holland Rijnland achteruit gaat. Om dynamiek te brengen in de kantorenmarkt en zo tot een oplossing voor de leegstand te komen is het van belang dat er toch wordt gebouwd op die locaties die toekomstbestendig zijn.

Balans in vraag en aanbod op de kantorenmarkt

Holland Rijnland zet in op een betere balans in vraag en aanbod op de kantorenmarkt. Een balans tussen het aantal vierkante meter nieuwe kantoren en het aantal vierkante meter dat aan de kantorenmarkt wordt onttrokken door transformatie en sloop. Op deze wijze kan het aanbod worden teruggebracht en loopt de leegstand niet verder op. Uiteindelijk zal de leegstand uit moeten komen op de frictieleegstand. Door afstemming en temporisering van de harde plancapaciteit wordt de gemiddelde jaarlijkse nieuwbouw in overeenstemming gebracht met de gemiddelde jaarlijkse onttrekking. Via monitoring zal een goed inzicht moeten worden verkregen in de jaarlijkse mutatie. Deze cijfers spelen een rol in het kantorenbeleid. Een dergelijke werkwijze zal lopende verplichtingen met marktpartijen niet verstoren en de economische groei niet afremmen.

Nieuwbouw, onttrekking en planreductie

Uitgaande van een levensduur van kantoren van 30 of 40 jaar is in Holland Rijnland sprake van substantiële ruimte voor nieuwbouw. Omdat dit vooral vervangingsvraag betreft is naast nieuwbouw een omvangrijke onttrekking van verouderd vastgoed via transformatie of sloop/nieuwbouw nodig. Inzetten op een hoge mate van onttrekking is niet verstandig. Cijfers van Holland Rijnland en andere regio's geven aan dat er tot nu toe altijd veel meer werd gebouwd dan onttrokken. De reden hiervoor is dat zowel transformatie als sloop van verouderde kantoorpanden vele knelpunten kennen. Daarom zal planreductie nodig zijn.

In de praktijk blijkt planreductie moeilijk tot stand te komen. Allerlei afspraken en rechten met private partijen en overheidsorganen maken dat het schrappen van plannen al snel vergaande financiële consequenties heeft. Het idee was vaak dat de kantoren het geld voor andere functies zouden opbrengen. De noodzakelijke planreductie leidt er toe dat verschillende grondexploitaties bij gemeenten verder onder druk komen te staan. Het feit dat er in het verleden veel kosten gemaakt zijn, leidt echter niet per definitie tot een succesvolle ontwikkeling. Deze kosten mogen niet bepalend zijn om een eerder in gang gezette ontwikkelstrategie dan maar voort te zetten. De markt is in de afgelopen jaren drastisch veranderd en in dit licht zullen, los van eerder gemaakte kosten, voor sommige locaties alternatieve plannen moeten worden ontwikkeld met minder of geen kantoren, en/ of met andere functies. Afscheid nemen van geprognosticeerde opbrengsten en daarmee afwaarderen van grondwaarden is voor gemeenten nu een van de eerste stappen in het ontwikkelen van een gezonde kantorenmarkt. Dit is de eerste stap die leidt tot de gewenste planreductie in Holland Rijnland. Procesafspraken binnen Holland Rijnland, om te komen tot planreductie zijn onontbeerlijk om de leegstand niet verder op te laten lopen.

1. *De samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland spreken af het aanbod van kantoren te verminderen, enerzijds via planreductie en anderzijds door te stimuleren dat bestaand verouderd vastgoed uit de markt wordt gehaald middels transformatie naar andere functies. Het doel is een zodanige bijstelling van het aanbod dat de leegstand daalt tot een frictieleegstand van tussen de 5 en 8%. Zij doen dit door het inzetten op een betere balans, waarbij het aantal vierkante meter nieuwe kantoren wordt gekoppeld aan het aantal vierkante meter dat aan de kantorenmarkt wordt onttrokken.*

Kantoren op de juiste locaties met de juiste randvoorwaarden

Om het juiste kantoor op de juiste locatie te faciliteren wordt de vraag zoveel mogelijk geacommodeerd op de aangewezen duurzame kantoorlocaties met toekomstwaarde. Hierbij worden hoge eisen gesteld aan randvoorwaarden als duurzaamheid alsmede een hoge voorverhuureis.

Randvoorwaarden voor nieuwe kantorenontwikkelingen zullen er voor moeten zorgen dat zowel het vastgoed als de locaties toekomstbestendig zijn. Het is van belang dat elke nieuw te ontwikkelen kantorenlocatie een duidelijk profiel heeft. Dit profiel moet onderscheidend zijn van de reeds bestaande en nieuw te ontwikkelen locaties. Daarnaast is voldoende functiemenging gewenst. Monofunctionele kantoorlocaties sluiten niet aan bij de hedendaagse vraag. Ook goede voorzieningen en een goede openbare ruimte zijn daarbij factoren die niet mogen ontbreken. Daarnaast is de parkeergelegenheid bij een kantorenlocatie van cruciaal belang. Ook op locaties die goed bereikbaar zijn per openbaar vervoer zal een toereikend aantal parkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd.

Bij het stellen van de randvoorwaarden voor ontwikkelen van nieuwe locaties kan ook gedacht worden aan het instellen van een duurzaamheidsaward voor uitzonderlijke toepassing op dit vlak bij kantoorontwikkeling.

Daarnaast stellen de samenwerkende gemeenten vast dat 70% een bruikbaar percentage voorverhuur is. Dit gewenste percentage voor verhuur geldt voor de regionale vraag, niet voor de lokale vraag. De lokale vraag ligt geheel in de autonomie van de betreffende gemeente. Voor verkoop van grond voor kantoren voor meerdere gebruikers is dit percentage hoog. In de praktijk zien we echter dat deze *verzamelkantoren* vooral de lokale markt accommoderen.

Ook is de relatie met het Stedenbaan Plusprogramma, waar Holland Rijnland zich aan heeft gecommitteerd, een belangrijk gegeven voor de kantorenstrategie. Daarom zullen de thema's *StedenbaanPlus* en de *Kantorenstrategie* beter op elkaar worden afgestemd. De provincie Zuid-Holland zet in op een sterke, internationaal concurrerende economie en de daarbij behorende positie op de kantorenmarkt. Daarbij is optimale bereikbaarheid en inpassing in de verstedelijkingsvisie een uitgangspunt. Het strategisch belangrijke project StedenbaanPlus voorziet daarin. Aanvullende nieuwe kantoorontwikkelingen moeten dan ook voor zover het geen *Science Park* betreft, plaats vinden op stationslocaties.

Definitie van stationslocatie

Een kantoorlocatie die vanaf een halte van het Zuidvleugernet te voet binnen 10 minuten of met hoogfrequente bus- of tramverbindingen te bereiken is. Hoogfrequent betekent tenminste 6 keer per uur in beide richtingen. Deze definitie is ontleend aan artikel 7 van de Provinciale Verordening Ruimte. Concreet gaat het dan om de kantoorlocaties Leiden Centraal en Alphen Stationsgebied. Beide zijn knooppunt in het kader van StedenbaanPlus en bedienen een stedelijk concentratiegebied met hoge OV-potentie.

2. *De samenwerkende gemeenten spreken af per kantorenlocatie een duidelijk profiel te ontwikkelen dat aansluit op de potenties van deze gebieden. Daarnaast zullen de gemeenten bij planontwikkeling en afgifte van een vergunning sturen op elementen als flexibiliteit, uitstraling, duurzaamheid, alternatieve aanwendbaarheid en onderscheidend vermogen van de locaties en het vastgoed. Meer aandacht zal worden gegeven aan functiemenging en de aanwezigheid van voorzieningen alsmede voldoende parkeergelegenheid bij kantorenlocaties. Bij nieuwe ontwikkelingen houden de samenwerkende gemeenten vast aan een voorverhuureis van minimaal 70%. Deze nieuwe ontwikkelingen vinden alleen plaats op de aangewezen duurzame kantorenlocaties.*

SER-ladder

Dit denkmodel om eerst ruimte te vinden binnen de bestaande ruimte (of bestaand vastgoed) voor een bepaalde functie of gebruiker is in 1999 door de SER opgesteld. De laatste jaren staat de SER-ladder¹ weer in hernieuwde belangstelling, nadat in 2008 deze door de betreffende ministers verplicht werd gesteld voor nieuwe bedrijventerreinen. De provincie heeft de toepassing van de SER-ladder bij de vraag naar kantorenlocaties opgenomen in de verordening Ruimte. Daarmee is deze ook formeel van toepassing voor de gemeenten in Holland Rijnland. Dit betekent dat pas nieuwbouw mogelijk is nadat is aangetoond dat deze vraag naar huisvesting niet in de (gerenoveerde) bestaande voorraad kan worden gevonden.

Boven op deze SER-ladder zien de samenwerkende gemeenten voordeel in een extra inspanning waarbij ook een duurzame verhuisketen wordt nagestreefd. Bij de afgifte van een bouwvergunning voor een nieuw kantoor vraagt de gemeente naar een plan voor het vastgoed dat wordt achtergelaten. Uit dit plan moet blijken hoe leegstand in het oude pand wordt voorkomen dan wel wordt opgelost.

3. *De samenwerkende gemeenten spreken af dat voor kantoren een uitgifteprotocol geldt waarbij de SER-ladder wordt gehanteerd. Dit geldt zowel voor de lokale als de regionale vraag. Gemeenten tonen via een onderzoeksrapportage aan dat de SER-ladder juist is toegepast.*

¹ In Hoofdstuk 5 van dit rapport wordt nader ingegaan op de stappen van de SER-ladder en de verplichtingen vanuit de provincie.

Slechts bij zwaar wegende argumenten zullen gemeenten in hun beleidsafweging afwijken van de conclusies van deze onderzoeksrapportage. De samenwerkende gemeenten zien voordeel bij een brede toepassing van de SER-ladder waarbij ook een duurzame verhuisketen een voorname rol speelt. Bij de afgifte van een bouwvergunning voor een nieuw kantoor vraagt de gemeente naar een plan voor het vastgoed dat wordt achtergelaten. Uit dit plan moet blijken hoe leegstand in het oude pand wordt voorkomen dan wel wordt opgelost.

Lokale en regionale vraag

Het is van belang onderscheid te maken tussen regionale en lokale vraag. De lokale vraag voor de lokale markt van bijvoorbeeld het accountants- en makelaarskantoor is voor de leegstandsproblematiek geen factor van belang. Deze leegstand is niet structureel of kan worden opgevangen door bijvoorbeeld het kantoor in de woonwijk te transformeren naar woningbouw. De problematiek van leegstand in Holland Rijnland ligt bij de regionale vraag. De kantorenlocaties die geschikt zijn om de regionale vraag te huisvesten zijn in meer of mindere mate onderling concurrerend.

Definitie van lokale en regionale vraag naar kantoren

De vastgoedvraag naar kantoren is als lokaal te bestempelen als het bruto vloer oppervlak minder dan 2.500 m² bedraagt. De lokale vraag valt volledig binnen de autonomie van de gemeente waar de vraag zich manifesteert.

De vastgoedvraag naar kantoren is als regionaal te bestempelen als het bruto vloer oppervlak meer dan 2.500 m² bedraagt. De regio omvat alle vijftien gemeenten van Holland Rijnland.

Op basis van historische cijfers betekent toepassing van deze definitie dat ongeveer 60% van de totale vastgoedvraag als lokaal kan worden beschouwd en de overige 40% als regionaal. Er wordt bij deze definitie uitgegaan van de vraag van individuele organisaties. Deze definitie wordt hieronder geïllustreerd met foto's van voorbeelden in de regio. Een foto van een pand onder de 2.500 m² en een foto van een pand boven de 2.500 m². Desondanks zullen er altijd twijfelgevallen blijven. Het is van belang dat dergelijke twijfelgevallen op de agenda worden gezet van het portefeuillehoudersoverleg. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zou graag zien dat de gemeenten de principes van deze maatregelen die gelden voor de regionale vraag ook zoveel mogelijk toepassen voor lokale vraag.

Alphen a/d Rijn, Churchilllaan, LOKAAL

Leiden, Schipholweg, REGIONAAL

4. *De samenwerkende gemeenten spreken af onderscheid te maken in lokale en regionale vraag. Regionale vraag wordt alleen gefaciliteerd op de aangewezen duurzame kantorenlocaties. Een initiatief op een niet duurzame kantorenlocatie voor een lokale vraag die de schaal te boven gaat, zal door de betreffende gemeente worden ingebracht in het portefeuilleoverleg Economische Zaken en Ruimte. Binnen een periode van twee maanden neemt het portefeuilleoverleg een standpunt in.*

Kantoren op bedrijventerreinen

Het beleid in de regio is er op gericht kantoren op bedrijventerreinen te ontmoedigen. Toch zijn er in Holland Rijnland redelijk veel kantoren op bedrijventerreinen. Op sommige terreinen is dit gewenst. Bij bijvoorbeeld het Bio Science Park en Space Businesspark ligt de kracht juist in het feit dat onderzoek, productie, marketing en verkoop bij elkaar zitten. Bij deze locaties is het beter om te spreken over werklocaties dan kunstmatig onderscheid te maken in bedrijventerrein of kantorenlocatie. Op andere, meer traditionele, bedrijventerreinen is de zogenaamde *verkantorisering* met toevoeging van meer solitaire kantoren in principe niet gewenst.

Schaarse ruimte voor bedrijven in hogere milieucategorieën

Kantoren worden gekenmerkt door meer arbeidsplaatsen per m². Dit impliceert meer verkeersaantrekkende bewegingen, een hogere parkeerdruk en een ander risicoprofiel voor bijvoorbeeld externe veiligheid. Deze zaken leiden er toe dat steeds minder ruimte overblijft voor bedrijven in de hogere milieucategorieën. Deze schaarste is een probleem in Holland Rijnland. Nieuwe ruimte voor deze categorie kan niet snel gevonden worden. Nieuwe bedrijventerreinen, bedoeld voor deze bedrijven, lopen vaak procedurele vertraging op. Ook revitalisering biedt slechts beperkte mogelijkheden voor extra huisvesting van deze bedrijven. Vandaar dat extra kantoren op deze meer traditionele bedrijventerreinen niet wenselijk is.

Kantoren bij voorkeur op kantorenlocaties

De goedkopere grondprijs en de mogelijkheden voor zichtlocaties hebben evenwel toch tot een situatie geleid waarbij kantoorgebruikers zijn neergestreken op deze terreinen. Solitaire kantoren met regionale functie (groter dan 2.500 m²) kunnen echter beter op echte kantorenlocaties worden ontwikkeld. Wanneer kantoren onnodig op bedrijventerreinen worden ontwikkeld, leidt dit tot nog meer leegstand op de echte kantorenlocaties.

5. *De samenwerkende gemeenten spreken af de verkantorisering op bedrijventerreinen tegen te gaan. Dit kan door in het bestemmingsplan minder vierkante meter bvo voor solitaire kantoorruimte toe te staan. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zal zorg dragen dat bovenstaande afspraak ook in het regionale beleid voor bedrijventerreinen wordt overgenomen.*

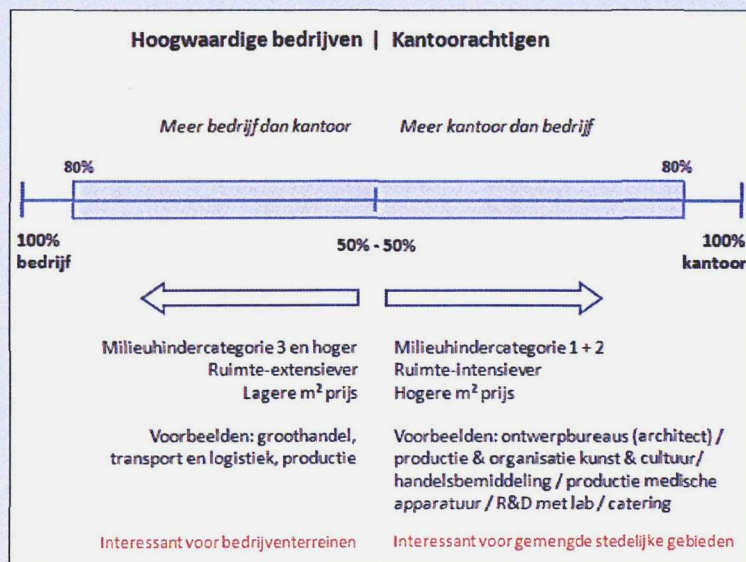
Vervagend onderscheid tussen kantoren en bedrijven

Het traditionele onderscheid tussen kantoren en bedrijven vervaagt. In toenemende mate zie je ondernemingen die zowel kantooractiviteiten als bedrijfsactiviteiten (productie, opslag, distributie of reparatie) herbergen. De groei van het aantal gemengde objecten of ondernemingen houdt verband met onze veranderende economie:

- De verschuiving van productie naar dienstverlening waardoor de verhouding tussen het bedrijfsgedeelte en het bijbehorende kantoorgedeelte verandert;
- De kennisintensivering van de industrie;
- De opkomst van researchcentra;
- Het toenemend belang van imago, en daardoor opkomst van hoogwaardige bedrijven (met de verschijningsvorm van een kantoor);
- De opkomst van de creatieve industrie: activiteiten die een combinatie van denken en maken zijn en een multifunctionele bedrijfsruimte behoeven (zowel kantoor als werkplaats).

Begripsafbakening

In de vastgoedwereld wordt een object met ten minste 80% kantooroppervlak beschouwd als kantoorobject. Omgekeerd wordt een object met ten minste 80% bedrijfsoppervlak (productiehal / opslagruimte e.d.) beschouwd als 'bedrijf'. Alles daartussen wordt gezien als gemengd object. Binnen deze bandbreedte (tenminste 20% kantoorruimte - maximaal 80% kantoorruimte, zie figuur) zijn tal van varianten denkbaar. Ordenend principe is het midden: de 'ultieme' gemengde onderneming (50% kantoor, 50% bedrijf). Links van het midden vind je de hoogwaardige bedrijven: ondernemingen die in meters meer bedrijf dan kantoor zijn, maar waarvan de kantoorcomponent (vaak) in hoge mate de uitstraling van het object (aan de straatzijde) bepaalt. Ondernemingen 'rechts van het midden' zijn de kantoorachtigen. Deze objecten / ondernemingen zijn meer kantoor dan bedrijf. Het gaat dan om kantooractiviteiten in combinatie met relatief stille, schone en/of kleinschalige productie, reparatie, opslag of distributie.

2.2 Renovatie

Leegstaande kantoren op goede locaties verdienen een investering om ze weer up-to-date te maken. Verouderde kantoren op een duurzame manier toekomstbestendig maken zodat zij de concurrentiestrijd met nieuwbouw kunnen aangaan is echter kostbaar. De prijs van een goede renovatie is circa 80% van die voor een volledig nieuw kantoor. Marktpartijen kiezen daarom liever voor nieuwbouw. Voor de projectontwikkelaar betekent dit minder risico. Voor (institutionele) beleggers geldt dat zij graag nieuw vastgoed in hun portefeuille hebben; in de praktijk blijkt dat voor nieuw opgeleverde kantoren langere huurcontracten met gebruikers worden afgesloten. Hoe ouder het kantoor wordt, hoe korter de huurcontracten worden. Tenslotte genereert de gemeente (ook een marktpartij) grondopbrengsten bij de bouw van nieuwe kantoren op nieuwe locaties.

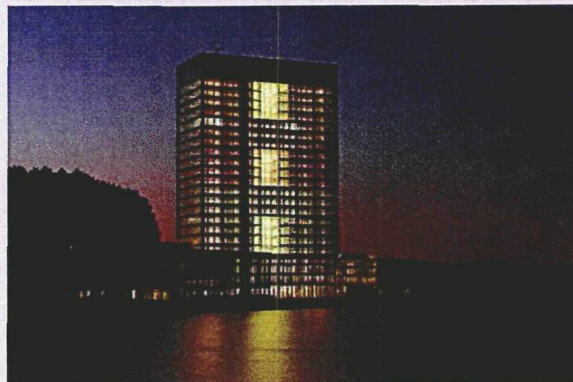
Toch is renovatie van bestaande kantoren duurzamer. Deze renovatie is primair een beslissing van de eigenaren van het vastgoed. Beleggers kunnen in samenwerking met ontwikkelaars verouderde panden een tweede leven geven. Gemeenten kunnen dit proces faciliteren.

6. *De samenwerkende gemeenten spreken af eigenaren te helpen met de renovatie van verouderd vastgoed op duurzame kantoorlocaties. Bij initiatieven vanuit de markt zullen zij zoveel mogelijk de eisen voor bestaande bouw hanteren (lichter dan nieuwbouw). Indien nodig investeren zij extra in de openbare ruimte.*

Succesverhaal: renovatie kantoren

Rijkswaterstaat, Utrecht

- Hoewel er bij de renovatie van het kantoor van Rijkswaterstaat in Utrecht geen sprake was van leegstand, is het een goed voorbeeld van het geven van een tweede leven aan een gebouw dat anders gesloopt zou moeten worden.
- Het oorspronkelijk uit de jaren zeventig daterende pand was zeer gedateerd, en had te maken met het zogenaamde “sick building syndrome”, maar is door middel van de nieuwste technieken sterk verduurzaamd en kan weer vele jaren mee. Het gebouw behoort nu tot de duurzaamste van Nederland.

Dit voorbeeld toont aan dat verouderde gebouwen een nieuwe toekomst kunnen krijgen.

2.3 Transformatie

Onttrekking van verouderd vastgoed is cruciaal voor het komen tot een gezonde kantorenmarkt. Bij onttrekking van kantoren is eigenlijk altijd sprake van transformatie:

- Door aanpassing van het gebouw naar een nieuwe functie.
- Door sloop en nieuwbouw van een andere functie.

Uiteindelijk blijft de eigenaar het laatste woord hebben bij het bepalen van welke (des)investeringen er worden gedaan. Echter de gemeente kan transformatie op gewenste locaties zoveel mogelijk faciliteren.

Regels en procedures

Gemeenten kunnen de planologische processen voor transformatie zoveel mogelijk versnellen. Op deze wijze kunnen initiatieven uit de markt worden gefaciliteerd. Tevens kunnen bewust de grenzen in het bouwbesluit worden opgezocht. Nieuwbouwnormen zouden niet langer per definitie moeten gelden voor woningbouw in voormalige kantoorpanden. Weliswaar zijn er landelijke eisen, maar gemeenten kunnen de grenzen opzoeken van wat nog acceptabel is en hierbij anticiperen op de aangekondigde aanpassing van het Bouwbesluit in 2012.

7. *De samenwerkende gemeenten spreken af zoveel mogelijk flexibiliteit in procedures en regels te betrachten om zo transformatie op locaties zonder toekomstwaarde voor kantoren te stimuleren. Zij zullen niet de nieuwbouwnormen maar de eisen voor bestaande bouw als leidraad nemen. Daarnaast gaan de samenwerkende gemeenten soepel om met volume uitbreidingen om transformatie financieel haalbaar te maken.*

Ter inspiratie: "Zorg voor leegstand"

Zorginstellingen in leegstaande kantoren

- Sommige kantoorpanden zijn geschikt voor zorgfuncties, mits ze op de goede locatie staan.
- Zo is een kantoor in Dronten omgebouwd tot polikliniek, en is het kantoor van KPMG in Utrecht omgebouwd tot een woonzorgcentrum (foto).
- In het rapport: "Zorg voor wonen" (VNG), wordt nader ingegaan op een van de belangrijkste conclusies dat gemeenten herbestemming moeten faciliteren. Een leegstandsnota, waarin wordt aangegeven hoe om te gaan met leegstaande (kantoor)panden, is daarom van belang.

Inzicht in leegstand en mogelijkheden voor renovatie of transformatie

Waar doet de leegstand van kantoren zich exact voor? Wat zijn de toekomstmogelijkheden van deze locaties en de verschillende kantoorpanden met leegstand? Dit zijn vragen die beantwoord moeten worden. Extra aandacht voor grotere kantoorpanden die geheel of grotendeels leegstaan en waarbij deze leegstand structureel is, is hierbij wenselijk.

8. *De samenwerkende gemeenten spreken af hun verouderde kantorenlocaties binnen twee jaar in kaart te hebben gebracht. De aard en omvang van zowel de renovatie- als transformatieopgave zullen worden onderzocht. Op basis van deze kennis gaan zij proactief de dialoog aan met marktpartijen voor het vinden van oplossingen.*

Projectgroep Transformatie

In de regio Holland Rijnland is een projectgroep voor transformatie van kantorenlocaties en panden waar expertise, kennis en ervaring op dit gebied worden gedeeld gewenst. De aanwezige kennis en ervaring kan op deze wijze zoveel mogelijk worden gebundeld. Het inwoneraantal van een aanzienlijk deel van de gemeenten in de regio resulteert in een passende maar beperkte ambtelijke capaciteit op Economische Zaken. Uit de praktijk blijkt dat transformatie erg complex is. Expertise op het gebied van grondbeleid, bouwen en woningzaken, RO-procedures, financiën en wet- en regelgeving is onontbeerlijk.

9. *De samenwerkende gemeenten spreken af een ambtelijke projectgroep Transformatie in te stellen teneinde in deze complexe materie niet steeds opnieuw het wiel te hoeven uitvinden. Deze projectgroep zal onder roulerend voorzitterschap bijeenkomen om concrete initiatieven voor transformatie te bespreken om zo kennis te delen en waar nodig elkaar de helpende hand te bieden. Het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zal de monitoring van de transformatie activiteiten op zich nemen.*

Ter inspiratie: "Huisvesting MOE-landers"

Westpointgebouw

- Als een van de mogelijke, tijdelijke, oplossingen van het probleem van de kantorenleegstand wordt ook wel eens het huisvesten van de zogenaamde MOE-landers genoemd.
- Dit betreft inwoners van Midden en Oost-Europa, die tijdelijk in Nederland verblijven voor hun werk.
- In verschillende gemeenten zijn al ideeën geopperd. Verbeteren van de leefomstandigheden van deze groep en terugdringen van overlast door huisjesmelkers staat daarbij centraal.
- Hoewel dit zeker een mogelijkheid is die het overwegen waard is, zijn er nog weinig gebouwen daadwerkelijk voor dit doel omgebouwd.

In diverse gemeenten wordt dit momenteel onderzocht. Bijvoorbeeld in Schiedam, waar een ondernemer het Westpointgebouw (foto) graag zou willen transformeren naar een "Polenhotel".

2.4 Andere handvatten

Teneinde deze nieuwe kantorenstrategie ook op operationeel niveau te laten slagen is verdere uitwerking noodzakelijk.

Van huidige plannen naar nieuwe alternatieve plannen

Voor diverse locaties geldt dat planreductie noodzakelijk is. Gemeenten kunnen de huidige plannen voor deze locaties analyseren en in nauwe samenwerking met marktpartijen komen met alternatieve plannen. Hieruit kan vervolgens de mate van planreductie uit worden bepaald. Het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland neemt het initiatief om voor enkele voorbeeldlocaties samen met de verantwoordelijke gemeenten en marktpartijen een nadere analyse te maken om zo een realistische oplossingsrichting te formuleren.

Transformatiefonds

Een vaker genoemde suggestie om verouderd vastgoed aan te pakken is het oprichten van een fonds. Een fonds door en voor de vastgoedbranche. Hierin wordt door marktpartijen geld gestort dat gebruikt wordt voor transformatie. Het geld kan uit verschillende bronnen afkomstig zijn.

Het Rijk heeft aangegeven dat de aanpak van de leegstand van kantoren met name via regionale en lokale maatregelen tot stand moet komen. Het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland is van mening dat de gemeentelijke of regionale schaal niet echt passend is voor een dergelijk fonds. Om meer slagkracht te kunnen ontwikkelen en de concurrentiepositie van de regio niet aan te tasten is de provincie een meer passend niveau als uitvoerend orgaan ten behoeven van zo'n fonds. Holland Rijnland kan in samenwerking met andere regio's in overleg treden met de provincie om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een dergelijk fonds met als doel het verkrijgen van private financiering.

Monitoring

Een goede monitoring is essentieel. Ten eerste geeft dit zicht op verbetering van de kantorenmarkt: meten is weten. Ten tweede is dit ook een instrument om de noodzakelijke samenwerking tussen de gemeenten te bevorderen.

10. *De samenwerkende gemeenten spreken af de in 2011 uitgebrachte kantorenmonitor jaarlijks te actualiseren. Op deze wijze kan worden gemeten of de voorgestelde maatregelen werken en effectief zijn en is bijsturing mogelijk.*

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zal de bovenstaande afspraken bewaken en gemeenten er op aanspreken wanneer de afspraken niet juist worden nagekomen.

2.5 Rollen van andere partijen

De gemeenten in Holland Rijnland gaan op weg naar een gezonde kantorenmarkt. Overheden, lokaal, regionaal en provinciaal zullen daar samen een duidelijke rol in spelen. De markt zal niet zelf het gewenste evenwicht kunnen herstellen. Zonder het probleem van leegstand sterk naar zich toe te trekken zullen de gemeenten zich richten op het creëren van randvoorwaarden zodat de markt daar op in kan spelen. In deze paragraaf wordt ingegaan op de gewenste rol van andere partijen betrokken bij het proces om de kantorenmarkt weer gezond te maken.

De overheid heeft op lokaal en regionaal niveau geen mogelijkheden marktpartijen te “dwingen” tot het in haar ogen gewenst gedrag. Wel kan zij marktpartijen verleiden om samen het maatschappelijke probleem van de leegstand van kantoren terug te dringen en tot nieuwe oplossingen te komen. Open dialoog tussen markt en overheid is hierbij van cruciaal belang.

De beleggers

Om beleggers te stimuleren over te gaan tot transformatie is fondsvorming door en voor de vastgoedbranche op provinciaal niveau een interessante oplossingsrichting.

Door huurverlaging, promotie, betere facility management en renovatie van kantoren kunnen beleggers mede zorgen dat de leegstand afneemt. Dit lukt echter niet als de locatie geen toekomstwaarde heeft en de leegstand structureel van aard is. Dan zullen beleggers over moeten gaan tot transformatie. Zoals eerder aangegeven, is dit kostbaar en houden beleggers op dit moment nog te veel vast aan achterhaalde en te hoge boekwaarden voor hun vastgoed. Een transformatiefonds verdeelt de financiële pijn bij transformatie naar een andere functie over een groter aantal vastgoedpartijen.

De projectontwikkelaars

Door middel van discussiebijeenkomsten met projectontwikkelaars ontstaat begrip voor elkaars standpunten. Vervolgens kunnen overheid en marktpartijen samen concrete concepten ontwikkelen voor duurzame renovatie en transformatie. Door meer in te zetten op innovatieve renovatie kan verouderd vastgoed steeds goedkoper worden gerenoveerd en weer toekomstbestendig worden gemaakt. Dit als volwaardige tak van sport naast duurzame ontwikkeling van nieuwe kantoorpanden.

De makelaars

Intensiever contact met makelaars biedt mogelijkheden voor gemeenten om de maatschappelijke boodschap uit te dragen. Makelaars kennen de regionale markt, weten hoe hoog de leegstand is op de verschillende locaties en kunnen ook inschatten of deze structureel is. Met deze kennis kunnen zij richting beleggers en projectontwikkelaars ook de minder prettige boodschappen uitdragen. Ook richting de eindgebruikers kunnen de makelaars uitleggen dat door renovatie van verouderd vastgoed de huisvestingeisen vaak ook goed (en daarmee op duurzame wijze) kunnen worden ingevuld.

2.6 Financiële paragraaf

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland wil via deze financiële paragraaf inzicht geven in de processen die kunnen leiden tot financiële consequenties voor de samenwerkende gemeenten. Ook voor het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland zelf brengt deze kantorenstrategie kosten met zich mee in de vorm van extra overleg en de jaarlijkse monitoring van de kantorenmarkt. Een regionale kantorenstrategie met bindende afspraken heeft consequenties voor de samenwerkende gemeenten van Holland Rijnland. Veelal zijn dit procedurele consequenties. Een aantal van de afspraken vraagt ook om concrete acties van de gemeenten. Bijvoorbeeld om per kantorenlocatie een duidelijk profiel te ontwikkelen en -indien er sprake is van veroudering- de renovatie- en transformatieopgave in kaart te brengen. Een uniform beoordelingsprotocol, nodig voor onderling vergelijk, is snel opgezet. Echter daarna zal elke gemeente flink aan de slag moeten gaan. De kosten van bovenstaande acties liggen binnen de reguliere taken van de gemeenten. Deze regionale kantorenstrategie geeft de kaders aan. Hierbinnen nemen de gemeenten op locatieniveau de verdere uitwerking op zich. In de begroting van de komende jaren zullen de gemeenten middelen toekennen om bovenstaande acties in gang te zetten.

Voor de ene gemeente zal de renovatie- en transformatie opgave en de daarmee samenhangende kosten groter zijn dan voor de andere gemeente. Dit hangt samen met de hoeveelheid van verouderd vastgoed op de kantorenlocaties en hoeverre in afgelopen jaren reeds stappen zijn gezet in de aanpak van leegstand.

Concrete vergunningverlening van transformaties kunnen financiële gevolgen hebben voor de gemeente. In casu betreft dit planschade en vermindering van inkomsten uit de OZB-belasting.

Ten aanzien van *planschade* valt op te merken dat de kans bestaat dat wanneer de gemeente de transformatie van een kantoor naar een andere functie mogelijk maakt, zij een planschadeclaim krijgt. Het is namelijk niet ondenkbaar dat de vastgoedwaarde van omliggende kantoren daalt. Wanneer de eigenaren van deze kantoren een planschadeclaim indienen, kan het gebeuren dat de rechter deze claim honoreert. Echter, dit hoeft niet per definitie financiële schade te betekenen voor de gemeente. In een overeenkomst met de initiatiefnemer van de transformatie kan de gemeente afspreken dat zij de kosten die zij moet betalen, verhaalt bij die initiatiefnemer. Toch zijn er situaties dat planschadeclaims wel financiële consequenties hebben voor gemeenten. Namelijk wanneer bij de actualisatie van bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen inhoudelijke aanpassingen worden doorgevoerd. Dit geeft dan wellicht aanleiding tot door de rechter gehonoreerde planschadeclaims. De kosten voor het betalen van deze claims kunnen niet worden verhaald bij derden. De gemeente is dan immers de initiatiefnemer.

De inkomsten uit de *OZB-belasting* dalen bij transformatie. Tenminste, wanneer dit wordt beschouwd op pandniveau. Immers, voor een leegstaand kantoorpand betaalt de vastgoedeigenaar de gemeente belasting als zijnde het pand volledig verhuurd. Een transformatie naar andere functies zoals bijvoorbeeld wonen zal altijd resulteren in een lagere vastgoedwaarde. De beleggingswaarde van een kantoorpand is nu eenmaal lager dan de beleggingswaarde van een appartementencomplex. De OZB-belastinginkomsten op pandniveau dalen daarom. Echter, ook dit hoeft niet per definitie financiële schade te betekenen voor de gemeente. De gemeente kan namelijk het tarief voor het segment niet-wonen verhogen. Dit levert over het gehele segment extra OZB-belastinginkomsten op. Incidentele dalingen in het niet-wonen segment op pandniveau door transformatie worden hierdoor weer te niet gedaan. Budget neutraal.

Landelijk bestaan er ideeën om de WOZ-waarde van leegstaande kantoorpanden te verlagen. Hierdoor kan de vastgoedeigenaar afschrijven tot deze lagere WOZ-waarde. Wettelijk kan er worden afgeschreven tot deze WOZ-waarde en niet hieronder. Experimenten moeten uitwijzen of een dergelijke verlaging van de WOZ-waarde de vastgoedeigenaar voldoende prikkels geeft om sneller af te waarderen en over te gaan tot transformatie. De individuele gemeenten binnen Holland Rijnland hebben zelf de keuze hoe om te gaan met het planschaderisico bij de actualisering van bestemmingsplannen en het experimenteren met verlaging van de WOZ-waarde voor prikkels om transformatie te stimuleren.

Daarnaast heeft *planreductie* van kantoren eveneens financiële gevolgen.

Ten eerste omdat dit aanleiding kan geven tot planschadeclaims. Immers, de grond is destijds door marktpartijen en particuliere bedrijven aangekocht met de verwachting (soms ook vastgesteld in het bestemmingsplan) dat kantoorontwikkeling mogelijk zou zijn. Wanneer de gemeente partijen die mogelijkheid en daarmee potentiële opbrengsten ontnemt, kan dit leiden tot planschadeclaims.

Ten tweede leidt het schrappen van (potentiële) kantooropbrengsten tot een neerwaartse bijstelling van de grondexploitatie van de betreffende plannen en daarmee mogelijk tot problemen voor de gemeente.

3 Kiezen voor locaties

Kiezen is de grondslag van elke vorm van beleid. Om te bepalen wat het juiste beleid per kantorenlocatie is, zijn de regionaal concurrerende locaties onderzocht en beoordeeld. Kiezen betekent het aanwijzen van locaties die wel of geen toekomstwaarde hebben als kantorenlocatie. Door te durven kiezen kan er (des)investeringsbeleid worden gevormd. Indien de toekomst van kantorenlocaties bekend is, kunnen de eigenaren van het vastgoed op deze locaties daaruit de mogelijkheden voor herontwikkeling of transformatie afleiden.

Figuur 1 Kiezen voor locaties: duurzame kantoorlocaties (groen), niet duurzame kantoorlocaties (rood) en W4-locaties (geel)

3.1 Drie categorieën

De indeling van kantorenlocaties is tot stand gekomen aan de hand van criteria als afzetbaarheid van nieuwbouw, marktvraag op korte termijn en op lange termijn, de effecten op de bestaande voorraad van kantoren, et cetera. Per locatie zijn tevens de mogelijkheden voor transformatie naar andere functies geanalyseerd. Ook deze transformatiepotentie is een criteria geweest voor onderstaande indeling.

Op basis van deze analyse zijn binnen de regio Holland Rijnland drie categorieën kantorenlocaties onderscheiden:

Duurzame kantoorlocaties

Werkgelegenheidsgroei en de daarmee gewenste groei van het aantal m² kantoren is op deze locaties te voorzien en wordt door de betreffende gemeenten proactief gefaciliteerd. Deze locaties zijn aantrekkelijk voor toekomstige kantoorgebruikers. Bio Science Park en Space Businesspark zijn twee themalocaties die vallen in deze categorie. Beide clusters hebben hun eigen markt en dynamiek. Op deze locaties wordt vast gehouden aan de gekozen thematiek. Een selectief vestigingsbeleid is daarbij gewenst. Wanneer ook ondernemers buiten dit thema worden toegelaten, verliezen de locaties veel aan kracht.

Space Businesspark (links) en Bio Science Park (rechts) – Duurzame kantoorlocaties

Daarnaast vallen de kantorenlocaties Leiden Stationsgebied en Alphen Stationsgebied in deze categorie. Deze locaties zijn in trek bij beleggers en hebben toekomstwaarde. Met name door de situering rond een intercity station en het multifunctionele karakter. Zowel Leiden Centraal als het station Alphen aan den Rijn zijn knooppunten in het StedenbaanPlus netwerk. Dergelijke knooppunten worden gekenmerkt door snijdende HOV-lijnen, een hoge bereikbaarheid, aanzienlijke functiediversiteit en een meer dan lokaal verzorgingsgebied met hoge reizigers aantallen. Voor de locaties rond deze stations geldt dat aanvulling van het kantorenprogramma door middel van nieuwbouw mogelijk is. De beide gemeenten streven er naar kantoren zoveel mogelijk te centraliseren op deze locaties. Tevens dient er te worden ingezet op renovatie van verouderde kantoren. Transformatie naar woningbouw of andere functies om het gebied aantrekkelijker te maken kan evenzeer tot de mogelijkheden behoren.

Stationsgebied Leiden (links) en Stationsgebied Alphen a/d Rijn (rechts) – Duurzame kantoorlocaties

Niet-duurzame kantoorlocaties

Deze locaties zijn naar maatstaven van de huidige en toekomstige markt niet meer geschikt voor kantoren. De opgave is hier om per saldo het aantal m² aan kantoorareaal terug te dringen. Daarmee ligt de nadruk op transformatie. In Holland Rijnland vallen drie wat geïsoleerde locaties in deze categorie. Dit zijn de kantorenlocaties Plesmanlaan en Kanaalpark in Leiden en de kantorenlocatie Henry Dunantweg in de gemeente Alphen aan de Rijn. Deze locaties kennen leegstand en de aantrekkelijkheid voor nieuwe maar ook voor zittende ondernemers staat onder druk. Leegstand veroorzaakt een negatieve uitstraling. De monofunctionaliteit alsmede de beperkte bereikbaarheid per openbaar vervoer verminderen de toekomstwaarde van deze kantorenlocaties. Op beide locaties zal langzaam worden afgebouwd ten gunste van woningbouw, leisure of horeca. Dit betekent niet dat op deze locaties de kantoorfunctie in zijn geheel verdwijnt. Echter het aandeel kantoren zal op deze locaties op termijn afnemen.

Plesmanlaan, Leiden (links) en Kanaalpark, Leiden (rechts) – Niet-duurzame kantoorlocaties

Henry Dunantweg, Alphen aan den Rijn – Niet-duurzame kantoorlocatie

W4-locatie (Wonen, Water, Wegen en Werken)

Binnen Holland Rijnland heeft de snelweglocatie aan de A4, bestaande uit W4-Leiderdorp, W4-Zoeterwoude en W4-Leiden (Knoop-Oost/Roomburg), een aparte status. Deze snelweglocatie is bedoeld als regionaal concurrerende locatie. Ook concurrerend buiten de regio Holland Rijnland. Twee van de nieuwe stations van de RijnGouwelijn worden gerealiseerd bij Zoeterwoude Smeetsweg en Zoeterwoude Meerburg. Hiermee wordt deze W4-locatie aantrekkelijker voor kantoorgebruikers en heeft de locatie potentie en toekomstwaarde. De bestaande plancapaciteit voor deze locatie lijkt echter te hoog. De verschillende deellocaties van W4 worden onderzocht op optimaliseringsmogelijkheden van de bestaande multifunctionele programmering in de vorm van uitbreiding van de niet-kantoorfuncties.

W4 -locatie

Naast de bovenstaande vier duurzame kantoorlocaties en de W4-locatie met een aparte status in de kantorenstrategie worden grootschalige kantoorontwikkelingen voor de regionale markt in principe niet toegestaan op andere locaties. Mochten er in de dynamiek van de markt initiatieven naar voren komen die een aantoonbare stimulans geven aan de regionale economie dan zullen dergelijke initiatieven besproken worden in het portefeuillehoudersoverleg op het moment dat de initiatieven manifest worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het Flower Science Park en Valkenburg.

3.2 Indicatieve strategie per regionale kantorenlocatie

Leiden, Stationsgebied/Schipholweg

Het stationsgebied in Leiden is in Holland Rijnland de meest logische locatie als het gaat om de combinatie van planreductie, renovatie en verdere kantorenontwikkeling. Het station Leiden Centraal is knooppunt in het StedenbaanPlus netwerk, de bereikbaarheid per OV is goed, en de locatie ligt op slechts enkele minuten van Schiphol. Dit maakt het niet alleen een interessante vestigingslocatie voor de regio, maar ook voor daar buiten. De uitstraling van het gebied is echter onvoldoende. Sommige kantoren ogen gedateerd, of staan er leeg en verwaarloosd bij. Ook in nieuw opgeleverde panden staat nog ruimte leeg. Naast toevoeging van nieuwe kantoren, nodig voor de noodzakelijke verversing van het aanbod, zijn maatregelen nodig zoals het renoveren van bestaande kantoren en transformatie van kantoren naar andere functies (zoals al gebeurde met het gebouw waar nu Golden Tulip in is gehuisvest). Hiermee krijgt het gebied meer kwaliteit. Ondanks dat het gebied tussen een OV-knooppunt en de Leidse binnenstad ligt is het gebied rond de Schipholweg monofunctioneel. Om de aantrekkelijkheid van de locatie te vergroten is het aan te raden ook ruimte te reserveren voor andere functies. In het Masterplan Leiden Stationsgebied is hier een aanzet voor gegeven. Tot slot zijn investeringen in de openbare ruimte van belang. Nu domineert het autoverkeer. Het verblijfsklimaat voor voetgangers behoeft aandacht.

Alphen, Stationsgebied

Voor het stationsgebied in Alphen, een knooppunt in het StedenbaanPlus netwerk, is de strategie om ontwikkeling van nieuw programma (zowel kantoren als andere functies) te blijven toestaan. Het moet mogelijk blijven in de toekomst een bepaalde hoeveelheid vierkante meters kantoorruimte te ontwikkelen als de vraag zich voordoet. Daarnaast zal worden ingezet op transformatie. Dit zal gelden voor het NUON-kantoor en is al eerder gebeurd met het voormalige belastingkantoor. Investerings in de openbare ruimte zijn van belang. Daarnaast is het belangrijk dat het Nieuwe Werken zo veel mogelijk wordt gefaciliteerd.

Zoeterwoude, W4

De ontwikkeling van deze locatie is vertraagd. De bestaande plancapaciteit van deze locatie lijkt te hoog. Daarom is een nieuwe visie op het gebied ontwikkeld, waarin inspelen op de vraag uit de markt het uitgangspunt is. Deze koerswijziging lijkt zijn vruchten af te werpen. Een en ander kan planreductie in een deel van het kantorenprogramma betekenen, in combinatie met een nieuw plan waarin andere (niet-kantoor)functies worden uitgebreid. Mogelijk zal dit niet de eerder geprognosticeerde opbrengsten kunnen opleveren. In die zin heeft het gebied een nieuwe analyse nodig om te bepalen welke functies kunnen worden ontwikkeld om het gebied een fundamenteel ander karakter te geven. Hierbij zal mogelijk op de grondwaarde moeten worden afgewaardeerd. De betreffende aandeelhouders hebben hier inmiddels voorzieningen voor getroffen.

Leiderdorp, W4

Ook de ontwikkeling van de projecten in het W4-gebied van Leiderdorp (Vierzicht, Bospoort, Elizabethhof) komt minder snel van de grond dan gehoopt, met het verschil dat dit geen leeg gebied is en er ook recent nog bijgebouwd is. Toch stagneert de ontwikkeling: het realiseren van grootschalige nieuwe kantoren lijkt moeilijk te slagen. De strategie voor deze locatie behelst eveneens het reduceren van plancapaciteit. Nieuwe aanvullende functies kunnen het gebied meer toekomstwaarde geven. Daarnaast is de uitstraling van de openbare ruimte matig en zijn er weinig voorzieningen aanwezig die het kantorenaanbod daadwerkelijk versterken. Het verbeteren van de openbare ruimte en voorzieningen is nodig om de kantoorfunctie een nieuwe impuls te geven.

Leiden, Roomburg (W4 bestaand bedrijventerrein)

De locatie Roomburg heeft een goede autobereikbaarheid en is bovendien een zichtlocatie. Het realiseren van kantoren is op deze locatie minder gewenst. Het gebied is in hoofdzaak een goed functionerend bedrijventerrein, de reeds aanwezige kantoren hebben veelal een binding met de aldaar gevestigde bedrijven. Daarbij is het gebied minder goed bereikbaar per openbaar vervoer en zijn er geen voorzieningen aanwezig. Bovendien zijn er voldoende alternatieven in de omgeving. Op nog geen honderd meter van deze locatie ligt de Meerburgpolder (W4 Zoeterwoude), dat een grote plancapaciteit voor kantoren heeft met eveneens een goede autobereikbaarheid.

Leiden, Plesmanlaan

De kantoren in de omgeving van de Plesmanlaan hebben te maken met de hoogste leegstand van de regio. Renovatie en transformatie liggen dan ook voor de hand, waarbij wel moet worden bedacht dat deze locatie voor wonen minder geschikt is. De parkeerdruk op deze locatie is hoog. Het realiseren van meer en betere parkeervoorzieningen is daarom belangrijk, zeker gezien de typologie als snelweglocatie.

Alphen aan den Rijn, Henry Dunantweg

De Henry Dunantweg vervult met name een lokale rol, maar biedt ook ruimte aan organisaties die niet per se lokaal gebonden zijn. Op dit moment functioneert de locatie redelijk maar er is relatief veel aanbod in andere functies. In de toekomst kan gedacht worden aan investeringen in de openbare ruimte om het transformatie proces te stimuleren, de locatie biedt kansen voor woningbouw. Een geleidelijke transformatie waarbij het aandeel kantoren afneemt ten gunste van andere functies geeft deze locatie de meeste kansen.

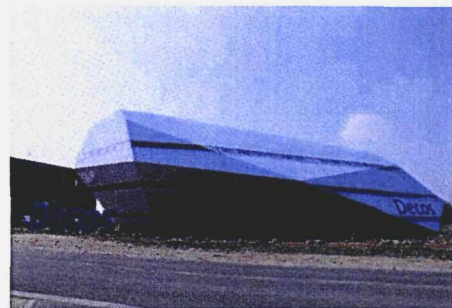
Leiden, Kanaalpark

Kanaalpark is een enigszins verscholen locatie in de nabijheid van NS-station Leiden Lammenschans. Door de realisatie van het ROC kan deze locatie een extra stimulans krijgen op het gebied van voorzieningen. Het gebied kan voor transformatie in aanmerking komen, maar daarbij moet wel zorgvuldig nagedacht worden welke functies hier passen en aanvullend zijn op de locatie. Het opknappen van de openbare ruimte behoort tot de aanbevelingen. Deze is namelijk op dit moment minder goed onderhouden.

Themalocaties (Bio Science Park en Space Businesspark)

De beide themalocaties vereisen weinig ingrepen. Door het stringente vestigingsbeleid en de bijzondere typologie van de meeste kantoren (kantoren + laboratoria) op deze locaties hebben zij een geheel eigen dynamiek. Aandacht aan de openbare ruimte en het realiseren van meer voorzieningen kan beide locaties echter wel versterken. Daarnaast is vasthouden aan het thema door middel van een goed vestigingsbeleid nodig om de kracht van beide locaties te bewaken.

4 De problematiek

De kantorenmarkt in Nederland verkeert in zwaar weer. De leegstand heeft problematische vormen aangenomen, terwijl de vraag naar nieuwe kantoorruimte alleen maar verder afneemt. “Te huur”-borden domineren het uitzicht vanaf de Nederlandse snelwegen. Dit hoofdstuk gaat in op de problematiek van de kantorenmarkt in Nederland.

De leegstand van kantoren in Nederland bedroeg in 2010 14%. De oorzaken hierachter zijn divers, maar de recente economische crisis en de opkomst van het Nieuwe Werken hebben daar aan bijgedragen. Hoofdoorzaak is dat er meer kantoren zijn ontwikkeld dan er gebruikers zijn. Daarnaast is het erg onaantrekkelijk om kantoren te slopen, zelfs als duidelijk is dat zich nooit meer een gebruiker zal aandienen.

Bij zowel de overheid als marktpartijen is het besef gerezen dat het “vijf over twaalf” is. Eigenlijk is het al te laat, maar door nu in te grijpen kan voorkomen worden dat de kantorenmarkt nog ongezonder wordt dan dat deze nu reeds is. Sinds het Rijk in het voorjaar van 2011 het Actieprogramma Aanpak Leegstand Kantoren presenteerde beginnen mondesmaat maatregelen genomen te worden.

Belangrijk is om te komen tot werklocaties die aantrekkelijk zijn en dat ook in de toekomst blijven. Locaties die inspelen op de eisen van nu, maar flexibel genoeg zijn om ook in te kunnen spelen op de eisen van morgen.

4.1 Over leegstand, marktvraag en nieuwbouwplannen

Nederland heeft een fors overschot aan kantoorruimte; in 2010 stond 6,7 miljoen m² leeg. Dit is 14 procent van de totale voorraad (circa 47 miljoen m²). Een gezonde kantorenmarkt kent 5, hooguit 7 procent frictieleegstand². Een steeds groter deel van de niet in gebruik zijnde panden staat langdurig leeg zonder perspectief op een nieuwe gebruiker. Sinds het begin van deze eeuw zijn er in Nederland structureel meer meters gebouwd dan de markt kon opnemen. De recessie deed (en doet) daar nog een schepje bovenop. Bij ongewijzigd beleid zal dit overschot de komende jaren sterk toenemen. De vraag naar kantoorruimte loopt terug en aan de aanbodzijde overtreft het aantal nieuwe opleveringen nog steeds het aantal onttrekkingen. De daling aan de vraagzijde heeft grotendeels een structureel karakter. Onder invloed van 'het nieuwe werken' loopt het gemiddelde ruimtegebruik per werknemer terug en na 2020 zal de krimpende beroepsbevolking zich zichtbaar manifesteren.

'Niets doen' zal naar verwachting al in 2015 resulteren in een leegstandspercentage van 25 procent.

Overmatige leegstand is in de eerste plaats verspilling van ruimte en kapitaal – beide factoren waar Nederlanders van oudsher bijzonder zuinig op zijn. Leegstand leidt niet alleen tot waardedaling van het betreffende vastgoed maar vaak ook tot die van de omgeving en kan, zeker wanneer zij zich concentreert, leiden tot sociaal onveilige plekken. Leegstaande kantoren zijn daarnaast geen reclame voor gemeenten als economische vestigingsplaats.

Anderzijds is een volledige ontwikkelingsstop onwenselijk omdat er ondanks het omvangrijke kwantitatieve overschot een gedeeltelijke kwalitatieve mismatch bestaat.

Het oude en nieuwe kantoor van KPMG, naast elkaar gelegen aan de A9 te Amstelveen: verworden tot symbool van 'hoe het niet moet'. Het nieuwe kantoor zit vol, het oude kantoor blijft leeg.

² Frictieleegstand is te beschouwen als de gewenste schuifruimte (direct beschikbare meters) om verhuisbewegingen mogelijk te maken.

4.2 De opgave

De opgave die voorligt is drieledig:

Minder en bewuster nieuw bouwen

Om te beginnen moet de nieuwbouwproductie van kantoren omlaag. Nieuwbouw moet voorbehouden zijn aan ontwikkelingen die naast het belang van de korte en middellange termijn (marktvraag, cash flow) ook nadrukkelijk het lange termijnbelang van een gezonde en aantrekkelijke stad dienen. Zowel pand als locatie moeten beantwoorden aan de criteria marktconformiteit en toekomstbestendigheid.

Meer renoveren

De mogelijkheden voor renovatie van bestaande kantoren op goede locaties moeten beter worden benut. De huidige wegwerpcultuur vraagt om een nieuwe (maatschappelijke) zuinig- en zorgvuldigheid. Dit heeft alleen kans van slagen in combinatie met meer schaarste (minder nieuwbouw, meer onttrekken).

Meer onttrekken

Het 'minder en bewuster nieuw bouwen' en 'meer renoveren' dient gepaard te gaan met een meer dan evenredige onttrekking van kantoren uit de markt. Alleen wanneer er meer m2 worden onttrokken dan er aan m2 nieuwbouw wordt gerealiseerd, kan het huidige overschot aan kantoren worden teruggedrongen. Kantoorpanden kunnen aan de voorraad worden onttrokken door middel van transformatie naar andere functies.

Van groot belang is een op de totale voorraad gericht beleid.

4.3 Waarom is het zo moeilijk?

Hoe heeft het zo ver kunnen komen dat de Nederlandse kantorenmarkt afstevent op een leegstandspercentage van 25%? Waarom is het zo moeilijk om de hierboven geschetste, voor de hand liggende opgaven, in praktijk te brengen? Het antwoord is meerledig en complex.

De nieuwbouw van kantoren dient vele belangen

Die van gebruikers, makelaars, ontwikkelaars, banken, beleggers, gemeenten:

- De kantorenmarkt is grotendeels een huurmarkt waar gebruikers een verplichting van vijf, maximaal tien jaar aangaan. Na afloop van het contract is de huurder vrij om een nieuwer, mooier, energiezuiniger, beter passend kantoor te betrekken. Verhuizen kost uiteraard geld, maar deze kosten worden vaak ruimschoots gedekt met incentives³.
- Voor ontwikkelaars, beleggers en gemeenten waren kantoren tot voor kort een lucratieve bron van inkomsten. Kantoren werden beschouwd als vastgoedproduct waarmee snel geld kon worden verdiend en waarmee exploitaties rond konden worden gerekend. Positiever gesteld hebben kantoren het afgelopen decennium succesvolle gebiedsontwikkelingen mogelijk gemaakt en de aantrekkingskracht van steden vergroot.
- Het toestaan van de realisatie van een (grootschalig) kantoor betekent voor een wethouder vaak het binden van een bedrijf aan zijn/haar gemeente, hetgeen werkgelegenheid, belastingsinkomsten en positieve aandacht voor het lokale vestigingsklimaat genereert. "Als wij het niet toestaan doet de buurgemeente het wel" is daarbij vaak het dilemma.

³ Extraatjes of kortingen, bijvoorbeeld in de vorm van een huurvrije periode.

Verkeerde inschatting van de vraag

Deels vanwege gebrek aan kennis, deels vanwege bovengeschetste belangen is de marktpotentie van diverse kantorenontwikkelingen overschat.

Er is sprake van veroudering en een kwalitatieve mismatch die vraagt om nieuwe kantorenontwikkelingen, maar deze mismatch is (en wordt) overdreven. "Door de vage omschrijvingen van toplocatie, duurzaamheid en het nieuwe werken valt vrijwel iedere nieuwbouwontwikkeling te rekenen tot het marktaandeel van kwalitatieve schaarste."⁴ Daarbij zijn publieke en private partijen ook op kwetsbare locaties met relatief hoge leegstandspercentages vastgoed blijven ontwikkelen.

Ondanks de grootschalige leegstand van kantoren, het landelijke overschot aan bedrijventerreinen, de regionale bevolkingskrimp en de landelijke krimp van de potentiële beroepsbevolking lijken veel gemeenten nog in de ban van het groeidenken. Doordat goede onderlinge afstemming lange tijd heeft ontbroken, hebben publieke en private partijen zichzelf te rijk gerekend. Wanneer het blikveld van gemeenten ophoudt bij hun eigen grenzen en dat van private partijen niet veel verder reikt dan individuele transacties en locaties, ontstaat logischerwijs een situatie waarin iedereen 'vecht' om dezelfde markt.

Renovatie is kostbaar

In een overvoerde markt, waarin nieuwbouw altijd voorradig is en gebruikers de voorkeur geven aan het nieuwste van het nieuwste, is het financiële risico van ingrijpende renovaties vaak te groot. Verouderde installaties blijken het grootste obstakel bij het verduurzamen (nieuw leven inblazen) van bestaande kantoren en maken renovatie kostbaar. Er zijn veel succesvoorbeelden te noemen, maar deze zijn veelal in opdracht uitgevoerd en met niet geringe budgetten.

Transformatie naar andere functies is complex

Slechts een beperkt deel van de voorraad is geschikt voor transformatie naar een andere functie. Het merendeel van de structurele leegstand bevindt zich op monofunctionele locaties; ingericht op een type gebruik. Transformatie van deze locaties is complex. Voor een deel zijn deze gebieden, bijvoorbeeld door de ligging aan snelwegen, nauwelijks geschikt voor niet-kantoorfuncties. Andere locaties zijn recent ontwikkeld waardoor de boekwaarde erg hoog is, wat transformatie vooralsnog onbetaalbaar maakt.

Versnipperde leegstand

Kantoorpanden staan zelden volledig leeg, waardoor op het niveau van het object de noodzaak van renovatie, transformatie of sloop/ nieuwbouw beperkt is.

Boekwaarde blijft hoog, afboeken doet pijn

Vastgoed representeert een marktwaarde en een boekwaarde. Idealiter komen beide overeen, op de kantorenmarkt is de kloof tussen beide bijzonder groot geworden. Boekwaarde laat zich uitleggen als het bedrag dat volgens de boeken nog aan een pand moet worden verdiend, gezien de destijds gemaakte investeringen en de verwachtingen ten aanzien van huuropbrengsten. De marktwaarde is de reële waarde van een object, die mede wordt bepaald door (de waarde van) concurrerend aanbod en de feitelijke verhuurbaarheid. Kantoren kunnen na 10 tot 20 jaar vaak niet meer goed de concurrentie aan met nieuwbouw. Dan ontstaat er de kans op leegstand. Echter ondanks de matige vooruitzichten voor deze kantoren wordt de waarde in de boeken niet aangepast. Gemeenten kunnen helaas niet veel aan doen aan deze realiteit.

⁴ Bouke-Pieter van Dijk

Deze hoge boekwaarde zit renovatie, transformatie en sloop in de weg. Het afboeken op de boekwaarde betekent feitelijk verlies nemen. Het is voor de eigenaren van het vastgoed niet zomaar een pure boekhoudkundige handeling, het doet wel degelijk pijn. Het gaat immers direct af van de winst. Toch rijpt het besef onder marktpartijen, en dan met name onder de institutionele beleggers, dat afwaarderen en het verkorten van de levensduur van een kantoorpand noodzakelijk en onvermijdelijk is. Want hoe dan ook, de reële waarde van incourant vastgoed zal afnemen. Hiermee wordt een ander knelpunt geïntroduceerd. Namelijk dat de waarde van incourant vastgoed onder de financieringswaarde zal komen. De vastgoedeigenaar zit dan in een fuik: geld om te renoveren of transformeren heeft hij niet en het enige dat hij kan doen is steeds meer verlies nemen. Dit incourant vastgoed op kwalitatief mindere locaties is niet in handen van institutionele beleggers maar vaak het eigendom van kleinere particuliere beleggers. Deze categorie is vrij groot en zal zich blijvend verzetten tegen maatregelen die de gemeente of andere overheden treffen. Vooral omdat dergelijke maatregelen vaak een versnelling betekent van het proces om daadwerkelijk verlies te nemen. Zij zullen dit weigeren om de eenvoudige reden dat dit kan leiden tot hun faillissement.

Om deze reden hebben ook banken (als financiers) een groot belang om het leegstandsprobleem op een geleidelijke manier op te lossen. Ook bij financiers is het besef dat de lucht uit de markt moet maar wel met kleine beetjes tegelijk, zodat er sprake kan zijn van een zachte landing. De bank heeft namelijk geen belang bij faillissementen van vastgoedeigenaren. Ook zij kunnen niets met incourant vastgoed.

Knelpunten

De driedelige opgave bestaande uit planreductie, renovatie en onttrekking via transformatie en sloop/ nieuwbouw is weerbarstig en er zijn vele knelpunten aan te wijzen. De eerder genoemde hoge boekwaarde is een groot knelpunt. Ook het verlies op de grondexploitatie bij het temporiseren en schrappen van plannen voor kantoren is een belangrijk knelpunt. Evenals het feit dat het achterlaten van bestaand vastgoed voor de eindgebruiker vooralsnog geen consequenties heeft. Deze en andere knelpunten kunnen door samenwerking tussen gemeenten en marktpartijen (deels) worden weggenomen. Bijlage 4 geeft in tabelvorm weer wat de belangrijkste knelpunten zijn en wat partijen kunnen doen om deze knelpunten weg te nemen.

Ter illustratie: Na afloop van het huurcontract is de huurder vrij om een nieuwer, mooier, energiezuiniger, beter passend kantoor te betrekken.

Cap Gemini zoekt nieuw kantoor in of nabij Utrecht

Automatiseerder en ICT-dienstverlener Cap Gemini wil in 2013 verhuizen naar een nieuw hoofdkantoor. Over de keuze voor de precieze locatie wordt binnen het concern nog gesproken. Wel is zeker dat die in of nabij Utrecht zal zijn en dat het gebouw een omvang moet hebben van ongeveer 20.000 m², ongeveer de helft van het huidige hoofdkantoor.

Een woordvoerder van het Franse concern. 'Ons huurcontract voor het gebouw aan de Papendorpseweg in kantorenpark Papendorp, loopt in 2013 af. Vervolgens willen we een gebouw betrekken waar de organisatie beter volgens het concept nieuwe werken kan functioneren. Dit betekent dat we dicht bij een openbaar vervoer knooppunt willen zitten en dat we met de ruimte efficiënter kunnen omgaan, flexibeler kunnen werken. Dat betekent onder andere dat we de beschikking willen hebben over ruimten met grotere vloeroppervlakken. Het huidige complex, dat aan het begin van deze eeuw is bedacht en dat wij in 2003 betrokken, voldoet niet aan die specificaties.'

'Cap Campus' is gebaseerd op een masterplan van T + T Design en bestaat uit vier hoofdgebouwen en een conferentiezaal en ongeveer 1.200 parkeerplaatsen. Het is ontworpen door De Architecten Cie (Frits van Dongen) en Veenendaal and Bocanet (Ed Veenendaal).

Bron: Interlandvastgoed, 10/2/2011

5 Perspectiefwijziging, “vijf over twaalf”

De grootschalige en oplopende leegstandsproblematiek op de kantorenmarkt wordt door alle partijen, privaat en publiek, onderkend. Waar deze lange tijd als probleem van de markt werd beschouwd, is inmiddels het besef doorgedrongen dat een bredere aanpak noodzakelijk is waarbij ook voor overheden een belangrijke rol is weggelegd. Zowel het ruimtelijke ordeningsbeleid als de marktmechanismen hebben ten aanzien van de kantorenmarkt gefaald. In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van deze perspectiefwijziging, de reeds ondernomen acties en de voorgenen acties voor een beter werkende kantorenmarkt.

5.1 Actieprogramma Aanpak Leegstand Kantoren

Kantorentop (mei 2010)

In mei 2010 kwamen het Rijk, provincies, gemeenten, beleggers, ontwikkelaars en gebruikers bijeen in de Kantorentop. Een initiatief van toenmalig minister van VROM en de Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed Nederland (IVBN). Tijdens deze Kantorentop werd een akkoord bereikt over de aanpak van de structurele leegstand op de kantorenmarkt. Betrokken partijen spraken onder meer af om programma's regionaal beter te zullen afstemmen, minder gronden voor de bouw van nieuwe kantoren uit te geven, sterker in te zetten op renovatie en verduurzaming van de bestaande voorraad en nieuwbouw te reserveren voor hoogwaardige, binnenstedelijke locaties met een goede (OV)bereikbaarheid.

Succesverhaal: transformatie kantoren

GAK-gebouw, Amsterdam

- Het GAK-gebouw in Amsterdam is een kantoorgebouw in Bos en Lommer dat stamt uit de jaren zestig van de vorige eeuw.
- Sinds 2005 staat het leeg en is het niet gelukt er een andere kantoorgebruiker voor te vinden.
- Corporatie Stadgenoot en projectontwikkelaar AM hebben er nu voor gekozen het gebouw te transformeren in studentenwoningen. Dit is nauwelijks rendabel, maar levert meer op dan leegstand.
- “Voor zo'n zelfstandige eenheid kunnen we slechts 310 of 320 euro per maand vragen. Door het stelsel kunnen we geen hogere huur vragen. Dat is raar. De klant wil wel meer betalen. Op de particuliere markt is hij nog veel meer geld kwijt. Stel dat we 400 euro zouden kunnen vragen, dan neemt de onrendabele last flink af en wordt het mogelijk zo'n gebouw in een veel hoger tempo te transformeren”, aldus Gerard Anderiessen, bestuurder van Stadgenoot, in een interview met Architectenweb.nl.

De Wet kraken en leegstand (oktober 2010)

In oktober 2010 volgde de Wet kraken en leegstand. Hiermee hebben gemeenten meer bevoegdheden gekregen om leegstand aan te pakken. Zij hebben hiertoe de volgende instrumenten:

- Instellen van een leegstandsverordening met daarin een meldingslicht voor eigenaren van leegstaande panden.
 - Maximum boete bij niet melden: € 7.500.
 - Leegstandsgesprek en verplichtende voordracht van een huurder door de gemeente;
 - Wanneer eigenaar niet meewerkt kan een last onder dwangsom worden opgelegd die kan oplopen tot tienduizenden euro's.
- Bovenstaand pakket aan maatregelen heeft zijn beperkingen: gemeenten moeten aanzienlijke inspanningen leveren alvorens kan worden overgegaan tot het opleggen van een dwangsom.

Actieprogramma leegstand kantoren (7 maart 2011)

Onder leiding van Minister Schultz van Haegen is in overleg met diverse marktpartijen een vervolg gegeven aan de landelijke aanpak. Op 7 maart 2011 werd het Actieprogramma Aanpak Leegstand aan de Tweede Kamer aangeboden. Strekking van dit actieprogramma: banken, beleggers, projectontwikkelaars en overheden moeten samenwerken aan een (nader) voorstel om de kantorenmarkt weer gezond te maken. Het actieprogramma krijgt vorm in drie pijlers:

- Experimenteergebieden - herontwikkeling, transformatie en sloop.
 - Maatregelen om het functioneren van de kantorenmarkt op lange termijn te verbeteren.
 - Betere regionale ruimtelijke planning, programmering en afstemming.
- Annex 1 geeft een gedetailleerde beschrijving van het Actieprogramma.

Kamerbrief 'Fiscale maatregelen en plannen van aanpak leegstand kantoren' (28 april 2011)

In een kamerbrief van 28 april reageert de minister op drie plannen van aanpak van oppositiepartijen D66, SP en PvdA en geeft zij conform de belofte in het Actieprogramma aan in hoeverre fiscale aanpassingen kunnen leiden tot versoepeling van herstructurering en transformatie. De conclusie is dat het kabinet terughoudend is met het introduceren van nieuwe fiscale instrumenten. Annex 2 geeft een gedetailleerde beschrijving van deze Kamerbrief.

5.2 Provinciale visie en regionale opgave

In lijn met actie 3 uit het landelijke Actieprogramma heeft de provincie Zuid-Holland een 'Aanzet voor een kantorenstrategie voor Zuid-Holland' laten opstellen. Hierin wordt geconstateerd dat er in Zuid-Holland – met een leegstandsvolume van 1,5 miljoen m² en een fors grotere plancapaciteit dan nieuwbouwbehoefte tot 2020 – werk aan de winkel is. Het document bevat hiertoe de volgende agenda (gericht aan de provincie):

1. Maak samen met de regio's strategische keuzes in de plancapaciteit voor kantoren.
 - Samen met regio's keuzes maken tussen plannen: schrappen, uitruilen of uitstellen.
2. Kies per regio voor ontwikkeling van kantoren op de meest kansrijke locaties.
 - Onderscheidende locaties.
 - Locaties die beschikken over dubbele bereikbaarheid (auto en OV).
 - Voldoende parkeerruimte.
 - Aantrekkelijke gebiedskwaliteit.
 - Multifunctionaliteit.

3. Kies alleen voor ontwikkeling van kantorenlocaties op uitstekende knooppuntlocaties binnen Stedenbaan en Zuidvleugernet.
 - Plancapaciteit Stedenbaan en Zuidvleugernet groter dan nieuwbouwbehoefte.
 - Kiezen voor locaties met hoge stedelijkheid en uitstekende OV-bereikbaarheid: toplocaties, centrumlocaties en Randstedelijke ov-knooppuntlocaties (geen voorstadstations en bedrijventerreinen).
4. Focus als provincie bij de aanpak van leegstand vooral op informeren en stimuleren van regio en gemeenten .
5. Stimuleer intensieve regionale samenwerking op het gebied van kantoren
 - Afspraken over afstemmen van plancapaciteit.
 - Afspraken over aanpak bestaande voorraad.
 - Gebruik SER-ladder.

Een en ander staat verwoord in de Verordening Ruimte van de provincie. Deze verordening geeft aan dat bestemmingsplannen voor gronden die zijn gelegen buiten de invloedsfeer van bestaande haltes van het Zuidvleugernet geen bestemmingen mogen aanwijzen die nieuwe bebouwing voor kantoren mogelijk maken. Binnen de invloedsfeer van de haltes van het Zuidvleugernet liggen gronden die binnen 10 minuten vanaf de haltes bereikbaar zijn te voet of met hoogfrequente bus- en tramverbindingen. Dit is niet van toepassing op:

1. kleinschalige zelfstandige kantoren tot een bruto vloeroppervlak van maximaal 1.000 m² per vestiging.
2. kantoren met een lokaal verzorgingsgebied, zoals gemeentehuizen en bankfilialen.
3. bedrijfsgebonden kantoren met een bruto vloeroppervlak dat minder bedraagt dan 50% van het totale bruto vloeroppervlak en minder is dan 3.000 m².
4. functiegebonden kantoren, zoals (lucht)havengebonden kantoren en veilinggebonden kantoren.
5. uitbreiding van bestaande kantoren, eenmalig met hoogste 10% van het bestaande bruto vloeroppervlak.

Daarnaast verplicht de provincie een regionale afstemming van kantorenprogramma's bij bestemmingsplannen. Tevens stelt de provincie net als bij bedrijventerreinen ook bij de ontwikkeling van kantorenlocaties de SER-ladder verplicht. Bestemmingsplannen die voorzien in nieuwe locaties voor kantoren of de uitbreiding van bestaande locaties voor kantoren met een oppervlakte van tenminste 1 hectare aan aaneengesloten percelen, moeten in de toelichting een verantwoording bevatten waarbij de behoefte aan nieuwe locaties als gevolg van de vervangings- en uitbreidingsvraag wordt onderbouwd. Ook moet worden onderbouwd waarom deze behoefte niet kan worden ondervangen door herstructurering of intensivering van bestaande locaties, of het benutten van ruimte op locaties elders in de regio. Tevens moet onderzocht worden of ter compensatie elders de kantoorruimte kan worden beperkt door sloop of functieverandering. Binnenkort wordt de grens van 1 hectare grondoppervlakte omgezet naar 5.000 m² bruto vloeroppervlakte.

Ter illustratie: De treden van de SER-ladder.

1. Gebruik de ruimte die al beschikbaar is gesteld voor een bepaalde functie en/of door herstructurering beschikbaar gemaakt kan worden.
2. Maak optimaal gebruik van de mogelijkheden om de ruimteproductiviteit te verhogen. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door benutting van de 'derde dimensie' (ondergronds bouwen en hoogbouw), door technische vernieuwingen en door multifunctioneel ruimtegebruik. Wet- en regelgeving en het daarbij behorende beleidsinstrumentarium dienen een verhoging van de ruimteproductiviteit te bevorderen.
3. Indien het voorgaande onvoldoende soelaas biedt, is de optie van uitbreiding van het ruimtegebruik voor de desbetreffende functie aan de orde. Daarbij dienen de verschillende relevante waarden en belangen goed te worden afgewogen in een gebiedsgerichte aanpak. Door een zorgvuldige keuze van de locatie van 'rode' functies en door investeringen in de kwaliteitsverbetering van de omliggende groene ruimte moet worden verzekerd dat het meerdere ruimtegebruik voor wonen, bedrijventerreinen en/of infrastructuur de kwaliteit van natuur en landschap respecteert en waar mogelijk versterkt.

Succesverhaal: transformatie kantoren

Uitgeverij Samson, Alphen aan den Rijn

- Het voormalige kantoorpand van uitgeverij Samson in Alphen aan den Rijn is in 2005 na een grondige verbouwing opgeleverd als wooncomplex met 70 appartementen, voornamelijk voor starters. Het gebouw is volledig gestript en van nieuwe gevels, woningscheidende wanden en inbouwpakketten voorzien.
- Om te voldoen aan geluidseisen en eisen van brandveiligheid zijn zware dekvloeren aangebracht en verlaagde plafonds met brandwerende en geluidsisolerende materialen. De appartementen, variërend van 44 tot ruim 100 vierkante meter, zijn aan twee kanten van het gebouw gemaakt, ontsloten via een middengang. Op het oorspronkelijke casco zijn in twee lagen houten maisonnettewoningen gebouwd. De woningen hebben verschillende buitenruimten: de maisonnettes hebben een balkon, sommige woningen beschikken over een dakterras en andere hebben een Frans balkon binnen de gevel, met de mogelijkheid om een loggia te creëren.
- Het gebouw leende zich goed voor transformatie. De locatie had al een woonbestemming en er was voorzien in een gebouw tot tien bouwlagen, zodat het bestaande volume (zeven bouwlagen) kon worden uitgebreid. De ontwikkeling vergde niet meer dan driekwart jaar. In die periode is het plan uitgewerkt, is het gebouw kadastraal gesplitst en zijn appartementsrechten doorverkocht aan particulieren. Door deze ABC-constructie was over de appartementsrechten geen negentien procent btw verschuldigd, maar zes procent overdrachtsbelasting.

5.3 Wijziging in werken en kantoorgebruik

Het Nieuwe Werken

- Het 'nieuwe werken' staat momenteel sterk in de belangstelling. Velen bekritiseren dat dit nieuwe werken helemaal niet zo nieuw is. Vijftien jaar geleden bestonden de kantoorruimte en de 'flexplek' ook al. Maar het nieuwe werken omvat meer en lijkt op grotere schaal navolging te krijgen. Het nieuwe werken omvat:
 - (tot op zekere hoogte) je eigen werktijden en werkplek bepalen
 - vertrouwen in plaats van controle, beoordelen op output
 - een stimulerende, inspirerende werkomgeving (luxe en esthetiek)
 - belang van meer kruisbestuiving, ontmoeting > tussen collega's en tussen bedrijven
- Het ruimtegebruik per werknemer is gedaald van 30 m² in de jaren negentig, naar 24 m² in 2001, tot 20 m² nu (EIB, 2010). Deze getallen zijn afkomstig uit verschillende onderzoeken en zijn dus niet 1 op 1 vergelijkbaar, maar geven wel een trend aan. Voor een groot deel wordt deze daling veroorzaakt door 'het Nieuwe Werken' (dat dus al enige tijd in gang is gezet).
- Volgens een schatting van bedrijfsmakelaar DTZ zal als de belangstelling voor het Nieuwe Werken blijft bestaan het ruimtegebruik van werknemers met 15 tot 30% kunnen afnemen. De schatting is gebaseerd op kantoren die al zijn ingericht op basis van het Nieuwe Werken. Microsoft heeft bijvoorbeeld het ruimtegebruik per werknemer al teruggedrongen naar 15 m². Dit heeft grote gevolgen voor de vraag naar kantoren, die zal afnemen.
- Daarnaast zorgt het Nieuwe Werken voor een kwalitatieve verandering in de vraag naar kantoren: gebouwen waarin ontmoeting en overleg centraal staan worden verkozen boven andere gebouwen. Dit resulteert in een leegstand van veel oudere gebouwen. Ook zijn 'open flexkantoren' (zie verder) in opmars. Dit zijn kantoren op goed bereikbare locaties, die per dagdeel gehuurd kunnen worden door ZZP-ers of mobiele werknemers.
- Bij nieuwbouw is het verstandig om makkelijk aanpasbare gebouwen te bouwen, want als er een ding is dat het Nieuwe Werken heeft bewezen, is dat het belangrijk is dat gebouwen flexibel zijn.
- Het Nieuwe Werken is niet alleen een bedreiging voor de kantorenmarkt: het biedt ook kansen voor nieuwbouw op nieuwe locaties, bijvoorbeeld op goed bereikbare plaatsen (zowel bij ov-knooppunten als langs snelwegen).

Succesverhaal: transformatie kantoren

Achmeakantoor, Amsterdam

- Leegstaand kantoorgebouw wordt omgebouwd naar woningen.
- Geluidseisen vragen aanpassingen aan het gebouw, waardoor haalbaarheid onder druk staat.
- Goed overleg tussen de gemeente, het stadsdeel en de eigenaar over de transformatie herontwikkeling en de te nemen stappen en maatregelen.
- Goed voorbeeld van hoe een gemeente een faciliterende rol kan spelen bij transformatie.

Eveneens een goed voorbeeld van hoe bij de bouw van een nieuw kantoor rekening kan worden gehouden met een eventuele transformatie naar een woonfunctie.

Flexkantoren

Hand in hand met de opkomst van het Nieuwe Werken gaat de opkomst van het flexkantoor. Dit zijn kantoren met professionele werkplekken waar kenniswerkers met flexibele verhuur kunnen werken per uur, per dagdeel, tot maximaal per maand.

Dergelijke kantoren zijn zowel van nut voor werknemers van bedrijven, die er bijvoorbeeld de tijd tussen twee afspraken kunnen benutten, als voor ZZP-ers, die steeds talrijker worden. Tussen 2000 en 2010 nam hun aantal met ruim 272.000 toe, en steeg hun aandeel in de totale beroepsbevolking van 6,5% naar bijna 10% (CBS).

In november 2009 waren er ongeveer 85 flexkantoren in Nederland, maar sindsdien is hun aantal explosief gegroeid, en haast iedere dag komen er nieuwe kantoren bij (Frisblik, 2010).

Uit onderzoek naar de succesfactoren van flexkantoren (Frisblik, 2010) komen een aantal conclusies naar voren, waaronder:

Doelgroep: ZZP-ers en werkgevers die het Nieuwe Werken hebben omarmd.

De indeling en inrichting: bij flexkantoren heeft de ruimte een prettige uitstraling en faciliteert het verschillende vormen van werken (vergaderen, geconcentreerd werken, ontmoeten).

Aangeboden faciliteiten: printer, beamer, flip-over, enz.

Gemak: gebruikers willen niet te veel tijd kwijt zijn, en willen dus zo snel mogelijk inchecken en gemakkelijk reserveren.

Mogelijkheden tot netwerken en sociale interactie.

6 Beleidskader Holland Rijnland

Deze kantorenstrategie is niet Holland Rijnlands eerste. De tot nu toe vigerende regionale afspraken dateren van 2006 (maar hadden uiteraard nog geen betrekking op de later aangesloten gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude). Onderstaand volgt een korte beschouwing van deze en andere relevante beleidsdocumenten, te weten:

- Structuurvisie Holland Rijnland (2009)
- Regionale kantorenstrategie (2006)
- Regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland (2009) en Regionale bedrijventerreinenstrategie Oude Rijnzone – Rijnstreek (2009)
- StedenbaanPlus (Bestuurlijk Platform Zuidvleugel)
- OV-visie Holland Rijnland, Schakels in het Zuidvleugelnets (2009)
- Coalitieakkoord ten aanzien van RijnGouweLijn en Rijnlandroute (april 2011)

6.1 Structuurvisie Holland Rijnland (2009)

In de Regionale Structuurvisie (2009) is gekozen voor het versterken van bestaande, onderscheidende krachten: het life science cluster, het space science cluster, de Greenport en de toeristische sector (inclusief zakelijk congresstoerisme). Ten aanzien van werklocaties en werkgelegenheid zijn daarnaast onder meer de volgende speerpunten geformuleerd:

- Ruimte bieden aan regionaal en lokaal verzorgende bedrijven in de eigen regio.
- Creëren van meer werkgelegenheid aan de bovenkant van de markt; ontwikkeling werkgelegenheid en beroepsbevolking op elkaar afstemmen.
- Realisatie van 415.000 vierkante meter kantorenoppervlak.
- Prioriteit geven aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen.
- Niet de gehele ruimte vraag honoreren, maar selectief nieuwe bedrijventerreinen ontwikkelen.
- Aanleg van nieuwe bedrijventerreinen koppelen aan herstructurering van bestaande locaties.
- Concentreren van bedrijven met veel ruimtebeslag en bedrijven in de hogere sectorale categorie.
- De regio faciliteert de ruimtebehoefte van haar eigen bedrijven, waarbij wordt uitgegaan van de SER-ladder.

6.2 Regionale kantorenstrategie (2006)

Voorliggende kantorenstrategie vervangt de regionale afspraken van 2006. In dat jaar is overeengekomen om tot 2015 (niet meer dan) 415.000 m² kantoren bij te bouwen. De verdeling naar locaties was daarbij als volgt:

Tabel 1 Regionale afspraken kantorenprogrammering d.d. 2006

Locatie		Programma (nieuwbouw tot 2015)
A4-zone	Elisabethhof (Leiderdorp)	20.000 m ²
	Vierzicht (Leiderdorp)	15.000 m ²
	Grote Polder (Zoeterwoude)	13.000 m ²
	Meerburgerpolder (Zoeterwoude)	72.500 m ²
	Roomburg (Leiden)	20.000 m ²
	Knooppunt Oost / Bospoort (Leiderdorp)	13.000 m ²
		153.500 m²
Leiden-Centraal		64.000 m²
Overig stedelijk gebied	Leiden Noord	15.000 m ²
	Voorschoten NS	10.000 m ²
	Leiden Lammeschans	40.000 m ²
	Leiden Churchillaan	(pm)
	Leiden De Vink NS	(pm)
	Leiden binnenstad	10.000 m ²
		75.000 m²
Katwijk		20.000 m²
Leeuwenhoek / Rijnfront	Leeuwenhoek (Leiden)	62.500 m ²
	Rijnfront (Oegstgeest)	40.000 m ²
		102.500 m²
totaal		415.000 m²

De kantorenstrategie van 2006 bouwt voort op de studie 'In goede banen Leiden' (Inbo, 2003). Een advies uit 2005 van Twijnstra en Gudde om de kantorenprogrammering tot 2015 per saldo naar beneden bij te stellen is niet verwerkt bij gebrek aan voldoende draagvlak. De strategie van 2006 besteedde geen specifieke aandacht aan de aanpak van structurele leegstand, omdat dit primair als verantwoordelijkheid van de marktpartijen werd gezien.

6.3 Regionale bedrijventerreinenstrategieën

Regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland (2009)

Holland Rijnland kampt met een tekort aan voldoende en kwalitatief hoogwaardige bedrijventerreinen. Dit heeft vermoedelijk een rol gespeeld in de *achterblijvende* economische ontwikkeling van de regio. Tot 2020 is een tekort becijferd van 20 tot 25 ha. Daarbij is er in de regio een teveel aan specifiek gelabelde en hoogwaardige terreinen en een tekort aan 'normale', modern-gemengde terreinen. Naar aanleiding van dit tekort stelt Holland Rijnland zichzelf voor drie strategische opgaven: (1) bestaande terreinen herstructureren en niet transformeren; (2) voldoende nieuwe bedrijventerrein ontwikkelen; (3) samenhang tussen bestaande en nieuwe bedrijventerreinen aanbrengen.

Ten aanzien van kantoren op bedrijventerreinen is het volgende standpunt ingenomen: De regionale economie is gebaat bij een goede mix van wonen, werken en voorzieningen. Oude tegenstellingen tussen enerzijds productie en distributie op een bedrijventerrein en anderzijds verkoop en dienstverlening op een kantorenlocatie zijn aan het verdwijnen. Dit betekent onder andere dat moet worden ingezet op functiemenging. Hoewel bedrijventerreinen primair een functie hebben als vestigingsplaats voor bedrijven in de hogere milieucategorieën, kunnen er in beperkte mate ook andere functies worden toegelaten, zoals kleine zelfstandige kantoren (max. 1.000 m² BVO), perifere detailhandel en leisure. Dit geldt voor zowel bestaande als nieuwe terreinen. Als vuistregel wordt aangehouden dat hiervoor maximaal 15 % van het netto oppervlak van een bedrijventerrein kan worden gebruikt. Eventueel door gemeenten wenselijk geachte afwijkingen worden in het portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken afgestemd en besproken. Op bedrijventerreinen waar door marktontwikkelingen reeds sprake is van een hoger aandeel kantoren, perifere detailhandel en/of leisure, wordt uitgegaan van de feitelijke situatie op 1 januari 2009.

Regionale bedrijventerreinenstrategie Oude Rijnzone – Rijnstreek 2008-2020 (2009)

De Oude Rijnzone – Rijnstreek (gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven, Nieuwkoop, Rijnwoude, Jacobswoude en Zoeterwoude) kan ruim in haar toekomstige vraag voorzien en kan zodoende 25 ha ruimtevrage vanuit Holland Rijnland opvangen. In de bedrijventerreinenstrategie is geen standpunt ingenomen ten aanzien van kantoren op bedrijventerreinen.

6.4 Stedenbaan

Een deel van de kantorenprogrammering uit 2006 houdt verband met het aanwijzen van Stedenbaanstations vanuit het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel. Door middel van het Stedenbaan project wil het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel de stedelijke ontwikkeling beter afstemmen op de bereikbaarheid van knooppunten en stations. Het concept richt zich onder andere op het beter benutten en versterken van bestaande steden en dorpen door een intensiever grondgebruik – verdichting en menging – nabij treinstations. In Holland Rijnland zijn vijf bestaande stations aangewezen (Voorschoten, De Vink, Leiden CS, Voorhout en Hillegom) en wordt er één toegevoegd (Sassenheim). In een straal van circa 1.200 meter rond deze stations is in de periode 2010-2020 een aanzienlijke netto toevoeging van kantoormeters geraamd. Daarnaast zullen op deze locaties een aanzienlijk programma woningbouw worden gerealiseerd. De regiogemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de verdeling van het programma.

De Provincie constateerde in haar Structuurvisie reeds een dreigend overaanbod van kantoren op Stedenbaanstations. Inmiddels is Stedenbaan overgegaan in StedenbaanPlus. Momenteel wordt vanuit StedenbaanPlus de afstemming tussen openbaar vervoer en verstedelijking herzien. Stedelijke ontwikkelingen waaronder kantoorontwikkelingen moeten vooral plaatsvinden rond de knooppunten. Op deze locaties is sprake van snijdende HOV-Lijnen, een hoge bereikbaarheid, een aanzienlijke functiediversiteit, een meer dan lokaal verzorgingsgebied en aanzienlijke reizigers aantallen. De knooppunten in Holland Rijnland zijn: Leiden Centraal en Station Alphen aan den Rijn.

6.5 Flankerend beleid

De OV-visie Holland Rijnland, *Schakels in het ZuidvleugelNet (2009)* zet in op het terugdringen van het autoverkeer teneinde de bereikbaarheid van de regio (met name rond Leiden en omgeving) te verbeteren. Het OV-net bestaat naast de RijnGouwelijn uit acht zware busverbindingen en heeft daardoor een duidelijke metro-achtige structuur (duidelijke lijnvoering, snelle verbindingen en hoge frequenties). Het OV-net wordt aangevuld met een net van ontsluitende busdiensten en aanvullend (openbaar) vervoer.

Bij het opstellen van onderhavige regionale kantorenstrategie zijn er op het vlak van ontsluiting en bereikbaarheid van enkele kantorenlocaties enkele nog niet uitgekristalliseerde, maar wel relevante ontwikkelingen te noemen. In april 2011 presenteerden de coalitiepartijen van de provincie Zuid-Holland een Hoofdlijnenakkoord waarin zij kiezen voor een aangepaste aanleg van de RijnGouweLijn. Uitgangspunt blijft een hoogwaardige openbaar vervoerverbinding van Gouda tot de kust. Voor het deel ten oosten van Leiden is men voornemens een verbeterde verbinding via bestaand spoor aan te leggen. Het westelijk deel vanaf Leiden Centraal wil men realiseren met een vertrammbare bus. De kostenbesparingen die door deze versobering op de RijnGouweLijn worden behaald, worden geïnvesteerd in de RijnlandRoute, een snelwegverbinding tussen de A4 en de A44, die de belasting van de andere wegen moet verlichten.

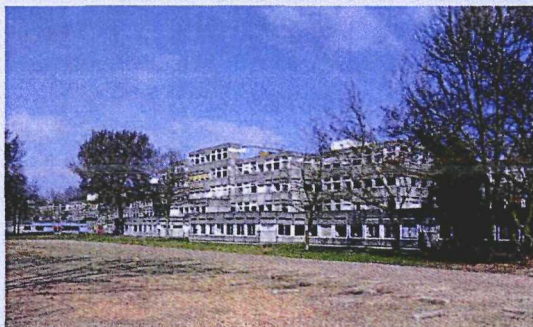
Voor deze RijnlandRoute dient er nog een keuze gemaakt te worden uit twee varianten, te weten: *Zoeken naar Balans* (ZnB- of voorkeursvariant) en *Churchill Avenue* (CA-variant). Door aanleg van de RijnlandRoute wordt het eenvoudiger om met de auto vanuit het oosten een aantal kantorenlocaties te bereiken. Met name de Plesmanlaan en het Bio Science Park zullen van een verbeterde bereikbaarheid profiteren. Ook het Space Businesspark zal hierdoor beter te bereiken zijn vanuit het oosten.

Ook het tracé voor de RijnGouwelijn is nog in onderzoek, evenals de definitieve keuze keuze voor het materieel. De effecten voor eventuele aanvullende kantoorlocaties van het tracé zijn daarom op dit moment niet goed in te schatten. In het algemeen kan wel worden gesteld dat de aanleg van een nieuwe weg en hoogwaardige OV-verbinding investering in hoogwaardig vastgoed kan stimuleren.

Succesverhaal: transformatie kantoren

Archimedeslaan, Utrecht

- Leegstaand kantoor getransformeerd in studentenwoningen en ateliers
- Oplossing voor de grote hoeveelheid kantoorleegstand enerzijds, en het grote tekort aan studentenwoningen en goedkope werkruimten voor starters anderzijds.
- Het is de bedoeling dat dit gebruik tijdelijk is, in ieder geval voor vijf jaar. Wat er daarna met het gebouw gaat gebeuren, is onbekend.

Inmiddels is de regelgeving aangepast, en kan er voor 10 jaar van het bestemmingsplan worden afgeweken. De haalbaarheid van dit soort tijdelijke bestemmingen is daardoor groter geworden.

7 Kantorenmarkt Holland Rijnland

De kantorenmarkt van Holland Rijnland is uiteraard van veel bescheidener omvang dan die van het aangrenzende Stadsgewest Haaglanden en Metropoolregio Amsterdam. De regio wordt grotendeels gevormd door Greenport- en Groene Hart-gemeenten. Maar in de regio is toch sprake van zo'n 1,5 miljoen m² kantoren. De stad Leiden, het regionaal verzorgende Alphen aan den Rijn en Noordwijk met het Space Businesspark neemt hiervan een fors deel voor haar rekening.

In dit hoofdstuk volgt een nadere beschouwing van achtereenvolgens:

- De werkgelegenheidsstructuur.
- De huidige kantorenvoorraad en leegstand.
- De dynamiek van vraag en aanbod.
- De vitaliteit en toekomstpotentie van de diverse kantorenlocaties.

7.1 Werkgelegenheidsstructuur

De vijftien Holland Rijnland-gemeenten tellen gezamenlijk bijna 205.000 werkzame personen op een inwonertal van 523.000 personen. De grootste concentratie van werkgelegenheid bevindt zich in Leiden (28%), op enige afstand gevolgd door Alphen aan den Rijn (15%) en Katwijk (9%). Zoeterwoude telt daarnaast relatief veel banen in verhouding tot haar inwonertal (bijlage 2). De regionale ontwikkeling van het aantal banen bleef tussen 2000 en 2010 iets achter bij de landelijke groei (respectievelijk 9% en 13%). De verschillen tussen de afzonderlijke gemeenten zijn vrij groot: met groeipercentages van 39% en 16% in deze periode onderscheiden Leiderdorp en Oegstgeest zich in positieve zin, contrasterend daalde de werkgelegenheid (iets) in Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout (tabel 2).

Tabel 2 Werkgelegenheid naar gemeente 2010

	Werkzame personen	Ontwikkeling 2000-2010	Kantoor sectoren	ontwikkeling 2000-2010
Alphen aan den Rijn	30.207	9%	6.585	0%
Hillegom	6.119	-7%	742	-28%
Kaag en Braassem	6.890	2%	1.296	2%
Katwijk	19.471	6%	3.628	3%
Leiden	58.460	11%	12.380	1%
Leiderdorp	12.066	39%	2.364	26%
Lisse	7.913	-13%	1.717	-30%
Nieuwkoop	8.269	8%	1.298	20%
Noordwijk	13.966	15%	5.376	28%
Noordwijkerhout	5.024	0%	500	-4%
Oegstgeest	6.054	16%	1.070	-4%
Rijnwoude	6.261	10%	1.307	66%
Teylingen	11.925	9%	1.568	11%
Voorschoten	5.210	3%	1.193	-17%
Zoeterwoude	7.136	2%	838	13%
Holland Rijnland	204.971	9%	41.862	4%

Bron: Regionaal Informatie Systeem (RIS) Zuid-Holland, bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

Van de 205.000 werkzame personen in Holland Rijnland behoort 21% tot een van de kantoorhoudende sectoren (tabel 2). Wederom is Leiden het zwaartepunt (30%), gevolgd door Alphen aan den Rijn (16%) en Noordwijk (12%). De kantoorhoudende werkgelegenheid groeide tussen 2000 en 2009 met 6%. In Zuid-Holland was sprake van 4% groei. De regionale ontwikkeling bleef enkele procenten achter bij de provincie als geheel. Rijnwoude kende procentueel een sterke groei, evenals Leiderdorp en Noordwijk. Met name in Hillegom, maar ook in Voorschoten, Lisse en Noordwijkerhout was sprake van een sterke relatieve daling.

De werkzame personen binnen de kantoorhoudende sectoren werken vooral bij de overheid (24%), rechtskundige diensten en accountancy (23%) en verhuur van roerende goederen en overige zakelijke diensten (18%) (tabel 3). Met name in Leiderdorp en Leiden drukt de overheid een groot stempel op de kantoorwerkgelegenheid (respectievelijk 42% en 29%). Noordwijk kenmerkt zich door veel 'speur- en ontwikkelingswerk' (R&D) (39%), in Alphen aan den Rijn bevindt 29% van de kantoorbanen zich bij rechtskundige diensten, accountants, etc.

Binnen de kantoorhoudende sectoren hebben zich grote verschuivingen voorgedaan qua werkgelegenheid. Zo nam tussen 2000 en 2010 het aantal banen in de financiële sector met 39% af, terwijl in de R&D het aantal banen met 46% steeg. In absolute zin was de groei het sterkst op het gebied van rechtskundige diensten en accountancy (+2.700 banen).

Tabel 3 Kantoorhoudende werkgelegenheid naar activiteit

	2010	aandeel	2000-2010
Dienstverlening op het gebied van informatietechnologie	2.857	7%	30%
Financiële instellingen	3.088	7%	-39%
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verz.	9.882	24%	22%
Rechtskundige dienstverl., accountancy, belastingadvisering en admin.	9.657	23%	35%
Reclame en marktonderzoek, industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie en vertaling	2.193	5%	-19%
Speur- en ontwikkelingswerk	3.796	9%	46%
Uitgeverijen, productie en distributie van films en tv-programma's	1.262	3%	-16%
Verhuur van en handel in onroerend goed	1.552	4%	10%
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	7.575	18%	-21%
Totaal	41.862	100%	4%

Bron: Regionaal Informatie Systeem (RIS) Zuid-Holland, bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

7.2 Kantorenvorraad en leegstand

In 2010 hebben de regio en de gemeente Leiden afgesproken een gezamenlijke kantorenmonitor op te stellen. Probleem daarbij was dat er geen cijfermateriaal voor de hele regio beschikbaar was over de omvang van de kantorenvorraad. Besloten is daarom eerst een goede nulmeting te maken van de kantorenvorraad. De keuze is daarbij gevallen op een bureau (Kantorenmonitor BV) dat ook voor de Stadsregio Amsterdam jaarlijks een kantorenmonitor maakt. In tegenstelling tot anderen inventariseert dit bureau niet alleen de grotere kantoren, maar ook de kleine. Voor een regio als Holland Rijnland is het hebben van een totaalbeeld van de kantorenvorraad, inclusief de kleine kantoren, van groot belang. Het is evenwel van belang te beseffen dat deze cijfers van de kantorenmonitor derhalve afwijken van de cijfers gehanteerd door de provincie Zuid Holland.

Holland Rijnland telt bijna 1,5 miljoen m² kantoren. Veruit de meeste meters bevinden zich in Leiden, een tweede zwaartepunt is Alphen aan den Rijn (tabel 4). Zoeterwoude en Noordwijk tellen daarnaast relatief veel kantoorruimtes in verhouding tot hun inwonertal (bijlage 2). Een gezonde markt kent enige frictieleegstand (5 à 7%) die verhuisc Bewegingen mogelijk maakt. In Holland Rijnland staat ruim 162.000 m² kantoorruimte, ofwel 11% van de totale voorraad leeg. Dit is minder dan landelijk (14%), maar meer dan de gewenste frictieleegstand. Rijnwoude, Nieuwkoop, Hillegom en Alphen aan den Rijn hebben de grootste leegstandpercentages. Maar ook de leegstand in Leiden, Leiderdorp en Voorschoten is fors.

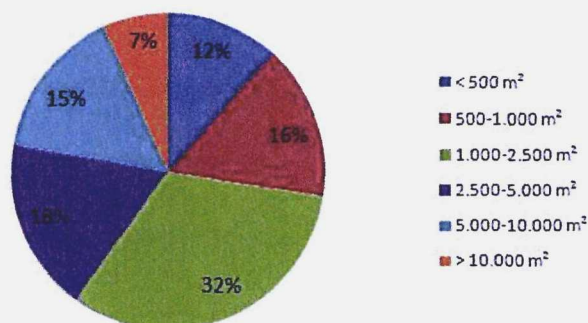
Tabel 4 Voorraad en leegstand (exclusief voorverhuur) naar gemeente januari 2011

	voorraad	aandeel	leegstand	aandeel	leegstand / voorraad
Alphen aan den Rijn	222.100	15%	32.900	20%	15%
Hillegom	28.800	2%	4.700	3%	16%
Kaag en Braassem	37.200	2%	3.500	2%	9%
Katwijk	69.500	5%	6.100	4%	9%
Leiden	587.900	39%	74.300	46%	13%
Leiderdorp	81.100	5%	9.200	6%	11%
Lisse	84.100	6%	3.400	2%	4%
Nieuwkoop	21.600	1%	3.400	2%	16%
Noordwijk	138.000	9%	6.500	4%	5%
Noordwijkerhout	16.000	1%	1.500	1%	9%
Oegstgeest	35.200	2%	900	1%	3%
Rijnwoude	23.100	2%	4.000	2%	17%
Teylingen	55.500	4%	4.600	3%	8%
Voorschoten	29.200	2%	2.900	2%	10%
Zoeterwoude	62.700	4%	4.200	3%	7%
Holland Rijnland	1.492.000	100%	162.100	100%	11%

Bron: Kantorenmonitor bv (januari 2011), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

Het merendeel van de leegstaande meters (op 1 januari 2011) heeft betrekking op kantoreenheden van 1.000 tot 2.500 m².

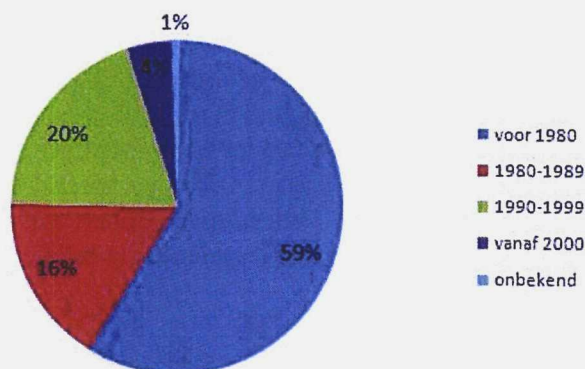
Figuur 2 Leegstand (exclusief voorverhuur) in m² naar grootteklasse, Holland Rijnland 01-01-2011

Bron: Kantorenmonitor bv (januari 2011), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

Meer dan de helft van de leegstand in Leiden bevindt zich in panden gebouwd voor 1980. De resterende leegstand bevindt zich grotendeels uit panden uit de jaren '80 en '90.

Figuur 3 Leegstand (inclusief voorverhuur) in m² naar bouwperiode, Leiden 01-01-2011

Bron: Kantorenmonitor bv (januari 2011), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

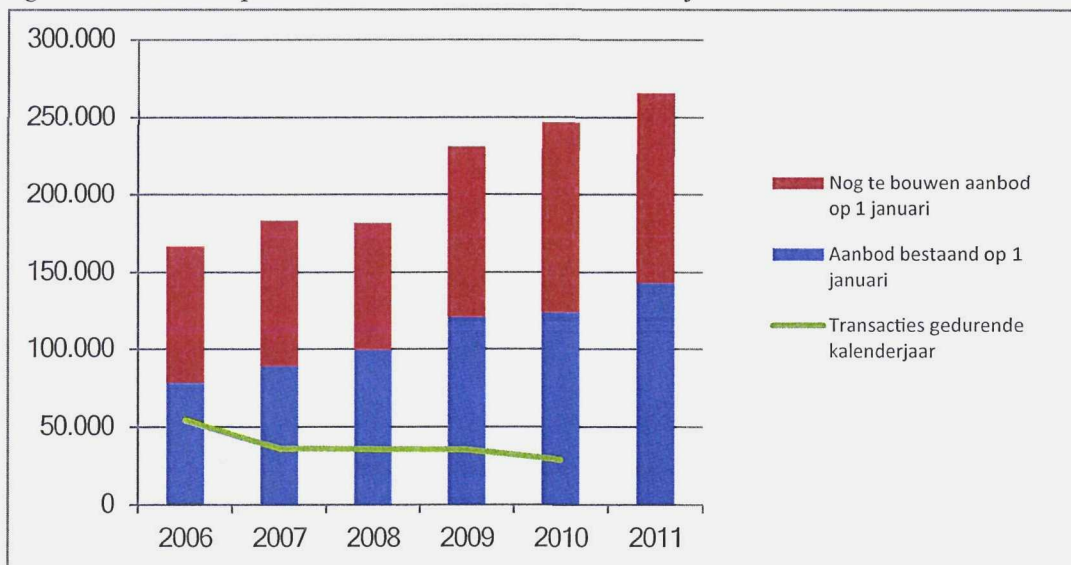
In 2010 werden er in Holland Rijnland 21 panden, samen 13.500 m² aan de voorraad onttrokken. Hiervan bevonden zich zes panden (6.000 m²) in Leiden. In datzelfde jaar werd 24.200 m² aan de voorraad van Holland Rijnland toegevoegd.

7.3 Aanbod en opname

Een belangrijke indicator voor het functioneren van een kantorenmarkt is de verhouding tussen vraag en aanbod, waarbij de meters die op 1 januari als aanbod staan geregistreerd worden afgezet tegen de meters die dat kalenderjaar door de markt worden opgenomen. Bij een evenwichtige markt is de aanbod-opnameratio 1,5 (aanbod is anderhalf maal de vraag).

Holland Rijnland kende in 2006 voor het laatst een gezonde verhouding tussen vraag en aanbod bestaande bouw. In 2007 was met een aanbod-opnameratio van 2,5 sprake van een disbalans. Wanneer ook de nog te bouwen meters in beschouwing worden genomen, is een beduidend slechter beeld te zien en is reeds alle jaren sprake van een forse disbalans.

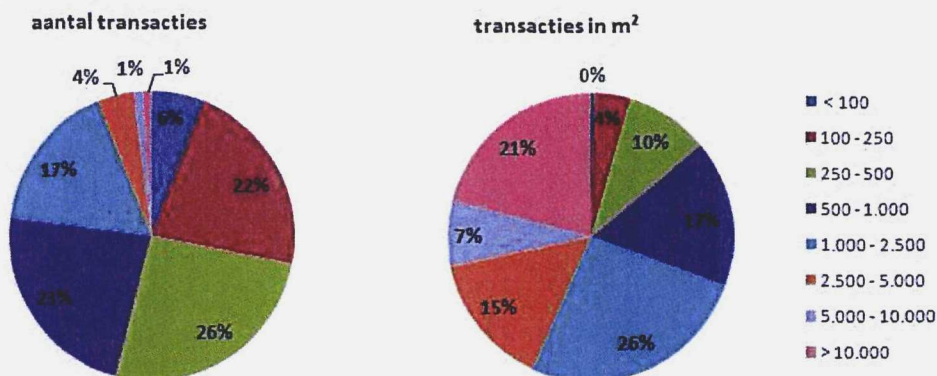
Figuur 4 Aanbod en opname van kantoren in m² in Holland Rijnland 2006 - 2011

Bron: Vastgoedmarkt Data Online (mei 2011), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

Het merendeel van de transacties van de afgelopen vijf jaar had betrekking op kantoreenheden groter dan 100 m² en kleiner dan 2.500 m². Geteld in meters is de grootteklasse 1.000 – 2.500 m² dominant.

Figuur 5 Transacties naar grootteklasse Holland Rijnland 2006-2011

Bron: Vastgoedmarkt Data Online (mei 2011), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

Ruim tweederde van het transactievolume dat de afgelopen vijf jaar werd gerealiseerd, werd opgenomen in Leiden. 13% van het transactievolume werd gerealiseerd in Alphen aan den Rijn. Daarnaast had de gemiddelde jaarlijkse opname in Leiderdorp en Lisse enige substantie.

Tabel 5 Transacties kanoren in m² per gemeente in Holland Rijnland tussen 1-1-2006 en 1-1-2011

	opname in m ² cumulatief	opname in m ² jaarlijks gemiddelde
Alphen aan den Rijn	24.884	4.977
Hillegom	1.854	371
Kaag en Braassem	300	60
Katwijk	2.152	430
Leiden	133.236	26.647
Leiderdorp	8.261	1.652
Lisse	5.987	1.197
Nieuwkoop	262	52
Noordwijk	3.486	697
Noordwijkerhout	1.910	382
Oegstgeest	1.315	263
Rijnwoude	600	120
Teylingen	4.794	959
Voorschoten	1.251	250
Zoeterwoude	585	117
	190.877	38.175

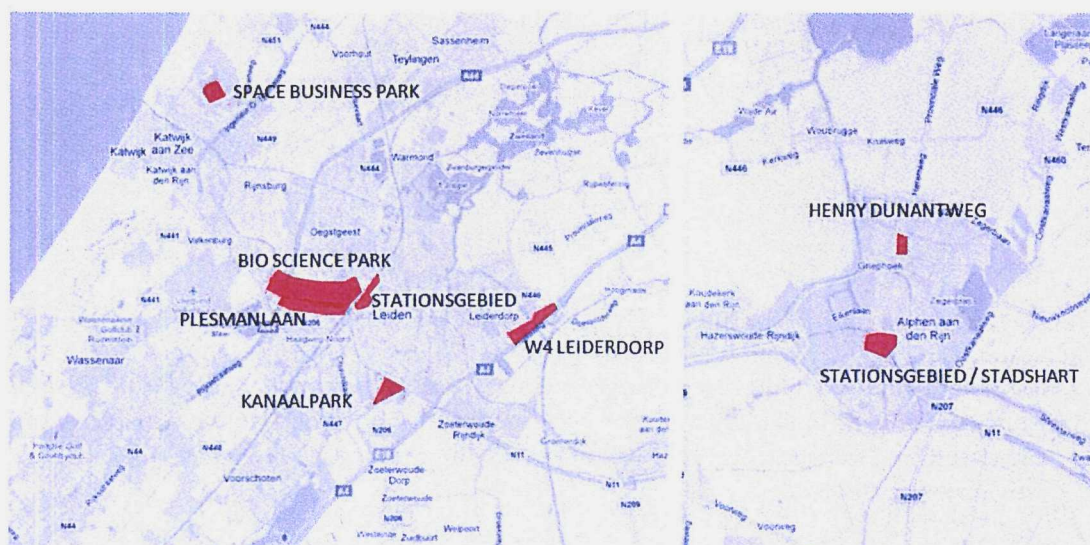
Bron: Vastgoedmarkt Data Online (mei 2011), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

7.4 Analyse bestaande kantorenlocaties

In de analyse zijn de kantorenlocaties gedefinieerd als 'ruimtelijk herkenbare concentratie groter dan 10.000 m² met meerdere kantoren'. De kantoren op deze locaties tellen op tot ruim een half miljoen m², een derde van de totale voorraad. Dit betreffen bestaande locaties die grotendeels de regionale vraag bedienen en regionaal concurrerend zijn.

De resterende miljoen m² bevindt zich veelal op bedrijventerreinen, langs doorgaande wegen, bij regionale NS-stations, in binnensteden en hier en daar in woonwijken. Hieronder volgt per locatie een overzicht van de facts en figures, typing en toekomstpotentie.

Figuur 6 Kantorenlocaties > 10.000 m² Holland Rijnland

Bron: ondergrond Google Maps, bewerking Bureau Stedelijke Planning bv

Leiden, Stationsgebied

Schipholweg, Schuttersveld en Bargelaan

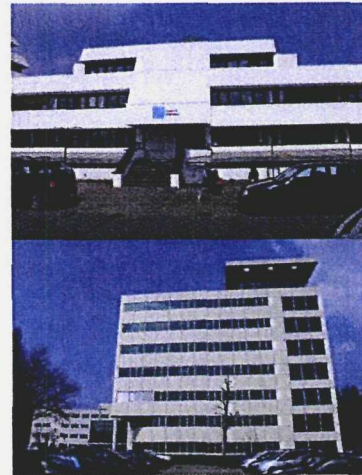
Voorraad:	119.200 m ²
In aanbouw:	45.300 m ² (32.000 m ² gebouw Achmea Dellaertweg en 13.300 m ² ROC Bargelaan)
Leegstand:	17.700 m ² / 15% (NB: 9.000 m ² Achmea en 13.300 m ² ROC nog niet verhuurd)
Typing:	Stationslocatie nabij historische binnenstad en science park
Potentie:	(-) Veel verouderd vastgoed; forse renovatie- en transformatieopgave (-) Verblijfswaarde, relatie met binnenstad en Bio Science Park, Schipholweg qua beleving geen binnenstedelijke of stationslocatie (+) Fysieke ruimte voor ontwikkeling (+) Ligging bij 5 ^{de} station van NL en tussen sterke krachten (Bio Science Park en hist. binnenstad)

Leiden, Plesmanlaan

Plesmanlaan (zuidkant), Haagse Schouwweg, Verbeekstraat, Vondellaan

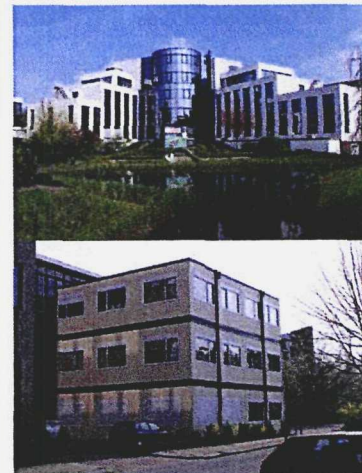
Voorraad:	87.900 m ²
Leegstand:	18.700 m ² / 21%
Typering:	Solitaire grootschalige kantoren langs hoofdontsluitingsweg
Potentie:	(-) Monofunctionele locatie (-) Veel verouderd vastgoed (-) Openbare ruimte, uitstraling (+) Functionaliteit (autobereikbaarheid, parkeren, zichtbaarheid) (+) Hier en daar hoogwaardige nieuwbouw (+) Nabij Bio Science Park

Leiden, Kanaalpark

Driehoek spoor, Kanaalweg, Lammenschansweg plus Perzikweg

Voorraad:	43.500 m ²
Leegstand:	3.200 m ² / 7%
Typering:	Binnenstedelijk, monofunctioneel kantorenpark bij Sprinterstation
Potentie:	(-) Monofunctionele locatie (-) Veel gedateerd vastgoed, dreigende leegstand (+) Ligging bij station en nabij oprit A4 (+) Dynamiek: nieuwbouw ROC en studentencampus De Leidsche Schans

Leiden, Bio Science Park / Leeuwenhoek Oegstgeest, Nieuw Rijngeest

Tussen A44, Plesmanlaan, spoor, Wassenaarseweg, Rijnsburgerweg

Voorraad:	148.600 m ²
In aanbouw:	35.000 m ² (leiden) en 35.000 m ² (Oegstgeest)
Leegstand:	7.800 m ² / 5%
Typering:	Science Park met selectief vestigingsbeleid op grondgebied van de gemeente Leiden met een geplande uitbreiding op het grondgebied van de gemeente Oegstgeest. Niet alleen een kantoorlocatie, maar een gemeente werklocatie waar ook veel laboratoriumactiviteiten plaats vinden. Hoogwaardig bedrijventerrein, veel labruimte met kantoor, solitaire kantoren in de minderheid.
Potentie:	(+) Sterke aantrekkingskracht op bedrijven uit binnen- en buitenland, bewezen cluster (-) Multifunctionaliteit, uitstraling, openbare ruimte en relatie met de stad zijn vatbaar voor verbetering

Alphen aan den Rijn, Stationsgebied / Stadshart

Tussen Australiëlaan, Aziëlaan, Prins Bernhardlaan en Laan der Continenten, incl. kantoren aan Dr J.M. den Uytsingel, Raoul Wallenbergplein en Castellumstraat

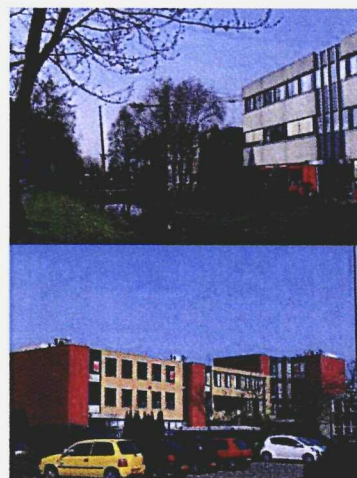
Voorraad:	73.300 m ²
Leegstand:	13.100 m ² / 18%
Typering:	Kantoren bij station en tegen binnenstad
Potentie:	(-) Beperkte ruimtelijk-functionele samenhang (-) Een aantal 'rotte kiezen' (+) Ligging nabij station en binnenstad (+) Ruimte voor ontwikkeling (+) Hier en daar hoogwaardige nieuwbouw

Alphen aan den Rijn, Henry Dunantweg

Tussen Eisenhowerlaan, Burgermeester Bruins Slotsingel, Meteorbaan en Oudhoornseweg

Voorraad:	13.100 m ²
Leegstand:	700 m ² / 5%
Typering:	Functioneel (laagwaardig) binnenstedelijk kantorenpark (met tevens zorg- en onderwijsvoorzieningen)
Potentie:	(-) Veel verschil in kwaliteit, deels verouderd (-) Multifunctionaliteit geen toegevoegde waarde (-) Autobereikbaarheid (+) Functionaliteit: betaalbaarheid, parkeren, single tenant

Leiderdorp, W4

Bospoort, Vierzicht en Elisabethhof

Voorraad:	38.700 m ²
In aanbouw:	4.500 m ²
Leegstand:	2.100 m ² / 5%
Typering:	Multifunctionele snelweglocatie (met regionale voorzieningen)
Potentie:	(-) Gedateerd vastgoed (High Tech park) (-) Verblijfswaarde (+) Autobereikbaarheid (+) Zichtbaarheid (+) Hoogwaardige nieuwbouw

7.5 Karakteristiek Holland Rijnland

Noordwijk, Space Businesspark

Huygensstraat, Eisingastraat, Kapteynstraat

Voorraad:	6.100 m ² (exclusief ESTEC)
In aanbouw:	5.200 m ²
Leegstand:	900 m ² / 15% (?)
Typering:	Science Park met selectief vestigingsbeleid. Niet alleen een kantoorlocatie, maar een gemeente werklocatie waar ook productie plaats vindt.
Potentie:	(+) Sterk cluster in de dop, aanwezigheid ESTEC (-) Bedreiging kan zijn: het lage tempo van de ontwikkelingen, waardoor de beloofde gebiedskwaliteit voor bedrijven van het eerste uur lang op zich laat wachten

- Hoewel Holland Rijnland de afgelopen tien jaar een achterblijvende economische ontwikkeling kende, bleef de groei van de kantoorwerkgelegenheid in de pas met de provinciale ontwikkeling.
- Leiden heeft de hoofdrol in de regionale kantorenmarkt: bijna 40% van de voorraad bevindt zich hier, tweederde van het transactievolume tussen 2006 en 2011 werd hier opgenomen en bijna de helft van leegstaande kantoorruimte is hier gesitueerd.
- Alphen aan den Rijn speelt een stevige bijrol met een aandeel van 15% in de regionale kantorenvoorraad, 20% in de regionale leegstand en 13% van het gerealiseerde transactievolume tussen 2006 en 2011.
- De leegstand in de regio ligt onder het landelijke niveau, maar ruim boven de frictieleegstand.

8 Holland Rijnland in regionaal perspectief

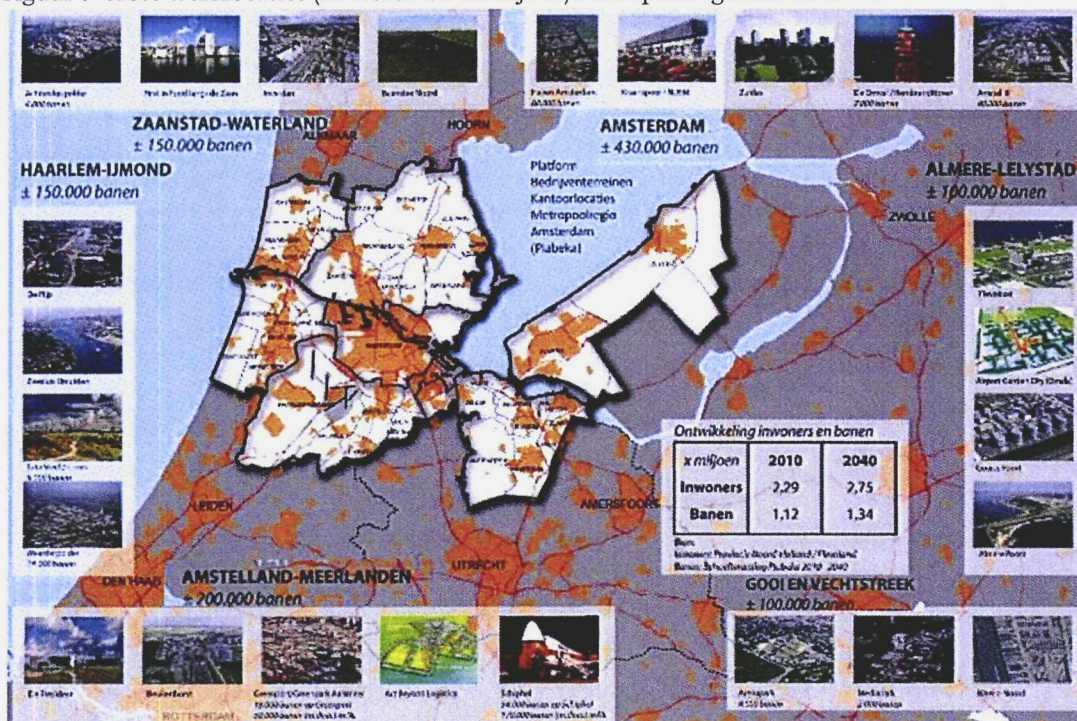
Holland Rijnland bevindt zich tussen twee belangrijke zwaartepunten van de Nederlandse kantorenmarkt: het Stadsgewest Haaglanden en de Metropoolregio Amsterdam. Dit hoofdstuk plaatst Holland Rijnland in regionaal perspectief.

8.1 Functioneren kantorenmarkt en toekomstperspectief

Werkgelegenheid en voorraad

De Metropoolregio Amsterdam strekt zich uit over een groot gebied en omvat de deelregio's Almere-Lelystad, Amstelland-Meerlanden, Amsterdam, Gooi en Vechtstreek, Haarlem-IJmond en Zaanstreek Waterland. De MRA is een regio met een brede en diverse economische structuur, sterke internationale oriëntatie en goede naam en faam. Amsterdam neemt een bijzondere positie in als financieel hart en creatieve stad van Nederland.

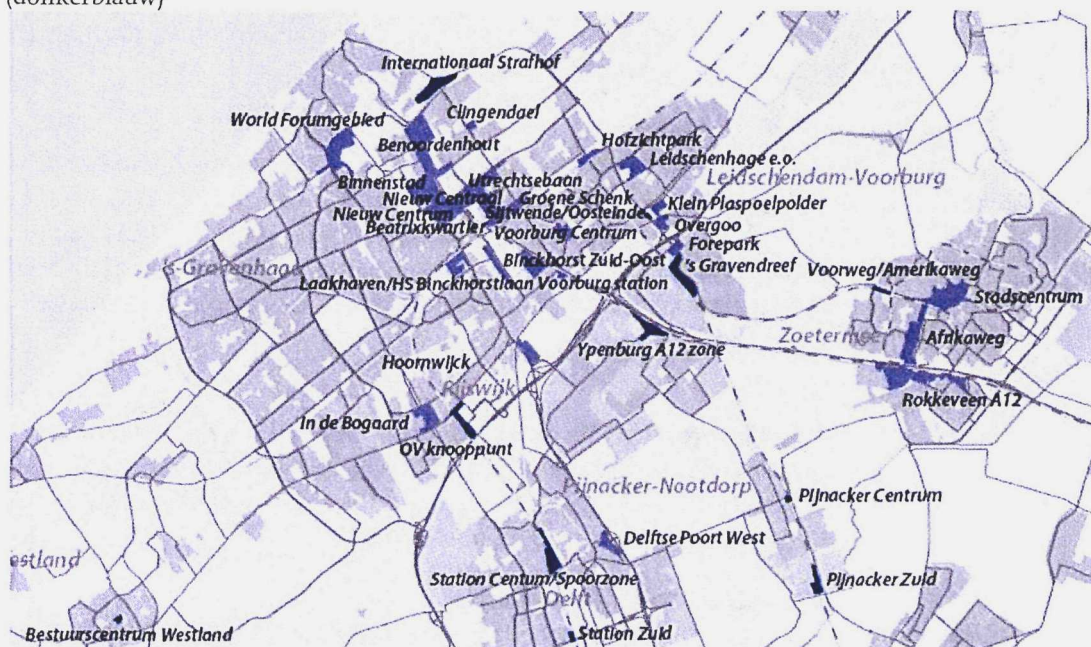
Figuur 7 Grote werklocaties (kantoren en bedrijven) Metropoolregio Amsterdam

Bron: Uitvoeringsstrategie Plabeka 2010-2040

Stadsgewest Haaglanden is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer. In en rond Den Haag ligt een belangrijk accent op overheids(gerelateerde)diensten.

Figuur 8 Kantorenlocaties Haaglanden, bestaand (lichtblauw) en in ontwikkeling/gepland (donkerblauw)

Bron: Monitor Kantorenmarkt Haaglanden 2010

Beide regio's kennen een aanzienlijk grotere kantorenmarkt dan Holland Rijnland (tabel 6). De kantorenvoorraad van Haaglanden is bijna vijfmaal groter dan die van Holland Rijnland, de voorraad in de MRA is op haar beurt twee keer zo groot als in Haaglanden. De ligging van Holland Rijnland tussen twee grote krachten is enerzijds gunstig, omdat door overloopeffecten de werkgelegenheid in de kantoorhoudende sector in Holland Rijnland een stimulans kan krijgen, maar is tevens een bedreiging, wanneer bedrijven juist naar deze grote steden toe trekken. Overigens groeide de kantoorhoudende werkgelegenheid in Holland Rijnland tussen 2005 en 2010 harder dan in Haaglanden en de MRA.

Tabel 6 Werkgelegenheid MRA, Haaglanden en Holland Rijnland 2010

Regio	Totaal banen	Banen kantoor- sector	Aandeel kantoor- sector	Ontwikkeling kantoorsector 2005-2010
Metropoolregio Amsterdam*	1.087.400	333.000	31%	+4,1%
Waarvan Amsterdam	482.300	188.800	39%	+6,7%
Stadsgewest Haaglanden	502.971	182.315	36%	+1,4%
Waarvan Den Haag	259.087	104.819	40%	+2,0%
Holland Rijnland	204.553	41.862	20%	+5,7%

Bron: Provincie Zuid-Holland, Provincie Noord-Holland (* MRA excl. Almere)

Leegstand

Ook in de MRA en Haaglanden is sprake van aanzienlijke leegstand. In de MRA ligt het leegstandspercentage met 17% op een hoger niveau, in Haaglanden is de relatieve leegstand van vergelijkbare orde als in Holland Rijnland (respectievelijk 12% en 11%). Dat betekent voor Holland Rijnland dat bestaande en nieuwe locaties niet alleen binnen de regio concurrentie ondervinden maar ook van daarbuiten. De leegstand in beide regio's is structureel, maar niet evenredig over de regio verdeeld.

In de MRA kent Diemen het meest dramatische leegstandspercentage (23% in 2009, ter vergelijking: 19% in Amsterdam, 10% in Amstelveen). In Stadsgewest Haaglanden blijken eveneens de voorsteden zeer kwetsbaar, in zowel Leidschendam-Voorburg als Rijswijk en Zoetermeer ligt het leegstandspercentage boven de 20%.

Toevoegingen versus onttrekkingen

Net als in Holland Rijnland overstijgt ook in de MRA en Stadsgewest Haaglanden de nieuwbouwproductie de onttrekkingen (door middel van transformatie). Waar in Holland Rijnland het volume aan nieuwe toevoegingen minder dan twee keer zo groot was als het onttrokken metrage (cijfers 2010), was het toegevoegde volume in de MRA ruim driemaal en in Haaglanden zelfs vijf maal zo groot als het onttrokken volume (cijfers 2009).

Vraag en aanbod

Vraag en aanbod kenden in 2009 in alle drie de regio's een gelijke, ongezonde verhouding van 1 staat tot 6,5. In Holland Rijnland verslechterde de situatie in 2010 tot een vraagaanbodratio van 8,5. In Haaglanden werd dit 7,5 en in de MRA bleef de verhouding ongeveer gelijk aan die van 2009, te weten 6,7.

Nieuwbouwbehoefte, plancapaciteit en overschot

De MRA verwacht op basis van het Globale Economy-scenario van het CPB een banengroei (totale werkgelegenheid) van 19% tussen 2010 en 2040. Tot 2020 is naar verwachting sprake van 9% groei. Op basis van deze groeiverwachting komt de behoefteraming voor (nieuwe) kantoren uit op 3,9 miljoen m² tot 2040, een groei van 29% ten opzichte van de huidige voorraad. Voor het komende decennium betekent dit een nieuwbouwbehoefte van 1,7 miljoen m². NB: deze raming gaat uit van realisatie van schaa sprong Almere (+100.000 banen tot 2030).

Ook in Haaglanden is de groeiverwachting gebaseerd op het Global Economy-scenario. De nieuwbouwbehoefte wordt hier geraamd op ruim een half miljoen m² tot 2020. Voor Holland Rijnland wordt op basis van het Transatlantic Market-scenario een lagere economische groei verwacht, die op basis van de cijfers van de provincie resulteert in een nieuwbouwbehoefte van 65.000 m². Geconfronteerd met de plancapaciteit is in alle drie de regio's sprake van een (fors) dreigend overaanbod.

Tabel 7 Huidige situatie en toekomstperspectief kantorenmarkt Metropoolregio Amsterdam en Stadsgewest Haaglanden

	Metropoolregio Amsterdam	Stadsgewest Haaglanden	Holland Rijnland
Totale voorraad	13.500.000	6.900.000	1.500.000
Toevoegingen 2009 (HR: 2010)	330.000	40.900	25.000
Onttrekkingen 2009 (HR: 2010)	100.000	8.500	14.000
Leegstand	2.200.000	825.000	162.000
Leegstand	17%	12%	11%
Nieuwbouwbehoefte tot 2020	1.700.000	550.000	65.000
Nieuwbouwbehoefte tot 2040	3.900.000		
Plan capaciteit (hard en zacht)	4.600.000	2.042.500	379.500
Plan capaciteit als % van de voorraad	34%	30%	25%
Overschot tot 2020		1.500.000	330.000
Overschot tot 2040	1.800.000		

Bron: Uitvoeringsstrategie Plabeka 2010-2040; Aanzet voor een kantorenstrategie voor Zuid-Holland (2010); Monitor kantorenmarkt Den Haag (2010).

Tabel 8 Vraag en aanbod kantoorruimte in Metropoolregio Amsterdam (ex. Almere) en Stadsgewest Haaglanden

	Metropoolregio Amsterdam	Stadsgewest Haaglanden	Holland Rijnland
Aanbod 2009	1.730.000	745.500	231.102
Opname 2009	270.500	114.000	35.368
<i>Verhouding aanbod/opname</i>	<i>6,4</i>	<i>6,5</i>	<i>6,5</i>
Aanbod 2010	1.786.500	836.000	246.848
Opname 2010	265.500	112.000	29.089
<i>Verhouding aanbod/opname</i>	<i>6,7</i>	<i>7,5</i>	<i>8,5</i>

Bron: Kantorenmarkt Regio's 2010, NVM Business; Vastgoedmarkt Data Online 2011

Succesverhaal: renovatie kantoren

De Stadhouders, Den Haag

- Een leegstaand kantoorpand uit de jaren zeventig is herontwikkeld tot flexibele kantoorruimte voor creatieve ondernemers.
- Doelgroep is het midden-segment. Geen duur, "fancy" kantoor, maar meer kwaliteit dan anti-kraak.
- Inmiddels is 100% van het gebouw verhuurd aan kleine bedrijfjes/ZZP-ers op het gebied van ontwerp, ICT, media, architectuur et cetera. Er is zelfs een wachtlijst. Daarmee is dit gebouw, dat begin juli 2011 is opgeleverd een succesverhaal dat laat zien dat er voor deze vorm van herontwikkeling veel ruimte is.

Herontwikkeling van gelijksoortige panden is relatief eenvoudig; er is alleen een omgevingsvergunning nodig, in plaats van (lange) bestemmingsplanprocedures.

8.2 Regionale samenwerking

Niet alleen in Holland-Rijnland, maar ook in de omgeving wordt in regionaal verband nagedacht over de kantorenmarkt en het terugdringen van leegstand. Zowel in de Metropoolregio Amsterdam als het Stadsgewest Haaglanden is al vroeg de noodzaak van regionale samenwerking ingezien, en zijn er vergaande afspraken gemaakt.

Metropoolregio Amsterdam – Plabeka

Van alle regionale samenwerkingsverbanden in Nederland kan de samenwerking die in de metropoolregio Amsterdam is aangegaan op het gebied van kantoren- en werklocaties als het meest vooruitstrevend worden beschouwd. Al in 2005 hebben de bij de Metropoolregio Amsterdam aangesloten gemeenten, samen met de provincies Noord-Holland en Flevoland, besloten dat ruim 3,5 miljoen vierkante meter aan kantorenplannen geschrapt zou worden. Daarnaast is zo'n 500.000 m² aan kantoorvastgoed getransformeerd naar een andere functie.

In 2011 maakten de betreffende overheden onder het motto “snoeien om te kunnen bloeien” bekend nog eens 1,9 miljoen vierkante meter aan kantorenplannen te schrappen.

Daarnaast hebben zij zich vastgelegd op het renoveren en verduurzamen van 1,5 miljoen vierkante meter bestaand vastgoed, en nog eens 1,5 miljoen vierkante meter aan de voorraad te onttrekken door middel van transformatie.

De strategie van de MRA bevat een viertal elementen:

- Internationaal profiel versterken: inzetten op kansrijke sectoren als ICT, lifesciences, zakelijke en financiële dienstverlening, creatieve industrie, logistiek en handel, food en flowers en toerisme.
- Vraag en aanbod in evenwicht brengen: schrappen plancapaciteit kantoren en bedrijventerreinen, ruimte zoeken voor haven, transformatie en aanpak verouderde locaties.
- Kwaliteit en kwantiteit op elkaar afstemmen: inzicht krijgen in de eisen van gebruikers door monitoring en overleg met de markt.
- Organisatie van de ‘governance’ en uitvoeringsprogramma: initiatief ligt bij de markt; overheid heeft een faciliterende rol en biedt steun op het gebied van “project- en procesmanagement, het creëren van arrangementen en financiële en juridische verruiming van ontwikkelmogelijkheden”.

Voor Amsterdam en Amstelland-Meerlanden hebben hun planvoorraad teruggebracht met respectievelijk 962.000 en 780.000 m². De grootste reductie in Amsterdam vindt plaats op de Zuidas (-400.000 m²). Op deze internationale toplocatie van de MRA blijft overigens nog een planvolume van 525.000 m² overeind. Ook Haarlemmermeer heeft een flinke reductie van het planaanbod doorgevoerd. De belangrijkste locaties waarvan verwacht wordt dat de ontwikkeling kleiner uitvalt of niet wordt gerealiseerd zijn Beukenhorst Oost (-250.000 m²), Badhoevedorp Zuid11 (-175.000 m²) en Elzenhof (-100.000 m²).

Ter inspiratie: “Groenten uit Amsterdam”

- Initiatief van diverse Nederlandse ondernemers met als doel stadslandbouw in Amsterdam te vestigen.
- Deze vorm van landbouw vindt niet plaats in het veld, maar in zogenaamde Plant Production Units. Dit zijn apparaten die planten laten groeien door middel van LED-licht (zie afbeelding)
- Het enige wat voor deze teelt nodig is, zijn elektriciteit en vloeroppervlakte in een gebouw. Door de teelt in leegstaande kantoorgebouwen te laten plaatsvinden, hoeft er geen nieuwbouw gepleegd te worden

Financiering is lastig, omdat het nieuw is. Als die rond is, kan binnen enkele maanden de eerste oogst plaatsvinden. Gemeenten zouden in dit soort gevallen de mogelijkheden kunnen onderzoeken om garant te staan voor de financiering.

Stadsgewest Haaglanden

Het Stadsgewest Haaglanden heeft op dit moment een kantorenstrategie die dateert uit 2007. Door de economische ontwikkelingen die zich daarna hebben voorgedaan is deze niet meer actueel en daarom wordt er momenteel gewerkt aan een nieuwe kantorenstrategie voor deze regio.

De nieuwe strategie van de stadsregio Haaglanden is nog niet officieel gepubliceerd, maar de hoofdlijnen van het nieuwe beleid zijn:

- Opschonen planvoorraad van 2 miljoen m² tot 0,4 miljoen m² (planreductie van maar liefst 80%).
- Overleg tussen gemeenten welke plannen haalbaar zijn en welke niet. Alleen plannen uitvoeren die de kantorenmarkt versterken en die een gecontracteerde huurder hebben.
- Verplichting om bij nieuwbouw een gelijk aantal vierkante meters te slopen of te renoveren.
- Transformatie van kantoren mag bedrijven in hogere milieucategorieën niet in de weg zitten.

De maatregelen in Haaglanden zijn er op gericht de kantorenmarkt weer gezond te maken, en transformatie en renovatie aantrekkelijker te maken ten opzichte van nieuwbouw. Op deze manier probeert de regio de soms torenhoge leegstand te lijf te gaan.

8.3 Effecten over en weer

In gesprekken met de regio's Stadsgewest Haaglanden en de Metropoolregio Amsterdam zijn de maatregelen besproken die Holland Rijnland wil gebruiken om haar kantoren markt weer gezond te maken. Tevens is een analyse gedaan naar de voorgestelde maatregelen van de buurregio's. Beide regio's zetten meer in op planreductie dan Holland Rijnland. De problemen in deze regio's zijn ook groter vanwege de andere schaalgrootte.

De maatregelen die buurregio's treffen voor hun kantorenstrategie hebben geen invloed op de kantorenmarkt van Holland Rijnland. Hoewel zowel Haaglanden als Metropoolregio Amsterdam fors schrappen in het aantal locaties en vierkante meters voor nieuwbouw, blijft er genoeg aanbod over voor de eigen regionale vraag van beide regio's.

Gezien de geringe omvang van de kantorenmarkt van Holland Rijnland ten opzichte van het Stadsgewest Haaglanden en de Metropoolregio Amsterdam zijn de effecten van de maatregelen die Holland Rijnland treft evenzeer nihil richting de buurregio's.

Regionale markten zijn regionaal; kantoorhoudende bedrijven verhuizen in het algemeen binnen de regio. De keuze voor vestiging met betrekking tot internationale bedrijven kent een geheel eigen dynamiek en markt. De keuze voor een vestigingsplaats wordt vooral bepaald door:

- Clustervoordelen (Bio Science Park en Space Business Park)
- Bereikbaarheid (voor werknemers en klanten)
- Vestigingsklimaat (arbeidsmarkt, woningmarkt, voorzieningenniveau).

Voor internationale bedrijven komen hierbij nog factoren als het gunstige fiscale klimaat alsmede de arbeidsrust in Nederland. Echter, op deze punten is er geen verschil tussen Leiden, Den Haag en Amsterdam.

9 Provinciale aanzet kantorenstrategie

In haar aanzet voor een kantorenstrategie voor Zuid Holland (d.d. november 2010) doet de provincie uitspraken over de te verwachten nieuwbouwbehoefte tot 2020 per REO-regio. De nieuwbouwbehoefte voor de Rijn- en Bollenstreek (Holland Rijnland plus de gemeente Bodegraven) wordt daarin becijferd op 65.000 m² BVO.

Dit hoofdstuk bevat:

- Een korte beschrijving van de totstandkoming van de nieuwbouwbehoefte en de beoogde verdeling naar locatietypen;
- Een gevoeligheidsanalyse van deze provinciale vraagprognose.

9.1 Vraagprognose, nieuwbouwbehoefte, verdeling over locaties

De toekomstige vraag naar kantoren bestaat uit twee componenten: uitbreidingsvraag en vervangingsvraag. Eerstgenoemde is de extra ruimtebehoefte die ontstaat door werkgelegenheidsgroei. Vervangingsvraag ontstaat doordat kantoren, om andere redenen dan capaciteitsgebrek, niet meer voldoen aan de wensen en eisen van de gebruiker.

De uitbreidingsvraag is door de provincie becijferd met behulp van de bedrijfslocatiemonitor (BLM) van het Centraal Planbureau uit 2005, waarbij wordt uitgegaan van het Transatlantic Market-scenario. Bij een gemiddeld ruimtegebruik van 25 m² per werknemer komt de Rijn- en Bollenstreek uit op een uitbreidingsvraag van 42.000 m² tot 2020.

De vervangingsvraag is sterk afhankelijk van de kwaliteit van de bestaande voorraad. De provinciale raming gaat ervan uit dat de kantoorpanden in de provincie gemiddeld een levensduur van 55 jaar hebben. Een dergelijke levensduur houdt in dat jaarlijks gemiddeld 1,5% van de totale kantorenvoorraad moet worden vervangen. Voor de Rijn- en Bollenstreek komt dit, wederom bij een gemiddeld ruimtegebruik van 25 m² per werknemer, neer op een vervangingsvraag van 126.000 m².

De som van de uitbreidings- en vervangingsvraag, zijnde 168.000 m², is vervolgens verminderd met het beschikbare aanbod exclusief 5%. Met andere woorden: het beschikbare metrage kantoren dat zich buiten de grenzen van het behoorlijke / gezonde manifesteert zal (moeten) worden benut om de toekomstige vraag te accommoderen. Deze exercitie (min 103.000 m²) resulteert in een nieuwbouwbehoefte van 65.000 m² (zie tabel 10, kolom 'Provincie').

Voor deze nieuwbouwbehoefte is vervolgens een indicatieve verdeling naar locatietypen gemaakt (tabel 9). De provincie ziet in Holland Rijnland in eerste instantie met name uitbreidingspotentie op binnenstedelijke centrumlocaties. Ook kantorenlocaties in woonwijken krijgen een substantieel metrage toebedeeld. De marktvrage naar kantoren bij regionale OV-knooppunten en op snelweglocaties wordt ongeveer even groot geacht, de vraag naar kantoren op bedrijventerreinen een fractie groter.

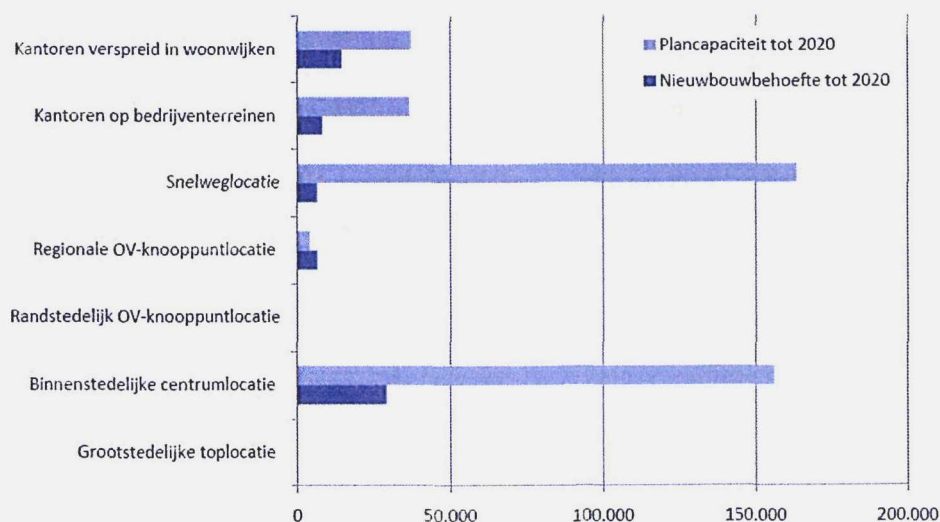
Tabel 9 Indicatieve inschatting van de nieuwbouwbehoefte naar locatietype Rijn- en Bollenstreek en Zuid-Holland door provincie Zuid-Holland

	Grootstedelijke toplocatie	Binnenstedelijke centrumlocatie	Randstedelijke OV-knooppunt	Regionale OV-knooppunt	Snelweglocatie	Kantoren op bedrijven terreinen	Kantoren in woonwijken
Zuid-Holland %	5-10%	25-30%	10%	10%	10-15%	5-10%	15-20%
Rijn- en Bollenstreek %	-	40-50%	-	5-15%	5-15%	10-15%	20-25%
Rijn- en Bollenstreek m²	0	29.250	0	6.500	6.500	8.125	14.625

Bron: Provincie Zuid-Holland (2010), bewerking Bureau Stedelijke Planning bv, uitgaande van 65.000 m² te verdelen nieuwbouwbehoefte.

De provincie constateert een fors overschot van plannen in de regio van circa 330.000 m² (397.500 m² plancapaciteit minus 65.000 m² nieuwbouwbehoefte). Met name op snelweglocaties, waar de (harde + zachte) plancapaciteit ongeveer 16 maal zo groot is als de nieuwbouwbehoefte, is het toekomstige overaanbod fors (figuur 9). Ook op binnenstedelijke centrumlocaties (factor 5), op bedrijventerreinen (factor 4) en in woonwijken (factor 2,5) – locatietypen die een relatief groot aandeel van de nieuwbouwbehoefte toebedeeld kregen – is sprake van een substantieel overaanbod.

Figuur 9 Plancapaciteit vs. nieuwbouwbehoefte Rijn- en Bollenstreek

Bron: Provincie Zuid-Holland (2010)

9.2 Gevoeligheidsanalyse

De provinciale vraagprognose steunt op twee belangrijke aannames:

- het gemiddelde ruimtegebruik per werknemer
- de gemiddelde levensduur van kantoorpanden.

Met betrekking tot het gemiddelde ruimtegebruik per werknemer: signalen uit de markt en diverse onderzoeken wijzen meer in de richting van een gemiddeld ruimtegebruik van 20 m² per werknemer, dan van 25 m² als gehanteerd door de provincie. In Holland Rijnland is daarnaast een gemiddelde levensduur van kantoorpanden van 30 jaar realistischer dan 55 jaar. Het vastgoed in de regio Holland Rijnland heeft niet die kwaliteit die men vindt in de grootstedelijke milieus. Het is daarom niet realistisch dat gebruikers in deze regio gemiddeld 55 jaar van het aanbod gebruik maken. Hetgeen pleit voor een grotere verversing van het aanbod dan in het provinciale rapport wordt aangegeven.

Draaien aan deze twee 'knoppen' levert aanzienlijke verschillen op, zoals tabel 10 laat zien. Rekenen met een gemiddeld ruimtegebruik van 20 m² per werknemer resulteert in een iets lagere nieuwbouwbehoefte. Rekenen met een gemiddelde levensduur van kantoorpanden van 30 jaar (gelijk aan een vervangingspercentage van 5%) resulteert in een veel grotere nieuwbouwbehoefte. Het spectrum is derhalve breed te noemen. Bij een gemiddelde levensduur van 40 jaar geldt een vervangingspercentage van 2,5%. Tabel 10 geeft inzicht in de gevoeligheidsanalyse.

Let wel: de vervangingsvraag is te beschouwen als onttrekkingsopgave!

Het deel van de bestaande voorraad dat middels transformatie of sloop(-nieuwbouw) uit de markt moet worden gehaald, moet gelijk zijn aan het deel dat aan de voorraad als vervangingsvraag wordt toegevoegd. Immers, het gaat om panden die na verhuizing achter worden gelaten en geen nieuwe huurder vinden. Een veel grotere nieuwbouwbehoefte resulteert zodoende ook in een veel grotere onttrekkingsopgave.

Tabel 10 Gevoeligheidsanalyse provinciale behoefteraming voor Holland Rijnland

m ² per werknemer levensduur panden / vervangingspercentage	Provincie	Varianten				
	25 m ² 55 jaar / 1,5%	20 m ² 55 jaar / 1,5%	20 m ² 40 jaar / 2, 5%	25 m ² 40 jaar / 2, 5%	20 m ² 30 jaar / 5%	25 m ² 30 jaar / 5%
Uitbreidingsvraag 2010-2020	42.000	33.600	33.600	42.000	33.600	42.000
Vervangingsvraag 2010-2020	126.000	100.800	168.000	210.000	336.000	420.000
totale vraag 2010 - 2020	168.000	134.400	201.600	252.000	369.600	462.000
Aanbod excl. 5% frictieleegstand	103.000	103.000	103.000	103.000	103.000	103.000
Nieuwbouwbehoefte	65.000	31.400	98.600	149.000	266.600	359.000

Bron: Provincie Zuid-Holland (2010) Aanzet voor een regionale kantorenstrategie

10 Plancapaciteit

In het kader van deze kantorenstrategie zijn opnieuw per gemeente de harde en zachte plannen voor kantorenontwikkelingen in beeld gebracht. Zoals tabel 11a laat zien gaat het om een totale plancapaciteit van 280.600 m² voor reguliere kantoorlocaties. Tabel 11b geeft een totale plancapaciteit van 352.700 m² voor de themalocaties. Op deze themalocaties betreft het een gemengde capaciteit voor kantoren, laboratoria en andere functies. Een meer gedetailleerde tabel met de plancapaciteit is te vinden in bijlage 3. Een flink deel van deze plannen is nog niet vastgelegd in het bestemmingsplan. Dit betekent overigens niet dat er geen zwaarwegende belangen mee gemoeid zijn.

Tabel 11a Reguliere plancapaciteit kantorenlocaties in m² per gemeente

	in bestemmingsplan	in planfase	Totaal
Alphen aan de Rijn	35.000	-	35.000
Hillegom	-	-	-
Kaag en Braassem	5.000	-	-
Katwijk	3.600	20.000	23.600
Leiden	76.000	30.000	124.000
Leiderdorp	15.000	-	15.000
Lisse	-	-	-
Nieuwkoop	-	-	-
Noordwijk	-	-	-
Noordwijkerhout	-	-	-
Oegstgeest	-	-	-
Rijnwoude	-	-	-
Teylingen	-	4.000	4.000
Voorschoten	-	10.000	10.000
Zoeterwoude	9.500	72.500	82.000
	144.100	136.500	280.600

Bron: Inventarisatie door Bureau Stedelijke Planning bij de diverse gemeenten

Tabel 12b Bijzondere plancapaciteit themalocaties in m² per gemeente

	in bestemmingsplan	in planfase	Totaal
Oestgeest (Bio Science Park)	-	235.000	235.000
Leiden (Bio Science Park)	68.830	-	68.830
Leiden (Mediapark)	48.870	-	48.870
Noordwijkerhout (Space Businesspark)	-	-	-
	117.700	235.000	352.700

Bron: Inventarisatie door Bureau Stedelijke Planning bij de diverse gemeenten

Enkele projecten uitgelicht:

Zoeterwoude, W4

Het W4-project in Zoeterwoude, ook wel Meerburgpolder of Verde Vista genoemd, voorziet in een plancapaciteit van ongeveer 72.500 m² aan kantoorruimte. In de kantorenstrategie van 2006 werd er zelfs nog een (kleine) hoeveelheid plancapaciteit toegevoegd. Daarnaast zijn er nog enkele andere functies gepland. Tot nu toe is daarvan echter nog niets gerealiseerd, maar recent zijn positieve ontwikkelingen te melden.

Leiderdorp, W4

Het Leiderdorpse gedeelte van het W4-project bestaat uit een aantal deelgebieden, waaronder Vierzicht, Bospoort en Elizabethhof. Een belangrijk deel hiervan is al gerealiseerd, maar er staat nog een niet onaanzienlijke hoeveelheid kantoren gepland. Voor de bouw van een kantorencomplex van ongeveer 11.000 m² in Vierzicht is in 2008 reeds een bouwvergunning verleend, maar de bouw is tot op moment van schrijven nog niet gestart. In totaal is hier volgens het bestemmingsplan ruimte voor ongeveer 15.000 m² kantoren.

Leiden, W4 (Roomburg)

Grenzend aan het W4-gebied ligt bedrijventerrein Roomburg in Leiden. Dit is een redelijk goed functionerend bedrijventerrein met bekende namen zoals JVC en H&M.

Figuur 10 Locaties met mogelijkheden tot uitbreiding (plancapaciteit) kantoorvoorraad

Oegstgeest, Bio Science Park

Het Leidse Bio Science Park ligt voor een gedeelte op het grondgebied van de gemeente Oegstgeest. Hier is nog ruimte voor nieuwbouw, met name laboratoria en gecombineerde kantoor-labs. Voor kantoorruimten is circa 70.000 m² gecombineerd met bedrijfsruimten beschikbaar. De ondernemingen dienen aan te sluiten op het thema Bio Science Park.

Alphen aan den Rijn, Stationsgebied

Het Alphense stationsgebied ligt centraal binnen de stad en heeft nog een plancapaciteit staan van 29.000 m² voor dit gebied. Een belangrijk deel van het totale programma is redelijk recent gerealiseerd, zoals het kantoor voor Wolter Kluwer. Naast uitbreiding van het aantal m² voor kantoren, lopen er tevens transformatie projecten.

Katwijk, Duinvallei

In de regionale kantorenstrategie van Holland Rijnland uit 2006 is aan Katwijk een metrage van 20.000 m² vergeven ten behoeven van Duinvallei. Het ontbreekt Katwijk op dit moment aan een grote kantorenlocatie en de gemeente acht zo'n locatie gezien het inwonertal van de gemeente wel op zijn plaats.

Sassenheim NS, Voorschoten NS en andere kleine stations

In de afspraken in het kader van Stedenbaan wordt uitgegaan van verdichting rond OV-locaties. Het station Voorschoten en het toekomstige station Sassenheim zijn zulke locaties. Per station is de hoeveelheid niet groter dan 10.000 m², maar bij elkaar opgeteld is het metrage toch fors, echter ook vaak nog zeer onzeker.

11 Instrumenten

Het up-to-date maken van kantorenlocaties zal met de juiste mix van een scala aan instrumenten moeten worden aangepakt. Per instrument wordt een korte beschrijving gegeven van maatregelen die gemeenten in samenwerking met marktpartijen kunnen nemen om een kantorenlocatie weer of blijvend aantrekkelijk te maken. Voor elk van deze instrumenten wordt ingegaan op regelgeving, organisatie en financiën. Het betreft het de volgende instrumenten:

- *Reduceren plancapaciteit:* het terugbrengen van de mogelijkheden om nieuw kantorenprogramma te ontwikkelen.
- *Nieuw/multifunctioneel programma toevoegen:* het toevoegen van nieuw programma, zowel kantoren als andere functies, om zo de locatie een nieuwe impuls te geven.
- *Renovatie:* verbeteren op gebouwniveau.
- *Herstructurering:* verbeteren op gebiedsniveau.
- *Transformatie:* het gebouw en indien nodig de locatie aanpassen zodat deze geschikt is voor andere functies.
- *Faciliteren Nieuwe Werken:* mogelijk maken van nieuwe vormen van werken, met nadruk op flexkantoren met veel faciliteiten.
- *Investeren openbare ruimte:* openbare ruimte aantrekkelijk maken door beter onderhoud en beheer met behulp van een actueel beeldkwaliteitsplan.

Reduceren plancapaciteit

De afgelopen jaren zijn er veel plannen gemaakt die nu niet meer haalbaar zijn. Er is daardoor nog een grote plancapaciteit, die met het oog op een gezonde verhouding tussen vraag en aanbod moet worden gereduceerd.

Regelgeving

- Actualiseren structuurvisies. In de structuurvisies staat aangegeven in welke gebieden zal worden ingezet op kantorenontwikkeling. In deze 'nieuwe realiteit' zal per gebied moeten worden heroverwogen of de plannen nog haalbaar zijn. Tevens zal er een zekere herverdeling van plancapaciteit moeten plaatsvinden.
- Aanpassen bestemmingsplan.

Organisatorisch

- Bij het schrappen van plancapaciteit moet ten eerste worden bepaald welke locaties kansrijk zijn en welke niet. Op de minst kansrijke locaties kan dan begonnen worden met het afbouwen van de plancapaciteit.
- Daarbij gaat de voorkeur er naar uit om eerst de 'zachte plannen' te schrappen. Dit kost de gemeente en de ontwikkelaars het minste geld.
- Naarmate de plannen concreter zijn, worden de financiële consequenties van het reduceren van de plancapaciteit steeds groter. De volgorde die kan worden gehanteerd:
 1. Plannen voor potentiële ontwikkellocaties waarvoor nog geen ontwikkelaar is gevonden.
 2. Plannen in de precontractuele fase zullen daarna als eerste sneuvelen.
 3. Plannen waarvoor er al intentieovereenkomsten liggen.
 4. Plannen waarvoor het juridisch-planologische proces is doorlopen.
 5. Plannen waarvoor een bouwvergunning is afgegeven.

- Gemeenten kunnen in overleg gaan met ontwikkelaars om tot overeenstemming te komen over locaties. Ontwikkelaars zien ook dat het nu lastig is om op bepaalde locaties kantoren te ontwikkelen. Zij kunnen samen met de gemeente tot afspraken komen om af te zien van ontwikkeling op die locaties.

Financieel

- Hoe harder de plannen zijn, des te groter de financiële consequenties voor gemeenten.
- Gemeenten hebben zich lang “rijk gerekend” doordat in de grondexploitaties van gebieden werd uitgegaan van kantorenontwikkeling en die uiteindelijk nooit zijn gekomen. Hoewel het ontstane negatieve saldo deels kan worden opgevangen door andere functies te ontwikkelen, is het onvermijdelijk dat er financieel verlies gaat worden geleden bij sommige locaties.

Nieuw programma/Multifunctionaliteit

Het realiseren van nieuw programma op kantorenlocaties. Dit kunnen kantoren zijn, maar ook andere typen vastgoed waardoor een aantrekkelijke multifunctionele locatie ontstaat.

- Soms kan extra programma aan het gebied worden toegevoegd, met name in gebieden waar verschillende functies of gebruikers kunnen profiteren van elkaars nabijheid ('kruisbestuiving'). Zo kan ook het reeds bestaande, leegstaande vastgoed weer meer in trek komen.
- De nabijheid van voorzieningen is, zeker met het oog op het nieuwe werken, van belang.

Regelgeving

- In het bestemmingsplan moet ruimte zijn voor nieuwe ontwikkelingen en verschillende functies. Een zekere mate van flexibiliteit is hierbij belangrijk. Zo krijgt de locaties meer toekomstwaarde.
- Geef een ontheffing op het bestemmingsplan als de gewenste nieuwe functie de kwaliteit van de locatie versterkt.

Organisatorisch

- Nieuwe ontwikkelingen zullen vanuit de markt moeten komen.
- Een gemeente kan echter wel aangeven welke functies gewenst zijn, hoeveel vierkante meter er wordt toegestaan en dit vastleggen in het bestemmingsplan.

Financieel

- De kosten van het realiseren van nieuw programma en voorzieningen zullen door marktpartijen moeten worden gedaan.
- Gemeenten kunnen investeren in de noodzakelijke infrastructuur (parkeren, ICT, enz.).

Renovatie bestaand vastgoed

Een deel van de kantoorvoorraad is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen die tegenwoordig aan kantoren worden gesteld. Deze kantoren kunnen worden gerenoveerd, wat een duurzamere optie is dan sloop/nieuwbouw. Soms kan een simpele facelift volstaan, bij andere gebouwen zullen de maatregelen ingrijpender zijn. Bijvoorbeeld het aanpassen van verdiepingvloeren, energievoorziening en klimaatruithouding.

Regelgeving

- Diverse technische regelgeving.

Organisatorisch

- De renovaties van kantoorvastgoed is in eerste instantie een taak van eigenaren of ontwikkelaars.
- Waar renovatie specifieke eisen met zich meebrengt kan de gemeente die mogelijk faciliteren.
- Gemeenten kunnen extra investeren in openbare ruimte als signaal richting vastgoedeigenaren.

Financieel

- Investerings door ontwikkelaars en beleggers.

Transformatie en herbestemming

Gebouwen die moeilijk te verhuren zijn kunnen in aanmerking komen voor een andere bestemming. Ook gebieden die niet tot ontwikkeling komen kunnen worden herbestemd.

Regelgeving

- Om transformatie mogelijk te maken, is het noodzakelijk een helder beleid op het gebied van leegstand op te stellen. Wanneer is leegstand een probleem, in welke gebieden speelt dit, hoe moet dit aangepakt worden, wie gaat dit aanpakken? Dit zijn vragen die eerst een antwoord behoeven alvorens de vraag of transformatie wenselijk is kan worden beantwoord.
- Er zijn verschillende manieren om transformatie door regelgeving te faciliteren:
 1. Het bestemmingsplan kan worden aangepast. Hierbij speelt een risico van planschade en minder inkomsten door minder gronduitgifte of een lagere prijs.
 2. Er kan een nieuw (postzegel)bestemmingsplan worden opgesteld.
 3. Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van de bestemming in het bestemmingsplan.
 4. Tijdelijk gebruik kan voor maximaal vijf jaar worden toegestaan. In de praktijk gebeurt dit weinig, doordat vijf jaar te kort is om noodzakelijke investeringen te doen. Als gevolg hiervan heeft de minister aangegeven deze termijn tot tien jaar te verlengen.
- Het bouwbesluit wordt aangepast. Voor verbouw zullen andere eisen gaan gelden dan voor nieuwbouw. De rijksoverheid heeft dit in behandeling.

Organisatorisch

- Instellen leegstandsregister met meldingsplicht; als een leegstaand pand niet wordt gemeld volgt een boete.
- Gemeenten kunnen als zij daar aanleiding toe zien een gebruiker voordragen voor een pand. Als deze gebruiker redelijke eisen stelt aan het pand (huur, geen onevenredig hoge kosten verbouwing) is de eigenaar verplicht deze nieuwe gebruiker te accepteren. Bij weigering volgt een boete.
- Gemeenten kunnen extra investeren in openbare ruimte als signaal richting vastgoedeigenaren dat ook de gemeente "kiest" voor deze locatie.
- Maximale ontheffing van regels inzake bouwbesluit (behalve veiligheid en minimale eisen).

Financieel

- Financiële sancties zoals een leegstandsheffing is ongewenst als instrument om transformatie te bevorderen; niet alle gebouwen komen in aanmerking voor transformatie.

- Houdt rekening met minder inkomsten door minder gronduitgifte, lagere grondprijzen of planschadevergoedingen.
- Om transformatie te stimuleren, kan de gemeente de WOZ-waarde van een pand aanpassen tot een reëel niveau. De gemeente heeft de bevoegdheid om de WOZ-waarde neerwaarts bij te stellen bij langdurige leegstand. De vastgoedeigenaar kan dan fiscaal afschrijven tot deze lagere waarde.
- Gemeenten kunnen afspraken maken met corporaties. Deze hebben de financiële mogelijkheid om transformaties te bekostigen en handelen vanuit een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Herstructurering op gebiedsniveau

Het grootschalig herstructureren van een bepaalde locatie, met als doel de aantrekkelijkheid te vergroten en incurante kantoorpanden aan de voorraad te onttrekken.

Regelgeving

- Nieuw/aangepast bestemmingsplan.
- Meer nieuwbouw woningen toestaan om transformatie van kantoorpanden in ditzelfde gebied mogelijk te maken.

Organisatorisch

- Gebieden waar leegstand problematische vormen aanneemt moeten worden gesignaleerd. Daarna is het belangrijk dat er draagvlak ontstaat om het gebied daadwerkelijk aan te pakken. Hiervoor moet een actieprogramma worden opgesteld waarin de rollen en taken van verschillende partijen worden beschreven.
- Een breed gedragen toekomstvisie voor het gebied, waarin het wensbeeld wordt opgenomen.
- Samenwerking tussen gemeente, eigenaren/beleggers, gebruikers, ontwikkelaars en andere organisaties ten behoeven van stedelijke herverkaveling en herhuisvesting van gebruikers.

Financieel.

- Gemeenten: investeringen in infrastructuur en openbare ruimte.
- Ontwikkelaars: investeringen in (sloop/)nieuwbouw.
- Corporaties: investeringen in transformatie leegstaande gebouwen naar woningen.

Faciliteren van Het Nieuwe Werken

De afgelopen jaren is het Nieuwe Werken in opmars, een manier van werken die niet meer gericht is op controle, maar op resultaat, en waarbij ontmoetingen en een inspirerende werkomgeving centraal staan. Dit heeft grote invloed op kantorenlocaties die niet zomaar geschikt zijn voor het Nieuwe Werken.

Organisatorisch

- Ontwikkelaars: maak kantoren geschikt voor het nieuwe werken (kantoortuinen in plaats van lange gangen met hokjes, vergaderfaciliteiten, enz.).
- Bedrijven als "Sseats2meet" en "Spaces" richten overal in Nederland flexkantoren op. Dit zijn kantoren met professionele werkplekken waar kenniswerkers kunnen werken per uur, per dagdeel, tot maximaal per maand. Flexkantoren hebben nu, door de grote groei van het aantal ZZP-ers en de populariteit van het Nieuwe Werken, met een opmars te maken. Sommige leegstaande kantoorpanden kunnen worden omgebouwd tot flexkantoor. Dit is gebeurd op de Zuidas in Amsterdam (Spaces).

- Gemeenten moeten zorgen dat aan alle randvoorwaarden wordt voldaan (goede bereikbaarheid, (ICT)-infrastructuur, prettige openbare ruimte, enz.).

Financieel

- In de eerste plaats voor projectontwikkelaars.
- Investeren in ICT-infrastructuur is belangrijk met het oog op het nieuwe werken en flexkantoren. Gebruikers willen snel en eenvoudig toegang tot hun bestanden die elders opgeslagen staan, cloud computing of videoconferenties. Het succes van een flexkantoor is dan ook voor een belangrijk deel afhankelijk van de ICT-infrastructuur.
- Investeren in openbare ruimte.

Investeren in openbare ruimte

Een goede openbare ruimte is altijd al van belang geweest, doch met het uitlokken van private investeringen en de opkomst van het Nieuwe Werken is het nog belangrijker. De link 'verbeteren openbare ruimte' = 'terugdringen leegstand' werkt indirect, maar kantoren op locaties met een goede openbare ruimte zijn veel aantrekkelijker voor gebruikers.

Organisatorisch

- Actualisering van het beeldkwaliteitsplan, waarin de gewenste uitstraling van een gebied wordt beschreven.
- Toezichthouden op onderhoud, vervuiling en de in het beeldkwaliteitsplan gestelde regels.
- Invoeren van parkmanagement, eventueel gecombineerd met een BIZ.
- Zorg voor genoeg parkeerruimte.

Financieel

- Parkmanagement, waarbij ondernemers of eigenaren evt. samen met de gemeente hun krachten bundelen om de kwaliteit van de kantorenlocatie te verbeteren, kan tot een kostenneutrale kwaliteitshandhaving leiden.
- Bedrijven Investeringszone (BIZ): op initiatief van ondernemers in een gebied wordt een heffing ingesteld waar alle ondernemers in dat gebied aan mee moeten betalen, via een toeslag op de OZB-heffing. Het geld wordt gebruikt om te investeren in de kwaliteit van het gebied.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Methodiek regionale kantorenstrategie

Voorbereiding

- Analyse regionale economische structuur en positie ten opzichte van andere regio's.
- Analyse vraag- aanbod, inclusief gevoeligheidsanalyse .
- Inventarisatie plancapaciteit (hard en zacht).
- Analyse kantorenlocaties en beoordeling van elke kantorenlocatie.

Werksessies

- Werksessie (ambtelijk) met ambtenaren uit de gemeenten, KvK, VNO NCW, projectontwikkelaars, beleggers en makelaars. Swot-analyse van de kantorenlocaties en adresseren van knelpunten bij planreductie, renovatie, transformatie en sloop.
- Interviews (bilateraal) met wethouders en marktpartijen over beleid, keuze voor locaties, de samenwerking tussen gemeenten onderling en de samenwerking tussen overheid en markt inzake oplossingsrichtingen van geadresseerde knelpunten.
- Werksessie (bestuurlijk) met alle wethouders, discussie over de problematiek. Over leegstand, de marktvraag lokaal en regionaal, de relatie met bedrijventerreinen, etc.
- Draagvlakvorming voor de drieledige opgave: meer planreductie, meer renovatie bestaand vastgoed en meer onttrekking via transformatie en sloop/ nieuwbouw. Uitleg waarom dit nu zo moeilijk is en het alleen kan slagen via samenwerking van gemeenten onderling en samenwerking tussen overheid en markt.
- Werksessie (ambtelijk) met leden projectgroep, discussie over knelpunten en de rollen van de verschillende actoren in het spel om deze knelpunten weg te nemen.
- Werksessie (bestuurlijk) met wethouders en directies van marktpartijen over het kiezen van locaties (groei, balans en krimp), discussie over de knelpunten en de oplossingrichtingen.

Synthese

- Vertaling landelijk actieprogramma, standpunten IVBN, Vastgoedbelangen en NEPROM naar de lokaal specifieke omstandigheden van de regio. Beschrijving van goede praktijkvoorbeelden van transformatie (zorg, woningbouw, etc) en duurzame renovatie van verouderd vastgoed.
- Vertaling van trends en ontwikkelingen naar lokaal specifieke omstandigheden van de regio.
- Uitwerking op maat van een nieuwe kantorenstrategie voor Holland Rijnland.

Vastgoedmarkt Data Online

Gegevens over vraag en aanbod zijn betrokken uit Vastgoedmarkt Data Online, een actuele database van transacties en beschikbare objecten. Omdat Vastgoedmarkt afhankelijk is van de (vrijwillige) meldingen van makelaars is de database niet 100% volledig en dient zij beschouwd te worden als benadering van de werkelijkheid.

Overzicht van de leden projectgroep en de deelnemers aan de werksessies.

Samenstelling ambtelijke projectgroep:

Regio Holland Rijnland	de heer H. Stapper,
Provincie Zuid-Holland	de heer G. Bots/ R. Hoogervorst
Basis Bedrijfshuisvesting	de heer D. Heesen,
Kamer van Koophandel Den Haag	de heer K. Wiltenburg,
Gemeente Leiden	mevrouw J. Bongers,
Gemeente Leiderdorp	de heer G. Kuipers,
Gemeente Alphen aan den Rijn	de heer J. Maat, g
Gemeente Leiderdorp	de heer A. Nierop,

Deelnemers aan de bestuurlijke werksessie met marktpartijen:

Overheid:

Gemeente Hillegom	de heer W. van Aken
Gemeente Kaag en Braassem	de heer T. van Velzen
Gemeente Katwijk	de heer J. Wienen
Gemeente Katwijk	de heer G. Mostert
Gemeente Leiden	de heer R. Strijk
Gemeente Leiderdorp	de heer H. Zilverentant
Gemeente Oegstgeest	mevrouw L. de Ridder
Gemeente Teylingen	de heer L. van der Zon
Gemeente Zoeterwoude	mevrouw M. Ates-Snijdewind
Holland Rijnland	de heer J. Uit den Boogaard
Holland Rijnland	de heer H. Stapper (ambt)
Provincie Zuid-Holland	de heer G. Bots (ambt)

Markt:

Ballast-Nedam	de heer J. Voorrips
Barnhoorn Bedrijfsmakelaardij	de heer A. Barnhoorn
Basis Bedrijfsmakelaardij	de heer D. Heesen
Bouwinvest	de heer F. Hack
IVBN	de heer F. van Blokland
Kamer van Koophandel	de heer K. Wiltenburg
MAB	de heer J. Galle
NEPRON	de heer J. Fokkema
VNO-NCW West	de heer R. de Vree
Bureau Stedelijke Planning	de heer S. Weijers

Geïnterviewde personen:

Gemeente Alphen aan den Rijn	De heer T. Hoekstra
Gemeente Katwijk	De heer G. Mostert
Gemeente Noordwijk	De heer L. de Lange
Gemeente Zoeterwoude	Mevrouw M.H.J.C. Ates-Snijdewind
Gemeente Kaag en Braassem	De heer A.J.M. van Velzen
Gemeente Lisse	De heer B. Brekelmans
Gemeente Voorschoten	Mevrouw I. Adema
Gemeente Leiderdorp	De heer H.L. Zilverentant
Gemeente Oegstgeest	Mevrouw L. De Ridder
Gemeente Leiden	De heer R. Strijk
Holland Rijnland	de heer J. Uit den Boogaard

Bijlage 2 Tabellenboek

Tabel 13 Economische kerncijfers Holland Rijnland (2009/2011)

	Inwonertal (2011)	Banen (2009)	Banen / inwoners	Kantoren in m² (2011)	m² kantoren / inwoners	Bedrijventerrein netto ha (2009)	m² bedrijventerrein / inwoners
Alphen aan den Rijn	72.674	30.273	0,4	222.100	3,1	230	32
Hillegom	20.622	6.178	0,3	28.800	1,4	55	27
Kaag en Braassem	25.746	7.003	0,3	37.200	1,4	40	16
Katwijk	61.999	19.331	0,3	69.500	1,1	185	30
Leiden	117.916	58.099	0,5	587.900	5,0	140	12
Leiderdorp	26.597	11.951	0,4	81.100	3,0	25	9
Lisse	22.680	8.250	0,4	84.100	3,7	60	26
Nieuwkoop	26.988	7.796	0,3	21.600	0,8	65	24
Noordwijk	25.423	13.765	0,5	138.000	5,4	30	12
Noordwijkerhout	15.599	4.917	0,3	16.000	1,0	40	26
Oegstgeest	22.768	6.326	0,3	35.200	1,5	40	18
Rijnwoude	18.465	6.324	0,3	23.100	1,3	100	54
Teylingen	35.813	12.066	0,3	55.200	1,5	80	22
Voorschoten	23.865	5.201	0,2	29.200	1,2	20	8
Zoeterwoude	8.133	7.425	0,9	62.700	7,7	55	68
Holland Rijnland	525.288	204.905	0,4	1.491.700	2,8	1.165	22

Bron: CBS (inwonertal); Regionaal Informatie Systeem Zuid-Holland (banen); Kantorenmonitor bv (kantoren); Kerncijfers Holland Rijnland november 2010 (bedrijventerreinen)

Bijlage 3 Plancapaciteit

Reguliere plancapaciteit kantorenlocaties					
Gemeente	Locatie	Toelichting	m ²	Planfase	Toelichting
Alphen aan den Rijn	Stationsgebied	Deel zuidzijde (2.500) deels stadszijde (4.000)	29.000	In bestemmingsplan	Reservering voor de toekomst, op korte termijn geen ontwikkelpotentie
Alphen aan den Rijn	Baroniehof		6.000	In bestemmingsplan	Kleinschalige, onderscheidende ontwikkeling in oud fabriekspand
Hillegom	geen	geen	geen	geen	
Kaag en Braassem	Roelofarendsveen	Verzamelpand, oplevering eind 2012	5.000	Realisatie	
Katwijk	Duinvallei		20.000	In planfase	
Katwijk	Voorschoterweg	Kantoor op bedrijventerrein	1.900	In bestemmingsplan	
Katwijk	Lageweg	Kantoor op bedrijventerrein	1.700	In bestemmingsplan	
Leiden	Centraal	Stationsweg	1.800	In bestemmingsplan	
Leiden	Centraal	Rijnsburgerblok	50.000	In bestemmingsplan	
Leiden	Centraal	Big Boss locatie	2.000	In bestemmingsplan	
Leiden	Centraal	Vijverlocatie	3.000	In bestemmingsplan	
Leiden	Plesmanlaan	Haagse Schouwweg	15.000	In bestemmingsplan	
Leiden	Station de Vink		3.000	In bestemmingsplan	
Leiden	Roomburg		30.000	In planfase	
Leiden	Voorthuizendriehoek		1.200	In bestemmingsplan	

Reguliere plancapaciteit kantorenlocaties

Gemeente	Locatie	Toelichting	m ²	Planfase	Toelichting
Leiderdorp	W4	Bospoort en Vierizcht	15.000	In bestemmingsplan	
Lisse	Flower Science Park			In planfase	
Nieuwkoop	geen	geen	geen	geen	
Noorwijk	geen	geen	geen	geen	
Noordwijkerhout	geen	geen	geen	geen	
Rijnwoude	geen	geen	geen	geen	
Teylingen	Sassenheim NS		4.000	In planfase	
Voorschoten	NS-station		10.000	In planfase	
Zoeterwoude	W4	Verde Vista Meerbug	72.500	In masterplan	
Zoeterwoude	Bedrijventerrein Grote Polder	locaties Smeetsweg en Meerburgerwetering	9.500	In bestemmingsplan	
Totaal:			280.600		

Bijzondere plancapaciteit themalocaties

Gemeente	Locatie	Toelichting	m ²	Planfase	Toelichting
Oestgeest	Bio Science Park	Gemengde capaciteit kantoren, laboratoria	235.000	In masterplan	
Leiden	Bio Sience Park	Gemengde capaciteit kantoren, laboratoria, overig	68.830	In bestemmingsplan	
Leiden	Mediapark	Gemengde capaciteit kantoren, medische zorg	48.870	geen	
Noordwijkerhout	Space businesspark	Geen	geen	geen	
Totaal:			352.700		

Bijlage 4 Knelpuntenmatrix

De knelpuntenmatrix geeft antwoord op de vragen:

Waarom is het zo moeilijk?

... om de nieuwbouwproductie / plancapaciteit te reduceren?

... om kansrijke bestaande panden te renoveren zodat ze weer (langdurig) aantrekkelijk worden voor kantoorgebruikers?

... om de kansloze kantoorpanden aan de voorraad te onttrekken (middels sloop/nieuwbouw dan wel transformatie)?

En wat kunnen de diverse partijen, publiek en privaat, doen om een doorbraak te forceren?

De matrix beperkt zich tot een top 10 (zonder interne rangorde) van financiële, juridische en organisatorische/politieke belemmeringen.

	Beleggers	Ontwikkelaars	Makelaars	Gemeenten	Provincies	Rijk ⁵
Verkeerde perceptie van marktpotentie (vraag)	Kortere afschrijvingstermijn (levensduur van panden niet overschatten).	Hogere BAR hanteren.	(als adviserende partij) Realistischer inschatting van marktwaarde én toekomstpotentie.	• Kennis van zaken. • Strategische langetermijnvisie als basis voor kantorenbeleid, minder ad hoc handelen.		<i>Ontwikkelen regionaal vraag-aanbodmodel</i>
Nieuwbouw te makkelijk / te lucratief	Hogere eisen stellen aan het in portefeuille nemen van nieuw vastgoed.	Zelfkritischer houding als het gaat om toekomstbestendig bouwen (oppassen met maatwerk).	Grotere inspanning om zoekvraag te accommoderen in bestaande voorraad.	• Scherpe keuze voor kansrijke locaties. • Premie op nieuwbouw ten behoeve van sloop en transformatie fonds. • Kwaliteitseisen aan nieuwbouw. • Eisen aan toekomstbestendigheid nieuwbouw. • Transparantie grondprijsbeleid. • Bouwvergunningen aan termijn koppelen.	Aansturen op planreductie; scherpe keuze voor kansrijke locaties.	• Verplichten residuele grondprijsberekening bij kantoor nieuwbouw. • Invoeren openruimteheffing
Achterlaten bestaand vastgoed heeft geen consequenties	Anticiperen op vertrek, voorkomen met incentives en onderhoud / grootschaliger investeringen.	Meer inzetten op herontwikkeling.	Verhuisketenbenadering.	Toepassen uitgebreide SER-ladder.	Gebruik van SER-ladder afdwingen.	• Invoeren leegstandsheffing voor eigenaren leegstaande panden. • Invoeren statiegeldheffing voor gebruikers die nieuw kantoor betrekken en leeg kantoor achterlaten.

⁵ Toelichting bij gehanteerde typografie: maatregelen *in cursief en grijs* zijn door Minister Schultz van de hand gewezen in haar brief aan de Tweede Kamer d.d. 28 april 2011 aangaande 'Fiscale maatregelen en plannen van aanpak leegstand kantoren'. Maatregelen genoteerd *in cursief* zullen of zijn door het Rijk (worden) toegepast.

	Beleggers	Ontwikkelaars	Makelaars	Gemeenten	Provincies	Rijk
Verlies op GREX	Scope verbreden, ook in maatschappelijk vastgoed beleggen.	Inzien dat ontwikkeling niet doorgaat, met gemeente om tafel voor alternatief plan / escape.		• Herontwikkelen > nieuwe plannen. • Verlies nemen.	- Financiële steun. - Scherpe keuze voor kansrijke locaties (=risicoverlaging).	
Bestaande locaties te weinig gekoesterd	• BIZ/parkmanagement. • Renoveren bestaand vastgoed.	• Nieuw/multifunctioneel programma toevoegen. • Meer inzetten op duurzame herontwikkeling en Nieuwe Werken.		• Scherpe keuze voor kansrijke locaties. • Beeldkwaliteitsplan + handhaving. • Investeren in openbare ruimte, parkmanagement. • Beloning intensiveren via korting grondprijs. • Flexibel bestemmingsplan.		
Versnippering leegstand	Stedelijke herverkaveling.		Zoeken / signaleren van kansen om huurders te hergroeperen/cluseren.	Faciliteren, politiek agenderen. Marktpartijen rond de tafel krijgen.		
Sloop = duur	• Verlies nemen. • Fondsvorming via opslag OZB	Fondsvorming door afdracht bij nieuwbouw.		Sloop stimuleren middels vergeven tijdelijke ontwikkelingsrechten op andere locaties.	Fondsbeheer voor sloop en transformatie	<i>Invoeren premie / statiegeldheffing op nieuwbouw.</i> <i>Nationale opkoopregeling.</i>
Hoge boekwaarde	• Afboeken/afwaarderen • (tijdelijk) Afwaarderen tot onder de WOZ-waarde		Taxateurs: realistischer taxeren	Neerwaarts bijstellen WOZ-waarde		<i>Regeling die extra afschrijvingen mogelijk maakt.</i>
Banken willen herontwikkeling niet financieren	Op lager rendement rekenen, langetermijnstrategie.	Beter inspelen op marktvraag, voorverhuren.		Garant staan.	Garant staan.	
Bestemmingsplan (niet-passende bestemming)		Kansen signaleren, gedegen onderbouwing van bestemmingsplan-wijziging.		• Pro-actief: zoeken naar kansen voor herbestemming. • Faciliteren, flexibele opstelling: postzegelplan, omgevingsvergunning, tijdelijk gebruik toestaan.	Bestemmingsplanwijzigingen faciliteren.	• <i>Aanpassing bouwbesluit</i> • <i>Aanpassing omgevingsrecht</i> • <i>Verlenging tijdelijke vrijstelling bestemmingplan naar 10 jaar</i> • <i>Experimenteergebieden</i> • <i>Aanwijzen regelvrije zones.</i>

Annex 1

Actieprogramma leegstand kantoren (7 maart 2011)

Onder leiding van Minister Schultz van Haegen is in overleg met diverse marktpartijen een vervolg gegeven aan de landelijke aanpak. Op 7 maart 2011 werd het Actieprogramma Aanpak Leegstand aan de Tweede Kamer aangeboden. Strekking van dit actieprogramma: banken, beleggers, projectontwikkelaars en overheden moeten samenwerken aan een (nader) voorstel om de kantorenmarkt weer gezond te maken. Een betere werkende kantorenmarkt, zo begint het actieprogramma, vraagt om een perspectiefwijziging van alle betrokken partijen op meerdere fronten:

- van sturing op uitbreiding naar sturing op voorraad;
- van kantoren als financieel product en verdienmodel naar huisvestingsproduct voor de gebruiker;
- van korte naar lange termijn betrokkenheid;
- van ad hoc besluiten naar ruimtelijke ordening gericht op duurzame locaties;
- van gemeente als actieve speler naar overheid als marktmeester;
- van ieder voor zich naar (bestuurlijke) samenwerking;
- van aanbodplanning naar voorzien in daadwerkelijke vraag;
- van monofunctionele locaties naar multifunctionele locaties met stedelijke kwaliteit;
- van pandniveau naar gebiedsniveau;
- van het ontwikkelen van nieuwe locaties naar herontwikkeling en vernieuwing op bestaande locaties.

Het actieprogramma krijgt vorm in drie pijlers:

- *Experimenteergebieden - herontwikkeling, transformatie en sloop*
Verkenning van bestaand en nieuw instrumentarium in tien experimenteergebieden waar markt- en overheidspartijen op gebiedsniveau leegstand aanpakken. Ervaringen moeten leiden tot aanbevelingen voor de aanpak van bovengemiddelde leegstand op andere locaties ten aanzien van financierings-, fiscale en juridische aspecten. Uit de eerste drie pilots (Amsterdam Amstel III, Nieuwegein Merwestein en een nader te begrenzen gebied in Hoofddorp) moet onder meer een voorstel volgen voor de benodigde experimenteerruimte die van Rijksweg mogelijk moet worden gemaakt.
- *Maatregelen om het functioneren van de kantorenmarkt op lange termijn te verbeteren*
Ontwikkelaars (verenigd in de Neprom), banken en beleggers (IVBN, VB) spannen zich in voor interne en onderlinge afspraken om meer leegstand in de toekomst te voorkomen.
- *Betere regionale ruimtelijke planning, programmering en afstemming*
 - Decentrale overheden inventariseren bestaande regionale behoefteramingen en plancapaciteit (quick scan). Deze quick scan wordt bijgesteld met behulp van een door het Rijk ontwikkelde uniforme en onafhankelijke methodiek voor het ramen van de vraag naar kantoren. Parallel hieraan formuleren marktpartijen een visie op de vraagontwikkeling naar kantoren.
 - Op basis van voorgaande (a) maken regionaal samenwerkende gemeenten in overleg met provincies afspraken over de regionale planningsopgave voor kantoren inclusief eventuele fasering, kwalitatieve segmentering en locatiekeuze voor nieuwe en te herontwikkelen kantorenlocaties in die regio voor de periode 2011-2020. Deze afspraken worden verankerd in de provinciale structuurvisie.

Parallel hieraan belooft het Rijk:

- in samenwerking met VNG de juridische mogelijkheden en (financiële) risico's van het reduceren van harde plancapaciteit te onderzoeken;
- te verkennen welke invloed de huidige wet- en regelgeving hebben op nieuwbouw, renovatie, transformatie en sloop van kantoorgebouwen.

Annex 2

Kamerbrief 'Fiscale maatregelen en plannen van aanpak leegstand kantoren' (28 april 2011)

In een kamerbrief van 28 april reageert de minister op drie plannen van aanpak van oppositiepartijen D66, SP en PvdA en geeft zij conform de belofte in het Actieprogramma aan in hoeverre fiscale aanpassingen kunnen leiden tot versoepeling van herstructurering en transformatie. Het kabinet is terughoudend met het introduceren van nieuwe fiscale instrumenten. Dit vanwege verwachte problemen met fraudebestendigheid, Europese regelgeving, "budgettaire derving" en beperkte effectiviteit.

De toezeggingen en afwijzingen op een rij:

Wel

- Aanpassing van het Bouwbesluit, waarmee getransformeerde kantoren in de toekomst niet meer onder de regels voor nieuwe woningen zullen vallen.
- Eigenaren van leegstaande panden mogen afwaarderen op de balans tot onder de woz-waarde (maar moeten dit verlies weer terugnemen als het pand later meer waard wordt wanneer het is verhuurd).
- Verlenging van de tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan tot 10 jaar.
- Aanpassing van het omgevingsrecht voor versnelling van procedures.
- Langdurige leegstand kan zoals ook nu reeds het geval is aanleiding zijn voor gemeenten om woz-waarde neerwaarts bij te stellen als de waarde van het pand is verminderd.

Niet

- Actieve rijksrol bij saneringsfondsen en compensatieregelingen (kantoor voor kantoor, meter voor meter). De minister acht dit wel zinvolle ideeën die op regionaal niveau toegepast kunnen worden.
- Residuele grondprijsberekening verplicht stellen bij kantoor nieuwbouw. De minister acht transparantie en informatie op het gebied van grondprijsbeleid wenselijk en een verantwoordelijkheid van gemeenten.
- Verplichten van bedrijvenverenigingen.
- Regelvrije zones op monofunctionele kantorenlocaties.
- Afschrijven op een verhuurd pand tot onder de woz-waarde is niet mogelijk.
- Beperking van de aftrek van verliezen die worden geleden op een leegstaand pand.
- Verlagen of vrijstellen van btw bij transformatie van kantoren naar woningen.
- Afschaffing van de zogenaamde integratieheffing bij transformatie van kantoor naar woning.
- Vrijstelling van overdrachtsbelasting bij transformatie naar woningen.
- Verlenging van de vrijstellingstermijn van zes maanden voor doorverkoop van onroerende zaken voor herontwikkelde kantoorpanden.
- Eigenaren van leegstaande panden het gebruikersdeel OZB laten (door)betalen.
- Invoeren leegstandsheffing.
- Openruimteheffing (heffing op nieuwbouw buiten de bebouwde kom).
- Statiegeldregeling voor gebruikers.

Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
Schuttersveld 9, 2316 XG Leiden
Postbus 558, 2300 AN Leiden
Tel. 071 - 523 90 90
Fax. 071 - 523 90 99
info@hollandrijnland.net
www.hollandrijnland.net

Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
Dagelijks Bestuur
Postbus 558
2300 AN LEIDEN

Verzenddatum	zaaknummer 10228	afdeling Ruimte
onderwerp Zienswijze kantorenstrategie	uw kenmerk 12/0207	behandeld door Fred Wulp
	bijlage	telefoon 14 0252

Postbus 149
2215 ZJ Voorhout
gemeente@teylingen.nl
www.teylingen.nl
T 14 0252
F 0252 – 783 599

Bestuurscentrum
Raadhuisplein 1
Voorhout

Gemeentekantoor
Wilhelminalaan 25
Sassenheim

Geachte heer / mevrouw,

Op 31 januari 2012 ontvingen wij uw verzoek om een zienswijze in te dienen op de concept kantorenstrategie Holland Rijnland dat u van 1 februari tot 25 april 2012 ter inzage heeft gelegd. Uw verzoek is behandeld in de gemeenteraadsvergadering van 10 mei 2012.

Zienswijze

In bijlage 3 van de strategie ontbreken drie projecten die binnen Teylingen zijn gepland. Het gaat hierbij om de initiatieven aan de Warmonderweg/Oosteinde van Leenen (totaal 5000m² verdeeld over 3 gebouwen), Stol (totaal 3000 m²) en Greenib (totaal 3000 m²). Deze projecten zijn opgenomen in ons kantorenbeleid dat wij eerder al aan u hebben verstrekt. Wij zouden graag zien dat deze projecten worden opgenomen in bijlage 3.

Vragen?

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met de heer Fred Wulp, adviseur Economie Recreatie en Toerisme, telefoonnummer 14 0252.

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 31

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

portefeuillehouder

John Stuurman

behandelend ambtenaar

Lindy van der Klaauw

doorkiesnummer

0252 - 783 511

email: l.vanderklaauw@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

coördinatiebesluit bestemmingsplan Jacoba van Beierenweg 95c, perceel Loosterweg achter 47a en Torenlaan 3 in Voorhout en omgevingsvergunning.

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. De bestemmingsplanherziening met omgevingsvergunning voor het project van Roma Nova B.V, Jacoba van Beierenweg 95c in Voorhout aanwijzen als een project waar de coördinatieregeling, overeenkomstig artikel 3.30, lid 1, aanhef en sub b Wro, van toepassing is. Het project houdt in: Bedrijfsuitbreiding aan de Jacoba van Beierenweg, sanering van bedrijfsbebouwing aan de Loosterweg achter 47a en toepassing van de ruimte-voor-ruimteregeling voor de bouw van twee woningen aan de Torenlaan 3, in Voorhout.
 2. De termijn waarbinnen het bevoegd gezag een besluit dient te nemen op de aanvraag omgevingsvergunning ex artikel 3.31, lid 3, sub e Wro stellen op 12 maanden, gerekend vanaf datum van ontvangst aanvraag omgevingsvergunning.
-

Inleiding

Het handels- en broeierijbedrijf Roma Nova B.V. is verhuisd van Torenlaan 1/3 in Voorhout, naar Jacoba van Beierenweg 95c in Voorhout. Met toepassing van de ruimte-voor-ruimteregeling, wil het bedrijf de bedrijfsbebouwing aan de Torenlaan 1/3 slopen en ter compensatie hiervan twee burgerwoningen bouwen op het perceel. Tevens wil het bedrijf bedrijfsbebouwing slopen ter plaatse van een perceel achter Loosterweg 47a en deze hoeveelheid aan bebouwing terugbouwen bij het bedrijf aan de Jacoba van Beierenweg 95c. Om medewerking te kunnen verlenen aan het project is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Op 17 maart 2011 hebben wij u hierover geïnformeerd (zie bijlage 1).

Om te kunnen bouwen heeft het bedrijf tevens een omgevingsvergunning voor het bouwen nodig. Het betreft hier voorlopig een vergunning voor de uitbreiding van de bedrijfsruimte. Voor de bouw van de woningen wordt nog geen vergunningsaanvraag ingediend. Namens Roma Nova B.V. is een verzoek ingediend voor een gecoördineerde behandeling van de omgevingsvergunningaanvraag (bijlage 2) en de (partiele) herziening van het bestemmingsplan. Deze coördinatieregeling wordt mogelijk gemaakt in afdeling 3.6. van de Wet ruimtelijke ordening (art. 3.30 e.v Wro). Met toepassing van de coördinatieregeling kunnen procedures op elkaar worden afgestemd en het gehele proces worden versneld.

Argumenten

1.1 De toepassing van de coördinatieregeling is een bevoegdheid van de raad.

Op grond van artikel 3.30 Wro is de gemeenteraad bevoegd projecten aan te wijzen waar een coördinatieregeling van toepassing is.

1.2 De beslissingsbevoegdheid over de besluiten verandert niet.

Dit advies gaat over het coördineren van de procedures voor de verschillende besluiten. De beslissingsbevoegdheid verandert hiermee niet. De uiteindelijke beslissing over de vaststelling van het bestemmingsplan blijft een bevoegdheid van de gemeenteraad.

1.3 Gecoördineerde behandeling levert tijdswinst op en is daarom wenselijk.

Een van de voorwaarde (artikel 3.30 Wro) voor de toepassing van een gecoördineerde behandeling is dat een gecoördineerde behandeling wenselijk is. In dit geval levert een gecoördineerde behandeling tijdswinst op en is daarom wenselijk omdat het project eerder gerealiseerd kan worden. Zonder gecoördineerde behandeling kan een omgevingsvergunningaanvraag worden ingediend en verleend na het van kracht worden van de herziening van het bestemmingsplan. Bij een gecoördineerde behandeling kan een vergunningaanvraag eerder worden ingediend en verleend worden op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een ander gevolg van de gecoördineerde behandeling is dat tegen alle besluiten direct beroep bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan worden ingesteld. Het beroep tegen de verschillende besluiten wordt gezamenlijk in een procedure behandeld en leidt tot één uitspraak. De afdeling Bestuursrechtspraak moet vervolgens binnen zes maanden na ontvangst van het verweerschrift uitspraak doen. Naast de tijdswinst die dit op kan leveren, is het voordeel van deze gecoördineerde behandeling, dat de samenhang van de verschillende besluiten beter zichtbaar wordt (besluiten worden ook gelijktijdig gepubliceerd) voor alle belanghebbenden.

2.1 Dit is een redelijke termijn waarbinnen de omgevingsvergunning verleend kan worden.

Volgens de openbare voorbereidingsprocedure van de Awb dient binnen 6 maanden na ontvangst van een aanvraag een besluit te worden genomen. Met de toepassing van de coördinatieregeling wordt voor alle besluiten de openbare voorbereidingsprocedure van toepassing (houdt o.m. in dat besluiten in ontwerp ter inzage moeten worden gelegd). Artikel 3.31 van de Wro biedt voor de coördinatieregeling een mogelijkheid om de termijn van zes maanden te verlengen. Nu een bestemmingsplanprocedure onderdeel uitmaakt van de coördinatieregeling is een termijn van zes maanden (wanneer zienswijzen worden ingediend) niet altijd haalbaar. Voorgesteld wordt daarom deze termijn te verlengen. Uiteraard zal na ontvangst van het (voorontwerp)bestemmingsplan en de omgevingsvergunningaanvraag (beide in te dienen door/namens aanvrager), overeenkomstig het doel waarvoor de coördinatieregeling is bedoeld, het verzoek zo snel mogelijk worden behandeld.

Aanpak

Het besluit de coördinatieregeling toe te passen is een beschikking en moet bekend gemaakt worden. (artikel 3.42 Algemene wet bestuursrecht). Tegen het besluit is geen bezwaar en beroep mogelijk.

De gecoördineerde behandeling maakt dat ook voor de omgevingsvergunning, afdeling 3.4. Awb (uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is. De ontwerpen van beide besluiten worden gelijktijdig, voor zes weken, ter inzage gelegd. De terinzagelegging van beide ontwerpbesluiten worden gelijktijdig bekend gemaakt. In deze periode kan een ieder zienswijzen indienen op de ontwerpbesluiten. Vervolgens wordt het bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld en het besluit tot verlening omgevingsvergunning door ons college.

Ook de vastgestelde besluiten worden gelijktijdig bekend gemaakt en voor een periode van zes weken ter visie gelegd. In deze periode kan beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden ingesteld.

3 april 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris,

M.J.A. van Rhijn

de burgemeester

drs. S.W.J.G. Schèlberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 31**

, registratienummer 4809

De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 april 2012

B E S L U I T :

1. De bestemmingsplanherziening met omgevingsvergunning voor het project van Roma Nova B.V, Jacoba van Beierenweg 95c in Voorhout aan te wijzen als een project waar de coördinatieregeling, overeenkomstig artikel 3.30, lid 1, aanhef en sub b Wro, van toepassing is. Het project houdt in: Bedrijfsuitbreiding aan de Jacoba van Beierenweg, sanering van bedrijfsbebouwing aan de Loosterweg achter 47a en de toepassing van de ruimte-voor-ruimteregeling voor de bouw van twee woningen aan de Torenlaan 3, in Voorhout.
2. De termijn waarbinnen het bevoegd gezag een besluit dient te nemen op de aanvraag omgevingsvergunning ex artikel 3.31, lid 3, sub e Wro te stellen op 12 maanden, gerekend vanaf datum van ontvangst aanvraag omgevingsvergunning.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

Bouwverordening
inclusief 14e serie wijzigingen

Vastgesteld __:__:__
in werking getreden __:__: 2012

Registratiekenmerk: 205112

Inhoud

Inhoud.....	2
.....	6
1 Inleidende bepalingen.....	6
Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen.....	6
Artikel 1.2 Termijnen (vervallen).....	6
Artikel 1.3 Indeling van het gebied van de gemeente.....	6
2 De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen.....	7
Paragraaf 1 Gegevens en bescheiden.....	7
Artikel 2.1.1 Aanvraag bouwvergunning(vervallen).....	7
Artikel 2.1.2 In de aanvraag op te nemen gegevens (vervallen).....	7
Artikel 2.1.3 Bij de aanvraag in te dienen bescheiden (vervallen).....	7
Artikel 2.1.4 Gegevens met betrekking tot het coördineren van vergunningaanvragen (vervallen).....	7
Artikel 2.1.5 Bodemonderzoek.....	7
Artikel 2.1.6 Overige gegevens en bescheiden behorende bij de aanvraag om bouwvergunning (vervallen).....	7
Artikel 2.1.7 Bouwregistratie (vervallen).....	7
Artikel 2.1.8 Bijzondere bepalingen omtrent de aanvraag om bouwvergunning woonwagens en standplaatsen (vervallen).....	7
Paragraaf 2 Behandeling van de aanvraag om bouwvergunning (vervallen).....	8
Artikel 2.2.1 Ontvangst van de aanvraag (vervallen).....	8
Artikel 2.2.2 Samenloop met vrijstelling ruimtelijke ordening (vervallen).....	8
Artikel 2.2.3 Bekendmaking van termijnen (vervallen).....	8
Artikel 2.2.4 In behandeling nemen en fasering bouwvergunningverlening (vervallen).....	8
Artikel 2.2.5 In behandeling nemen en bodemonderzoek (vervallen).....	8
Artikel 2.2.6 Kennisgeving van rechtswege verleende bouwvergunning (vervallen).....	8
Paragraaf 3 Welstandstoetsing (vervallen).....	8
Artikel 2.3.1 Welstandscriteria (vervallen).....	8
Paragraaf 4 Het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem.....	8
Artikel 2.4.1 Verbod tot bouwen op verontreinigde bodem.....	8
Artikel 2.4.2 Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen.....	8
Paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen.....	8
Artikel 2.5.1 Richtlijnen voor de verlening van ontheffing van de stedenbouwkundige bepalingen (vervallen).....	8
Artikel 2.5.2 Anti-cumulatiebepaling.....	8
Artikel 2.5.3 Bereikbaarheid van bouwwerken voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen (vervallen).....	9
Artikel 2.5.3A Brandweeringang (Vervallen).....	9
Artikel 2.5.4 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (vervallen).....	9
Artikel 2.5.5 Ligging van de voorgevelrooilijn.....	9
Artikel 2.5.6 Verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn.....	9
Artikel 2.5.7 Toegelaten overschrijding van de voorgevelrooilijn.....	9
Artikel 2.5.8 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de voorgevelrooilijn.....	9
Artikel 2.5.9 Bouwen op de weg.....	10
Artikel 2.5.10 Plaatsing van de voorgevel ten opzichte van de voorgevelrooilijn. Afschuining van straathoeken.....	10
Artikel 2.5.11 Ligging achtergevelrooilijn.....	11
Artikel 2.5.12 Verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn.....	12
Artikel 2.5.13 Toegelaten overschrijding van de achtergevelrooilijn.....	12
Artikel 2.5.14 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn.....	12
Artikel 2.5.15 Erf bij woningen en woongebouwen.....	13
Artikel 2.5.16 Erf bij overige gebouwen.....	14
Artikel 2.5.17 Ruimte tussen bouwwerken.....	14
Artikel 2.5.18 Erf- en terreinafscheidingen.....	14
Artikel 2.5.19 Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen.....	14
Artikel 2.5.20 Toegelaten hoogte in de voorgevelrooilijn.....	15
Artikel 2.5.21 Toegelaten hoogte in de achtergevelrooilijn.....	15
Artikel 2.5.22 Toegelaten hoogte van zijgevels tegenover een achtergevelrooilijn.....	16

Artikel 2.5.23 Toegelaten hoogte tussen voor- en achtergevelrooilijnen.....	16
Artikel 2.5.24 Grootste toegelaten hoogte van bouwwerken.....	16
Artikel 2.5.25 Hoogte van bouwwerken op niet aan een weg grenzende terreinen.....	16
Artikel 2.5.26 Wijze van meten van de hoogte van bouwwerken.....	17
Artikel 2.5.27 Toegelaten afwijkingen van de toegelaten bouwhoogte.....	17
Artikel 2.5.28 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de toegelaten bouwhoogte.....	17
Artikel 2.5.29 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de rooilijnen en van de toegelaten bouwhoogte in geval van voorbereiding van nieuw ruimtelijk beleid.....	18
Artikel 2.5.30 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen.....	18
Paragraaf 6 Voorschriften inzake brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen (vervallen)	19
Paragraaf 7 Aansluitplicht op de nutsvoorzieningen (vervallen).....	19
Artikel 2.7.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding (vervallen).....	19
Artikel 2.7.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet (vervallen).....	19
Artikel 2.7.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet (vervallen).....	19
Artikel 2.7.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering (vervallen).....	19
Artikel 2.7.5 Aansluiting anders dan aan de openbare riolering (vervallen).....	19
Artikel 2.7.6 Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen (vervallen)	19
Artikel 2.7.7 Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen (vervallen).....	19
3 De melding.....	20
Artikel 3.1 De wijze van melden (vervallen)	20
Artikel 3.2 Welstandscriteria (vervallen)	20
4 Plichten tijdens en bij voltooiing van de bouw en bij ingebruikneming van een bouwwerk.....	21
Artikel 4.1 Intrekking bouwvergunning bij niet-tijdige start of tussentijdse staking van bouwwerkzaamheden (Vervallen).....	21
Artikel 4.2 Op het bouwterrein verplicht aanwezige bescheiden (vervallen).....	21
Artikel 4.3 Wijzigingen in gegevens bouwregistratie (vervallen).....	21
Artikel 4.4 Het uitzetten van de bouw (vervallen).....	21
Artikel 4.5 Kennisgeving aan het bouwtoezicht van start van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden (vervallen).....	21
Artikel 4.6 Opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken (vervallen).....	21
Artikel 4.7 Bemalen van bouwputten (vervallen).....	21
Artikel 4.8 Veiligheid op het bouwterrein (vervallen).....	21
Artikel 4.9 Afscheiding van het bouwterrein (vervallen).....	21
Artikel 4.10 Veiligheid van hulpmiddelen en het voorkomen van hinder (vervallen).....	21
Artikel 4.11 Bouwafval (vervallen).....	21
Artikel 4.12 Gereedmelding van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden (vervallen).....	21
Artikel 4.13 Melden van werken bij lage temperaturen (vervallen).....	21
Artikel 4.14 Verbod tot ingebruikneming (vervallen).....	21
5 Staat van open erven en terreinen, aansluiting op de nutsvoorzieningen en het weren van schadelijk en hinderlijk gedierte.....	22
Paragraaf 1 Staat van open erven en terreinen (vervallen).....	22
Artikel 5.1.1 Staat van onderhoud van open erven en terreinen (vervallen).....	22
Artikel 5.1.2 Bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen (vervallen).....	22
Artikel 5.1.3 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (vervallen).....	22
Paragraaf 2 Staat van brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen (vervallen).....	22
Paragraaf 3 Aansluiting op de nutsvoorzieningen (vervallen).....	22
Artikel 5.3.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding (vervallen).....	22
Artikel 5.3.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet (vervallen).....	22
Artikel 5.3.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet (vervallen).....	22
Artikel 5.3.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering (vervallen).....	22
Artikel 5.3.5 Aansluiting anders dan aan de openbare riolering (vervallen).....	22
Artikel 5.3.6 Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen (vervallen)	22
Artikel 5.3.7 Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen (vervallen).....	22

Paragraaf 4 Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid (vervallen).....	22
Artikel 5.4.1 Preventie (vervallen).....	22
6 Brandveilig gebruik (vervallen).....	23
7 Overige gebruiksbepalingen.....	24
Paragraaf 1 Overbevolking (vervallen).....	24
Artikel 7.1.1 Overbevolking van woningen (vervallen).....	24
Artikel 7.1.2 Overbevolking van woonwagens (vervallen).....	24
Paragraaf 2 Staken van het gebruik (vervallen).....	24
Artikel 7.2.1 Verbod tot gebruik bij bouwvalligheid (vervallen).....	24
Artikel 7.2.2 Staken van gebruik wegens gebrek aan veiligheid en gebrek aan hygiëne (vervallen).....	24
Artikel 7.2.3 Staken van het gebruik van een woonwagen (vervallen).....	24
Paragraaf 3 Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen (vervallen).....	24
Artikel 7.3.2 Hinder (vervallen).....	24
Paragraaf 4 Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid (vervallen).....	24
Artikel 7.4.1 Preventie (vervallen).....	24
Paragraaf 5 Watergebruik (vervallen).....	24
Artikel 7.5.1 Verboden gebruik van water (vervallen).....	24
Paragraaf 6 Installaties (vervallen).....	24
Artikel 7.6.1 Gebruiksgereed houden van installaties (vervallen).....	24
8 Slopen.....	25
Paragraaf 1 Omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.1.1 Omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.1.2 Aanvraag sloopvergunning (vervallen).....	25
Artikel 8.1.3 In behandeling nemen (vervallen).....	25
Artikel 8.1.4 Termijn van beslissing (vervallen).....	25
Artikel 8.1.5 Samenloop van slopen en bouwen (vervallen).....	25
Artikel 8.1.6 Weigeren omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.1.7 Intrekken omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Paragraaf 2 Uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.2.1 Sloopmelding (vervallen).....	25
Artikel 8.2.2 Overige uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Paragraaf 3 Verplichtingen tijdens het slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.3.1 Veiligheid op sloofterrein (vervallen).....	25
Artikel 8.3.2 Op het sloofterrein verplicht aanwezige bescheiden (vervallen).....	25
Artikel 8.3.3 Plichten van de houder van de omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.3.4 Plichten van degene die sloopt (vervallen).....	25
Artikel 8.3.5 Wijze van slopen, verpakken en opslaan van asbest (vervallen).....	25
Artikel 8.3.6 Plichten ten aanzien van de sloop van tuinbouwkassen (Vervallen).....	25
Paragraaf 4 Vrij slopen (vervallen).....	25
Artikel 8.4.1 Sloopafval algemeen (vervallen).....	25
9 Welstand	26
Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie.....	26
Artikel 9.2 Samenstelling van de welstandscommissie.....	26
Artikel 9.3 Benoeming en zittingsduur (vervallen).....	26
Artikel 9.4 Jaarlijkse verantwoording.....	26
Artikel 9.5 Termijn van advisering.....	26
Artikel 9.6 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting.....	27
Artikel 9.7 Afdoening onder verantwoordelijkheid.....	27
Artikel 9.8 Vorm waarin het advies wordt uitgebracht.....	27
Artikel 9.9 Uitsluiting van gebieden en categorieën bouwwerken (vervallen).....	28
10 Overige administratieve bepalingen.....	28
Artikel 10.1 De aanvraag om woonvergunning (vervallen).....	28
Artikel 10.2 De aanvraag om vergunning tot hergebruik van een ontruimde onbewoonbaar verklaarde woning of woonwagen (Vervallen).....	28
Artikel 10.3 Overdragen vergunningen (vervallen).....	28
Artikel 10.4 Overdragen mededeling (vervallen).....	28
Artikel 10.5 Het kenteken voor onbewoonbaar verklaarde woningen en woonwagens alsmede onbruikbaar verklaarde standplaatsen (Vervallen).....	28
Artikel 10.6 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften.....	28
11 Handhaving.....	29

Artikel 11.1 Stilleggen van de bouw (Vervallen).....	29
Artikel 11.2 Overtreding van het verbod tot ingebruikneming (Vervallen).....	29
Artikel 11.3 Stilleggen van het slopen (Vervallen).....	29
Artikel 11.4 Onderzoek naar een gebrek (vervallen).....	29
12 Straf-, overgangs- en slotbepalingen.....	30
Artikel 12.1 Strafbare feiten (vervallen).....	30
Artikel 12.2 Overgangsbepaling bodemonderzoek (vervallen).....	30
Artikel 12.3 Overgangsbepaling met betrekking tot de staat van open erven en terreinen (vervallen).....	30
Artikel 12.4 (vervallen).....	30
Artikel 12.5 Overgangsbepaling sloopmelding (vervallen).....	30
Artikel 12.6 Overgangsbepalingen.....	30
Artikel 12.7 Slotbepaling.....	30
Toelichting op de bouwverordening (incl. 14e wijziging op het model 1992).....	31
Bijlagen.....	53
Bijlage 2 Reglement van orde van de welstandscommissie.....	60

1 Inleidende bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:

- *bevoegd gezag*: bestuursorgaan, als bedoeld in de Woningwet, artikel 1, eerste lid, onderdeel e, dan wel, bij het ontbreken van een bestuursorgaan als bedoeld in dit artikellid, burgemeester en wethouders;
- *bouwbesluit*: de algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2 van de Woningwet ;
- *bouwtoezicht*: degene die ingevolge artikel 92, tweede lid, van de Woningwet in samenhang met artikel 5.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht belast is met het bouw- en woningtoezicht;
- *bouwwerk*: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;
- *gebruiksoppervlakte*: de gebruiksoppervlakte als bedoeld in het Bouwbesluit;
- *hoogte van de weg*: de hoogte van de weg zoals die door of namens burgemeester en wethouders is vastgesteld;
- *NEN*: een door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven norm;
- *NVN*: een door de Stichting Nederlands Normalisatie-Instituut uitgegeven voornorm;
- *Omgevingsvergunning voor het bouwen*: vergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- *straatpeil*:
 - a. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
 - b. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- *weg*: alle voor het openbaar rij- of ander verkeer openstaande wegen of paden daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende bermen en zijkanten, alsmede de aan de wegen liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen.

2. In deze verordening wordt mede verstaan onder:

- bouwwerk: een gedeelte van een bouwwerk
gebouw: een gedeelte van een gebouw

Artikel 1.2 Termijnen (vervallen)

Artikel 1.3 Indeling van het gebied van de gemeente

Alternatief 1

1. Voor de toepassing van deze verordening geldt als indeling van de gemeente:

- a. het gebied binnen de bebouwde kom;
- b. het gebied buiten de bebouwde kom.

2. Als gebied binnen de bebouwde kom geldt het gebied, dat op de bij deze verordening behorende kaart als zodanig is aangegeven.

2 De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen

Paragraaf 1 Gegevens en bescheiden

Artikel 2.1.1 Aanvraag bouwvergunning(vervallen)

Artikel 2.1.2 In de aanvraag op te nemen gegevens (vervallen)

Artikel 2.1.3 Bij de aanvraag in te dienen bescheiden (vervallen)

Artikel 2.1.4 Gegevens met betrekking tot het coördineren van vergunningaanvragen (vervallen)

Artikel 2.1.5 Bodemonderzoek

1. Het onderzoek betreffende de bodemgesteldheid als bedoeld in artikel 8, vierde lid, van de Woningwet bestaat uit:
 - a. de resultaten van een recent milieuhygiënisch bodemonderzoek verricht volgens NEN 5740, uitgave 2009, in overeenstemming met het onderzoeksprotocol dat volgt uit figuur 1.
 - b. (vervallen).
 - c. Indien op basis van het vooronderzoek aanleiding bestaat te veronderstellen dat asbest, daaronder mede begrepen asbestvezels, -deeltjes of -stof, in de bodem aanwezig is, vindt het onderzoek mede plaats op de wijze als voorzien in NEN 5707, uitgave 2003.
2. De plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport als bedoeld in artikel 2.4, onder d van de Regeling omgevingsrecht geldt niet indien het bouwen betrekking heeft op een bouwwerk dat naar aard en omvang gelijk is aan een bouwwerk als genoemd in het Besluit omgevingsrecht, artikelen 2 en 3 van bijlage II. Deze verwijzing geldt niet voor de hoogtebepalingen in het Besluit omgevingsrecht, artikelen 2 en 3 van bijlage II.
3. Het bevoegd gezag staat een geheel of gedeeltelijk afwijken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport bedoeld in artikel 2.4, onder d, van de Regeling omgevingsrecht toe, indien voor toepassing van artikel 2.4.1 bij het bevoegd gezag reeds bruibare recente onderzoeksresultaten beschikbaar zijn.
4. Het bevoegd gezag kan een gedeeltelijk afwijken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport als bedoeld in artikel 2.5, onder d van de Regeling omgevingsrecht toestaan voor een bouwwerk met een beperkte instandhoudingstermijn, als bedoeld in artikel 2.23 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 5.16 van het Besluit omgevingsrecht, indien uit het in NEN 5725, uitgave 2009, bedoelde vooronderzoek naar het historisch gebruik en naar de bodemgesteldheid blijkt, dat de locatie onverdacht is dan wel de gerezen verdenkingen een volledig veldonderzoek volgens NEN 5740, uitgave 2009 niet rechtvaardigen.

Artikel 2.1.6 Overige gegevens en bescheiden behorende bij de aanvraag om bouwvergunning (vervallen)

Artikel 2.1.7 Bouwregistratie (vervallen)

Artikel 2.1.8 Bijzondere bepalingen omtrent de aanvraag om bouwvergunning woonwagens en standplaatsen (vervallen)

Paragraaf 2 Behandeling van de aanvraag om bouwvergunning (vervallen)

Artikel 2.2.1 Ontvangst van de aanvraag (vervallen)

Artikel 2.2.2 Samenloop met vrijstelling ruimtelijke ordening (vervallen)

Artikel 2.2.3 Bekendmaking van termijnen (vervallen)

Artikel 2.2.4 In behandeling nemen en fasering bouwvergunningverlening (vervallen)

Artikel 2.2.5 In behandeling nemen en bodemonderzoek (vervallen)

Artikel 2.2.6 Kennisgeving van rechtswege verleende bouwvergunning (vervallen)

Paragraaf 3 Welstandstoetsing (vervallen)

Artikel 2.3.1 Welstandscriteria (vervallen)

Paragraaf 4 Het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem

Artikel 2.4.1 Verbod tot bouwen op verontreinigde bodem

Op een bodem die zodanig is verontreinigd dat schade of gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers, mag niet worden gebouwd voorzover dat bouwen betrekking heeft op een bouwwerk:

- a. waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven;
-
- b. voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist; en
 - 1. dat de grond raakt, of
 - 2. waarvan het bestaande, niet-wederrechtelijke gebruik niet wordt gehandhaafd.

Artikel 2.4.2 Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.4.1 en onverminderd het bepaalde in artikel 2.4, onder d, van de Regeling omgevingsrecht, kan het bevoegd gezag voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen, in het geval zij op grond van het in het de Regeling omgevingsrecht bedoelde onderzoeksrapport en/of andere bij hen bekende onderzoeksresultaten dan wel op grond van het overeenkomstig het tweede lid van artikel 39 van de Wet bodembescherming goedgekeurde saneringsplan bedoeld in artikel 39, eerste lid, van die Wet van oordeel zijn, dat de bodem niet geschikt is voor het beoogde doel maar door het stellen van voorwaarden alsnog geschikt kan worden gemaakt.

Paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen

Artikel 2.5.1 Richtlijnen voor de verlening van ontheffing van de stedenbouwkundige bepalingen (vervallen)

Artikel 2.5.2 Anti-cumulatiebepaling

Terrein dat voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen in aanmerking moet worden genomen mag niet nog eens bij de verlening van een omgevingsvergunning voor het bouwen voor een ander bouwwerk in aanmerking worden genomen.

Artikel 2.5.3 Bereikbaarheid van bouwwerken voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen (vervallen)

Artikel 2.5.3A Brandweeringang (Vervallen).

Artikel 2.5.4 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (vervallen)

Artikel 2.5.5 Ligging van de voorgevelrooilijn

De voorgevelrooilijn is:

- a. langs een wegzijde met een regelmatige of nagenoeg regelmatige ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing: de evenwijdig aan de as van de weg gelegen lijn, welke, zoveel mogelijk aansluitend aan de ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing, een zoveel mogelijk gelijkmatig beloop van de rooilijn overeenkomstig de richting van de weg geeft;
- b. langs een wegzijde waarlangs geen bebouwing als onder a bedoeld aanwezig is en waarlangs mag worden gebouwd: bij een wegbreedte van ten minste 10 meter, de lijn gelegen op 15 meter uit de as van de weg; bij een wegbreedte geringer dan 10 meter, de lijn gelegen op 10 meter uit de as van de weg.

Artikel 2.5.6 Verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn

Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.7 is het verboden een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, te bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn.

Artikel 2.5.7 Toegelaten overschrijding van de voorgevelrooilijn

Het verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn is niet van toepassing op:

- a. onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als het aanbrengen van veranderingen bedoeld in artikel 3, onderdeel 7 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- b. andere onderdelen van een bouwwerk voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren niet vallen onder de werking van de veranderingen bedoeld in artikel 3, onderdeel 7, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, te weten:
 1. ondergrondse uitsteeksels, zoals funderingsonderdelen, rioolleidingen en rioolputten;
 2. stoepen, stoeptreden en toegangsbruggen, mits zij de grens van de weg met niet meer dan 0,3 m overschrijden.

Artikel 2.5.8 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de voorgevelrooilijn

1. In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:
 - a. ondergrondse bouwwerken zoals kelders, kelderkoekoeken en kelderingangen, mits de bovenzijde daarvan niet hoger gelegen is dan het straatpeil;
 - b. bouwwerken, geen gebouw zijnde, anders dan bedoeld in artikel 2, onderdeel 9, 16 en 18 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, die naar hun aard en

- bestemming op een voor de voorgevelrooilijn gelegen erf toelaatbaar zijn;
- c. laadperrons, stoepen en stoeptreden, die de grens van de weg overschrijden;
 - d. erkers, serres en andere uitbouwen, alsmede balkons en galerijen, die de voorgevelrooilijn met niet meer dan 1,50 m overschrijden;
 - e. trappenhuizen, buitentrappen en liftschachten, hijsinrichtingen en stortbuizen, alsmede andere luifels, dakoverstekken, uitspringende schoorsteenwanden, reclametoestellen en draagconstructies voor reclames dan bedoeld zijn in;
 - f. overbouwingen ten dienste van de verbinding tussen twee bouwwerken;
 - g. bouwwerken aan of bij een monument - als bedoeld in de Monumentenwet 1988 dan wel in de provinciale of gemeentelijke monumentenverordening - voor zover zulks niet bezwaarlijk is met het oog op de in historisch-esthetisch opzicht gewenste aansluiting bij het karakter van de bestaande omgeving.
2. Voor het bouwen boven een weg kan alleen afwijking worden toegestaan, indien niet lager gebouwd wordt dan:
- - 4,20 m boven de hoogte van de rijweg, met inbegrip van een strook van 0,50 m breedte ter weerszijden van die rijweg;
 -
 - - 2,20 m boven de hoogte van een ander deel van de weg;
 - en dan nog voor zover de veiligheid van de gebruikers van de weg niet in gevaar komt.

Artikel 2.5.9 Bouwen op de weg

In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:

- a. gebouwen ten behoeve van een op het openbaar net aangesloten nutsvoorziening, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of het wegverkeer, anders dan bedoeld in artikel 2, onderdeel 18, sub a van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- b. bouwwerken, geen gebouw zijnde, ten dienste van het verkeer, de waterhuishouding, de energievoorziening of het telecommunicatieverkeer, alsmede straatmeubilair, anders dan bedoeld in artikel 2, onderdeel 18, sub b, c en d, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- c. vrijstaande winkel- of reclamevitruines;
- d. reclametoestellen en draagconstructies voor reclame;
- e. andere bouwwerken, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die naar hun aard en bestemming op de weg toelaatbaar zijn.

Artikel 2.5.10 Plaatsing van de voorgevel ten opzichte van de voorgevelrooilijn. Afschuining van straathoecken

- 1. Een naar de weg gekeerd gevelvlak van een gebouw moet in de voorgevelrooilijn zijn geplaatst.
- 2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing in:
 - a. de gevallen genoemd in artikel 2.5.7 en in die waarin de afwijking genoemd in de artikelen 2.5.8 en 2.5.9 is verleend;

- b. in de gevallen genoemd in artikel 2.5.13 en in die waarin de afwijking genoemd in artikel 2.5.14 is verleend, voor zover het bouwwerk geheel achter de achtergevelrooilijn is geplaatst;
 - c. in de gevallen, bedoeld in het derde lid.
3. Indien van wegen die elkaar kruisen of van een weg die een knik maakt van 90 graden of minder, de tegenover elkaar liggende voorgevelrooilijnen zich in beide wegen of zich vóór en na de knik op onderlinge tussenafstanden van minder dan 3 meter bevinden, moet de bebouwing op de hoeken - over een hoogte op een dergelijke hoek van niet meer dan 4,2 meter boven straatpeil - worden afgerond of afgeschuind, met dien verstande dat de daardoor onbebouwd blijvende oppervlakte niet groter dan 2 m² hoeft te zijn.
4. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid voor:
- a. gebouwen behorende tot een complex van gebouwen;
 - b. gebouwen op handels- en industrieterreinen;
 - c. vrijstaande enkele of dubbele eengezinshuizen;
 - d. bijgebouwen, anders dan de in artikel 2, onderdeel 3, of artikel 3, onderdeel 1, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht bedoelde gebouwen;
 - e. gebouwen ten dienste van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen, en de daarbijbehorende woningen;
 - f. gedeelten van naar de weg gekeerde gevels;
 - g. gevallen, waarin de welstand bij het toestaan van de afwijking is gebaat.

Artikel 2.5.11 Ligging achtergevelrooilijn

1. De achtergevelrooilijn is evenwijdig aan de voorgevelrooilijn en bevindt zich:
- a. in een aan alle zijden bebouwd of te bebouwen driehoekig, vierhoekig of regelmatig veelhoekig bouwblok op een afstand van de voorgevelrooilijn gelijk aan de helft van de straal van de ingeschreven cirkel binnen de voorgevelrooilijnen, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter. Indien meer dan één ingeschreven cirkel binnen de voorgevelrooilijnen kan worden beschreven, geldt de grootste;
 - b. in een aan alle zijden bebouwd of te bebouwen bouwblok van een andere dan onder a genoemde vorm op zodanige afstand van de voorgevelrooilijn, bepaald op de wijze als onder a bepaald, na herleiding van de vorm van het bouwblok tot een of meer der onder a genoemde vormen, voor zover zij op zich zelf of gezamenlijk de vorm van het bouwblok het meest nabijkomen, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter;
 - c. in een slechts aan drie zijden bebouwd of te bebouwen rechthoekig bouwblok, langs deze drie zijden op een afstand van de voorgevelrooilijn gelijk aan 1/4 van de afstand tussen de voorgevelrooilijnen van de beide zich tegenover elkaar bevindende bebouwde of te bebouwen zijden van het bouwblok, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter;
 - d. in een slechts aan twee tegenover elkaar gelegen zijden bebouwd of te bebouwen rechthoekig bouwblok, langs deze twee zijden op een afstand van de voorgevelrooilijn gelijk aan 1/4 van de afstand tussen de voorgevelrooilijnen van de beide zich tegenover elkaar bevindende bebouwde of te bebouwen zijden van het

bouwblok, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter;

- e. in alle niet onder a tot en met d genoemde gevallen op een afstand die wordt bepaald met inachtneming van de beginselen, welke zijn neergelegd in a tot en met d van dit lid, doch op geen grotere afstand van de voorgevelrooilijn dan 15 meter.
- 2. Indien in een hoekbebouwing de elkaar snijdende achtergevelrooilijnen een scherpe hoek vormen moeten de achterzijden van die bebouwing - in het belang van de toetreding van daglicht - over een afstand van ten minste 5 meter ter weerszijden van bedoeld snijpunt ten minste 2 meter terugliggen ten opzichte van beide achtergevelrooilijnen.
 - 3. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het tweede lid, voor zover de aard, de indeling en het gebruik van de gebouwen in de hoekbebouwing dit toelaten.

Artikel 2.5.12 Verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn

Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.13 is het verboden bouwen, voor het bouwen waarvan een vergunning is vereist, te bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn.

Artikel 2.5.13 Toegelaten overschrijding van de achtergevelrooilijn

Het verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn is niet van toepassing op:

- a. buiten de bebouwde kom gelegen kassen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, voor doeleinden van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen;
- b. buiten de bebouwde kom gelegen gebouwen, geen kassen zijnde, voor doeleinden van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen, indien de afstand tot de zijdelingse grens van het erf ten minste 20 meter bedraagt;
- c. onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als een aan- of uitbouw, voor het bouwen waarvan op grond van artikel 2, onderdeel 3, of artikel 3, onderdeel 1 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht geen vergunning is vereist;
- d. onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als het aanbrengen van veranderingen, als bedoeld in artikel 3, onderdeel 7 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- e. andere onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren niet vallen onder de werking van artikel 3, onderdeel 7 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, te weten:
 - 1. ondergrondse uitsteeksels, zoals funderingsonderdelen, rioolleidingen en rioolputten;
 - 2. terrassen, bordessen en bordestreden;
- f. antennes, anders dan bedoeld in artikel 2, onderdeel 15 en 17 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht.

Artikel 2.5.14 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn

In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:

- a. buiten de bebouwde kom gelegen gebouwen, geen kassen zijnde, voor doeleinden van bodemcultuur en veeteelt, pluimveeteelt daaronder begrepen, waarvan de afstand tot de

- zijdelingse grens van het erf minder dan 20 meter bedraagt;
- b. binnen de bebouwde kom gelegen kassen;
 - c. vrijstaande enkele of dubbele eengezinshuizen;
 - d. gebouwen op een terrein waarvan twee tegenover elkaar liggende zijden grenzen aan wegen, aan een weg en een openbaar water, aan een weg en een spoorweg of aan een weg en een plantsoen en welk terrein slechts aan één van die zijden mag worden bebouwd;
 - e. gebouwen op binnenterreinen, mits hiervan de bereikbaarheid, als bedoeld in de en , is verzekerd;
 - f. bijgebouwen, die niet vallen onder artikel 2, onderdeel 3, of artikel 3, onderdeel 1, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht;
 - g. gebouwen in een bouwstrook of bouwblok, geheel of overwegend handels- of industrieterrein omvattend;
 - h. bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist;
 - i. ondergrondse bouwwerken, zoals kelders, kelderkoekoeken en kelderingangen, mits de bovenzijde daarvan niet hoger is gelegen dan de hoogte van het terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw;
 - j. erkers en overige uitbouwen, anders dan de uitbouwen die vallen onder artikel 2, onderdeel 3, of artikel 3, onderdeel 1, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
 - k. trappenhuisen, buitentrappen en liftschachten, hijsinrichtingen en stortbuizen, balkons en veranda's, alsmede andere luifels, afdaken, dakoverstekken, uitspringende schoorsteenwanden, terrassen en bordessen dan bedoeld zijn in;
 - l. bouwwerken aan of bij een monument - als bedoeld in de Monumentenwet 1988 - dan wel in de provinciale of gemeentelijke monumentenverordening - voor zover zulks niet bezwaarlijk is om de in historisch-esthetisch opzicht gewenste aansluiting te verkrijgen bij het karakter van de bestaande omgeving.

Artikel 2.5.15 Erf bij woningen en woongebouwen

1. Bij een woning of woongebouw moet een erf aanwezig zijn dat ten minste een strook grond omvat die:
 - a. over de volle breedte van het gebouw aansluit aan de achtergevel, en
 - b. voor wat betreft het achter het gebouw gelegen deel dat is begrepen tussen het verlengde van de zijgevels, een diepte heeft van ten minste 5 meter.
2. De maat genoemd in het eerste lid, moet worden gemeten haaks op de achtergevelrooilijn en vanuit het verst achterwaarts gelegen deel van het gebouw. Daarbij moeten de onderdelen van dat gebouw, bedoeld in , en de balkons en veranda's buiten beschouwing blijven.
3. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in:
 - a. het eerste lid, wat de aanwezigheid van het erf betreft, indien de gelijkstraats gelegen bouwlaag niet tot bewoning bestemd is;
 - b. het eerste lid, indien aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. een gunstige, andere indeling van het erf is aanwezig;
2. het gebouw zal zijn gelegen op een terrein waarvan twee tegenover elkaar liggende zijden grenzen aan wegen, aan een weg en een openbaar water, aan een weg en een spoorweg of aan een weg en een plantsoen, mits dat terrein slechts aan één van die zijden mag worden bebouwd en tevens een erf van redelijke afmetingen tot stand wordt gebracht;
3. bij het vergroten van een gebouw dat niet aan de bepalingen voor te bouwen woningen en woongebouwen van het Bouwbesluit voldoet, wordt de bestaande toestand verbeterd.

Artikel 2.5.16 Erf bij overige gebouwen

1. Achter een gebouw, waarvan geen deel tot woning, anders dan als dienstwoning is bestemd, moet een bij het gebouw behorend erf aanwezig zijn ter diepte van ten minste 2 meter achter het verst achterwaarts gelegen deel van het gebouw en over de volle breedte daarvan.
2. Het bevoegd gezag kan de ontheffingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid:
 - a. indien ligging en bestemming van het gebouw hiervoor geen beletsel vormen;
 - b. indien, voor zover nodig, afwijking is toegestaan van het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn.

Artikel 2.5.17 Ruimte tussen bouwwerken

1. De zijdelingse begrenzing van een bouwwerk moet ten opzichte van de zijdelingse grens van het erf zodanig zijn gelegen dat tussen dat bouwwerk en de op het aangrenzende erf aanwezige bebouwing geen tussenruimten ontstaan die:
 - a. vanaf de hoogte van het erf tot 2,2 meter daarboven minder dan 1 meter breed zijn;
 - b. niet toegankelijk zijn.

Bebouwing van ondergeschikte aard op het erf of op het aangrenzende erf wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.
2. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, indien voldoende mogelijkheid aanwezig is voor reiniging en onderhoud van de vrij te laten ruimte.

Artikel 2.5.18 Erf- en terreinafscheidingen

1. Erf- en terreinafscheidingen, anders dan bedoeld in artikel 2, onderdeel 12 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht.
2. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid in het belang van het af te scheiden erf of terrein.

Artikel 2.5.19 Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen

1. Binnen een strook van 6 meter ter weerszijden van voor stroomgeleiding bestemde draden van bovengrondse hoogspanningslijnen mogen zich geen delen bevinden van andere bouwwerken, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, dan die welke deel uitmaken van de hoogspanningslijn. Bij het bepalen van deze afstand moet rekening worden gehouden met het uitzwaaien van de draden ten gevolge van de wind. Onder hoogspanningslijn wordt in dit artikel verstaan een lijn met een nominale elektrische

spanning van 1.000 volt of meer.

2. Binnen een strook van 6 meter ter weerszijden van een ondergrondse hoofdtransportleiding mogen geen bouwwerken, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, worden gebouwd.
3. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van:
 - a. het bepaalde in het eerste lid voor wat betreft de afstand van 6 meter, indien de elektrische spanning van de hoogspanningslijn daarvoor geen bezwaar oplevert;
 - b. het bepaalde in het tweede lid voor wat betreft de afstand van 6 meter, indien daartegen met het oog op de veilige en ongestoorde ligging van de leiding geen bezwaar bestaat.

Artikel 2.5.20 Toegelaten hoogte in de voorgevelrooilijn

Alternatief 1

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 bedraagt de maximale hoogte van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist in het vlak door de voorgevelrooilijn 1 meter, vermeerderd met:
 - a. in de bebouwde kom éénmaal de afstand tussen de voorgevelrooilijnen langs de desbetreffende weg;
 - b. buiten de bebouwde kom 0,75 maal de afstand tussen de voorgevelrooilijnen langs de desbetreffende weg.
2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op hoekbebouwing aan wegen, waarvan de afstand tussen de voorgevelrooilijnen onderling verschilt, in welk geval aan de zijde van de smalle weg tot de hoogte welke aan de brede weg is toegelaten, mag worden gebouwd over een lengte van de hoek af gelijk aan de afstand tussen de voorgevelrooilijn van de smalle weg, doch over geen grotere lengte dan 15 meter.
3. De in het eerste lid bedoelde afstand wordt gemeten haaks op de desbetreffende voorgevelrooilijn in het midden van de breedte van het bouwwerk of de projectie daarvan op de voorgevelrooilijn.
4. Indien aan de overzijde van de weg een voorgevelrooilijn ontbreekt geldt ter bepaling van de grootste toegelaten hoogte, bedoeld in het eerste lid, de dichtst bij gelegen tegenoverliggende rooilijn. Indien de tegenoverliggende rooilijn plaatselijk is onderbroken geldt ter plaatse van die onderbreking de verst verwijderde van de beide ter weerszijden van de onderbreking voorkomende rooilijnen.

Artikel 2.5.21 Toegelaten hoogte in de achtergevelrooilijn

Alternatief 1

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 bedraagt de maximale hoogte van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist in het vlak door de achtergevelrooilijn 1 meter, vermeerderd met:
 - a. in de bebouwde kom éénmaal de afstand tot de tegenoverliggende achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok;
 - b. buiten de bebouwde kom 0,75 maal de afstand tot de tegenoverliggende achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok.
2. De in het eerste lid bedoelde afstand wordt gemeten haaks op de achtergevelrooilijn ter plaatse van het bouwwerk. Indien de te beschouwen achtergevelrooilijnen niet evenwijdig lopen, wordt voor elke 5 meter breedte van de achterzijde van het bouwwerk uitgegaan van de gemiddelde afstand tussen de achtergevelrooilijnen. Indien een tegenoverliggende

achtergevelrooilijn ontbreekt, wordt gemeten tot de dichtstbijzijnde tegenover de achtergevelrooilijn gelegen voorgevelrooilijn.

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid mag de maximale hoogte van een bouwwerk in het vlak door de achtergevelrooilijn niet meer bedragen dan de maximale hoogte in de aangrenzende 5 meter van een aanliggende achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok.
4. Indien het terrein achter de achtergevelrooilijn lager dan straatpeil ligt, moet de in het eerste lid bedoelde hoogte worden verminderd met een maat, gelijk aan het verschil tussen het straatpeil en het peil van het onderhavige terrein ter plaatse van de achterttoegang bij voltooiing van de bouw.

Artikel 2.5.22 Toegelaten hoogte van zijgevels tegenover een achtergevelrooilijn

1. Indien op een kruising van wegen de achtergevels van de bebouwing, gelegen aan de ene weg, doorgebouwd zijn tot aan de voorgevelrooilijn van de andere weg en bovendien in die achtergevels ramen aanwezig zijn, dan bedraagt - onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 - de maximale hoogte van de zijgevel van het eerste bouwwerk aan laatstgenoemde weg nabij de hoek ten hoogste 1,5 maal de afstand van deze zijgevel tot de achtergevelrooilijn die bij de eerstgenoemde weg behoort. Deze afstand moet op dezelfde wijze worden bepaald als beschreven is in artikel 2.5.21, tweede lid, voor de bepaling van de afstand tussen twee achtergevelrooilijnen.
2. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, mits de zijgevel niet hoger is dan de voorgevel.

Artikel 2.5.23 Toegelaten hoogte tussen voor- en achtergevelrooilijnen

Alternatief 1

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.5.24 mag een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, tussen de voor- en de achtergevelrooilijn niet hoger reiken dan tot de vlakken die de verticale vlakken door de voorgevelrooilijn en door de achtergevelrooilijn snijden op de - krachtens de artikelen 2.5.20 en 2.5.21 - maximale bouwhoogte en die met het horizontale vlak een hoek vormen van:
 - a. 45 graden in de bebouwde kom;
 - b. 37 graden buiten de bebouwde kom.
2. Indien een bouwwerk nabij een kruising van wegen een zijgevel heeft die gelegen is tegenover een achtergevelrooilijn in hetzelfde bouwblok, mag dit bouwwerk bovendien niet hoger reiken dan tot het vlak dat het verticale vlak door die zijgevel snijdt ter hoogte van de - krachtens artikel 2.5.22- maximale bouwhoogte en dat met het horizontale vlak een hoek vormt van 56 graden.

Artikel 2.5.24 Grootste toegelaten hoogte van bouwwerken

Alternatief 1

1. De hoogte van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, mag niet meer bedragen dan 15 meter.
2. Indien het bouwwerk aan meer dan een weg grenst en deze wegen op verschillende hoogten liggen, geldt de hoogte ten opzichte van de laagst gelegen weg.

Artikel 2.5.25 Hoogte van bouwwerken op niet aan een weg grenzende terreinen

1. De hoogte van een bouwwerk dat met een ingevolge artikel 2.5.3 of artikel 2.5.14 toegestane afwijking wordt opgericht op een niet aan een weg grenzend terrein, mag niet meer bedragen dan 2,70 meter met dien verstande dat - uitgaande van een goothoogte

van genoemde maat - daarboven een zadeldak met hellingen van ten hoogste 45 graden toegelaten is.

2. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, indien de aard en de ligging van de omringende bebouwing hiervoor geen beletsel vormen.

Artikel 2.5.26 Wijze van meten van de hoogte van bouwwerken

1. De hoogte van een bouwwerk of van een gevel of van een ander buitenvlak van een bouwwerk moet worden gemeten ten opzichte van straatpeil.
2. De hoogte van gevels die geen horizontale beëindiging hebben, moet worden bepaald door de oppervlakte te delen door de breedte. Plaatselijke verhogingen, als bedoeld in artikel 2.5.27, onder d, en artikel 2.5.28, onder h, i, j en k, moeten - voor zover zij de maximale hoogte overschrijden - buiten beschouwing worden gelaten.

Artikel 2.5.27 Toegelaten afwijkingen van de toegelaten bouwhoogte

Het bepaalde in artikel 2.5.20, eerste lid, artikel 2.5.21, eerste en derde lid, artikel 2.5.22, eerste lid, artikel 2.5.23 en artikel 2.5.24 is niet van toepassing op:

- a. onderdelen van een bouwwerk, voor het bouwen waarvan een omgevingsvergunning is vereist, die bij het afzonderlijk realiseren opgevat zouden moeten worden als het aanbrengen van veranderingen, als bedoeld in artikel 3, onderdeel 7 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- b. het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van bouwwerken, anders dan het aanbrengen van veranderingen van niet-ingrijpende aard, als bedoeld in artikel 3, onderdeel 7 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- c. topgevels in het verticale vlak, gaande door de voorgevelrooilijn of de achtergevelrooilijn, mits zij niet breder zijn dan 6 meter en mits de geveloppervlakte, over de breedte van de topgevel gemeten, niet groter is dan het product van de breedte van de topgevel en de maximale bouwhoogte ter plaatse;
- d. plaatselijke verhogingen met geen grotere breedte dan 0,60 meter.

Artikel 2.5.28 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de toegelaten bouwhoogte

In afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de toegelaten bouwhoogte als bedoeld in de artikelen 2.5.20, eerste lid, 2.5.21, eerste en derde lid, 2.5.22, eerste lid, 2.5.23 en 2.5.24 kan het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen voor:

- a. gebouwen voor openbaar nut, scholen, kerken, schouwburgen en andere gebouwen bestemd voor het houden van bijeenkomsten en vergaderingen;
- b. gebouwen bestemd voor woon-, kantoor- of winkeldoeleinden, indien de welstand bij het toestaan van de afwijking is gebaat;
- c. gebouwen bestemd voor het uitoefenen van een bedrijf op een handels- en industrieterrein;
- d. agrarische bedrijfsgebouwen;
- e. het geheel of gedeeltelijk veranderen of vergroten van een bouwwerk, anders dan bedoeld in artikel 3, onderdeel 7 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, en indien:

1. de bestaande belendende gebouwen de maximale bouwhoogte overschrijden en de welstand bij het toestaan van de afwijking is gebaat;
2. bij het overschrijden van bestaande uitwendige hoogteafmetingen andere hoogteafmetingen kleiner worden dan de bestaande;
- f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van het verkeer, de waterhuishouding, de energievoorziening of het telecommunicatieverkeer, anders dan bedoeld in artikel 2, onderdeel 16 en 18 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht;
- g. topgevels, breder dan 6 meter en gevelverhogingen van soortgelijke aard;
- h. plaatselijke verhogingen met een grotere breedte dan 0,60 meter;
- i. dakvensters, mits buitenwerks gemeten de breedte niet meer dan 1,75 meter, de hoogte niet meer dan 1,5 meter, de onderlinge afstand niet minder dan 3 meter en de afstand tot de erfscheiding niet minder dan 1,5 meter bedraagt. Deze laatste voorwaarde geldt niet voor gekoppelde dakvensters, die tot verschillende gebouwen behoren;
- j. draagconstructies voor een reclame;
- k. vrijstaande schoorstenen;
- l. bouwwerken op een monument - als bedoeld in de Monumentenwet 1988 - dan wel in de provinciale of gemeentelijke monumentenverordening - voor zover zulks niet bezwaarlijk is om de in historisch-esthetisch opzicht gewenste aansluiting te verkrijgen bij het karakter van de bestaande omgeving.

Artikel 2.5.29 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de rooilijnen en van de toegelaten bouwhoogte in geval van voorbereiding van nieuw ruimtelijk beleid

In andere gevallen dan bedoeld in de artikelen 2.5.8, 2.5.14 en 2.5.28, kan het bevoegd gezag afwijken van de verboden tot bouwen met overschrijding van de voor- en van de achtergevelrooilijn, en van het verbod tot bouwen met overschrijding van de maximale bouwhoogte, indien:

- a. er voor het betreffende gebied geen bestemmingsplan of beheersverordening of projectbesluit van kracht is;
- b. geen van de aanhoudingsgronden zoals genoemd in artikel 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is;
- c. de activiteit in overeenstemming is met in voorbereiding zijnd toekomstig ruimtelijk beleid;
- d. de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, en
- e. de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Artikel 2.5.30 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen

Alternatief 2

1. Indien de omvang of de bestemming van een gebouw daartoe aanleiding geeft, moet ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Deze ruimte mag niet overbemeten zijn, gelet op het gebruik of de bewoning van het gebouw, waarbij rekening moet worden gehouden met de eventuele bereikbaarheid per openbaar vervoer.

2. De in het eerste lid bedoelde ruimte voor het parkeren van auto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's. Aan deze eis wordt geacht te zijn voldaan:
 - a. indien de afmetingen van bedoelde parkeerruimten bij haaks parkeren tenminste 2,50 m bij 5,00 m en bij langsparkeren beginnend en eindigend onder een hoek van 45 graden. Voor gestoken parkeren wordt verwezen naar de ASVV;
 - b. indien de afmetingen van een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte - voorzover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst - ten minste 3,50 m bij 5,00 m bedragen.
3. Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, moet in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
4. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste en het derde lid:
 - a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit; of
 - b. voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

Paragraaf 6 Voorschriften inzake brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen (vervallen)

Paragraaf 7 Aansluitplicht op de nutsvoorzieningen (vervallen)

Artikel 2.7.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding (vervallen)

Artikel 2.7.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet (vervallen)

Artikel 2.7.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet (vervallen)

Artikel 2.7.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering (vervallen)

Artikel 2.7.5 Aansluiting anders dan aan de openbare riolering (vervallen)

Artikel 2.7.6 Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen (vervallen)

Artikel 2.7.7 Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen (vervallen)

3 De melding

Artikel 3.1 De wijze van melden (vervallen)

Artikel 3.2 Welstandscriteria (vervallen)

4 Plichten tijdens en bij voltooiing van de bouw en bij ingebruikneming van een bouwwerk

Artikel 4.1 Intrekking bouwvergunning bij niet-tijdige start of tussentijdse staking van bouwwerkzaamheden (Vervallen).

Artikel 4.2 Op het bouwterrein verplicht aanwezige bescheiden (vervallen)

Artikel 4.3 Wijzigingen in gegevens bouwregistratie (vervallen)

Artikel 4.4 Het uitzetten van de bouw (vervallen)

Artikel 4.5 Kennisgeving aan het bouwtoezicht van start van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden (vervallen)

Artikel 4.6 Opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken (vervallen)

Artikel 4.7 Bemalen van bouwputten (vervallen)

Artikel 4.8 Veiligheid op het bouwterrein (vervallen)

Artikel 4.9 Afscheiding van het bouwterrein (vervallen)

Artikel 4.10 Veiligheid van hulpmiddelen en het voorkomen van hinder (vervallen)

Artikel 4.11 Bouwafval (vervallen)

Artikel 4.12 Gereedmelding van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden (vervallen)

Artikel 4.13 Melden van werken bij lage temperaturen (vervallen)

Artikel 4.14 Verbod tot ingebruikneming (vervallen)

5 Staat van open erven en terreinen, aansluiting op de nutsvoorzieningen en het weren van schadelijk en hinderlijk gedierte

Paragraaf 1 Staat van open erven en terreinen (vervallen)

Artikel 5.1.1 Staat van onderhoud van open erven en terreinen (vervallen)

Artikel 5.1.2 Bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen (vervallen)

Artikel 5.1.3 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (vervallen)

Paragraaf 2 Staat van brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen (vervallen)

Paragraaf 3 Aansluiting op de nutsvoorzieningen (vervallen)

Artikel 5.3.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding (vervallen)

Artikel 5.3.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet (vervallen)

Artikel 5.3.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet (vervallen)

Artikel 5.3.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering (vervallen)

Artikel 5.3.5 Aansluiting anders dan aan de openbare riolering (vervallen)

Artikel 5.3.6 Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen (vervallen)

Artikel 5.3.7 Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen (vervallen)

Paragraaf 4 Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid (vervallen)

Artikel 5.4.1 Preventie (vervallen)

6 Brandveilig gebruik (vervallen)

7 Overige gebruiksbepalingen

Paragraaf 1 Overbevolking (vervallen)

Artikel 7.1.1 Overbevolking van woningen (vervallen)

Artikel 7.1.2 Overbevolking van woonwagens (vervallen)

Paragraaf 2 Staken van het gebruik (vervallen)

Artikel 7.2.1 Verbod tot gebruik bij bouwvalligheid (vervallen)

Artikel 7.2.2 Staken van gebruik wegens gebrek aan veiligheid en gebrek aan hygiëne (vervallen)

Artikel 7.2.3 Staken van het gebruik van een woonwagen (vervallen).

Paragraaf 3 Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen (vervallen)

Artikel 7.3.2 Hinder (vervallen)

Paragraaf 4 Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid (vervallen)

Artikel 7.4.1 Preventie (vervallen)

Paragraaf 5 Watergebruik (vervallen)

Artikel 7.5.1 Verboden gebruik van water (vervallen)

Paragraaf 6 Installaties (vervallen)

Artikel 7.6.1 Gebruiksgereed houden van installaties (vervallen)

8 Slopen

Paragraaf 1 Omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Artikel 8.1.1 Omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Artikel 8.1.2 Aanvraag sloopvergunning (vervallen).

Artikel 8.1.3 In behandeling nemen (vervallen).

Artikel 8.1.4 Termijn van beslissing (vervallen).

Artikel 8.1.5 Samenloop van slopen en bouwen (vervallen).

Artikel 8.1.6 Weigeren omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Artikel 8.1.7 Intrekken omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Paragraaf 2 Uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Artikel 8.2.1 Sloopmelding (vervallen)

Artikel 8.2.2 Overige uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Paragraaf 3 Verplichtingen tijdens het slopen (vervallen)

Artikel 8.3.1 Veiligheid op sloofterrein (vervallen)

Artikel 8.3.2 Op het sloofterrein verplicht aanwezige bescheiden (vervallen)

Artikel 8.3.3 Plichten van de houder van de omgevingsvergunning voor het slopen (vervallen)

Artikel 8.3.4 Plichten van degene die sloopt (vervallen)

Artikel 8.3.5 Wijze van slopen, verpakken en opslaan van asbest (vervallen)

Artikel 8.3.6 Plichten ten aanzien van de sloop van tuinbouwkassen (Vervallen)

Paragraaf 4 Vrij slopen (vervallen)

Artikel 8.4.1 Sloopafval algemeen (vervallen)

9 Welstand

Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie

Alternatief 1

1. De advisering over redelijke eisen van welstand is opgedragen aan Stichting Dorp Stad en Land uit Rotterdam die uit haar midden personen voordraagt als lid van de welstandscommissie, hierna gezamenlijk te noemen: de welstandscommissie.
2. De welstandscommissie adviseert over de welstandsaspecten van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen.
3. De welstandscommissie baseert haar advies op de in de welstandsnota genoemde welstandscriteria.

Artikel 9.2 Samenstelling van de welstandscommissie

Alternatief 4

1. De welstandscommissie bestaat ten minste uit drie leden, waaronder een voorzitter (architectvoorzitter) en een secretaris (architectsecretaris) en één lid waarbij alle leden deskundig zijn op het gebied van architectuur, ruimtelijke kwaliteit dan wel cultuurhistorie.
2. Voor de leden worden plaatsvervangers aangewezen.
3. De welstandscommissie kan slechts adviezen uitbrengen indien ten minste drie leden aanwezig zijn en waarvan ten minste twee leden beschikken over deskundigheid op het gebied van welstand.
4. De leden van de commissie zijn onafhankelijk van het gemeentebestuur.
5. In de welstandscommissie kan een ingezetene van de gemeente anders als bedoeld in het eerste lid zitting hebben.

Artikel 9.3 Benoeming en zittingsduur (vervallen)

Artikel 9.4 Jaarlijkse verantwoording

De welstandscommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden voor de gemeenteraad, waarin ten minste aan de orde komt:

- op welke wijze toepassing is gegeven aan de welstandscriteria uit de welstandsnota;
- de werkwijze van de welstandscommissie;
- op welke wijze uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen;
- de aard van de beoordeelde plannen;
- de bijzondere projecten.

De welstandscommissie kan in haar jaarverslag aanbevelingen doen ten aanzien van het gemeentelijk ruimtelijk kwaliteitsbeleid in het algemeen en de aanpassing van de gemeentelijke welstandsnota in het bijzonder.

Artikel 9.5 Termijn van advisering

1. De welstandscommissie brengt het advies over de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen uit binnen vier weken nadat door of namens burgemeester en wethouders daarom is verzocht.
2. De welstandscommissie brengt het advies over de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen, indien deze vergunning betrekking heeft op een deel van project of een gefaseerde aanvraag betreft, uit binnen drie weken nadat door of namens burgemeester en wethouders daarom is verzocht.
3. Burgemeester en wethouders kunnen in hun verzoek om advies de welstandscommissie een langere termijn dan genoemd in de bovengenoemde leden van dit artikel geven voor het uitbrengen van het welstandsadvies. Een langere termijn kan door burgemeester en wethouders worden gegeven indien de termijn van afdoening van de aanvraag is verlengd met toepassing van artikel 3.9, tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 9.6 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting

1. De behandeling van bouwplannen door of onder verantwoordelijkheid van de welstandscommissie is openbaar. De agenda voor de vergadering van de welstandscommissie wordt tijdig bekendgemaakt in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad, dan wel op een andere geschikte wijze. Indien burgemeester en wethouders - al dan niet op verzoek van de aanvrager - een verzoek doen tot niet-openbare behandeling, dan dienen burgemeester en wethouders daaraan klemmende redenen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling als de adviezen.
2. Indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen hierom bij het indienen van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen heeft verzocht, wordt deze door of namens de welstandscommissie in staat gesteld tot het geven van een toelichting op het bouwplan.
3. In het geval dat het bouwplan in de vergadering van de commissie wordt behandeld en een verzoek tot het geven van een toelichting is gedaan, dient de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een uitnodiging te ontvangen voor de vergadering van de commissie, waarin de aanvraag wordt behandeld.
4. *Alternatief 1:* Belanghebbenden hebben in toelichtende zin spreekrecht. Het reglement van orde van de welstandscommissie dat als bijlage 9 bij deze verordening is vastgesteld, voorziet in een procedurele opzet, waarbij er een onderscheid wordt aangebracht in de toelichtende fase en de beraadslagingen.

Artikel 9.7 Afdoening onder verantwoordelijkheid

1. De welstandscommissie kan de advisering over een aanvraag om advies, in afwijking van artikel 9.2, onder verantwoordelijkheid van de commissie overlaten aan een of meerdere daartoe aangewezen leden. Het aangewezen lid of de aangewezen leden adviseren over bouwplannen waarvan volgens hen het oordeel van de welstandscommissie als bekend mag worden verondersteld.
2. In elk geval van twijfel wordt het bouwplan alsnog voorgelegd aan de welstandscommissie.

Artikel 9.8 Vorm waarin het advies wordt uitgebracht

1. De welstandscommissie adviseert en motiveert haar advies schriftelijk.
2. Zodra het advies wordt uitgebracht, wordt het door of namens burgemeester en wethouders gevoegd bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen.

Artikel 9.9 Uitsluiting van gebieden en categorieën bouwwerken (vervallen)

10 Overige administratieve bepalingen

Artikel 10.1 De aanvraag om woonvergunning (vervallen).

Artikel 10.2 De aanvraag om vergunning tot hergebruik van een ontruimde onbewoonbaar verklaarde woning of woonwagen (Vervallen)

Artikel 10.3 Overdragen vergunningen (vervallen)

Artikel 10.4 Overdragen mededeling (vervallen)

Artikel 10.5 Het kenteken voor onbewoonbaar verklaarde woningen en woonwagens alsmede onbruikbaar verklaarde standplaatsen (Vervallen)

Artikel 10.6 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften

Het bevoegd gezag is bevoegd om rekening te houden met de herziening en vervanging van de NEN-normen, voornormen, praktijkrichtlijnen en andere voorschriften waarnaar in deze verordening - of in de bij deze verordening behorende bijlagen - wordt verwezen, indien de bevoegde instantie de betrokken norm, voornorm, praktijkrichtlijn of het voorschrift heeft herzien of vervangen en die herziening of vervanging heeft gepubliceerd.

11 Handhaving

Artikel 11.1 Stilleggen van de bouw (Vervallen)

Artikel 11.2 Overtreding van het verbod tot ingebruikneming (Vervallen)

Artikel 11.3 Stilleggen van het slopen (Vervallen)

Artikel 11.4 Onderzoek naar een gebrek (vervallen)

12 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 12.1 Strafbare feiten (vervallen)

Artikel 12.2 Overgangsbepaling bodemonderzoek (vervallen)

Artikel 12.3 Overgangsbepaling met betrekking tot de staat van open erven en terreinen (vervallen)

Artikel 12.4 (vervallen)

Artikel 12.5 Overgangsbepaling sloopmelding (vervallen)

Artikel 12.6 Overgangsbepalingen

Op een aanvraag om bouwvergunning, ontheffing of toestemming of een aanvraag om omgevingsvergunning, die is ingediend vóór 1 januari 2012 en waarop op dit tijdstip nog niet is beschikt, zijn de bepalingen van de bouwverordening van toepassing, zoals die luiden voor deze wijziging, tenzij de aanvrager aangeeft dat de gewijzigde bepalingen worden toegepast.

Artikel 12.7 Slotbepaling

Alternatief 1

1. Deze verordening treedt in werking op het moment van inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012.
2. Bij de inwerkingtreding van deze verordening vervallen:
 - a. de bouwverordening, vastgesteld bij raadsbesluit d.d. 16 september 2010 en alle daarin aangebrachte wijzigingen;
3. Deze verordening kan worden aangehaald als 'bouwverordening'.

Toelichting op de bouwverordening (incl. 14e wijziging op het model 1992)

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

Bouwtoezicht

De Woningwet geeft in artikel 92 expliciet de opdracht aan burgemeester en wethouders om zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk I tot en met IV van de Woningwet. Op grond van artikel 5.10, lid 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wijzen burgemeester en wethouders ambtenaren aan die belast zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk I tot en met III van de Woningwet.

Artikel 5.10 Wabo heeft betrekking op alle vormen van toezicht (op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau). Alle bestuurslagen kunnen in beginsel bevoegd gezag zijn onder de Wabo. Dit werkt ook door in de toezichtbevoegdheden. Ook ambtenaren op provinciaal of op rijksniveau kunnen onder omstandigheden als "bouwtoezicht" worden aangemerkt.

De Wabo is, zoals de Woningwet dit al vele jaren is, een lex specialis ten opzichte van de Awb. De Wabo-toezichthouders moeten ambtenaren zijn, zoals dit ook het geval is met de Woningwet. De ingehuurd toezichthouders die geen ambtenaar zijn, zijn onrechtmatig aangewezen. Zij verrichten hun werkzaamheden voor de gemeente onrechtmatig, wat consequenties heeft voor hun bevoegdheden, het bewijsrecht e.d.

Artikel 1.2, lid 1, onder g van de Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en de Uitwerkingsovereenkomst (CAR-UWO) maakt het echter mogelijk om toezichthouders die aangesteld moeten zijn als ambtenaar om hun toezichthoudende taken te mogen uitoefenen, onbezoldigd aan te stellen zonder dat de CAR-UWO op hen van toepassing wordt. Op basis daarvan kunnen gemeenten dus toezichthouders inhuren via particuliere bureaus en aanstellen als onbezoldigd ambtenaar.

De toezichthouder kan een aanstelling als buitengewoon opsporingsambtenaar krijgen, als deze voldoet aan de daartoe gestelde eisen.

Zie hiervoor: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/buitengewoon-opsporingsambtenaar>. Zie over dit onderwerp ook de [VNG-ledenbrief: Uitbreiding art. 1:2 CAR](#): (Lbr.07/17, CvA/LOGA 07/04) (5 april 2007)

Bouwwerk en gebouw

De definitie van bouwen in artikel 1 van de Woningwet maakt gebruik van de als bekend veronderstelde term bouwwerk. De inhoud van de term bouwwerk wordt bepaald door de begripsomschrijving in de MBV en de jurisprudentie.

De Woningwet maakt op diverse plaatsen onderscheid tussen gebouwen en bouwwerken, niet zijnde een gebouw. Het begrip gebouw is bepaald in artikel 1 van de Woningwet.

Artikel 1.3 Indeling van het gebied van de gemeente

Algemeen

Sinds 1 juli 2008 geldt de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In afwijking van de daarvoor geldende Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) moet op grond van de nieuwe wet ook een bestemmingsplan worden vastgesteld voor de bebouwde kom.

Ook bestaat de mogelijkheid een beheersverordening vast te stellen, indien voor het betreffende gebied geen grote veranderingen worden verwacht. Een beheersverordening vervangt een bestemmingsplan. Op grond van overgangsrecht dient uiterlijk op 1 juli 2013 een bestemmingsplan nieuwe stijl of beheersverordening te gelden voor alle gebieden van de gemeente.

De bouwverordening voorziet in hoofdstuk 2 in de stedenbouwkundige bepalingen voor gebieden waar geen bestemmingsplan geldt. Artikel 9 van de Woningwet bevat een afstemmingsregeling tussen bestemmingsplan en bouwverordening. Zolang geen bestemmingsplan of beheersverordening voor de bebouwde kom van kracht is, kan het oude artikel 1.3 worden gehandhaafd. Het vaststellen van een bestemmingsplan voor de bebouwde kom kan gevolgen hebben voor dit artikel en de daarop gebaseerde kaartbijlagen. Wanneer voor de bebouwde kom een bestemmingsplan wordt vastgesteld, dient te worden gezien of en in hoeverre artikel 1.3 van de bouwverordening daarop moet worden afgestemd of wellicht overbodig is geworden.

Het is toegestaan op grond van artikel 1.3 voor verschillende gebieden binnen de gemeente een ander alternatief uit de MBV vast te stellen met voor elk gebied een eigen kaartbijlage. Zie hiervoor ook paragraaf 2.5 van deze toelichting.

Alternatief 1

Dit alternatief is bedoeld voor gemeenten waarin geen - al dan niet binnenstedelijke - zone is vastgesteld die geschikt is voor hoogbouw, en waarin ook geen gebied is vrijgesteld van welstandstoezicht.

Alternatief 2

Dit alternatief is bedoeld voor gemeenten waarin een - al dan niet binnenstedelijke - zone is vastgesteld die geschikt is voor hoogbouw, en waarin geen gebied is vrijgesteld van welstandstoezicht.

Alternatief 3

Dit alternatief is bedoeld voor gemeenten waarin geen - al dan niet binnenstedelijke - zone is vastgesteld die geschikt is voor hoogbouw, maar wel een gebied dat - geheel of voor bepaalde categorieën bouwwerken - is vrijgesteld van welstandstoezicht, bijvoorbeeld een havengebied of een terrein voor zware industrie.

Indien de raad op grond van artikel 12 van de Woningwet het voornemen heeft een gebied van de gemeente of een categorie bouwwerken uit te sluiten van welstandstoezicht, neemt de raad het daartoe strekkende besluit niet dan nadat op het voornemen inspraak is verleend en het advies van de welstandscommissie is ingewonnen. De inspraak als bedoeld in het eerste lid vindt plaats op de wijze voorzien in de krachtens artikel 150 Gemeentewet vastgestelde verordening.

Alternatief 4

Dit alternatief is bedoeld voor gemeenten waarin een - al dan niet binnenstedelijke - zone is vastgesteld die geschikt is voor hoogbouw, en ook een gebied dat - geheel of voor bepaalde categorieën bouwwerken - is vrijgesteld van welstandstoezicht, bijvoorbeeld een havengebied of een terrein voor zware industrie (zie ook de toelichting bij alternatief 3).

Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunning voor het bouwen

Algemeen

Regeling omgevingsrecht.

De indieningvereisten staan vermeld in artikel 7.2 van de Regeling omgevingsrecht (Mor). De Mor vervangt op dit punt het Besluit indieningvereisten aanvraag bouwvergunning.

De indiening van de in art. 7.2 Mor en andere voor de beoordeling van de aanvraag noodzakelijke gegevens kan het bevoegd gezag verlangen op grond van art. 4.2 Algemene wet bestuursrecht (Awb) juncto art. 4.4 Besluit omgevingsrecht (Bor).

Wet BIBOB

De Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB), Stb. 2002, 347, en het daaraan gekoppelde Besluit BIBOB, Stb. 2003, 180 zijn per 1 juni 2003 in werking getreden (Stb. 2003, 216) en nadien gewijzigd, laatstelijk in 2011. Deze wet houdt in dat na ontvangst van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen, door het bevoegd gezag wordt beoordeeld of over de aanvrager een integriteitsadvies wordt gevraagd bij het Bureau BIBOB. Dit bureau ressorteert onder het ministerie van Justitie en is bevoegd om onderzoek te doen naar de antecedenten van de aanvrager - zowel natuurlijke als rechtspersonen - en naar de herkomst van de gelden waarmee het bouwproject wordt gefinancierd. Een negatief advies kan voor het bevoegd gezag aanleiding zijn de omgevingsvergunning te weigeren.

Het vragen van een advies door het bevoegd gezag is facultatief. Indien een advies bij het Bureau BIBOB wordt gevraagd, schort de termijn voor de behandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen met maximaal acht weken op (4 weken + verlenging 4 weken); artikelen 15 en 31 Wet Bibob).

Algemene wet bestuursrecht

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) geeft algemene regels voor het rechtsverkeer tussen burger en overheid. Ook de rechtsbescherming tegen besluiten van de overheid is in de Awb opgenomen.

De Awb is bij de voorbereiding van besluiten van belang voor de te volgen procedure. Dit geldt onder meer voor de gevallen waarin Afdeling 3.4 over de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uov) van toepassing is.

Wet ruimtelijke ordening

Op 1 juli 2008 trad de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO).

De Invoeringswet Wro gaf aanleiding tot discussie over het al dan niet kunnen voortbestaan van enkele stedenbouwkundige voorschriften uit paragraaf 2.5 van dit hoofdstuk. Dit betreft het zgn. parkeerartikel (2.5.30), de toegangsweg (2.5.3; van belang voor voertuigen van hulpverleningsdiensten om een bouwwerk te kunnen bereiken) en de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (2.5.4). Twijfel bestaat of een even effectieve en flexibele regeling (parkeren) in een bestemmingsplan kan worden gerealiseerd. Besloten is dat artikel 9.1.4, vijfde lid van de Invoeringswet Wro vooralsnog niet in werking treedt. Het gevolg hiervan is dat de stedenbouwkundige voorschriften van dit hoofdstuk vooralsnog blijven bestaan. De artikelen 8, vijfde lid, 9 en 10 Woningwet blijven bestaan totdat het gemelde probleem is opgelost.

WOB en de openbaarheid van gegevens aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen

De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen ligt op grond van art. 3.8 Wabo voor een ieder ter inzage. Bij het indienen van een verzoek om een omgevingsvergunning voor het bouwen kan de aanvrager gemotiveerd verzoeken bepaalde gegevens niet openbaar ter inzage te leggen. De gegevens die op grond van de Wabo ter inzage liggen zijn de zakelijke gegevens die nodig zijn bij de beoordeling van het ingediende bouwplan.

De gegevens die de gemeente inwint op grond van de Wet BIBOB liggen niet ter inzage. Deze gegevens hebben een persoonlijk karakter. Zij betreffen de antecedenten van de aanvrager, van degene die bouwt en van degene die in het te bouwen bouwwerk bepaalde activiteiten onderneemt. Deze gegevens zijn gevoelig voor misbruik en liggen niet ter inzage.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) introduceert de omgevingsvergunning. De bouwvergunning maakt deel uit van de omgevingsvergunning en wordt in de MBV aangeduid als omgevingsvergunning voor het bouwen (art. 2.1 Wabo). De Wabo heeft gevolgen voor de vergunningen en ontheffingen van de bouwverordening. De MBV is met de 13e serie van wijzigingen zgn. Wabo-proof gemaakt. De gefaseerde behandeling van een vergunningaanvraag en

de vergunningverlening zoals bekend onder de Woningwet, is ook onder de Wabo mogelijk ten aanzien van de omgevingsvergunning.

Paragraaf 2.1 Gegevens en bescheiden

Artikel 2.1.5 Bodemonderzoek

Inleiding

De artikelen over het bodemonderzoek in de MBV hebben tot doel te bevorderen dat niet wordt gebouwd op verontreinigde grond. Artikel 2.4.1 bevat het verbod tot bouwen op verontreinigde grond. Bij dit artikel is een uitvoerige toelichting geplaatst waarin de hele route van een bodemonderzoek wordt beschreven, de van toepassing zijnde normen en de relatie wordt aangeduid met de voorschriften uit de Woningwet en de Regeling omgevingsrecht.

De hierna vermelde toelichting per artikellid is beknopt. Een uitvoeriger beschrijving van het hele proces staat vermeld in de toelichting bij artikel 2.4.1. Men gelieve beide toelichtingen in combinatie met elkaar te lezen.

Lid 1

Uit de systematiek van NEN 5740 volgt dat voorafgaand aan het milieuhygiënisch bodemonderzoek eerst een vooronderzoek volgens NEN 5725 wordt uitgevoerd - ook wel historisch onderzoek genoemd - ten behoeve van het formuleren van de onderzoekshypothese en een eventuele onderverdeling van het terrein. Indien het vooronderzoek naar de historie en de bodemgesteldheid uitwijst dat de locatie onverdacht is, kan het bevoegd gezag op basis van het derde lid besluiten af te wijken van de verplichting tot het uitvoeren van het verkennend onderzoek. Letter c richt zich specifiek op het onderzoek naar asbest in de grond. Het bodemonderzoek volgens NEN 5740 is niet toereikend om asbest in grond te onderzoeken. Daartoe is de NEN 5707, uitgave 2003 ontwikkeld. Niet langer is in dit artikel geregeld bij welke instantie de burger een beoordeling van de onderzoeksopzet van het bodemonderzoek kan vragen. Thans wordt dit beschouwd als een interne organisatorische kwestie van de gemeente. De mogelijkheid om een dergelijke beoordeling te vragen kan nog steeds als dienstverlening aan de burger worden aangeboden. De gemeente maakt bekend dat en waar een dergelijke beoordeling kan plaatsvinden. Meestal is dit een afdeling of dienst milieu of een intergemeentelijke milieudienst dan wel een private organisatie/adviesbureau waaraan de gemeente bepaalde werkzaamheden heeft uitbesteed.

Lid 3

In plaats van de ontheffing, die voorheen in dit lid stond, is nu een bevoegdheid tot het afwijken opgenomen. Er komt geen afzonderlijk besluit tot het afwijken, geen beschikking. De omgevingsvergunning van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is er immers op gericht alles in één brede omgevingsvergunning te regelen. De mogelijkheid om geen onderzoeksgegevens op te vragen wordt geboden door artikel 4.4, lid 2 Bor.

Lid 4

Bouwwerken met een beperkte instandhoudingstermijn kunnen velerlei zijn, van klein tot groot en voor een zeer divers gebruik. Vermelding van deze categorie betekent niet dat in alle gevallen kan worden afgeweken van de plicht tot het indienen van een onderzoeksrapport. De gemeente kan hiervoor beleid ontwikkelen.

Lid 5

De strekking van dit lid is het tegengaan dat een bodemonderzoek plaatsvindt voordat de bestaande bebouwing wordt gesloopt en eventueel ten gevolge van deze werkzaamheden een bodemverontreiniging optreedt die dan niet wordt signaleerd. Dit betekent dat het resultaat van een bodemonderzoek niet altijd kan worden overgelegd bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen. Daarom behoort dit onderzoek tot de bescheiden die ook later kunnen worden ingediend.

Paragraaf 2.4 Het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem

Artikel 2.4.1 Verbod tot bouwen op verontreinigde grond

Algemeen

In het tweede lid, onder c, van artikel 8 van de Woningwet wordt aan de gemeenteraden de opdracht gegeven om in de bouwverordening voorschriften op te nemen over het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem. In het derde lid van genoemd artikel 8 is uitgewerkt op welke

bouwwerken deze voorschriften betrekking dienen te hebben. Het woord 'uitsluitend' in de redactie van dit derde lid duidt erop dat aanvulling in de bouwverordening niet is toegestaan.

De indieningvereisten voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen, waartoe het bodemonderzoek behoort, staan in de Regeling omgevingsrecht. De structuur is als volgt:

Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen moet een onderzoeksrapport betreffende de bodemgesteldheid worden overgelegd, aldus artikel 2.4 onder d. van de Regeling omgevingsrecht.

Artikel 4.4, lid 2 van het Bor bepaalt dat gegevens en bescheiden waarover het bevoegd gezag al beschikt, niet opnieuw behoeven te worden verstrekt. Dit geldt in beginsel ook voor gegevens die zijn verstrekt in de periode dat de Wabo nog niet in werking was getreden, en die als archiefbescheiden in bewaring worden gehouden als bedoeld in artikel 3 van de Archiefwet 1995. Uit het algemene bestuursrecht volgt dat het bevoegd gezag wel gehouden is de volledigheid en actualiteit te toetsen van de gegevens en bescheiden die de aanvrager niet bij de aanvraag verstrekt, omdat deze al in het bezit van het bevoegd gezag zijn.

Indien blijkt dat de ingediende bescheiden (waaronder het bodemonderzoeksrapport) onvoldoende zijn en dit gebrek niet kan worden opgelost door het stellen van een voorwaarde bij de vergunningverlening, wordt de aanvrager in overeenstemming met artikel 4:5 van de Awb in de gelegenheid gesteld de ontbrekende gegevens aan te vullen.

Indien de aard van het bouwplan daartoe aanleiding geeft, kan het bevoegd gezag in een voorwaarde bij de omgevingsvergunning bepalen dat de desbetreffende gegevens en bescheiden alsnog moeten worden verstrekt voordat met de bouw mag worden begonnen. Tevens wordt hierbij een termijn gesteld en een exacte aanduiding welke gegevens en bescheiden worden verlangd, aldus de Regeling omgevingsrecht.

De gezondheidsrisico's voor de mens bij het gebruik van het bouwwerk vormen in deze benadering het onderscheidend criterium. Veiligheid en gezondheid zijn immers sinds de invoering van de Woningwet in 1901 belangrijke grondslagen van de wet. Gelet op de uitgangspunten van de Woningwet, kan de schade voor het milieu geen motief zijn voor de voorschriften in de bouwverordening met betrekking tot het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond. Dit in tegenstelling tot de Wet bodembescherming waarbij het herstel van de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, plant en dier centraal staat.

Met de inwerkingtreding van de Wabo is dit onderscheid minder van belang. Deze wet verenigt in een overkoepelend vergunningstelsel milieueisen, bouw- en sloopeisen. Zie artikel 6.2, sub c van de Wabo.

Bouwwerken bestemd voor het verblijf van mensen

De inhoud van dit artikel zal met de eerste wijziging (2013) van het Bouwbesluit 2012 in het Bouwbesluit worden opgenomen. Thans wordt bezien hoe het begrip 'waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend personen zullen verblijven' kan worden geconcretiseerd.

Het doel van het artikel is en blijft: Het doel van de voorschriften is dat niet wordt gebouwd op een bodem die dusdanig verontreinigd is, dat hierdoor gevaar voor de gezondheid van personen ontstaat.

Wat verstaan moet worden onder 'bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen zullen verblijven' wordt in de Memorie van toelichting bij de Wet tot wijziging van de Woningwet inzake het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond (TK 1995-1996, 24 809, nr. 3) nader omschreven. Het betreft hier bouwwerken waarin dagelijks gedurende enige tijd dezelfde mensen verblijven, bijvoorbeeld om te werken of onderwijs te geven of te genieten. Bij 'enige tijd' moet gedacht worden aan een verblijfsduur van twee of meer uren per (werk)dag. Het gaat dus niet om een enkele keer twee of meer uren, maar om een meer structureel (over een langere periode dan één dag) twee of meer uren verblijven van dezelfde mensen in het gebouw.

Gebouwen voor het opslaan van materialen of goederen, voor het telen of kweken van land- en tuinbouw producten evenals gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen, zoals elektriciteitshuisjes en gebouwen voor de waterhuishouding of -zuivering, worden in de Memorie van toelichting genoemd als voorbeelden van bouwwerken waarin niet voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen verblijven. De omstandigheid dat in deze bouwwerken wel eens mensen aanwezig zijn, bijvoorbeeld voor het verrichten van over het algemeen kort durende werkzaamheden, zoals onderhoudswerkzaamheden, maakt die gebouwen nog niet tot gebouwen die feitelijk zijn bestemd voor het verblijven van mensen. In de Nota naar aanleiding van het verslag (TK, 1997-1996, 24809, nr. 5, p. 6) wordt naar aanleiding van Kamervragen verder opgemerkt dat een recreatiewoning (in termen van het Bouwbesluit een logiesverblijf) onder het begrip 'voortdurend of nagenoeg voortdurend verblijven van mensen' valt, terwijl dit niet geldt voor een schuur of garage bij een woning.

Bouwwerken die de grond niet raken

Hierbij moet gedacht worden aan dakkapellen en het realiseren van een extra verdieping op een gebouw. De Memorie van toelichting noemt in dit kader ook vergunningplichtige in pandige verbouwingen, werkzaamheden aan een fundering of het maken van een kelder als voorbeeld. Indien de bouwwerkzaamheden gepaard gaan met een functiewijziging kan echter onverminderd bodemonderzoek worden geëist.

Bevoegd gezag bij ernstig en niet-ernstig geval van bodemverontreiniging

Burgemeester en wethouders zijn het bevoegde gezag om te beslissen of bij niet-ernstige gevallen van bodemverontreiniging mag worden gebouwd.

Gedeputeerde staten of burgemeester en wethouders van de gemeenten, die daartoe zijn aangewezen, zijn het bevoegde gezag ten aanzien van de te nemen saneringsmaatregelen, indien sprake is van een ernstig geval van verontreinigde grond zijn.

Bij Besluit aanwijzing bevoegd gezag gemeenten Wet bodembescherming (Besluit van 12 december 2000) zijn gemeenten aangewezen die voor de toepassing van delen van deze wet worden gelijk gesteld met een provincie (art. 88, zevende lid Wet bodembescherming). Het gevolg is dat de provincie bevoegd gezag is en dat de vier grote steden op grond van de Wbb plus nog 25 aangewezen gemeenten bevoegd gezag zijn krachtens genoemd Besluit.

Met de invoering van de Waterwet is het waterbodembeheer van de Wet bodembescherming overgegaan naar de Waterwet.

Hoe werkt de verbodsbepaling in de praktijk

Indien noch uit een bodemonderzoek noch op basis van een redelijk vermoeden kan worden gesteld dat sprake is van een ernstig geval van verontreiniging geldt er voor de omgevingsvergunning voor het bouwen geen aanhoudingsverplichting en moet het bevoegd gezag beslissen op de bouwaanvraag. Het feit dat geen sprake is van een ernstig geval van verontreiniging neemt echter niet weg dat toch sprake kan zijn van een verontreinigingsgraad waarbij gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers van het bouwwerk. Hoewel het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor het bouwen in deze gevallen formeel kan weigeren, zal echter veelal volstaan kunnen worden met het stellen van aanvullende voorwaarden dat bepaalde voorzieningen worden getroffen. Zie hiervoor de toelichting onder artikel 2.4.2 van MBV.

Voor gevallen met een ernstige bodemverontreiniging geldt een aanhoudingsverplichting totdat het bevoegde gezag als bedoeld in de Wet bodembescherming een saneringsplan heeft goedgekeurd. Zodra het saneringsplan is goedgekeurd dient een beslissing te worden genomen op de bouwaanvraag. Ook in deze gevallen zal de vergunning in de regel verleend kunnen worden onder de voorwaarde dat vooruitlopend op de aanvang van de bouwwerkzaamheden, de op grond van het goedgekeurde saneringsplan noodzakelijke voorzieningen worden getroffen.

Artikel 2.4.2 Voorwaarden omgevingsvergunning voor het bouwen

Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging, waarin naar het oordeel van het bevoegd gezag toch nog sprake is van een onaanvaardbare verontreinigingsgraad, zijn meestal overzichtelijke gevallen. Op korte termijn en zonder de noodzaak van saneringsonderzoek is aan te geven op welke wijze het verontreinigingsprobleem kan worden ondervangen.

In dit soort niet ernstige gevallen hoeft de conclusie, dat het terrein verontreinigd is, niet te leiden tot weigering van de omgevingsvergunning voor het bouwen.

In de voorwaarden van de omgevingsvergunning voor het bouwen kan aangegeven worden op welke wijze het terrein gesaneerd moet worden en - in relatie tot de bouw - op welk tijdstip. Als saneringsvoorwaarden valt te denken aan:

- de voorwaarde, dat onder het bouwwerk een isolerende en dampremmende laag wordt aangebracht;
 - de voorwaarde, dat een bepaald deel van de bodem wordt afgegraven en afgevoerd, alsmede het aanbrengen van een schone bodemlaag;
 - de voorwaarde, dat een pompinstallatie ter zuivering van het grondwater wordt aangebracht en gedurende een aantal jaren na de totstandkoming van het bouwwerk in stand wordt gehouden.
- Er wordt op gewezen, dat sanering in deze gevallen in principe een verantwoordelijkheid van de aanvrager om omgevingsvergunning voor het bouwen is. Het kan in het belang van de aanvrager zijn, als deze bij het overleggen van de aanvraag om omgevingsvergunning voor het bouwen voor het bouwen op een verontreinigde bodem tevens aangeeft hoe deze de sanering denkt te laten plaatsvinden.

Ook bouwaanvragen waarbij sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging kunnen op grond van dit artikel worden afgedaan.

Paragraaf 2.5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen

Algemeen

Op 1 juli 2008 trad de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking ter vervanging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). De Invoeringswet Wro gaf aanleiding tot discussie over het al dan niet kunnen voortbestaan van enkele stedenbouwkundige voorschriften uit paragraaf 2.5. Dit betreft het zgn. parkeerartikel (2.5.30). Twijfel bestaat of een even effectieve en flexibele regeling (parkeren) in een bestemmingsplan kan worden gerealiseerd. Besloten is dat artikel 9.1.4, vijfde lid van de Invoeringswet Wro vooralsnog niet in werking treedt. Het gevolg hiervan is dat de stedenbouwkundige voorschriften van paragraaf 5 van hoofdstuk 2 vooralsnog blijven bestaan. De artikelen 8, vijfde lid, 9 en 10 Woningwet blijven bestaan totdat het gemelde probleem is opgelost. Het parkeren regelen in een bestemmingsplan is nu ook mogelijk. Gemeenten die dit nu doen, kunnen hiermee door gaan. Voor zover planologische onderwerpen zijn geregeld in een bestemmingsplan, treedt voor die onderwerpen de bouwverordening terug (art. 9 Woningwet).

Relatie stedenbouwkundige bepalingen en het bestemmingsplan

Artikel 9 van de Woningwet is hier van groot belang. Dit betekent dat deze paragraaf van de MBV alleen dan geldt indien er geen bestemmingsplan voorhanden is, of indien het desbetreffende bestemmingsplan niet-vergelijkbare voorschriften van stedenbouwkundige aard bevat. Gedacht kan worden aan een slechts ten dele goedgekeurd bestemmingsplan, een globaal eindplan, een heel oud bestemmingsplan of een bestemmingsplan met een aantal gebreken. Soms is het moeilijk te bepalen of het desbetreffende bestemmingsplan exclusief wil zijn ten opzichte van de MBV. Sinds 1992 geeft de Woningwet wel enige duidelijkheid in art. 9, lid 2 (slot): '... , tenzij het desbetreffende bestemmingsplan anders bepaalt.' Het primaat ligt bij het bestemmingsplan. De Woningwet gaat er echter eenvoudigweg van uit dat bestemmingsplannen voor wat dit onderwerp betreft volstrekt duidelijk zijn. Dit is echter niet altijd het geval. Indien er sprake is van onduidelijkheid zal een en ander van geval tot geval bekeken moeten worden. Is een van deze gevallen aan de orde, dan vullen de stedenbouwkundige bepalingen (inclusief het afwijken hiervan) uit de bouwverordening het bestemmingsplan aan.

Alvorens in een concreet geval tot aanvullende werking van de bouwverordening wordt geconcludeerd, dient een driedelige toets te worden uitgevoerd:

- a. bevat het bestemmingsplan voorschriften met betrekking tot een onderwerp dat tevens in de bouwverordening wordt gereguleerd? Luidt het antwoord ontkennend, dan dient vervolgens de vraag te worden gesteld of,
- b. het bestemmingsplan aanvullende werking van de bouwverordening ten aanzien van het desbetreffende, niet in het bestemmingsplan gereguleerde, onderwerp expliciet uitsluit. Luidt ook het antwoord op deze vraag ontkennend, dan dient ten slotte te worden bezien of,
- c. de voorschriften van de bouwverordening niet overeenstemmen met de voorschriften van het bestemmingsplan, in die zin dat aanvullende werking van de bouwverordening tot gevolg heeft dat de gebruiksmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, geheel of nagenoeg geheel teniet worden gedaan. Is dit het geval, dan dient aanvullende werking van de bouwverordening alsnog op grond van artikel 9, eerste lid van de Woningwet te worden afgewezen.

Wet ruimtelijke ordening

De Wro en de Invoeringswet Wro hebben gevolgen voor paragraaf 2.5. van de bouwverordening. In de algemene toelichting bij hoofdstuk 2 onder Wro is hierop ingegaan. In het bijzonder ten aanzien van artikel 2.5.30 (parkeren) wijzen wij op het uitstel van de inwerkingtreding van artikel 9.1.4, vijfde lid Invoeringswet Wro. Zoals uit de eerder vermelde toelichting blijkt, blijven dit artikel vooralsnog in de MBV bestaan.

Artikel 2.5.2 Anti-cumulatiebepaling

Deze bepaling dient om te voorkomen dat, indien in de bouwverordening dan wel in een bestemmingsplan bij een bepaald gebouw een zeker open terrein is geëist, dat terrein nog eens meetelt bij het beoordelen van een aanvraag voor een ander gebouw, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. Deze bepaling blijkt vooral in het buitengebied betekenis te hebben.

Artikel 2.5.5 Ligging van de voorgevelrooilijn

Het bepaalde onder b kan desgewenst variëren naar gelang van de zone waarin de weg is gelegen. Ook kan per zone een vaste maat worden genoemd. Indien in gebieden van de gemeente waarvoor geen bestemmingsplan geldt, wegen zouden voorkomen van meer dan 30 meter breed zonder

bestaande bebouwing, dan verdient het de voorkeur om het onder b bepaalde als volgt te redigeren:

b langs een wegbreedte waarlangs geen bebouwing, als onder a bedoeld, aanwezig is en waarlangs mag worden gebouwd:

- bij een wegbreedte van ten minste 30 meter de lijn gelegen op een afstand van de halve wegbreedte, gemeten uit de as van de weg;
- bij een wegbreedte die minder dan 30 meter, maar ten minste 10 meter bedraagt, de lijn gelegen op 15 meter uit de as van de weg;
- bij een wegbreedte geringer dan 10 meter, de lijn gelegen op 10 meter uit de as van de weg.

Artikel 2.5.6 Verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn

Hoewel het begrip 'rooilijn' algemeen gedefinieerd wordt als 'de lijn die - behoudens toegelaten afwijkingen - bij het bouwen aan de wegzijde (voorgevelrooilijn) of aan de van de weg afgekeerde zijde (achtergevelrooilijn) niet mag worden overschreden', is - om misverstand te voorkomen - een direct verbod tot bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn opgenomen. Vergunningvrije bouwwerken worden niet getoetst aan het bestemmingsplan, zie art. 3.25 Wro.

Artikel 2.5.7 Toegelaten overschrijding van de voorgevelrooilijn

Door de verruiming van de categorie vergunningvrije bouwwerken kan in toenemende mate samenloop ontstaan tussen vergunningvrije en vergunningplichtige werken. In onderdeel a komt de keuze tot uitdrukking voor de 'totaal- benadering' zoals die ook uit de wetsgeschiedenis is af te leiden. Dit betekent dat een vergunningvrij bouwwerk niet vergunningvrij is als het onderdeel uitmaakt van een (meeromvattend) vergunningplichtige bouwplan. Deze 'totaal-benadering' houdt echter niet in dat de vergunning dan ook mag worden geweigerd louter op dat onderdeel dat op zichzelf beschouwd vergunningvrij zou zijn. In geval van samenloop gaat het zwaarste regime voor, maar zonder dat daarmee de essentie van vergunningvrij bouwen wordt aangetast (TK, 1999-2000, 26 734, nr. 6, p. 18). De redenering is, dat bij een eenmaal gerealiseerd bouwwerk bepaalde onderdelen aan een bouwwerk aangebracht kunnen worden als vrij bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn. Ingeval deze onderdelen deel uitmaken van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen is het niet logisch om het verbod tot overschrijding van de voorgevelrooilijn hierop van toepassing te laten zijn. De voor dit artikel van belang zijnde beperking, die artikel 3, onderdeel 7, van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht kent betreft een uitbreiding van het bebouwd oppervlak. Bij het aanbrengen van de daar bedoelde veranderingen mag er geen sprake zijn van een uitbreiding van het bebouwd oppervlak. Elke vergroting van een bouwwerk, waardoor een bestaande afwijking van de rooilijnvoorschriften zou toenemen, blijft dus vergunningplichtig.

Zie de figuren 1 en 2 in de bijlage die bij deze Toelichting behoort. De bedoelde figuren illustreren dat in het algemeen als veranderingen, als bedoeld in artikel 3, onderdeel 7, van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht, kunnen worden beschouwd:

- 1. uittreksels die lager aangebracht worden dan 2,20 m boven straatpeil, mits zij de voorgevelrooilijn niet meer dan 0,20 m overschrijden, bij voorbeeld gevelversieringen, waaronder pilasters en gevellijsten, plinten, enigszins uitstekende schoorsteenwanden en hemelwaterafvoeren;
- 2. uitsteeksels die hoger aangebracht worden dan 2,20 m boven straatpeil, mits zij de voorgevelrooilijn niet meer dan 0,50 m overschrijden, bij voorbeeld gevelversieringen zoals kroonlijsten, dakoverstekken, dakgoten, uithangbordjes en kleine luifels. Indien uitsteeksels aan gebouwen de voorgevelrooilijn verder overschrijden dan hiervoor onder 1 en 2 aangegeven, zal het bevoegd gezag dus in het algemeen overwegen daartegen repressief op te treden. Indien in een bestemmingsplan geen eigen regeling op het gebied van rooilijnen, toelaatbare bouwhoogte e.d. is opgenomen, maar ter zake de artikelen 2.5.1 t/m 2.5.30 van de bouwverordening van kracht zijn verklaard, dan verdient het aanbeveling om onderdeel a van artikel 2.5.7 aan te vullen met de tekst van de voorgaande punten 1 en 2 (minus de voorbeelden) onder tussenvoeging van de woorden ', te weten:'.

Artikel 2.5.8 Vergunningverlening in af wijking van het verbod tot overschrijding van de voorgevelrooilijn

Naast de afwijkmogelijkheden bedoeld in artikel 2.5.8 kent artikel 2.5.29 nog de mogelijkheid van afwijking voor het geval, dat er geen bestemmingsplan of beheerverordening in voorbereiding is en geen van de omstandigheden als genoemd in art. 3.3 Wabo aan de orde is.

Lid 1, ad b

Deze bepaling maakt het mogelijk om een omgevingsvergunning te verlenen in afwijking van het verbod tot het bouwen met overschrijding van de voorgevelrooilijn als het gaat om het op eigen voorterrein plaatsen van beeldhouwwerk, vitrines e.d.

Artikel 2.5.9 Bouwen op de weg

Artikel 2.5.9 is afgestemd op artikel 2, Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. De vermelding van artikel 2, Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht in artikel 2.5.9 is vooral van belang om het misverstand, dat de bouwverordening ook betekenis zou hebben voor zaken, die als vrij bouwen genoemd zijn in artikel 2, Bijlage II, Besluit omgevingsrecht uit te sluiten.

Zie voor het bouwen over de weg overigens artikel 2.5.8.

**Artikel 2.5.10 Plaatsing van de voorgevel ten opzichte van de voorgevelrooilijn.
Afschuining van straathoeken**

Lid 4, onder a

Bij deze afwijking van het bouwverbod kan worden gedacht aan bijvoorbeeld complexen van bij elkaar behorende gebouwen, zoals kazernes, ziekenhuizen en gevangenissen vallen.

Lid 4, onder f

Hieronder vallen bij voorbeeld aangebouwde garages, terugliggende zolderverdiepingen e.d.

Lid 4, onder g

Deze afwijking van het bouwverbod is in het algemeen van toepassing voor gebouwen, die een ruim voorterrein vragen.

Artikel 2.5.11 Ligging van de achtergevelrooilijn

Zie de figuren 3 t/m 12, in de bij deze Toelichting behorende bijlage.

Lid 1, onder a

Deze bepaling kan voor langgerekte, taps toelopende bouwblokken tot achtergevelrooilijnen in het smalle deel van het bouwblok leiden die elkaar dicht naderen. Dit behoeft echter geen bezwaar te vormen, omdat artikel 2.5.21 de bouwhoogte dan evenredig beperkt.

Artikel 2.5.12 Verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn

Hoewel het begrip 'rooilijn' algemeen wordt gedefinieerd als 'de lijn die - behoudens toegelaten afwijkingen - bij het bouwen aan de wegzijde (voorgevelrooilijn) of aan de van de weg afgekeerde zijde (achtergevelrooilijn) niet mag worden overschreden', is - om misverstand te voorkomen - een direct verbod tot bouwen met overschrijding van de achtergevelrooilijn opgenomen.

Het geheel achter de achtergevelrooilijn bouwen moet overigens opgevat worden als een - verboden - overschrijding van de achtergevelrooilijn.

Indien gebouwd wordt aan of bij een beschermd monument of in een van rijkswege beschermd stads- of dorpsgezicht, zijn normaliter vergunningvrije bouwwerken bij wijze van uitzondering vergunningplichtig op grond van artikel 5, Bijlage II van het Bor. Zie tevens artikel 2.5.14, lid I.

Artikel 2.5.13 Toegelaten overschrijding van de achtergevelrooilijn

Artikel 2.5.13 is afgestemd op bijlage II van het Besluit omgevingsrecht.

De redenering is dat bij een eenmaal gerealiseerd bouwwerk bepaalde onderdelen aan een bouwwerk vergunningvrij aangebracht kunnen worden artikel 2, Bijlage II van het Bor met overschrijding van de achtergevelrooilijn. Ingeval deze onderdelen deel uitmaken van de aanvraag om vergunning, is het niet logisch om het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn hierop van toepassing te laten zijn.

Zie tevens de twee laatste zinnen van de toelichting op artikel 2.5.7.

Artikel 2.5.14 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de achtergevelrooilijn

Naast de afwijkmogelijkheden in het onderhavige artikel 2.5.14 kent artikel 2.5.29 nog de mogelijkheid tot afwijking in zeer speciale gevallen.

Artikel 2.5.14 is afgestemd op artikel 2, Bijlage II van het Bor. De vermelding hiervan is vooral van belang om het misverstand dat de bouwverordening ook betekenis zou hebben voor zaken die vergunningvrij zijn, uit te sluiten.

Wanneer ingevolge de bepalingen van dit artikel wordt afgeweken van het verbod de achtergevelrooilijn te overschrijden, dient artikel 2.5.2 in acht te worden genomen, mede in het belang van omwonenden. Voorts ware er aandacht aan te besteden, of een bouwwerk voor de brandweer bereikbaar moet blijven.

Ad a en g

Voor deze bedrijven kan tot op zekere hoogte tegemoet worden gekomen aan op bedrijfstechnische gronden gebaseerde verlangens. Met de onder g bedoelde bouwstrook (of bouwblok), geheel of overwegend handels- of industrieterrein omvattend, wordt niet beoogd een bouwstrook (of bouwblok) met winkelbebouwing.

Artikel 2.5.15 Erf bij woningen en woongebouwen

Het erf, bedoeld in dit voorschrift, mag niet worden verward met de 'buitenruimte' in de zin van het Bouwbesluit.

Naleving van het onderhavige voorschrift houdt tevens in het ruimschoots voldoen aan het bepaalde in artikel 5:50 van het Burgerlijk Wetboek, want in laatstgenoemde burennrechtbepaling wordt een maat van 2 meter voorgeschreven als minimumafstand tussen de erfgrrens en muren waarin vrijelijk ramen mogen worden aangebracht.

Het vrijelijk ramen in de achtergevel kunnen aanbrengen is tevens het motief voor het bepaalde in het eerste lid, onder b. Het (gedeeltelijk) samenvallen van de achtergevel met de erfgrrens vormt hiervoor immers een beletsel.

Lid 3 b, onder 1

Deze afwijkingsmogelijkheid is onder meer bedoeld voor patiowoningen.

Lid 3 b, onder 2

Indien één van de in dit lid genoemde situaties zich voordoet en er dus open ruimte achter een gebouw is, zij het dat deze niet bij het gebouw behoort en het gebouw overigens over voldoende 'uitloop' beschikt, zou kunnen worden afgeweken van de voorgeschreven erfgrrootte.

Lid 3 b, onder 3

Bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van een verbetering van de bestaande toestand zal een verkleining van het erf tot geringere oppervlakte dan volgens dit artikel is vereist slechts aanvaardbaar zijn ten behoeve van het opheffen van onbevredigende situaties in het gebouw waarvoor binnen het gebouw geen oplossing kan worden gevonden. In die gevallen zal een verbetering van het gebouw tegen een verslechtering van het erf moeten worden afgewogen. Hiertoe zal in het bijzonder aandacht moeten worden geschonken aan de functie van het erf als onderdeel van de vluchtweg bij brand en aan de bereikbaarheid van het pand door de brandweer.

Artikel 2.5.16 Erf bij overige gebouwen

Naleving van het onderhavige voorschrift houdt tevens in het voldoen aan het bepaalde in artikel 5:50 van het Burgerlijk Wetboek, want in laatstgenoemde burennrechtbepaling wordt een maat van 2 meter voorgeschreven als minimumafstand tussen de erfgrrens en muren waarin vrijelijk ramen mogen worden aangebracht.

Lid 2, onder a en b

Wanneer wordt afgeweken van het bepaalde in het eerste lid, moet onder meer rekening worden gehouden met de ligging in het gebouw van eventuele dienstwoningen. Bovendien dient onderscheid te worden gemaakt tussen de gevallen, waarin het gaat om een bouwblok of een bouwstrook waarin geen woningen voorkomen en een bouwblok waarin bij voorbeeld naast bedrijfsgebouwen ook woningen voorkomen. Indien de laatste omstandigheid zich voordoet zal minder ver worden afgeweken van het bepaalde in het eerste lid, dan in het andere geval.

Artikel 2.5.17 Ruimte tussen bouwwerken

Deze bepaling is bedoeld om het ontstaan van smalle ontoegankelijke open ruimten tussen gebouwen op aangrenzende terreinen te voorkomen, omdat deze aanleiding tot hinder door vervuiling kunnen geven. De bepaling kan zowel worden nageleefd door gebouwen tegen elkaar aan te plaatsen als door een tussenruimte van meer dan een meter breedte te realiseren. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, indien de smalle open ruimte voldoende voor onderhoud bereikbaar is. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een opening in de zijgevel van het gebouw.

Artikel 2.5.18 Erf- en terreinafscheidingen

Artikel 5:48 van het Burgerlijk Wetboek geeft iedere terreineigenaar het recht om zijn erf te omheinen. Uiteraard moet hij daarbij de eventuele beperkingen in de gemeentelijke voorschriften in acht nemen. Laatstgenoemde voorschriften spelen echter meestal slechts een bescheiden rol, want een erfafscheiding is in principe een vergunningvrij bouwwerk op grond van artikel 2, Bijlage II, Bor, althans indien de daarin vermelde beperkingen ten aanzien van onder meer de hoogtematen in acht worden genomen. Hogere erfafscheidingen vallen vanzelfsprekend onder de vergunningplicht en behoeven derhalve preventieve toetsing aan de voorschriften van het bestemmingsplan of het onderhavige artikel van de bouwverordening. Eventueel kan het bevoegd gezag op grond van het tweede lid van laatstgenoemd artikel de omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het verbod als bedoeld in het eerste lid. Daarbij kan gedacht worden aan het bouwen van bijvoorbeeld een gevangenismuur of een hek ter omheining van een terrein dat geen erf, behorend bij een gebouw, is.

Artikel 2.5.19 Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen

Het eerste lid strekt tot bescherming van het vergunningplichtige bouwwerk en de veiligheid van de bewoners of gebruikers daarvan. Het tweede lid ziet meer op de openbare veiligheid. De ondergrondse hoofdtransportleiding kan zowel dienen voor elektriciteit als voor aardgas, olie, chemische producten e.d.

Omdat het wenselijk is om van geval tot geval te kunnen bepalen in hoeverre het bouwen nabij hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen toelaatbaar is en zo ja, onder welke voorwaarden, is het artikel geredigeerd als een verbod, waarvan eventueel kan worden afgeweken. Redenen om af te wijken zullen in het algemeen zijn gericht zowel op de veiligheid van de gebruikers van het bouwwerk als op het voorkomen van storingen in de goede werking van de lijnen en leidingen ten gevolge van de bouw en de aanwezigheid van het bouwwerk.

Indien het onderhavige artikel moet worden toegepast, verdient het aanbeveling om overleg te plegen met de beheerder van de hoogspanningslijn of de hoofdtransportleiding.

Langs privaatrechtelijke weg heeft menige eigenaar / beheerder een recht van opstal gevestigd, als bedoeld in artikel 5, lid 3, sub b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht. Meestal betreft dit een gebied van 2 x 30 meter, dus een strook van 60 meter, waar niet mag worden gebouwd, met uitzondering van bepaalde bouwwerken zoals installaties e.d.

Indien in het gebied waarop het bestemmingsplan betrekking heeft een dergelijk recht van opstal is gevestigd - zie hiervoor het kadaster - dan geldt de daarin vastgelegde afstand en heeft een geringere afstand in een bestemmingsplan geen betekenis.

In veel bestemmingsplannen zijn voor uiteenlopende doeleinden zones vastgelegd, die elkaar (deels) kunnen overlappen.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

Het [Besluit externe veiligheid buisleidingen \(Bevb\)](#) en de bijbehorende [Regeling externe veiligheid buisleidingen \(Revb\)](#) zijn op 1 januari 2011 [in werking getreden](#). Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het [Besluit externe veiligheid inrichtingen](#) (Bevi). De besluiten gaan voor op de gemeentelijke bouwverordening.

Het Bevb regelt onder andere dat de gemeenteraad er zorg voor draagt dat binnen vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van het Bevb een bestemmingsplan in overeenstemming is met dit besluit.

Wanneer de betreffende buisleidingen correct in bestemmingsplannen zijn opgenomen, vervalt de werking van deze stedenbouwkundige bepaling uit de bouwverordening. Voor niet in een bestemmingsplan geregelde leidingen, blijft deze bepaling uiteraard onverkort van kracht. Dit vloeit voort uit artikel 9 Woningwet. Zie hierover de algemene toelichting bij paragraaf 5.

Zie voor meer informatie over het Bevb, Revb en Bevi:

www.infomil.nl/onderwerpen/hinder-gezondheid/veiligheid/buisleidingen

Artikel 2.5.20 Toegelaten hoogte in de voorgevelrooilijn

Alternatief 1

Dit en de volgende artikelen bevatten een samenhangend stelsel van voorschriften voor de maximumhoogten van bouwwerken in relatie tot de afstanden tot tegenoverliggende bouwwerken. Voor de duidelijkheid is aangegeven, dat het stelsel alleen voor vergunningplichtige bouwwerken is bedoeld.

Het stelsel is niet alleen gericht op stedenbouwkundige ordening, maar ook op voldoende toetredingsmogelijkheden voor licht en lucht. Gezien de vaste fysische gegevens op het gebied van met name de daglichttoetreding is dan ook geen onderscheid gemaakt tussen de maximumhoogten in de voor- en in de achtergevelrooilijn.

Tevens wordt in het voorschriftenstelsel de onderste meter boven straatpeil van eventuele raamoppervlakten bij de bepaling van aanvaardbare belemmeringhoeken voor de daglichttoetreding buiten beschouwing gelaten, omdat de desbetreffende glasgedeelten praktisch geen lichtopbrengst leveren en zich grotendeels beneden de gebruikelijke vensterbankhoogte bevinden. (De belemmeringhoek in een stedenbouwkundig (straat)profiel is te definiëren als de hoek tussen de onderste glaslijn van het beschouwde gebouw en de bovenkant van de tegenoverliggende bebouwing.)

Met het oog op de in het algemeen wenselijke stedenbouwkundige ordening is wel gedifferentieerd naar bebouwingsdichtheden voor enerzijds de bebouwde kom (belemmeringhoek: maximaal 45 graden) en anderzijds daarbuiten (belemmeringhoek: maximaal 37 graden). Zie de figuren 12, 13 en 14 in de bij deze Toelichting behorende bijlage.

Een voorgevelrooilijn kan ontbreken op de plaatsen, waar bij voorbeeld een vaart, een gracht, een park of een plantsoen langs de weg ligt. Veelal zal een tegenoverliggende rooilijn dan te ver weg liggen om een beperkende invloed op de maximumhoogte van het bouwwerk te hebben. Langs een smalle gracht is dit echter niet ondenkbaar (zie figuur 15). Een plaatselijke onderbreking van een voorgevelrooilijn komt bij voorbeeld voor bij de uitmonding van een dwarsweg (dwarsstraat) (zie figuur 16).

Artikel 2.5.21 Toegelaten hoogte in de achtergevelrooilijn

Zie ook de toelichting op artikel 2.5.20.

Alternatief 1

Lid 2

De wijze van vaststelling van de bouwhoogte in het verticale vlak door de achtergevelrooilijn in een bouwblok, waarin de achtergevelrooilijnen niet evenwijdig lopen, is in figuur 17 nader toegelicht, waarbij a, a1 enz. de voor de bouwhoogte in rekening te brengen afstand van de achtergevelrooilijnen is. Het komt voor dat bij tussen twee wegen gelegen terreinen, die te ondiep zijn voor twee tegenover elkaar gelegen bouwstroken, de tegenoverliggende achtergevelrooilijn ontbreekt.

De langs de andere weg liggende voorgevelrooilijn treedt dan in de plaats van de ontbrekende tegenovergelegen achtergevelrooilijn (zie figuur 18).

Lid 4

Bij achterterreinen die - door de ligging in geaccidenteerd gebied of anderszins - niet op straatpeil liggen, leidt bepaling van de bouwhoogte in het verticale vlak door de achtergevelrooilijn op de in het eerste t/m derde lid voorgeschreven wijze niet tot de juiste hoogte-diepteverhouding van het binnenterrein van gesloten bouwblokken. Dit mede in verband met het feit dat krachtens het bepaalde in artikel 2.5.26 bij het bouwen aan een weg ten opzichte van het straatpeil moet worden gemeten. Ter ondervanging van het genoemde bezwaar is het onderhavige vierde lid opgenomen.

Artikel 2.5.22 Toegelaten hoogte van zijgevels tegenover achtergevelrooilijn

Zie figuur 19.

Lid 2

Indien uit het bepaalde in het eerste lid voor een zijgevel tegenover een achtergevelrooilijn een lagere hoogte volgt dan voor de - op die zijgevel aansluitende - voorgevel toelaatbaar is dan kan het in overigens verlichtingstechnisch gunstige omstandigheden verantwoord zijn om af te wijken van de in het eerste lid bepaalde maximale hoogte voor het laten optrekken van de zijgevel tot de hoogte van de voorgevel.

Artikel 2.5.23 Toegelaten hoogte tussen voor- en achtergevelrooilijnen

Alternatief 1

Lid 2

De hier genoemde hoek van 56 graden correspondeert met de hoogte-diepteverhouding uit het eerste lid van artikel 2.5.22.

Artikel 2.5.24 Grootste toegelaten hoogte van bouwwerken

Alternatief 1

De maximumbouwhoogte van 15 meter komt - bij een in de woningbouw gebruikelijke verdiepingshoogte - overeen met 5 à 5,5 bouwlaag.

Artikel 2.5.25 Hoogte van bouwwerken op niet aan een weg grenzende terreinen

Het onderhavige artikel wordt vooral gehanteerd voor bouwwerken op binnenterreinen van gesloten bouwblokken.

Een zadeldak is een dak, bestaande uit twee schuine vlakken die elkaar in het hoogste punt snijden, de zgn. nok, en vandaar beide naar beneden lopen tot hun goot.

Artikel 2.5.26 Wijze van meten van de hoogte van bouwwerken

Zie artikel 1.1 voor de definitie van 'straatpeil'.

Artikel 2.5.27 Toegelaten afwijkingen van de toegelaten bouwhoogte

Ad a

De strekking van dit voorschrift is, dat bij een eenmaal gerealiseerd bouwwerk bepaalde onderdelen aan een bouwwerk aangebracht kunnen worden als vrij bouwen met overschrijding van de toegelaten hoogte. Ingeval deze onderdelen deel uitmaken van de aanvraag om een omgevingsvergunning om te bouwen is het niet logisch om het verbod tot overschrijding van de voorgevelrooilijn hierop van toepassing te laten zijn.

Ad b

Deze niet-vantoepassingverklaring geldt uiteraard, mits de te vernieuwen of te veranderen delen niet worden verhoogd. Dit zou namelijk de vergroting van een bouwwerk betreffen. Voor de vergroting van een bouwwerk zijn de artikelen 2.5.20 t/m 2.5.24 onverkort van toepassing, tenzij wordt afgeweken ingevolge artikel 2.5.28, onder e.

Artikel 2.5.28 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de toegelaten bouwhoogte

De vermelding van artikel 3, onderdeel 7 en artikel 2, onderdelen 16 en 18 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht (Bor) is vooral van belang om het misverstand, dat de bouwverordening ook betekenis zou hebben voor zaken, die als vrij bouwen genoemd zijn in artikel 2.3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor), uit te sluiten.

Wanneer gebruik wordt gemaakt van de afwijkingsmogelijkheden uit dit lid dient bijzondere aandacht te worden besteed aan het bepaalde in de artikel 2.5.2. Daarbij kunnen ook welstandsoverwegingen worden betrokken.

Ad e, onder 1

Afgeweken zou kunnen worden wanneer het een gebouw betreft, dat aansluit bij bestaande bebouwing, die onder vigeur van vroegere voorschriften hoger is dan thans is toegelaten. Door de afwijking van de toegestane bouwhoogte kan dan een gaaf straatbeeld worden verkregen.

Artikel 2.5.29 Vergunningverlening in afwijking van het verbod tot overschrijding van de rooilijnen en van de toegelaten bouwhoogte in geval van voorbereiding van nieuw ruimtelijk beleid

Artikel 2.5.29 MBV is, in relatie met de overige stedenbouwkundige afwijkingen uit dit hoofdstuk, te vergelijken met de relatie tussen enerzijds de in het bestemmingsplan opgenomen regels inzake afwijking en anderzijds de afwijkingsregels die zijn gelegen buiten het bestemmingsplan. Paragraaf 2.5 MBV is te beschouwen als een bestemmingsplan vervangende regeling met derhalve ook de behoefte aan regels inzake afwijking wanneer nieuw ruimtelijk beleid wordt voorbereid. Bedoeld is een net zo eenvoudige afwijkingsregeling voor bouwen en gebruiken te hebben voor de

verplichtingen uit de stedenbouwkundige eisen van de bouwverordening als van die uit een bestemmingsplan.

Sub a.

Wellicht ten overvloede is hier nogmaals vermeld dat deze bepaling alleen van toepassing is indien er geen bestemmingsplan, beheersverordening of projectbesluit van kracht is. Aangezien er dan geen strijd kan zijn met een bestemmingsplan, vloeit uit art. 3.10 Wabo dat de reguliere procedure van 3.9 Wabo van toepassing is.

Sub b. aanhoudingsvoorwaarden uit art. 3.3 Wabo

De aanvraag om een omgevingsvergunning moet in een aantal gevallen worden aangehouden. In art. 3.3 Wabo wordt bepaald wanneer daarvan sprake is. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er geen reden is de aanvraag te weigeren, maar er voor de dag van aanvraag een bestemmingsplan in ontwerp ter inzage is gelegd of een voorbereidingsbesluit in werking is getreden. In een dergelijke situatie vervallen de stedenbouwkundige bepalingen uit de MBV, waaronder deze.

Sub c. Welk toekomstig ruimtelijk beleid is zoal relevant?

Voor een afwijking als bedoeld in dit artikel geldt zoals voor alle besluiten de eis van een voldoende motivering (art. 3:46 Awb). Deze motivering zal in het onderhavige geval in ieder geval betrekking moeten hebben op toekomstig planologisch beleid. Daarom is hier expliciet de eis opgenomen dat het bouwplan waar wordt afgeweken van de rooilijnen en van de toegelaten bouwhoogte 'in overeenstemming is met in voorbereiding zijnd ruimtelijk beleid'.

'Vastgesteld en bekendgemaakt ruimtelijk beleid' is een mogelijkheid om de afwijking te onderbouwen. Denk bijvoorbeeld aan een structuurplan, structuurvisie of -nota, beleidsnota, beleidsregels (een nota dakkapellen, bijgebouwen e.d.) en een sectorale nota.

Zoals uit het gestelde bij sub b. blijkt, vallen hieronder niet de situaties zoals vermeld in art. 3.3 Wabo, zoals bijvoorbeeld een ter inzage gelegd ontwerpbestemmingsplan. Ook een vastgesteld voorbereidingsbesluit voor bijvoorbeeld een bouwlocatie kan daarom geen basis vormen.

Sub d.

De activiteit mag niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. Hierbij wordt aangesloten bij de terminologie dit wordt gebruikt en de betekenis die daaraan wordt toegekend in de Wabo. Bij dat begrip wordt rekening gehouden met milieu, cultuurhistorische, ecologische en natuurlijke en landschappelijke waarden.

Voor wat betreft de milieuwaarden zijn de afstanden ten opzichte van hinderveroorzakende activiteiten dan van groot belang. De relevante afstanden treft u aan in de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'.

Sub e.

In het kader van een goede motivering wordt hier gevraagd om een goede ruimtelijke onderbouwing. Ook hier is aangesloten bij de terminologie uit de Wabo.

Artikel 2.5.30 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen

Algemeen

Met de komst van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) behoort het onderwerp parkeren te worden geregeld in de (nieuwe) bestemmingsplannen. Als uitwerking hiervan is in artikel 8.17 van de Invoeringswet Wro bepaald dat artikel 8, vijfde lid van de Woningwet vervalt.

In verband met wetstechnische problemen is besloten dit deel van de Invoeringswet Wro vooralsnog niet in werking te doen treden. Een nieuwe datum van inwerkingtreding is niet bepaald. Dit betekent dat onder meer het 'parkeerartikel' uit de bouwverordening blijft bestaan, ook indien op grond van de nieuwe Wro een bestemmingsplan wordt vastgesteld, waarin niet is voorzien in een regeling over het parkeren.

Alternatief 2

Lid 1

Het is zeer moeilijk aan te geven, wat in algemene zin een niet te overvloedig minimumaantal parkeerplaatsen dient te zijn. De parkeernorm zal bepaald worden aan de hand van de parkeernota Teylingen.

Lid 2

Dit lid geeft maatvoorschriften voor parkeervakken, omdat deze voorschriften niet kunnen worden gemist bij het afdwingen van een correcte naleving van lid 1. De verplichting in lid 1 om voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein aan te brengen zou immers gedeeltelijk kunnen worden ontdoken door alleen parkeervakken met afmetingen voor het kleinste type personenauto te maken. Ook het Bouwbesluit 1992 sprak in het - niet in werking getreden - artikel 218, lid 1, over 'parkeerplaatsen van voldoende afmetingen'. Het Bouwbesluit 2003 laat regeling van het onderhavige onderwerp geheel over aan bestemmingsplan en/of bouwverordening. Een bijkomende reden voor het opnemen van maatvoorschriften voor parkeervakken is de wenselijkheid om de afwijkende maatvoering vast te leggen van parkeerplaatsen voor rolstoelgebruikers en stoklopers.

Lid 3

De onderhavige bepaling kan ertoe leiden dat een nieuw winkelcentrum wordt voorzien van een zgn. expeditiehof, respectievelijk een nieuw fabrieksgebouw van een laad- en losperron (met een op het fabrieksterrein gelegen, bijbehorende opstelstrook voor vrachtauto's).

Lid 4, ad a

De mogelijkheid tot het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van de eis in het eerste lid om een parkeergelegenheid van voldoende omvang op eigen terrein of onder eigen dak te maken is onder meer bedoeld voor omgevingsvergunningplichtige verbouwingen van winkels e.d. in binnensteden. Eventueel kunnen daarbij financiële voorwaarden worden gesteld.

Hoofdstuk 9 Het welstandstoezicht

Algemeen

In hoofdstuk 9 van de MBV zijn zowel procedurele als inhoudelijke artikelen met betrekking tot het welstandstoezicht opgenomen. Op grond van artikel 8, zesde lid van de Woningwet bevat de bouwverordening voorschriften over de samenstelling, inrichting en werkwijze van de welstandscommissie.

De werkwijze van de welstandscommissie is in de MBV niet concreet uitgewerkt vanwege de diversiteit in lokale invulling. Gemeenten dienen nadrukkelijk zelf een keuze te maken ten aanzien van de werkwijze, ook indien een gemeente werkt met een provinciale welstandscommissie. De gemeentelijke keuze dient ook door te klinken in de werkwijze van de provinciale welstandscommissie. Daartoe dient de gemeente het initiatief te nemen en is het aan de provinciale welstandscommissie om deze keuze te onderschrijven.

Het is noodzakelijk om een huishoudelijk reglement toegesneden op de lokale situatie of een reglement van orde voor de lokale welstandscommissie vast te stellen als bijlage bij deze verordening. Juridisch gezien heeft een dergelijk reglement niet in de bouwverordening zelf te worden opgenomen, maar dient wel dezelfde procedure te worden doorlopen als de gemeentelijke bouwverordening.

Welstandscriteria en welstandsnota

Alleen als in een welstandsnota aan de hand van criteria is aangegeven wat verstaan wordt onder redelijke eisen van welstand kan het bevoegd gezag een vergunningplichtig bouwwerk beoordelen op aspecten van welstand en kan de welstandscommissie hierover adviseren. Ook bouwwerken waarvoor geen omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist, moeten aan minimale welstandseisen voldoen. Volgens artikel 13a van de Woningwet kunnen burgemeester en wethouders de eigenaar van een bouwwerk dat 'in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand' aanschrijven om die strijdigheid op te heffen. De criteria hiervoor moeten in de welstandsnota zijn opgenomen. Zonder nota met criteria is geen welstandstoezicht mogelijk. De welstandsbeoordeling c.q. -advisering dient gebaseerd te worden op de in de nota opgenomen criteria. In artikel 12a van de Woningwet wordt bepaald dat deze criteria 'zo veel mogelijk zijn toegesneden op de onderscheidene categorieën bouwwerken en dat de criteria kunnen verschillen naargelang de plaats waar een bouwwerk is gelegen'. Dit biedt mogelijkheden om de criteria per samenhangend deel van de gemeente uit te werken. Zowel binnen als buiten de bebouwde kom verschillen gebieden ten aanzien van de bestaande kwaliteiten en ten aanzien van de verwachte en/of beoogde ruimtelijke ontwikkelingen, die vastliggen in een bestemmingsplan of specifieke beleidsdocumenten, bijvoorbeeld in het kader van landschapsverbetering, stedelijke vernieuwing of architectuurbeleid. De bestaande situatie en de beleidsdoelen voor de toekomst zullen in de meeste gevallen de basis vormen voor een passend welstandsbeleid. In het ene gebied is aanleiding om een behoudend beleid te voeren, in een ander gebied is juist verandering en vernieuwing aan de orde. In het ene gebied is nauwelijks sprake van ruimtelijke dynamiek en kan een terughoudend welstandsregime acceptabel zijn, in een ander gebied gaat juist alles op de schop en is een intensieve beïnvloeding van de ruimtelijke kwaliteit vereist.

De welstandsnota is derhalve een dynamisch document. Steeds als er nieuwe gebieden worden ontwikkeld, vormen de beleidsregels voor het betreffende gebied een toevoeging aan de nota, mits telkens opnieuw de vaststellingsprocedure wordt gevolgd.

Indien het bevoegd gezag de welstandscriteria in bijzondere gevallen buiten toepassing laat als bedoeld in artikel 4:84 Awb (inherente afwijkingsbevoegdheid), dient dit wel per concreet geval deugdelijk door het bevoegd gezag te worden gemotiveerd.

Relatie bestemmingsplan en welstand

De jurisprudentie op basis van de Woningwet gaat uit van de voorrangsregel uit artikel 9 Woningwet, inhoudende dat de welstandstoets zich dient te richten naar de bouw mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt.

Het welstandscriterium is in artikel 2.10 sub d (voorheen artikel 44 van de Woningwet) omschreven als zelfstandige toetsingsgrond voor bouwaanvragen. De voorrangsregeling van artikel 9 was daardoor niet rechtstreeks van toepassing. De jurisprudentie heeft uit dit stelsel van de wet afgeleid dat die voorrang is blijven bestaan (ABRS 25 april 1995, BR 1995, 579, ABRS 16 maart 1999, AB 1999, 356 en ABRS 18 februari 2000, Gst.2000, 7119).

In lijn met artikel 9 Woningwet is de voorrang van het bestemmingsplan op de welstandseisen geregeld in artikel 12, derde lid van de Woningwet. Daarin is tevens bepaald dat ook de stedenbouwkundige voorschriften van de bouwverordening boven de welstandseisen prevaleren. In artikel 12b, eerste lid van de Woningwet is bovendien expliciet vastgelegd dat óók de

welstandscommissie deze voorrangsregeling moet betrekking bij de advisering. Het bestemmingsplan is immers het wettelijk instrument waarmee, langs de in de Wet ruimtelijke ordening aangegeven en met bijzondere waarborgen omklede weg, aan gronden een bestemming is gegeven en de daarbij behorende bebouwings- en gebruiksmogelijkheden worden aangegeven. Dit betekent dat de welstandstoets niet mag leiden tot beperkingen die een reële verwezenlijking van de aan de grond toegekende bouw mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, belemmeren (vgl. ABRS 16 maart 1999, AB 1999, 356 m.n. A.G.A. Nijmeijer). De kans dat die situatie zich voordoet is kleiner naarmate het bestemmingsplan meer mogelijkheden biedt de toegekende bestemming te realiseren.

Naar valt aan te nemen is de voorrangsregel (artikel 12, derde lid Woningwet) naar analogie van toepassing op de relatie toekomstig bestemmingsplan en welstand.

Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie

Onder het regime van de Woningwet is inschakeling van een welstandscommissie bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen verplicht indien een welstandsnota is vastgesteld en aan de hand van criteria is aangegeven wat verstaan wordt onder redelijke eisen van welstand. De commissie adviseert, het bevoegd gezag beslist.

De gemeenteraad kan er voor kiezen om in plaats van een welstandscommissie een stadsbouwmeester te benoemen. In dat geval dient de bouwverordening voorschriften te bevatten over de rol en de functie van de stadsbouwmeester.

De adviespraktijk varieert per gemeente. Er wordt gewerkt met lokale dan wel provinciale welstandscommissies. De gemeenteraad kan er voor kiezen om voor de welstandsadviesering gebruik te maken van een provinciale welstandsorganisatie, die het resultaat is van een gemeenschappelijke regeling of een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm. Indien gebruik wordt gemaakt van een provinciale welstandsorganisatie dient de gemeenteraad de leden van de welstandscommissie eveneens nadrukkelijk te benoemen; zie toelichting bij artikel 9.2.

Alternatief

In dit alternatief wordt voor de welstandsadviesering gebruikgemaakt van de diensten van een provinciale welstandsorganisatie, die de rechtspersoon kan hebben van een gemeenschappelijke regeling, vereniging of stichting. Deze vereniging of stichting dient dan door de gemeenteraad als welstandscommissie te worden aangewezen. De vereniging of stichting draagt uit haar midden personen voor aan b&w om door de gemeenteraad te worden benoemd. De welstandscommissie adviseert over alle vergunningplichtige bouwwerken.

Artikel 9.2 Samenstelling van de welstandscommissie

Onafhankelijkheid

Voor elk afzonderlijk lid van deze commissie geldt het onafhankelijkheidsvereiste. Daaraan wordt in elk geval voldaan indien de leden van de commissie niet ondergeschikt zijn aan het gemeentebestuur. Ook is het raadzaam bij de selectie van de leden van de welstandscommissie alert te zijn op mogelijk tegenstrijdige belangen. Deelneming van leden van het college van burgemeester en wethouders of van het bevoegd gezag dat besluiten neemt over een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen aan de welstandscommissie voor de eigen gemeente of voor de gemeente waarover het bevoegd gezag besluiten neemt, is in dit verband uitgesloten.

Deskundigen en burgers

In de welstandscommissie behoeven niet uitsluitend 'deskundigen' zitting te hebben. Deskundige leden zijn leden die zich door ervaring en opleiding kwalificeren om zitting te nemen in de welstandscommissie. Van deskundige commissieleden mag worden verwacht dat zij vanuit een eigen, actieve beroepspraktijk kunnen oordelen over plannen van collega's. Onder niet-deskundige leden worden vertegenwoordigers van de plaatselijke bevolking verstaan, geen architecten of anderszins beroepsmatig bij de kwaliteit van de gebouwde omgeving betrokken zijnde, die door het gemeentebestuur in de welstandscommissie kunnen worden benoemd. De gemeenteraad beslist over de benoeming van niet-deskundige leden. Er is geen wettelijke verplichting om niet-deskundige leden op te nemen in de welstandscommissie.

Alternatief 4

In de welstandscommissie hebben, naast deskundigen, ook 'geïnteresseerde burgers' zitting. Indien de welstandsadviesering is opgedragen aan een provinciale welstandsorganisatie is het

denkbaar, maar minder werkbaar dat uit elke gemeente aan die gemeente gebonden inwoners deelnemen.

Een lid van de commissie is penvoerder van de commissie. Indien een provinciale welstandsorganisatie is aangewezen als commissie, is dit veelal de rayonarchitect.

Artikel 9.4 Jaarlijkse verantwoording

Jaarverslag welstandscommissie

Een jaarverslag is bij uitstek geschikt om te signaleren waar de welstandsnota als beleidskader onvoldoende houvast heeft kunnen bieden bij de welstandsbeoordeling en kan tevens dienen ter verantwoording waarom in specifieke gevallen is afgeweken van het vastgestelde beleid. De jaarlijkse verslagverplichting van de welstandscommissie vloeit voort uit artikel 12b, derde lid van de Woningwet.

Het jaarverslag kan voor de gemeenteraad aanleiding zijn voor bijstelling van het gemeentelijk welstandsbeleid door aanpassing van de gemeentelijke welstandsnota. Om die reden is het zinvol te streven naar het uitbrengen van het jaarverslag tijdig vóór de beleids- en begrotingscyclus in de gemeente. Ervan uitgaande dat de gemeentelijke begroting doorgaans in september/oktober wordt behandeld, zou het 'verslagjaar' van de welstandscommissie kunnen lopen van juni tot juni.

Jaarverslag burgemeester en wethouders

Teneinde de politieke verantwoordelijkheid voor de uitoefening van het welstandstoezicht te verstevigen en de betrokkenheid van de raad bij de welstandszorg te vergroten, is ook aan burgemeester en wethouders ingevolge artikel 12c van de Woningwet de verplichting opgelegd jaarverslagen omtrent de toepassing van het welstandsbeleid voor te leggen aan de gemeenteraad. In dit jaarverslag zou ten minste aan de orde dienen te komen:

- op welke wijze burgemeester en wethouders zijn omgegaan met de welstandsadviezen;
- op welke wijze uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen;
- in welke gevallen burgemeester en wethouders een besluit hebben genomen tot toepassing van bestuursdwang of oplegging van een last onder dwangsom op grond van ernstige strijdigheid met redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 13a van de Woningwet en na dat besluit tot uitvoering daarvan zijn overgegaan.

Voor genoemd verslag kan tevens deel uitmaken van een algemeen jaarverslag over ruimtelijke ordening en bouwregelgeving.

Samen met het jaarverslag van de welstandscommissie wordt hierdoor het gemeentelijk welstandstoezicht inzichtelijk gemaakt en het publieke debat bevorderd.

In de Woningwet is een algemene verslagverplichting voor burgemeester en wethouders opgenomen ten aanzien van ruimtelijke ordening en bouwregelgeving. **NB nu Wabo?**

Artikel 9.5 Termijn van advisering

De termijnen voor de behandeling van bouwplannen ter verkrijging van een omgevingsvergunning voor het bouwen staan in de Wabo. Deze termijnen zijn beduidend korter dan voorheen in de Woningwet. Hierdoor ontstaat voor de welstandsadvisering een korte periode. In dit artikel is de advisering binnen de Wabo-termijn vastgelegd in een voorschrift. Een verlenging van de adviestermijn is slechts mogelijk indien op grond van de Wabo de beslistermijn voor de vergunningverlening is verlengd.

De mogelijkheid van beoordeling van een zgn. schetsplan in een informele voorprocedure blijft mogelijk, omdat de termijnen pas aanvangen bij de ontvangst van verzoek om vergunning. Indien een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend, ten aanzien waarvan een discussie over alternatieven kan worden verwacht, is het raadzaam gebruik te maken van de mogelijkheid tot verlenging van de beslistermijn.

Artikel 9.6 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting

Openbaar vergaderen

Openbaar vergaderen is een fundamenteel beginsel van het openbaar bestuur, dat nu voor de welstandscommissie expliciet is vastgelegd in artikel 12b van de Woningwet. De wettelijke taken van de welstandscommissie worden uitgevoerd in openbaarheid. Daarvan kan slechts worden afgeweken als de belanghebbende een beroep doet op artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, als er dusdanige aangelegenheden aan de orde zijn dat daarmee de aanvrager in zijn recht staat openbaarheid te weigeren.

Het verdient aanbeveling om niet alleen de agenda voor de welstandsvergadering bekend te maken, maar ook de stukken die betrekking hebben op de geagendeerde aanvragen voor een

omgevingsvergunning voor het bouwen ter inzage te leggen bij de agenda en daarvan melding te maken in de bekendmaking.

De openbaarheid van welstandsvergaderingen zal bijdragen aan de vermaatschappelijking van het welstandstoezicht. Daarbij speelt mede een rol van betekenis de algemene wens voor het transparanter maken van de advisering op het terrein van de ruimtelijke kwaliteit. Bovendien zal de openbaarheid van welstandsvergaderingen bijdragen aan het begrip voor en kennis over het welstandstoezicht van de zijde van de burger/bouwer.

Belanghebbenden

Met betrekking tot de openbaarheid van welstandsvergaderingen dient een onderscheid te worden gemaakt tussen openbaarheid voor enerzijds de aanvrager van de omgevingsvergunning en anderzijds andere belanghebbenden.

Uit artikel 4:7 Awb volgt de beperkte verplichting dat de mogelijkheid tot toelichting van het bouwplan ten overstaan van de welstandscommissie dient te worden geboden aan de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen.

Desondanks is het inbouwen van een moment voor de aanvrager om zijn aanvraag toe te lichten zeer zinvol. Bij de aanwezigheid van de aanvrager kan - indien nodig - wellicht eerder tot alternatieve bouwoplossingen worden gekomen, waardoor de noodzaak om een hernieuwde adviesaanvraag te doen kan worden verkleind.

Spreekrecht

Indien er in het kader van de openbaarheid van vergadering spreekrecht wordt geboden aan anderen dan de aanvrager, is het zinvol de kring van spreekgerechtigden te beperken tot belanghebbenden (als bedoeld in artikel 1:2 Awb). Daarmee wordt voorkomen dat allerlei personen tijdens de vergadering van de welstandscommissie kunnen inspreken, terwijl die in een eventuele rechterlijke procedure tegen de omgevingsvergunning voor het bouwen geen 'recht van spreken' hebben omdat zij geen belanghebbenden zijn.

De keuze voor spreekrecht is voorts van invloed op het tijdstip waarop de vergadering van de welstandscommissie wordt aangekondigd. Dat tijdstip moet dan zodanig worden gekozen dat eventuele sprekers voldoende tijd hebben om zich op de vergadering voor te bereiden. Wordt geen spreekrecht toegekend, dan kan de termijn korter zijn, aangezien in dat geval van enige voorbereiding door eventuele sprekers geen sprake is.

De verplichting tot openbaar vergaderen heeft betrekking op de vergaderingen waarin het welstandsadvies formeel wordt vastgesteld. Het is niet verplicht voor informeel vooroverleg over een principeaanvraag of een schetsplan, dat meestal door een of meer daartoe gemandateerde leden van de commissie wordt uitgevoerd. De potentiële bouwer kan in het stadium van vooroverleg gebaat zijn met beslotenheid. Openbaarheid zou dan remmend op het vooroverleg kunnen werken, terwijl uit oogpunt van de korte bouwplanprocedure vooroverleg stimulering verdient.

Behandeling van aanvragen onder verantwoordelijkheid welstandscommissie

Behandeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen waarbij onder verantwoordelijkheid van de welstandscommissie wordt gewerkt (art 9.7 MBV), vraagt voor de openbaarheid enige aandacht. In geval van veelvoorkomende omgevingsvergunningen voor het bouwen van kleine bouwwerken (als deze al niet vergunningvrij zijn) zal er geringe belangstelling zijn om de behandeling van bouwplannen bij te wonen. Het verdient in dat geval aanbeveling om per bouwplan slechts vijf minuten te agenderen, zodat aan de openbaarheid kan worden voldaan en er geen ongebruikte (vergader)tijd verloren hoeft te gaan.

Artikel 9.7 Afdoening onder verantwoordelijkheid

In de praktijk kan, gelet op de korte beslistermijnen, behoefte bestaan aan het onder verantwoordelijkheid van de welstandscommissie afdoen van het welstandadvies.

De meest voorkomende vorm van het 'onder verantwoordelijkheid afdoen', komt neer op de afdoening van een welstandsadvies bij plannen waarvan de mening van de welstandscommissie als bekend mag worden verondersteld.

Daarnaast kunnen burgemeester en wethouders ook kiezen voor afdoening onder verantwoordelijkheid met betrekking tot bepaalde categorieën bouwwerken

Negatief adviseren wordt in dit geval meestal uitgesloten.

Voordat de Wabo in werking trad, regelde artikel 48 Woningwet (oud) de aanvraag welstandsadvies van het college aan de welstandscommissie. Daarbij werd onderscheid gemaakt tussen de reguliere bouwvergunning en de lichte bouwvergunning. In het eerste geval was het vragen van welstandsadvies verplicht, in het tweede geval niet. ('Een aanvraag voor een lichte bouwvergunning *kunnen* zij voor advies aan de welstandscommissie (...) voorleggen).

Verder bood het Besluit bouwvergunningvrij en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken (Bblb) de mogelijkheid om zgn. loket- of sneltoetscriteria vast te stellen.

De combinatie van deze mogelijkheden werd door veel gemeenten gebruikt om de beoordeling van aanvragen voor een licht- bouwvergunningplichtig bouwwerk over te laten aan een niet tot de welstandscommissie behorende ambtenaar.

Op 1-10-2010 zijn de Wabo en het Bor in werking getreden. Dit heeft gevolgen gehad voor deze werkwijze.

De welstandscommissie is de door de gemeenteraad benoemde onafhankelijke commissie die aan burgemeester en wethouders advies uitbrengt ten aanzien van de vraag of het uiterlijk of de plaatsing van een bouwwerk, waarvoor een aanvraag omgevingsvergunning is ingediend, in strijd is met redelijke eisen van welstand (art. 1, onder n. Woningwet).

Op basis van artikel 2.10, lid 1 onder d Wabo moet de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen in beginsel worden geweigerd indien het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft om strijd is met de redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria zoals vermeld in de welstandsnota, bedoeld in art. 12a, eerste lid, onder a van de Woningwet.

Het college van burgemeester en wethouders is verplicht om een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen ter advisering voor te leggen aan de welstandscommissie of de stadsbouwmeester (art. 2.26, lid 3 in samenhang met art. 6.2 Bor). Dit hoeft niet wanneer er voor het desbetreffende bouwwerk geen redelijke eisen van welstand gelden (omdat de gemeenteraad op basis van art. 12, lid 2 Woningwet heeft bepaald dat geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn) of bij voorbaat vaststaat dat de omgevingsvergunning reeds op een andere grond moet worden geweigerd.

Met de inwerkingtreding van de Wabo zijn artikel 48 Woningwet en het Bblb komen te vervallen. Onder de Wabo is een bouwwerk omgevingsvergunningplichtig of vergunningvrij; een tussencategorie bestaat niet meer. Dit betekent dat iedere aanvraag voor een omgevingsvergunningplichtig bouwwerk door het college ter advisering aan de welstandscommissie moet worden voorgelegd.

Dit betekent ook dat het college geen ambtenaar (meer) kan mandateren om te toetsen aan zgn. loketcriteria.

De (model-)bouwverordening biedt in artikel 9.7 de mogelijkheid voor de welstandscommissie om de advisering over een aanvraag om welstandsadvies onder verantwoordelijkheid van de commissie over te laten aan een of meerdere daartoe aangewezen leden van die commissie. Het aangewezen lid of de aangewezen leden kunnen alleen adviseren over bouwplannen waarvan volgens hen het oordeel van de welstandscommissie als bekend mag worden verondersteld.

Geen mandatering

Hierbij is overigens geen sprake van mandatering in de zin van de Awb. Art. 10:1 Awb definieert mandaat immers als: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. De welstandscommissie is geen bestuursorgaan. Bovendien neemt het geen besluiten (in de zin van de Awb) maar adviseert de commissie het college. Om misverstanden te voorkomen, passen wij art. 9.7 van de modelbouwverordening bij de eerstvolgende wijziging aan.

Samengevat:

Sinds de inwerkingtreding van de Wabo is "flitsen" alleen mogelijk als:

- voor het betreffende bouwplan geen welstandscriteria gelden of,
- het daartoe aangewezen lid van de welstandscommissie aanwezig is, en
- het oordeel van de welstandscommissie over het betreffende bouwplan als bekend mag worden verondersteld.

Artikel 9.8 Vorm waarin het advies wordt uitgebracht

Lid 1

Het eerste lid van artikel 9.8 legt een algemeen bestuursrechtelijk uitgangspunt vast, namelijk het motiveringsbeginsel dat in artikel 12b, eerste lid van de Woningwet is opgenomen. In de praktijk is het niet ongebruikelijk dat bij positieve welstandsadvisering een expliciete motivering achterwege blijft. Volgens vaste jurisprudentie verandert dit direct zodra bezwaar tegen de (voorheen) bouwvergunning wordt ingediend.

Artikel 9.9 Uitsluiting van gebieden en categorieën bouwwerken

Indien de raad een gebied van de gemeente wenst uit te sluiten van welstandstoezicht, stelt de raad alternatief 3 of alternatief 4 van artikel 1.3 van de MBV vast. Het desbetreffende gebied is aangeduid op de kaartbijlage als bedoeld in dit artikel.

Hoofdstuk 10 Overige administratieve bepalingen

Artikel 10.6 Herziening en vervanging van aangewezen normen en andere voorschriften
Het onderhavige artikel heeft betrekking op de door het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) uitgegeven normen (NEN's), voornormen (NVN's) en praktijkrichtlijnen (NPR's).

Hoofdstuk 11 Handhaving

Algemeen

Het niet naleven van de voorschriften van het Bouwbesluit 2012, de bouwverordening of de criteria uit de Welstandsnota voor bestaande bouwwerken vormt een overtreding waartegen direct met toepassing van bestuursdwang of oplegging van een last onder dwangsom kan worden opgetreden, zonder dat daartoe nog (de tussenstap van) een specifieke aanschrijving vereist is. Het Bouwbesluit 2012 geldt voor alle bouwwerken (artikel 1b Woningwet), voor de bouwverordening krijgt deze systematiek vormt in artikel 7b Woningwet en voor het welstandsvereiste voor bestaande bouw volgt dit uit artikel 13a Woningwet. Met het generieke handhavinginstrumentarium op grond van de Gemeentewet en de Awb kan worden afgedwongen dat het bouwen of de staat van een gebouw of ander bouwwerk gaat voldoen aan de betreffende voorschriften van het Bouwbesluit 2012, dat het gebruik ervan of de staat of het gebruik van een open erf of terrein in overeenstemming is met de bouwverordening en dat het uiterlijk van een bouwwerk niet in ernstige mate strijdig is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria die zijn vastgelegd in de welstandsnota.

Tenzij sprake is van spoedeisende omstandigheden brengt artikel 4:8 van de Awb met zich mee dat een belanghebbende, die naar verwachting bedenkingen zal hebben tegen een voorgenomen handhavingbesluit, vooraf in de gelegenheid wordt gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen. In het handhavingbesluit dient vervolgens zorgvuldig te worden omschreven met welke voorschriften van het Bouwbesluit 2012 het bouwen of de staat van een gebouw of ander bouwwerk in strijd is en met welke voorzieningen het bouwen of de staat van dat gebouw of ander bouwwerk weer in overeenstemming met die voorschriften kan worden gebracht. Door zelf binnen de daartoe gestelde termijn maatregelen te nemen kunnen belanghebbenden de toepassing van bestuursdwang voorkomen (artikel 5:24 Awb) dan wel overeenkomstig artikel 5:32b van de Awb het verbeuren van een dwangsom voorkomen.

Tegen een handhavingbesluit staan de normale rechtsmiddelen open die de Awb in samenhang met de Wet op de Raad van State biedt (bezwaar, beroep, hoger beroep en daarnaast de mogelijkheid om een voorlopige voorziening te vragen).

Op grond van artikel 125 van de Gemeentewet blijft de mogelijkheid bestaan om met toepassing van bestuursdwang of op grond van artikel 5:32 van de Awb met een last onder dwangsom, handhavend op te treden tegen illegale bouw- en sloopwerkzaamheden door middel van het stilleggen van deze werkzaamheden. Daarbij is het feit dat zonder of in afwijking van een vereiste vergunning wordt gebouwd of gesloopt op zichzelf in beginsel voldoende aanleiding om spoedshalve bestuursdwang toe te passen overeenkomstig artikel 5:24 Awb. Het direct met bestuursdwang optreden tegen illegale bouw- of sloopwerkzaamheden is er immers op gericht te voorkomen dat de illegale situatie verder in omvang toeneemt, waardoor burgemeester en wethouders mogelijk voor voldongen feiten worden geplaagd. In dit verband kan onder meer worden verwezen naar de uitspraken van ABRvS van 14 november 2001 (JG 020026) en 11 juni 2003 (BR 2003, 893).

Hoofdstuk 12 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Algemeen

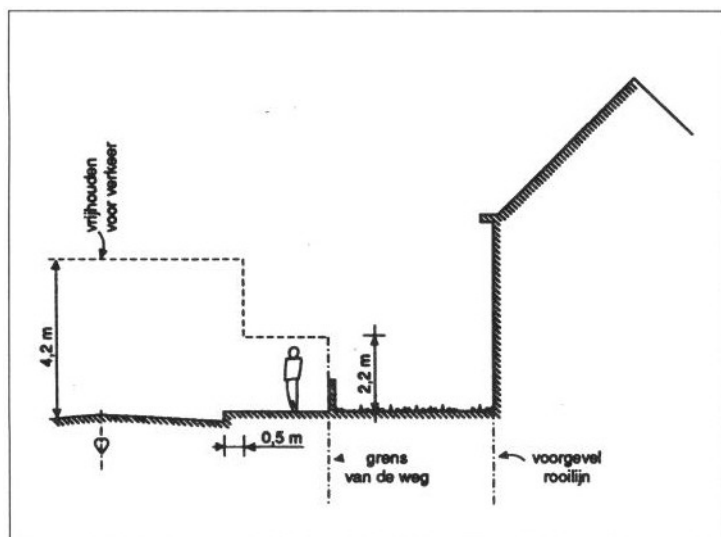
Alle artikelen van deze verordening op overtreding waarvan straf is gesteld steunen op artikel 7b van de Woningwet juncto artikel 1a, onder 2o van de Wet op de economische delicten.

Bijlagen

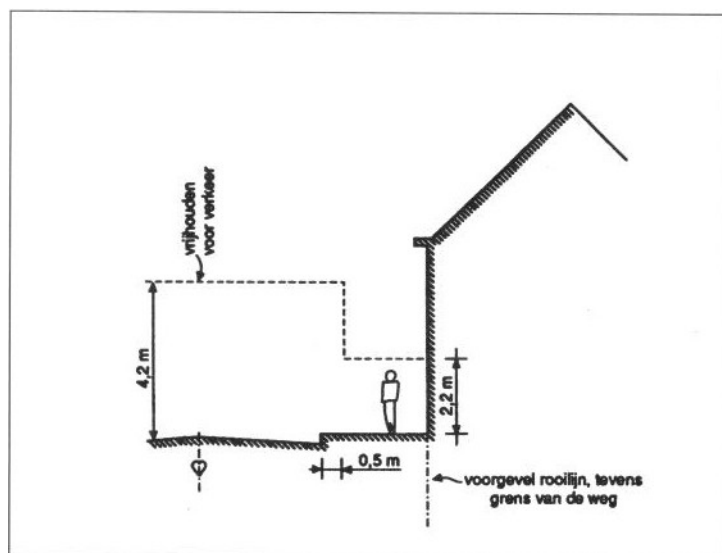
Bijlage 1

Toelichting verordening

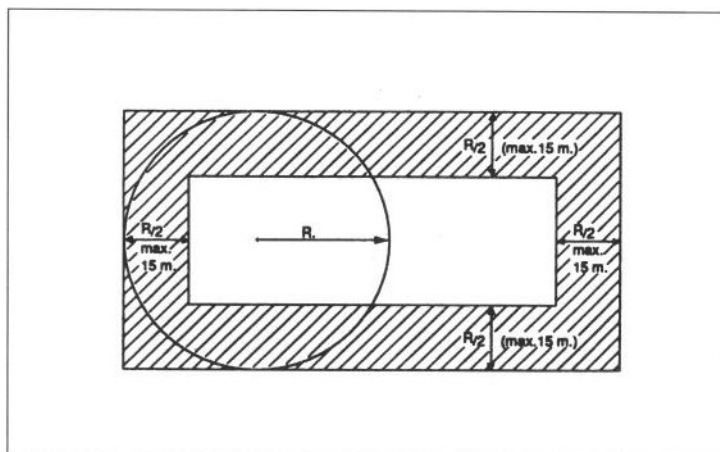
Figuren 1 t/m 19, behorende bij de stedenbouwkundige bepalingen.

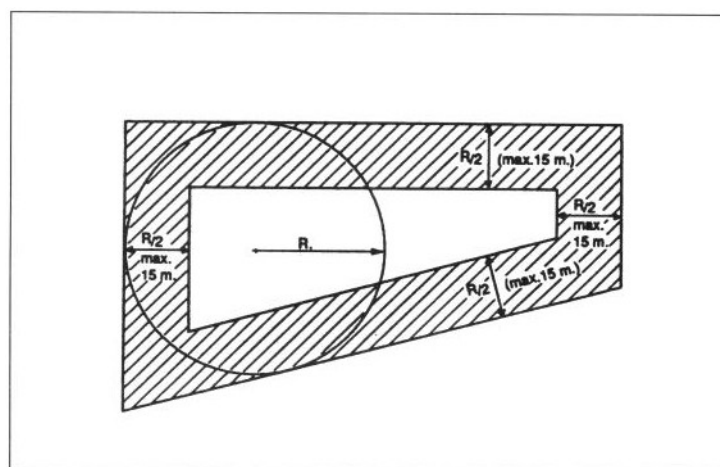
Figuur 1 Voor verkeer vrij te houden hoogten (artikelen 2.5.7 en 2.5.8)

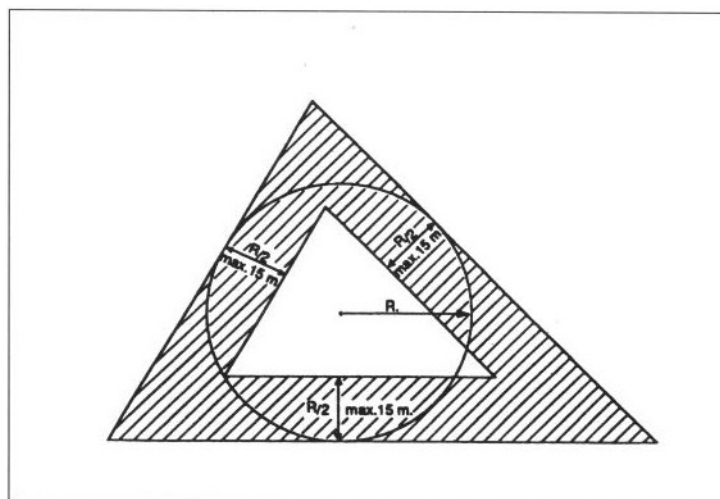
Figuur 2 Voor verkeer vrij te houden hoogten (artikelen 2.5.7 en 2.5.8)

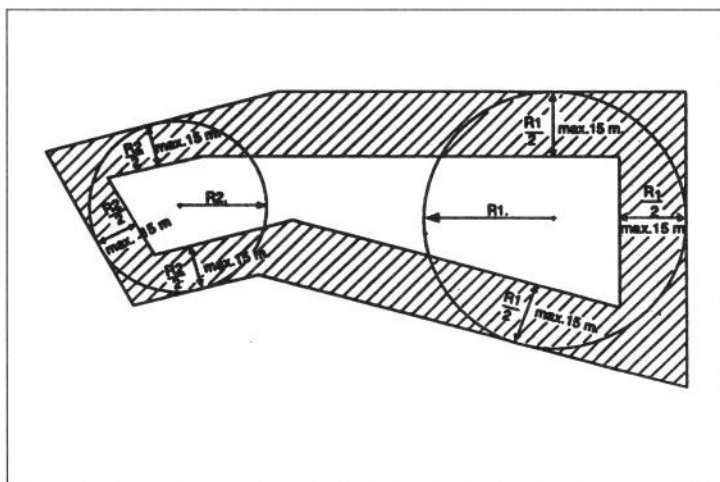
Figuur 3 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder a)

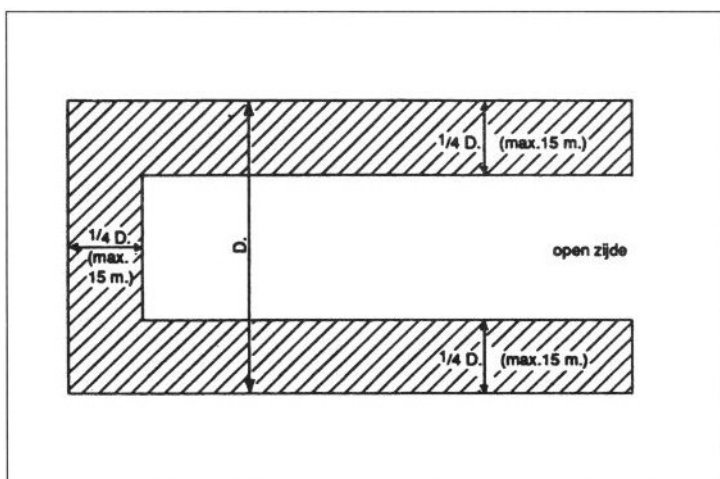
Figuur 4 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder a)

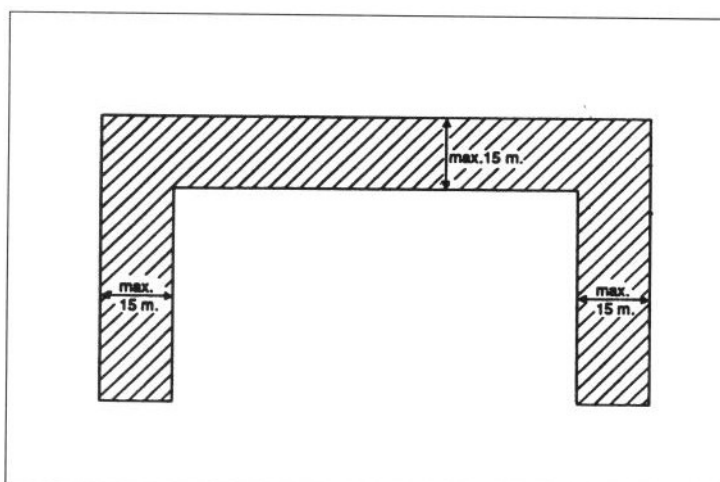
Figuur 5 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder a)

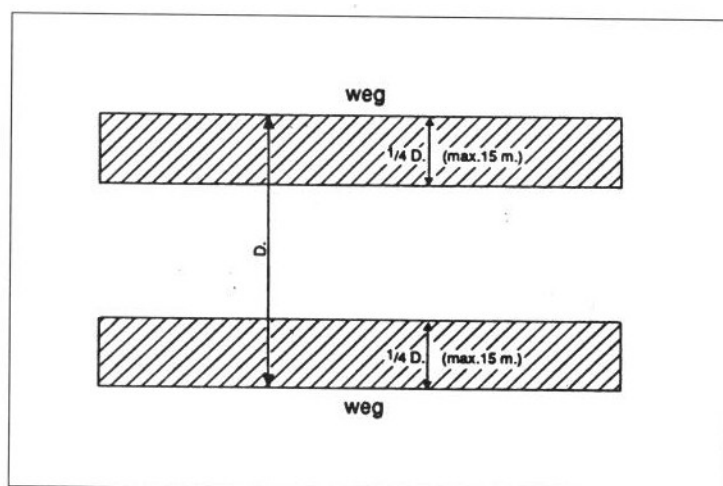
Figuur 6 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder b)

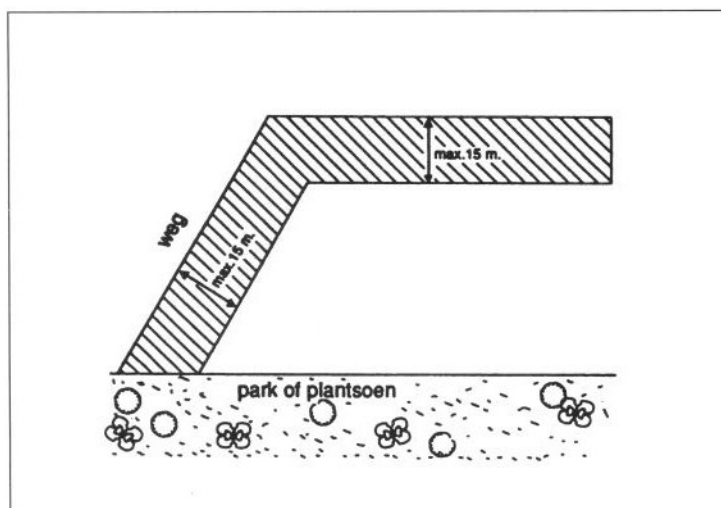
Figuur 7 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder c)

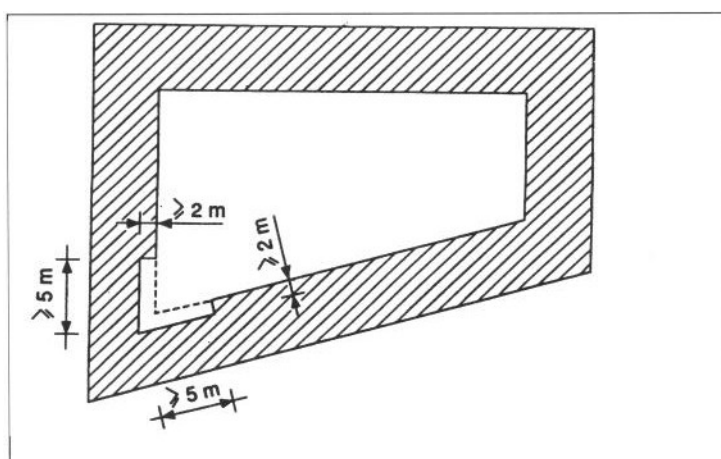
Figuur 8 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder c)

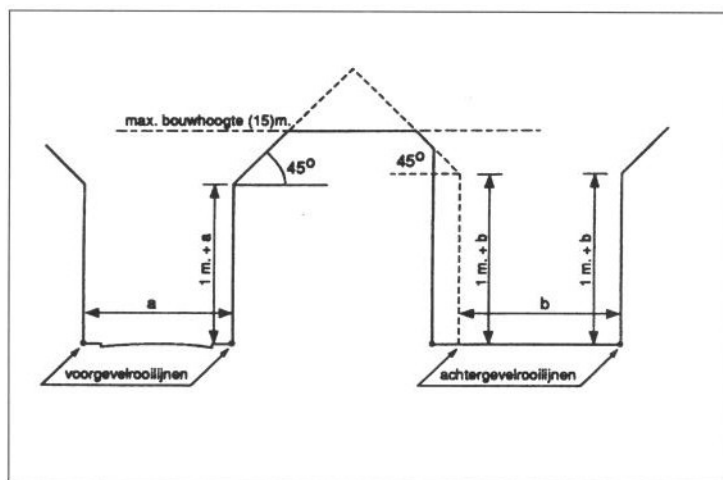
Figuur 9 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder d)

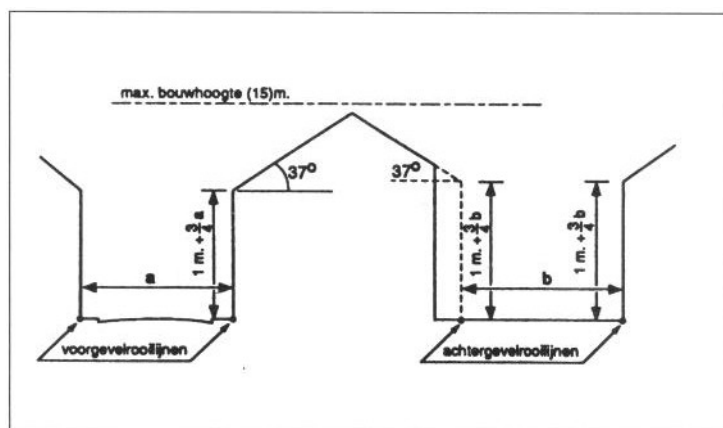
Figuur 10 Ligging van de achtergevelrooilijn (artikel 2.5.11, eerste lid, onder e)

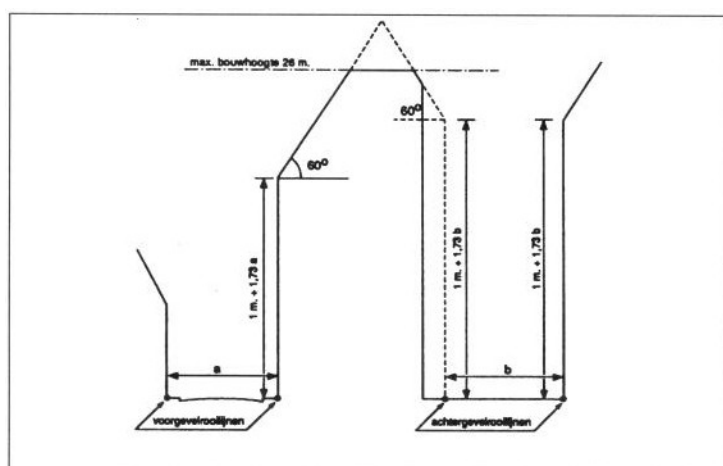
Figuur 11 Teruglegging met het oog op de daglicht toetreding van achtergevelrooilijn die een scherpe hoek met elkaar vormen (ingevolge artikel 2.5.11, lid 2)

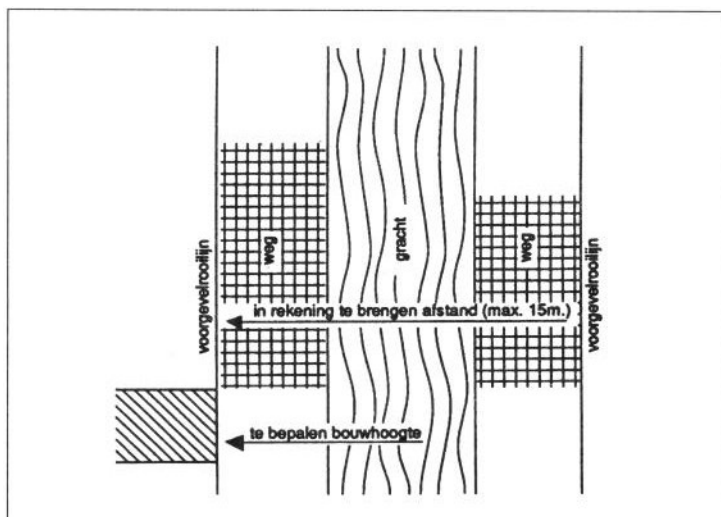
Figuur 12 Bouwhoogte in voor- en achtergevelrooilijn en daartussen. Maximum bouwhoogte (artikelen 2.5.20, 2.5.21, 2.5.23 en 2.5.25). Binnen de bebouwde kom

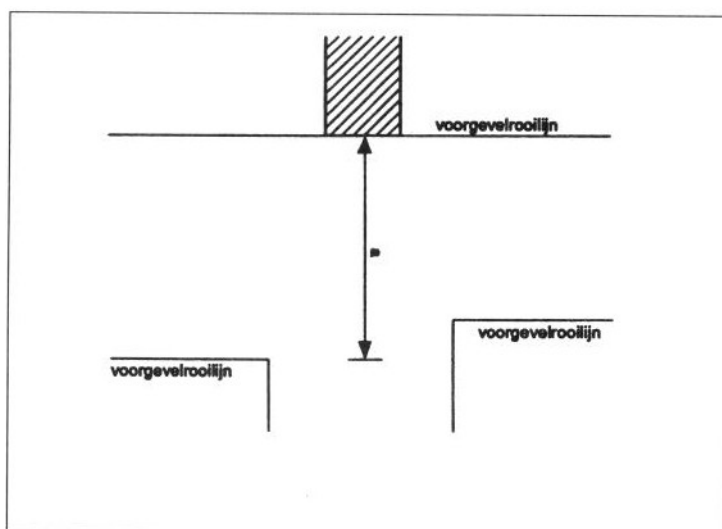
Figuur 13 Bouwhoogte in voor- en achtergevelrooilijn en daartussen. Maximum bouwhoogte (artikelen 2.5.20, 2.5.21, 2.5.23 en 2.5.25). Buiten de bebouwde kom

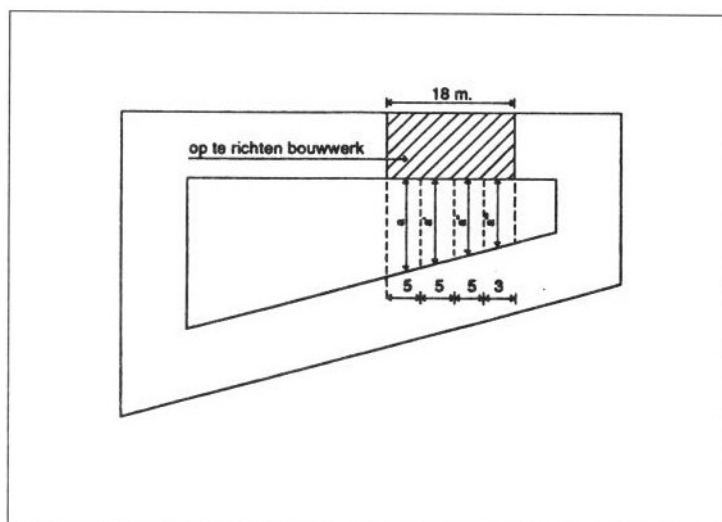
Figuur 14 Bouwhoogte in voor- en achtergevelrooilijn en daartussen. Maximum bouwhoogte (artikelen 2.5.20, 2.5.21, 2.5.23 en 2.5.24, alternatief 2). Binnen grootstedelijke delen van de bebouwde kom

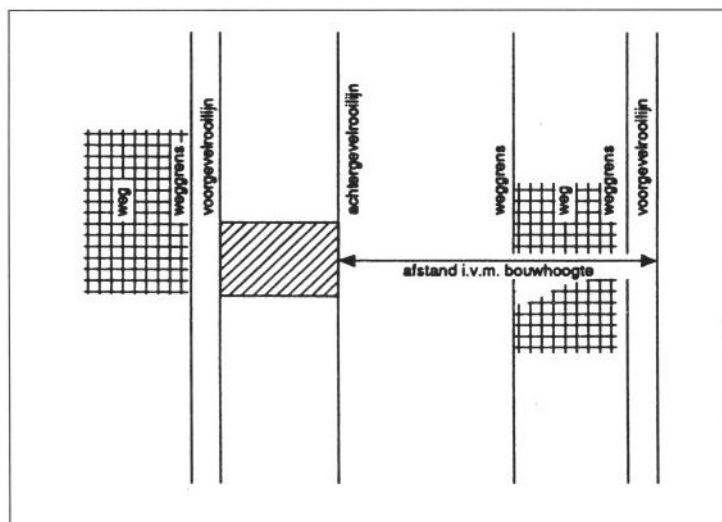
Figuur 15 Bouwhoogte in de voorgevelrooilijn (artikelen 2.5.20, derde lid, eerste alinea)

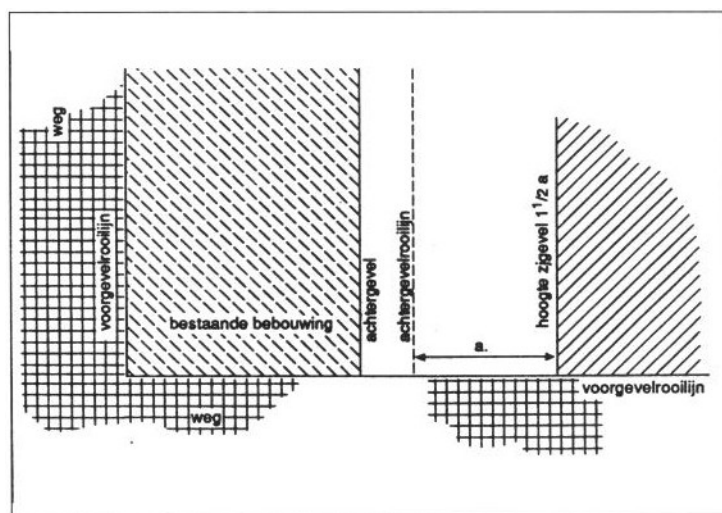
Figuur 16 Bouwhoogte in de voorgevelrooilijn (artikelen 2.5.20, derde lid, tweede alinea)

Figuur 17 Bouwhoogte in de achtergevelrooilijn (artikelen 2.5.21, tweede lid, eerste alinea)

Figuur 18 Bouwhoogte in de achtergevelrooilijn (artikelen 2.5.20, tweede lid, tweede alinea)

Figuur 19 Hoogte van een zijgevel tegenover een achtergevelrooilijn (artikelen 2.5.22)

Bijlage 2 Reglement van orde van de welstandscommissie

N.B.: Voor dit reglement is gebruik gemaakt van het model van Stichting Dorp Stad en Land uit Rotterdam

Reglement op de welstandscommissie

1. Benoeming en samenstelling van de welstandscommissie
 - 1.1 Benoemingsprocedure
 - 1.2 Samenstelling welstandscommissie
2. Taakomschrijving
 - 2.1 Taakomschrijving welstandscommissie
 - 2.1.1 Wettelijke taken
 - 2.1.2 Niet wettelijk verplichte taken
 - 2.2 Taakomschrijving commissieleden
 - 2.2.1 Taken van de gemandateerde architect
 - 2.2.2 Taken van de voorzitter
3. Werkwijze afdeling Gemeentewinkel
4. Werkwijze van de welstandscommissie
 - 4.1 Vooroverleg over bouwplannen
 - 4.2 Gemandateerde behandeling
 - 4.2.1 Mandaat 'kleine commissie'
 - 4.2.2 Het mandaatadvies
 - 4.2.3 Openbaarheid gemandateerde behandeling
 - 4.2.4 Toelichting opdrachtgever/ontwerper
 - 4.2.5 Spreekrecht
 - 4.3 Openbare commissievergadering
 - 4.3.1 Locatie vergadering
 - 4.3.2 Publicatie agenda
 - 4.3.3 Toelichting opdrachtgever/ontwerper
 - 4.3.4 Spreekrecht
 - 4.4 Het welstandsadvies
 - 4.5 Afwijken van het welstandsadvies en/of -criteria
 - 4.5.1 Second opinion
5. Aanvulling, evaluatie en aanpassing van de welstandsnota
 - 5.1 Jaarverslag B&W
 - 5.2 Jaarverslag welstandscommissie

1. Benoeming en samenstelling van de welstandscommissie

1.1 Benoemingsprocedure

De gemeente wijst op voordracht van het college van Burgemeester en wethouders (B&W) de Stichting Dorp Stad en Land uit Rotterdam (DSL) aan als de welstandscommissie. DSL legt de gemeente een lijst voor met de beoogde commissieleden. Dit betreft de voorzitter, de architectsecretaris, de gemandateerde architect(en) en hun plaatsvervangers. Indien gewenst, vindt overleg plaats tussen DSL en de gemeente.

Voor de benoeming van burgerleden en hun plaatsvervangers geldt een afwijkende procedure. De gemeente kan burgerleden voordragen ter benoeming. Alvorens dit te doen, kunnen B&W overleggen met DSL over het gewenste profiel van het burgerlid of de burgerleden. DSL stelt u voor, ingeval zij daartoe besluit, het aantal burgerleden te beperken tot twee. Burgerleden ontvangen via de gemeente een onkostenvergoeding.

Alle leden van de welstandscommissie en hun plaatsvervangers worden benoemd voor een periode van drie jaar, met de mogelijkheid van verlenging met nog eens drie jaar. Bij afwezigheid van de voorzitter of de leden van de commissie, treden plaatsvervangers op in de commissievergadering. Het gemandateerde commissielid kan zich door een collega laten vervangen. De voorzitter, de gemandateerde commissieleden, de externe deskundigen, het burgerlid/de burgerleden en hun plaatsvervangers zijn onafhankelijk ten opzichte van het gemeentebestuur en de gemeentelijke organisatie. Er bestaan geen bindingen of relaties op basis waarvan het advies over de welstandsaspecten wordt beïnvloed. De commissie is beleidsmatig gebonden aan het gemeentelijk

welstandsbeleid. De commissie streeft naar voortdurende afstemming met het beleid inzake de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

1.2 Samenstelling van de commissie

De advieswerkzaamheden van de welstandscommissies van DSL zijn georganiseerd in drie stappen. De grote en overkoepelende commissie; de standaardwelstandscommissies per regio (en/of per stad) en de gemandateerde architecten namens de standaardcommissies.

De grote commissie komt tenminste 4 keer per jaar bijeen. Deze commissie heeft als voornaamste doel de deskundigheidsbevordering van de commissieleden. Het feitelijke advieswerk wordt verricht via standaardwelstandscommissies.

Integrale standaard welstands- en monumentencommissie.

De gemeente wijst DSL aan om naast welstandsaspecten van bouwplannen ook te adviseren inzake wijzigingsplannen voor monumenten. Dit vindt plaats door een integrale welstands- en monumentencommissie. Deze commissie bestaat uit een deskundig voorzitter, de architectsecretaris, de gemandateerde en tenminste één monumentendeskundige van DSL. Ook deze integrale welstands- en monumentencommissie kan zich naar eigen inzicht laten bijstaan door extra deskundigen van het bureau van DSL of daarbuiten. Dit betreft disciplines als cultuur- en bouwhistorie, en landschapsarchitectuur. Afhankelijk van het type plan dat moet worden beoordeeld nemen de extra deskundigen deel aan de vergadering. Zij hebben geen stemrecht, tenzij ze als commissielid zijn benoemd door de gemeente.

De integrale commissie brengt bij wijzigingsplannen voor monumenten een advies uit, waarin zowel de aspecten op grond van de Woningwet 2002 (welstandsbeleid), als aspecten op grond van de Monumentenwet 1988 en gemeentelijke en provinciale monumentenverordeningen worden betrokken. In het geïntegreerde advies komt duidelijk naar voren welke aspecten betrekking hebben op de welstand en welke op de aanvraag om monumentenvergunning. De commissie formuleert één gezamenlijke conclusie.

De integrale commissie kan slechts adviezen uitbrengen indien tenminste drie leden aanwezig zijn (waaronder de gemandateerde architect en de architectsecretaris of zijn/haar vervanger) en waarvan tenminste twee leden deskundig zijn op het gebied van welstand. Voor de behandeling van monumentenplannen is daarnaast altijd de aanwezigheid van de monumentendeskundige of zijn/haar vervanger vereist.

2 Taakomschrijving

2.1 Taakomschrijving welstandscommissie

De welstandscommissie is belast met zowel wettelijk verplichte als niet wettelijk verplichte taken. De wettelijke taken van de (integrale) welstands- en monumentencommissies van DSL worden uitgevoerd op grond van de geldende Woningwet, de Monumentenwet en gemeentelijke en provinciale monumentenverordeningen. De commissie is beleidsmatig gebonden aan het gemeentelijk welstandsbeleid, zoals dat is vastgelegd in de gemeentelijke welstandsnota.

2.1.1 Wettelijke taken

1. Toetsing van vergunningplichtige bouwwerken.
De commissie is bevoegd om B&W te adviseren over de welstandsaspecten van aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen. Deze bouwaanvragen worden in de regel binnen twee dagen na behandeling van een welstandsadvies voorzien.
2. Toetsing van vergunningplichtige bouwwerken waarop de welstandsnota van toepassing is.
De gemeente handelt vergunningplichtige bouwwerken waarop de welstandsnota van toepassing is zelf af. In geval van twijfel legt de gemeente deze aanvragen voor aan het gemandateerde commissielid van Dorp, Stad & Land. Deze aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen worden in de regel tijdens het commissieoverleg geadviseerd of uiterlijk binnen twee dagen na behandeling.
3. Jaarverslag welstandscommissie.
De welstandscommissie legt de gemeenteraad eenmaal per jaar een verslag voor van de door haar verrichte werkzaamheden. In het verslag zet de commissie tenminste uiteen op welke wijze zij toepassing heeft gegeven aan de welstandscriteria. Tenminste eenmaal per jaar vindt, ten behoeve van het jaarverslag, een evaluatiegesprek plaats tussen een vertegenwoordiging van het gemeentebestuur en de welstandscommissie. DSL heeft bij wijze van proef over het verslagjaar 2001 voor ieder lid een jaarverslag in voorbereiding.

4. Toetsing van monumentenaanvragen door de integrale welstands- en monumentencommissie.

Een integrale commissie adviseert inzake wijzigingsplannen voor monumenten en de directe omgeving (zie verder onder 1. Benoeming en samenstelling).

2.1.2 Niet wettelijk verplichte taken

De welstandscommissie krijgt de opdracht om naast de reguliere taken de volgende (niet wettelijk verplichte) taken uit te voeren:

- a. Beoordeling van aanvragen voor reclames (inzake de gemeentelijke APV).
- b. Onder de regie van de gemeente, en op verzoek van de commissie, de gemeente of de aanvrager, noodzakelijk geacht overleg voeren met betrokkenen bij de voorbereiding van bouwplannen.
- c. Desgevraagd adviezen uitbrengen aan B&W over de welstandsaspecten van in voorbereiding zijnde structuurplannen, bestemmingsplannen, beeldkwaliteitplannen, stedenbouwkundige plannen en andere relevante beleidsstukken.
- d. Desgevraagd adviseren over stedenbouwkundige en architectonische ontwikkelingen die van belang zijn voor de ruimtelijke kwaliteit in de gemeente.
- e. Desgevraagd adviseren in het geval van excessen: buitensporigheden in het uiterlijk van bouwwerken die ook voor niet-deskundigen evident zijn.
- f. Voorlichting inzake ruimtelijke kwaliteit aan de gemeenteraad, B&W en burgers.
- g. Desgevraagd beheren en actualiseren van de (digitale Beeld- en Geobank) gemeentelijke welstandsnota

2.2 Taakomschrijving commissieleden

2.2.1 Taken van de gemandateerde architect

De gemandateerde architect(en) van DSL heeft/hebben namens de commissie iedere 14 dagen zitting in de gemeente. Hij/zij voert als gemandateerd lid van de welstandscommissie de eerste gesprekken – het vooroverleg – met de gemeente, planindieners, ontwerpers en andere belanghebbenden, verzamelt relevante informatie en bereidt de behandeling van bouwplannen in de welstandscommissie voor. De plannen waarvoor de gemandateerde architect een mandaat heeft, worden door hem/haar van een advies voorzien (*Zie verder 4.2 Gemandateerde behandeling*).

De gemandateerde architect stelt met de architectsecretaris en de behandelend ambtenaar van de afdeling Gemeentewinkel de agenda voor de commissievergadering op. Tijdens de commissievergadering introduceert de gemandateerde architect de bouwplannen en verstrekt gegevens over het relevante welstandsbeleid voor het betreffende plan en/of gebied. De gemandateerde architect werkt de beraadslaging en conclusie over een bouwplan uit in een schriftelijk advies, dat in beginsel binnen twee dagen na de commissievergadering na een eindcontrole door de secretaris, verzonden wordt.

2.2.2 Taken van de voorzitter

De voorzitter van de welstandscommissie wordt in principe gerekruteerd uit ervaren praktijkarchitecten en/of stedenbouwkundigen. Hij/zij is verantwoordelijk voor het functioneren van de commissie en de kwaliteit van de advisering. Hij/zij let erop dat de commissie adviseert binnen de kaders van het gemeentelijk welstandsbeleid. Tijdens de openbare vergadering treedt de voorzitter op als gastheer/-vrouw voor alle aanwezigen. Hij/zij legt in het kort de vergaderprocedure uit en informeert wie van de aanwezigen bij een bepaald plan wil inspreken. Indien een plan in het vooroverleg is besproken, geeft de voorzitter, de architectsecretaris (of de gemandateerde architect) een korte samenvatting van hetgeen in dat stadium van het planproces besproken is.

De voorzitter leidt de discussie en biedt alle commissieleden de gelegenheid om hun mening voldoende naar voren te brengen. Hij/zij zorgt ervoor dat na een inhoudelijke discussie over een adviesaanvraag een voor alle aanwezigen korte en heldere samenvatting wordt gegeven. De voorzitter bewaakt verder de voortgang van de agenda.

Bij het overleg met de gemeente (bestuurders en ambtenaren) en met de pers treedt de voorzitter namens de commissie naar buiten. De voorzitter organiseert met de commissie een jaarlijkse inhoudelijke evaluatie van de werkzaamheden. De resultaten van de evaluatie worden opgenomen in het jaarlijks verslag van de welstandscommissie.

3. Werkwijze afdeling Gemeentewinkel

De welstandsprocedure begint met een selectie van bouwplannen bij de afdeling Gemeentewinkel in aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen waarop de welstandsnota van toepassing is en overige aanvragen.

De Gemeentewinkel toetst een bouwplan eerst op de vereisten in het bestemmingsplan en de bouwverordening. Ten behoeve van de welstandstoets beoordeelt de ambtenaar of het bouwplan is voorzien van de benodigde bescheiden om het te kunnen toetsen. Welke gegevens nodig zijn, is vastgelegd in de Mor 'Regeling omgevingsrecht'.

4. Werkwijze van de welstandscommissie

4.1 Vooroverleg over bouwplannen

De gemeente biedt de aanvrager de mogelijkheid, om een nog niet formeel aangevraagd bouwplan in een vooroverleg met de welstandscommissie toe te lichten en te bespreken. De gemandateerde architect maakt altijd een verslag van het vooroverleg. Dit verslag wordt openbaar als het bouwplan formeel aan de commissie wordt voorgelegd. Vooroverleg vindt in principe in het openbaar plaats. Hiervan kan worden afgeweken na overleg tussen de gemeente, de aanvrager en de welstandscommissie.

4.2 Gemandateerde behandeling

De gemandateerde architect behandelt in de regel om de twee weken in het gemeentehuis de bouwplannen. Hij/zij heeft een mandaat van de standaard welstandscommissie om zelfstandig bouwplannen af te handelen. Het uitgangspunt voor de mandaatverlening is dat de gemandateerde architect alleen de plannen beoordeelt van een relatief geringe ruimtelijke betekenis, of plannen waar gelet op meerdere vergelijkbare gevallen, de mening van de commissie als bekend mag worden verondersteld. Bij twijfel legt de gemandateerde architect het bouwplan voor aan de commissie. De gemandateerde architect heeft voor vergunningplichtige plannen alleen het mandaat om positieve adviezen uit te brengen. Bij vergunningplichtige plannen waarop de welstandsnota van toepassing is mag de gemandateerde architect ook negatief adviseren. De commissie zelf is eindverantwoordelijk voor het welstandsadvies. Tenminste één keer per jaar vindt overleg plaats tussen de gemandateerde architect en de welstandscommissie over het mandaat.

4.2.1 Mandaat 'kleine commissie'

De gemandateerde architect wordt – op verzoek van de welstandscommissie, de gemeente of op eigen verzoek - bijgestaan door een ander commissielid. Deze '*kleine commissie*' beschikt over hetzelfde mandaat als de rayonarchitect.

4.2.2 Het mandaatadvies

De gemandateerde architect brengt welstandsadviezen uit aan B&W over de vraag of 'het uiterlijk en de plaatsing van een bouwwerk zowel op zichzelf als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd is met redelijke eisen van welstand' (*art. 12 lid 1 Woningwet*). Dit wordt beoordeeld aan de hand van de criteria zoals opgenomen in de welstandsnota. Een positief mandaat-welstandsadvies wordt uitgebracht door een stempel 'niet strijdig' op de tekening te plaatsen en het paraferen van het adviesformulier. Een negatief mandaatadvies wordt schriftelijk gemotiveerd met een verwijzing naar de relevante criteria uit de welstandsnota.

4.2.3 Openbaarheid gemandateerde behandeling

De behandeling van bouwplannen onder mandaat is openbaar. De agenda wordt op de volgende manier gepubliceerd

- Ter inzage leggen van agenda.
- via het huis-aan-huisblad en de website van de gemeente Teylingen worden de burgers op de hoogte gesteld van het tijdstip en plaats van de gemandateerde behandeling. De agenda wordt op het gemeentehuis ter inzage gelegd.

4.2.4 Toelichting opdrachtgever/ontwerper

Opdrachtgevers en ontwerpers worden altijd in de gelegenheid gesteld om de gemandateerde behandeling van hun plan bij te wonen en toe te lichten. Indien zij bij de behandeling aanwezig willen zijn, vermelden ze dit op het daarvoor bestemde formulier of rechtstreeks bij de afdeling Gemeentewinkel. De gemeente zorgt voor de uitnodigingen.

4.2.5 Spreekrecht

Tijdens de openbare vergadering wordt de mogelijkheid tot spreekrecht geboden. Zowel opdrachtgevers/ontwerpers als direct belanghebbenden hebben spreekrecht

4.3 Openbare commissievergadering

De welstandscommissie vergadert in de regel één keer per twee weken. De gemandateerde architect behandelt in de tussenliggende periode de kleinere bouwplannen (zie 2.2.1 t/m 2.2.3 voor taken gemandateerde architect, voorzitter en architectsecretaris).

4.3.1 Locatie vergadering

De welstandscommissie vergadert roulerend in de aangesloten gemeenten in de regio. Bij de behandeling van belangrijke bouwplannen kan – op verzoek van de gemeente - worden besloten om in de eigen gemeente te vergaderen.

4.3.2 Publicatie agenda

De agenda voor de commissievergadering wordt op de volgende manier gepubliceerd:
Ter inzage leggen van agenda.

- Ter inzage leggen van agenda.
- via het huis-aan-huisblad en de website van de gemeente Teylingen worden de burgers op de hoogte gesteld van het tijdstip en plaats van de commissievergadering. De agenda wordt zover bekend op het gemeentehuis ter inzage gelegd.

De openbaarheid geldt voor de beraadslaging over bouwplannen, de beoordeling daarvan en voor de adviezen. De commissievergadering of een gedeelte daarvan is niet openbaar in gevallen als bedoeld in art. 10, eerste lid, van de Wet Openbaarheid van Bestuur en in gevallen waarin het belang van openbaarheid niet opweegt tegen de in art. 10, tweede lid, van die wet genoemde belangen.

4.3.3 Toelichting opdrachtgever/ontwerper

Opdrachtgevers en ontwerpers worden altijd in de gelegenheid gesteld om de behandeling van hun plan bij te wonen en toe te lichten. Indien zij bij de behandeling aanwezig willen zijn, vermelden ze dit op het daarvoor bestemde formulier of rechtstreeks bij de afdeling Gemeentewinkel. De gemeente zorgt voor de uitnodigingen.

4.3.4 Spreekrecht

Tijdens de openbare vergadering wordt de mogelijkheid tot spreekrecht geboden. Zowel opdrachtgevers/ontwerpers als direct belanghebbenden hebben spreekrecht.

4.4 Het welstandsadvies

De welstandscommissie brengt heldere en goed beargumenteerde adviezen uit aan B&W over de vraag of 'het uiterlijk en de plaatsing van een bouwwerk of een standplaats, zowel op zichzelf als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, niet in strijd is met redelijke eisen van welstand' (*art. 12 lid 1 Woningwet*). Dit wordt beoordeeld aan de hand van de criteria zoals opgenomen in de welstandsnota. Een welstandsadvies kan de volgende uitkomsten hebben:

Niet strijdig

De welstandscommissie is van oordeel dat het plan volgens de van toepassing zijnde welstandscriteria niet in strijd is met redelijke eisen van welstand. Desgewenst motiveert de commissie haar advies schriftelijk.

Niet strijdig mits

De welstandscommissie adviseert 'iets strijdig' met een *mits* aan B&W omdat het plan volgens de van kracht zijnde welstandscriteria niet strijdig is met redelijke eisen van welstand maar er ontbreekt uit oogpunt van welstand nog een ondergeschikt onderdeel. Formeel is het bouwplan daarmee 'niet strijdig'. De 'mits' wordt in de praktijk in enkele gevallen gehanteerd om aanvullende bemonstering in later stadium af te spreken of een nadere detailtekening te leveren. 'Mits' is bedoeld om de planprocedures niet onnodig op te houden. De 'mits' kan niet als voorwaarde worden opgenomen in de omgevingsvergunning voor het bouwen. De commissie is van oordeel dat het plan op onderdelen niet voldoet aan de toetsingscriteria uit de welstandsnota, tenzij wordt voldaan aan de voorwaarden zoals de welstandscommissie die – verwijzend naar de welstandscriteria – heeft geformuleerd. De commissie geeft nauwkeurig aan welke onderdelen van het plan gewijzigd moeten worden. De aanvrager krijgt vervolgens de gelegenheid zijn plan aan te passen, voor zover de gemeente van oordeel is dat dit nog binnen de resterende vergunningtermijn kan worden gerealiseerd. B&W kan ook besluiten om de voorwaarden van het welstandsadvies op te nemen in de omgevingsvergunning.

Strijdig

De commissie is van oordeel dat het bouwplan strijdig is met redelijke eisen van welstand. Een 'negatief' welstandsadvies betekent dat een bouwplan ingrijpend moet worden gewijzigd. Adviseert de commissie 'strijdig', dan geeft ze een nauwkeurige schriftelijke motivering. Deze bevat een korte omschrijving van het ingediende plan, een verwijzing naar de van toepassing zijnde welstandscriteria en een samenvatting van de beoordeling van het plan op die punten.

Strijdig tenzij

De welstandscommissie is van oordeel dat het bouwplan strijdig is met redelijke eisen van welstand uit de gemeentelijke welstandsnota. De 'strijdigheid' is beperkt en is in goed overleg met de aanvrager vastgesteld. De strijdigheid wordt nauwkeurig geformuleerd. B&W kunnen deze, om redenen van efficiency, als voorwaarde(n) opnemen in de omgevingsvergunning.

4.5 Afwijken van het welstandsadvies en/of -criteria

B&W hebben de wettelijke mogelijkheid om ook op andere dan welstandsgronden, af te wijken van een welstandsadvies. De redenen voor afwijking moeten bij de bekendmaking van het besluit worden vermeld.

B&W kunnen, eventueel op advies van de welstandscommissie, gemotiveerd (op welstandsgronden) afwijken van de welstandscriteria zelf. Dat kan bij plannen die niet voldoen aan de vastgelegde criteria maar wél aan redelijke eisen van welstand. B&W verwijzen in dat geval naar de algemene criteria in de welstandsnota.

4.5.1 Second opinion

Het is mogelijk, dat de gemeente besluit een second opinion te vragen ten aanzien van een bouwplan. Alvorens een second opinion te vragen, bieden B&W eerst de vaste welstandscommissie de mogelijkheid tot heroverweging van het eerder uitgebrachte advies. Indien alsnog een second opinion wordt gevraagd, wordt dit gemeld aan de welstandscommissie. Bij een second opinion wordt de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen voorgelegd aan een commissie buiten DSL. Hierover neemt de gemeente contact op met de Federatie Welstand.

5. Aanvulling, evaluatie en aanpassing van de welstandsnota

5.1 Jaarverslag B&W

B&W leggen de gemeenteraad tenminste eenmaal per jaar een verslag voor waarin zij uiteenzetten:

- Op welke wijze zij zijn omgegaan met de adviezen van de welstandscommissie;
- In welke categorieën van gevallen zij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen niet aan de welstandscommissie hebben voorgelegd en op welke wijze zij in die gevallen zelf toepassing hebben gegeven aan de welstandscriteria.
- In welke categorieën van gevallen:

- * zij tot aanschrijving op grond van *art. 19 Woningwet* zijn overgegaan en daarbij de keuze hebben gelaten tussen ofwel het uitvoeren van de aanschrijving, ofwel het slopen van het bouwwerk of de standplaats binnen de door hen te bepalen termijn, en
- * zij bij of na een aanschrijving op grond van artikel 19 Woningwet zijn overgegaan tot toepassing van bestuursdwang op grond van artikel 26 Woningwet.

5.2 Jaarverslag welstandscommissie

Zie onder punt 2.1.1

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 32

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

205049

portefeuillehouder

J.H. Stuurman

behandelend ambtenaar

Onno Persoon

doorkiesnummer

0252 - 783 460

email: o.persoon@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Bouwverordening t/m 14e serie wijzigingen

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. de 14^e serie wijzigingen van de bouwverordening vast te stellen.
-

Inleiding

Het nieuwe Bouwbesluit treedt 1 april 2012 in werking. Deze Algemene Maatregel van Bestuur vervangt onder meer het Bouwbesluit 2003 en het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit).

In het Bouwbesluit 2012 staan onderwerpen, die nu nog in de bouwverordening worden geregeld. De artikelen van de betreffende onderwerpen in de bouwverordening vervallen van rechtswege met het inwerking treden van het Bouwbesluit 2012. Aanpassing van de bouwverordening is daarom vereist.

De VNG heeft op 20 september 2011 de 14^e serie wijzigingen van de Modelbouwverordening toegestuurd aan de gemeenten. Voor meer informatie over de wijzigingen verwijs ik u kortheidshalve naar de ledenbrief van de VNG waarin een korte toelichting wordt gegeven op de wijzigingen van de Modelbouwverordening. In de bijlage van dit voorstel en het raadsvoorstel staat gedetailleerd aangegeven welke wijzigingen het betreft.

Argumenten

1.1 aanpassing van de bouwverordening is noodzakelijk door wijziging van landelijke regelgeving

De wijzigingen hebben hoofdzakelijk betrekking op de wijziging van het bouwbesluit. Deze treedt 1 april 2012 in werking. In het bouwbesluit 2012 worden regels opgenomen welke nu nog in de bouwverordening staan. Met de inwerkingtreding van dit nieuwe bouwbesluit is het noodzakelijk om de bouwverordening hier op aangepast te hebben.

Kanttekeningen

Wij hanteren de Modelbouwverordening en zo ook de modeltekst voor deze 14^e serie wijzigingen, die is opgesteld door de VNG. Dit ter voorkoming van juridische onvolkomenheden in de verordening en het streven naar zoveel mogelijk uniformiteit met bouwverordeningen uit andere gemeenten.

Er is echter een wijziging ten opzicht van de Modelbouwverordening

Verwijzing in de toelichting naar de parkeernota

In de bouwverordening t/m 13e serie wijzigingen was een verwijzing opgenomen naar deze toen nog vast te stellen parkeernota. Op 16 december 2010 heeft u de "Parkeernota Teylingen" vastgesteld. In de toelichting wordt nu verwezen naar de vastgestelde nota. Deze verwijzing is noodzakelijk om de parkeernormen ook daadwerkelijk te kunnen hanteren bij de beoordeling van een omgevingsvergunning.

Aanpak

Nadat u de wijzigingen heeft vastgesteld, zal dit besluit worden gepubliceerd. De verordening treedt in werking daags na publicatie.

3 april 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
de secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer 2012 - 32
MBV 1992

,registratienummer 205049, **14^e serie wijzigingen**

De raad der gemeente Teylingen,

gezien de ledenbrief van de vereniging van Nederlandse Gemeenten, kenmerk ECGR/U201101606, dd 20 september 2011;

gelet op artikel 8 van de Woningwet en het Bouwbesluit 2012 (Stcr 2011, 23914) en het Veegbesluit (Stb 2011, 676);

besluit:

de volgende verordening tot wijziging van de bouwverordening vast te stellen:

Artikel A Wijzigingen van de bouwverordening

De bouwverordening wordt gewijzigd conform de met II aangegeven hierna volgende 'wijzigingen van de bouwverordening'.

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1.1 Begripomschrijvingen

I Motivering

Het Bouwbesluit 2012 dat op 1 januari 2012 in werking zal treden bevat een groot aantal bepalingen waarin tot dan de bouwverordening heeft voorzien. De betreffende bepalingen van de bouwverordening vervallen daarmee van rechtswege.

II Wijziging van de bouwverordening

De definities van:

- asbest,
- deskundig bedrijf als bedoeld in hoofdstuk 8,
- Omgevingsvergunning voor het slopen

worden geschrapt.

Hoofdstuk 2 De aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen

Paragraaf 5 Voorschriften van stedenbouwkundige aard en bereikbaarheidseisen

Artikel 2.5.3 Bereikbaarheid van bouwwerken voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen

I Motivering

De artikelen 6.30, lid 1, 6.37 en 6.38 van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.5.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.5.4 bereikbaarheid van gebouwen door gehandicapten

I Motivering

Artikel 6.49 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.5.4 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 7 Aansluitplicht op de nutsvoorzieningen

Artikel 2.7.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding

I Motivering

Artikel 6.14 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet

I Motivering

Artikel 6.10, lid 1 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet

I Motivering

Artikel 6.10, lid 2 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.3A (facultatief) Eis tot aansluiting aan de publieke voorziening voor verwarming

I Motivering

Artikel 6.10, lid 3 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.3A wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering

I Motivering

Artikel 6.18 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.4 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.5 Aansluiting anders dan aan de openbare riolering

I Motivering

Artikel 6.4 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.5 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.6 Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen

I Motivering

Artikel 6.18 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 2.7.6 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 2.7.7 Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen

I Motivering

Artikel 1.1, lid 1 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 2.7.7 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Hoofdstuk 4 Plichten tijdens en bij de voltooiing van de bouw en bij ingebruikneming van een bouwwerk

Artikel 4.2 Op het bouwterrein verplicht aanwezige bescheiden

I Motivering
Artikel 1.23 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 4.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.4 Het uitzetten van de bouw

I Motivering
Artikel 1.24 van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 4.4 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.5 Kennisgeving aan het bouwtoezicht van start van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden

I Motivering
Artikel 1.25 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 4.5 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.6 Opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken

I Motivering
De wijzigingen van de Woningwet die in werking treden met het Bouwbesluit 2012 maken het niet meer mogelijk deze eis in de bouwverordening op te nemen.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 4.6 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.7 Bemalen van bouwputten

I Motivering
Artikel 8.7 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 4.7 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.8 Veiligheid op het bouwterrein

Motivering
Artikel 8.2 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 4.8 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.9 Afscheiding van het bouwterrein

I Motivering

Artikel 8.2 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 4.9 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.10 Veiligheid van hulpmiddelen en het voorkomen van hinder

I Motivering

De artikelen 8.2, 8.4, 8.5, 8.6 en 8.7 van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 4.10 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.11 Bouwafval

I Motivering

De artikelen 8.8 en 8.9 van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 4.11 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.12 Gereedmelding van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden

I Motivering

Artikel 1.25 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 4.12 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.13 Melden van werken bij lage temperaturen

I Motivering

De wijzigingen van de Woningwet die in werking treden met het Bouwbesluit 2012 maken het niet meer mogelijk deze eis in de bouwverordening op te nemen.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 4.13 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 4.14 Verbod tot ingebruikneming

I Motivering

Artikel 1.25 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 4.14 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Hoofdstuk 5 Staat van open erven en terreinen, aansluiting op de nutsvoorzieningen en het weren van schadelijk en hinderlijk gedierte

Paragraaf 1 Staat van open erven en terreinen

Artikel 5.1.1 Staat van onderhoud van open erven en terreinen

I Motivering

Artikel 7.21 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.1.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.1.2 Bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer. Brandblusvoorzieningen

I Motivering

De artikelen 6.30, lid 1, 6.37 en 6.38, van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.1.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.1.3 Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten

I Motivering

Artikel 6.49 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.1.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 3 Aansluiting op de nutsvoorzieningen

Artikel 5.3.1 Eis tot aansluiting aan de waterleiding

I Motivering

Artikel 6.14 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.3.2 Eis tot aansluiting aan het elektriciteitsnet

I Motivering

Artikel 6.10 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.3.3 Eis tot aansluiting aan het aardgasnet

I Motivering

Artikel 6.10, lid 2 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.3.4 Eis tot aansluiting aan de openbare riolering

I Motivering

Artikel 6.18, lid 5 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.4 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.3.5 Aansluiting anders dan aan de openbare riolering

I Motivering

Artikel 6.4 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.5 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.3.6 Kwaliteit en dimensionering van de buitenriolering op erven en terreinen

I Motivering

Artikel 6.18 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.6 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 5.3.7 Wijze van meten van de afstand tot de leidingen van het openbare net van de nutsvoorzieningen

I Motivering

Artikel 1.1, lid 1 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.3.7 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 4 Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid

Artikel 5.4.1 Preventie

I Motivering

Artikel 7.21 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 5.4.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Hoofdstuk 7 Overige gebruiksbepalingen

Paragraaf 1 Overbevolking

Artikel 7.1.1 Overbevolking van woningen

I Motivering

Artikel 7.18 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.1.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 7.1.2 Overbevolking van woonwagens

I Motivering

Artikel 7.18 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.1.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 2 Staken van het gebruik

Artikel 7.2.1 Verbod tot gebruik bij bouwvalligheid

I Motivering

Artikel 7.20 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.2.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 7.2.2 Staken van gebruik wegens gebrek aan veiligheid en gebrek aan hygiëne

I Motivering

Artikel 7.21 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.2.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 3 Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen

Artikel 7.3.2 Hinder

I Motivering

Artikelen 7.15, van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.3.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 4 Het weren van schadelijk of hinderlijk gedierte. Reinheid

Artikel 7.4.1 Preventie

I Motivering

Artikelen 7.21 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.4.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 5 Watergebruik

Artikel 7.5.1 Verboden gebruik van water

I Motivering

Artikel 7.17 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.5.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 6 Installaties

Artikel 7.6.1 Gebruiksgereed houden van installaties

I Motivering

Artikel 1.16 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 7.6.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Hoofdstuk 8 Slopen

Paragraaf 1 Omgevingsvergunning voor het slopen

Artikel 8.1.1 Omgevingsvergunning voor het slopen

I Motivering

De artikelen 1.25 en 1.26 van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.1.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.1.6 Weigeren omgevingsvergunning voor het slopen

I Motivering
Artikel 1.26 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.1.6 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.1.7 Intrekken omgevingsvergunning voor het slopen

I Motivering
Artikel 1.26 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.1.7 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 2 Uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen

Artikel 8.2.1 Sloopmelding

I Motivering
Paragraaf 1.7 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.2.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.2.2 Overige uitzonderingen op het vereiste van een omgevingsvergunning voor het slopen

I Motivering
Artikel 1.26 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.2.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 3 Verplichtingen tijdens het slopen

Artikel 8.3.1 Veiligheid op sloofterrein

I Motivering
Artikel 8.2 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.3.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.3.2 Op het sloofterrein verplicht aanwezige bescheiden

I Motivering
Artikel 1.32 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening
De tekst van artikel 8.3.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.3.3 Plichten van de houder van de omgevingsvergunning voor het slopen

I Motivering

Artikel 1.26 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 8.3.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.3.4 Plichten van degene die sloopt

A I Motivering

Artikel 1.33 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 8.3.4 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 8.3.5 Wijze van slopen, verpakken en opslaan van asbest

I Motivering

De wijzigingen van de Woningwet die in werking treden met het Bouwbesluit 2012 maken het niet meer mogelijk deze eis in de bouwverordening op te nemen.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 8.3.5 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Paragraaf 4 Vrij slopen

Artikel 8.4.1 Sloopafval algemeen

I Motivering

De artikelen 8.8 en 8.9 van het Bouwbesluit 2012 voorziet in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 8.4.1 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Hoofdstuk 9 Welstand

Artikel 9.3 Benoeming en zittingsduur

I Motivering

Artikel 1, lid 1 sub n c.q. sub o van de Woningwet voorziet al in het bepaalde in artikel 9.3, lid 1.

Artikel 12b lid 4 regelt het bepaalde van artikel 9.3, lid 2.

De inhoud van het door de raad vastgestelde reglement van orde kan per gemeente verschillen, de door de raad vastgestelde bepaling in artikel 9.3, lid 3 over de inhoud is daarmee overbodig.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 9.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 9.6 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting

I Motivering

De materiële inhoud van artikel 9.7 lid 3 wordt opgenomen in lid 1 van dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

Aan de eerste zin van het eerste lid wordt achter de woorden 'van bouwplannen door' toegevoegd: 'of onder verantwoordelijkheid van'.

Artikel 9.7 Afdoening bij mandaat

I Motivering

De materiële kant van het derde lid is opgenomen in het eerste lid van artikel 9.6.

Met de inwerkingtreding van de Wabo zijn artikel 48 Woningwet en het Besluit bouwvergunningvrij en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken komen te vervallen. Onder de Wabo is een bouwwerk omgevingsvergunningplichtig of vergunningvrij; een tussencategorie bestaat niet meer. Dit betekent dat iedere aanvraag voor een omgevingsvergunningsplichtig bouwwerk door het college ter advisering aan de welstandscommissie moet worden voorgelegd. Dit betekent ook dat het college geen ambtenaar (meer) kan mandateren om te toetsen aan zgn. loketcriteria.

II Wijziging van de verordening

Artikel 9.7 wordt in zijn geheel vervangen door:

'Artikel 9.7 Afdoening onder verantwoordelijkheid

1. De welstandscommissie kan de advisering over een aanvraag om advies, in afwijking van artikel 9.2, onder verantwoordelijkheid van de commissie overlaten aan een of meerdere daartoe aangewezen leden. Het aangewezen lid of de aangewezen leden adviseren over bouwplannen waarvan volgens hen het oordeel van de welstandscommissie als bekend mag worden verondersteld.

2. In geval van twijfel wordt het bouwplan alsnog voorgelegd aan de welstandscommissie.'

Artikel 9.9 Uitsluiting van gebieden en categorieën bouwwerken

I Motivering

Het bepaalde van artikel 12, lid 4 Woningwet voorziet al in het bepaalde van artikel 9.9.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 9.9 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Hoofdstuk 12. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 12.2 Overgangsbepaling bodemonderzoek

I Motivering

Het gaat hier om oud en niet meer van toepassing zijnde overgangsrecht van de modelverordening 1965 naar de modelverordening 1992.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 12.2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 12.3 Overgangsbepaling met betrekking tot de staat van open erven en terreinen

I Motivering

De afdelingen 6.8 en 6.10 van het Bouwbesluit 2012 voorzien in dit artikel.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van artikel 12.3 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel 12.6 Slotbepaling *Alternatief 2 (gefaseerde inwerkingtreding)*

I Motivering

Het vervallen van de tekst volgt uit het vervallen van de in de tekst genoemde artikelen.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst achter het tweede en derde aandachtstreepje van lid 1 van alternatief 2 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Bijlage 7 Kwaliteitseisen voor buizen en hulpstukken van de buitenriolering op erven en terreinen

I Motivering

Artikel 2.7.6 vervalt en daarmee deze bijlage.

II Wijziging van de bouwverordening

De tekst van bijlage 7 wordt vervangen door: '(vervallen)'.

Artikel B Overgangsbepalingen

Op een aanvraag om bouwvergunning, ontheffing of toestemming of een aanvraag om omgevingsvergunning, die is ingediend vóór 1 januari 2012 en waarop op dit tijdstip nog niet is beschikt, zijn de bepalingen van de bouwverordening van toepassing, zoals die luiden voor deze wijziging, tenzij de aanvrager aangeeft dat de gewijzigde bepalingen worden toegepast.

Artikel C Inwerkingtreding

Deze wijzigingen treden in werking op moment van inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 34

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

15170

portefeuillehouder

drs. S.W.J.G. Schelberg

behandelend ambtenaar

Cindy Bogisch

doorkiesnummer

0252 - 783 573

email: c.bogisch@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Brandbeveiligingsverordening 2012

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. De brandbeveiligingsverordening 2012 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de brandbeveiligingsverordening 2010, met als doel te voldoen aan de Wet veiligheidsregio's
-

Inleiding

Op 16 september 2010 is de brandbeveiligingsverordening 2010 van Teylingen vastgesteld. Op 1 april 2012 treedt het Bouwbesluit 2012 in werking. Per die datum komt het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (het zogenaamde Gebruiksbesluit) te vervallen. Gevolg is dat de brandbeveiligingsverordening moet worden aangepast. Deze aanpassing is gebaseerd op het model van de VNG.

Argumenten

1. In de Wet veiligheidsregio's artikel 3, derde lid, kondigt de wetgever een algemene maatregel van bestuur (AMvB) aan over het brandveilig gebruik van voor mensen toegankelijke ruimten, niet zijnde bouwwerken. Deze AMvB neemt als het ware de plaats in van de brandbeveiligingsverordening. Volgens het ministerie van Veiligheid en Justitie zal deze AMvB niet vóór medio 2012 in werking treden. Dit betekent dat in alle gemeenten nog steeds een brandbeveiligingsverordening, gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's, van kracht moet zijn.
2. De brandbeveiligingsverordening 2010 is aangepast aan de Dienstenrichtlijn, naar het model van de VNG. De brandbeveiligingsverordening is gezien het tijdelijke karakter, tot de inwerkingtreding van de AMvB medio 2012, terughoudend van aard. De aanpassing betreft voornamelijk die artikelen waarin wordt verwezen naar het Gebruiksbesluit. Deze verwijzingen zijn omgezet in verwijzingen naar afdelingen in het Bouwbesluit. De gewijzigde brandbeveiligingsverordening is afgestemd met de brandweer. De Wet veiligheidsregio's geeft de raad van een gemeente de bevoegdheid om, indien de raad dat wenst, bij verordening te bepalen dat een bestuurlijke boete wordt opgelegd voor overtreding van regels gesteld

krachtens artikel 3, tweede lid (brandbeveiligingsverordening) en derde lid (algemene maatregel van bestuur, deze is nog niet opgesteld) van de wet. Echter, om de handhaving eenduidig te laten plaatsvinden is de strafbepaling (artikel 8) van de verordening 2010 aangehouden. Dit betekent dat overtreding wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

Aanpak

Bekendmaking

De brandbeveiligingsverordening van 2010 wordt ingetrokken nadat het Bouwbesluit 2012 inwerking is getreden. Op dat moment treedt de brandbeveiligingsverordening 2012 in werking, tot aan het moment van inwerkingtreding van de AMvB. Zowel het intrekken van de brandbeveiligingsverordening van 2010 als de inwerkingtreding van de brandbeveiligingsverordening van 2012 wordt bekendgemaakt.

Geen inspraak

Volgens de Inspraakverordening is het mogelijk verordeningen ter inspraak voor te leggen. Dit heeft met name te maken met het karakter van de verordening. Omdat de verordening geen essentiële gevolgen heeft voor de bewoners van Teylingen, is een inspraakprocedure niet nodig.

10 mei 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
de secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 34**, registratienummer 15170

De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 maart 2012;

gelet op het advies van de commissie BFT van 25 april 2012;

gelet op artikel 3 Wet veiligheidregio's.

B E S L U I T :

1. de brandbeveiligingsverordening 2012 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de brandbeveiligingsverordening 2010, met als doel te voldoen aan de Wet veiligheidsregio's

Brandbeveiligingsverordening 2012

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. een inrichting; een voor mensen toegankelijke ruimtelijk begrensde plaats voor zover die geen bouwwerk is;
- b. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

Artikel 2 Verbodsbepaling

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een door het college verleende gebruiksvergunning een inrichting in gebruik te hebben of te houden, voor zover daarin:

- a. meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zullen zijn of,
- b. aan meer dan 10 personen bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft of,
- c. aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar, of aan meer dan 10 lichamelijk of geestelijk gehandicapte personen dagverblijf zal worden verschaft.

2. Het college kan aan de gebruiksvergunning voorwaarden verbinden met inachtneming van het gestelde in de artikelen 4 en 5.

3. Het college kan aan de gebruiksvergunning nieuwe voorwaarden verbinden en gestelde voorwaarden wijzigen of intrekken, indien het belang waarvoor de gebruiksvergunning is verleend dit vereist op grond van een verandering van inzichten of verandering van de omstandigheden gelegen buiten de inrichting, opgetreden na het verlenen van de gebruiksvergunning.

4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

Artikel 3 Weigeringsgronden

Het college weigert een gebruiksvergunning, indien de in de aanvraag vermelde wijze van gebruik van de inrichting niet brandveilig is en door het stellen van voorschriften ook niet kan worden bereikt.

Artikel 4 Gebruikseisen

De eisen gesteld aan het brandveilig gebruik van bouwwerken in de artikelen 1.16 , 1.17 en 6.5 en in de afdelingen 6.5, 6.6, 7.1 en 7.2 van het Bouwbesluit 2012 (Stb. 2011, 416 en 676) zijn van overeenkomstige toepassing op vergunningplichtige en niet vergunningplichtige inrichtingen.

Artikel 5 Brandveiligheidsvoorzieningen

De eisen gesteld aan het brandveilig gebruik van bouwwerken in de afdelingen 6.7 en 6.8 van het Bouwbesluit 2012 (Stb. 2011, 416 en 676) zijn, met uitzondering van de artikelen 6.28, 6.29 en 6.39, van overeenkomstige toepassing op vergunningplichtige en niet vergunningplichtige inrichtingen.

Artikel 6 Melden van brand en broei

Ieder die brand of broei ontdekt of deze vermoedt, is verplicht dit onmiddellijk aan de brandweer te melden.

Artikel 7 Bossen, heidevelden, venen

De eigenaar van een aaneengesloten of vrijwel aaneengesloten opstand die voor meer dan de helft bestaat uit naaldhout, een heideveld, een veen of een ander erf of terrein, voor zover niet bedoeld in artikel 1.1, eerste lid van het Bouwbesluit 2012 (Stb. 2011, 416 en 676) en dat met brandbare gewassen is begroeid, is verplicht de voorschriften op te volgen, die het college geeft tot het voorkomen van brand en het beperken van de gevolgen van brand.

Artikel 8 Strafbepaling

Overtreding van de regels van deze verordening wordt op grond van artikel 64 eerste lid van de Wet veiligheidsregio's gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

Artikel 9 Overgangsrecht

1. Vergunningen die zijn verleend onder werking van de brandbeveiligingsverordening van 2007 en de brandbeveiligingsverordening van 2010 en die van kracht zijn op het moment van inwerkingtreding van deze verordening worden aangemerkt als vergunning krachtens deze verordening.
2. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning op grond van de brandbeveiligingsverordening van 2010 is ingediend waarop nog niet is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.
3. Op bezwaarschriften gericht tegen een beschikking op een aanvraag om vergunning krachtens de brandbeveiligingsverordening van 2010 wordt beslist met toepassing van deze verordening.

Artikel 10 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Brandbeveiligingsverordening 2012.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op het moment van inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

- Brandweer Hollands Midden

RAADSVOORSTEL
Doel: besluitvormend

voorstelnummer 2012 – 35	vergadering 10 mei 2012
registratienummer 10952/ 15177	portefeuillehouder L. Van der Zon
behandelend ambtenaar Fred Wulp	doorkiesnummer 0252 - 783 516 email: f.wulp@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp
Economisch beleidsplan Teylingen 2012

Het college van B&W stelt de raad voor
voorstel

1. Het economisch beleidsplan Teylingen 2012 vast te stellen
-

Inleiding

Hierbij ontvangt u het Economisch beleidsplan Teylingen 2012. In het economisch beleidsplan is een visie opgenomen op de economische positie van Teylingen en worden koers voor het voor economisch beleid vastgelegd. Dit is vertaald naar een aantal te ondernemen acties.

Het beleidsplan is als volgt opgebouwd:

Als eerste wordt ingegaan op de huidige positie van Teylingen. Daarna worden de ambities geschetst in de vorm van vier pijlers:

- 1: proactief economisch beleid voor vitaliteit en kwaliteit
- 2: benutten strategische locatie en aanjagen werkgelegenheid
- 3: Regionale samenwerking en afstemming
- 4: Duurzame ontwikkeling en groene uitstraling

Om deze ambities te bereiken zijn vijf belangrijke economische speerpunten onderscheiden die ondersteund worden door drie randvoorwaardelijke speerpunten :

1. bollencultuur;
2. toerisme, recreatie en evenementen;
3. detailhandel;
4. bedrijventerreinen;
5. wonen.

- A. ontwikkeling mobiliteit en infrastructuur;
- B. verbetering koppeling onderwijs en arbeidsmarkt;
- C. kwaliteit van het landschap.

Daarna wordt per pijler beschreven welke acties noodzakelijk zijn om de ambities te bereiken.

Argumenten

1.1. Het economisch kader moet worden vastgelegd

In het economisch beleidsplan worden de kaders vastgesteld en de actiepunten beschreven die het handelen van de gemeente op het economische vlak de komende jaren bepalen. Hiermee wordt ook duidelijkheid geschapen voor de ondernemers in Teylingen.

1.2. In het economisch beleidsplan is rekening gehouden met recente (economische) ontwikkelingen

Op 13 oktober 2010 is de discussienota over het economisch beleid behandeld door de commissie BFT. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het Economisch beleidsplan. Daarnaast zijn tijdens de behandeling van de Koersnotitie Structuurvisie Teylingen op 7 juni 2011 een aantal richtinggevende uitspraken gedaan die van invloed zijn op het economische beleid van de gemeente Teylingen. Ook dit is verwerkt. Tevens zijn de aanhoudende recessie en de recente regionale en landelijke ontwikkelingen in het plan verwerkt.

1.3. Stakeholders zijn betrokken bij het opstellen van het economisch beleidsplan

Bij de start van het traject zijn een aantal workshops gehouden met een aantal stakeholders. De verslagen van deze bijeenkomsten zijn in het economisch beleidplan opgenomen. Gedurende het proces zijn een aantal concepten besproken met de TOV.

Aanpak

Na vaststelling van het economisch beleidsplan worden de actiepunten verder uitgewerkt.

27-03-2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris,

M.J.A. van Rhijn

de burgemeester,

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 35**, registratienummer 10952/15177

De raad der gemeente Teylingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van

gelet op:

- de behandeling van de discussienota over het economisch beleidsplan in de commissie BFT;
- de behandeling van de Koersnotitie Structuurvisie Teylingen in de commissie ruimte;
- regionale en landelijke economische ontwikkelingen;
- de ISG
- overleggen met de stakeholders;
- het kantorenbeleid van Teylingen;
- de visie op recreatie en toerisme van Teylingen
- het kampeerbeleid Teylingen
-

BESLUIT:

het Economisch beleidsplan Teylingen2012 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

Economisch beleidsplan

Teylingen 2012

gemeente
TEYLINGEN

Behoort bij besluit van de
Raad der gemeente Teylingen,
dd. 10 mei 2012 nr. 2012 - 35
Mij Bekeend,
De Griffier van Teylingen

Economisch Beleidsplan Teylingen 2020

De Griffioen van Teylingen
Wij Beveugen
ut.
Kesq der Gemeente Teylingen
Beveugen pji perijut van de

Opgesteld door Grontmij 24 februari 2012

Inhoudsopgave

1	Economisch beleidsplan Teylingen 2020.....	2
1.1	Opbouw Economisch Beleidsplan.....	2
1.2	Gevarieerd samengesteld bedrijfsleven.....	3
1.3	Coalitieakkoord 2010-2014	3
1.4	Kadernota 2012 - 2015.....	4
1.5	Drie kernen, verschillende karakters.....	4
2	Vier pijlers en streefbeeld 2020.....	6
2.1	Vier pijlers voor economische ambitie.....	6
2.2	Streefbeeld 2020	7
3	Economische ontwikkeling per sector	9
3.1	De bollencultuur (buitengebied)	10
3.2	Toerisme, recreatie en evenementen	11
3.3	Bedrijventerreinen en kantoren	13
3.3.1	Bedrijventerreinen	13
3.3.2	Kantoren	15
3.4	Detailhandel	15
3.5	Wonen	17
3.5.1	Oplossingsrichtingen woningbouw voor de lange termijn, 2010-2030.....	19
3.6	Mobiliteit en infrastructuur (randvoorwaardelijk)	20
3.7	Arbeidsmarkt en leefbaarheid (randvoorwaardelijk)	20
3.8	Kunst, cultuur en subsidies	20
4	Uitvoering en doorkijk 2040.....	22
4.1	Ontwikkelingsperspectief per pijler: vertaling naar beleidskader	22
4.2	Uitvoering: de rol van de gemeente en het bedrijfsleven.....	23
4.2.1	Ondernemersfonds.....	23
4.2.2	Rol van de gemeente	24
4.2.3	Rol van het bedrijfsleven	25
4.3	Doorkijk naar 2040	25
4.4	SWOT-analyse	26
5	Conclusies en slotwoord	28
5.1	Conclusies.....	28
5.2	Slotwoord	30

Actieprogramma

Bijlagenboek

- Bijlage 1: Inventarisatie en analyse
- Bijlage 2: Beleidskader
- Bijlage 3: Speerpunten actieplan
- Bijlage 4: DPO (Distributie Planologisch Onderzoek)
- Bijlage 5: Ruimtelijke themakaarten
- Bijlage 6: Gespreksverslagen werkconferenties.

1 Economisch beleidsplan Teylingen 2020

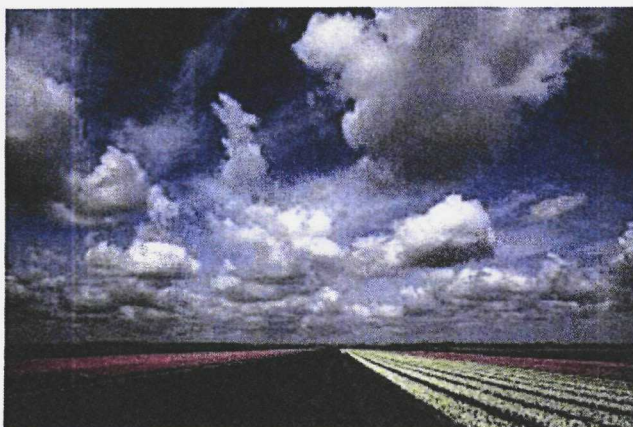
De gemeente Teylingen formuleert in dit rapport helder economisch en integraal beleid dat in de toekomst als leidraad gaat dienen voor nieuwe ontwikkelingen in de gemeente. De horizon van het beleidsplan is 2020.

1.1 Opbouw Economisch Beleidsplan

Dit economisch beleidsplan bestaat uit een centraal, overkoepelend beleidsrapport op hoofdlijnen en een aantal bijlagen die meer de diepte ingaan.

Het centrale beleidsrapport schetst de gewenste economische ontwikkeling op hoofdlijnen. Onze ambities hebben we samengevat in vier pijlers, te weten: (1) proactief economisch beleid voor vitaliteit en kwaliteit, (2) benutten strategische locatie en aanjagen werkgelegenheid, (3) regionale samenwerking en afstemming en (4) duurzame ontwikkeling en groene uitstraling. Gefundeerd op deze vier pijlers is een toekomstperspectief voor 2020 geschetst. Vervolgens zijn op basis van deze vier pijlers de vijf economische hoofdsectoren in Teylingen doorgelicht.

Voor de onderscheiden hoofdsectoren zijn doelstellingen beschreven die zijn vertaald naar beleidsopgaven en actiepunten. Waar mogelijk zijn doelstellingen per kern geformuleerd.

Deze kunnen later in sectorale deelnota's worden uitgewerkt tot uitvoeringsprogramma's. Per hoofdsector zijn de relevante beleidsvelden aangegeven: het Raadsprogramma, toepasselijke nota's en andere lokale, regionale en provinciale beleidsdossiers. Een bovenregionale oriëntatie is nodig omdat de Bollenstreek in toenemende mate te maken heeft met bredere regionale perspectief, bovendien staat de Bollenstreek traditioneel, in ruimtelijke zin, onder druk. De Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport is hiervan

een sprekend voorbeeld.

Vervolgens is het ontwikkelingsperspectief voor nieuw beleid weergegeven en is een visie gegeven op de rol van de gemeente en bedrijfsleven bij uitvoering van economisch beleid. Ter afsluiting en samenvatting zijn een SWOT analyse en de conclusies opgesteld.

Bijlage 1 behandelt de demografische samenstelling van Teylingen en de opbouw (en toelichting) van economische sectoren. Actuele economische structuurgegevens worden inzichtelijk gemaakt zoals: analyse van de werkgelegenheidsontwikkeling, ontwikkeling aantal bedrijfsvestigingen, ontwikkeling positie bedrijfsleven en andere relevante data die inzicht geven in de vraag 'Hoe staat Teylingen er economisch voor anno 2012?'.

In bijlage 2 wordt dieper ingegaan op het beleidskader waar Teylingen mee te maken heeft. In bijlage 3 zijn in tabelvorm de actiepunten per beleidsveld beschreven. Bijlage 4 bestaat uit een beknopt distributie planologisch onderzoek (afgekort DPO) voor de winkelkernen van Teylingen. De werkzaamheden voor het DPO hebben zich vooral geconcentreerd op het cijfermatig en indicatief updaten en bijwerken van aanbodgegevens en capaciteitsberekeningen. In bijlage 5 zijn een vijftal ruimtelijke themakaarten te vinden, die de relatie leggen tussen het economisch beleid en de ruimtelijke consequenties en uitwerking. Bijlage 6 tenslotte bevat de gespreksverslagen van de gehouden werkconferenties.

Proces om tot economisch beleid te komen

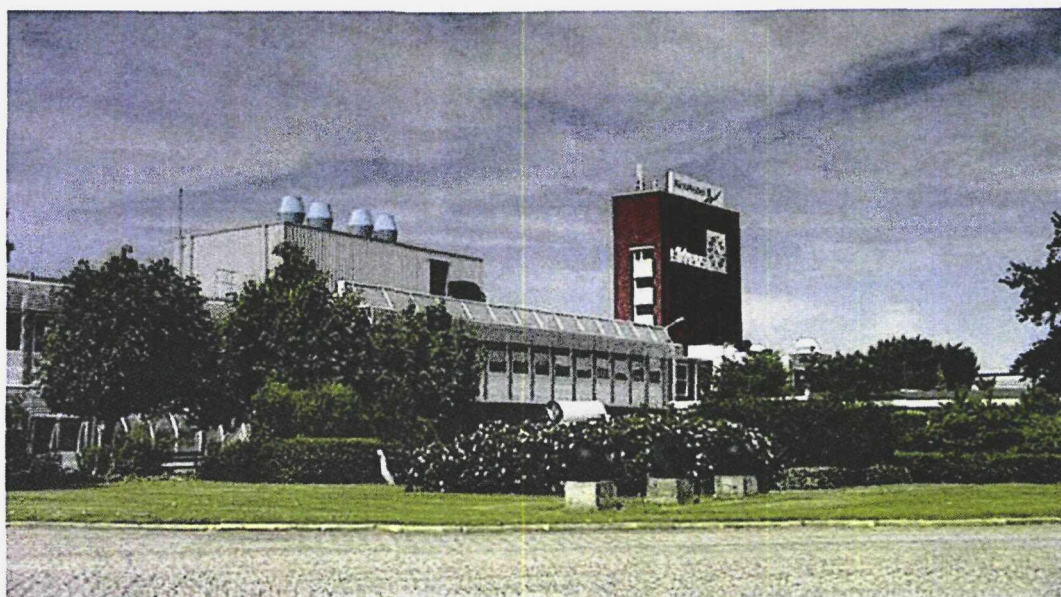
Bij het opstellen van integraal beleid, wat economisch beleid in wezen is, is commitment van alle betrokken partijen van groot belang. Hier is aandacht aan besteed door het betrekken van relevante in- en externe partijen (Kamer van Koophandel, Greenport Duin en Bollenstreek, ondernemersverenigingen TOV en WOBK, individuele ondernemers en verschillende gemeentelijke beleidsafdelingen). Hiertoe zijn consultaties en een tweetal werkconferenties georganiseerd.

Dit proces heeft geleid tot het opstellen van een actueel en toekomstgericht economisch beleidsplan. Betrokkenheid bij het proces en draagvlak voor het resultaat is immers een belangrijke voorwaarde voor de implementatie van het beleid.

Het opstellen van het economisch beleid is gedaan door Grontmij. Naast de genoemde werkconferenties en consultaties heeft Grontmij het economisch beleid opgesteld door middel van deskresearch van beleidsstukken en het verkrijgen van relevante statistieken.

1.2 Gevarieerd samengesteld bedrijfsleven

Teylingen heeft een gevarieerd samengesteld lokaal bedrijfsleven dat regionaal goed is voor zo'n 13.000 arbeidsplaatsen. Onze gemeente heeft met 3% een werkloosheid die ver onder het gemiddelde van de Bollenstreek en Nederland ligt. Grote werkgevers in Teylingen zijn bijvoorbeeld Akzo-Nobel (de grootste in de gemeente) en gevangenis Teylingereind. Er zijn talloze bedrijven die Teylingen hebben gekozen als locatie voor hun landelijke of internationale (hoofd-)kantoor. Voorbeelden zijn O'Neill (sportkleding), Fuji (transport), Protest (sportkleding), Sim Industries (vluchtsimulators) en Van der Mey (vleeswaren). Teylingen heeft een groot aantal dynamische bedrijven in het midden- en kleinbedrijf, een belangrijke sector voor het MKB is de bollenteelt. Hier is Van der Schoot (handel en export van o.a. verpakte bloembollen) een voorbeeld van.

Teylingen is een relatief gewilde vestigingsplaats voor bedrijven vanwege de centrale en strategische ligging in de Randstad en de korte afstand ten opzichte van Schiphol, de nu nog goede bereikbaarheid, die in de toekomst nog nader moet worden geoptimaliseerd en andere gunstige randvoorwaarden zoals de prettige woonomstandigheden, breed cultureel aanbod, goede winkelvoorzieningen, voldoende en gedifferentieerd aanbod van werklocaties en de beschikbaarheid van (hoog-)opgeleid personeel.

1.3 Coalitieakkoord 2010-2014

Dit economisch beleid is afgestemd op de thema's die zijn afgesproken in het coalitieakkoord 2010-2014 "Regisseer en bereik meer". Met dit coalitieakkoord is Teylingen een nieuwe weg ingeslagen als het om stimuleren en faciliteren van economische ontwikkeling gaat.

Werkgelegenheid, overleg en samenwerking, deregulering, bereikbaarheid van winkels en ondernemingen, goede en voldoende voorzieningen, ruimte voor een gezonde en vitale bollensector, (agrarische) bedrijvigheid en maatschappelijk betrokken ondernemers zijn belangrijke factoren die bijdragen aan de vitaliteit van de kernen en behoud van de kwaliteit van het landschap.

Het collegeprogramma 2010-2014 is opgebouwd rondom vier centrale thema's:

- participeren;
- de gemeente als regisseur;
- duurzaamheid;
- samenwerken.

1.4 Kadernota 2012 - 2015

Dit economische beleidsplan hangt nauw samen met de kadernota die de gemeente Teylingen elk jaar opstelt. In de kadernota voor Teylingen, gemaakt voor de periode 2012-2015 blijkt dat er verder rekening gehouden moet worden met de effecten van de economische recessie. Dit betekent dat er aanzienlijke bezuinigingen moeten worden doorgevoerd. De gemeente Teylingen volgt daarmee de lijn die ook door het kabinet is uitgezet. In de kadernota zijn geen nieuwe plannen bedacht vanuit crisismanagement om de recessie actief te bestrijden. De bestaande plannen zijn verweven in ons economisch beleid, belangrijke plannen zijn:

- duurzaamheid in de volle breedte neerzetten;
- modern beleid voor markt en standplaatsen;
- brede school in Warmond;
- transformatie Veerpolder (naar leisure);
- doorontwikkelen winkelcentra van Sassenheim en Voorhout;
- de invoering van een ondernemersfonds.

Het college wil samen met de raad zoeken naar de mogelijkheden om deze plannen voor de komende jaren uit te werken.

1.5 Drie kernen, verschillende karakters

De drie kernen van Teylingen vormen samen een eenheid maar verschillen duidelijk van karakter; zowel qua fysieke structuur als qua imago. Het verwachte totale inwoneraantal voor Teylingen in 2020 bedraagt naar verwachting tussen de 35.000 en 38.000 inwoners, afhankelijk van de realisatie van uitbreiding van het woningaanbod. Het aantal inwoners in 2011 bedraagt 35.800 (bron: CBS Statline).

Sassenheim

- *Centrumfunctie voor detailhandel en bedrijvigheid*
- Inwoners 2011: 15.450

Sassenheim ligt, ten opzichte van de andere twee kernen, centraal in de gemeente. Het is de kern waar de meeste arbeidsplaatsen in de gemeente geconcentreerd zijn. De kern van Sassenheim beschikt over een modern nieuw centrum, waar de laatste bouwontwikkelingen nog gaande zijn. Het NS station Sassenheim heeft een aanjaageffect voor nieuwe bedrijvigheid.

Deze grootschalige investering in het winkelapparaat van Sassenheim zal de positie van deze kern als gemeentelijk centrum voor detailhandel verder verstevigen. Ook voor zorgfuncties en onderwijs vervult Sassenheim een belangrijke regionale rol.

Voorhout

- *Kern voor woningproductie, grenst aan het bollengebied*
- Inwoners 2011: 15.382

Voorhout grenst aan het bollengebied en is de kern waar de afgelopen jaren de bevolking snel is gegroeid en waar de komende jaren ruimte is voor meer woningontwikkeling. Dit kan zowel op inbreidingslocaties als bij de gereserveerde bouwruimtevoorraad in de nieuwe wijk Hooghkamer. Voor het gebied Nieuw Boekhorst bestaan diverse woningbouwplannen en de polder Boekhorst is de grootste gereserveerde ruimte van de gemeente voor nieuwe woningbouw.

Warmond

- Kern voor toerisme en recreatie, goede positie in zorg
- Inwoners 2011: 4.975

Met haar prachtige ligging aan de Kagerplassen en nabij het Veenweidegebied is Warmond de logische locatie om potentie op het gebied van toerisme en recreatie te realiseren richting 2020. Het aantal mogelijkheden voor recreatie in de openlucht (zowel op het land als op het water) en overdekt (leisure) zal groeien de komende jaren.

Tevens heeft Warmond een positie opgebouwd als centrum voor diverse soorten zorg. In Warmond onder andere twee grote woonzorgcentra, een oogheeskunde kliniek, een arbo-dienst en een psychogeriatrisch centrum te vinden.

Warmond is vanouds een plek voor kunst en cultuur. Er is een aantal galeries en speciale evenementen zoals de kunstweek. Daarom speelt Warmond in het kunst- en cultuurbeleid van de gemeente een belangrijke rol.

2 Vier pijlers en streefbeeld 2020

2.1 Vier pijlers voor economische ambitie

De visie voor economische ontwikkeling in de gemeente Teylingen met het oog op het jaar 2020 is te kenmerken als 'ambitueus met een hoog realiteitsgehalte'. Deze visie bevat een ambitie die gezien moet worden in het licht van de rol van de gemeente (regie en faciliterend), de kritische keuzes over financiële bijdragen vanuit de gemeente de komende jaren (bijvoorbeeld voor subsidies) en de beschikbare formatie (0,6 FTE) voor het uitvoeren van economisch beleid.

De gemeente streeft naar een duurzame economische ontwikkeling met oog voor de karakteristieke kenmerken van de dorpen en het landelijk gebied, het welzijn van de inwoners, een luisterend oor voor ondernemers en waar mogelijk een ondersteunende hand voor de sectoren wanneer dat nodig is. We gaan er van uit dat bedrijven in Teylingen zelfredzaam zijn en zullen deze faciliteren waar wij dit kunnen.

Pijler 1: proactief economisch beleid voor vitaliteit en kwaliteit

Proactief werken aan behoud van vitaliteit en kwaliteit van wonen en werken in de drie kernen staat voorop in ons economisch beleid. De komende jaren zullen de effecten van krimp mogelijk ook in onze gemeente voelbaar zijn. Dit hangt af van de ontwikkeling van afzetbaarheid van nieuwe woningen in Teylingen, maar is evengoed afhankelijk van de mate waarin we onze voorzieningen aantrekkelijk en op peil weten te houden (met name de winkelgebieden). Door proactief te werk te gaan kunnen we de vitaliteit van onze gemeenschap en economie behouden en versterken en de negatieve kanten van mogelijke krimp zoveel mogelijk voortvarend bestrijden.

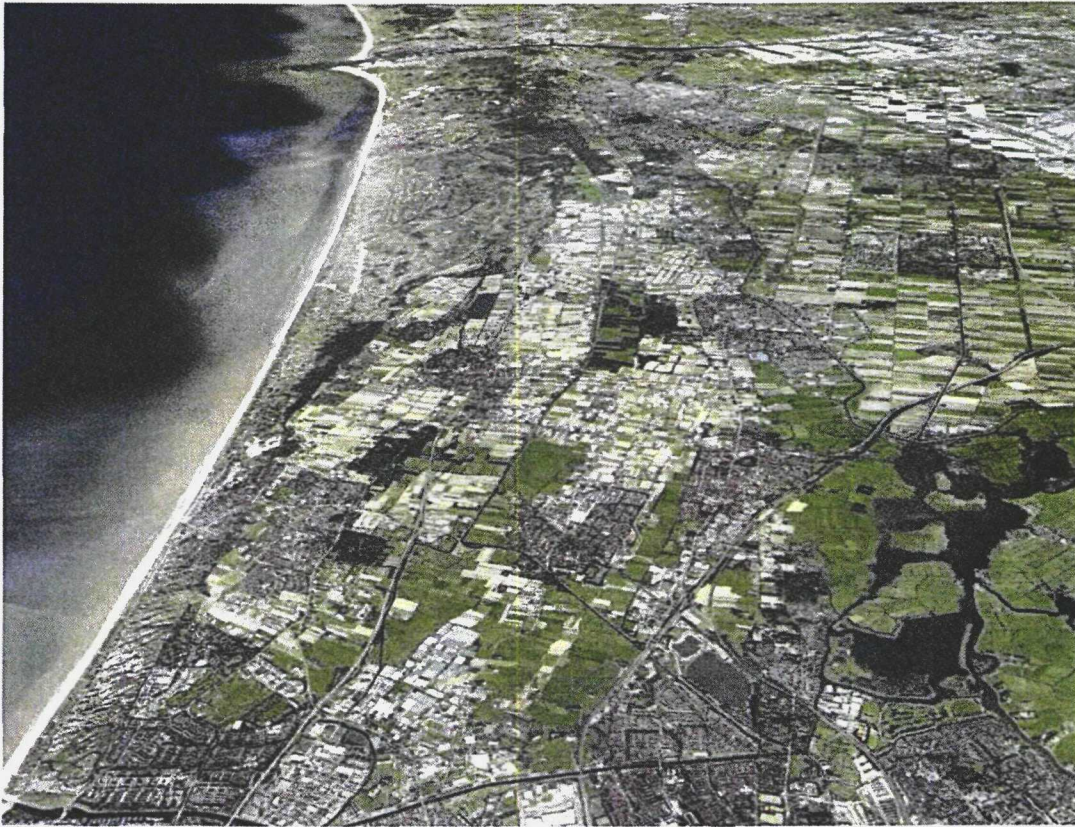
Pijler 2: benutten strategische locatie en aanjagen werkgelegenheid

Teylingen is relatief goed bereikbaar (snelweg A44) en heeft een strategische ligging in de Randstad, nabij Schiphol en tussen de grote steden in. De ambitie om nieuwe werkgelegenheid te creëren in Teylingen is daarom realistisch, mede gegeven de rijkdom en diversiteit van de huidige bedrijvigheid die in Teylingen is gevestigd. Voor bedrijven zal er in Teylingen beperkte maar gevarieerde uitbreidingsruimte zijn om geschikte, kwalitatieve bedrijfs- en kantoorruimte te betrekken. Deze is ruimtelijk gebonden aan goed bereikbare en gefaciliteerde knooppunten zoals op bedrijventerreinen en rondom station Sassenheim.

Pijler 3: Regionale samenwerking en afstemming

Regionale samenwerking en afstemming is steeds belangrijker voor onze economische hoofdstructuur. Voorbeelden hiervan zijn de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij en de regionale afspraken over kantoren en detailhandel binnen Holland-Rijnland. Als groene gemeente speelt Teylingen een steeds belangrijkere regionale rol voor het 'groen in en om de stad' voor eigen inwoners, maar ook voor bijvoorbeeld Leiden. Ook op het gebied van bedrijventerreinen, kantoren, winkels en wonen is regionale afstemming de sleutel om optimaal de economische kansen te benutten.

Pijler 4: Duurzame ontwikkeling en groene uitstraling

Een ander economisch hoofdthema is duurzaamheid. Dit thema heeft de afgelopen jaren volop aandacht gekregen en wordt in de toekomst steeds belangrijker om economische ontwikkeling mogelijk te maken. Duurzaamheid kan als motor worden gebruikt voor gebiedsontwikkeling, gegeven de steeds strenger wordende milieueisen, de hoge kosten van energie en de schaarse ruimte die er is voor nieuwbouw. De gemeente Teylingen zet zich in voor duurzaamheid in de breedte: bij ontwikkeling van (nieuwe) bedrijventerreinen, bij nieuwe innovaties voor de bollensector, bij de bouw van woningen en voor de toeristisch-recreatieve sector. Naast duurzame ontwikkeling is de basisgedachte dat de groene uitstraling van de gemeente behouden blijft.

2.2 Streefbeeld 2020

De kernbegrippen kwaliteit, vitaliteit, behoud, samenwerking, duurzame economische ontwikkeling en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn voor de gemeente Teylingen belangrijke instrumenten om de gewenste economische groei mogelijk te maken.

In 2020 is Teylingen voor jong tot oud een aangename plek om te wonen. Teylingen heeft nog altijd een vitale agrarische sector, waar de bollenteelt (met name geconcentreerd rond Voorhout) en de bloembollenhandel zich dankzij Greenport Duin- en Bollenstreek, het offensief van Teylingen en de GOM concurrerend verder kan ontwikkelen en in het seizoen als toeristische attractie kan functioneren. Teylingen heeft een bijzondere rol als thuishaven voor innovatieve en handelsgerichte bloembollenbedrijven. Teylingen heeft haar bovenregionale rol verder opgepakt als recreatiegebied (Koudenhoorn en veenweidegebied) en als watersport- en speelgebied (Kagerplassen). Zorginstellingen voorzien goed in de lokale zorgvraag. Hiernaast zijn nieuwe woon- /zorgconcepten in combinatie met wellness en leisure ontstaan, die bijdragen aan een regionale uitstraling. Teylingen heeft goed gebruik gemaakt van haar strategische ligging in de Randstad om nieuwe bedrijven aan te trekken en zodoende de lokale werkgelegenheid aan te jagen. Alle bedrijventerreinen en kantorenlocaties in Teylingen zijn vitaal, hebben een duurzaam karakter en zijn goed bereikbaar. De verbeterde infrastructuur in Teylingen zorgt voor een goede doorstroming tijdens de ochtend- en avondpendel en ook het OV-systeem functioneert goed.

Per kern worden hieronder de belangrijkste uitkomsten van de in te zetten economische ontwikkeling benoemd.

Sassenheim

Sassenheim heeft als centrale kern een bekend en herkenbaar winkelgebied met een breed aanbod aan dagelijkse en niet-dagelijkse artikelen en een prettig winkelklimaat. Nieuwe, duurzaam ontwikkelde, woningen, gebouwd op inbreidingslocaties, voldoen aan actuele behoeften van de bewoners. Station Sassenheim is een motor geworden voor nieuwe bedrijfsmatige ontwikkelingen met een aantrekkende werking voor bedrijven met buitenlandse klanten. Jagtlust is inmiddels gerevitaliseerd en heeft een uitstraling passend binnen de uitgangspunten van de nota "Werklandschap Jagtlust, ontwikkelingsvisie 2010-2020". Het bedrijventerrein Oosthoutlaan is binnen de uitgangspunten van de nota "Intensiever ruimtegebruik bedrijventerreinen Teylingen" duurzaam ontwikkeld.

Voorhout

In Voorhout is inmiddels een aantal (inbreidings-) locaties duurzaam ontwikkeld met woningen, waarvoor het programma is afgestemd op de actuele marktbehoefte. Voorhout houdt naar verwachting nog een strategische voorraad grond over, die kan worden ingezet voor verdere ontwikkeling van de lokale woningmarkt. De woon- en werkgebieden in Sassenheim en Voorhout sluiten goed aan, zijn goed ontsloten en zijn optimaal ingepast in het landschap.

De Herenstraat en omgeving is een prettig winkelgebied voor de bewoners van deze kern. De bewoners van Voorhout worden uitstekend gefaciliteerd voor dagelijkse boodschappen en beschikken over de basiswinkels voor niet-dagelijkse boodschappen. Lokale bedrijven en instellingen werken samen op het gebied van maatschappelijk betrokken ondernemen. In Voorhout zijn de onderzoeks- en veredelingskassen te vinden van innovatieve bollentelers. De noordelijke randweg is gerealiseerd in Voorhout. Tussen Sassenheim en Voorhout is een nieuwe recreatieplek ontstaan bij landschapspark Roodemolenpolder.

Warmond

Warmond is in 2020 het brandpunt voor wat betreft toerisme, recreatie en cultuur voor Teylingers en voor regionale bezoekers. Warmond beschikt in 2020 over een divers en kwalitatief hoogwaardig aanbod aan toeristisch-recreatieve voorzieningen, leisure, wandel-, fiets-, en vaarroutes en activiteiten die zijn geënt op de kernwaarden water (De Kagerplassen) en natuur (Veenweidegebied). Het aantal mogelijkheden voor dagrecreatie op Koudenhoorn is uitgebreid en parkeren in Warmond is zelfs op wat drukker dagen mogelijk.

Nieuwe zorgorganisaties hebben zich in Warmond gevestigd, aangetrokken door het bestaande zorgcluster en de natuurlijke omgeving. Vanzelfsprekend blijft Warmond een prima plek om te wonen.

3 Economische ontwikkeling per sector

Om het streefbeeld, en daarmee de ambities van gemeente en ondernemers, te bereiken, zet de gemeente Teylingen in op de volgende economische hoofdsectoren, in volgorde van prioriteit:

1. **bollencultuur;**
2. **toerisme, recreatie en evenementen;**
3. **bedrijventerreinen;**
4. **detailhandel;**
5. **wonen.**

Randvoorwaardelijke speerpunten voor het nastreven van het streefbeeld zijn:

- **kwaliteit van het landschap.** Nieuwe ontwikkelingen moeten inpasbaar zijn binnen de kwaliteit en het beeld van het huidige landschap. Een belangrijk onderdeel hiervan is de verbetering van toegankelijkheid en leefbaarheid van het bollengebied. Manieren om dit te verbeteren zijn bijvoorbeeld betere infrastructuur en gefaciliteerde verzamelplaatsen;
- **mobilititeit en infrastructuur.** Door de groei van de mobiliteit en de verdere ontwikkeling van de Greenport Duin- en Bollenstreek, zal de bereikbaarheid van de regio onder druk blijven staan. Een goede bereikbaarheid van Teylingen en het in goede banen leiden van de in- en uitgaande pendel en doorgaande stromen, zijn belangrijke randvoorwaarden voor de leefbaarheid in de kernen en een succesvolle economische ontwikkeling. Daarom wordt gewerkt aan een nieuwe verkeersstructuur in de regio, waarbij aan de zuid- en de noordkant nieuwe oost-west verbindingen worden aangelegd en knelpunten op bestaande wegen in het middengebied worden aangepakt. Een belangrijke ontwikkeling voor het openbaar vervoer is de opening van station Sassenheim. Dit station vervult de functie van een transferium voor alle modaliteiten. De kwaliteit van de busverbindingen kan echter nog verbeterd worden. Voor de corridor Noordwijk-Sassenheim-Schiphol wordt een bussysteem met HOV-kwaliteit ontwikkeld. In Warmond speelt de keuze tussen kwaliteit van de openbare ruimte versus de groeiende parkeerbehoefte;
- **onderwijs en Arbeidsmarkt.** De gemeente zet zich in om het samenwerkingsproces tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren, met name als het gaat om onderwijs gericht op innovatie in de bollensector in een regionaal verband.

Als aparte bijlage zijn vijf themakaarten opgenomen die de belangrijkste ruimtelijke gevolgen van het economische beleid aangeven. De kaarten zijn gethematiseerd naar de speerpunten: toerisme en recreatie, bedrijventerreinen&kantoren, detailhandel, wonen en infrastructuur (randvoorwaarde).

De herstructurering van de bollenstreek heeft een flinke impuls gekregen door de oprichting van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM). Ruimtelijk zijn door de GOM tientallen plannen opgepakt. Extra aandacht voor de economische ontwikkeling van de streek is het doel van de **Economische Agenda Greenport**. Momenteel werkt Teylingen in regionaal verband aan het opstellen van de speerpunten voor deze economische agenda.

3.1 De bollencultuur (buitengebied)

De bollensector is en blijft voor Teylingen van vitaal economisch belang. Het algemeen beeld is minder, maar grotere bedrijven, met een groter productievolume. De opgaven voor Teylingen sluiten aan bij de regionale opgaven voor het bollenareaal die zijn vastgelegd in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) uit december 2009. Dit rapport bevat de kaders die de zes gemeenten in de Bollenstreek (inclusief Teylingen), de Greenport gemeenten, hebben afgesproken.

De GOM is het regionaal ontwikkelbedrijf ten behoeve van de herstructurering van de Duin- en Bollenstreek. De GOM is in maart 2010 opgericht door de zes Greenportgemeenten. De missie van de GOM is het door middel van actieve gebieds- (her)ontwikkeling tot stand brengen van een economisch en ruimtelijk vitale Duin- en Bollenstreek. De GOM zal door grondexploitaties zelf een deel van het geld genereren om projecten te financieren. Hiernaast komt financiering naar verwachting uit fondsen als bijvoorbeeld FES.

De GOM zal ontwikkelingsplanologie inzetten om de gewenste bewegingsruimte te scheppen, zonder de noodzakelijke bescherming overboord te zetten. De GOM heeft het mandaat om in de komende jaren, in samenwerking of zelfstandig, maximaal 600 nieuwe woningen in het buitengebied van de Greenportgemeenten te ontwikkelen. Kansen voor de toekomst, gericht op vitaliteit en kwaliteit, liggen met name in de ontwikkeling van de sector in de breedte. Kansen liggen in herstructurering, herverkaveling, herbestemming, meervoudig ruimtegebruik, combinaties van functies, handel, innovatie, kennisontwikkeling en de teelt van bijzondere bolgewassen. De gemeente wil graag faciliteren en zal zich proactief voor de sector opstellen.

Daarnaast dient samenwerking te worden gezocht met innovatieve bedrijven en kan de betrokkenheid met de arbeidsmarkt en het onderwijs (kennisinstellingen) nog aanzienlijk worden verbeterd. Momenteel werken we aan het opstellen van een nieuw bestemmingsplan landelijk gebied. In dit nieuwe bestemmingsplan wordt een vertaling gemaakt van initiatieven van de GOM en wordt planologische medewerking verleend aan concrete initiatieven van de GOM.

De agrarische handel- en exportbedrijven (AHE) maken onderdeel uit van de bollensector. In de toekomst komen er geen nieuwe bedrijven bij en zullen er van de 80-90 huidige bedrijven naar verwachting nog 30-40 sterke bedrijven over zijn. In het Pact van Teylingen staat dat AHE-bedrijven verplaatst dienen te worden naar agrarische bedrijventerreinen. In de praktijk komt deze verplaatsing moeizaam of niet van de grond. In het nieuwe beleid wordt onder bepaalde voorwaarden gepleit voor uitbreiding van AHE-bedrijven op locatie. Dit verdient vanuit bedrijfseconomisch oogpunt de voorkeur boven concentratie op agrarische bedrijventerreinen. Uitgangspunt is dat eerst compensatie plaatsvindt, voordat uitbreiding groen licht krijgt. Een en ander wordt via het bestemmingsplan landelijk gebied gefaciliteerd. Hierin worden mogelijke concentratiegebieden aangegeven. Verder gaan wij voor het landelijk gebied meer flexibele voorwaarden hanteren voor wijzigingen binnen bestemmingsplannen.

De glastuinbouw in Teylingen is gerelateerd aan broeierijen en de onderzoeksfunctie voor bloembollen, ook wel 'ondersteunend glas' genoemd. Dit soort kassen en laboratoria (veredelingsbedrijven) zouden op locatie moeten blijven en de mogelijkheid moeten krijgen om hun kassen technisch te renoveren en optimaliseren.

De Bollenstreek is sterk in de teelt van bijzondere bolgewassen (narcissen, tulpen, dahlia's en hyacinten) en vaste planten. Andere belangrijke pijlers zijn kennisontwikkeling, handel, transport, toerisme, veredeling en (andere) onderzoeksfuncties. Deze vormt het bestaansrecht van Greenport Duin- en Bollenstreek.

Daarnaast zijn recreatie en toerisme (in relatie tot de bollenteelt) van groot belang en tevens een onderscheidende factor voor Greenport Duin- en Bollenstreek. Er is kritische massa nodig om de positie en de groene uitstraling van Greenport Duin- en Bollenstreek te behouden en te versterken. Daarom is behoefte aan een groter areaal, dat niet alleen in de Bollenstreek kan worden gevonden. Meervoudig ruimtegebruik kan hier uitkomst bieden.

Er is zowel beperkende als stimulerende regelgeving nodig om ontwikkelingen mogelijk te maken en creatieve oplossingen te stimuleren. Greenport Duin- en Bollenstreek en GOM spelen hierin de komende jaren een cruciale rol.

3.2 Toerisme, recreatie en evenementen

De toeristisch- recreatieve inzet van Teylingen is om een veelzijdig en aantrekkelijk gebied voor kleinschalige dagrecreatie te zijn. Om deze positie te versterken dienen verbeteringen in het buitengebied van kleinschalige voorzieningen, zoals routes en aanlegvoorzieningen, te worden uitgevoerd.

Ruïne van Teylingen

Teylingen hecht grote waarde aan haar groene uitstraling en wil zich toeristisch positioneren als 'draaideur naar twee werelden': het bollencomplex en het Groene Hart (plassen en polders) met als pijlers: water, natuur en cultuur, waarbij water regionaal gezien de onderscheidende en (ver)bindende factor is. In en rond Teylingen zijn volop mogelijkheden voor ontspanning en recreatie. De belangrijkste troeven van de gemeente Teylingen op het gebied van toerisme en recreatie zijn de Kagerplassen, het eiland Koudenhoorn, de Ruïne van Teylingen, de Veenweidegebieden en de bollenvelden.

Als bijdrage aan een verbeterde toeristische ontsluiting voor Teylingen is in december 2011 het nieuwe station Sassenheim geopend. Station Sassenheim dient als toegangspoort en schakelpunt tussen enerzijds het bollengebied en anderzijds het Groene Hart; de Veenweidegebieden in de richting van Warmond.

Ten behoeve van het **verbeteren van de bereikbaarheid van het water** moet in alle polders rondom de Kagerplassen ruimte voor recreatieve ontwikkelingen worden geboden in het nog te ontwikkelen bestemmingsplan buitengebied. Jachthavens zijn belangrijke economische aanjagers en hebben bovendien een poortfunctie om het water te bereiken.

Mede voor het verbeteren van bereikbaarheid over water maar zeker ook in bredere zin, is Teylingen met een adviseur economische zaken vertegenwoordigd in de begeleidingsgroep ter bepaling van het **gebiedsprofiel Hollandse plassen**. Dit gebiedsprofiel is één van de eerste gebiedsprofielen die de provincie Zuid-Holland laat samenstellen. Teylingen zit samen met Holland Rijnland en de provincie in de begeleidingsgroep. Hoewel in eerste instantie een ruimtelijk proces, heeft het grote invloed op de ontwikkelingsmogelijkheden van ondernemers in het gebied.

Troefkaarten voor verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme waar wij als gemeente op in willen zetten zijn:

- de **Roodemolenpolder** tussen Sassenheim en Voorhout, als plek voor kleinschalige dagrecreatie. Deze polder wordt ingericht als een landschapspark, de toegankelijkheid (over land en water) wordt verbeterd en kleinschalige elementen als picknickplaatsen en (vis)steigers worden toegevoegd;
- de **Veerpolder te Warmond** verder laten uitgroeien tot een gethematiseerd bedrijventerrein en lokaal centrum voor overdekte leisure, watergerelateerde bedrijvigheid en wellness;
- versterking **Kagerplassen** als aantrekkelijk watersportgebied. Recreatie-eiland **Koudenhoorn** is één van de toegangspoorten tot de Kagerplassen met een groot aantal

passantenplaatsen. Dit veelzijdige recreatiegebied biedt verdere mogelijkheden om de kleinschalige dagrecreatie beter te benutten. Verbetering van het ligstrand en de horeca zijn hier nodig en in voorbereiding.

- Het eiland is geschikt voor hengelsport, fietsen, trimmen, zwemmen, luieren of wandelen en bevat een prachtig natuur- en stiltegebied;
- het toegankelijk maken van de **Boterhuispolder** voor routes en extensieve recreatie komt in de uitvoeringsfase, hiervoor is € 2 miljoen subsidie door de provincie toegekend;
- de ontwikkeling van **jachthavens** moet worden gefaciliteerd. Anders kan niet worden voldaan aan de in de recreatievisie aangegeven uitbreiding met 800 ligplaatsen in jachthavens, die voor 2017 gerealiseerd moet worden. Uitbreiding van het aantal ligplaatsen is een belangrijke factor om het varen op de Kagerplassen te bevorderen. Het doel is om het Kagerplassengebied in de periode tot 2017 uit te laten groeien tot een kwalitatief hoogwaardig en veelzijdig watersportgebied. Met eigentijdse voorzieningen, voldoende aanlegplaatsen en ligplaatsen (onderdeel van visie Toerisme en Recreatie). Omdat een groot deel van de polders om de Kagerplassen in het Groene Hart liggen, moet daarbij wel veel aandacht worden besteed aan de landschappelijke inpassing. Ook moet de locatie zowel over het land als het water (goed) te ontsluiten zijn. In dat licht zijn voor het realiseren van jachthavens de Boterhuispolder, Zweilanderpolder, Hellegatspolder, kansrijker dan de Hemmeerpolder en Hofpolder.

De bovengenoemde ontwikkelingen, waarvan sommige al in de uitvoeringsfase zitten, worden door ons waar noodzakelijk actief gestimuleerd en ondersteund.

Bij de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling wil de gemeente uitvoering geven aan acties, maatregelen en projecten, zoals benoemd in het **Uitvoeringsprogramma T&R** en het **Marketingplan Recreatie & Toerisme**. Beide zijn door de Raad vastgesteld als richtinggevend kader. Voor de uitvoering van projecten uit het Uitvoeringsprogramma is

budget beschikbaar onder de voorwaarde van externe medefinanciering. Daarom moet financiering worden aangetrokken voordat gestart kan worden met de individuele projecten (zoals Koudenhorn en Boterhuispolder). Voor het Marketingplan is geen budget beschikbaar en uitvoering is dus beperkt. Ook voor het T&R beleid is een goede samenwerking tussen belanghebbende partijen (ondernemers, gemeente, promotieorganisaties als VVV en ZHBT) van groot belang.

Teylingen heeft elk jaar een afwisselende kalender met **evenementen**, variërend van de traditionele Schippertjesdagen in Warmond, tot het grootschalige en regionale Bloemencorso. Behoud en ondersteuning van bestaande en nieuwe onderscheidende evenementen is de kern van beleid voor evenementen, al zullen moeilijke keuzes gemaakt moeten worden in het kader van de gedeeltelijke afbouw van onze subsidiemogelijkheden.

3.3 Bedrijventerreinen en kantoren

3.3.1 Bedrijventerreinen

De kern van het beleid voor bedrijventerreinen in Teylingen is behoud en optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen door intensief ruimtegebruik. Hiernaast verwachten we dat er na 2020 nieuwe bedrijventerreinen bij moeten komen om aan de vraag te kunnen blijven beantwoorden. Ook voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen is het nieuwe station Sassenheim een aanjager. De gemeente ziet zichzelf als partner van het bedrijfsleven en hecht veel waarde aan de werkgelegenheid die we in onze gemeente hebben. Wij zijn trots op de trekkers die in Teylingen gevestigd zijn.

Bij revitalisering van bestaande bedrijventerreinen dient het principe van duurzaamheid voorop te staan en dient er intensiever, hoger en dieper gebouwd te worden. Duurzaamheid in relatie tot bedrijventerreinen kan bereikt worden door in eerste instantie duurzame bouw (bijvoorbeeld cradle-to-cradle en goede isolatie). In de beheer- en exploitatiefase betekent duurzaamheid het maximaal beperken van vervuiling en uitstoot, het bevorderen van veilige exploitatie, het gebruik van groene energie en energiebesparing. Om dit te ondersteunen is de nota "Intensief ruimtegebruik Bedrijventerreinen Teylingen" opgesteld door DHV (2009).

In Teylingen zijn 8 bedrijventerreinen aanwezig en wordt één nieuw terrein ontwikkeld. Met uitzondering van het AKZO-terrein zijn alle terreinen gemengde bedrijventerreinen.

De bedrijventerreinen Voorhout en Sassenheim-Zuid zijn relatief nieuw en nog niet volledig uitgegeven. Ook binnen het agrarisch bedrijventerrein liggen nog een aantal vrije percelen die door de huidige eigenaar niet worden gebruikt. Bij bedrijventerrein Industriekade wordt de laatste hand gelegd aan de herstructurering. Teylingen zet in op verduurzaming van de bestaande bedrijventerreinen, de beeldkwaliteit en het bieden van een venster op het landschap (met andere woorden, het voorkomen van aaneengesloten geveldozen). Een initiatief om bedrijventerreinen te verduurzamen, is medio 2011 genomen door Grontmij en TOV in samenspraak met de gemeente. Voor dit **duurzaamheidsproject bedrijventerreinen** is het Greenib bedrijventerrein overeengekomen dat zij als pilotproject optreden. Het Greenib terrein heeft een reputatie als goed georganiseerd, particulier gemanaged, bedrijventerrein.

Als onderdeel van de regionale bedrijventerreinenstrategie voert de regio een **Regionale Behoefteraming Bedrijfshuisvesting** uit. Het doel hiervan is vast te stellen hoeveel nieuw bedrijventerrein noodzakelijk is, zodat we in de gemeente en in de regio voldoende nieuwe bedrijventerreinen aanleggen die in kwaliteit en omvang voldoen aan de vraag van bedrijven binnen de verschillende sectoren. Eveneens in het kader van de regionale bedrijventerreinenstrategie werken wij samen om de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen te bevorderen. De **Pilot herstructurering bedrijventerreinen** is een project waarbij is gestart met herstructurering van 7 regionale bedrijventerreinen. De herstructurering van de Wasbeekerlaan/Jagtlust is er één van. Het uiteindelijke doel is om in de regio 25 bedrijventerreinen te herstructureren en klaar te stomen voor duurzaam gebruik in de toekomst. Aanvullend op de regionale bedrijventerreinenstrategie werken wij mee aan het **'Experiment Vraag en Aanbod'**. Dit is een initiatief om bedrijven te ondersteunen die moeite hebben met het vinden van een nieuwe locatie binnen de gemeente waar ze zijn gevestigd dan wel de directe omgeving. Naast Teylingen werken de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest, Noordwijk en Katwijk hier aan mee. Deze gemeenten

werken samen met de andere partners; kamer van Koophandel, Holland Rijnland en Bedrijfsleven Rijnland.

Wij ondersteunen onze bedrijven op het gebied van beveiliging. De Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Teylingen is een initiatief van een aantal bedrijven om samen te werken op het gebied van veiligheid. De gemeente Teylingen ondersteunt de stichting bij haar streven naar het Keurmerk Veilig Ondernemen.

In 2009 is besloten dat op de Veerpolder transformatie naar wellness en leisure wordt ondersteund. De ontwikkeling wordt waar mogelijk actief gestimuleerd en ondersteund. In het nieuwe in voorbereiding zijnde bestemmingsplan bedrijventerreinen is de ruimte hiervoor opgenomen. Voor de herstructurering van het hierboven genoemde Wasbeekerlaan/Jagtlust (in Sassenheim) is in het kader van de uitvoering van de regionale bedrijventerreinenstrategie een plan van aanpak opgesteld. De gemeente stimuleert en faciliteert deze ontwikkelingen.

Het Greenib terrein (bedrijventerrein De Wetering en een stuk van Jagtlust) is nog in

ontwikkeling en kent ook nog de mogelijkheid van uitbreiding met 5 hectare bruto. Aan de Oosthoutlaan wordt een nieuw bedrijventerrein ontwikkeld van bruto 6 hectare bruto (3,1 hectare netto). De zoeklocatie nabij het station Sassenheim die in de toekomstvisie wordt genoemd is geschrapt.

Voor de periode tot 2020 wil de gemeente de uitbreidingsbehoefte van bestaande bedrijven faciliteren door uitplaatsing naar andere bedrijventerreinen/locaties mogelijk te maken. Innovatieve bedrijven uit de bollensector met een uitbreidingsbehoefte, zullen aanspraak kunnen maken op ruimte die voorhanden is op de Teylingse bedrijventerreinen. Ook is het wenselijk om een bedrijfsverzamelgebouw te faciliteren voor startende en kleinschalige ondernemers. Niet alleen om ondernemingen beter te accommoderen, maar ook om lokale werkgelegenheid en potentieel kansrijke bedrijven te behouden.

In de periode na 2020 groeit naar verwachting de behoefte aan ruimte voor bedrijventerreinen en zijn de huidige uitgeefbare kavels uitgegeven. Daarom is het voor de hand liggend een oplossing te zoeken in regionaal verband. Ook in de regio is het echter onzeker of voldoende nieuwe bedrijventerreinen kunnen worden gevonden om te ontwikkelen.

Zoals al eerder is aangegeven zal de infrastructuur in Teylingen moeten meegroeien met de mogelijke uitbreidingen op bedrijventerreingebied.

De gemeente denkt daarom dat het noodzakelijk is om binnen Teylingen nieuwe locaties te vinden. De volgende locaties zijn in beeld om na 2020 in gebruik te nemen als bedrijventerrein:

- 's-Gravendamseweg (aan beide kanten);
- de locatie nabij NS-station Sassenheim (zone tussen spoor en A44);
- A44 nabij de AKZO (tussen AKZO, Leidsevaart en Rijksweg).

's-Gravendamseweg

3.3.2 Kantoren

Teylingen heeft **lokaal kantorenbeleid** vastgesteld. Momenteel wordt dit vertaald in bestemmingsplannen en initiatieven worden hieraan getoetst.

Met de locaties Warmonderweg en NS-station Sassenheim is gekozen voor goed bereikbare (via weg en spoor) kwalitatieve locaties die ruimtelijk goed in te passen zijn. De omgeving van NS-station Sassenheim wordt een aantrekkelijke, multifunctionele plek waar voorzien is in, binnen een kleinschalige zone (gelegen tussen de A44 en het spoor, aan weerszijden van de Wasbeeklaan), een combinatie van kantoren, horeca, een transferium en parkeren. Consequentie van deze keuze is dat aan andere kantoorontwikkelingen geen medewerking kan worden verleend.

De mogelijkheden van ontwikkeling van nieuwe kantoren zijn vastgelegd in de notitie "slimme keuzes voor kantoren in Teylingen" die door Stec is opgesteld. Hierdoor worden vraag en aanbod van kantoren beter op elkaar aangesloten. In regionaal verband werken wij aan **de Regionale Kantorenstrategie**. Nieuw regionaal beleid voor kantoren is noodzakelijk omdat regionaal (en zelfs landelijk) het kantooraanbod de vraag naar kantoorruimte overstijgt.

3.4 Detailhandel

Naast de reguliere detailhandel behoren ook markt- en standplaatsen tot dit speerpunt. De winkelvoorzieningen van de drie kernen in Teylingen hebben de afgelopen jaren een flinke kwaliteitsimpuls gekregen in termen van straatbeeld, verblijfskwaliteit en winkelassortiment. De uitbreidingsruimte voor winkels in Teylingen in de toekomst is relatief beperkt. De belangrijkste reden hiervoor is afvloeiing van winkelend publiek naar de nabijgelegen grote steden. Het is zaak om de kritische massa en keuzemogelijkheden van met name het winkelaanbod in niet-dagelijkse goederen op peil te houden de komende jaren. De gemeente kan hier een faciliterende rol in spelen met het doel de vitaliteit en kwaliteit van het winkelapparaat op peil te houden.

Gezien de dynamische ontwikkeling van de Nederlandse detailhandel geloven wij in een flexibel beleid waar we optimaal mee kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen die vragen om detailhandelbeleid. Actuele trends die wij relevant voor Teylingen achten zijn ondermeer:

- schaalvergroting en branchevervaging;
- de invloed van internetshoppen: groei online verkopen met 15% per jaar;
- winkeliers zonder cross-channel strategie (fysieke winkel geconbineerd met internetshop) blijven achter;
- beleving van winkels en winkelcentra steeds belangrijker.

In de regio wordt een onderzoek gedaan naar de verkleuring van PDV locaties door vestiging van andere dan grootschalige detailhandelszaken. Teylingen stuurt aan op een herziening van de **Regionale Detailhandelsstructuurvisie**, waarmee we regionaal een kader kunnen geven voor de gehele veranderende markt.

Sassenheim

Sassenheim kan de komende jaren haar rol als centrale lokale winkelkern waar maken. Het aanbod voor niet-dagelijkse producten in Sassenheim zal verder worden versterkt waarmee het centrum een verdere kwaliteitsimpuls krijgt. Sassenheim heeft op het gebied van de deelbranches kleding, mode en wonen een behoorlijk aanbod. We willen Sassenheim graag als vitaal winkelhart ontwikkelen en inzetten op een bovenlokaal winkelgebied dat de mogelijke effecten van krimp in de toekomst kan doorstaan. De afronding van het Voorhavenkwartier in Sassenheim is in dit kader een wenselijke ontwikkeling voor de verdere uitbouw van lokaal winkelhart Sassenheim, met name voor niet-dagelijkse goederen.

Er zijn in Sassenheim drie binnenstedelijke herontwikkelingsprojecten in het winkelcentrum in voorbereiding. Alledrie betreft het supermarktlocaties. Bij twee van de locaties (de oude Albert Heijn-locatie en de Digros) is sprake van uitbreiding van winkelruimte en appartementen. Het derde project is de herontwikkeling van (delen van) de locatie Hortusplein, bij de bestaande Hoogvlietlocatie.

Oude Albert Heijn locatie

Op bedrijventerrein Jagtlust wordt een grootschalige detailhandels locatie gerealiseerd. Hierin kunnen zich een grote bouwmarkt (3.000 m²) en twee woonwinkels (elk 1000 m²) vestigen. Het betreft een o.a verplaatsing en uitbreiding van een vestiging die nu nog is gevestigd aan de Koetsiersweg.

In het algemeen moet het detailhandelbeleid er op gericht zijn om branches die echt ondervertegenwoordigd zijn in de gemeente, met name in niet-dagelijkse goederen, vestigingsruimte te bieden, bij voorkeur dus in Sassenheim. Het gaat bijvoorbeeld om winkels in de categorie kleding en mode, hobby, plant en dier, bruin- en witgoed die relatief gezien ondervertegenwoordigd zijn. Het versterken van de winkelstructuur met winkels uit ondervertegenwoordigde categorieën maakt de noodzaak voor de eigen inwoners om hiervoor buiten de gemeente te gaan winkelen kleiner (met andere woorden: het vergroot de binding met de eigen winkelkern).

Voorhout

De ambitie voor de kern Voorhout is het verder opbouwen van een compact winkelcentrum voor een dorpskern met winkels in (hoofdzakelijk) dagelijkse goederen. De verdere ontwikkeling van het winkelapparaat van Voorhout moet met name plaatsvinden in de Herenstraat. In 2009 is het project Herenstaete opgeleverd, waarin naast een grote supermarkt ook kleinere winkeleenheden en appartementen gevestigd zijn.

In de Herenstraat zijn nog verbeteringen mogelijk op het gebied van toekomstige branchering gericht op dagelijkse goederen en basiswinkels voor niet-dagelijkse goederen (na herontwikkeling van sommige panden) en de samenhangende kwaliteit. De gemeente neemt een actieve rol in als het gaat om het verder vorm geven van de Herenstraat.

Warmond

Warmond heeft een beperkt winkelaanbod, met als basis een moderne Albert Heijn vestiging. In Warmond liggen kansen om de recreatieve rol van deze kern verder vorm te geven door middel van het winkelaanbod. Er liggen kansen voor specifieke detailhandel op het gebied van kunst en cultuur en watersport. Aandachtspunt voor beide is wel de kritische massa die de winkels nodig hebben om te kunnen functioneren.

Markt en standplaatsen Teylingen

Teylingen heeft het standplaatsenbeleid herzien. Daarnaast wordt in regionaal verband gekeken wij naar de mogelijkheden voor samenwerking bij weekmarkten. Samen met de gemeenten Hillegom, Noordwijk, Noordwijkerhout en Lisse onderzoeken wij of samenwerking en verzelfstandiging van de weekmarkten een optie is. Dit in voorbereiding op de herziening van de marktverordening.

In Teylingen zijn er markten in Voorhout en in Sassenheim. Markten dragen bij aan de toestroom van (fysiek) winkelend publiek, waardoor ook extra verkoop bij de 'gewone' winkels wordt gegenereerd. Standplaatsen zijn meer een aanvulling op het bestaande winkelaanbod, ook de openingstijden komen doorgaans overeen met die van het 'vaste' winkelaanbod. Standplaatsen zijn er in alle drie de kernen.

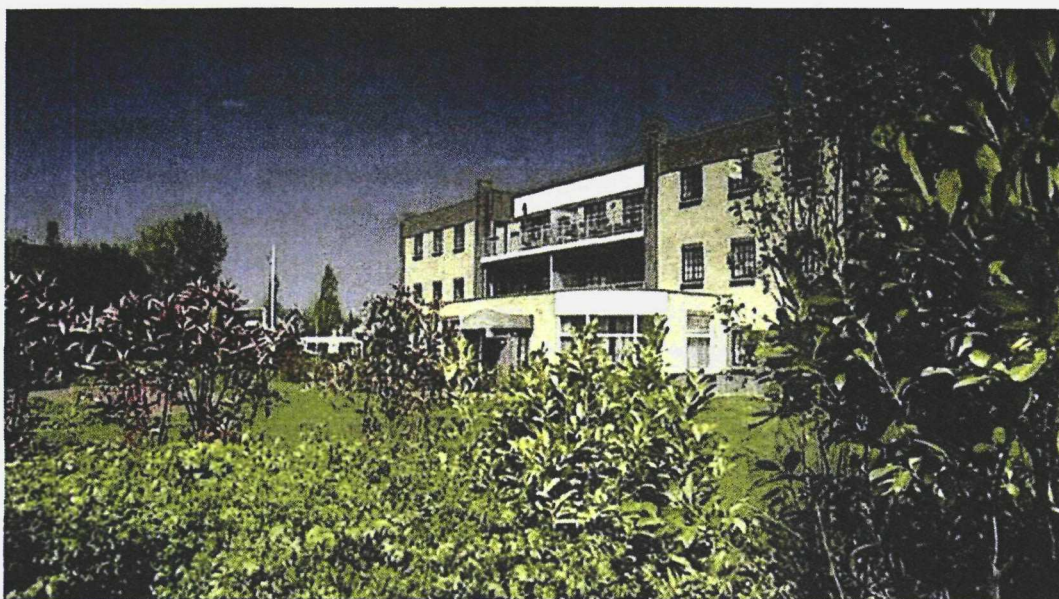
Een belangrijk onderdeel van dit nieuwe beleid is de visievorming over een meer marktconforme, klantgerichte en moderne organisatie voor de markt. De basis van het nieuwe beleid is het bieden van beslissingsbevoegdheid over marktbeleid aan de marktkooplui zelf. Deze bevoegdheid strekt van het innen van het marktgeld tot en met de invulling van kramen (producten en diensten). Dit geeft de markt een kans om te opereren als één bedrijf. De overheid (gemeente) krijgt dan een nieuwe rol als toezichthouder op afstand. De keuze voor een (rechts-)vorm en werking van de op te richten nieuwe marktorganisatie kan alleen komen van de marktkooplieden zelf, zij moeten dit dus zelf oppakken. Het ligt voor de hand om, in het kader van professionaliteit, de oprichting van een marktvereniging met de vier andere bollengemeenten op te zetten.

3.5 Wonen

Teylingen is een prettige plek om te wonen. Het beschikt over drie aantrekkelijke kernen en sterke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten, die kenmerkend zijn voor de regio. Bij de bouw van nieuwe woningen zal rekening gehouden moeten worden met ontgroening, vergrijzing en verdunning (gemiddeld minder inwoners per huishouden).

• Behoeftte aan differentiatie

In de nieuwbouwprogramma's zou het accent meer moeten liggen op afstemming van de woningen op specifieke doelgroepen die van toenemend belang zijn in de toekomst. Gedifferentieerd bouwen dus voor starters, gehandicapten en senioren. Om in te zetten op vitaliteit en kwaliteit voor wonen in Teylingen en om actief in te gaan tegen mogelijke krimp wil Teylingen jongeren binden aan onze gemeente. Dit doen we door starterleningen te verstrekken aan (jonge) woningkopers.

Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen zet Teylingen verder in op duurzaamheid in het bouwproces en op concentratie van woningen in enkele gebieden. Er wordt ingezet op zoveel mogelijk inbreiding op bestaande woonlocaties in de kernen. Op deze manier kan de resterende natuurlijke omgeving behouden blijven.

- **Marktomstandigheden vereisen flexibiliteit**

De onzekere marktomstandigheden voor woningen nopen tot een flexibele instelling en aanpassing aan geldende marktomstandigheden. In de **Koersnotitie Teylingen (Strategische Hoofdlijnen, mei 2011)** heeft het College daarom aangegeven de discussie te willen entameren over de lokale en regionale overcapaciteit en de voortgang van geprojecteerde (grote) woningbouwlocaties. Het college gaat met ontwikkelaars in Teylingen en gemeenten in de regio rond de tafel om de huidige en toekomstige overcapaciteit aan de orde te stellen. In dit regionaal overleg staan de haalbaarheid en de geschiktheid van de voorgenomen locaties centraal.

Teylingen (totaal)

Uitgangspunt voor Teylingen is dat de gemeente in haar eigen woningbehoefte kan voorzien en een beperkte opvangfunctie heeft voor de regio. De meest recente lange termijn woningbouwprognose gaat uit van **2.450 woningen tot en met 2030** (bron: DHV Actualisatierapport wonen en werken december 2010). Gezien het huidige planaanbod betekent dit een overcapaciteit aan huidige plannen van ongeveer 700 woningen binnen de huidige bebouwingscontour. Kortom, een afstemmingsslag is nodig om de toekomstige vraag en aanbod nader op elkaar af te stemmen.

Ecorys heeft een woningmarktonderzoek¹ voor Teylingen uitgevoerd waarbij de verwachte jaarlijkse vraag per kern tot en met 2030 per prijsklasse is afgezet tegen de nieuwbouwplannen voor Teylingen. In het algemeen toont het rapport aan dat de subtiele veranderingen die de Teylingse woningmarkt in de periode tot en met 2030 zal ondergaan, een passende, verfijnde afstemming met het te bouwen aanbod behoeft, hetgeen een duidelijke centrale regie vereist.

Op basis van de vergelijking tussen de verwachte marktvraag en het planaanbod per woningsegment kunnen de volgende indicatieve (mis-)match risico's en oplossingen worden geconstateerd op de lange termijn voor Teylingen.

¹ Woningmarktscan Teylingen, Ecorys maart 2011

Sassenheim

Sassenheim kent enkele inbreidingslocaties voor woningbouw, maar ook wat grotere locaties zoals Overteylingen. De gemeente gaat de ontwikkeling van de locatie Langeveld duurzaam oppakken.

Voorhout

Het woningprogramma voor de wijk Hoogkamer moet worden afgestemd op het programma voor binnenstedelijke locaties in Teylingen. Het grootste gereserveerde gebied voor de bouw van nieuwe woningen in Teylingen na 2030 ligt in Voorhout. Voor het gebied Nieuw Boekhorst ligt het accent op ontwikkeling in de periode tot en met 2030. Naast woningen zullen er in de nieuwe wijk ook sportieve en maatschappelijke voorzieningen (bijvoorbeeld scholen en kinderdagopvang) komen. De polder Boekhorst heeft een strategische functie als ruimte voor de lange termijn uitbreiding van de woningvoorraad. Nieuwbouw wordt hier op de lange termijn (na 2030) niet onmogelijk gemaakt.

Warmond

Ook Warmond kent enkele inbreidingslocaties. Zo zijn er plannen voor woningen op de locatie van de voormalige gemeentewerf. Daarnaast is er een wens om in Warmond een brede school te realiseren.

3.5.1 Oplossingsrichtingen woningbouw voor de lange termijn, 2010-2030

Wanneer de verwachte marktvraag voor woningen vergeleken wordt met het planaanbod in de gemeente Teylingen over de gehele periode 2010-2030, dan is de totale vraag groter dan het aanbod. Er is met name te veel meergezinskoopaanbod/appartementen gepland (circa 400 woningen teveel).

Het **advies** in het woningmarktrapport (van Ecorys) is samen te vatten onder drie noemers.

1) Faseren voorziet in de lokaler wordende woningvraag op termijn. Een aantal deeladviezen hierbij is;

- er is in de gemeente een disbalans tussen de vraag naar nieuwbouwwoningen en het planaanbod per kern (met name vanaf 2020);
- na 2020 wordt de verwachte vraag lokaler omdat zij voor een groter gedeelte wordt uitgeoefend door senioren huishoudens, die liever over korte afstand binnen de kern/wijk verhuizen. Het planaanbod na 2020 is geconcentreerd in Voorhout.

2) Benut kansen. Deeladviezen onder andere:

- het is aan te raden om meer flexibiliteit in het nieuwbouwprogramma aan te brengen, zodat plannen in de tijd vooruit geschoven kunnen worden, koop naar huur en meergezins naar eengezins kan worden omgezet;
- er ontstaat een relatief grote vraag naar kwalitatief betere huurwoningen;
- de lange termijnvooruitzichten voor verhuur en geleidelijke uitponding van kwalitatief beter nieuwbouwaanbod geschikt voor senioren zijn, door gebrek aan planlocaties na 2020, met name in Sassenheim en Warmond gunstig te noemen.

3) Differentiëren en herprogrammeren. Deeladviezen onder andere:

- overwogen kan worden een deel van het meergezinskoopaanbod te vervangen door levensloopgeschikte eengezinshuur- en koopwoningen. Hierdoor wordt het productaanbod vergroot en de vraag in de breedte beter bediend, wat leidt tot meer afzet van woningen. Dit is met name van toepassing in Voorhout.

Het aanpassen van ontwikkelingen op locaties (prioriteren, faseren en/of herprogrammeren) moet worden gezien in het licht van de passendheid van de bestaande woningvoorraad en de opgaven en doelstellingen per kern. Zoals al eerder aangegeven vergt de sensitiviteit en complexiteit van de woningbouwopgave een coördinerende en sturende rol van de gemeente.

3.6 Mobiliteit en infrastructuur (randvoorwaardelijk)

Een goede infrastructuur is de 'Haarlemmerolie' voor een gezonde lokale en regionale economie. Op het gebied van infrastructuur toont de gemeente Teylingen de komende jaren veel daadkracht. Het is essentieel voor zowel inwoners als bedrijven (werkgelegenheid) om knelpunten in infrastructuureel gebied weg te nemen. In Februari 2010 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld door de gemeenteraad.

Het GVVP bestaat uit vier onderdelen: verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeren en leefbaarheid. De verschillende modaliteiten (openbaar vervoer, auto, fiets) komen daarin terug. Station Voorhout en het station Sassenheim zijn onderdeel van het

Stedenbaanconcept. Dat betekent dat de doelstelling is op de langere termijn 6 treinen per uur per rijrichting te laten stoppen op deze stations.

Naast het GVVP zal de gemeente Teylingen zich regionaal sterk maken voor een reeks van maatregelen om verbetering te brengen in de gebrekkige ontsluiting van de Duin- en Bollenstreek (oost-

west verbindingen richting A4 en A44). Diverse projecten in de regio zijn hiervoor van belang, zoals de Rijnlandroute en bereikbaarheid NOG. Andere belangrijke projecten zijn aanpassing aansluiting A44 – N444 (bij het postviaduct), het veiliger en overzichtelijker maken van op- en afritten A44, het vernieuwen van het openbaar vervoer, het verbeteren van de fietsinfrastructuur en het toevoegen van de Nagelbrug (als verbinding tussen Herenstraat Voorhout en de N444) en de Noordelijke Randweg Voorhout.

3.7 Arbeidsmarkt en leefbaarheid (randvoorwaardelijk)

Het aantal banen binnen de gemeente is gestaag gegroeid tot 2009. Gedurende het jaar van economische recessie 2009 nam het aantal banen licht af. Als gevolg hiervan is het aantal arbeidsplaatsen begin 2010 met 5,5% afgenomen tot een totaal aantal arbeidsplaatsen in Teylingen van ruim 12.700. In vergelijking met andere gemeenten heeft Teylingen een relatief hoge arbeidsparticipatie. Bovendien heeft Teylingen met 3% werkloosheid de laagste werkloosheid in de Bollenstreek. In de toekomst zetten we in op verdere groei van werkgelegenheid in onze gemeente.

De werkloosheid in Teylingen is aanzienlijk lager dan het Nederlandse gemiddelde. Naar verwachting wordt het arbeidspotentieel tussen 2012-2015 krapper. In het streven naar een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is de afgelopen jaren veel in gang gezet vanuit kenniscentra voor de bollensector, onderwijsinstellingen en bedrijven. Hierbij staan beroepenoriëntatie in het VMBO, leeropdrachten en stages in het MBO en een leven lang leren op de werkvloer centraal.

3.8 Kunst, cultuur en subsidies

Teylingen wil zich profileren als aantrekkelijke, leefbare gemeente op het gebied van kunst en cultuur voor eigen inwoners en voor bezoekers van buiten de gemeente. Sinds december 2009 heeft de gemeente haar eigen kunst- en cultuurbeleid. Als speerpunten voor kunst- en cultuurbeleid zijn cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie voor Teylingen benoemd. Van belang is dat inwoners oud, maar vooral ook de jongere generatie, meedoen aan culturele activiteiten.

Teylingen gaat in het kader van noodzakelijke ombuigingen 'back to basic' wat subsidies betreft. In de breedte worden subsidies afgebouwd of verminderd voor sport- en cultuurverenigingen. Mensen die in Teylingen gaan sporten, muziek gaan maken of een boek lenen uit de bibliotheek, moeten daarvoor betalen. Uitgangspunt is dat verenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor de eigen exploitatie. De onderhoudsbijdrage aan de velden van

buitensportverenigingen wordt stopgezet. De gemeente faciliteert alleen nog de accommodaties en ondersteunt de minder draagkrachtige inwoners doormiddel van de regeling sport en cultuur Teylingen.

De consequenties voor de organisaties zijn divers. Gevolg is in ieder geval dat verenigingen actief op zoek moeten naar financiële middelen, door sponsoring of andere (inventieve) methoden. Uiteindelijk verwachten we dat de sporters en andere gebruikers een (beperkte) hogere prijs zullen moeten betalen voor het uitoefenen van hun hobby.

4 Uitvoering en doorkijk 2040

4.1 Ontwikkelingsperspectief per pijler: vertaling naar beleidskader

De tijdshorizon voor dit Economisch Beleidsplan is het jaar 2020. Teylingen kan in de periode 2012-2020 haar economische positie versterken door haar sterke punten (beter) te benutten, alert en adequaat in te spelen op de kansen voor de toekomst en het oplossen van knelpunten.

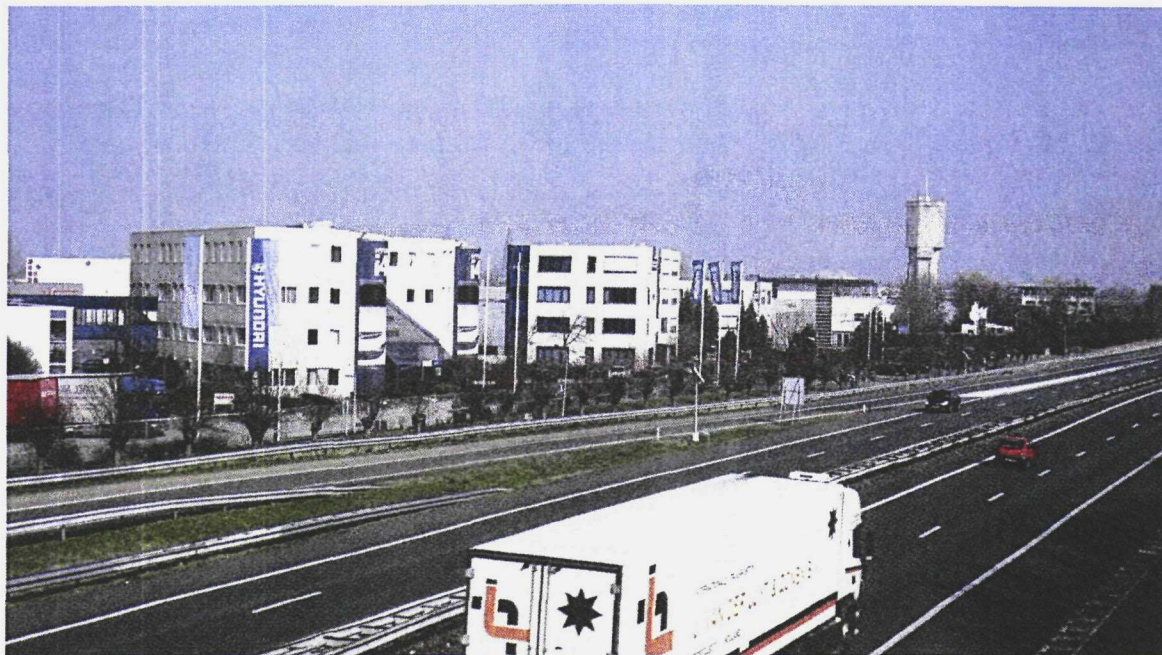
In het vorige hoofdstuk is per speerpunt een beeld geschetst hoe Teylingen zich zou moeten ontwikkelen en welke acties nodig zijn om dat te verwezenlijken. Dit leidt tot de volgende centrale beleidsopgaven.

Pijler 1: proactief economisch beleid voor vitaliteit en kwaliteit

- Een gunstig vestigingsklimaat creëren voor winkels. Waar mogelijk faciliteren van versterking van het winkelapparaat in de drie kernen, met het accent op Sassenheim. Verbetering van de omgevings- en verblijfskwaliteit, parkeermogelijkheden en verkeersveiligheid.
- Actieve regie en monitoring ten behoeve van uitvoering van een duurzaam, marktgericht en flexibel woningbouwprogramma met accenten op starters en senioren (tevens pijler 4).
- Teylingen maakt het mogelijk voor toetreders op de woningmarkt om startersleningen te krijgen; een maatregel om starters aan te moedigen om in Teylingen te blijven wonen.
- Lokale infrastructurele opgaven voor vitaliteit: aanleggen Noordelijke Randweg Voorhout en aanpakken parkeerdruk Warmond.

Pijler 2: benutten strategische locatie en aanjagen werkgelegenheid

- Behoud en versterking lokale werkgelegenheidspositie.
- Het benutten van selectieve, duurzame mogelijkheden voor uitbreiding van kantoorruimte op strategische locaties.

Pijler 3: Regionale samenwerking en afstemming

- Inzetten op de Economische Agenda Greenport, regionaal economisch beleid in wording.
- De bollensector: actieve voortrekkersrol en invloed op ontwikkelingen binnen Greenport Duin- en Bollenstreek en de GOM. Teylingen optimaliseert faciliteiten voor de sector, zoekt haar buurgemeenten op om vitaliteit van de bollensector te bewerkstelligen en omarmt de streek.
- Regionale voortrekkersrol op het gebied van infrastructuur en mobiliteit, waarbij het belang van onze groene uitstraling niet uit het oog wordt verloren. Het gaat om verder om rekening te houden met gevolgen van het nieuwe werken (minder ruimte per kantoor) en om de groeiende ruimtebehoeften van onze transportsector in het oog te houden.
- Fysiek gezien gaat het om de oost-west verbindingen zoals de N.O.G. (Noordelijke Ontsluiting Greenport), de RijnlandRoute en de RijnGouwelij n en de ontwikkeling van de hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) verbinding Duin- en Bollenstreek - Schiphol.

Pijler 4: Duurzame ontwikkeling en groene uitstraling

- Het oppakken van een regionale rol op het gebied van duurzame bedrijfshuisvesting; door keuzemogelijkheden, intensief ruimtegebruik en duurzame ontwikkeling voor bedrijventerreinen (tevens behorend bij pijler 2 en 3).
- Duidelijke en actieve profilering van het toeristisch-recreatieve product op basis van aanwezige kernkwaliteiten, kwaliteitsverbetering en productontwikkeling, verbeteren van samenhang en samenwerking en gerichte promotie van het toeristisch-recreatieve product. Momenteel is er geen budget voor uitvoering van T&R beleid, maar de verdere ontwikkeling van deze sector in onze gemeente zal de druk opvoeren om hier op in te zetten.

4.2 Uitvoering: de rol van de gemeente en het bedrijfsleven

Het uitgangspunt van ons economisch beleid is dat gezonde en kansrijke economische sectoren behouden blijven en dat aanwezige kansen worden benut om op een verantwoorde wijze verder te groeien. Dit vraagt om een toenemende inzet van de gemeente en ondernemers ten aanzien van planning, uitvoering en ontwikkeling. Daarmee in lijn geldt dat een behoorlijke dekkingsgraad (qua deelname aan en invloed op de ontwikkeling van Greenport Duin- en Bollenstreek en organisatiegraad van de ondernemers) nodig is om de benodigde inzet en deskundigheid voor een goed samenspel met de gemeente te garanderen.

Met name op het gebied van woningbouw en bedrijventerreinen wil de gemeente een proactieve rol innemen. Ontwikkeling volgens duurzaamheidsnormen is hierbij ons uitgangspunt. Op het gebied van woningbouw nopen de moeilijke marktomstandigheden tot een flexibele houding om de woonprogramma's af te stemmen op de specifieke marktbehoeften. Op het gebied van bedrijventerreinen zien wij een kans om een grotere regionale rol op ons te nemen. Teylingen heeft een strategische ligging in de regio en bovendien is geconstateerd dat Holland-Rijnland een dreigend tekort aan bedrijventerreinen heeft. De kans ligt er voor Teylingen om in de periode tot en met 2020 en erna, extra werkgelegenheid in de gemeente te genereren door de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen. Hier willen we proactief aan werken.

De gemeente wil samen met de sectoren en ondernemersverenigingen uitvoeringsprogramma's ontwikkelen. Verhoging van de organisatiegraad bij sectoren en ondernemersverenigingen is belangrijk om het draagvlak voor de uitvoering van projecten en daarmee de kans van slagen te vergroten. Ondernemers worden gestimuleerd om te investeren in kwaliteit, innovatieve producten, middelen en mensen. De gemeente kan kaders bieden voor ontwikkeling en van ondernemers wordt gevraagd de ruimte binnen die kaders aan te grijpen. Alleen dan is er perspectief voor een gezonde en groeiende economie in de gemeente Teylingen (en de regio).

4.2.1 Ondernemersfonds

De gemeente streeft er naar om een ondernemersfonds in werking te laten treden. De middelen uit het fonds kunnen worden opgebouwd op verschillende manieren. Een belangrijke manier is de opbrengst van OZB voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen. Via deze manier draagt ook elke ondernemer bij aan het fonds.

Het ondernemersfonds kan ingezet worden voor collectieve belangen van de ondernemers die buiten de scope van de eigen bedrijfsvoering liggen. Het gaat om zaken als veiligheid, leefbaarheid, vestigingsklimaat en gezamenlijke promotie en marketing. Het ondernemersfonds moet evenwichtig worden uitgegeven, bijvoorbeeld door gebieds- of clustergericht te werken, zodat zoveel mogelijk ondernemers baat hebben bij de werking ervan. Uiteindelijk moet een ondernemersfonds leiden tot een beter vestigingsklimaat voor bedrijven en een verhoging van de omgevingskwaliteit.

Er is een Stichting Ondernemersfonds Teylingen (OFT) in oprichting. Zowel de OFT als de TOV hebben aangegeven de verschillende mogelijkheden van een ondernemingsfonds nog eens goed af te willen wegen. De gemeente is van mening dat het initiatief voor een ondernemingsfonds vanuit de ondernemers zelf moet komen. Er zal daarom pas nader initiatief komen vanuit de gemeente als er een helder omschreven voorstel van de kant van de ondernemers is ingediend. Invoering van het Ondernemersfonds wordt niet eerder verwacht dan 2012 of 2013.

4.2.2 Rol van de gemeente

Wij hebben voor de structurele uitvoering van gemeentelijk economisch beleid een structurele capaciteit van 0,6 fte beschikbaar. Deze capaciteit zal de komende jaren niet worden uitgebreid en worden ingezet op regionale afstemming en opstellen van beleid. Veel van de werkzaamheden voortvloeiend uit dit beleid liggen bij andere functies binnen de gemeente. In deze nota is integraal opgenomen waar de gemeente op economisch gebied aan werkt. Lopende (beleids)trajecten of recent opgeleverd economisch beleid dat is besproken in deze nota, dat lokaal of regionaal wordt uitgevoerd of in voorbereiding is, is hieronder samenvattend weergegeven.

- Gebiedsprofiel Hollandse plassen (bovenregionaal)
- Regionale Behoefteraming Bedrijfshuisvesting (regionaal)
- Experiment Vraag en Aanbod bedrijfshuisvesting (regionaal)
- Regionale Kantorenstrategie (regionaal)
- Regionale Detailhandelsstructuurvisie (regionaal)
- Pilot herstructurering bedrijventerreinen (regionaal)
- Economische agenda Greenport Bollenstreek (Greenport Bollenstreek)
- Samenwerking weekmarkten (Greenport Bollenstreek)
- Duurzaamheidproject bedrijventerreinen (lokaal)
- Kantorenbeleid (lokaal)
- Beveiliging bedrijventerreinen (lokaal)

In het algemeen zal de gemeente een aantal functies vervullen bij het stimuleren van de economische groei:

Bieden van kaders

In de nota's op deelgebieden, in bestemmingsplannen, regelgeving en vergunningen zullen heldere kaders opgenomen moeten worden zodat duidelijkheid wordt geschapen voor ondernemers. Deze kaders moeten er op gericht zijn ondernemers ruimte te bieden voor ontwikkeling en zo min mogelijk administratieve lasten. We willen ons flexibel opstellen als het gaat om bieden van ontwikkelingsmogelijkheden binnen van bestemmingsplannen, maar geven geen carte blanche voor elke (door ondernemers) gewenste ontwikkeling. Dit betekent dat we van geval tot geval een oordeel zullen vellen over bestemmingsplanwijzigingen, met als basis een coöperatieve houding. Als ondernemers weten waar ze aan toe zijn, kan hierop in de bedrijfsplannen en met (toekomstige) investeringen en activiteiten worden geanticipeerd.

Faciliteren

De gemeente zal zich op verschillende manieren faciliterend opstellen richting het bedrijfsleven. Door middel van een goede en snelle dienstverlening, informatievoorziening en afhandeling van aanvragen, maar ook door het (mede) organiseren van bijeenkomsten en het stimuleren, aanjagen en ondersteunen van activiteiten en projecten. De verdere ontwikkeling van diverse economische sectoren vraagt om een gemeentelijke overheid die actief initiatieven probeert uit te lokken (aanjagen en stimuleren), te begeleiden en helpt te promoten. Maar ook om ruimte te bieden, op de goede plek en met bewaking van de omgevingskwaliteit.

Verbinden

De gemeente staat midden in de samenleving en onderhoudt vele contacten zowel in de private sector als publieke sector. De gemeente kan daardoor een verbindende factor vormen voor het bij elkaar brengen van sectoren, individuele bedrijven en instellingen zodat er synergievoordelen kunnen ontstaan. Een voorbeeld hiervan is het bij elkaar brengen van de bollensector en de toeristisch-recreatieve sector, die samen voor economische dragers in het buitengebied kunnen zorgen, zodat het waardevolle cultuurlandschap behouden kan worden.

Participeren

De gemeente denkt dat de inwoners, organisaties en ondernemers van Teylingen goede ideeën hebben. Daarom betrekken wij hen al in een vroeg stadium bij belangrijke projecten. Wij stimuleren daar ondernemers om mee te denken, mee te doen en mee kiezen. Zo is iedereen meer betrokken en uiteindelijk meer tevreden over een project.

Financiering

Bij een sterkere en meer gerichte aandacht voor de verschillende deelsectoren en de lokale economie als geheel, hoort naast een personele ook een financiële inzet. Het kan hier gaan om algemene randvoorwaardelijke maatregelen die het hele bedrijfsleven ten goede komt, in infrastructuur of bijvoorbeeld een nieuw glasvezelnetwerk.

Voor een selectief aantal projecten zal de gemeente Teylingen zelf mankracht en een financiële bijdrage leveren. Een voorbeeld hiervan is de **Economische agenda Greenport** en het hiermee aansluiten op het **Topsectorenbeleid** van de rijksoverheid. Een financiële bijdrage heeft de bedoeling om andere (private) partijen ook in bewegingen te krijgen om mee te investeren.

Teylingen zal, door middel van de regionale samenwerking in de Economische agenda Greenport, gestalte geven aan het Topsectorenbeleid. Dit beleid staat voor ondermeer het bevorderen van deregulering van subsidies en generieke (fiscale) maatregelen. Een aantal subsidies wordt geschrapt en het bedrijfsleven krijgt een rol bij het bepalen van onderzoeksthema's van kennisinstellingen (het bedrijfsleven zal hier zelf ook voor een deel aan meebetalen). Van de tien topsectoren zijn voor Teylingen met name agrofood, hightech, logistiek, tuinbouw en chemie van belang.

Met deze investeringsbereidheid willen wij laten zien dat onze gekozen speerpunten ons ernst zijn. Wij zijn er van overtuigd dat dan ook het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties gaan meedoen. Dat we samen meer voor elkaar krijgen dan de bekende som der delen. Hierdoor zullen ook mogelijkheden ontstaan voor cofinanciering vanuit bijvoorbeeld provinciale, landelijke of Europese fondsen. Van belang is om daarbij als gemeentelijke overheid een partner te zijn, waar het bedrijfsleven van op aan kan. Alleen door een duidelijke visie, een consistent beleid en een langdurige investeringsbereidheid kunnen we gezamenlijk de vruchten plukken. De gemeente zal zich actief inzetten om de subsidiemogelijkheden optimaal te benutten.

4.2.3 Rol van het bedrijfsleven

Organiseren

De gemeente staat open voor het samen met de sectoren en ondernemersverenigingen ontwikkelen van uitvoeringsprogramma's. Verhoging van de organisatiegraad bij sectoren en ondernemersverenigingen is belangrijk om het draagvlak voor de uitvoering van projecten en daarmee de kans van slagen te vergroten. Dit vraagt initiatieven van zowel de ondernemers die nog geen lid zijn, als van de ondernemersverenigingen zelf.

Ondernemen

Ondernemen betekent ondermeer investeren in kwaliteit, innovatieve producten, middelen en mensen. De gemeente kan kaders bieden voor ontwikkeling. Van ondernemers wordt gevraagd de ruimte binnen die kaders actief aan te grijpen. Alleen dan is er perspectief voor een gezonde en groeiende economie in de gemeente Teylingen (en de regio).

Leefomgeving en vestigingsklimaat

Door te investeren in hun vastgoed en omgeving kunnen ondernemers bijdragen aan het verbeteren van het vestigingsklimaat en de leefomgeving.

4.3 Doorkijk naar 2040

De visie 2040 'Kompas voor de toekomst' voor de gemeente Teylingen is in 2009 opgeleverd en heeft het centrale thema 'Moderne Dorpen, Midden in de Wereld'.

Dit centrale thema is uitgewerkt tot zeven uitgangspunten voor beleid:

- koesteren van de drie kernen met ieder hun eigen karakter;
- verder verhogen van de kwaliteit van de openbare ruimte (ook in het buitengebied);
- toekomstbestendig, duurzaam en hoogwaardig maken van het woningbestand;
- bevorderen van duurzaamheid in de breedte;
- vasthouden van de sociale samenhang en de actieve betrokkenheid van de inwoners;
- samenwerken met inwoners, bedrijven en instellingen;

- versterken van de samenwerking binnen de Bollenstreek.

De visie 2040 is het resultaat van een uitvoerige discussie met bewoners, bedrijven en instellingen over vragen als: 'wat vinden we belangrijk voor de toekomst?', 'wat maakt Teylingen uniek?' en 'wat wil Teylingen zijn in 2040?' Deze uitgangspunten vormen daarom het kompas voor toekomstige plannen en voornemens van de gemeente. Een kompas dat handig en nodig is. Het zorgt voor eenduidigheid in het beleid en geeft de ambities weer van de gemeente. "Dit is wat we willen bereiken de komende jaren".

4.4 SWOT-analyse²

Interne aspecten	
Sterke punten	Zwakke punten
• Strategische ligging in de Randstad • Relatief veel hoger opgeleiden • Relatief lage werkloosheid • Relatief hoge arbeidsparticipatie • Programma Holland Rijnland voor betere aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt • Gezonde productiestructuur • Verbeterde detailhandelstructuur • Plannen Herenstraat en Herenstaete • Aantal sterke toeristische troeven: Kagerplassen, de Ruïne van Teylingen, Recreatie-eiland Koudenhorn de bollenvelden, evenementen, Veenweidegebieden • Diversiteit toeristisch-recreatief product • Participatie in Greenport Duin- en Bollenstreek • Halte Schiphollijn bij Station Sassenheim, dat kan dienen als kantelpunt tussen Veenweidegebied en bollenvelden en als multifunctionele ontwikkelingslocaties (horeca, kantoren, transferium)	• (regionale) Arbeidsmarkt voor ouderen ongunstig • Krimpde arbeidsmarkt en krimpend aantal arbeidsplaatsen in Teylingen • Ondervertegenwoordiging bepaalde branches detailhandel • Oost-west verbindingen (wegennet; aansluiting op A4 en A44) • Slechte ontsluiting noordelijke bollenstreek • Ontoereikend openbaar vervoer • Stijgende kosten voor gebruikers (sport)verenigingen en bibliotheek als gevolg van bezuinigingen subsidiebeleid • Kwaliteit en professionaliteit toeristisch-recreatieve sector • Wandel- en fietsroutes rond de Kagerplassen • Samenhang toeristisch-recreatieve product • Weinig/geen georganiseerde promotie toeristisch-recreatieve product
Externe factoren	
Kansen	Bedreigingen
• Duurzaamheid als motor voor gebiedsontwikkeling • Greenport Duin- en Bollenstreek/GOM • Herstructurering, herverkaveling, herbestemming, meervoudig ruimtegebruik en combinaties van functies in de bollensector • Dreigend tekort aan bedrijventerreinen in Holland Rijnland. Optimaal benutten bestaande bedrijventerreinen door herontwikkeling en revitalisering en uitbreiding na 2020 om in te spelen op regionale vraag • Ontwikkeling van goed bereikbare en duidelijk herkenbare winkelgebieden in de kernen Sassenheim en Voorhout. Sassenheim is centrum voor niet-dagelijkse goederen. • Ontwikkelen duurzame, marktconforme woningen op selectieve locaties	• Ontgroening en vergrijzing van de bevolking stelt uitdagingen aan de vitaliteit van de gemeente, bijvoorbeeld voor het behoud van diversiteit van winkels en voorzieningen. • Verdunning in het aantal huishoudens (afname van het gemiddeld aantal bewoners per huis) stelt specifieke eisen aan toekomstige woningbouw. • Dreigend tekort aan arbeidskrachten MBO-4 en HBO-niveau • Bollenstreek Provinciaal Landschap (beperkte bebouwing) • Rode contouren (verstedelijking, bedrijventerreinen en grootschalige leisurevoorzieningen, verblijfsrecreatie) • Te weinig slagkracht afzonderlijke gemeenten (infrastructuur)

² SWOT staat voor Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats.

• Bollenstreek Provinciaal Landschap • Toeristisch-recreatieve benutting bollenvelden, veenweidegebied en plassen • Kwaliteitsverbetering (upgrading) toeristisch-recreatieve product • Verbeteren toeristische uitstraling • Recreatieve ontwikkeling Koudenhoorn • Verbinden toeristische troeven (routes, arrangementen) • Toeristische merkbekendheid Teylingen • VVV-organisatie (vrijwilligers)	

Wasbeekerlaan februari 2011

Wasbeekerlaan maart 2012

5 Conclusies en slotwoord

5.1 Conclusies

De conclusies voor ons economisch beleid 2012 – 2020 hebben we geordend naar de vier ambitie pijlers. In de vorige hoofdstukken hebben beleid in uitvoering en oplossingsrichtingen (aanzetten tot nieuw beleid) door elkaar heen gelopen. Bij de conclusies concentreren we ons op de laatst genoemde beleidsvoornemens die nog tot beleid en bijbehorende uitvoeringsprogramma's moeten komen. We zijn ons ervan bewust dat veel van de beschreven ontwikkelingen die in de conclusies zijn beschreven investeringen vergen van het bedrijfsleven. Een belangrijke functie van dit economisch beleid is ook aangeven hoe Teylingen haar economische ontwikkeling ziet, met het doel investeringen van het bedrijfsleven te entameren.

Pijler 1: proactief economisch beleid voor vitaliteit en kwaliteit

De bollensector willen we in de breedte versterken om de economische vitaliteit te waarborgen in de toekomst. Kansrijke agrarische handel- en exportbollenbedrijven (AHE) willen we de kans geven te groeien, door in het bestemmingsplan landelijk gebied voorwaarden op te nemen die ruimte bieden voor ontwikkeling. Economische clusters in het bollengebied gericht op kennisontwikkeling, handel, transport, toerisme, veredeling en (andere) onderzoeksfuncties, willen wij stimuleren. Deze clusters vormen immers het bestaansrecht van Greenport Duin- en Bollenstreek.

Vitaliteit en kwaliteit in onze winkelkernen willen we bevorderen door concentratie van de regionale winkelfunctie voor niet-dagelijkse goederen in Sassenheim. Ook de ontwikkeling van winkelkern Voorhout heeft onze volle aandacht. We willen bijdragen aan behoud van kritische massa en keuzemogelijkheden in Sassenheim. Daarom gaan we gebiedsontwikkeling faciliteren gericht op het versterken van het winkelhart van Sassenheim.

Bij wonen gaat het, naast de duurzame bouw van nieuwe woningen, om het ontwikkelen van gedifferentieerde, doelgroepgerichte nieuwe woningen (met de nadruk op starters en senioren). Deze dragen voor een deel, door toevloeiing van nieuwe bewoners, bij aan de vitaliteit van de Teylingse gemeenschap. Deze woningen dienen in het juiste tempo gefaseerd op de markt komen. Om dit te bewerkstelligen is een goede samenwerking met marktpartners en een duidelijke regierol van de gemeente noodzakelijk om overaanbod in deelsectoren te voorkomen. Om bij te dragen aan vitaliteit in de wijken worden startersleningen verstrekt aan starters op de woningmarkt. Hierdoor kan je ook beter waarborgen dat de leeftijdsopbouw zo optimaal mogelijk is.

Pijler 2: benutten strategisch positie en aanjagen werkgelegenheid

Voor wat betreft het afwegen van het zakelijke (economische) belang versus het gemeenschappelijke belang is Teylingen vaak genoodzaakt om het specifieke geval te beoordelen, op basis van een flexibel beleid. Dit geldt bijvoorbeeld bij de snelle ontwikkelingen op gebied van detailhandel en bij afstemming van vraag en aanbod op de woningmarkt, maar ook bij (toeristische) ontwikkelingen in het buitengebied die vragen om een bestemmingsplanwijziging.

Op het gebied van bedrijventerreinen denken we een groeiende regionale rol te kunnen innemen op basis van onze strategische en relatief goed bereikbare locatie. Teylingen zorgt ervoor dat er de komende jaren genoeg ruimte beschikbaar is en blijft, voor bedrijven die zich hier willen vestigen. Voor (internationaal opererende) bedrijven en kantoren is Station Sassenheim en de nabijheid van Schiphol een belangrijke positieve factor die we willen benutten om groei in het aantal arbeidsplaatsen in Teylingen te bevorderen. Bij Station Sassenheim biedt de zone tussen spoor en A44 de mogelijkheid om een kleinschalige en aantrekkelijke nieuwe zone te realiseren waar kantoren, horeca, een transferium en parkeren gecombineerd worden.

Hiernaast speelt aan de aanbodkant het dreigende tekort aan bedrijventerreinen in Holland Rijnland. We willen bestaande bedrijventerreinen optimaal benutten door herontwikkeling en revitalisering en verwachten uitbreiding met nieuwe terreinen na 2020 om in te spelen op regionale vraag.

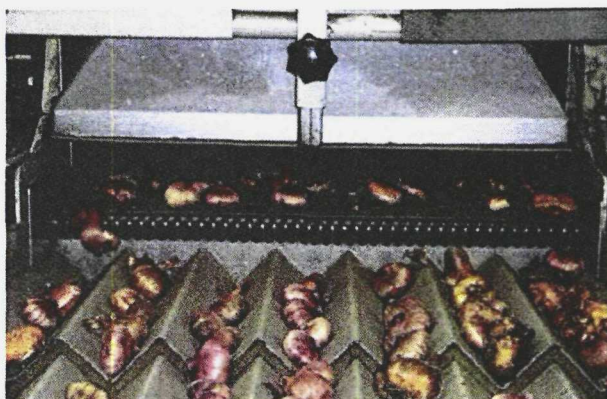
Pijler 3: Regionale samenwerking en afstemming

Teylingen profileert zich regionaal als een gemeente die bereid is om door samenwerking een beter gemeenschappelijk resultaat te bereiken.

Op regionaal-economisch gebied is de **Economische Agenda Greenport** een sleuteldocument. Teylingen zet zich actief in om deze agenda tot een succes te maken. Onderdeel hiervan is het regionaal gestalte geven aan het landelijke Topsectorenbeleid. Andere regionale beleidskaders waar Teylingen zich momenteel actief voor inzet, zijn het Gebiedsprofiel Hollandse Plassen, de Regionale Kantorenstrategie, de Regionale Detailhandelsstructuurvisie en de Pilot herstructurering bedrijventerreinen.

Wij onderschrijven de doelstellingen GOM en faciliteren deze organisatie proactieve wijze als het gaat om de toekomst van ons vitale bollengebied. Toerisme en recreatie zetten we onder in op de rol van de Kagerplassen, veenweide- en bollengebied als regionaal uitloopgebied van de stedelijke agglomeratie (met name Leiden).

Een belangrijk knelpunt voor een deel onze economische ontwikkeling zijn zwakke plekken in onze infrastructuur. Op dit gebied willen wij een regionale voortrekkersrol, onder andere om de oost-west verbindingen, N.O.G. (Noordelijke Ontsluiting Greenport), de RijnlandRoute en de RijnGouwelijs en de ontwikkeling van de hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) verbinding Duin- en Bollenstreek – Schiphol te stimuleren.

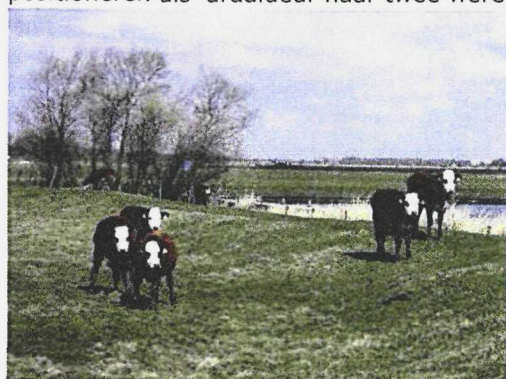
van de
op

Voor
andere

van
de

Pijler 4: Duurzame ontwikkeling en groene uitstraling

Teylingen hecht grote waarde aan haar groene uitstraling en heeft als toeristisch- recreatieve inzet een veelzijdig en aantrekkelijk gebied te zijn voor kleinschalige dagrecreatie. Wij willen ons toeristisch positioneren als 'draaideur naar twee werelden': het bollencomplex en het Groene Hart (plassen en

polders) met als pijlers water, natuur en cultuur. Water is regionaal gezien de onderscheidende en (ver-)bindende factor. De duurzame ontwikkeling van onze toeristische sector heeft met name te maken met het bevorderen van de toegankelijkheid en beleefbaarheid van onze toeristische gebieden. Op projectbasis is en wordt hier aan gewerkt, onder andere door het ontwikkelen van verzamelplaatsen in het bollengebied en routes naar- en jachthavens op- de Kagerplassen. Een betere benutting en ontsluiting van Koudenhoorn staat ook hoog bij de toeristische prioriteiten. Op Koudenhoorn moet nog veel gebeuren om de volledige recreatieve potentie van het eiland waar te maken. De eerste stappen hiervoor zijn al genomen. Als de beschreven

ontwikkelingen in uitvoering zijn zullen we moeten anticiperen hoe we de toeristische marketing en VVV-functie effectief kunnen organiseren.

Gegeven de investeringen die wij verwachten de komende jaren denken wij dat bedrijventerreinen uitstekend geschikt zijn voor het uitvoeren van onze duurzaamheidsstrategie. We denken hierbij aan duurzame bouw maar ook aan duurzaamheid en veiligheid in de beheer- en exploitatiefase. In het kader van het 'duurzaamheidsproject bedrijventerreinen' is het Greenib bedrijventerrein benoemd als pilotproject. Het uiteindelijke doel is om alle bedrijventerreinen in Teylingen duurzaam te maken.

Ook voor onze toekomstige woningvoorraad zetten we vol in op duurzaamheid. We zullen bijvoorbeeld onderzoeken of nieuwe woonwijken in Voorhout kunnen worden voorzien van een duurzame energiebron.

5.2 Slotwoord

Dit Economisch Beleidsplan vormt het sluitstuk van een intensief en interactief proces van de gemeente met ondernemers en ondernemersverenigingen in de gemeente, de Kamer van Koophandel Den Haag, vestiging Lisse en Greenport Duin- en Bollenstreek, om te komen tot een toekomstbeeld voor de economie in de gemeente Teylingen.

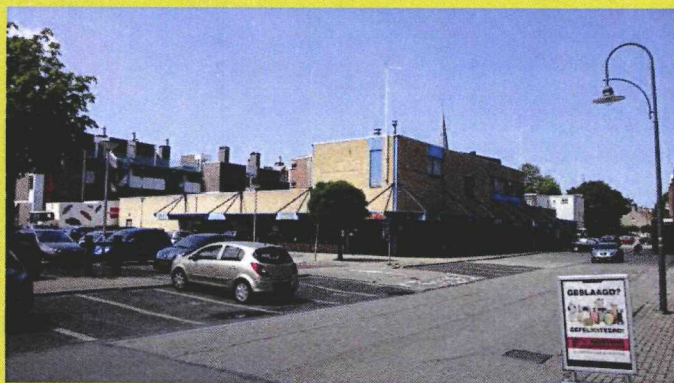
De gemeente is in het bijzonder de lokale ondernemersvereniging TOV, WOKB en de TOV-sector Handel, Industrie en Dienstverlening (HID) zeer erkentelijk voor hun inzet, het actief meedenken over de invulling van het proces en de voorgestelde ideeën en adviezen, zowel in de bilaterale consultaties als tijdens de werkconferenties.

Met dit Economisch Beleidsplan is het proces echter niet ten einde. Het is nu zaak om de streefbeelden voor 2020 uit te werken in deelnota's, uitvoeringsprogramma's en concrete acties, maatregelen en projecten.

De gemeente Teylingen vertrouwt erop dat in goede samenwerking met het bedrijfsleven invulling kan worden gegeven aan de duurzame economische ontwikkeling binnen de gemeente Teylingen.

Actieprogramma Economisch beleidsplan

gemeente
TEYLINGEN

Actieprogramma economisch beleidplan

In bijlage van het economisch beleidplan is een groot aantal suggesties opgenomen voor uit te voeren acties. Een deel van die acties loopt al of is in voorbereiding. En voor een deel zijn het suggesties voor de langere termijn of moet nog worden afgewogen of de actie te realiseren is. In het economisch beleidsplan zijn de actuele activiteiten beschreven. Dit actieplan geeft per speerpunt aan wat de acties zijn die het meeste prioriteit hebben en/of die een wezenlijke bijdrage hebben aan de economie van Teylingen en/of die passen binnen het begrip laaghangend fruit. Dit wil niet zeggen dat andere lopende zaken of nog te overwegen zaken niet van belang zijn.

Bollencultuur (Greenport Duin en Bollenstreek):

Binnen de structuurvisie en het nieuwe bestemmingsplan buitengebied worden keuzes gemaakt die de ruimtelijke herstructurering en schaalvergroting mogelijk maken. Dit moet gefaciliteerd worden door het aanwijzen van concentratiegebieden en het op andere plekken beperken van de bouw mogelijkheden. Hiermee wordt de ruimtelijke kwaliteit van het gebied verbeterd (o.a. verbeteren openheid van het gebied), kan de toeristische waarde van het bloembollengebied beter worden benut en kunnen bedrijven doorontwikkelen. Hierbij hoort ook ruimte bieden voor verplaatsing van bedrijven. Ook moet worden beoordeeld of de ruimte-voor-ruimte regeling ruimer kan worden toegepast of aangepast om de ontwikkeling van het gebied te ondersteunen.

Ook wordt de GOM actief gestuurd en ondersteund in haar werkzaamheden zoals actief grondbeleid en het bijbehorend instrumentarium (grondbank, ontwikkelingsfonds, investeringsfonds, vergunningen op maat, condities scheppen, enz). Hierbij moet ook aandacht zijn voor bedrijfsbeëindiging.

In samenwerking met de gemeenten in de bollenstreek wordt gewerkt aan een economische agenda Greenport Duin- en Bollenstreek. Dit proces wordt bestuurlijk getrokken door de gemeente Teylingen. Het moet o.a. leiden tot een betere samenwerking tussen ondernemers, overheid, onderzoek en onderwijs binnen de bollenstreek. Maar ook tot een actieve en toekomstgerichte Greenport die een rol kan spelen in het topsectorenbeleid van de rijksoverheid. Onderdeel van de economische agenda is ook een uitvoeringsprogramma.

Recreatie en toerisme

Op het gebied van toerisme en recreatie zijn veel initiatieven. Zowel vanuit de markt als vanuit de overheid. Aan de volgende projecten wordt door ons uitvoering gegeven:

- Recreatieve inrichting Eiland Koudenhoorn inclusief historische werf;
- Aanleg passantenplaatsen op Koudenhoorn;
- Boterhuispolder (toegankelijk maken voor extensieve recreatie);
- Uitkijkpunt over de Kagerplassen

In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied wordt ruimte geboden voor de ontwikkeling van (recreatieve) nevenactiviteiten door agrariërs en ruimte voor de ontwikkeling of uitbreiding van zelfstandige jachthavens.

Detailhandel

Uit het DPO blijkt dat een aantal branches ondervertegenwoordigd is in de drie kernen. In de bestemmingsplannen van de centra wordt de vestiging van bedrijven uit deze branches waar mogelijk gefaciliteerd. Dit kan echter maar in beperkte mate. Wel kan door het aantrekkelijk maken en houden van de centra de vestiging worden gestimuleerd. Wij zetten om dit te verwezenlijken in op de volgende 2 punten.

1. Prioriteit geven aan de verdere ontwikkeling van het winkelcentrum van Sassenheim. Deze kern heeft de centrumfunctie voor detailhandel in Teylingen en is de natuurlijke plek voor verdere opbouw van met name niet-dagelijkse winkels. Dit wordt ondersteund door de verdere ontwikkeling van de oude AH-locatie, de Digros locatie en de Hoogvliet locatie.
2. Sturing op de herontwikkeling van delen van het winkelcentrum van Voorhout, o.a. door verbouwing van bestaande, verouderde winkelpanden. Het centrum van Voorhout heeft met name een functie voor dagelijkse goederen en de basisstructuur voor niet-dagelijkse goederen. Dit wordt via het bestemmingsplan gefaciliteerd.

In de toekomst moet rekening worden gehouden met twee trends: schaalvergroting en verkoop via het internet. Deze twee trends hebben een negatief effect op traditionele winkelcentra. Wij zetten ons in voor helder regionaal beleid om de ontwikkeling van deze trends in goede banen te leiden en onze winkelcentra leefbaar te houden. Voor verplaatsing van reguliere detailhandel naar bedrijventerreinen of perifere locaties bieden wij geen ruimte.

In het kader van onze regierol onderzoeken wij de mogelijkheden om de weekmarkten in Teylingen meer op afstand te zetten. Wij streven naar toekomstgerichte weekmarkten met een grote mate van handelingsvrijheid en zelfstandigheid. Dit onderzoek doen wij samen met de gemeenten Hillegom, Noordwijk, Noordwijkerhout en Lisse, de Centrale Vereniging voor Ambulante Handel en de het Hoofdbedrijfsschap Detailhandel.

Bedrijventerreinen

Voorrang wordt gegeven aan revitalisering en herontwikkeling bestaande bedrijventerreinen. Als eerste wordt aandacht besteed aan bedrijventerrein Jagtlust. In het kader van de uitvoering van de regionale bedrijventerreinenstrategie is Jagtlust als regionaal pilotproject opgepakt. Hierbij wordt met name aandacht besteed aan de Wasbeekerlaan als ontsluiting van het station voor fiets en bus. Met de betrokken ondernemers is of wordt contact gezocht om de beoogde kwaliteit te bereiken.

De transformatie van de veerpolder is binnen het nieuwe bestemmingsplan bedrijventerreinen gefaciliteerd. Daarbij wordt gestreefd naar het vergroten van het aandeel Leisure en Wellness op het terrein. Maar ook verbetering van de infrastructuur. De eerste stap daarbij is het inventariseren van de wensen en ideeën van de ondernemers op de Veerpolder.

Bij de herstructurering wordt de notitie "Intensief ruimtegebruik Bedrijventerreinen Teylingen" (opgesteld door DHV) als leidraad gebruikt. In deze notitie is beschreven welke opties het meest succesrijk bijdragen aan herstructurering. Deze notitie is betrokken bij het opstellen van de bestemmingsplannen Oosthoutlaan en Bedrijventerreinen.

De gemeente doet mee aan het Experiment Vraag en Aanbod (EVA) een initiatief van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Katwijk en Noordwijk, Holland Rijnland, De Kamer van Koophandel en het Bedrijfsleven Rijnland. Het experiment richt zich op het hervestigen van bedrijven die langs de reguliere weg geen nieuwe locatie kunnen vinden. Op deze manier kunnen we ruimte scheppen voor herstructurering. EVA is op 1 januari 2012 officieel gestart.

Op de bedrijventerreinen Sassenheim Zuid en Voorhout liggen nog enkele percelen braak. Daarnaast wordt er nog nieuw terrein ontwikkeld aan de Oosthoutlaan en naast het Greenibterrein. Gezamenlijk bedraagt dit ongeveer 13 hectare bruto. De verwachte vraag tot 2020 kan hier waarschijnlijk mee worden opgevangen. Bij de ontwikkeling van de locaties wordt duurzame bouw voorgeschreven. Vestiging van kantoren wordt niet toegestaan op de nog te ontwikkelen locaties. De vestiging van grootschalige detailhandel wordt vooral gefaciliteerd op het nieuwe bedrijventerrein Oosthoutlaan. Daarmee wordt ruimte geboden voor de ontwikkeling (transformatie) van het terrein aan de Hoofdstraat/Koetsiersweg te Sassenheim.

In de komende jaren wordt onderzoek uitgevoerd naar mogelijke locaties voor nieuwe bedrijventerreinen. Daarbij wordt eerst gekeken naar de locatie nabij de AKZO (afrit Voorhout) en de 's-Gravendamsseweg (tevens genoemd in de GOM ontwikkelingen als locatie voor het uitplaatsen van niet agrarische bedrijven). De locatie nabij station Sassenheim tussen spoor en A44 in beeld als mogelijkheid voor de langere termijn. Uit de regionale behoefteraming bedrijfshuisvesting (concept februari 2012) blijkt dat op de middenlange en lange termijn er naast de herstructureringsopgave ook behoefte is nieuw bedrijventerrein. Om daar aan te kunnen voldoen moet nu al worden gestart met het overwegen en onderzoeken van de mogelijkheden.

De gemeente is betrokken bij twee projecten die bijdragen aan de kwaliteit van bedrijventerreinen. Aan de ene kant het initiatief van de Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Teylingen (SBBT) en aan de andere kant het project "Verduurzamingstraject bedrijventerreinen Teylingen" een initiatief van de Grontmij en TOV.

De SBBT is opgezet vanuit een groep ondernemers op bedrijventerrein Jagtlust die samenwerking hebben gezocht bij beveiliging van hun bedrijven. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van cameratoezicht en een beveiligingsbedrijf. Zij streeft naar een zo breed mogelijke samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen in Teylingen. De SBBT streeft daarbij naar het

keurmerk Veilig Ondernemen. Hiervoor zoeken zij samenwerking verschillende partners als politie, brandweer, gemeente, TOV, MKB, etc. Gekeken wordt naar de mogelijkheden om dit initiatief te ondersteunen.

De Grontmij en de TOV zijn in gesprek over een verduurzamingstraject op de bedrijventerreinen in Teylingen. Via een stappenplan wordt eerst geïnventariseerd of er draagvlak is, vervolgens wordt de ambitie bepaald en daarna wordt gestart met een proces waarbij bedrijven geënthousiasmeerd worden om mee te doen aan het verduurzamingstraject. De Grontmij verdient alleen aan dit traject als ondernemers deelnemen. De aanloopkosten nemen zij voor hun eigen rekening.

Het initiatief om te komen tot een Ondernemersfonds maakt een pas op de plaats om de ondernemers de gelegenheid te geven te bepalen hoe ze hier verder mee willen. De gemeente staat open voor een gedragen voorstel. Zodra een voorstel wordt ingediend, wordt dit verder opgepakt.

Wonen

Volgens de meest recente bevolkingsprognoses en woningbehoeftenprognoses is tot 2030 sprake van een overcapaciteit in de woningbouwplannen. Om optimaal in te kunnen spelen op de toekomstige woonbehoeften en marktontwikkelingen wordt woningmarktonderzoek uitgevoerd om op basis daarvan met de regio en marktpartijen te overleggen en af te spreken welke programma's en projecten kunnen en moeten doorgaan en welk soort woningen moet worden gebouwd. Teylingen wil zich onderscheiden als kwalitatief hoogwaardige woongemeente, waarbij doordacht en duurzaam gebouwd wordt voor doelgroepen (starters, ouderen) en ingezet wordt op beschut wonen en slimme combinaties met zorgvoorzieningen.

Mobiliteit en infrastructuur

De gemeente zet in op een vlotte aanpak van de knelpunten op de N443 en de N444 door de provincie. Het is van groot belang dat de ontwikkelingen op deze twee provinciale wegen spoedig en goed afgestemd plaatsvinden. Het gaat hierbij om groot onderhoud aan beide wegen en aanpassingen aan het Postviaduct, de Nagelbrug en de Piet Gijzenbrug. Het streven is de aansluiting van de Noordelijke randweg Voorhout op de N444 te realiseren tijdens het groot onderhoud. De provincie wordt hierbij actief benaderd om de overlast zoveel mogelijk te beperken en de aanpassingen zo effectief mogelijk te maken.

Kwaliteit van het landschap

Aan de kwaliteit van het landschap wordt langs verschillende wegen gewerkt. Het gaat hierbij om behoud en waar mogelijk verbetering van het landschap. Dit gebeurt o.a. door het stellen van goede kaders in het nieuw op te stellen bestemmingsplan buitengebied. Maar ook door deel te nemen aan het Regionale Groenprogramma. De ontwikkeling van de Boterhuispolder en de Eendekooi zijn al als projecten verbonden aan dit programma. De ontwikkeling van de Roodemolenpolder en Koudenhoorn zijn als mogelijke projecten opgenomen. Daarnaast is er een actieve opstelling bij de door de provincie op te stellen "gebiedsprofielen ruimtelijke kwaliteit" (nadere uitwerking van de provinciale kwaliteitskaart). Teylingen neemt voor het profiel Hollandse plassen deel aan de voorbereidingsgroep samen met Holland Rijnland en de provincie.

Economisch beleidsplan

Bijlagenboek

gemeente
TEYLINGEN

Bijlage 1

Inventarisatie en analyse

Bijlage 1: inventarisatie en analyse

1.1 Ontwikkeling bevolking

De gemeente Teylingen telde op 1 januari 2011 in totaal 35.207 inwoners. Bijna 60% van de bevolking heeft een leeftijd tussen de 20 en 65 jaar. Als wordt gekeken naar de bevolkingsprognose valt op dat er naar verwachting zowel krimp als vergrijzing zal optreden in de nabije toekomst. Deze krimp verloopt zeer geleidelijk. In 2025 telt de gemeente naar verwachting slechts 1.000 inwoners minder dan in 2011, een beperkte daling van 2,7%.

Dit gebeurt ondanks een positief migratiesaldo. Het aantal nieuwkomers (immigranten) dat komt wonen in de gemeente Teylingen ligt stabiel rond de 228, terwijl het aantal vertrekkers (emigranten) naar verwachting varieert tussen 180 en 200. Dit betekent een jaarlijkse kleine aanwas tussen 30 en 50 nieuwe inwoners

Het kan echter ook zijn dat het aantal inwoners in Teylingen verder (licht) groeit door de ontwikkeling van nieuwe woonwijken in onze gemeente, hier lijkt in de cijfers van het CBS geen rekening gehouden te zijn, de onderstaande tabel is daarom indicatief.

Tabel 1: Ontwikkeling bevolking Teylingen 2011 – 2025 (INDICATIEF)

		Bevolking naar leeftijd		
	Totale bevolking	0 tot 20 jaar	20 tot 65 jaar	65 jaar of ouder
2011	35.207	9.217	20.589	5.401
2015	34.828	8.707	20.056	6.065
2020	34.608	8.164	19.715	6.729
2025	34.237	7.679	18.915	7.643

Bron: Statline, CBS

De vergrijzing daarentegen verloopt in een relatief hoog tempo. Waar in 2011 nog slechts 15% van de totale bevolking van Teylingen boven de 65 jaar is, zal dit in 2025 ruim 22% van de bevolking zijn. Hiermee hangt ook de verdunning in de huishoudens (dalen van het gemiddeld aantal personen per woning) samen, die we de komende jaren verwachten. Daarbij is het aantal jongeren tot 20 jaar relatief meer afgenomen ten opzichte van de leeftijdscategorie tussen 20 en 65 jaar. Teylingen had in 2010 in totaal 14.328 huishoudens, waarvan ruim 4.000 eenpersoonshuishoudens. Ook bovengenoemde prognoses zijn deels uiteraard afhankelijk van de ontwikkeling van nieuwbouwplannen en het succes van het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid (door bijvoorbeeld de aanleg van bedrijventerreinen).

1.2 Ontwikkeling bevolking per kern

In de onderstaande grafiek en tabel wordt de leeftijdsopbouw van de gemeente Teylingen (als geheel) vergeleken met de drie kernen en met heel Nederland over het jaar 2011. Als in eerste instantie gekeken wordt naar de huidige gemeente Teylingen, valt op dat in de categorie tot 20 jaar Teylingen boven het landelijk gemiddelde zit en in de middencategorie, 20 tot 65, onder het landelijke gemiddelde. De bevolking die ouder is dan 65 komt precies overeen met het landelijk gemiddelde. In 2011 is de gemeente Teylingen dus een relatief jonge gemeente.

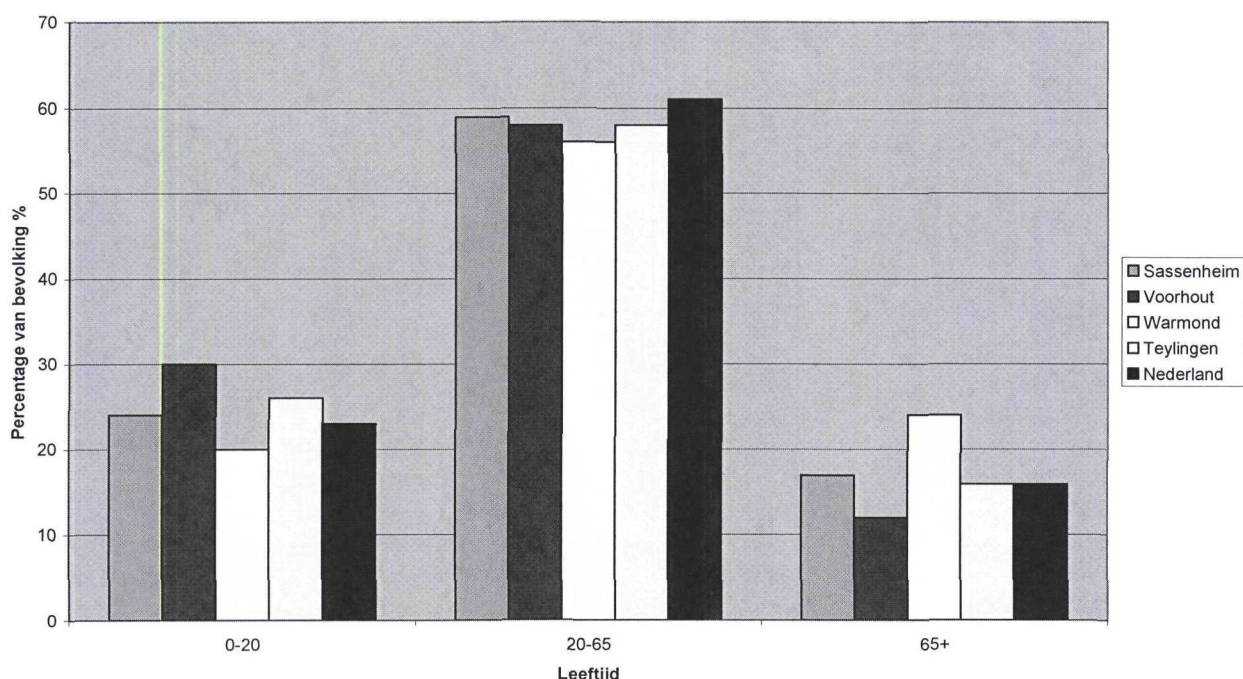
Tabel 2: Samenstelling bevolking 2011

	0-20	20-65	65+	Totaal
Sassenheim	3.707	9.152	2.594	15.453
	24%	59%	17%	
Voorhout	4.641	8.959	1.776	15.376
	30%	58%	12%	
Warmond	1.016	2.799	1.158	4.973
	20%	56%	14%	
Teylingen (totaal)	9.364	20.910	5.528	35.802
	26%	58%	16%	
Nederland	23%	61%	16%	

Bron: Statline, CBS

De oorspronkelijke kernen zijn meegenomen in de grafiek om te kunnen analyseren hoe de samenstelling van de bevolking per kern is. Het valt op dat in Voorhout relatief veel jongeren tot 20 jaar wonen in 2011. Warmond daarentegen heeft gemiddeld de oudste bevolking, met een percentage van 24% 65 plussers in 2011. Sassenheim komt van de drie voormalige gemeenten het dichtst in de buurt van het landelijk gemiddelde.

Figuur 1: Samenstelling bevolking 2011

Bron: Statline, CBS

1.3 Ontwikkeling beroepsbevolking

Vergeleken met de rest van Nederland wonen in Teylingen relatief veel hooggeschoolden en juist weinig mensen met een lage opleiding. Het ligt voor de hand dat er een verband bestaat tussen het opleidingsniveau van de bevolking en het gemiddeld besteedbaar inkomen. Hiermee wordt het beeld bevestigd van Teylingen als draagkrachtige gemeente.

De potentiële beroepsbevolking bedroeg in de periode 2008-2010 23.000 personen (afgerond), 65% van de totale bevolking. De laatste jaren is de beroepsbevolking gegroeid. De totale werkzame beroepsbevolking bestaat uit 17.000 personen, ofwel 48% van de bevolking.

Tabel 3: Beroepsbevolking Teylingen

	Totaal bevolking (15 tot 65 jaar)	Totaal werkzame beroepsbevolking
2008 - 2010	23.000	17.000

Bron: Statline, CBS

Gezien de trendmatige bevolkingsontwikkelingen echter is het aannemelijk dat de beroepsbevolking de komende jaren wat zal afnemen.

Teylingen had in 2011 met 3% de laagste werkeloosheid van de Bollenstreek. Op haar beurt heeft de Bollenstreek, met minder dan 5% van de beroepsbevolking werkeloos in 2011, een lagere werkeloosheid dan geheel Nederland (bron: Rabobank/EIM). Werkeloosheid is in de Bollenstreek sinds 2010 wel toegenomen. In het derde kwartaal was in Nederland (als geheel) 5,4% van de beroepsbevolking werkeloos (Bron: CBS Statline). De werkgelegenheid in de regio is dus goed op peil. Uit informatie van ISD (Intergemeentelijke Sociale Dienst) bleek bovendien dat van alle werklozen in Teylingen in de leeftijd van 55- 64 jaar ruim een derde langer dan drie jaar werkloos was. In de lagere leeftijdsklassen lag dit percentage ruim de helft lager¹. Voor ouderen lijkt de arbeidsmarkt dus een stuk ongunstiger te zijn.

1.4 Arbeidsmarkt en Onderwijs

In Tabel 4 is te zien dat Teylingen begin 2010 beschikt over een kleine 13.000 arbeidsplaatsen. Het aantal banen in Teylingen schommelt de afgelopen jaar tussen de 12.000 en 13.000 banen. Het beste jaar in de periode 2006-2009 was het jaar 2008 (meting begin 2009), toen er in totaal 13.470 banen geteld werden (bron: CBS Statline).

Tabel 4: Hoofdsectoren economie Teylingen en Nederland 2010

Hoofdsector	Teylingen		Nederland	
	Aantal arbeidsplaatsen x1000	%	Aantal arbeidsplaatsen x1000	%
Landbouw, bosbouw, visserij	0,34	3%	112	1%
Nijverheid en energievoorziening	2,35	18%	1.205	15%
Commerciële dienstverlening	5,6	44%	3.832	49%
Niet-commerciële dienstverlening	4,44	35%	2.640	34%
Totaal	12,73	100%	7.789	100%

In grote lijnen komt de indeling naar economische hoofdsectoren in Teylingen overeen met de Nederlandse situatie. De commerciële dienstverlening is, net als in geheel Nederland, de hoofdsector en ruggengraat van de Teylingse economie met 44% van het totale aantal arbeidsplaatsen. De landbouw, bosbouw en visserij levert 3% van het aantal arbeidsplaatsen, drie maal zoveel als het landelijke gemiddelde. Deze uitschieter valt toe te schrijven aan de werkgelegenheid in de bollensector.

In tabel 5 is een overzicht te zien van het aantal arbeidsplaatsen per deelsector dat is afgezet tegen Nederland als geheel. In Teylingen zijn de meeste banen te vinden in de reparatie van artikelen, de gezondheidszorg en de industrie met respectievelijk 26%, 22% en 15% van het totaal aantal banen. Meer dan de helft van de werkgelegenheid in de gemeente is ondergebracht in deze drie deelsectoren. Als deze cijfers met Nederland vergeleken worden is te zien dat Teylingen qua banen in de reparatiesector er bovenuit steekt. Het grote aantal banen in de industrie heeft te maken met de aanwezigheid van de Akzo-Nobel vestiging in Sassenheim.

¹ Gemeente Leiden, serie Statistiek, BOA (Beleidsinformatie, Onderzoek en Advies), geciteerd 21/11/2008.

Tabel 5: Deelsectoren economie Teylingen en Nederland 2010

Deelsector	Teylingen		Nederland	
	Aantal arbeids- plaatsen x 1.000	%	Aantal arbeids- plaatsen x 1.000	%
Landbouw, bosbouw, visserij	0,34	0%	112	1%
Winning van delfstoffen	-	-	8	0%
Industrie	1,89	15%	806	10%
Productie en distributie	-	-	27	0%
Bouwnijverheid	0,46	4%	364	5%
Reparatie artikelen	3,26	26%	1.263	16%
Horeca	0,32	3%	309	4%
Vervoer, opslag en communicatie	0,31	2%	430	6%
Financiële instellingen	0,38	3%	342	4%
Handel in onroerend goed	1,32	10%	1.488	19%
Openbaar bestuur, overheid	0,26	2%	518	7%
Onderwijs	0,74	6%	511	7%
Gezondheids- en welzijnszorg	2,8	22%	1.279	16%
Milieudienstverlening en cultuur	0,64	5%	331	4%
Totaal	12,73	100%	7.789	100%

Vanaf 2009 zit Nederland officieel in een economische recessie. De regio is redelijk recessieproof gebleken. In vergelijking tot andere regio's is een enorme stijging van het aantal werklozen en ontslagaanvragen uitgebleven. Ook het aantal faillissementen bleef achter bij de landelijke trend, al zijn er wel wat bedrijven vertrokken uit Teylingen. De werkgelegenheid in de regio concentreert zich voor een groot deel in sectoren die minder gevoelig zijn voor de recessie: dienstensector, onderwijs, overheid en zorg. De bedrijven die het wel moeilijk hebben bevinden zich met name in de maakindustrie en aan industrieleverende bedrijven. De hieronder geschetste ontwikkelingen dienen hierdoor wellicht iets minder rooskleurig te worden gezien. Het toekomstbeeld is echter in algemene zin positief te noemen.

Doordat de werkgelegenheid in Zuid-Holland voor het inzetten van de recessie sterker is gegroeid dan de beroepsbevolking en de recessie minder invloed heeft gehad, wordt verwacht dat nieuw personeel voor de arbeidsmarkt richting 2012 wat verder weg gezocht moet worden. Er is een verschuiving waarneembaar van de vraag naar productiegerichte beroepen naar dienstverlenende beroepen. Onderwijs en zorg zijn groeiende sectoren in de regio.

Het is van belang om in te zetten op ophoging van het gemiddelde opleidingsniveau vooral onder de lager opgeleiden. Er wordt een tekort aan arbeidskrachten verwacht op het niveau van MBO-4 en HBO. De dalende trend bij technische opleidingen moet voor de regio als verontrustend worden bestempeld. Immers ook in deze regio is er voor de komende jaren een grote vervangingsvraag. Binnen de theoretische leerwegen dient een reële en realistische beroeps- en opleidingsoriëntatie nadrukkelijker te worden geïmplementeerd.

Een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is de afgelopen jaren een doel geweest voor veel kenniscentra, onderwijsinstellingen en bedrijven. Vanuit deze organisaties is veel in gang gezet. Het Regionaal Platform Arbeidsmarkt Rijn Gouwe is hierin een belangrijk platform om lokale, sectorale en regionale partijen die in het werkgebied acteren te stimuleren en versterken bij het gezamenlijke oplossen van discrepanties met betrekking tot de lokale arbeids- en onderwijsmarkt.

Holland Rijnland stelt daarbij drie thema's centraal: beroepenoriëntatie in het vmbo, leeropdrachten en stages in het mbo en een leven lang leren op de werkvloer. Dat zijn geen nieuwe thema's. Maar ook hier geldt: een voortdurende en brede inzet is de komende jaren nodig.

Daarom wil Holland Rijnland op deze thema's agendasettend zijn in bestaande gremia. Daarnaast wil Holland Rijnland bijdragen aan een goede beroepenoriëntatie in het vmbo op regionaal niveau en met ROC's en het bedrijfsleven afspraken maken over extra inspanningen op leeropdrachten en stages en daarbij ook actief en ondersteunend wil zijn. Tot slot wil Holland Rijnland de komende tijd met de betrokken partijen in de regio de scholingsvraag in het bedrijfsleven stimuleren en vorm geven aan het regionaal gesprekspartnerschap vanuit de overheid, voor regionaal opererende arbeidsmarktpartijen (buiten de keten van werk en inkomen).

Holland Rijnland kiest voor de inzet op concrete thema's, met de nadruk op zorg en techniek, maar met het vizier gericht op de gehele breedte van de arbeidsmarkt. Dat betekent dat Holland Rijnland initiatieven wil stimuleren en zelf mede wil ontwikkelen en ondersteunen.

Zo wordt een start gemaakt om tot een dynamischer arbeidsmarkt(beleid) te komen in de regio. Een (snel) volgende stap is vanuit de Economische en Sociale Agenda van Holland Rijnland en met alle regionale partners te komen tot een meer programmatische aanpak op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt. Thema's die aansluiten bij de ontwikkelingen in de regio zijn:

- Een regionale technologieagenda voor maakindustrie, *life* en *space sciences* (werving, stages, startend ondernemerschap, et cetera).
- Ondernemerschap in de zorg.

1.5 Productiestructuur en economische ontwikkeling

1.5.1 Greenport voor alle bollen

De Bollenstreek is sterk in de teelt van bijzondere bolgewassen. Deze worden bijna in de gehele Bollenstreek geteeld, gecombineerd met dahlia's en vaste planten. De hyacintenteelt vindt voor 49% plaats in de Bollenstreek. Een groot deel van de teelt van andere bolgewassen (*tulp*, *lelie*) vindt buiten de Bollenstreek plaats, maar wordt wel via de Bollenstreek (o.a via de veiling in Rijnsburg) verhandeld. Voor de bloembollenhandel geldt dit voor 75% en voor de bolbloemen voor 40%.

Er liggen kansen om de productiefunctie en productinnovatie van met name bolbloemen op pot in de Bollenstreek (en Nederland) verder te versterken. Er is een kritische massa nodig om de positie van Greenport Duin- en Bollenstreek te behouden en te versterken. Er is behoefte aan een groter areaal, dat niet in de Bollenstreek kan worden gevonden. Vlak buiten de Bollenstreek is geen uitbreiding van het areaal mogelijk: de grond in Haarlemmermeer is minder geschikt (bron: Tweede werkconferentie). Een alternatief is het maken van een halteplaats voor logistieke bedrijven in de Haarlemmermeer. Hierdoor kan het areaal bollengrond in de Bollenstreek mogelijk worden uitgebreid. Verplaatsing van het areaal naar het buitenland is geen optie, dit leidt tot verlies van de regio en daarmee ook van de handelspositie.

Meervoudig ruimtegebruik biedt kansen. Er is zowel beperkende als stimulerende regelgeving nodig om ontwikkelingen mogelijk te maken en creatieve oplossingen te stimuleren. Mogelijkheden zijn:

- 'twee-lagen-teelt', bollenschuur met op het dak een kantoor, broeikas, waterberging, parkeren of woningen, bollenburcht en glaskasteel
- bollenteelt op substraat
- bolbloementeelt overdekt op substraat op het dak
- preparatie en broeierij in lagen
- grotere toegevoegde waarde/m²
- lichtsturing in bewaarcellen
- aanpassing van het verwerkingstraject
- combinaties van bollenteelt met recreatie en waterberging
- uitplaatsing van bepaalde bedrijfsactiviteiten naar bedrijventerreinen (laboratoria, kantoren, bollen opslag).

1.5.2 Bollenteelt in Teylingen

De bollensector is en blijft voor Teylingen van vitaal economisch belang. Er zijn drie ontwikkelingen te onderscheiden bij de bedrijven in de bollenteelt: schaalvergroting, intensivering en bedrijfsbeëindiging. Het algemene beeld in het aantal bedrijven is minder (van 530 naar ± 250), maar grotere bedrijven met een groter productie. Dit geldt voor zowel intensiveerders als schaalvergroters. De bestemmingsplannen moeten hierop worden toegesneden.

Intensiveerders (2/3 van de 250) zetten in op toegevoegde waarde (veredeling, broei, breed assortiment, bol op pot). Ze hebben behoefte aan kennisleveranciers, laboratoria, verwerkingsschuren en ondersteunend glas en zijn gekoppeld aan de Bollenstreek, vanwege de handelsfunctie en de kennisontwikkeling. Ze zullen in verhouding tot de schaalvergroters minder groeien in omvang.

Schaalvergroters (1/3 van de 250) hebben behoefte aan grotere schuren en vergroting van het productieareaal. Bij gebrek aan ruimte zouden ze de streek kunnen verlaten. Schaalvergroters zorgen voor het openhouden van het landschap, doordat ze in verhouding tot het bebouwde oppervlak veel productieareaal hebben.

Bedrijfsbeëindiging biedt kansen voor schaalvergroters. Hiervoor is faciliterend beleid nodig, waarin ruimte is voor ontwikkeling en planologische duidelijkheid met harde bebouwingsgrenzen. Daarnaast dient ook de ruimte-voor-ruimte regeling te worden aangepast, zodat bouwrechten behouden blijven als verouderde bebouwing wordt gesloopt.

Kansen voor toekomst liggen in herstructurering, herverkaveling, herbestemming, meervoudig ruimtegebruik, combinaties van functies, handel, innovatie, kennisontwikkeling en de teelt van bijzondere bolgewassen. Deze ontwikkelingen worden in het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied gefaciliteerd. Herstructurering is vooral noodzakelijk om ruimte te creëren voor schaalvergroters en intensiveerders. Van publieke partijen wordt gevraagd samen te werken aan nieuw gezamenlijk beleid dat de herstructurering stuurt en ondersteunt, met eenvoudigere en dynamischere regels. In dit opzicht wil de gemeente Teylingen een regionale voortrekkersrol op zich nemen en de streek omarmen om modernisatie en continuïteit van bollenteelt en -handel in de toekomst veilig te stellen. Van private partijen wordt gevraagd te participeren in bijvoorbeeld een op te zetten grondbank en/of sloopfonds en moeten investeren in bedrijfsontwikkeling. Ook samenwerking tussen private en publieke partijen is noodzakelijk.

1.5.3 Agrarische handel en export (AHE)

De agrarische handel- en exportbedrijven (AHE) maken onderdeel uit van de bollensector. In de toekomst komen er geen nieuwe bedrijven bij en zullen er van de 80-90 huidige bedrijven naar verwachting nog 30-40 sterke bedrijven over zijn. In het Pact van Teylingen staat dat AHE-bedrijven verplaatst dienen te worden naar agrarische bedrijventerreinen. In de praktijk komt deze verplaatsing moeizaam of niet van de grond. In het nieuwe beleid wordt onder bepaalde voorwaarden gepleit voor uitbreiding van AHE-bedrijven op locatie. Dit verdient vanuit bedrijfseconomisch oogpunt de voorkeur boven concentratie op agrarische bedrijventerreinen. Uitgangspunt is dat eerst compensatie plaatsvindt, voordat uitbreiding groen licht krijgt. Een en ander wordt via het bestemmingsplan landelijk gebied gefaciliteerd.

In het bestemmingsplan buitengebied worden concentratiegebieden aangewezen waar groei van bedrijven mogelijk is. Hiertegen over moet wel staan dat op andere locaties bebouwing wordt gesloopt waardoor het landschap opener wordt. Dit verdient bovendien vanuit bedrijfseconomisch oogpunt de voorkeur boven concentratie op agrarische bedrijventerreinen. Als "gescoord" wordt op de doelstellingen "vitaal bollencomplex – vitaal landschap" is uitbreiding op locatie bespreekbaar.

De voorwaarden zijn afhankelijk van de locatie (bij voorkeur niet in landschappelijk waardevolle en natuurgebieden), de mogelijkheden voor landschappelijke inpassing en eventueel een financiële bijdrage aan sloopkosten van leegstaande bedrijfspaden elders. Kortom, het Offensief is van toepassing, met een aanvullend instrument: bedrijfsontwikkeling op locatie. Uitgangspunt is dat eerst compensatie plaatsvindt voordat uitbreiding groen licht krijgt. Verder gaan wij voor het landelijk gebied meer flexibele voorwaarden hanteren voor wijzigingen binnen bestemmingsplannen.

Op landschappelijk minder waardevolle locaties (bijvoorbeeld tegen de kernen aan of langs de 's-Gravendamseweg) kunnen de Pactafspraken soepeler worden gehanteerd, omwille van de economische vitaliteit. Zo zou het goed zijn als - onder bepaalde voorwaarden en met maatwerk - het omzetten van leegstaande AHE-bedrijven naar niet-agrarische bedrijven mogelijk zou zijn.

1.5.4 Glastuinbouw

De enige glastuinbouw in Teylingen is gerelateerd aan de onderzoeksfunctie voor bloembollen, ook wel 'ondersteunend glas' genoemd. Dit soort kassen en laboratoria (veredelingsbedrijven) zouden op locatie moeten blijven en de mogelijkheid moeten krijgen om hun kassen technisch te renoveren en optimaliseren.

Het gemengd en ondersteunend glas is gekoppeld aan bollengrond en het bollenbedrijf. De gemeente denkt dat het de moeite waard is om te onderzoeken of een herordening uitgevoerd moet worden om kleine en rendabele glasconcentraties te realiseren (met voordelen voor het landschap). Transformatie in de glastuinbouw is hard nodig om de energie- en milieuproblematiek op te lossen en ontwikkelingen bij te benen. Het zou goed zijn om de aanwezige kansen voor energie- en warmtelevering van kassen aan omliggende woningen en bedrijven te benutten.

Het meest kansrijk zijn toekomstige glas-, woningbouw- en bedrijvenlocaties, omdat daar de aanleg van de benodigde infrastructuur makkelijker is. Meervoudig ruimtegebruik (kassen boven op een bollenschuur, kassen in meerdere lagen, kassen op parkeergarages, drijvende kassen et cetera) verdient daarbij aanbeveling. Ook dit moet worden gefaciliteerd in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

1.5.5 Bedrijventerreinen

De kern van het beleid voor bedrijventerreinen in Teylingen is behoud en optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen door intensief ruimtegebruik. Hiernaast verwachten we dat er na 2020 nieuwe bedrijventerreinen bij moeten komen om aan de vraag te kunnen blijven beantwoorden. Ook voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen is station Sassenheim een aanjager. De gemeente ziet zichzelf als partner van het bedrijfsleven en hecht veel waarde aan de werkgelegenheid die we in onze gemeente hebben. Wij zijn trots op de trekkers die in Teylingen gevestigd zijn.

Bij revitalisering van bestaande bedrijventerreinen dient het principe van duurzaamheid voorop te staan en dient er intensiever, hoger en dieper gebouwd te worden. Duurzaamheid in relatie tot bedrijventerreinen kan bereikt worden door in eerste instantie duurzame bouw (bijvoorbeeld cradle-to-cradle en goede isolatie). In de beheer- en exploitatiefase betekent duurzaamheid het maximaal beperken van vervuiling en uitstoot, het bevorderen van veilige exploitatie, het gebruik van groene energie en energiebesparing. Om dit te ondersteunen is de nota "Intensief ruimtegebruik Bedrijventerreinen Teylingen" opgesteld door DHV (2009).

In Teylingen zijn 8 bedrijventerreinen aanwezig en wordt één nieuw terrein ontwikkeld. Met uitzondering van het AKZO-terrein zijn alle terreinen gemengde bedrijventerreinen.

De bedrijventerreinen Voorhout en Sassenheim-Zuid zijn relatief nieuw en nog niet volledig uitgegeven. Ook binnen het agrarisch bedrijventerrein liggen nog een aantal vrije percelen die door de huidige eigenaar niet worden gebruikt. Bij bedrijventerrein Industriekade wordt de laatste hand gelegd aan de herstructurering. Teylingen zet in op verduurzaming van de bestaande bedrijventerreinen, de beeldkwaliteit en het bieden van een venster op het landschap (met andere woorden, het voorkomen van aaneengesloten geveldozen). Een initiatief om bedrijventerreinen te verduurzamen, is medio 2011 genomen door Grontmij en TOV in samenspraak met de gemeente. Voor dit **duurzaamheid-project bedrijventerreinen** is het Greenib bedrijventerrein overeengekomen dat zij als pilotproject optreden. Het Greenib terrein heeft een reputatie als goed georganiseerd, particulier gemanaged, bedrijventerrein.

Als onderdeel van de regionale bedrijventerreinenstrategie voert de regio een **Regionale Behoeftesraming Bedrijfshuisvesting** uit. Het doel hiervan is vast te stellen hoeveel nieuw bedrijventerrein noodzakelijk is, zodat we in de gemeente en in de regio voldoende nieuwe bedrijventerreinen aanleggen die in kwaliteit en omvang voldoen aan de vraag van bedrijven binnen de verschillende sectoren. Eveneens in het kader van de regionale bedrijventerreinenstrategie werken wij samen om de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen te bevorderen. De **Pilot herstructurering bedrijventerreinen** is een project waarbij is gestart met herstructurering van 7 regionale bedrijventerreinen. De herstructurering van de Wasbeekerlaan/Jagtlust is er één van. Het uiteindelijke doel is om in de regio 25 bedrijventerreinen te herstructureren en klaar te stomen voor duurzaam gebruik in de toekomst. Aanvullend op de regionale bedrijventerreinenstrategie werken wij mee aan het **'Experiment Vraag en Aanbod'**. Dit is een initiatief om bedrijven te ondersteunen die moeite hebben met het vinden van een nieuwe locatie binnen de gemeente waar ze zijn gevestigd dan wel de directe omgeving. Naast Teylingen werken de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest, Noordwijk en Katwijk hier aan mee. Deze gemeenten werken samen met de andere partners; kamer van Koophandel, Holland Rijnland en Bedrijfsleven Leiden.

Wij ondersteunen onze bedrijven op het gebied van beveiliging. De Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Teylingen is een initiatief van een aantal bedrijven om samen te werken op het gebied van veiligheid. De gemeente Teylingen ondersteunt de stichting bij haar streven naar het Keurmerk Veilig Ondernemen.

In 2009 is besloten dat op de Veerpolder transformatie naar wellness en leisure wordt ondersteund. De ontwikkeling wordt waar mogelijk actief gestimuleerd en ondersteund. In het nieuwe in voorbereiding zijnde bestemmingsplan bedrijventerreinen is de ruimte hiervoor opgenomen. Voor de herstructurering van het hierboven genoemde Wasbeekerlaan/Jagtlust (in Sassenheim) is in het kader van de uitvoering van de regionale bedrijventerreinenstrategie een plan van aanpak opgesteld. De gemeente stimuleert en faciliteert deze ontwikkelingen.

Het Greenib terrein (bedrijventerrein De Wetering en een stuk van Jagtlust) is nog in ontwikkeling en kent ook nog de mogelijkheid van uitbreiding met 5 hectare bruto. Aan de Oosthoutlaan wordt een nieuw bedrijventerrein ontwikkeld van bruto 6 hectare bruto (3,1 hectare netto). De zoeklocatie nabij station Sassenheim die in de toekomstvisie wordt genoemd is geschrapt.

Voor de periode tot 2020 wil de gemeente de uitbreidingsbehoefte van bestaande bedrijven faciliteren door uitplaatsing naar andere bedrijventerreinen/locaties mogelijk te maken. Innovatieve bedrijven uit de bollensector met een uitbreidingsbehoefte, zullen aanspraak kunnen maken op ruimte die voorhanden is op de Teylingse bedrijventerreinen. Ook is het wenselijk om een bedrijfsverzamelgebouw te faciliteren voor startende en kleinschalige ondernemers. Niet alleen om ondernemingen beter te accommoderen, maar ook om lokale werkgelegenheid en potentieel kansrijke bedrijven te behouden.

In de periode na 2020 groeit naar verwachting de behoefte aan ruimte voor bedrijventerreinen en zijn de huidige uitgeefbare kavels uitgegeven. Daarom is het voor de hand liggend een oplossing te zoeken in regionaal verband. Ook in de regio is het echter onzeker of voldoende nieuwe bedrijventerreinen kunnen worden gevonden om te ontwikkelen.

Zoals al eerder is aangegeven zal de infrastructuur in Teylingen moeten meegroeien met de mogelijke uitbreidingen op bedrijventerrein gebied.

De gemeente denkt daarom dat het noodzakelijk is om binnen Teylingen nieuwe locaties te vinden. De volgende locaties zijn in beeld om na 2020 in gebruik te nemen als bedrijventerrein:

- 's-Gravendamseweg (aan beide kanten);
- de locatie nabij NS-station Sassenheim (zone tussen spoor en A44);
- A44 nabij de AKZO (tussen AKZO, Leidsevaart en Rijksweg).

In de Koersnotitie Structuurvisie Teylingen zijn de verschillende locaties in beeld gebracht.

1.5.6 Kantoren

Teylingen heeft **lokaal kantorenbeleid** vastgesteld. Momenteel wordt dit vertaald in bestemmingsplannen en initiatieven worden hieraan getoetst.

De mogelijkheden van ontwikkeling van nieuwe kantoren zijn vastgelegd in de notitie "slimme keuzes voor kantoren in Teylingen" die door Stec is opgesteld. Hierdoor worden vraag en aanbod van kantoren beter op elkaar aangesloten. Binnen Teylingen is vooral vraag naar kleinere (500-1000m²) kantoren met eigen identiteit. Omdat er meer plannen worden ontwikkeld dan er vraag is naar nieuwe zelfstandige kantoren zijn er keuzes gemaakt. Met de locaties Warmonderweg en NS-station Sassenheim is gekozen voor goed bereikbare (via weg en spoor) kwalitatieve locaties die ruimtelijk goed in te passen zijn. De omgeving van NS-station Sassenheim wordt een aantrekkelijke, multifunctionele plek waar voorzien is in, binnen een kleinschalige zone (gelegen tussen de A44 en het spoor, aan weerszijden van de Wasbeeklaan), een combinatie van kantoren, horeca, een transferium en parkeren. Consequentie van deze keuze is dat aan andere kantoorontwikkelingen geen medewerking kan worden verleend.

In regionaal verband werken wij aan **de Regionale Kantorenstrategie**. Nieuw regionaal beleid voor kantoren is noodzakelijk omdat regionaal (en zelfs landelijk) het kantooraanbod de vraag naar kantoorruimte overstijgt.

1.6 Productiemilieu

1.6.1 Onderwijs

In Teylingen is een breed aanbod aan basisscholen gehuisvest. De inwoners kunnen kiezen voor openbaar, protestants christelijk, rooms katholiek onderwijs of bijzonder onderwijs. In Teylingen zijn twee scholen voor voortgezet onderwijs gevestigd: de KTS in Voorhout en het Rijnlands Lyceum in Sassenheim. In Sassenheim zijn twee scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen: het PC Hooft College en de Burcht in Teylingereind (justitiële inrichting).

1.6.2 Wonen

Teylingen is een prettige plek om te wonen, het beschikt over drie aantrekkelijke kernen en sterke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten die kenmerkend zijn voor de regio.

Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen zet Teylingen op duurzaamheid in alle onderdelen van het bouwproces en op concentratie van woningen op enkele gebieden, met name inbreidingslocaties. Er wordt ingezet om zoveel mogelijk in te breiden op bestaande woonlocaties in de kernen. Op deze manier kan de resterende natuurlijke omgeving behouden blijven.

In de gemeentelijke *Woonvisie 2008-2020* schetst Teylingen een aantal maatregelen om de woningvoorraad op peil te houden en om de balans tussen vraag en aanbod in evenwicht te houden:

- Het inzetten van instrumenten om het gat tussen huur en koop te verkleinen.
- Het bouwen voor jonge starters, gehandicapten en senioren op de woningmarkt.
- De bouw van sociale/middeldure huurwoningen en goedkope/middeldure koopwoningen.
- Het faciliteren van dure huur- en meergezinswoningen (senioren) en ruimere eengezinswoningen.
- Het verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving in de bestaande woningvoorraad.
- Maximaal benutten van de mogelijkheden in de uitbreidingslocaties binnen de rode contouren.
- Het transformeren en mogelijk daarbij verdichten binnen de bestaande bebouwde gebieden.

In de huidige, moeilijke, woningmarkt blijven belangrijke thema's de komende jaren behoefte aan differentiatie en flexibel inspelen en aanpassen van de geplande bouwprogramma's op basis van actuele marktomstandigheden. Bij de bouw van nieuwe woningen zal rekening gehouden moeten worden met ontgroening, vergrijzing en verdunning (gemiddeld minder inwoners per huishouden)

- **Behoeftte aan differentiatie**

In de nieuwbouwprogramma's zou het accent meer moeten liggen op bouwen afstemming van de woningen op specifieke doelgroepen die van toenemend belang zijn in de toekomst. Gedifferentieerd bouwen dus voor starters, gehandicapten en senioren. Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen zet Teylingen op duurzaamheid in het bouwproces en door concentratie van woningen op enkele gebieden. Er wordt ingezet om zoveel mogelijk in te breiden op bestaande woonlocaties in de kernen. Op deze manier kan de resterende natuurlijke omgeving behouden blijven.

- **Marktomstandigheden vereisen flexibiliteit**

De onzekere marktomstandigheden voor woningen nopen tot een flexibele instelling en aanpassing aan geldende marktomstandigheden. In de **Structuurvisie Teylingen (Strategische Hoofdlijnen, mei 2011)** heeft het College daarom aangegeven de discussie te willen entameren over de lokale en regionale overcapaciteit en de voortgang van geprojecteerde (grote) woningbouwlocaties. Het college gaat met ontwikkelaars in Teylingen en gemeenten in de regio rond de tafel om de huidige en toekomstige overcapaciteit aan de orde te stellen. In dit regionaal overleg staan de haalbaarheid en de geschiktheid van de voorgenomen locaties centraal

Teylingen (totaal)

Uitgangspunt voor Teylingen is dat de gemeente in haar eigen woningbehoefte kan voorzien en een beperkte opvangfunctie heeft voor de regio. De meest recente lange termijn woningbouwprognose gaat uit van een groei van **2.450 woningen tot en met 2030** (bron: DHV Actualisatierapport wonen en werken dec. 2010). Gezien het huidige planaanbod betekent dit een overcapaciteit aan huidige plannen van ongeveer 700 woningen binnen de huidige bebouwingscontour. Kortom, een flinke afstemmingslag is nodig om de toekomstige vraag en aanbod nader op elkaar af te stemmen.

Voor wat betreft woningbouw buiten de rode contouren heeft Teylingen afspraken gemaakt met de andere vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. In de Intergemeentelijke Structuurvisie Duin- en Bollenstreek staat opgenomen dat tot en met 2030 in totaal 600 woningen in het buitengebied mogen worden gebouwd. De Greenport duin- en Bollenstreek is namens de zes gemeenten gedelegeerd om onder andere actief de ontwikkelingen te regisseren en de grondtransacties voor de woningen af te sluiten.

Sassenheim

Sassenheim kent enkele inbreidingslocaties voor woningbouw, maar ook wat grotere locaties zoals Overteylingen. De gemeente gaat de ontwikkeling van de locatie Langeveld duurzaam oppakken.

Voorhout

Het woningprogramma voor de wijk Hooghkamer moet worden afgestemd op het programma voor binnenstedelijke locaties in Teylingen. Het grootste gereserveerde gebied voor de bouw van nieuwe woningen in Teylingen na 2030 ligt in Voorhout. Voor het gebied Nieuw Boekhorst ligt het accent op ontwikkeling in de periode tot en met 2030.

Naast woningen zullen er in de nieuwe wijk ook sportieve en maatschappelijke voorzieningen (bijvoorbeeld scholen en kinderdagopvang) komen. De polder Boekhorst heeft een strategische functie als ruimte voor de lange termijn uitbreiding van de woningvoorraad. Nieuwbouw wordt hier op de lange termijn (na 2030) niet onmogelijk gemaakt.

Warmond

Ook Warmond kent enkele inbreidingslocaties. Zo zijn er plannen voor woningen aan de voormalige gemeentewerf. Daarnaast is er een wens om in Warmond een brede school te realiseren.

Ecorys heeft een woningmarktonderzoek² voor Teylingen uitgevoerd waarbij de verwachte jaarlijkse vraag per kern tot en met 2030 per prijsklasse is afgezet tegen de nieuwbouwplannen voor Teylingen. In het algemeen toont het rapport aan dat de subtiele veranderingen die de Teylingese woningmarkt in de periode tot en met 2030 zal ondergaan, een passende, verfijnde afstemming met het te bouwen aanbod behoeft en; hetgeen een duidelijke centrale regie vereist.

Op basis van de vergelijking tussen de verwachte marktvraag en het planaanbod per woningsegment kunnen de volgende indicatieve (mis-)match risico's en oplossingen worden geconstateerd op de lange termijn voor Teylingen.

Risico's woningbouw op de lange termijn, 2010-2030

- Wanneer de verwachte marktvraag vergeleken wordt met het planaanbod in de gemeente Teylingen over de gehele periode 2010-2030, dan is de totale vraag groter dan het aanbod.
- Wel is in een aantal woningsegmenten sprake van een te groot aanbod vergeleken met de verwachte vraag. Er is met name te veel meergezins koopaanbod gepland (circa 400 woningen teveel).

Oplossingsrichtingen woningbouw voor de lange termijn, 2010-2030

- Het afzetrisico in de meergezinskoopsector kan met circa tweederde worden verkleind door deze woningen als huurwoning op de markt te brengen.
- Er is met name vraag naar duurdere meergezinshuurwoningen
- Er is een vraag in de markt naar nieuwe eengezins koopwoningen onder de € 210.000, die groter is dan het planaanbod.
- De vraag naar kwalitatief goede eengezinswoningen (> € 290.000) is groter dan het aanbod. Er is verder een mismatch tussen de vraag en het aanbod van nieuwbouwwoningen op korte, middellange en lange termijn (voor 2015, 2015-2020 en vanaf 2020):
- Korte termijn: Door de crisis op de woningmarkt en ruim planaanbod zal een deel van het meergezins koopaanbod niet binnen 5 jaar door de markt worden opgenomen (geldt voor alledrie de kernen).
- Middellange termijn: Doordat meergezins koopaanbod van voor 2015 doorschuift (door tegenvallende verkoop) blijft het aanbodoverschot in de meergezins koopsector bestaan. De omvang van de vraag naar kwalitatief betere huurwoningen begint te groeien.
- Lange termijn: Doordat er op lange termijn geen planaanbod is in de kernen Sassenheim en Warmond ontstaan er in deze kernen tekorten naar nieuwbouwwoningen

Het **advies** in het woningmarktrapport is samen te vatten onder drie noemers, te weten:

1) Faseren voorziet in de lokaler wordende woningvraag op termijn. Een aantal deeladviezen hierbij zijn:

- Er is in de gemeente een disbalans tussen de vraag naar nieuwbouwwoningen en het planaanbod per kern (met name vanaf 2020)
- Na 2020 wordt de verwachte vraag lokaler omdat zij voor een groter gedeelte wordt uitgeoefend door senioren huishoudens, die liever over korte afstand binnen de kern/wijk verhuizen. Het planaanbod na 2020 is geconcentreerd in Voorhout

² Woningmarktscan Teylingen, Ecorys maart 2011

2) *Benut kansen. Deeladviezen onder andere:*

- Het is aan te raden om meer flexibiliteit in het nieuwbouwprogramma aan te brengen, zodat plannen in de tijd vooruit geschoven kunnen worden, koop naar huur en meergezins naar eengezins kan worden omgezet.
- Er ontstaat een relatief grote vraag naar kwalitatief betere huurwoningen.
- De lange termijnvooruitzichten voor verhuur en geleidelijke uitponding van kwalitatief betere nieuwbouwaanbod geschikt voor senioren zijn, door gebrek aan planlocaties na 2020, met name in Sasheim en Warmond gunstig te noemen.

3) *Differentiëren en herprogrammeren. Deeladviezen onder andere:*

- Overwogen kan worden een deel van het meergezins koopaanbod te vervangen door levensloopgeschikte eengezinshuur- en koopwoningen. Hierdoor wordt het productaanbod vergroot en de vraag in de breedte beter bediend, wat leidt tot meer afzet van woningen. Dit is met name van toepassing in Voorhout.

Het aanpassen van ontwikkelingen op locaties (prioriteren, faseren en/of herprogrammeren) moet worden gezien in het licht van de passendheid van de bestaande woningvoorraad, en de opgaven en doelstellingen per kern.

1.6.3 Winkel- en Horecavoorzieningen

Vergelijking Teylingen en referentiegemeenten

De samenstelling en het metrage verkoopoppervlak binnen de gemeente Teylingen is vergeleken met twee gemiddelden voor Nederlandse gemeenten. Teylingen zelf heeft 35.000 (afgerond getal) inwoners. De vergelijking is gemaakt met kernen met een inwonertal tussen 20.000 en 30.000 inwoners en kernen met 30.000 tot 50.000 inwoners.

Het winkeloppervlak in de gemeente Teylingen ligt ten opzichte van referentiegemeenten in zijn totaliteit fors lager. Dit verschil wordt duidelijker wanneer we de verzorgingsindex van zowel de gemeente Teylingen als de referentiegemeenten weergeven. De verzorgingsindex is een indicatie van het beschikbare aantal vierkante meter detailhandel per 1.000 inwoners. De verzorgingsindex is weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 6: Verzorgingsindex gemeente Teylingen en referentiegemeenten³

	Gemeente Teylingen	20.000-30.000 inw.	30.000-50.000 inw.
	VVO per 1.000 inw.	VVO per 1.000 inw.	VVO per 1.000 inw.
1. levensmiddelen	299	293	290
2. persoonlijke verzorging	56	46	46
Totaal dagelijks	355	339	336
Totaal niet dagelijks (warenhuizen, kleding en mode etc.)	729	1.479	1.508
Totaal	1.084	1.818	1.843

Uit de tabelcijfers is af te leiden dat:

- In de dagelijkse productgroepen het aanbod van de metrage verkoopoppervlak in de gemeente Teylingen boven het gemiddelde van beide categorieën referentiegemeenten ligt.
- In de niet-dagelijkse productgroepen het aanbod van de metrage verkoopoppervlak in de gemeente Teylingen fors lager ligt dan dat van de referentiegemeenten.

³

Bron referentiegemeenten: Locatus, Retailhandboek, kengetallen voor de detailhandel, 2004.

- Dit geldt vooral de volgende productgroepen:
 - kleding en mode;
 - antiek en kunst;
 - hobby;
 - plant en dier;
 - bruin- en witgoed;
 - doe-het-zelf;
 - wonen.

Ontwikkeling winkel- en horecavoorzieningen

Investerings in nieuwe winkelcentra hebben de winkelkernen van Sassenheim en Voorhout de afgelopen jaren een flinke kwaliteitsimpuls gegeven in termen van straatbeeld, verblijfskwaliteit en winkelassortiment.

Na oplevering van het eerste deel van het Voorhavenkwartier is in Sassenheim momenteel deel 2 van dit plan in ontwikkeling. De gemeente faciliteert deze ontwikkeling op actieve wijze. Het eerste deel van het Voorhavenkwartier bestaat uit een geïntegreerd project met als belangrijkste functie detailhandel, maar met hiernaast ook appartementen (450) en horeca. Een Albert Heijn vormt de kern van het winkelcentrum, aangevuld met een gemengd aanbod van winkels voor niet-dagelijkse en dagelijkse producten. De tweede fase van Voorhavenkwartier is de herontwikkeling van de oude Albert Heijn locatie met nieuwe winkels, hier is het streven naar met name winkelaanbod in de niet-dagelijks sector. De winkelambitie voor Sassenheim is om het in de komende jaren verder op te bouwen als centrum binnen de gemeente, en voor een deel ook daar buiten, voor niet-dagelijkse goederen.

Uitgangspunt voor de Structuurvisie Centrum Voorhout is door ingrepen in de structuur het centrum om te vormen tot een echt dorpshart. Om het centrum van Voorhout te versterken en te vernieuwen.

De laatste oplevering in Voorhout is het project HerenState, gelegen in het centrum van Voorhout (Herenstraat). Het bestaat uit een toevoeging van 2.379 m² aan nieuwe winkels, met bovengelegen appartementen. Centraal in dit project is een nieuwe Plus supermarkt (1.688 m², inclusief opslag), aan de Herenstraat zijde. Verder zijn wat kleinere winkeleenheden aan het aanbod in Voorhout worden toegevoegd en is er (nog onverhuurde) ruimte in HerenState voor horeca.

Aanbodanalyse en -verhoudingen

Tabel 7: Aanbodsituatie per kern – Sassenheim, Voorhout en Warmond

	Sassenheim		Voorhout		Warmond	
	aantal winkels	m ² wvo	aantal winkels	m ² wvo	aantal winkels	m ² wvo
1. levensmiddelen	23	5.604	18	3.728	6	1.127
2. persoonlijke verzorging	7	1.287	4	619	1	60
Totaal dagelijks	30	6.891	22	4.347	7	1.187
Totaal niet dagelijks (warenhuis, kleding en mode etc.)	74	17.938	36	5.120	12	2.467
Totaal	104	24.829	58	9.467	19	3.654

De omvang van het detailhandelsaanbod in Sassenheim is aanzienlijk uitgebreider dan dat van Voorhout, terwijl beide kernen qua inwoneraantal gelijk zijn. Dit gegeven is in lijn met de eerder genoemde centrumfunctie voor Sassenheim voor niet-dagelijkse goederen. Vooral op het gebied van kleding, mode en wonen heeft Sassenheim een behoorlijk aanbod.

Warmond is significant kleiner in winkelaanbod dan de twee andere kernen. Warmond beschikt over een moderne Albert Heijn vestiging voor de alledaagse levensmiddelen.

1.6.4 Marktruimte nieuwe winkels

Uit de gemaakte berekeningen (zie bijlage DPO voorberekening per kern) blijkt dat de uitbreidingsmogelijkheden voor niet-dagelijkse productgroepen in de gemeente beperkt zijn. Alleen in Voorhout is in 2017 uitbreidingsruimte te vinden voor niet-dagelijkse goederen. Deze beperkte uitbreidingsruimte staan, op het eerste gezicht, in contrast met de eerder genoemde constatering dat aan de aanbodskant Teylingen in diverse productgroepen ondervertegenwoordigd is. De relatieve beperkte binding op de lokale markt voor niet dagelijkse goederen verklaart het gebrek aan uitbreidingsruimte. Het voordeel voor de inwoners, om centraal in de Randstad te wonen, is voor veel winkels in bepaalde productgroepen juist een nadeel. Bewoners reizen voor dit soort producten zonder problemen naar grote nabij gelegen grote steden als Leiden of Den Haag. Desondanks zetten wij wel in op verbetering en uitbreiding van het winkelaanbod. Dit leidt tot meer koopkrachtbinding. Deze inzet is met name gericht op Sassenheim dat fungeert als winkelcentrum niet-dagelijkse goederen van Teylingen.

1.6.5 Aandachtspunten voor detailhandelbeleid en verder ontwikkeling winkelapparaat
Naast de reguliere detailhandel behoren ook markt- en standplaatsen tot dit speerpunt. De winkelvoorzieningen van de drie kernen in Teylingen hebben de afgelopen jaren een flinke kwaliteitsimpuls gekregen in termen van straatbeeld, verblijfskwaliteit en winkelassortiment. De uitbreidingsruimte voor winkels in Teylingen in de toekomst is relatief beperkt. De belangrijkste reden hiervoor is afvloeiing van winkelend publiek naar de nabijgelegen grote steden. Het is zaak om de kritische massa en keuzemogelijkheden van met name het winkelaanbod in niet-dagelijkse goederen op peil te houden de komende jaren. De gemeente kan hier een faciliterende rol in spelen met het doel de vitaliteit en kwaliteit van het winkelapparaat op peil te houden.

Gezien de dynamische ontwikkeling van de Nederlandse detailhandel geloven wij in een flexibel beleid waar we optimaal mee kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen die vragen om detailhandelsbeleid. Actuele trends die wij relevant voor Teylingen achten zijn ondermeer:

- schaalvergroting en branchevervaging;
- de invloed van internetshoppen: groei online verkopen met 15% per jaar;
- winkeliers zonder cross-channel strategie (fysieke winkel gecombineerd met internetshop) blijven achter;
- beleving van winkels en winkelcentra steeds belangrijker.

In de regio wordt een onderzoek gedaan naar de verkleuring van PDV locaties door vestiging van andere dan grootschalige detailhandelszaken. Teylingen stuurt aan op een herziening van de **Regionale Detailhandelsstructuurvisie**, waarmee we regionaal een kader kunnen geven voor de gehele veranderende markt.

Sassenheim

Sassenheim kan de komende jaren haar rol als centrale lokale winkelkern waar maken. Het aanbod voor niet-dagelijkse producten in Sassenheim zal verder worden versterkt waarmee het centrum een verdere kwaliteitsimpuls krijgt. Sassenheim heeft op het gebied van de deelbranches kleding, mode en wonen een behoorlijk aanbod. We willen Sassenheim graag als vitaal winkelhart ontwikkelen en inzetten op een bovenlokaal winkelgebied dat de mogelijke effecten van krimp in de toekomst kan doorstaan. De afronding van het Voorhavenkwartier in Sassenheim is in dit kader een wenselijke ontwikkeling voor de verdere uitbouw van lokaal winkelhart Sassenheim, met name voor niet-dagelijkse goederen.

Er zijn in Sassenheim drie binnenstedelijke herontwikkelingsprojecten in het winkelcentrum in voorbereiding. Alledrie betreft het supermarktlocaties. Bij twee van de locaties (de oude Albert Heijn-locatie en de Digros) is sprake van uitbreiding van winkelruimte en appartementen. Het derde project is de herontwikkeling van (delen van) de locatie Hortusplein, bij de bestaande Hoogvlietlocatie.

Op bedrijventerrein Jagtlust wordt een grootschalige detailhandels locatie gerealiseerd. Hierin kunnen zich een grote bouwmarkt (3.000 m²) en twee woonwinkels (elk 1000 m²) vestigen. Het betreft een o.a verplaatsing en uitbreiding van een vestiging die nu nog is gevestigd aan de Koetsiersweg.

In het algemeen moet het detailhandelbeleid er op gericht zijn om branches die echt ondervertegenwoordigd zijn in de gemeente, met name in niet-dagelijkse goederen, vestigingsruimte te bieden, bij voorkeur dus in Sassenheim. Het gaat bijvoorbeeld om winkels in de categorie kleding en mode, hobby, plant en dier, bruin- en witgoed die relatief gezien ondervertegenwoordigd zijn. Het versterken van de winkelstructuur met winkels uit ondervertegenwoordigde categorieën maakt de noodzaak voor de eigen inwoners om hiervoor buiten de gemeente te gaan winkelen kleiner (met andere woorden: het vergroot de binding met de eigen winkelkern).

Voorhout

De ambitie voor de kern Voorhout is het verder opbouwen van een compact winkelcentrum voor een dorpskern met winkels in (hoofdzakelijk) dagelijkse goederen. De verdere ontwikkeling van het winkelapparaat van Voorhout moet met name plaatsvinden in de Herenstraat. In 2009 is het project Herenstaete opgeleverd, waarin naast een grote supermarkt ook kleinere winkeleenheden en appartementen gevestigd zijn.

In de Herenstraat zijn nog verbeteringen mogelijk op het gebied van toekomstige branchering gericht op dagelijkse goederen en basiswinkels voor niet-dagelijkse goederen (na herontwikkeling van sommige panden) en de samenhangende kwaliteit. De gemeente neemt een actieve rol in als het gaat om het verder vorm geven van de Herenstraat.

Warmond

Warmond heeft een beperkt winkelaanbod, met als basis een moderne Albert Heijn vestiging. In Warmond liggen kansen om de recreatieve rol van deze kern verder vorm te geven door middel van het winkelaanbod. Er liggen kansen voor specifieke detailhandel op het gebied van kunst en cultuur en watersport. Aandachtspunt voor beide is wel de kritische massa die de winkels nodig hebben om te kunnen functioneren.

Markt en standplaatsen Teylingen

Teylingen heeft het standplaatsenbeleid herzien. Daarnaast wordt in regionaal verband gekeken wij naar de mogelijkheden voor samenwerking bij weekmarkten. Samen met de gemeenten Hillegom, Noordwijk, Noordwijkerhout en Lisse onderzoeken wij of samenwerking en verzelfstandiging van de weekmarkten een optie is. Dit in voorbereiding op de herziening van de marktverordening.

In Teylingen zijn er markten in Voorhout en in Sassenheim. Markten dragen bij aan de toestroom van (fysiek) winkelend publiek, waardoor ook extra verkoop bij de 'gewone' winkels wordt gegenereerd. Standplaatsen zijn meer een aanvulling op het bestaande winkelaanbod, ook de openingstijden komen doorgaans overeen met die van het 'vaste' winkelaanbod. Standplaatsen zijn er in alle drie de kernen.

Een belangrijk onderdeel van dit nieuwe beleid is de visievorming over een meer marktconforme, klantgerichte en moderne organisatie voor de markt. De basis van het nieuwe beleid is het bieden van beslissingsbevoegdheid over marktbeleid aan de marktkooplui zelf. Deze bevoegdheid strekt van het innen van het marktgeld tot en met de invulling van kramen (producten en diensten). Dit geeft de markt een kans om te opereren als één bedrijf. De overheid (gemeente) krijgt dan een nieuwe rol als toezichthouder op afstand. De keuze voor een (rechts-)vorm en werking van de op te richten nieuwe marktorganisatie kan alleen komen van de marktkooplieden zelf, zij moeten dit dus zelf oppakken. Het ligt voor de hand om, in het kader van professionaliteit, de oprichting van een marktvereniging met de vier andere bollengemeenten op te zetten.

1.6.6 Culturele- en sportvoorzieningen

Teylingen wil zich profileren als aantrekkelijke, leefbare gemeente op het gebied van kunst en cultuur voor eigen inwoners en voor bezoekers van buiten de gemeente. Sinds december 2009 heeft de gemeente haar eigen kunst- en cultuurbeleid. Als speerpunten voor kunst- en cultuurbeleid zijn cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie voor Teylingen benoemd. Van belang is dat inwoners oud, maar vooral ook de jongere generatie, meedoen aan culturele activiteiten.

Teylingen gaat in het kader van noodzakelijke bezuinigingen 'back to basic' wat subsidies betreft. In de breedte worden subsidies afgebouwd of verminderd voor sport- en gezelligheidsverenigingen. Mensen die in Teylingen gaan sporten, muziek gaan maken of een boek lenen uit de bibliotheek, moeten daarvoor betalen. Uitgangspunt is dat geen subsidie meer verstrekt wordt voor de exploitatielasten van de verenigingen. De onderhoudsbijdrage aan de velden van buitensportverenigingen wordt stopgezet. De gemeente faciliteert alleen nog de accommodaties en ondersteunt de minder draagkrachtige inwoners door middel van een sportpas of cultuurpas.

De consequenties voor de organisaties zijn divers. Gevolg is in ieder geval dat verenigingen actief op zoek moeten naar financiële middelen, door sponsoring of andere (inventieve) methoden. Uiteindelijk verwachten we dat de sporters en andere gebruikers een (beperkte) hogere prijs zullen moeten betalen voor het uitoefenen van hun hobby.

1.6.7 Toeristisch-recreatieve voorzieningen en evenementen

De toeristisch- recreatieve inzet van Teylingen is om een veelzijdig en aantrekkelijk gebied voor kleinschalige dagrecreatie te zijn. Om deze positie te versterken dienen verbeteringen in het buitengebied van kleinschalige voorzieningen, zoals routes en aanlegvoorzieningen, te worden uitgevoerd.

Teylingen hecht grote waarde aan haar groene uitstraling en wil zich toeristisch positioneren als 'draaideur naar twee werelden': het bollencomplex en het Groene Hart (plassen en polders) met als pijlers: water, natuur en cultuur, waarbij water regionaal gezien de onderscheidende en (ver)bindende factor is. In en rond Teylingen zijn volop mogelijkheden voor ontspanning en recreatie. De belangrijkste troeven van de gemeente Teylingen op het gebied van toerisme en recreatie zijn de Kagerplassen, het eiland Koudenhoorn, de Ruïne van Teylingen, de Veenweidegebieden en de bollenvelden.

Als bijdrage aan een verbeterde toeristische ontsluiting voor Teylingen is in december 2011 het nieuwe station Sassenheim geopend. Station Sassenheim dient als toegangspoort en schakelpunt tussen enerzijds het bollengebied en anderzijds het Groene Hart; de Veenweidegebieden in de richting van Warmond.

Ten behoeve van het **verbeteren van de bereikbaarheid van het water** moet in alle polders rondom de Kagerplassen ruimte voor recreatieve ontwikkelingen worden geboden in het nog te ontwikkelen bestemmingsplan buitengebied. Jachthavens zijn belangrijke economische aanjagers en hebben bovendien een poortfunctie om het water te bereiken. Mede voor het verbeteren van bereikbaarheid over water maar zeker ook in bredere zin, is Teylingen met een adviseur economische zaken vertegenwoordigd in de begeleidingsgroep ter bepaling van het **gebiedsprofiel Hollandse plassen**. Dit gebiedsprofiel is één van de eerste gebiedsprofielen die de provincie Zuid-Holland laat samenstellen. Teylingen zit samen met Holland Rijnland en de provincie in de begeleidingsgroep. Hoewel in eerste instantie een ruimtelijk proces, heeft het grote invloed op de ontwikkelingsmogelijkheden van ondernemers in het gebied.

Troefkaarten voor verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme waar wij als gemeente op in willen zetten zijn:

- de **Roodemolenpolder** tussen Sassenheim en Voorhout, als plek voor kleinschalige dagrecreatie. Deze polder wordt ingericht als een landschapspark, de toegankelijkheid (over land en water) wordt verbeterd en kleinschalige elementen als picknickplaatsen en (vis)steigers worden toegevoegd;
- de **Veerpolder te Warmond** verder laten uitgroeien tot een gethematiseerd bedrijventerrein en lokaal centrum voor overdekte leisure, watergerelateerde bedrijvigheid en wellness;
- versterking **Kagerplassen** als aantrekkelijk watersportgebied. Recreatie-eiland **Koudenhoorn** is één van de toegangspoorten tot de Kagerplassen met een groot aantal passantenplaatsen. Dit veelzijdige recreatiegebied biedt verdere mogelijkheden om de kleinschalige dagrecreatie beter te benutten. Verbetering van het ligstrand en de horeca zijn hier nodig en in voorbereiding. Het eiland is geschikt voor hengelsport, fietsen, trimmen, zwemmen, luieren of wandelen en bevat een prachtig natuur- en stiltegebied;

- het toegankelijk maken van de **Boterhuispolder** voor routes en extensieve recreatie komt in de uitvoeringsfase, hiervoor is € 2 miljoen subsidie door de provincie toegekend;
- de ontwikkeling van **jachthavens** moet worden gefaciliteerd. Anders kan niet worden voldaan aan de in de recreatievisie aangegeven uitbreiding met 800 ligplaatsen in jachthavens, die voor 2017 gerealiseerd moet worden. Uitbreiding van het aantal ligplaatsen is een belangrijke factor om het varen op de Kagerplassen te bevorderen. Het doel is om het Kagerplassengebied in de periode tot 2017 uit te laten groeien tot een kwalitatief hoogwaardig en veelzijdig watersportgebied. Met eigentijdse voorzieningen, voldoende aanlegplaatsen en ligplaatsen (onderdeel van visie Toerisme en Recreatie). Omdat een groot deel van de polders om de Kagerplassen in het Groene Hart liggen, moet daarbij wel veel aandacht worden besteed aan de landschappelijke inpassing. Ook moet de locatie zowel over het land als het water (goed) te ontsluiten zijn. In dat licht zijn voor het realiseren van jachthavens de Boterhuispolder, Zweilanderpolder, Hellegatpolder, kansrijker dan de Hemmeerpolder en Hofpolder.

De bovengenoemde ontwikkelingen, waarvan sommige al in de uitvoeringsfase zitten, worden door ons waar noodzakelijk actief gestimuleerd en ondersteund.

Bij de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling wil de gemeente uitvoering geven aan acties, maatregelen en projecten, zoals benoemd in het **Uitvoeringsprogramma T&R** en het **Marketingplan Recreatie & Toerisme**. Beide zijn door de Raad vastgesteld als richtinggevend kader. Voor de uitvoering van projecten uit het Uitvoeringsprogramma is budget beschikbaar onder de voorwaarde van externe medefinanciering. Daarom moet financiering worden aangetrokken voordat gestart kan worden met de individuele projecten (zoals Koudenhoorn en Boterhuispolder). Voor het Marketingplan is geen budget beschikbaar en uitvoering is dus beperkt. Ook voor het T&R beleid is een goede samenwerking tussen belanghebbende partijen (ondernemers, gemeente, promotieorganisaties als VVV en ZHBT) van groot belang.

Evenementen

Teylingen heeft elk jaar een afwisselende kalender evenementen. Het meest bekende evenement is het grootschalige en regionale Bloemencorso. De route van de bloemencorso loopt door meerdere bollengemeenten en trekt elk jaar meer dan één miljoen bezoekers. Behoud en ondersteuning van bestaande evenementen is de kern van het Teylingse evenementenbeleid, al zullen moeilijke keuzes gemaakt moeten worden in het kader van de gedeeltelijke afbouw van onze subsidiemogelijkheden.

Warmond heeft veel activiteiten, zoals de nationale zeilwedstrijden tijdens de Kaagweek, de Westlander Zeildagen en de Turf- en Strontrace, waar vele historische zeilschepen aan deelnemen. De beroemde Schippertjesdagen met de vele oude sleepboten en tegenwoordig ook salonbootjes, de nautische markt en niet te vergeten het schippertjeskoor. Ook de poldercross en de groenmarkt trekken veel belangstelling. Tijdens de Open Monumenten Dagen verzorgt het Historisch Genootschap speciale rondwandelingen langs prachtige monumenten en tuinen. Maar ook in Sassenheim en Voorhout zijn aantrekkelijke evenementen zoals de biermarkt, het Havenfestival, het Sportparkpop en het Luchtkussenfestival.

Zonder de inzet en bijdragen van de (lokale) ondernemers kunnen deze en andere evenementen niet bestaan.

1.7 Mobiliteit en infrastructuur

Een goede infrastructuur is de 'Haarlemmerolie' voor een gezonde lokale en regionale economie. Op het gebied van infrastructuur toont de gemeente Teylingen de komende jaren veel daadkracht. Het is essentieel voor zowel inwoners als bedrijven (werkgelegenheid) om knelpunten in infrastructuureel gebied weg te nemen. In Februari 2010 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld door de gemeenteraad.

Het GVVP bestaat uit vier onderdelen: verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeren en leefbaarheid. De verschillende modaliteiten (openbaar vervoer, auto, fiets) komen daarin terug. Station Voorhout en het station Sassenheim zijn onderdeel van het Stedenbaanconcept. Dat betekent dat de doelstelling is op de langere termijn 6 treinen per uur per rijrichting te laten stoppen op deze stations.

Naast het GVVP zal de gemeente Teylingen zich regionaal sterk maken voor een reeks van maatregelen om verbetering te brengen in de gebrekkige ontsluiting van de Duin- en Bollenstreek (oost-west verbindingen richting A4 en A44). Diverse projecten in de regio zijn hiervoor van belang, zoals de Rijnlandroute en bereikbaarheid NOG. Andere belangrijke projecten zijn aanpassing aansluiting A44 – N444 (bij het postviaduct), het veiliger en overzichtelijker maken van op- en afritten A44, het vernieuwen van het openbaar vervoer, het verbeteren van de fietsinfrastructuur en het toevoegen van de Nagelbrug (als verbinding tussen Herenstraat Voorhout en de N444) en de Noordelijke Randweg Voorhout.

Bijlage 2

Beleidskader

Bijlage 2: Beleidskaders

Voor het opstellen van een nieuw economisch beleidplan zijn diverse vigerende beleidsvisies kaderstellend. Als onderleggers voor dit economische beleidsplan zijn de volgende nota's gebruikt, allen zijn vastgesteld, tenzij specifiek aangegeven van niet:

Beleid gemeente Teylingen	• Koersnotitie Structuurvisie Teylingen, strategische (mei 2011) • Concept Plankaart Structuurvisie • Actieprogramma Economisch Beleidsplan (2011) • Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (GVVP) Teylingen 2010 -2020 • Duurzaamheidproject bedrijventerreinen • Kantorenbeleid • Beveiliging bedrijventerreinen • Samenvatting Woningmarktscan Ecorys (maart 2011) • Notitie Ontwikkeling ligplaatsen in Jachthavens in Teylingen • Back to basics, herijking van het subsidiebeleid Teylingen • Woonvisie Teylingen 2008-2020 • Visie Recreatie en Toerisme • Centrumvisie Sassenheim • Structuurvisie Centrum Voorhout • Kunst en Cultuurbeleid • Visie Teylingen 2040 • Intensief ruimtegebruik Bedrijventerreinen Teylingen (DHV, maart 2010) • Slimme keuzes voor kantoren in Teylingen (Stec Groep, maart 2011) • Herstructurering Wasbeekerlaan, Regionaal pilotproject op bedrijventerrein Jagtlust • Meerwaarde van de zelfstandige levensmiddelenhandelaar (Vakcentrum Woerden, 2011)
Regionaal beleid	• Regionale Behoefteteraming Bedrijfshuisvesting • Experiment Vraag en Aanbod bedrijfshuisvesting • Pilot herstructurering bedrijventerreinen • Economische agenda Greenport Bollenstreek (Greenport Bollenstreek) • Samenwerking weekmarkten • Regionale detailhandelstructuurvisie • Regionale kantorenstrategie • Regionaal Beleid Holland Rijnland en Greenport Duin- en Bollenstreek • Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (december 2009) • Provinciale Structuurvisie (PSV) Zuid Holland • Ontwerp actualisering Structuurvisie (PSV) Zuid Holland (met als onderdeel Gebiedsprofiel Hollandse Plassen) • Actualisering Provinciale Structuurvisie (PSV) Zuid Holland • Economische en Sociale Agenda Holland Rijnland • Groenblauwe Raamwerk • Regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland • Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland 2010-2020.

Provinciale Structuurvisie (PSV) Zuid Holland

Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op 2 juli 2010 de Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld. In de nieuwe structuurvisie is een duidelijke accentverschuiving merkbaar. Ten eerste is er niet alleen op functies gestuurd maar ook op kwaliteit. Ten tweede is een belangrijke verschuiving merkbaar van 'uitbreiding en fysieke groei in de ruimtelijke ordening' naar 'herontwikkeling'. In de structuurvisie ligt het zwaartepunt daarom op wonen en werken binnen de bestaande contouren.

De nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), die op 1 juli 2008 werd ingevoerd was de aanleiding voor de provincie om haar ruimtelijk beleid te veranderen. Binnen de nieuwe Wro krijgt elke overheidslaag de instrumenten om het eigen ruimtelijke beleid te verwezenlijken. Het principe hierbij is 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. Door de nieuwe wet is het veel belangrijker geworden voor gemeenten (en andere overheidslagen) om vooraf hun doelstellingen te formuleren en aan te geven.

De provincie heeft acht regio's gedefinieerd waarmee men gezamenlijk afstemming wil krijgen in opgaven, programma's en projecten op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, recreatie en natuur. Teylingen behoort tot de regio Holland Rijnland.

In augustus 2011 is een ontwerp actualisering van de Structuurvisie en Verordening Ruimte vastgesteld. Deze actualisering is een vervolg op de eerste versie van de Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda die is vastgesteld in juli 2010. De vaststelling van de geactualiseerde structuurvisie vindt plaats in februari 2012.

De hoofdlijnen, hoofdopgaven en provinciale belangen van het ruimtelijk beleid blijven ongewijzigd. Een aantal belangrijke wijzigingen betreft de onderwerpen:

- Verbeterde Kwaliteitskaart (effectiever sturen op kwaliteit)
- Kantorenbouw (beperking aantal nieuwe kantorenlocaties)
- Woningbouw (inspelen op ontwikkelingen woningmarkt)
- Glastuinbouw (nieuwe locaties in Binnenmaas en Nieuwkoop, glas-voor-glasregeling, SER-ladder)
- Bodemenergie (efficiënt gebruik ondergrond)
- Gemeentelijke verzoeken (beperkte aanpassing bebouwingscontouren en functies).

Daarnaast zijn er technische correcties doorgevoerd voor de onderwerpen compensatiebeginsel natuur, recreatie en landschap, ecologische hoofdstructuur en landgoedbiotoop en regionale waterkeringen in Rijnland en Rivierenland.

Gebiedsprofiel Hollandse plassen (onderdeel PSV)

Een gebiedsprofiel is een uitwerking van de kwaliteitskaart uit de provinciale Structuurvisie. Samen met andere overheden en deskundigen geeft de provincie Zuid Holland in 17 profielen de kwaliteiten weer die zij in gebieden wil versterken of beschermen. In het gebiedsprofiel staat een beschrijving van kenmerken (wat is er), ontwikkeling (wat speelt er), ambitie (waar willen we heen) en sturing (hoe bereiken we dat). Het gebiedsprofiel dient als houvast bij nieuwe ontwikkelingen in het gebied.

Teylingen is met een adviseur economische zaken vertegenwoordigd in de begeleidingsgroep ter bepaling van het gebiedsprofiel Hollandse plassen. Dit gebiedsprofiel is één van de eerste gebiedsprofielen opstellen die de provincie Zuid-Holland laat samenstellen. Teylingen zit samen met Holland Rijnland en de provincie in de begeleidingsgroep. Hoewel in eerste instantie een ruimtelijk proces heeft het grote invloed op de ontwikkelingsmogelijkheden van ondernemers in het gebied.

Groenblauwe Raamwerk

De Duin- en Bollenstreek maakt deel uit van het Groenblauwe Raamwerk. Het beleid is erop gericht dit raamwerk robuust en duurzaam te maken. Noodzakelijke randvoorwaarde daarbij is een vitale landbouw. Robuust wil zeggen dat de verschillende functies een plaats hebben zonder dat de kwaliteit van het raamwerk als geheel wordt aangetast.

Duurzaam wil zeggen dat het raamwerk als groenblauwe ruimte behouden blijft ook al kunnen de functies erin veranderen. Om de huidige kwaliteiten van het groenblauwe raamwerk te beschermen is in de eerste plaats het landelijk gebied beschermd door het aangeven van rode contouren om het stedelijk gebied waarbuiten geen verstedelijking is toegestaan. Het gaat in dit streekplan niet alleen om het behoud van de (ruimtelijke) kwaliteit van de verschillende regionale landschappen, maar ook om versterking ervan. Dat betekent dat ook nieuwe groenblauwe ontwikkelingen in het raamwerk bevorderd worden. Het beleid is erop gericht de waarden en het karakter van alle in het gebied voorkomende landschappen verder te ontwikkelen. De Bollenstreek is door de provincie aangewezen als provinciaal landschap. Daar mag in beginsel maar zeer beperkte uitbreiding van bebouwd oppervlak plaatsvinden. Om het behoud en de ontwikkeling van de groenblauwe waarden binnen het groenblauwe raamwerk mogelijk te maken, moet het raamwerk gevrijwaard blijven van nieuwe stedelijke functies. Deze kunnen alleen gelokaliseerd worden binnen het door rode contouren begrensde stedelijk gebied van de kernen.

Bedrijventerreinen

Ten aanzien van bedrijventerreinen zet de provincie primair in op kwaliteitsverhoging. Herontwikkeling, intensief ruimtegebruik, segmentering, selectief uitgiftebeleid en duurzame ontwikkeling zijn daarbij kernbegrippen. De behoefte aan bedrijventerrein in het samenwerkingsgebied Duin- en Bollenstreek in de periode tot 2015 is berekend op circa 41,5 hectare. Het geplande aanbod (circa 16 ha) is onvoldoende om hierin te voorzien. In de uitbreidingsbehoefte van bedrijven zal daarom ook moeten worden voorzien door betere benutting van het bestaande areaal.

Regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland

De belangrijkste doelstelling van de regionale bedrijventerreinenstrategie Holland Rijnland is het creëren van en komen tot (meer) regionale samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen in Holland Rijnland. Er is gekozen voor een drietal strategische doelstellingen, die aansluiten bij de keuzes die de regio heeft gemaakt in het concept van de Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland om de economische structuur te versterken. Naast Teylingen werken de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest, Noordwijk en Katwijk hier aan mee. Deze gemeenten werken samen met de andere partners kamer van Koophandel, Holland Rijnland en Bedrijfsleven Leiden.

De drietal strategische doelstellingen zijn:

- Bestaande bedrijventerreinen herstructureren en niet transformeren
- Voldoende nieuwe bedrijfsterreinen ontwikkelen
- Samenhang tussen bestaande en nieuwe bedrijfsterreinen aanbrengen.

Duurzaamheidproject bedrijventerreinen (lokaal)

Het initiatief om bedrijventerreinen te verduurzamen is medio 2011 genomen door Grontmij en TOV en wordt ondersteund door de gemeente. Voor dit duurzaamheidproject bedrijventerreinen is het Greenib bedrijventerrein benoemd als pilotproject.

Beveiliging bedrijventerreinen (lokaal)

Wij ondersteunen onze bedrijven op het gebied van beveiliging. De Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Teylingen is een initiatief van een aantal bedrijven om samen te werken op het gebied van veiligheid. De gemeente Teylingen ondersteunt de stichting bij haar streven naar het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Regionale Kantorenstrategie

In regionaal verband werkt Teylingen aan de Regionale Kantorenstrategie. Nieuw regionaal beleid voor kantoren is noodzakelijk omdat regionaal (en zelfs landelijk) het kantooraanbod de vraag naar kantoorruimte overstijgt.

Leisurevoorzieningen

De mogelijkheid van nieuwe bovenlokale leisurevoorzieningen moet worden beoordeeld tegen de achtergrond van een regionale visie. Nieuwe vormen van leisure en toerisme die veel bezoekers aantrekken, moeten in binnenstedelijke centra, stadsdeelcentra en/of bij knooppunten van het openbaar vervoer worden gesitueerd. Uitzonderingen zijn slechts mogelijk als aangetoond kan worden dat deze niet op dergelijke locaties inpasbaar zijn. Een toekomstige leisurelocatie in Teylingen is bedrijventerrein Veerpolder in Warmond. Ambitie voor dit bedrijventerrein is geleidelijke omvorming naar leisure en wellness. De transformatie wordt via het nieuwe bestemmingsplan bedrijventerreinen gefaciliteerd. Daarnaast wordt ingezet op het actief stimuleren waarbij eerst geïnventariseerd wordt welke wensen, plannen en ideeën de gevestigde bedrijven hebben.

Duin- en Bollenstreek

In het deelgebied Duin- en Bollenstreek is sprake van een intensief gebruik van het landelijk gebied, gedomineerd door de bollenteelt. Dit bollencomplex (teelt en handel) is niet alleen van groot economisch belang, het is ook de drager van (een deel van) de landschappelijke, recreatieve en toeristische functies. In 1996 is door een groot aantal overheden en belangenorganisaties het Pact van Teylingen ondertekend. Hierin zijn afspraken gemaakt over de instandhouding en versterking van de unieke landschappelijke, cultuurhistorische, recreatieve en toeristische kwaliteiten van de streek met de bollensector als drager. Het Pact heeft een looptijd van 20 jaar, vormt de basis voor het ruimtelijk beleid en is vastgelegd in het streekplan van 1996. In 2002 heeft een evaluatie plaatsgevonden. Daarbij is geconcludeerd dat de doelstellingen van het Pact gehandhaafd moeten blijven en het uitvoeringstraject versterking behoeft.

Deze versterking kwam na 2004 in de vorm van het 'Offensief van Teylingen'. Met handhaving van de uitgangspunten van het Pact van Teylingen greep men nu naar het instrument van de ontwikkelingsplanologie omdat de gewenste kwaliteitsverbetering in de periode 1996-2004 nog niet in alle opzichten was gerealiseerd.

De verrommeling van het landschap moest sterker worden teruggedrongen en het vertrek van bollenkwekers (met hun kennis) uit het gebied moest tegen worden gegaan. Bij het toepassen van ontwikkelingsplanologie staat niet het stellen van beperkingen, maar het zoeken naar ruimtelijke oplossingen voorop. Het Offensief van Teylingen wil met kleinschalige concrete projecten (omvang tussen 10 en 250 ha.) de vitaliteit van het landschap en het bollencomplex bevorderen. Kortom, de opgave voor het Offensief van Teylingen is het inzetten van ontwikkelingsplanologie om de gewenste bewegingsruimte te scheppen, zonder de noodzakelijke bescherming overboord te zetten.

De toekomstige opgaven voor Teylingen sluiten aan bij de regionale opgaven voor het bollenareaal die is vastgelegd in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) uit december 2009. Dit rapport bevat de wettelijke kaders die de zes gemeenten in de Bollenstreek (Teylingen, Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Noordwijkerhout), de Greenport gemeenten, hebben afgesproken.

De Greenport Ontwikkelingsmaatschappij is in maart 2010 opgericht door de zes Greenportgemeenten en is het regionaal ontwikkelbedrijf ten behoeve van de proactieve herstructurering van de Duin- en Bollenstreek. De missie van de GOM is het door middel van actieve gebieds- (her)ontwikkeling tot stand brengen van een economisch en ruimtelijk vitale Duin- en Bollenstreek. Het beleidskader hiervoor is de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek die de gemeenten in december 2009 hebben vastgesteld. De GOM zal door grondexploitaties zelf een deel van het geld genereren om projecten te financieren, hiernaast komt financiering naar verwachting uit fondsen als FES en MIRT.

Economische Agenda Greenport.

De herstructurering van de bollenstreek heeft een flinke impuls gekregen door de oprichting van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM). Ruimtelijk zijn door de GOM tientallen plannen opgepakt. Extra aandacht voor de economische ontwikkeling van de streek krijgt is het doel van Economische Agenda Greenport. Momenteel werkt Teylingen in regionaal verband aan het opstellen van de speerpunten voor deze economische agenda.

Infrastructuur

In Februari 2010 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld door de gemeenteraad. Het GVVP bestaat uit vier onderdelen: verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeren en leefbaarheid. De verschillende modaliteiten (openbaar vervoer, auto, fiets) komen daarin terug. Station Voorhout en het station Sassenheim zijn onderdeel van het Stedenbaanconcept. Dat betekent dat de doelstelling is op de langere termijn 6 treinen per uur per rijrichting te laten stoppen op deze stations.

In regionaal verband wil de gemeente Teylingen zich hard maken voor (samenvattend):

- Aanpassing aansluiting A44 – N444 bij het postviaduct. Dit houdt in de realisatie van in totaal twee rotondes en een bypass;
- Aanleg noordelijke randweg Voorhout;
- Aanpassing rond de kruising N208 – N443;
- Aanpassing bij de Nagelbrug;
- Aanleg Rijnlandroute;
- Aanleg hoofdstructuur Noordelijke Ontsluiting Greenport (route Zuid-Kennemerland, randweg Rijnsburg);
- Fietspaden tussen Noordwijk en station Sassenheim en Katwijk en Teylingen;
- Nog niet gespecificeerde businfrastructuur voor een corridor Noordwijk – station Sassenheim en eventueel Bollenstreek richting Schiphol.

Regionaal Beleid Infrastructuur (Holland Rijnland en Greenport Duin- en Bollenstreek)

In de regio Holland Rijnland wonen ongeveer 400.000 mensen. De woonkernen liggen geografisch nogal gespreid in het gebied met een aanzienlijke pendel tussen de verschillende gemeenten en naar andere regio's. Er is uiteenlopende bedrijvigheid in de regio, die veel verkeer genereert: de bollen- en bloementeel, het Europees centrum voor ruimteonderzoek en ruimtetechnologie (ESTEC) in Noordwijk, internationale congresfaciliteiten, de industrie voor bioscience in Leiden en grote bedrijven zoals Flora-Holland, AKZO-Nobel en Heineken. Door de gunstige ligging ten opzichte van Schiphol en de Rotterdamse haven zijn er veel transport- en logistieke bedrijven gevestigd. De A44 en A4 zijn zeer verkeersintensieve corridors. De hoofdinfrastructuur is vooral noord-zuid georiënteerd (A4 en A44, railverbinding Amsterdam – Den Haag), knelpunten zijn er met name in oost-west richting. Tot slot is Holland Rijnland een aantrekkelijk gebied voor toeristen en recreanten, vanwege de stranden van Katwijk en Noordwijk, de historische binnenstad van Leiden, de bloembollen, het veenweidegebied, attracties en musea. Dit alles leidt tot een groot aantal verplaatsingen, die voor een groot gedeelte per auto worden gemaakt op een volledig benut en deels overbelast wegennet. Met als gevolg verkeershinder, congestie en bedreiging van veiligheid, leefbaarheid en milieu. Deze problemen zijn zeker niet op te lossen met alleen de aanleg van nieuwe wegen. Daarom is er in het RVVP veel aandacht besteed aan de alternatieven voor de auto: openbaar vervoer, fiets, ketenmobiliteit en wordt beleid uitgewerkt op het gebied van flankerend beleid.

Naast grote ruimtelijke opgaven zoals de As Leiden-Katwijk en de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer/Bollenstreek die voortkomt uit de Nota Ruimte, zet de ontwikkeling van Greenport Duin- en Bollenstreek de infrastructuur nog meer onder druk. Het oplossen van de knelpunten op de oost-west verbindingen is voor de bereikbaarheid van Teylingen van groot belang. Diverse projecten in de regio zijn hiervoor van belang: de Rijnlandroute, RijnGouweLijn, en bereikbaarheid NOG. In het project Integrale benadering Holland Rijnland worden deze projecten op elkaar afgestemd. Het meest directe belang voor Teylingen ligt op de N444, de N443 en bij de aansluitingen op de A44. In het kader van de bereikbaarheidsstudie grensstreek wordt een maatregelpakket ontwikkeld voor het midden gebied.

Voor de corridor Noordwijk naar het nieuwe station Sassenheim wordt, als uitwerking van regionale plannen ook gewerkt aan een goede verbinding met alternatieve vervoermiddelen. Twee fietspaden worden aangelegd, namelijk tussen station Sassenheim en Voorhout (uiterlijk 2013 gereed) en aansluitend tussen Voorhout en Noordwijk (2013/2014). Daarnaast wordt hoogwaardig Openbaar Vervoer ontwikkeld op de corridor Noordwijk, Station Sassenheim en Schiphol.

Provinciaal beleid Infrastructuur

De Provincie Zuid-Holland wil het openbaar vervoer in de streek versterken onder andere door de aanleg van de RijnGouweLijn die Gouda, Alphen aan den Rijn, Leiden, Katwijk en Noordwijk verbindt. In het bestuursakkoord van de Provincie Zuid-Holland is vastgelegd dat de RijnGouweLijn tussen Leiden en Katwijk wordt aangelegd als vertrambare busbaan. Voor het traject tussen Esa/Estec en Noordwijk-kust was dit al eerder besproken. Dit betekent dat het belang van de realisatie van een goede OV-verbinding tussen Noordwijk en de stations in Voorhout en Sassenheim toeneemt. Station Voorhout en het in december 2011 geopende station Sassenheim zijn onderdeel van het concept stedenbaan. Dat betekent dat de doelstelling is op de langere termijn 6 treinen per uur per rijrichting te laten stoppen bij deze stations. De stations Sassenheim en Voorhout bieden beide mogelijkheden voor Park en Ride voorzieningen. Daarnaast kan station Sassenheim een belangrijke overstapfunctie vervullen in de OV-corridor Bollenstreek-Schiphol.

Behalve op openbaar vervoer zet de provincie in haar beleid ook in op de fiets. De ontwikkeling van de fietspaden tussen Noordwijk en station Sassenheim en tussen Katwijk en Teylingen komen mede voort uit het provinciaal fietsplan.

Tenslotte is de aanleg van infrastructuur onderdeel van het provinciaal beleid. Het gaat hierbij met name om de Rijnlandroute en de aanleg van de Noordelijke Randweg Rijnsburg en de route Zuid Kennemerland in het kader van de bereikbaarheidsstudie grensstreek.

Regionaal Groenprogramma

Het Regionaal Groenprogramma 2010-2020 is op 17 februari 2010 vastgesteld. Het Regionaal Groenprogramma geeft een visie op groen in de regio in 2020 en van de gewenste doelstellingen die hiervoor gerealiseerd moeten worden.

Uitgangspunten zijn een aantrekkelijke regio met fraaie en herkenbare landschappen, mooie recreatieve fiets-, wandel- en vaarroutes, ruimte voor natuur, landbouw en cultuurhistorie en een open Bollenstreek en Veenweide- en Plassengebied. Een gebied waar de inwoners met plezier wonen en waar toeristen graag komen om te recreëren.

Samenwerking weekmarkten

Samen met de gemeenten Hillegom, Noordwijk, Noordwijkerhout en Lisse onderzoeken wij of samenwerking en verzelfstandiging van de weekmarkten een optie is. Dit in voorbereiding op de herziening van de marktverordening.

Bijlage 3

Speerpunten actieplan

Bijlage 3: Speerpunten Actieplan Economisch Beleidsplan Teylingen

In deze bijlage worden de speerpunten en de daarbij behorende actiepunten schematisch weergegeven. Hiermee wordt een eerste aanzet gegeven tot acties, maatregelen en projecten, die nodig worden geacht om de doelstellingen te bereiken. Actiepunten kunnen bij de nadere uitwerking in sectorale nota's worden meegenomen bij de vertaling naar sectorale uitvoeringsprogramma's.

De actiepunten zijn uitgewerkt in de aangegeven prioriteitsvolgorde van de speerpunten, zoals beschreven in het economische beleidsplan.

- 1. Bollencultuur**
- 2. Toerisme, recreatie en evenementen**
- 3. Bedrijventerreinen**
- 4. Detailhandel**
- 5. Wonen**

Randvoorwaardelijke speerpunten:

- 1. Mobiliteit en infrastructuur**
- 2. Onderwijs en Arbeidsmarkt**

Voor het laatste (maar zeker niet het minst belangrijke) randvoorwaardelijke speerpunt 'kwaliteit van het landschap' is geen apart overzicht gemaakt; het is impliciet meegenomen bij de beschrijving van de andere speerpunten.

Speerpunt 1: Bollencultuur

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen maakt zich sterk voor:	Gemeente en bollensector gaan zich gezamenlijk inzetten voor:
1. Behoud en versterking bollencultuur en bloembollenhandel. 2. Ondersteuning Greenport ontwikkelingsmaatschappij (GOM), dat tot taak heeft bewegingsruimte te creëren, de herstructurering op gang te brengen en te faciliteren. In nieuw bestemmingsplan buitengebied ruimte laten voor initiatieven GOM. 3. Bedrijfsbeëindiging van niet renderende agrarische bedrijven en de vrijkomende ruimte benutten voor "herverkaveling" ten gunste van grootschalige bollenteelt en bloembollenhandel, toerisme en recreatie en/of andere vormen van bedrijvigheid.	• Recreatie, behoud en benutting cultureel erfgoed en evenementen (educatie, rondleidingen, bedrijvenbezoek, activiteiten, wandel- en fietsroutes) in de bollenregio; • Behoud, ondersteunen en faciliteren van sterke, economisch renderende bedrijven (teelt, veredeling, kennis, handel- en distributie); • Het faciliteren en bevorderen van duurzaamheid, wisselteelt en specialisatie, met name binnen de context van Greenport en Offensief van Teylingen zet de gemeente zich in om deze punten te ondersteunen; • Het (verder) ontwikkelen van een moderne en innovatieve bollensector door ondersteuning van het lokale bedrijfsleven • Verbetering van de onderlinge communicatie en overleg tussen gemeente, bedrijfsleven en ondernemers • Bevordering en realisatie van intensiever ruimtegebruik van bollengerelateerde gebouwen, onder kwalitatief hoogwaardige architectuur, met het doel de productie binnen de schaars aanwezige ruimte te optimaliseren; • Greenport Duin en Bollenstreek; ruimtelijke herstructurering en schaalvergroting. Binnen de opgave voor herstructurering en schaalvergroting (waaronder de noodzakelijke verplaatsing van bedrijven) ligt er een opgave om zowel de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren (tegengaan verrommeling) als de toeristische waarde van het bloembollengebied te benutten; aanwijzen van concentratiegebieden; keuzes maken binnen structuurvisie en nieuw bestemmingsplan buitengebied. • Het afstemmen en ondersteunen van de GOM in haar werkzaamheden en dit formaliseren in ons nieuwe bestemmingsplan buitengebied. GOM is verantwoordelijk voor actief grondbeleid en bijbehorend instrumentarium (grondbank, ontwikkelingsfonds, investeringsfonds, vergunningen op maat, condities scheppen, et cetera). Hierbij moet ook aandacht worden geschonken aan bedrijfsbeëindiging; • De uitruil van agrarische gronden ten gunste van bloembollenhandel, toerisme en recreatie en/of andere vormen van bedrijvigheid;

Speerpunt 2: Toerisme en Recreatie

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen wil:	De inzet voor T&R is verbetering van kleinschalige voorzieningen (met name in het buitengebied), zodat Teylingen kan uitgroeien tot een veelzijdig en aantrekkelijk groen gebied voor kleinschalige dagrecreatie. Bij de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling wil de gemeente uitvoering geven aan acties, maatregelen en projecten, zoals benoemd in het Uitvoeringsprogramma T&R, dat door de Raad is vastgesteld als richtinggevend kader. Een aantal toeristische uitvoeringsprojecten zijn al opgestart en worden momenteel uitgevoerd, sommige andere onderdelen zijn vastgesteld en kunnen worden gefinancierd onder voorwaarde van externe medefinanciering. Ook voor evenementen moeten keuzes gemaakt worden over welke evenementen gefinancierd kunnen worden.
• Water (Kagerplassen), eiland Koudenhorn, natuur en cultuurhistorisch bollencomplex inzetten als belangrijkste troeven voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie binnen de gemeente. • Kagerplassen een kwalitatief, hoogwaardig en veelzijdig watersportgebied. • Teylingen positioneren als 'draaideur naar twee werelden': Bollencomplex en Groene Hart (plassen en polders) met als peilers: water, natuur en cultuur en water als USP en (ver)bindende factor. Het NS station Sasenheim is een troef hiervoor. • Prioriteit leggen bij upgradering en kwaliteitsverbetering van bestaande toeristisch-recreatieve product; voor de kwaliteitsverbetering van met name campings en jachthavens is (uitbreidings)ruimte (toeristische bestemming bestemmingsplannen) nodig. • Geen actieve inzet op nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen, maar kwaliteitsverbetering en innovatie enerzijds en meer kleinschalige voorzieningen in het landelijk gebied (nevenactiviteiten in het kader van de verbrede landbouw). • Zich richten op consument die rust en ruimte zoekt en vooral inzetten op de 'thuismarkt' (meeste (dag)recreanten komen uit de eigen provincie). • Inzetten op synergie tussen detailhandel, toerisme, leisure (vrijtijdseconomie) en (openlucht)recreatie. • De kansen voor dagrecreatie benutten die liggen bij 'recreatief winkelen' en 'cultuur'.	Er moet nadere uitwerking en vervolg komen op het <u>Uitvoeringsprogramma</u> Toerisme en Recreatie 2008 – 2012 . De volgende projecten zijn hierin opgenomen: • Ontwikkeling Roodemolenspolder als landschapspark voor kleinschalige dagrecreatie; • Ontwikkelen Veerpolder voor leisure; • Versterken Kagerplassen als aantrekkelijk watersportgebied (zie ook routes en jachthavens) • Recreatieve inrichting Eiland Koudenhorn; • Boterhuispolder (toegankelijk maken voor extensieve recreatie), subsidie is toegekend; • Verbetering Routestructuren (wandelen, fietsen, varen); • Projecten Jachthaven (uitbreiding lig- en aanlegplaatsen jachthavens). Een aantal projecten hiervan is gevorderd in uitvoering, een aantal zit nog in de planfase (bijvoorbeeld Veerpolder). Monitoring en vervolgactie(s) zijn nodig om ons toeristisch-recreatieve product te versterken. Als we willen dat de Veerpolder echt een locatie wordt voor overdekte leisure, watergerelateerde bedrijvigheid en wellness zullen we deze ontwikkeling actief moeten stimuleren en faciliteren. Inzetten op actieve participatie in het samenwerkingsverband met de gemeenten in het Hollands Plassengebied (eerste product was een waterkaart voor het gebied). Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied biedt ruimte voor de ontwikkeling van (recreatieve) nevenactiviteiten door agrariërs en zelfstandige jachthavens. Deze informatie moeten we actief communiceren aan de betreffende ondernemers. Het voortouw nemen (actief faciliteren) in het uitbreiden van het aantal jachthavenplaatsen voor de Kagerplassen> Doel is uitbreiding met 800 ligplaatsen tot 2017.

- De kansen voor korte vakanties en seizoenrecreatie beter benutten.
- De kansen aangrijpen voor (versterking van) de watersport(recreatie), zowel op als langs het water.
- Warmond positioneren als centrum voor water, kunst en cultuur.
- Toeristisch-recreatieve voorzieningen beter bereikbaar maken door routeontwikkeling; dit geldt zowel voor het buitengebied als voor de Kagerplassen (rondgaande route(s) en pontjes die Warmond verbinden met de overkant: Oude Ade, Kaag, Buitenkaag, Kaageiland).
- Handhaven van marketing en promotie van het toeristisch-recreatief product.
- Komen tot een effectief evenementenbeleid (afstemming, coördinatie, evenementenkalender).
- De ontwikkeling van arrangementen stimuleren (op te pakken door de sector).

Een belangrijke randvoorwaarde van de verdere ontwikkeling van Warmond is het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen tijdens piekperioden van bezoek. We gaan uitzoeken hoe dit parkeerprobleem het beste opgelost kan worden.

Keuzes maken over zo effectief mogelijk inzetten op evenementen, met het beperkte budget dat we hebben.

Speerpunt 3: Bedrijventerreinen

Overzicht bedrijventerreinen

Bestaand	• Veerpolder • De Wetering (Greenibterrein) • Industriekade • Jagtlust •	• Agrarisch bedrijventerrein • Sassenheim Zuid (incl. AKZO) • Voorhout • Bedrijvenclusters buitengebied: 's-Gravendamseweg, Van den Bergh van Heemstedeweg
Revitalisatie/herstructurering:	• Industriekade (afroondende fase) • Veerpolder (actief stimuleren)	• Jagtlust (regionaal pilotproject)
Nieuw tot en met 2020:	• Uitbreiding Bedrijventerrein Oosthoutlaan (± 5 ha.) • Uitbreiding Greenibterrein (± 5 ha.)	• Onderzoeklocatie
Na 2020 (onderzoeken):	• 's-Gravendamseweg (aan beide kanten) • de locatie nabij NS-station Sassenheim (zone tussen spoor en A44)	• A44 nabij de AKZO (tussen AKZO, Leidsevaart en Rijksstraatweg).

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen maakt zich sterk voor:	Gemeente en ondernemers(verenigingen) gaan zich gezamenlijk inzetten voor:
• Benutting van relatief goede bereikbaarheid en strategische locatie voor uitbreiding geschikt en kwalitatieve bedrijfsruimte • Behoud, duurzaam gebruik en optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen; • Faciliteren uitbreidingsbehoefte bestaande bedrijven (uitplaatsing naar andere bedrijventerreinen/locaties); • Ruimte bieden voor realisatie van een bedrijvenverzamelgebouw voor startende en kleinschalige ondernemers; • Niet alleen voor het beter faciliteren van ondernemingen, ook voor behoud van de lokale werkgelegenheid en potentieel kansrijke bedrijven; • Transformatie naar woningen op bedrijvencluster Hoofdstraat/Koetsiersweg	• Voorrang geven aan duurzame revitalisering en herontwikkeling bestaande bedrijventerreinen (Veerpolder en Jagtlust). • Nog beschikbare bedrijfsruimte (9.536 m^2) op bestaande bedrijventerreinen (optimaal) benutten. • Daarna ontwikkeling twee nieuwe bedrijventerreinen in Teylingen: Bedrijventerrein Oosthoutlaan en De Wetering (Greenibterrein, 5 ha). • Nota "Intensief ruimtegebruik Bedrijventerrein Teylingen" waar mogelijk toepassen in bestemmingsplannen • Bedrijventerrein Veerpolder in de gemeente Teylingen (Warmond) herontwikkelen tot een locatie voor leisure en wellness (zie ook speerpunt 2). • Onderzoek uitvoeren naar mogelijke locaties voor nieuwe, duurzame, bedrijventerreinen na 2020 (zie boven).

Speerpunt 4: Detailhandel

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen maakt zich sterk voor:	Gemeente en ondernemers(verenigingen) gaan zich gezamenlijk inzetten voor:
• Behoud van (de variatie in en kritische massa van) het huidige aanbod (per kern en tussen de kernen); • Verbetering van de omgevingskwaliteit en parkeermogelijkheden ten behoeve van het winkelend publiek in alle kernen; • Versterking van de winkelfunctie van Voorhout door behoud van een aaneengesloten winkelgebied en het accentueren daarvan. De herontwikkeling wordt actief opgepakt, waarbij wordt gestreefd naar verbetering van de kwaliteit van het aanbod en de directe omgeving en versterking van de ruimtelijke relaties; • Versterking van de regionale functie als winkelcentrum voor niet-dagelijkse goederen in Sassenheim; • Versterking detailhandelsfunctie Warmond (kunst, cultuur en watersport); • Verbetering van de verkeersveiligheid in relatie tot winkelen (betere ontsluiting van de kernen, verkeerstromen binnen de kernen, handhaving parkeren (blauwe zone) en maximum snelheid (brommers, scooters) en verbeteren sociale veiligheid). Veiligheidslocaties: Herenstraat, Herenweg, Hoofdstraat, kruispunt Hoofdstraat/Kerklaan/Hortuslaan. • Herziening marktverordening.	Algemeen • Teylingen gelooft in flexibel detailhandelbeleid waarmee we optimaal kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. • De gemeente kan (weliswaar selectief) haar regierol op het gebied van detailhandel vorm geven door actief in projecten te sturen op een aantal manieren: - faciliteren in het bestemmingsplan - meedenken / participeren in tijdelijke oplossingen voor winkelpanden - structureel bijdragen aan het winkelklimaat door middel van centrummanagement - Bij grote uitzondering: zelf (mede) winkelpanden (her)ontwikkelen • Inpassing van winkels uit branches die in de drie kernen van Teylingen ondervertegenwoordigd zijn en waar een reële marktbasis voor bestaat (gelet op het regionale aanbod). • Samenwerken met buurgemeenten om gewenste samenwerking voor weekmarkten tot stand te brengen. Sassenheim • Prioriteit voor met name versterken van niet-dagelijkse goederen ligt op het winkelgebied in Sassenheim. Deze kern heeft de centrumfunctie voor detailhandel in Teylingen en is de natuurlijke plek voor verdere opbouw van niet-dagelijkse winkels. • Zorgen voor controle en eventuele sturing bij drie binnenstedelijke herontwikkelingsprojecten Sassenheim Voorhout • Gemeentelijke sturing voor herontwikkeling van deelprojecten centrum Voorhout (Herenstraat), o.a. door verbouwing van bestaande, verouderde winkelpanden. Het centrum van Voorhout heeft met name een functie voor dagelijkse goederen en de basisstructuur voor niet-dagelijkse goederen. De gemeente zal vanuit dit kader handelen. Warmond • Kansen benutten voor recreatief en doelgroepgericht winkelen in Warmond, primair in relatie tot winkels rondom de watersport (watersportartikelen, dienstverlening, et cetera) en secundair op het gebied van kunst en cultuur.

Speerpunt 5: Wonen

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen maakt zich sterk voor: • Duurzaamheid in combinatie met wonen in al haar facetten. Bouw van nieuwe woningen wordt ten eerste zoveel mogelijk op bestaande inbreidingslocaties gerealiseerd. Ten tweede treedt de gemeente controlerend op of in nieuwbouwplannen rekening is gehouden met de laatste innovatieve ontwikkelingen op duurzaamheidsgebied. • Differentiatie: in de woningbouwplannen wordt steviger rekening gehouden met de toenemende vergrijzing (woon/zorg vraagstuk) en starters (goedkopere huur- en koopwoningen) op de woningmarkt. • Flexibiliteit: onzekere en veranderlijke omstandigheden op de woningmarkt vraagt om een flexibele programmering • Betere woon/werkbalans. De komende jaren wordt dan ook ingezet op realisatie van de geplande woningen in combinatie met behoud en waar mogelijk uitbreiding van lokale werkgelegenheid mede om te voorkomen dat de uitgaande pendel te sterk toeneemt.	• de sensitiviteit en complexiteit van de woningbouwopgave vraagt om een coördinerende en sturende rol van de gemeente. • gemeente gaat daarom actief de discussie entameren over mogelijke lokale en regionale overcapaciteit en de voortgang van geprojecteerde (grote) woningbouwlocaties. Het college gaat met ontwikkelaars in Teylingen en gemeenten in de regio rond de tafel om de juiste woningen voor de juiste doelgroep in de juiste fasering voor elkaar te krijgen. In dit regionaal overleg staan verder de haalbaarheid en de geschiktheid van de voorgenomen locaties centraal. • De gemeente wil binnen de woningbouwopgave extra aandacht geven aan het bouwen van voldoende en geschikte seniorenwoningen, woon/zorgcomplexen en woningen voor starters. • De relevante afdelingen binnen de gemeente toetsen (of laten toetsen) alle bouwplannen op duurzaamheidsaspecten. Plannen voor woningen waarin te weinig rekening is gehouden met duurzaamheid kunnen, op deze grond, een bouwvergunning ontegensprekend worden.

Randvoorwaardelijke speerpunt: Infrastructuur

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen zet zich in:	Daarom maakt de gemeente Teylingen zich regionaal sterk voor een reeks van maatregelen om verbetering te brengen in deze situatie:
Om te komen tot een goede ontsluiting van woon-gebieden en nieuwe woningbouwlocaties enerzijds en werkgebieden anderzijds. Het gebrek aan oost-west verbindingen in de Duin en Bollenstreek in het algemeen en op het grondgebied van de gemeente Teylingen in het bijzonder vormt een groot probleem.	In regionaal verband wil de gemeente Teylingen zich hard maken voor (samenvattend): • Aanpassing aansluiting A44 – N444 bij het postviaduct. Dit houdt in de realisatie van in totaal twee rotondes en een bypass. Hiermee wordt in 2012 gestart; • Aanleg noordelijke randweg Voorhout; • Aanpassing rond de kruising N208 – N443; • Aanpassing bij de Nagelbrug; • Aanleg Rijnlandroute; • Aanleg hoofdstructuur Noordelijke Ontsluiting Greenport (route Zuid-Kennemerland, randweg Rijnsburg); • Fietspaden tussen Noordwijk en station Sassenheim en Katwijk en Teylingen; • Nog niet gespecificeerde businfrastructuur voor een corridor Noordwijk – station Sassenheim en eventueel Bollenstreek richting Schiphol.

Randvoorwaardelijke speerpunt: Onderwijs en Arbeidsmarkt

Doelstellingen en beleidsopgaven	Actiepunten
De gemeente Teylingen wil inzetten op:	Gemeente, ondernemers(verenigingen) gaan zich in regionaal verband gezamenlijk inzetten voor:
• Het stimuleren van kennisuitwisseling tussen onderwijs en bedrijfsleven, met name in de bollensector • Behoud en versterking van lokale werkgelegenheid door goed te kijken naar mogelijkheden en knelpunten in het onderwijs in relatie tot de lokale/regionale arbeidsmarkt • Het vergroten van de dynamiek in het (regionale) arbeidsmarktbeleid • Het versterken van de (eigen) positie van Greenport Duin- en Bollenstreek	• Het afstemmen van relevante opleidingen in Teylingen op de behoeften van de bollensector, met name die van handel en export bedrijven. • Het benutten van kansen in de groeisectoren onderwijs en zorg; • Ophoging van het gemiddelde opleidingsniveau vooral onder de lager opgeleiden; • Het zoeken naar oplossingen voor de grote vervangingsvraag (m.n. technische beroepen); • Een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, door een meer programmatische aanpak: het bevorderen van beroeporiëntatie in het vmbo, leeropdrachten en stages in het mbo en een <i>leven lang leren</i> op de werkvloer; • Een regionale technologieagenda voor moderne industrie, <i>life</i> en <i>space sciences</i> (werving, scholing, stages, startend ondernemerschap, et cetera); • Ondernemerschap in de zorg;

Bijlage 4

DPO (Distributie Planologisch Onderzoek)

Distributie Planologisch Onderzoek Gemeente Teylingen

Definitief

Gemeente Teylingen

Grontmij | Marktplan
Houten, 29 mei 2009

Verantwoording

Titel : Distributie Planologisch Onderzoek Gemeente Teylingen
Subtitel :
Projectnummer : 257166
Referentienummer :
Revisie :
Datum : 29 mei 2009

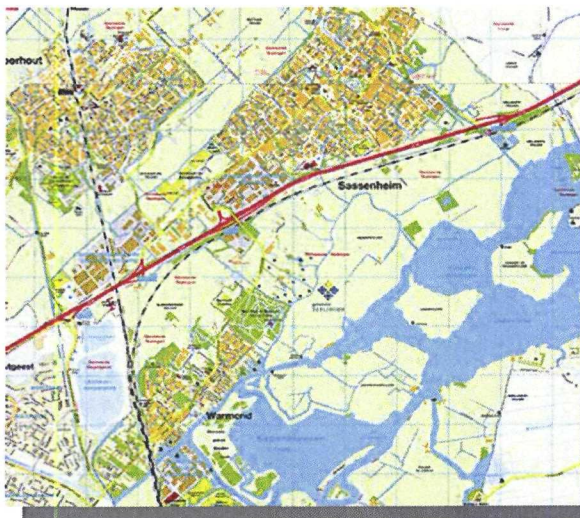
Auteur(s) : Drs. Tjeerd Tromp, drs. Rob van Hummel
E-mail adres : Tjeerd.tromp@grontmijmarktplan.nl
Gecontroleerd door :
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door :
Paraaf goedgekeurd :
Contact : De Molen 36-40
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
T +31 30 634 48 00
F +31 30 635 00 70
info@grontmijmarktplan.nl
www.grontmijmarktplan.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Nieuwe gemeente Teylingen	4
1.2	De opdracht.....	4
1.3	Onze aanpak en leeswijzer.....	4
2	Aanbodsituatie en verzorgingsindicatie	6
2.1	Aanbodanalyse gemeente Teylingen	6
2.2	Referentie en verzorgingsindex gemeente Teylingen	7
2.3	Aanbodontwikkeling	8
2.4	Aanbodanalyse en –verhoudingen	10
2.5	Kwalitatieve aspecten winkelaanbod Teylingen	10
2.6	Regionale ontwikkeling detailhandel.....	11
3	Ontwikkelingkader detailhandel	13
3.1	Trends en ontwikkelingen	13
3.1.1	Maatschappelijke ontwikkelingen	13
3.2	Winkelontwikkelingen.....	13
3.3	Landelijke ontwikkelingen detailhandel.....	14
3.3.1	Algemeen	14
3.3.2	Prognose economie	14
3.4	Prognose bevolkingsontwikkeling	14
3.5	Bestedingen	15
3.6	Koopkrachtbinding	15
3.7	Vloerproductiviteit	16
3.7.1	Landelijke beeld	16
3.7.2	Regionaal beeld	16
4	Distributieve ruimte en aanknopingspunten beleid	17
4.1	Aannames berekening distributieve ruimte.....	17
4.2	Distributieve ruimte Sassenheim	18
4.3	Distributieve ruimte Voorhout.....	19
4.4	Distributieve ruimte Warmond.....	20
4.5	Conclusie distributieve ruimte	21
4.6	Aandachtspunten voor detailhandelbeleid en verder ontwikkeling winkelapparaat ..	22

1 Inleiding

1.1 Nieuwe gemeente Teylingen

In 2006 zijn de drie voormalige gemeenten Sassenheim, Voorhout en Warmond heringedeeld tot de nieuwe gemeente Teylingen, een gemeente met ruim 35.000 inwoners. Het inwoneraantal per kern bedraagt:

- Sassenheim: 15080 inwoners;
- Voorhout: 15264 inwoners;
- Warmond: 4.965 inwoners.

De drie kernen in Teylingen verschillen sterk van karakter, fysiek en imago. Op het gebied van het economisch functioneren en het detailhandelsaanbod, moet Sassenheim in de nieuwe gemeente een centrumfunctie gaan vervullen. In de kern van Sassenheim is een volledig nieuw centrum ontwikkeld,

waar de laatste bouwontwikkelingen nog gaande zijn. Warmond is te typeren als de 'ontwikkellocatie' van de gemeente. Het gaat er bij het maken van plannen en concrete activiteiten voor Warmond niet alleen om, om de verzorgingsfunctie voor de eigen inwoners te vervullen, maar evenzeer om de toeristische potentie verder uit te nutten. Voorhout is minder duidelijk te typeren.

1.2 De opdracht

Voorheen hadden de drie gemeenten Sassenheim, Voorhout en Warmond alle een eigen beleidskader. Met het ontstaan van de nieuwe gemeente Teylingen zijn de beleidscontext en ook de afwegingskaders veranderd. Er is daarom behoefte ontstaan aan een distributie planologisch onderzoek (DPO) en een economisch beleidsplan voor de nieuwe gemeente Teylingen. Grontmij | Marktplan heeft opdracht gekregen tot het uitwerken van beide onderzoeken.

In het voorliggende rapport heeft Grontmij | Marktplan het DPO voor de gemeente Teylingen op bondige wijze uitgewerkt.

1.3 Onze aanpak en leeswijzer

Dit DPO onderdeel van onze opdracht is tot stand gekomen op basis van de volgende informatiebronnen:

- Informatie van lokale bronnen, diverse interviews en twee interactieve workshops.
- Statistische bronnen zoals locatus.
- Werkbezoeken aan winkelgebieden in Teylingen.

Hoofdstuk twee behandelt de lokale aanbodssituatie zoals de branchering en het aanbod in vergelijking met benchmarkgetallen van gemeenten in dezelfde inwonercategorie als Teylingen.

Hoofdstuk 3 bestaat uit een nadere verkenning van trends en ontwikkelingen die te maken hebben met detailhandel. Ook samenhangende ontwikkelingen op het gebied van economie, lokale bevolkingsontwikkeling, bestedingen, koopkrachtbinding en vloerproductiviteit komen aan de orde

In hoofdstuk 4 is een distributieve ruimte berekening gemaakt per kern en worden kwantitatieve en kwalitatieve aanknopingspunten voor gemeentelijk beleid aangegeven.

2 Aanbodsituatie en verzorgingsindicatie

2.1 Aanbodanalyse gemeente Teylingen

De actuele aanbodgegevens¹ vormen de basis en het vertrekpunt voor de analyse van de aanbodstructuur in de gemeente Teylingen. In tabel 2.1 is het huidige aanbod aan winkelvoorzieningen in aantal winkels en het aantal vierkante meters winkelvloeroppervlak (w.v.o) weergegeven. Hierbij is onderscheid gemaakt in dagelijkse productgroepen (levensmiddelen en persoonlijke verzorging) en niet-dagelijkse productgroepen (duurzame en overige goederen of non-food en luxeartikelen).

Tabel 2.1 Aanbodsituatie gemeente Teylingen

	Gemeente Teylingen	
	aantal winkels	m ² wvo
Dagelijks		
1. levensmiddelen	47	10.459
2. persoonlijke verzorging	12	1.966
Totaal dagelijks	59	12.425
Niet dagelijks		
3. warenhuis	2	1.127
4. kleding en mode	27	3.589
5. schoenen en lederwaren	5	1.388
6. juwelier en optiek	9	518
7. huishoudelijke- en luxeartikelen	8	1.102
8. antiek en kunst	2	88
9. sport en spel	5	1.933
10. hobby	3	211
11. media	5	676
12. plant en dier	16	2.312
13. bruin- en witgoed	7	701
14. auto en fiets	6	947
15. doe-het-zelf	5	1.813
16. wonen	14	6.807
17. detailhandel overig	8	2.313
Totaal niet dagelijks	122	25.525
Totaal	181	37.950

¹ Bron: Locatus, laatst gecontroleerd in mei 2008.

2.2 Referentie en verzorgingsindex gemeente Teylingen

De gemeente Teylingen heeft momenteel 35.009 inwoners. Qua inwonertal en 'setting' is de gemeente te vergelijken met twee typen Nederlandse referentiegemeenten: kernen met een inwonertal tussen 20.000 en 30.000 inwoners en kernen met 30.000 tot 50.000 inwoners. Voor een juiste beeldvorming van het huidige aanbod van de metrage verkoopoppervlak ten opzichte van referentiegemeenten, zijn beide referenties in tabel 2.2 weergegeven.

Tabel 2.2 Aanbodsituatie gemeente Teylingen en referentiegemeenten²

	Gemeente Teylingen		20.000-30.000	30.000-50.000
	aantal winkels	m ² wvo	inw.	inw.
Dagelijks				
1. levensmiddelen	47	10.459	7.212	10.892
2. persoonlijke verzorging	12	1.966	1.444	1.728
Totaal dagelijks	59	12.425	8.357	12.620
Niet dagelijks				
3. warenhuis	2	1.127	957	2.276
4. kleding en mode	27	3.589	4.525	8.219
5. schoenen en lederwaren	5	1.388	1.339	2.443
6. juwelier en optiek	9	518	488	734
7. huishoudelijke- en luxeartikelen	8	1.102	1.097	1.883
8. antiek en kunst	2	88	412	348
9. sport en spel	5	1.933	1.750	2.311
10. hobby	3	211	598	832
11. media	5	676	729	1.138
12. plant en dier	16	2.312	4.950	5.309
13. bruin- en witgoed	7	701	1.196	2.201
14. auto en fiets	6	947	878	1.427
15. doe-het-zelf	5	1.813	4.787	7.481
16. wonen	14	6.807	11.695	18.558
17. detailhandel overig	8	2.313	1.036	1.528
Totaal niet dagelijks	122	25.525	36.438	56.688
Totaal	181	37.950	44.794	69.308

Uit de gegevens blijkt duidelijk dat het metrage verkoopoppervlak in de gemeente Teylingen ten opzichte van referentiegemeenten 'overall' fors lager ligt. Dit verschil wordt duidelijker wanneer we de verzorgingsindex van zowel de gemeente Teylingen als de referentiegemeenten weergeven. De verzorgingsindex is een indicatie van het beschikbare aantal vierkante meter detailhandel per 1.000 inwoners. De verzorgingsindex is weergegeven in tabel 2.3.

² Bron referentiegemeenten: Locatus, Retailhandboek, kengetallen voor de detailhandel, 2004.

Tabel 2.3 **Verzorgingsindex gemeente Teylingen en referentiegemeenten³**

	Gemeente Teylingen	20.000-30.000 inw.	30.000-50.000 inw.
	VVO per 1.000 inw.	VVO per 1.000 inw.	VVO per 1.000 inw.
Dagelijks			
1. levensmiddelen	299	293	290
2. persoonlijke verzorging	56	46	46
Totaal dagelijks	355	339	336
Niet dagelijks			
3. warenhuis	32	39	61
4. kleding en mode	103	184	219
5. schoenen en lederwaren	40	54	65
6. juwelier en optiek	15	20	20
7. huishoudelijke- en luxeartikelen	31	45	50
8. antiek en kunst	3	17	9
9. sport en spel	55	71	61
10. hobby	6	2	22
11. media	19	30	30
12. plant en dier	66	201	141
13. bruin- en witgoed	20	49	59
14. auto en fiets	27	36	38
15. doe-het-zelf	52	194	199
16. wonen	194	475	494
17. detailhandel overig	66	42	41
Totaal niet dagelijks	729	1.479	1.508
Totaal	1.084	1.818	1.843

Uit de cijfers van tabel 2.2 en 2.3 blijkt dat:

- in de dagelijkse productgroepen het aanbod van de metrage verkoopoppervlak in de gemeente Teylingen boven het gemiddelde van beide categorieën referentiegemeenten ligt;
- in de niet-dagelijkse productgroepen het aanbod van de metrage verkoopoppervlak in de gemeente Teylingen fors lager ligt dan dat van de referentiegemeenten. Dit geldt vooral de volgende productgroepen:
 - kleding en mode;
 - antiek en kunst;
 - hobby;
 - plant en dier;
 - bruin- en witgoed;
 - doe-het-zelf;
 - wonen.

2.3 Aanbodontwikkeling

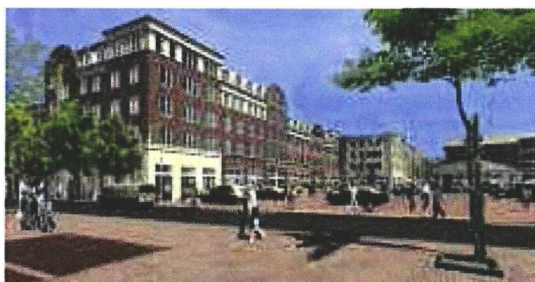
Zowel in Sassenheim als Voorhout is de detailhandelstructuur de laatste paar jaar flink verbeterd. In Sassenheim werd in december 2005 de eerste fase van het Voorhavenkwartier opgeleverd, een geïntrigeerd project met als belangrijkste functie detailhandel, maar met hiernaast ook appartementen (450) en horeca. Een Albert Heijn vormt de kern van het nieuwe winkelcentrum, aangevuld met een gemengd aanbod van winkels voor niet-dagelijkse en dagelijkse producten.

Veel van het aanbod in het nieuwe winkelcentrum Voorhavenkwartier bestaat uit verplaatsing van winkels uit andere delen van Sassenheim. De tweede fase van Voorhavenkwartier is de

³ Bron referentiegemeenten: Locatus, Retailhandboek, kengetallen voor de detailhandel, 2004.

herontwikkeling van de oude Albert Heijn locatie met nieuwe winkels, hier komt naar verwachting met name niet-dagelijks winkelaanbod.

Figuur 2.1 Winkelcentrum Voorhavenkwartier (Sassenheim)

Uitgangspunt voor de Structuurvisie Centrum Voorhout is door ingrepen in de structuur het centrum om te vormen tot een echt dorpshart.

In november 2007 is het winkelcentrum Jacoba van Beierenhof geopend in het centrum van Voorhout feestelijk geopend. Het nieuwbouwproject omvat ongeveer 2.500 m² winkelruimte met circa negentig parkeerplaatsen. Centraal in het project is een moderne Albert Heijn supermarkt van 1.400 m². Verder zijn in Jacoba van Beierenhof de volgende kleinere bedrijven te vinden: Bakkerij Tijsterman, Keurslagerij John Voordouw, Romijn Kappers, slijterij Drinkland en Primera. De 24 huurappartementen boven het winkelcentrum zijn in het eerste kwartaal van 2008 opgeleverd.

In de Herenstraat te Voorhout is momenteel het project 'HerenStaete' van ontwikkelaar Timpaan in een verre staat van realisatie. Dit grote, multifunctionele project verrijst op de locatie centraal in de Herenstraat waar voorheen een verzorgingshuis stond. Aan de Herenstraat zijde van het project komt een grote Plus supermarkt (1.000 m²) Andere publieke functies die te vinden zijn in het complex zijn een grand café, podia voor muziek en theater en ruimten voor de Volksuniversiteit.

Figuur 2.2 Projecten Jacoba van Beierenhof en Herenstaete (Voorhout)

2.4 Aanbodanalyse en –verhoudingen

In tabel 2.4 is de aanbodsituatie per kern – Sassenheim, Voorhout en Warmond – weergegeven.

Tabel 2.4 Aanbodsituatie kernen Sassenheim, Voorhout en Warmond

	Sassenheim		Voorhout		Warmond	
	aantal winkels	m² wvo	aantal winkels	m² wvo	aantal winkels	m² wvo
Dagelijks						
1. levensmiddelen	23	5.604	18	3.728	6	1.127
2. persoonlijke verzorging	7	1.287	4	619	1	60
Totaal dagelijks	30	6.891	22	4.347	7	1.187
Niet dagelijks						
3. warenhuis	1	796	1	331	0	0
4. kleding en mode	22	3.044	5	545	0	0
5. schoenen en lederwaren	5	1.388	0	0	0	0
6. juwelier en optiek	5	285	4	233	0	0
7. huishoudelijke- en luxeartikelen	5	835	3	267	0	0
8. antiek en kunst	1	38	1	50	0	0
9. sport en spel	3	1.575	1	125	1	233
10. hobby	2	155	1	56	0	0
11. media	3	262	1	268	1	146
12. plant en dier	5	565	8	632	3	1.115
13. bruin- en witgoed	3	360	3	294	1	47
14. auto en fiets	3	448	2	274	1	225
15. doe-het-zelf	2	1.280	2	458	1	75
16. wonen	9	5.266	2	1.162	3	379
17. detailhandel overig	5	1.641	2	425	1	247
Totaal niet dagelijks	74	17.938	36	5.120	12	2.467
Totaal	104	24.829	58	9.467	19	3.654

Uit bovenstaande tabel blijkt duidelijk dat het detailhandelsaanbod in Sassenheim aanzienlijk uitgebreider is dan dat van Voorhout, terwijl beide kernen qua inwoneraantal gelijk zijn. Dit gegeven is in lijn met de (beoogde) centrumfunctie voor Sassenheim. Met name op het gebied van kleding en mode en wonen heeft Sassenheim een behoorlijk aanbod. Warmond heeft met haar relatief kleine winkelapparaat wel een toonaangevende positie op het gebied van planten en dieren.

2.5 Kwalitatieve aspecten winkelaanbod Teylingen

Investerings in nieuwe winkelcentra hebben de winkelkernen van Sassenheim en Voorhout de afgelopen jaren een flinke kwaliteitsimpuls gegeven in termen van straatbeeld, verblijfskwaliteit en winkelassortiment.

Voor alle drie de winkelkernen zijn er echter verdere stappen te nemen en keuzes te maken om de aantrekkingskracht voor de nabije toekomst te behouden en uit te bouwen. Per kern worden een aantal kwalitatieve te maken keuzes besproken. In hoofdstuk 4 is nader ingegaan op de keuzes, op basis van de verdere uitwerking van dit DPO.

Algemeen

• Keuzes maken over grootschalige detailhandel

Teylingen ontvangt regelmatig aanvragen van grootschalige detailhandelformules om zich te mogen vestigen in de gemeente. De gemeente heeft momenteel geen beleid of richtlijnen hoe om te gaan met dergelijke verzoeken. Bovendien werkt regionaal beleid van de provincie vestiging van grote formules buiten de winkelgebieden soms tegen. Zo mogen nieuwe doe-het-zelf zaken niet op industrieterrein gevestigd worden.

Voorhout

• Stationslocatie

Bij de ontwikkeling van Station Voorhout bestaat ruimte voor (semi)commerciële bedrijvigheid. De gemeente moet een keuze maken of het winkelhart van Voorhout verlengd moet worden tot aan het nieuwe station. Alternatief hiervoor is de keuze om winkelen in Voorhout te concentreren aan één kant van het spoor in de Herenstraat, zoals dit als vanouds is geweest.

• Ondersteunende detailhandel nieuwe woonwijken

Voor de nieuwbouwwijken ten noorden van de huidige kern Voorhout zijn twee nieuwbouwwijken voorzien: Nieuw Boekhorst (900 woningen) en Hooghkamer (800 woningen). Een keuze moet gemaakt worden of de twee nieuwe wijken eigen detailhandel op wijkniveau krijgen, of dat de bewoners aangewezen zullen zijn op de centrale winkelvoorzieningen in Voorhout.

• Overkoepelende kwaliteit Herenstraat

Het project HerenStaete draagt bij aan de kracht van de Herenstraat als winkelstraat van Voorhout. Als geheel is de Herenstraat echter nog niet klaar voor de toekomst. De beeldkwaliteit van sommige winkelpanden laat veel te wensen over. Sommige eigenaren van deze panden zijn bezig met een herontwikkelingsproces. Het wordt tijd dat de Gemeente Teylingen haar standpunt bepaald over de toekomst van de Herenstraat.

Sassenheim

- De oude Albert Heijn locatie in Sassenheim biedt kansen voor herontwikkeling en uitbreiding van het winkelaanbod in Sassenheim. Gemeente Teylingen moet een standpunt innemen over hoe om te gaan met dit project.

Warmond

- Het winkelaanbod in Warmond zou kwalitatief versterkt kunnen worden door nieuw, bijzonder winkelaanbod binnen de deelsectoren waar Warmond zich op wil onderscheiden: kunst en cultuur en winkels gericht op watersport (watersportartikelen, dienstverlening, speciale horeca). Randvoorwaarde voor een haalbare exploitatie voor dit soort winkels is dat deze gericht moeten zijn op speciale doelgroepen die regionaal of bovenregionaal worden agetrokken. Om (boven)regionale bezoekers aan te kunnen trekken heeft de gemeente voor Warmond goedgekeurd dat winkels op zondagen open mogen.

2.6 Regionale ontwikkeling detailhandel

Het onderstaande figuur geeft regionale aanbodontwikkelingen weer, op basis van de plannen uit de Regionale Detailhandelsstructuurvisie Rijn- en Bollenstreek (2006). Er is uitsluitend rekening gehouden met plannen in direct aangrenzende gemeenten. Concurrentie voor dagelijkse boodschappen kan groeien door de uitbreidingen in Noordwijk. Uitbreidingen van niet-dagelijkse goederen zijn met name geconcentreerd in Zoeterwoude en Leiderdorp (Meubelplein en IKEA), en zijn vrij eenzijdig gericht op meubelen en toebehoren. De relatief forse uitbreidingen in Leiden betreft met name versterking detailhandel ter ondersteuning van de wijkfunctie.

Noordwijk

Plannen voor *Centrum Noordwijk Binnen* voor uitbreiding 6.900 m² voor dagelijkse behoefte detailhandel, realisatie 2008-2009. Uitbreiding van 7.100 m² in *Noordwijk Zee*, inclusief ruimte voor leisure-achtige voorzieningen.

Noordwijkerhout

In 2008 komt een ontwikkeling voor het *Centrum* gereed (4.200 m²) en de ontwikkeling voor het *Wielaterrein* (1.200 m²).

Teylingen

Eerder in dit hoofdstuk zijn de reeds gerealiseerde uitbreidingen op de *HerenState locatie* (2.500 m²), en voor het *Winkelcentra Jacoba van Beierenhof* (1.700 m²) besproken.

Katwijk

Uitbreiding bij *Klei Oost-Zuid* met 1.500 m². Er zijn vrijstellingsmogelijkheid in het bestemmingsplan voor volumineuze detailhandel niet passend in het dorpscentrum.

Leiden

Plannen voor Leiden zijn: *Aalmarkt binnenstad* (6.000 m²) *Kooiplein* (4.000 m²), *Morspoort* (4.000 a 6.000 m² als uitbreiding voor het centrumgebied) en *Willem de Zwijgerlaan* (6.000 m²).

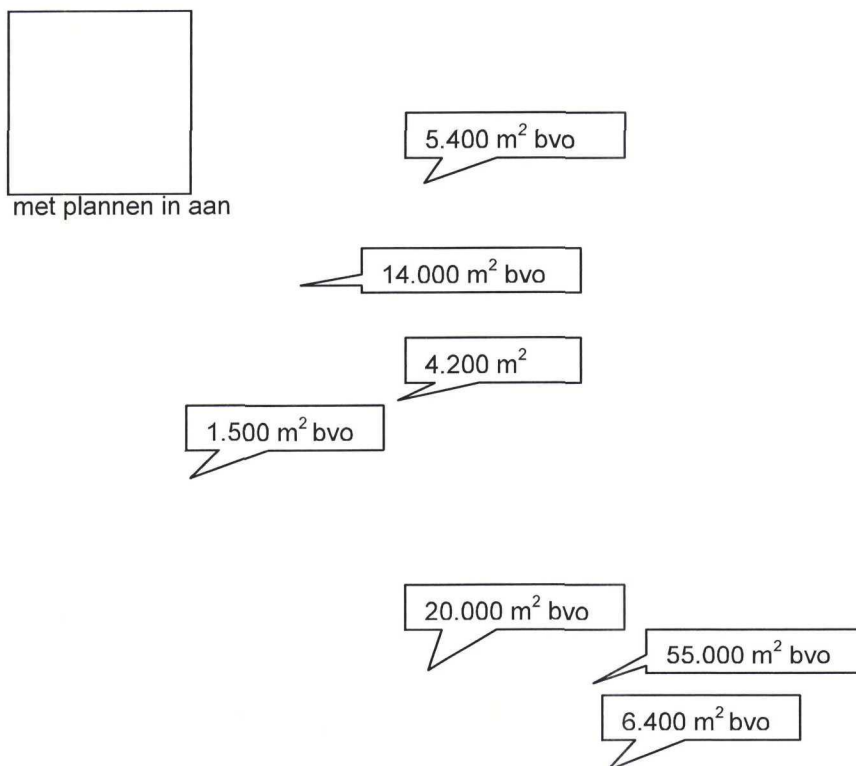
Leiderdorp

Uitbreiding *Meubelplein* met 13.500 m² niet dagelijkse detailhandel en *IKEA*: Uitbreiding 23.000 m² niet dagelijkse detailhandel. Andere plannen zijn *Baanderij* (12.500 m²) en *Winkelhof*, een Uitbreiding met 6.000 m² voor het winkelcentrum.

Zoeterwoude

Uitbreiding meubelboulevard *Rijneke Boulevard* met 6.400 m² niet dagelijkse detailhandel.

Figuur 2.3 **Overzicht regionale plannen en ontwikkelingen detailhandel**

Bron: Goudappel Coffeng

3 Ontwikkelingkader detailhandel

3.1 Trends en ontwikkelingen

De huidige ontwikkelingen in Nederland kenmerken zich in het algemeen door een aantal onzekerheden. Voor de detailhandel spelen maatschappelijke ontwikkelingen (op het gebied van demografie, sociaal-cultureel, economie, ruimte, technologie en wetgeving) die elk hun effect hebben op de verschillende partijen die hierbij betrokken zijn te weten de consument, de ondernemers en de werknemers.

3.1.1 Maatschappelijke ontwikkelingen

- *Demografie*: Nederland groeit steeds minder snel, verkleurt, vergrijsst en verdunt. Dit heeft invloed op wat, wanneer en waar besteed wordt. Assortimenten en verpakkingen moeten worden aangepast aan de wensen van de gedifferentieerde bevolking; meer allochtonen en één- en tweepersoonshuishoudens.
- *Sociaal-cultureel*: de primaire levensbehoeften (veiligheid en geborgenheid) en uitgaven aan dagelijkse benodigdheden door gestegen prijzen gaan zwaarder wegen. De wisselende sociale structuren bepalen in sterke mate het koopgedrag van consumenten: mensen zijn mobieler en multimediaal (winkel, telefoon, internet). Doordat werken, sport, recreatie en educatie op allerlei momenten plaatsvinden wijzigen kooppatronen.
- *Economie*: na de gouden jaren uit de tweede helft van de vorige eeuw is het even anders geweest voor de detailhandel en de horeca. Na een relatieve bloeiperiode is de economische stand van zaken eind 2008 kwetsbaar.
- *Ruimtelijke economie*: de ruimtelijke structuur van de detailhandel staat ook onder invloed van veranderende omstandigheden. Structureel is de trend dat de winkels de consument opzoeken zodat op allerlei (traffic-locaties) nieuwe winkels ontstaan. Daarnaast worden oudere en kleinschalige winkelgebieden vervangen door grotere en goed bereikbaar centra. Door het grote aantal plannen neemt de leegstand toe.
- *Technologie*: dit heeft invloed in de winkel als op de processen achter de winkels. Multimedia stelt ondernemers in staat op allerlei manieren te communiceren met de klant. Ook het gebruik van internet hoort daarbij.

3.2 Winkelontwikkelingen

- *Schaalvergroting en schaalverkleining*. Schaalvergroting komt door fusies en overnames en meer samenwerking bij het MKB. Anderzijds is er schaalverkleining door het afstoten van formules, uitdunnen van assortimenten en creatieve herinvulling van grote winkels. Tegenover het geweld van grootschalige winkels op een goed bereikbare plaats kan de kleinschalige specialist inspelen op zaken als service en dienstverlening.
- *De detailhandel verkleurt en vergrijsst*: er komen steeds meer allochtone detaillisten. Oudere ondernemers hebben problemen met bedrijfsopvolging en stoppen er mee. De parttime ondernemers zijn een groeiend randverschijnsel. Deze maken gebruik van een zeer persoonlijk benadering, veelal met behulp van internet.
- *Grenzen van sectoren en branches vervagen*: de consument denkt niet in productgerichte branches, maar in consumptie- of koopverwante producten en diensten. Naast de traditionele vormen zoals warenhuizen en supermarkten komen er steeds meer gemakswinkels en winkels voor een bepaald doel (alles voor uw tuin, klus of buitensport). De klant wil niet alleen een product, maar ook een oplossing voor zijn probleem.
- *Vestigingsplaatsen verschuiven*: de A-locaties trekken nog steeds veel publiek en de meeste bestedingen vinden hier plaats. Maar sommige speciaalzaken kunnen ook in een aanloopstraat of authentiek dorp of kleinere plaats goed functioneren. De centra van kleinere plaatsen doen het goed, hetgeen goed nieuws is voor Teylingen. De

buurtwinkel staat aan de vooravond van een revival. Maar wel in een andere vorm dan vroeger, met een breed en ondiep assortiment goederen en diensten dat op de specifieke behoefte van de buurt is toegesneden.

- *Multichannel wordt de standaard:* een fysiek verkooppunt is niet meer voldoende. Andere kanalen zoals internet, e-mail en (mobiele) telefoon worden ingezet om de klant te kunnen bedienen. Deze verwacht dat ze zeven dagen per week 24 uur per dag met een bedrijf kunnen communiceren.
- *Technologie dringt steeds dieper door:* zowel in de winkel als het proces van distributie en transport komt technologie steeds meer voor. De klant gaat ook steeds meer wennen aan technologische mogelijkheden om te communiceren. Ook voor kleine detailhandelsbedrijven wordt dit een 'must'.
- *Service en betrouwbaarheid zijn kritische succesfactoren:* de consument beschouwt veel zaken die de detailhandel als service beschouwt als gewoon en ziet ze niet als extra's dat de winkel onderscheidt. Maar als die service niet geboden wordt beschouwen ze dat als negatief. In deze tijd is service een krachtig wapen. Krachtiger dan het prijswapen (met uitzondering van de steeds oplaaierende 'supermarktenoorlog'). Betrouwbaarheid is heel belangrijk.

3.3 Landelijke ontwikkelingen detailhandel

3.3.1 Algemeen

De detailhandel is een belangrijke bedrijfstak voor de Nederlandse economie. De totale omzet bedraagt € 80,5 miljard in 2007. Dat is 4,1% meer dan in 2006. Van elke euro die consumenten uitgeven, belandt ongeveer een derde in de detailhandel. Tot en met mei 2008 behaalde de detailhandel 4,3% meer omzet dan in dezelfde periode van 2007. De prijzen waren gemiddeld 2,1% hoger. Ook het verkochte volume was 2,1% groter. De Nederlandse detailhandel bestaat uit circa 111.000 winkels, 20.000 ambulante handelaren (markthandel) en 7.200 ondernemers met een internet- of postorderbedrijf. De circa 600.000 banen in de detailhandel vormen 9% van het totaal aantal banen in Nederland. En van alle openstaande vacatures na het eerste kwartaal van 2008 waren er 18.000 een vacature in de detailhandel (7% van het totaal aantal vacatures). Ook is de detailhandel een populaire branche onder startende ondernemers. In 2006 waren er 13.000 starters in de detailhandel. Dat is 15% van het totaal aantal starters van 84.500.

3.3.2 Prognose economie

In het eerste kwartaal van 2009, ten tijde van het schrijven van deze rapportage, verkeert de Nederlandse economie in diepe recessie.

Terwijl het BBP (Bruto Binnelands Product) in 2008 nog groeide met +2,0%, wordt voor het gehele jaar 2009 een krimp van het BBP voorzien van -3,5%. Consumptieve bestedingen van huishoudens nemen af. In 2008 groeide deze bestedingen nog met 1,7%, terwijl in 2009 een lichte daling met -0,25% verwacht wordt. Gegeven de diepte van de crisis lijkt de consument slechts licht verstoord in het consumptiepatroon. Het CPI (Consumenten Prijs Index) groeit na een stevige stijging met 2,5% in 2008 in 2009 met 1% een stuk minder.

3.4 Prognose bevolkingsontwikkeling⁴

Teylingen (de kernen) als geheel heeft de afgelopen 15 jaar een bevolkingsgroei meegemaakt van 18%. Dit ligt ver boven het Nederlands gemiddelde. Deze groei zat vooral bij de groep tussen 25 en 65 jaar. De bevolkingsomvang in Teylingen (nu: 35.300) zal in de periode tot 2015 groeien tot 36.376 inwoners. Na 2015 treedt een tijdelijke krimp op.

De landelijke trend van vergrijzing is ook in Teylingen duidelijk zichtbaar. Het aantal 75-plussers neemt in Teylingen de komende 14 jaar met 2% per jaar toe. In de periode 2020-2030 neemt de groei van deze groep toe tot 2,7%. Het aantal personen in de leeftijd 30-44 jaar neemt tot 2020 met gemiddeld 1,8% per jaar af.

⁴ Bron: Woonvisie Teylingen, een kijk op het wonen in Sassenheim, Voorhout en Warmond voor de periode 2008-2020, 2007.

De inkomens van de inwoners van Teylingen zijn met gemiddeld € 34.900,-- iets hoger dan in de regio Holland Rijnland en het Nederlands gemiddelde. In de hoge inkomensgroepen ligt Teylingen zelfs ver boven het landelijk gemiddelde en de rest van Holland Rijnland. Wanneer we de drie kernen met elkaar vergelijken, dan valt op dat Warmond relatief veel huishoudens kent met een laag inkomen, maar ook relatief veel huishoudens met een hoog inkomen. In Voorhout wonen relatief weinig mensen met een laag inkomen en veel mensen met een hoog inkomen.

3.5 Bestedingen

Landelijk beeld bestedingen

Voor de bestedingscijfers⁵ in het onderzoek 'Koopstromen in Beeld' is onderscheid gemaakt naar bestedingen in de dagelijkse sector en de niet-dagelijkse sector. De Nederlander besteedt jaarlijks gemiddeld € 2.059,-- aan dagelijkse artikelen. Het gemiddeld besteed bedrag in de niet-dagelijkse sector ligt hoger en bedraagt jaarlijks € 2.396,--.

Consumptieve bestedingen 2008 en het eerste kwartaal 2009

De tekens van de wereldwijde economische crisis zijn in Nederland vanaf juni 2008 voelbaar geweest. Vanaf die maand zijn de bestedingen aan voedingsmiddelen gedaald. Duurzame goederen vertonen vanaf oktober 2008 een dalende lijn.

De gehele consumptieve bestedingen over geheel 2008 in Nederland vertoonden nog een lichte groei van +1,5%. Deze bestaan uit voeding, duurzame goederen, overige goederen en diensten. Voeding (+0,0%) en duurzame goederen deden het in 2008 minder goed dan het gemiddelde.

In het eerste kwartaal van 2009 werd de economische crisis goed voelbaar. Totale consumptieve bestedingen daalden gedurende deze periode met -2,4%, terwijl op uitgaven aan voedingsmiddelen (-2,7%) en duurzame goederen (-8,4%) fors werd bespaard (bron: CBS Statline).

De eerste tekenen van herstel in de economische groei en de bijbehorende consumptieve bestedingen worden na de zomer van 2009 verwacht. Wanneer een substantieel herstel intreedt is niet met zekerheid te zeggen op dit moment, dit zal naar verwachting gedurende 2010 intreden (bron: CPB).

3.6 Koopkrachtbinding

In het (meest recente) Koopstromenonderzoek Randstad 2004 is per provincie is een overzicht opgenomen van de koopstromen tussen de regio's, waarbij onderscheid is gemaakt naar de dagelijkse- en de niet-dagelijkse sector. Nieuw in dit onderzoek zijn de koopstromen die specifiek voor de woonboulevards in beeld zijn gebracht. De koopstroomgegevens in deze tabellen zijn een verbijzondering van de niet-dagelijkse koopstromen voor een aantal specifieke woning-inrichtingbranches. Voor de provincie Zuid-Holland is een vergelijking voor de dagelijkse en niet-dagelijkse sector gemaakt met de vorige onderzoeken.

De koopkrachtbinding voor gemeenten in de Bollenstreek bedroeg voor de dagelijkse sector 95,2% en voor de niet-dagelijkse sector 75,2%. Voor woonboulevards bedroeg de koopkrachtbinding voor gemeenten in de Bollenstreek 47,5%. Net als voor de dagelijkse sector is de consumptie voor de meubelaankopen voornamelijk gericht op het aanbod in de eigen regio. De bindingcijfers zijn hier echter minder hoog dan in de dagelijkse en niet-dagelijkse sector. De bindingpercentages in de Zuid-Hollandse regio's variëren voor de woonboulevards tussen de 35 en 60%.

Voor de verschillende kernen⁶ binnen de gemeente Teylingen bedroeg de koopkrachtbinding:

⁵ Koopstromenonderzoek Randstad 2004 (eens in de 5 jaar uitgevoerd).

⁶ Koopstromenonderzoek Randstad 2004, Goudappel Coffeng.

- Sassenheim: dagelijks 89% en niet-dagelijks: 50%
- Voorhout: dagelijks 61% en niet-dagelijks: 27%
- Warmond: dagelijks 16% en niet-dagelijks 10%.

Deze koopkrachtbindingscijfers, afkomstig uit 2004, zijn nu gedateerd vanwege de aanbodontwikkelingen in de winkelkernen van Sassenheim en Voorhout. Voor de berekeningen in deze nota zijn aangepaste normen gebruikt (zie paragraaf 3.7 tot en met 3.9).

3.7 Vloerproductiviteit

3.7.1 Landelijke beeld

De vloerproductiviteit, de omzet gedeeld door het aantal winkelmeters, is een graadmeter voor het functioneren van de detailhandel in een bepaald gebied.

Tabel 3.1 Omzetkengetallen

Omzetgegevens	levensmiddelenzaken	non-foodzaken	totale detailhandel
omzet per winkel	€ 1.671.800	€ 625.400	€ 881.000
omzet per m ² wvo	€ 6.380	€ 2.010	€ 2.910
omzet per fte	€ 252.200	€ 196.500	€ 220.900
omzetsnelheid	17.2	4.1	6.4

Bron: Raming EIM op basis van CBS-gegevens 2006.

NB. De afkorting wvo staat voor winkelvloeroppervlakte (in aantal vierkante meters) en betekent de voor het publiek zichtbare en toegankelijke vloeroppervlakte in de winkel. De omzet per fte (fulltime equivalent) betreft de totale omzet per fte op de loonlijst. Niet inbegrepen zijn ondernemers en meewerkende gezinsleden indien zij niet op de loonlijst staan en bijvoorbeeld uitzendkrachten. De raming van het aantal winkels is gewijzigd ten opzichte van eerdere publicaties. Hierdoor kan de omzet per winkel afwijken van voorgaande jaren.

3.7.2 Regionaal beeld

In de Randstad bedroeg de vloerproductiviteit in 2004 voor de dagelijkse sector gemiddeld € 7.160,-- en voor de niet-dagelijkse sector € 2.530,-- (bron: koopstromen onderzoek).

Voor de provincie Zuid-Holland bedroeg de vloerproductiviteit in 1999 respectievelijk € 6.975,-- en € 2.560,--. In vijf jaar tijd is de vloerproductiviteit in de dagelijkse sector daarom met 2,5% toegenomen, terwijl deze in de niet-dagelijkse sector sprake is van een afname met 1%.

Voor de Bollenstreek bedroeg de vloerproductiviteit in 2004 voor de dagelijkse sector € 6.800,-- en voor de niet-dagelijkse sector € 2.200,--.

De normering voor vloerproductiviteit in de drie kernen van Voorhout is gebaseerd op de recente lokale ontwikkelingen in met name Sassenheim en Voorhout, en de omzetstijging in de Nederlandse detailhandel. Er is rekening gehouden met de omzetstijging voor de Nederlandse detailhandel (dagelijks 3,7% en niet-dagelijks 6,3% in 2006) en een stijging in 2007 van zo'n 3,8% (dagelijks en niet-dagelijks).

Tabel 3.2 Indicatieve vloerproductiviteit Teylingen 2007(per kern)

	Sassenheim	Voorhout	Warmond
Dagelijks	6.400	6.500	2.662
Niet-dagelijks	2.300	2.600	688

4 Distributieve ruimte en aanknopingspunten beleid

In dit hoofdstuk zijn de berekeningen voor distributieve ruimte gemaakt. De DPO wordt afgesloten met conclusies en aanknopingspunten voor beleid, die zijn gemaakt op basis van alle bevindingen (berekeningen, interviews en workshops).

4.1 Aannames berekening distributieve ruimte

Om de mate van economisch functioneren van het winkelaanbod in Teylingen te bepalen worden besteding van consumenten (omzetpotentieel) en omzetten in de winkels (omzetclaim) met elkaar geconfronteerd. Deze confrontatie wordt gemaakt in het laatste volledige jaar van exploitatie (2007) en voor een toekomstige situatie (2017). Het resultaat hiervan biedt inzicht in het huidige en toekomstige economisch functioneren van het winkelaanbod en geeft een indicatie van de mogelijkheden voor Teylingse ondernemers om gezonde (dus winstgevende) winkelexploitaties te behalen, en de marktruimte die er kwantitatief in het heden en in de toekomst mogelijk ontstaat voor uitbreiding van het winkeloppervlak.

Begrippenkader

Het omzetpotentieel bestaat uit de bestedingen van de consumenten in de winkels in Teylingen. Bepalend daarvoor is in welke mate de eigen bevolking (inwoners Teylingen) georiënteerd is op het eigen winkelaanbod (koopkrachtbinding) als ook de omvang van de bestedingen van buiten (toevoeiing). Besteding van buiten kunnen komen van bewoners uit nabij gelegen kernen of gemeenten, maar ook van toeristische bezoekers.

De omzetclaim wordt gecijferd aan de hand van de omzet die de winkels in Teylingen genereren. Daartoe wordt het totale winkeloppervlak (in m² w.v.o.) vermenigvuldigd met de omzet per m² (vloerproductiviteit) die de winkels op dat oppervlak weten te realiseren.

De marktruimte geeft aan of er mogelijkheden zijn voor uitbreiding van het winkelareaal. Dit is de confrontatie van vraag (omzetpotentieel) en aanbod (omzetclaim). Dit wordt uitgedrukt in geld (economische ruimte in miljoen €) of in oppervlak (distributieve ruimte in m² w.v.o.)

Aanbodgegevens. Voor de aanbodgegevens is gebruik gemaakt van de data van Locatus van mei 2008. Teylingen beschikte toen over een totaal aanbod van 35.232 m² winkelaanbod. Voor het nagaan van het toekomstig aanbod zijn de huidige plannen voor uitbreiding van het winkelaanbod, die er zijn voor Voorhout en Sassenheim, zo helder mogelijk geïnterpreteerd.

Bestedingen gemeente Teylingen (inkomenscorrectie). Om de jaarlijkse bestedingen aan dagelijkse en niet dagelijkse goederen te determineren is een inkomenscorrectie van 15% toegepast op de gemiddelde bestedingen voor Nederland. Deze correctie is gerechtvaardigd omdat het gemiddelde besteedbare inkomen in Teylingen 20% hoger ligt dan het Nederlandse gemiddelde (bron: CBS 2007).

Ontwikkeling bevolking

In de Woonvisie Teylingen 2008-2020 (december 2007) is het volgende bouwtempo voor de gemeente vastgesteld:

- 2008-2009: 700 woningen;
- 2010-2015: 1.050 woningen;
- 2015-2020: 450 woningen.

Totaal tot en met 2015: **2200 woningen**

Een concentratie van woningen zal plaatsvinden in twee nieuwbouwwijken in Voorhout, te weten Nieuw Boekhorst (900 woningen) en Hooghkamer (800 woningen). Met de globale ontwikkeling van de bevolking, mede op basis van de plannen voor nieuwbouw in de gemeente, is rekening gehouden in de berekeningen.

Ontwikkeling koopkrachtbinding

Zowel Sassenheim als Voorhout hebben vanaf 2005 een aanzienlijke impuls gehad in de kwaliteit, variëteit en omvang van het respectievelijke winkelaanbod. De twee nieuwe winkelcentra die zijn geopend en de huidige plannen voor nieuwe winkels zijn beschreven in hoofdstuk 2.

Vloerproductiviteit

De vloerproductiviteit normbedragen zijn afgeleid van het Koopstromenonderzoek Randstad 2004, bij gebrek aan recentere statistieken. Voor de vloerproductiviteit in Voorhout is kennis genomen van de gehanteerde normen in het rapport 'Actualisatie Centrumvisie Voorhout' (juli 2008). De vloerproductiviteit in Sassenheim en Voorhout is naar beneden bijgesteld als gevolg van de vernieuwing een aantal vierkante meters winkeloppervlakte. Bij een aanzienlijk deel van de nieuwe winkels in Sassenheim en Voorhout was sprake van verplaatsingsvraag. Veel winkels verhuisden naar een nieuwe en ruimere locatie waarbij een toename van de omzet niet direct werd verwacht. Een (lichte) daling van de vloerproductiviteit is daarom aannemelijk.

4.2 Distributieve ruimte Sassenheim

Het functioneren van het dagelijkse winkelaanbod lijkt in 2007 in Sassenheim goed in balans. Gebruik van dit type winkels, goed vertegenwoordigd in het Voorhavenkwartier, is voornamelijk lokaal. Sassenheim heeft in de categorie niet-dagelijkse winkels veruit de beste binding van de drie kernen van Teylingen. Het niet alledaagse aanbod is relatief fors in volume, waardoor in 2007 geen aanvullende ruimte is voor uitbreiding.

Tabel 3.3 Economisch functioneren en marktruimte detailhandel Sassenheim (2007)

	Dagelijks	Niet-dagelijks
Lokaal draagvlak (aantal inwoners)	15.080	15.080
Bestedingen per hoofd	2.439	2.838
Koopkrachtbinding	90%	60%
Toevloeiing (% draagvlak van buiten, inclusief toerisme)	25%	22%
Totaal omzetpotentieel (in mln.)	44,13	32,92
Vloerproductiviteit (norm)	6.400	2.300
Omzetclaim (in mln.)	44,10	41,26
Economische ruimte (in mln.)	(+) 31,67	(-) 8,36
Huidig aanbod (in m ² w.v.o.)	6.891	17.938
Distributieve marktruimte (in m ² w.v.o.)	(+) 5	(-) 3.624

Door het geconcentreerde volume en, naar verwachting, een goede kwaliteitsbewaking en vernieuwing in de winkelsamenstelling zouden koopkrachtbinding en toevloeiing nog iets kunnen verbeteren. In de categorie dagelijkse goederen zal op termijn marktruimte ontstaan om verder te groeien.

Tabel 3.4 Toekomstig economisch functioneren en marktruimte detailhandel Sassenheim (2017)

	Dagelijks	Niet-dagelijks
Lokaal draagvlak (aantal inwoners)	16.180	16.180
Bestedingen per hoofd	2.439	2.838
Koopkrachtbinding	92%	65%
Toevloeiing (% draagvlak van buiten, inclusief toerisme)	28%	24%
Totaal omzetpotentieel (in mln.)	50,42	39,27
Vloerproductiviteit (norm)	6.400	2.300
Omzetclaim (in mln.)	48,0	41,26
Economische ruimte (in mln.)	(+)2,42	(-)1,98
Huidig aanbod (in m ² w.v.o.)	7.500	17.938
Distributieve marktruimte (in m ² w.v.o.)	(+)379	(-)863

4.3 Distributieve ruimte Voorhout

Zowel in termen van totaal aanbod als in termen van koopkrachtbinding en toevloeiing heeft Voorhout een iets kleinere rol in de gemeente dan Sassenheim, met name op het gebied van niet-dagelijkse goederen. De vraag-aanbod situatie voor winkels met dagelijkse goederen is anno 2007 voor Voorhout eigenlijk niet in balans, ondanks de recente uitbreidingen in het centrum zou het aanbod groter en gevarieerder moeten zijn. De marktruimte die er nu is in Voorhout is voldoende voor een extra, kleinschalige, supermarkt.

Tabel 3.5 Economisch functioneren en marktruimte detailhandel Voorhout (2007)

	Dagelijks	Niet-dagelijks
Lokaal draagvlak (aantal inwoners)	15.624	15.624
Bestedingen per hoofd	2.439	2.838
Koopkrachtbinding	85%	27%
Toevloeiing (% draagvlak van buiten, inclusief toerisme)	10%	7%
Totaal omzetpotentieel (in mln.)	35,16	12,58
Vloerproductiviteit (norm)	6.500	2.600
Omzetclaim (in mln.)	28,26	13,31
Economische ruimte (in mln.)	(+) 6,90	(-)0,74
Huidig aanbod (in m ² w.v.o.)	4.347	5.120
Distributieve marktruimte (in m ² w.v.o.)	(+)1.062	(-)283

Voorhout zal van de drie kernen de grootste groei in bevolking zien de komende jaren. Het winkelapparaat zal de komende 10 jaar moeten meegroeien met de bevolking om te de groeiende vraag in Voorhout te beantwoorden. De grootste marktruimte is berekend voor dagelijkse boodschappen.

De Structuurvisie Centrum Voorhout (2008) is in concept opgeleverd maar is nog niet bestuurlijk goedgekeurd. Deze structuurvisie biedt een oplossing voor invulling van de toekomstige behoefte aan uitbreiding van winkels voor dagelijkse boodschappen.

Door verplaatsing van de relatief kleine Plus supermarkt naar de HerenState locatie kan de Plus drie keer zo groot worden in oppervlakte en uitgroeien tot een full service supermarkt. De ruimte van de huidige locatie van de Plus kan dan worden benut voor een andere invulling, of zal in het geheel worden herontwikkeld. De C1000 vertrekt uit Voorhout, in de plaats om een discountsupermarkt, de Aldi. Ook voor het niet-dagelijkse areaal is uitbreidingsruimte de komende jaren, echter beduidend minder dan voor dagelijkse winkels.

Tabel 3.6 Toekomstig economisch functioneren en marktruimte detailhandel Voorhout (2017)

	Dagelijks	Niet-dagelijks
Lokaal draagvlak (aantal inwoners)	18.000	18.000
Bestedingen per hoofd	2.439	2.838
Koopkrachtbinding	85%	27%
Toevloeiing (% draagvlak van buiten, inclusief toerisme)	10%	7%
Totaal omzetpotentieel (in mln.)	41,46	14,83
Vloerproductiviteit (norm)	6.400	2.600
Omzetclaim (in mln.)	27,82	13,31
Economische ruimte (in mln.)	(+)13,64	(+)1,52
Huidig aanbod (in m ² w.v.o.)	4.347	5.120
<i>Distributieve marktruimte (in m² w.v.o.)</i>	<i>(+)2.131</i>	<i>(+)584</i>

4.4 Distributieve ruimte Warmond

Het aanbod van winkels in dagelijkse goederen is in Warmond sinds 2004 bijna verdubbeld, door de komst van een Albert Heijn winkel. Dit heeft naar verwachting een licht groeiende binding van bewoners als gevolg gehad. Het winkelapparaat van Warmond speelt echter een meer bescheiden rol vergeleken met dat van de andere twee kernen. Winkels in niet-dagelijkse goederen zijn relatief stabiel gebleven in aantal, ook voor deze categorie is weinig marktruimte voor groei.

Tabel 3.7 Economisch functioneren en marktruimte detailhandel Warmond (2007)

	Dagelijks	Niet-dagelijks
Lokaal draagvlak (aantal inwoners)	4.965	4.965
Bestedingen per hoofd	2.439	2.838
Koopkrachtbinding	22%	10%
Toevloeiing (% draagvlak van buiten, inclusief toerisme)	0%	3%
Totaal omzetpotentieel (in mln.)	2,66	1,45
Vloerproductiviteit (norm)	2.662	688
Omzetclaim (in mln.)	3,16	1,70
Economische ruimte (in mln.)	(-)0,50	(-)0,25
Huidig aanbod (in m ² w.v.o.)	1.187	2.467
<i>Distributieve marktruimte (in m² w.v.o.)</i>	<i>(-)186</i>	<i>(-)357</i>

Gegeven een licht groeiende bevolking en een soortgelijke koopkrachtbinding en toevloeiing als in 2007, is de marktbasis voor uitbreiding van het winkelaanbod in Warmond beperkt. Mogelijkheden voor uitbreiding zijn er wellicht voor perifere winkels die complementair zijn aan het winkelaanbod in de twee andere kernen.

Winkeluitbreiding in Warmond kan aansluiten bij de positionering van Warmond binnen de gemeente als het toeristische hart van Teylingen. Warmond heeft een aantrekkelijke ligging aan de Kaagse Plassen en beschikt over meerdere jachthavens. Bovendien maken de groene gebieden Warmond aantrekkelijk voor bijvoorbeeld fietsers of wandelaars.

Naast horeca kan bijzondere, geclusterde detailhandel in de productgroep kunst- en cultuur Warmond meerwaarde geven en de verblijfsduur voor bezoekers verlengen. Het is ook de intentie van de gemeente Teylingen om de komst van dit soort detailhandel naar Warmond actief te faciliteren.

Tabel 3.8 Toekomstig economisch functioneren en marktruimte detailhandel Warmond (2017)

	Dagelijks	Niet-dagelijks
Lokaal draagvlak (aantal inwoners)	5.114	5.114
Bestedingen per hoofd	2.439	2.838
Koopkrachtbinding	22%	10%
Toevloeiing (% draagvlak van buiten, inclusief toerisme)	0%	3%
Totaal omzetpotentieel (in mln.)	2,74	1,50
Vloerproductiviteit (norm)	2.662	688
Omzetclaim (in mln.)	3,16	1,70
Economische ruimte (in mln.)	(-)0,42	(-)0,2
Huidig aanbod (in m ² w.v.o.)	1.187	2.467
Distributieve marktruimte (in m ² w.v.o.)	(-)156	(-)294

4.5 Conclusie distributieve ruimte

Vanuit de kwantitatieve distributieve ruimte berekening komt naar voren dat uitbreidingskansen voor het winkelaanbod in de gemeente Teylingen met name liggen in Voorhout. Sassenheim heeft al een aanzienlijk aanbod in winkels voor niet dagelijkse goederen. Hier moet voor toekomstige versterking gekeken worden naar het aanbod van dagelijkse winkels. Warmond heeft een bescheiden winkelaanbod met een vrij lage binding onder bewoners.

In 2.2 werd aangegeven welke productgroepen in Teylingen relatief ondervertegenwoordigd zijn. Dit zijn:

- kleding en mode;
- antiek en kunst;
- hobby;
- plant en dier;
- bruin- en witgoed;
- doe-het-zelf;
- wonen.

Een heldere conclusie die uit de berekeningen kan worden gemaakt is dat de uitbreidingsmogelijkheden voor niet-dagelijkse productgroepen in de gemeente beperkt zijn. Alleen in Voorhout is in 2017 uitbreidingsruimte te vinden voor niet-dagelijks. Deze beperkte uitbreidingsruimte staan, op het eerste gezicht, in contrast met de bovengenoemde constatering dat aan de aanbods-kant Teylingen in diverse productgroepen ondervertegenwoordigd is. De relatieve beperkte binding op de lokale markt voor niet dagelijkse goederen verklaart het gebrek aan uitbreidingsruimte. Het voordeel, voor de inwoners, om centraal in de Randstad te wonen is voor veel winkels in bepaalde productgroepen juist een nadeel. Bewoners reizen voor dit soort producten makkelijk naar grote nabij gelegen grote steden als Leiden of Den Haag.

Gegeven de concentratie van winkels uit de productgroep wonen bij boulevards in omliggende gemeenten zoals Leiderdorp en Zoeterwoude lijkt bijvoorbeeld de marktbasis voor uitbreiding in deze productgroep voor Teylingen beperkt.

Bij uitbreiding in andere productgroepen, zoals bruin- en witgoed, moet rekening worden gehouden met randvoorwaarden voor winkelopening, bijvoorbeeld minimaal benodigd vloeroppervlak voor en rendabele exploitatie.

Mogelijkheden voor uitbreiding zijn er in Warmond wellicht voor winkels die complementair zijn aan het winkelaanbod in de twee andere kernen. Warmond zal zich als meest toeristische kern van de gemeente met name moeten richten op winkels die iets toevoegen aan het toeristische aanbod, bijvoorbeeld in de productgroepen antiek en kunst (ateliers met winkelruimte) en kle-

ding en mode. Vanzelfsprekend is het versterken van het horeca aanbod in Warmond ook van belang om de toeristische aantrekkingskracht te versterken.

4.6 Aandachtspunten voor detailhandelbeleid en verder ontwikkeling winkelapparaat

Algemeen

- **Keuzes maken over grootschalige detailhandel**

Het relatief kleinschalige winkelaanbod in Teylingen is kwetsbaar voor grootschalige nieuwe formules die een overlap hebben met bestaande aanbod. Bovendien biedt de lokale markt weinig perspectief voor uitbreiding op het gebied van niet-alledaagse producten. Het is dus vanzelfsprekend dat in de branchering van dergelijke grootschalige formules zorgvuldig wordt gekeken of de bestaande detailhandelstructuur niet wordt verstoord. Een grootschalige bouwmarkt /doe-het-zelf zaak is een voorbeeld van een formule die in Teylingen een goede toevoeging kan zijn.

- **Veiligheid en infrastructuur**

Verkeersnormen in drukke winkelgebieden moeten beter gehandhaafd worden. Hierdoor kan de veiligheid onder het winkelend publiek vergroot worden. Het gaat met name om gebieden met een intensieve verkeersdrukte met meerdere vervoerstypen. Een voorbeeld is het kruispunt Hoofdstraat/Kerklaan/Hortuslaan in Sassenheim.

Voorhout.

De Herenstraat is de historische winkelkern van Voorhout. De Herenstraat kan winkeldekking verzorgen voor heel Voorhout. Verlening van het kernwinkelgebied in de Herenstraat naar het gebied bij Station Voorhout, andere kant van het spoor, is niet wenselijk. De grens van het spoor is een belemmering om tot één aaneengesloten gebied te komen. Logische functies nabij het station zijn bijvoorbeeld een dienstencentrum en horeca.

Eventuele wijkgerichte detailhandel in de te bouwen nieuwe woonwijken van Voorhout dienen beperkt in omvang en branchering te zijn, zodat geen concurrentie met het kernwinkelgebied van Voorhout ontstaat.

De gemeente neemt een actieve rol in om de herontwikkeling van de Herenstraat verder vorm te geven, zodat deze klaar is voor de toekomst. In sa Deze actieve rol houdt dat zij meedenkt met individuele winkeliers en ondernemersorganisaties. Samen met de ondernemers wordt een beeld-kwaliteitsplan opgesteld en een wenselijke branchering van de nieuwe Herenstraat. Vastgesteld welke plekken in de straat nog kunnen worden ontwikkeld. In het nastreven van beeld-kwaliteit en branchering faciliteert de gemeente actief.

Sassenheim..

De tweede fase het Voorhavenkwartier in Sassenheim is een wenselijke ontwikkeling voor de verdere uitbouw van winkelhart Sassenheim, dit project dient door de gemeente gefaciliteerd te worden. Het betreft de herontwikkeling van de van de oude Albert Heijn locatie met nieuwe winkels, hier komt naar verwachting met name niet-dagelijks winkelaanbod. De branchering van deze nieuwe winkels dient zorgvuldig afgewogen te worden, aangezien de distributieve ruimte in Sassenheim voor niet-dagelijks beperkt is.

Warmond.

Warmond heeft voor verdere ontwikkeling van specifieke detailhandel op het gebied van kunst en cultuur en watersport behoefte aan ondernemers die zich willen vestigen in de kern. Ondernemers uit deze branches die zich melden bij de gemeente zullen gefaciliteerd worden door de gemeente. De gemeente zal ook aansturen op een betere samenwerking van winkeliers uit Warmond en organisatoren van evenementen, zodat het maximale rendement voor alle partijen uit de Warmondse evenementen gehaald kan worden.

Bijlage 5

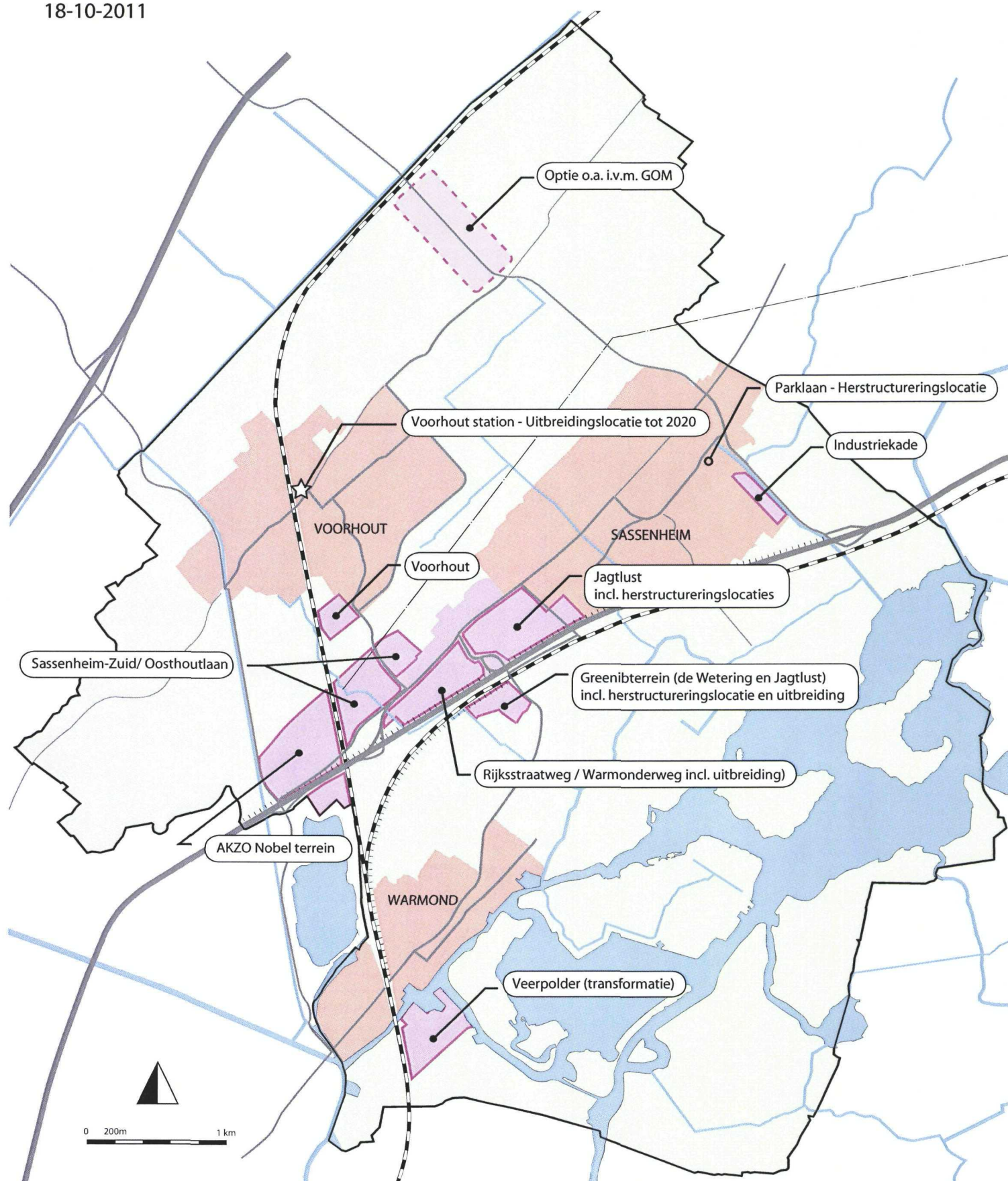
Ruimtelijke themakaarten

Kaart Bedrijven en Kantoren

Economisch Beleidplan Teylingen

Bijlage

18-10-2011

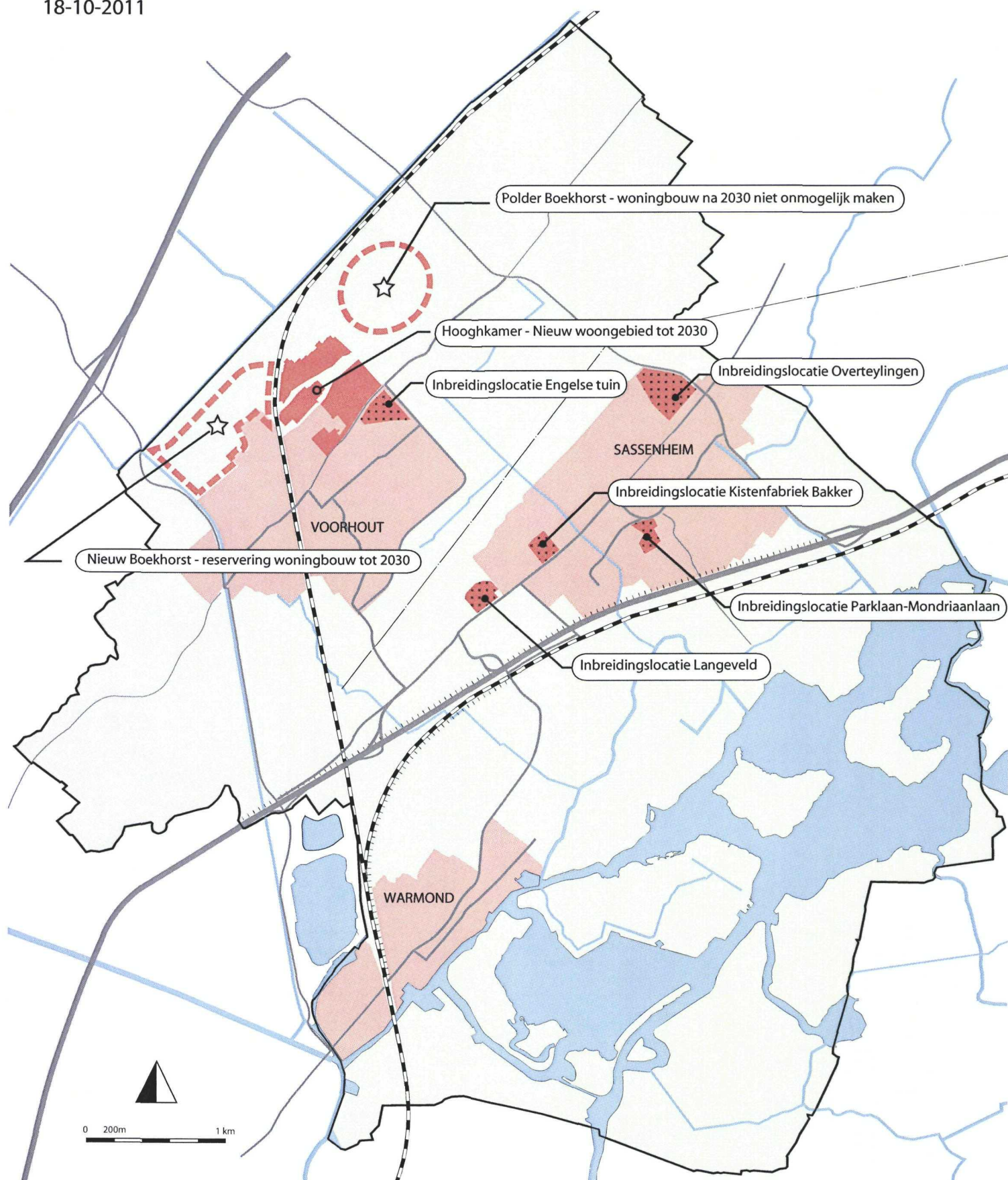

Kaart Wonen

Economisch Beleidplan Teylingen

Bijlage

18-10-2011

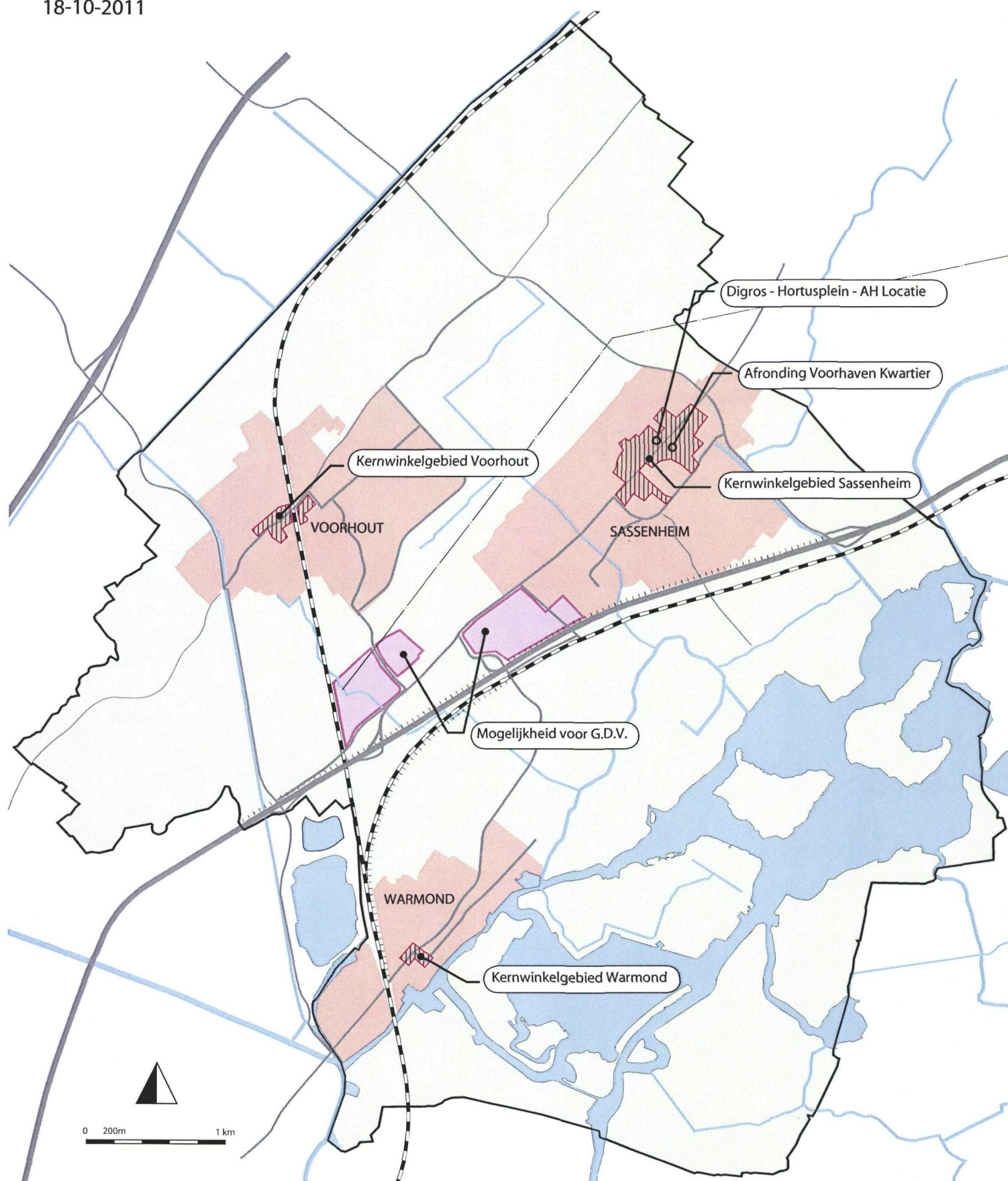

Kaart Winkels

Economisch Beleidplan Teylingen

Bijlage

18-10-2011

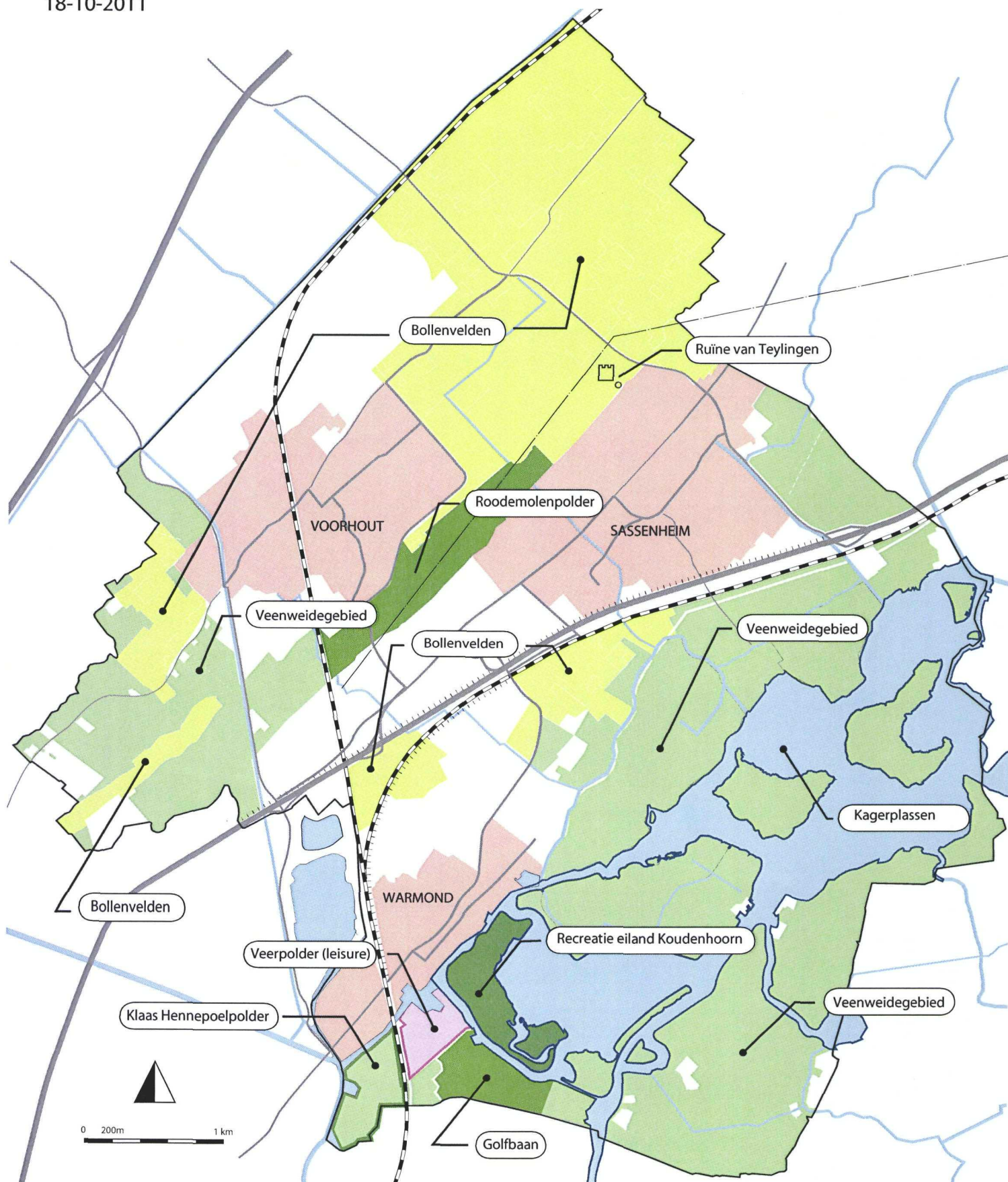

Kaart Toeristisch Recreatief

Economisch Beleidplan Teylingen

Bijlage

18-10-2011

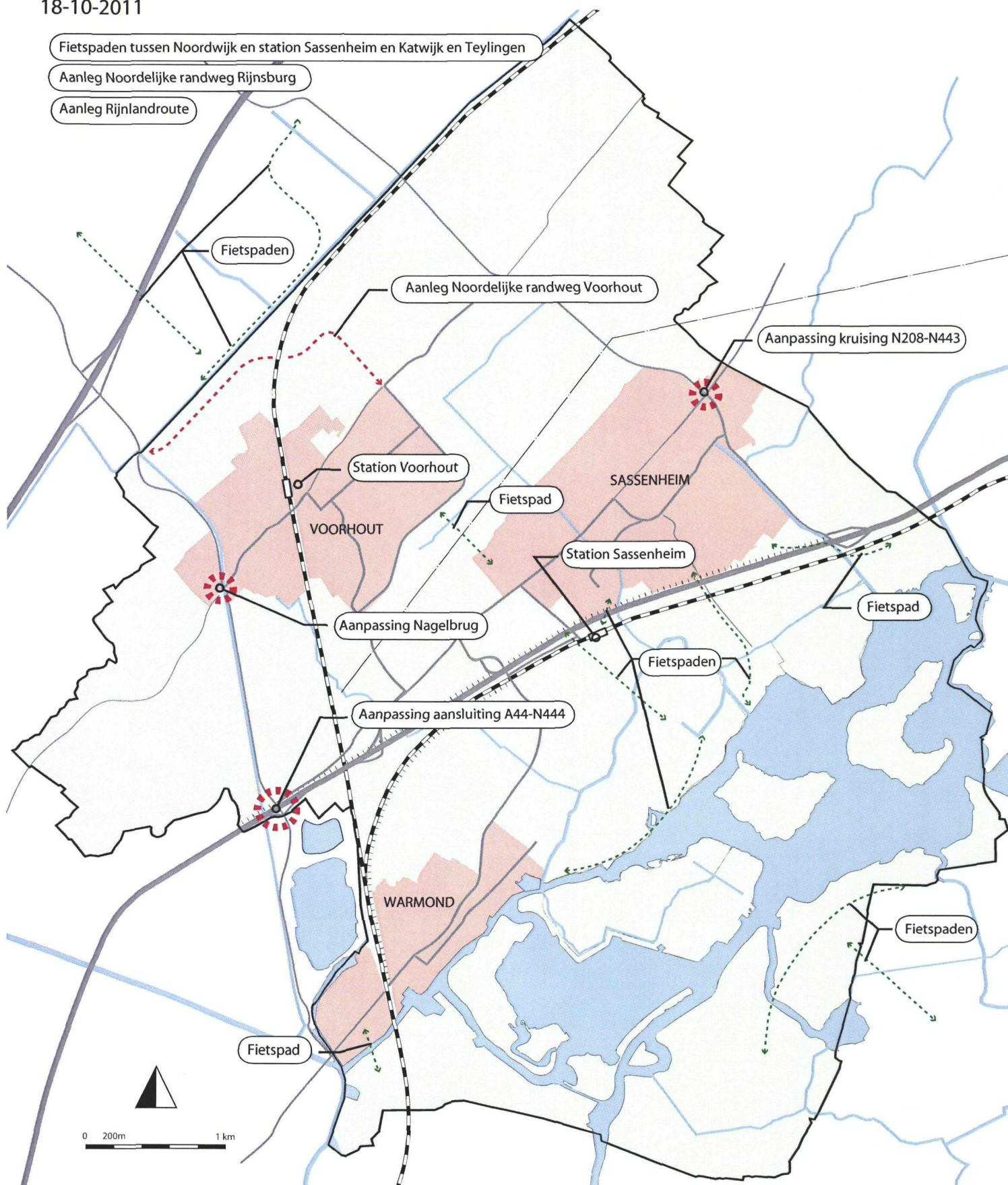

Kaart Infrastructuur

Economisch Beleidplan Teylingen

Bijlage

18-10-2011

Bijlage 6

Gespreksverslagen werkconferenties

Bijlage 6: gespreksverslagen werkconferenties (drie in totaal)

VERSLAG EERSTE WERKCONFERENTIE TEYLINGEN 26 MAART 2009

Deelnemers

In totaal waren 27 personen uitgenodigd voor deze tweede werkconferentie.

Aanwezig (16):

Bert Homan (wethouder EZ), Fred Wulp (EZ), Hendrik de Vries (Verkeer), Marcel Schuring (manager EZ), Dieke Venrooij (Toerisme & Recreatie), Ben van der Hulst (Camping Spijkerboor), Chrissy van der Pijl (Toerisme & Recreatie/VVV), Rob Molenaars (TOV), Rob Batenburg (TOV), Peter Melman (TOV), Henk Pappot (TOV), Hans Willemse (TOV), Patrick Kerkvliet (WOKB), Yolanda Kerkvliet (WOKB), Frans Jansen (Greenport/GOM), Jaap Leenen (bollenteler WF Leenen Groep).

Afwezig (11):

Willem Heemskerk (TOV), Ruud Neuteboom (TOV), Wim Klok (TOV), Nico Ouwehand (TOV), Peter Meijer (KVK), Onno Laarhoven (WOKB), Richard Rietveld (gemeente Teylingen/Greenport), Robert Boom (Holland Rijnland), Ineke van Steensel-Hage (Theater Onderdak/TOV), Fer Vergeer (WLTO), Jan van Schie (WLTO).

Doelstelling tweede werkconferentie

In deze tweede werkconferentie zijn de uitkomsten van de eerste werkconferentie verder uitgewerkt. Daaraan voorafgaand zijn de uitkomsten van de eerste werkconferentie door Grontmij gepresenteerd.

Vervolgens zijn in drie werkgroepen de volgende thema's nader uitgewerkt:

1. Bollencultuur/Greenport D&B (evt. in relatie tot bedrijventerreinen);
2. Detailhandel;
3. Toerisme & Recreatie.

Infrastructuur is bij alle thema's meegenomen.

Opdracht

De 3 werkgroepen kregen als opdracht mee:

- a. het aanscherpen van de speerpunten (in het licht van de algemene economische ambitie);
- b. voor de speerpunten binnen dat beleidsterrein acties, maatregelen en projecten bedenken om de gestelde doelen te bereiken.

Ten aanzien van onderdeel a:

- speerpunten en doelstellingen helder formuleren;
- maak dus duidelijk waar Teylingen op wil inzetten en wat u daarmee wilt bereiken.

Ten aanzien van onderdeel b:

- formuleer heldere acties (die logisch volgen uit de geformuleerde speerpunten);
- geef aan wie de trekker zou moeten zijn;
- wees duidelijk in wat er concreet moet gebeuren;
- geef aan binnen welke termijn de actie/maatregel/project gerealiseerd zou moeten zijn.

Uitkomst Tweede Werkconferentie

Speerpunten Economisch Beleid

Het economisch beleid van de gemeente Teylingen kent de volgende speerpunten:

1. Bollencultuur;
2. Detailhandel;
3. Infrastructuur;
4. Toerisme en Recreatie;
5. Wonen;
6. Bedrijventerreinen.

De beleidsvelden onderwijs en arbeidsmarkt kunnen hieraan, als randvoorwaardelijke speerpunten, worden toegevoegd.

Per speerpunt worden hieronder de belangrijkste beleidsopgaven en acties geformuleerd.

1. Bollencultuur

Beleidsopgaven

De gemeenten Teylingen maakt zich sterk voor:

- Behoud en versterking bollencultuur en bloembollenhandel;
- Participatie in/invloed op de regionale Greenport ontwikkelingsmaatschappij (GOM). Totstandkoming GOM met krachtig instrumentarium absolute voorwaarde om bewegingsruimte te creëren, de herstructurering op gang te brengen en te faciliteren.
- Bedrijfsbeëindiging van niet renderende agrarische bedrijven en de vrijkomende ruimte benutten voor "herverkaveling" ten gunste van grootschalige bollenteelt en bloembollenhandel, toerisme en recreatie en/of andere vormen van bedrijvigheid.

Actieplan:

Gemeente en bollensector gaan zich gezamenlijk inzetten voor:

- Recreatie, behoud en benutting cultureel erfgoed en evenementen (educatie, rondleidingen, bedrijvenbezoek, activiteiten, wandel- en fietsroutes);
- Behoud, ondersteunen en faciliteren van sterke, economisch renderende bedrijven (teelt, veredeling, kennis, handel- en distributie);
- Duurzaamheid, wisselteelt en specialisatie;
- Bevordering en realisatie van 'twee-lagen' teelt (bollenburcht) en glastuinbouw, onder moderne architectuur, met het doel de productie binnen de schaars aanwezige ruimte te optimaliseren;
- Greenport Duin en Bollenstreek; ruimtelijke herstructurering en schaalvergroting. Binnen de opgave voor herstructurering en schaalvergroting (waaronder de noodzakelijke verplaatsing van bedrijven) ligt er een opgave om zowel de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren (tegengaan verrommeling) als de toeristische waarde van het bloembollengebied te benutten;
- Het sturen en ondersteunen van de GOM in haar werkzaamheden: actief grondbeleid en bijbehorend instrumentarium (grondbank, ontwikkelingsfonds, investeringsfonds, vergunningen op maat, condities scheppen, et cetera). Hierbij moet ook aandacht worden geschonken aan bedrijfsbeëindiging;
- Uitrust agrarische gronden ten gunste van bloembollenhandel, toerisme en recreatie en/of andere vormen van bedrijvigheid;
- Het (verder) ontwikkelen van een moderne en innovatieve bollensector door bundeling van krachten: ESA, Bio Science Park, Leidse Universiteit en Kenniscentrum Bollenteelt;
- Verbetering van de onderlinge communicatie en overleg tussen gemeente, bedrijfsleven en ondernemers;
- Een fusie tussen de gemeenten in de Noordelijke Bollenstreek: Teylingen, Noordwijk, Lisse, Hillegom en Noordwijkerhout zou bevorderlijk kunnen zijn voor een gezamenlijke aanpak van de voorliggende problematiek en het pakken van kansen binnen Greenport Duin en Bollenstreek.

2. Detailhandel

Beleidsopgaven

De gemeente Teylingen maakt zich sterk voor:

- Behoud van (de variatie in) het huidige aanbod (per kern en tussen de kernen)
- Verbetering van de omgevingskwaliteit en parkeermogelijkheden ten behoeve van het winkelend publiek in alle kernen
- Versterking van de winkelfunctie van Voorhout door het creëren van een aaneengesloten winkelgebied. De herontwikkeling wordt actief opgepakt, waarbij wordt gestreefd naar verbetering van de kwaliteit van het aanbod en de directe omgeving, en versterking van de ruimtelijke relaties
- Versterking van de regionale functie voor niet-dagelijkse goederen in Sassenheim
- Versterking detailhandelsfunctie Warmond (kunst, cultuur en watersport);
- Verbetering van de veiligheid (betere ontsluiting van de kernen, verkeerstromen binnen de kernen, handhaving parkeren (blauwe zone) en maximum snelheid (brommers, scooters) en verbeteren sociale veiligheid). Veiligheidslocaties: Herenstraat, Herenweg, Hoofdstraat, kruispunt Hoofdstraat/Kerklaan/Hortuslaan.

Actieplan:

- Prioritering en gemeentelijk beleid voor herontwikkeling van deelprojecten centrum Voorhout (Herenstraat), o.a. door verbouwing van bestaande, verouderde winkelpanden;
- Beperkte grootschalige detailhandel op de stationslocatie Voorhout. Ook is daar eventueel plaats voor een dienstencentrum. De markt kan verplaatst worden naar de Prins Bernardstraat.
- Ontwikkeling detailhandel rond bypass KTS/BNS Voorhout;
- Ontwikkeling oude Albert Heijn locatie met ondergrondse parkeergarage;
- geen ontwikkeling detailhandel in de nieuwe wijken Hooghkamer en Nieuw Boekhorst;
- Inpassing van winkels uit branches die in de drie kernen van Teylingen ondervertegenwoordigd zijn, zoals doe-het-zelf zaken;
- de kansen benutten voor recreatief en doelgroepgericht winkelen in Warmond, met name als het gaat om winkels rondom de watersport (watersportartikelen, dienstverlening, et cetera).

3. Infrastructuur:

Beleidsopgaven

De gemeente Teylingen zet zich in om te komen tot een goede ontsluiting van woongebieden en nieuwe woningbouwlocaties enerzijds en werkgebieden anderzijds. Het gebrek aan oost-west verbindingen in de Duin en Bollenstreek in het algemeen, en in het bijzonder op het grondgebied van de gemeente Teylingen vormt een groot probleem.

Actieplan:

Daarom maakt de gemeente Teylingen zich sterk voor een reeks van maatregelen om verbetering te brengen in deze situatie:

- Aanleg noordelijke randweg Voorhout / Verbinding N206 – N208 (ontsluiting noordkant);
- De Leidsevaart kan worden ontlast door een bypass om de BNS/KTS. Deze kan eventueel ook worden doorgetrokken naar de A44.
- Aanleg oost-west verbindingen (aansluiting op A4 – A44);
- Betere ontsluiting bloemenveiling FloraHolland Rijnsburg door aanleg parallelweg langs de A44;
- Upgrading (veiliger en overzichtelijker maken) op- en afritten A44;
- Pleiten voor het doortrekken van de RijnGouwewijn (start aanleg gepland in 2014) naar Voorhout en Sassenheim; Dit vraagt om een (snelle) lobbyactie richting Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland;
- In de toekomst aansluiting op de Zuidtangent busverbinding (Haarlem – Schiphol – Amsterdam ZO).

4. Toerisme en Recreatie

Beleidsopgaven

De gemeente Teylingen wil:

- Water (Kagerplassen), natuur, cultuurlandschap (cultuurhistorisch bollencomplex; Ruine van Teylingen, Panorama Tulipland) inzetten als belangrijkste troeven voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie binnen de gemeente;
- Teylingen positioneren als 'draaideur naar twee werelden' (bollencomplex) en Groene Hart (plassen en polders) met als peilers: water, natuur en cultuur en water als USP en (ver)bindende factor;
- Prioriteit leggen bij upgradering en kwaliteitsverbetering van bestaande toeristisch-recreatieve product; voor de kwaliteitsverbetering van met name campings en jachthavens is (uitbreidings)ruimte (toeristische bestemming bestemmingsplannen) nodig;
- Geen nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen, maar kwaliteitsverbetering en innovatie enerzijds en meer kleinschalige voorzieningen in het landelijk gebied (nevenactiviteiten in het kader van de verbrede landbouw);
- Aan de oostzijde van de A44 vindt nu veeteelt plaats. Dit gebied leent zich voor functieverandering met het accent op toeristisch-recreatieve ontwikkeling;
- Rekening houden met trends en marktontwikkelingen: vergrijzing, ecologisch verantwoord consumeren, ICT/mobiele telefonie, innovatie en verduurzaming;
- Zich richten op consument die rust en ruimte zoekt en vooral inzetten op de 'thuismarkt' (meeste (dag)recreanten komen uit de eigen provincie);
- Inzetten op synergie tussen detailhandel, toerisme, leisure (vrijtijdseconomie) en (open-lucht)recreatie;
- De kansen voor dagrecreatie benutten, die vooral liggen bij 'recreatief winkelen' en 'cultuur';
- De kansen voor korte vakanties en seizoenrecreatie beter benutten;
- De kansen aangrijpen voor (versterking van) de watersport(recreatie), zowel op als langs het water;
- Warmond positioneren als centrum voor water, kunst¹ en cultuur; hierbij kan worden gedacht aan kunsthandelaren, winkels, galerieën en expositiehouders (broedplaats voor kunstenaars en hun talenten), kunstroutes en cultureel erfgoedroutes en/of evenementen als een kunstmarkt, antiekmarkt, kerstmarkt, schildersfestival, levende beelden festival, een kunstweek, een popconcert of "dichters aan huis festival";
- Toeristisch-recreatieve voorzieningen beter bereikbaar maken door routeontwikkeling (auto, wandelen, fietsen, varen); dit geldt zowel voor het buitengebied als voor de Kagerplassen (rondgaande route(s) en (pontjes) die Warmond verbinden met de overkant: Oude Ade, Kaag, Buitenkaag, Kaageiland);
- Handhaving van het VVV-kantoor in Warmond en het VVV-agentschap in Sassenheim;
- Verbetering van de marketing en promotie van het toeristisch-recreatief product (zeker na het verdwijnen van de Regio VVV);
- Komen tot een effectief evenementenbeleid (afstemming, coördinatie, evenementenkalender);
- De ontwikkeling van arrangementen stimuleren (op te pakken door de sector).

Actieplan

Bij de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling wil de gemeente voorts uitvoering geven aan acties, maatregelen en projecten, zoals benoemd in het Uitvoeringsprogramma T&R en het Marketingplan Recreatie & Toerisme. Voor de uitvoering van projecten uit het Uitvoeringsprogramma en de uitvoering van het Marketingplan (aanjagen, coördineren, sturen, in- en externe contacten) zou een citymanager moeten worden aangesteld.

¹ Zie ook concept Keuzenota Teylingen, dromen van kunst en cultuur; versie 3, maart 2009.

In het Uitvoeringsprogramma zijn de volgende projecten opgesteld:

- Recreatieve inrichting Eiland Koudenhorn
- Aanlegplaatsen passanten
- Boterhuispolder
- Uitkijkpunt Kagerplassen en oplossing Knelpunt in Vaarroute
- Verbetering Routestructuren
- Historische werf en haven
- Eendenkooi
- Toegankelijk maken en betere beleving Bollenvelden (routeontwikkeling, gecombineerd met educatie, rondleidingen, bedrijvenbezoek, evenementen en activiteiten,)
- Projecten Jachthaven.

Voor een uitgebreide beschrijving van acties, maatregelen en projecten verwijzen wij naar het Uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie 2008 – 2012 (conceptversie 3).

In het Marketingplan Recreatie en Toerisme 2008-2009 (concept) worden de volgende acties, maatregelen en projecten beschreven:

Doelen marketingplan:

- Eerste stap om gemeente economisch, toeristisch en recreatief op de kaart te zetten;
- Strategische keuzes maken op het gebied van identiteit, doelgroepfocus en positionering.

Het projectgebied van het marketingplan betreft de gehele gemeente. Het gaat erom dat de gemeente als toeristisch en recreatieve gemeente op de kaart wordt gezet. Tevens is het van belang dat de gemeente in economische zin aantrekkelijk wordt voor het vestigen van inwoners en bedrijven. Om deze reden is het 'vermarkten' van huidige en toekomstige voorzieningen essentieel.

Het marketingplan bevat de volgende bouwstenen voor de marketingcommunicatie:

- Kernwaarden water, natuur en cultuur;
- Water als USP (onderscheidende factor);
- Doelgroepen: eigen inwoners, gezinnen met jonge kinderen, regionaal actieve empty nesters;
- Gewenste identiteit: 'Teylingen is een bruisende gemeente waar mensen ontspannen en tot rust kunnen komen. Dit kan door het sterke en onderscheidende element 'Kagerplassen' in combinatie met de kernwaarden natuur en cultuur;
- Merknaam: Teylingen (paraplu met behoud van identiteit en merknaam van de kernen).

5. Wonen

Beleidsopgaven

- Betere woon/werkbalans. De komende jaren wordt dan ook ingezet op realisatie van de geplande woningen in combinatie met behoud en waar mogelijk uitbreiding van lokale werkgelegenheid mede om te voorkomen dat de uitgaande pendel te sterk toeneemt.
- In de woningbouwplannen wordt steviger rekening gehouden met de toenemende vergrijzing (woon/zorg vraagstuk) en starters (goedkopere huur- en koopwoningen) op de woningmarkt.

Actieplan:

- Het woningbouwprogramma loopt achter bij de planning; de gemeente wil de bouwlocaties Langeveld en de voormalige gemeentewerf Warmond versneld ontwikkelen;
- De gemeente wil binnen de woningbouwopgave extra aandacht geven aan het bouwen van voldoende en geschikte seniorenwoningen, woon/zorgcomplexen en woningen voor starters.

6. Bedrijventerreinen

Beleidsopgaven

- Behoud en optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen;
- Faciliteren uitbreidingsbehoefte bestaande bedrijven (uitplaatsing naar andere bedrijventerreinen/locaties);
- Realisatie van een bedrijvenverzamelgebouw voor startende en kleinschalige ondernemers;
- Niet alleen voor het beter faciliteren van ondernemingen, ook voor behoud van de lokale werkgelegenheid en potentieel kansrijke bedrijven;
- Naast huidige (geplande) geen nieuwe bedrijventerreinen binnen de gemeentegrenzen ontwikkelen.

Overzicht bedrijventerreinen

Bestaand	• Veerpolder • De Wetering (Greenibterrein) • Industriekade • Jagtlust • Agrarisch bedrijventerrein • Sassenheim Zuid (incl. AKZO) • Voorhout
Revitalisatie/herstructurering:	• Industriekade • Veerpolder (op termijn)
Nieuw:	• Zoeklocatie tussen De Wetering en Station Sassenheim • Sassenheim Zuid (uitbreiding)

Niet in de tabel opgenomen de bedrijvenclusters aan de 's-Gravendamseweg, de Van den Bergh van Heemstedeweg en de Hoofdstraat/Koetsiersweg.

Actieplan:

- Voorrang geven aan revitalisering en herontwikkeling bestaande bedrijventerreinen (Industriekade (3,2 ha) en Veerpolder (13,0 ha)).
- Nog beschikbare bedrijfsruimte (9.536 m²) op bestaande bedrijventerreinen (optimaal) benutten.
- Bedrijventerrein Veerpolder in de gemeente Teylingen (Warmond) herontwikkelen tot een locatie voor leisure en wellness.
- Daarna, indien nodig, ontwikkeling twee nieuwe bedrijventerreinen in Teylingen: Sassenheim Zuid (5 ha) en De Wetering (5 ha). Beide terreinen bevinden zich momenteel in de initiatiefase."

Verslag 3^e Werkconferentie 9-12-2008 (met beslispunten Economische Visie Teylingen)

Beslispunten / keuzes	Input workshop 9 december 2008
Algemeen	Waar liggen volgens u de grootste knelpunten en dus uitdagingen in de economische ontwikkeling van Teylingen?
Bevolking en beroepsbevolking	Gelet op de toenemende vergrijzing in combinatie met een groeiende werkgelegenheid verwacht ik dat de groei van het aantal arbeidsplaatsen op termijn ingevuld moet worden met forenzen uit andere gemeenten. Kan de infrastructuur dat aan? Geeft dat andere problemen?
Opleidingsniveau, beroepsbevolking en inkomen	- Teylingen heeft nu een relatief hoog opgeleide bevolking - Ook het gemiddelde besteedbare inkomen ligt relatief hoog
Arbeidsmarkt	- Belangrijke conclusie is dat de problematiek niet zit bij werkloosheid, oude industrie of achterblijvende, laagopgeleide groepen op de arbeidsmarkt. Integendeel, de bevolking van Holland Rijnland en Teylingen staat er goed voor. De knelpunten zitten in een andere hoek: driegende duurzame krapte op de arbeidsmarkt, waardoor de personeelsvoorziening onder druk komt te staan en zowel de groei van maatschappelijke als marktsectoren een probleem kan worden. - In 2012 zullen er zo'n 3.800 hbo-ers tekort zijn. Is dit een probleem, en zo ja, waar halen we die vandaan? - Er komt een groot tekort aan verpleegkundigen en medici, commercieel werkers en functies in de techniek. Is dat een probleem en zo ja, hoe kunnen we dat tackelen?
Onderwijs	- Is er voldoende aandacht voor een goede beroepenoriëntatie vanaf VMBO-niveau? - Is er sprake van (een goede) samenwerking tussen opleidingen, kennisinstellingen en arbeidsmarkt om te komen tot een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt (leeropdrachten, stages, aanjagen scholingsvraag, enz?)
Werkgelegenheid en productiestructuur	- Teylingen presteert goed in vrijwel alle economische sectoren/activiteiten. Waar wil Teylingen in de toekomst zelf accenten in de groei leggen? - Welke onderdelen van de lokale economie, behalve de detailhandel, zouden in de beleidsvisie extra aandacht moeten krijgen, passend binnen het Pact van Teylingen met het accent op bloemen, bollen, vaste planten, handel en export, veilingen? - Heeft Teylingen ambities/plannen om de (groeierende en sterk ontwikkelde) zorgsector te benutten en daar voor meer mensen werk te creëren?

Wonen en werken	• Met het Rijk en de provincie Zuid-Holland is afgesproken dat Teylingen in de periode 2005-2009 1.333 woningen bouwt, waarvan 30% uit sociale huurwoningen zal bestaan. Hoe staat het daarmee? • Teylingen moet in de periode tot 2020 1.559 extra woningen in de categorie verzorgd/beschut wonen realiseren. Naar welke (binnenstedelijke) locaties gaat de voorkeur uit? • Starters hebben/krijgen het in Teylingen structureel moeilijk door een tekort aan woningen in de lagere marktsegmenten. Hoe zou deze aandachtsgroep bediend kunnen worden? • Zijn er andere spanningen op de woningmarkt (zie trends woningmarkt Teylingen)? • Hoe kan in de toekomst de leefbaarheid van de kernen gewaarborgd worden? Kan de bedrijvigheid zo verdeeld worden over de drie kernen dat de leefbaarheid niet in het geding komt?
Detailhandel	• Uitbreidingskansen voor het winkelaanbod liggen in de gemeente Teylingen met name in Voorhout. Sassenheim heeft al een aanzienlijk aanbod in winkels voor niet dagelijkse goederen. Hier moet voor toekomstige versterking gekeken worden naar het aanbod van dagelijkse winkels. Warmond heeft een bescheiden winkelaanbod met een vrij lage binding onder bewoners. • Bij uitbreiding in andere productgroepen, zoals bruin- en witgoed, moet rekening worden gehouden met randvoorwaarden voor winkelopening, bijvoorbeeld minimaal benodigd vloeroppervlak voor een rendabele exploitatie. • Mogelijkheden voor uitbreiding zijn er in Warmond wellicht voor winkels die complementair zijn aan het winkelaanbod in de twee andere kernen. Warmond zou zich als meest toeristische kern van de gemeente kunnen richten op winkels die iets toevoegen aan het toeristische aanbod, bijvoorbeeld in de productgroepen antiek en kunst (ateliers met winkelruimte) en kleding en mode. Vanzelfsprekend is het versterken van het horeca aanbod in Warmond ook van belang om de toeristische aantrekkingskracht te versterken. • Ambities ten aanzien van koopzondagen?

Economie - bollenbedrijf - agrarische handel en export - glastuinbouw - greenport voor alle bollen	• Hoe denkt Teylingen (ook op langere termijn) de bollenteelt gezond te kunnen houden? • Er zijn drie ontwikkelingen te onderscheiden bij de bollenbedrijven: schaalvergroting, intensivering en bedrijfsbeëindiging. Tendens=grotere bedrijven met een groter bouwvolume. De bestemmingsplannen moeten hierop worden toegesneden. Hoe staat het hiermee? • In het Pact en in het Streekplan staat dat AHE-bedrijven verplaatst dienen te worden naar agrarische bedrijventerreinen. In de praktijk komt deze verplaatsing niet van de grond. Stand van zaken? • Het Gebiedsatelier zegt: Onderbouw nader de noodzaak tot bedrijfsuitbreiding op locatie voor AHE-bedrijven. Indien deze onderbouwing rond is, werkt de regio mee aan ontwikkeling op locatie, waarbij de landschappelijke kwaliteit een belangrijk aandachtspunt is. Stand van zaken? • Gebiedsatelier: Het glasareaal in de Duin- en Bollenstreek moet minimaal behouden blijven om de centrumfunctie van de streek voort te kunnen zetten. Om vitale bedrijven te behouden, is er ruimte nodig. Wat is de positie van Teylingen: zijn de kansen en knelpunten voor Teylingen dezelfde als in de hele Duin en Bollenstreek of is er sprake van specifieke problematiek (en oplossingen)? • Hoe staat het met Greenport Duin en Bollenstreek? Hoe ontwikkelt het zich op dit moment? • In hoeverre richt Teylingen zich op Greenport D&B, resp. is het afhankelijk daarvan voor haar verdere economische ontwikkeling? Kortom: wat is de betekenis van Greenport voor Teylingen? • Tot welke speerpunten in het economisch beleid leidt dit? • Is er een masterplan voor de gehele sector voor Teylingen (gewenst)?
Bedrijventerreinen en overige bedrijvigheid	• Volgens onze informatie is er in Teylingen op bestaande bedrijventerreinen nog 9.536 m2 beschikbare bedrijfsruimte. Teylingen kent twee bedrijventerreinen, die in aanmerking komen voor revitalisering en/of herontwikkeling: Industriekade (3,2 ha) en Veerpolder (13,0 ha). Het bedrijventerrein Veerpolder in de gemeente Teylingen (Warmond) zal worden herontwikkeld tot een locatie voor leisure en wellness. Ook zijn er plannen voor twee nieuwe bedrijventerreinen in Teylingen: Oosthoutlaan (4 ha) en Greenibterrein (4ha). Beide terreinen bevinden zich in de initiatiefase. Klopt deze informatie? • Waar wil Teylingen op inzetten: - Geen lokale bedrijventerreinen erbij, maar liever alles in de regio laten opvangen - Wel lokale bedrijventerreinen erbij: nieuw en/of revitaliseren/herontwikkelen? - Waar/welke? Met welke (typen) bedrijven invullen? - Is daar een grens mee bereikt of willen we later toch nog meer? • Kiezen voor Greenport heeft als gevolg dat andere economische sectoren niet alle groeiruin te krijgen die ze vragen. Een extra bedrijventerrein in de Duin- en Bollenstreek wordt nu niet uitgesloten, maar lijkt weinig reëel. Deelt Teylingen deze visie van het Gebiedsatelier?

Kantorenmarkt	• Zuid-Holland heeft op het gebied van kantoorruimte nu nog een achterstand ten opzichte van andere steden en regio's. Tot 2015 wordt er voldoende nieuw aanbod gerealiseerd, daarna wordt het moeilijk. Kan en wil de gemeente Teylingen na 2015 in de behoefte voorzien, zo ja, hoe? • De kantorenmarkt van o.a. Teylingen richt zich vooral op de lokale en regionale behoefte. De Rijnstreek wil (en kan?) niet concurreren met de Leidse regio. • Wil Teylingen wel of niet een speler zijn in de regionale kantorenmarkt? Zo ja, waar ziet zij kansen?
Toerisme en Recreatie	• Zijn de toeristisch paragraaf in het werkprogramma 2006-2010 en de Visie op Recreatie en Toerisme Teylingen: Buiten in de Randstad: Cultureel Hart aan de Kaag, nog actueel? Wat is de stand van zaken / voortgang? Moeten er andere of nieuwe accenten worden gelegd? • Wat wil de gemeente met extensieve recreatie? Hoe passen de plannen van een natuurrecreatie-park tussen Voorhout en Sassenheim daarin? • Hoe kan de ontwikkeling van kortverblijfs- en jaarrond toerisme en het behoud van congretoerisme worden ingepast in de toeristisch-recreatieve plannen? Wat gebeurt er nu concreet op dit terrein? Hoe belangrijk is dagtoerisme versus verblijfstoerisme en hoe schat men de kansen voor beide in? • Op welke wijze kan Teylingen zich onderscheiden van andere gemeenten? Water(recreatie, bollentoerisme en cultuur(historie)? • Is uitbreiding van agrotourisme, excursies naar bollenbedrijven en alternatieve logiesvormen realistisch en haalbaar en zo ja: hoe? • Wordt bij de ontwikkeling van toerisme en recreatie voldoende rekening gehouden met trends en marktontwikkelingen, zoals vergrijzing, ecologisch verantwoord consumeren, ICT/mobiele telefonie, innovatie en verduurzaming?

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer

2012 - 36

Vergadering

10 mei 2012

registratienummer

14322

portefeuillehouder

drs. S.W.J.G. Schelberg

behandelend ambtenaar

Cindy Bogisch

doorkiesnummer

0252 - 783 573

email: c.bogisch@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Aanpassing artikel 2:10 APV Teylingen

Het college van B&W stelt de raad voor

voorstel

1. De Algemene Plaatselijke Verordening Teylingen 2012 vast te stellen, inclusief de wijzigingen ten aanzien van artikel 2:10, onder gelijktijdige intrekking van de Algemene Plaatselijke Verordening 2011
-

Inleiding

Het college heeft op 20 maart 2012 besloten tot uitbesteding van plaatsing, onderhoud en beheer van permanente reclameborden en plakzuilen ten behoeve van reclame-uitingen.

Om de uitbesteding correct te kunnen laten plaatsvinden is aanpassing van artikel 2:10 APV noodzakelijk. Hiernaast zijn ook meteen wijzigingen ten aanzien van artikel 2:10 doorgevoerd die voortkomen uit de praktijk en de modelverordening van de VNG.

De aanpassingen zijn doorgevoerd in de APV zoals in de bijlage is aangegeven.

Argumenten

1. Dit is besloten in de collegevergadering van 20 maart 2012

Artikel 2:10 APV maakt het op dit moment nog niet mogelijk dat er alleen reclameborden geplaatst mogen worden op plaatsen aangewezen op grond van de privaatrechtelijke overeenkomst met Azero BV. Hiernaast is bepaald dat het aanbrengen van verkiezingsmateriaal alleen toegestaan is op daarvoor tijdelijk van gemeentewege te plaatsen gebruikelijke verkiezingsborden. Zolang de APV nog niet is aangepast kunnen overige reclameborden na een melding nog niet worden geweerd. Bovenliggend doel is dan ook de verbetering van de kwaliteit van de buitenruimte en het feit dat de gemeente Teylingen een 'aangeharkte gemeente' wil zijn.

2. Wijzigingen die voortkomen uit de praktijk en de nieuwe modelverordening van de VNG zijn verwerkt in artikel 2:10 APV

Er is een nieuwe modelverordening van de VNG beschikbaar. De aangepaste artikelen worden dit jaar vergeleken met de artikelen in de APV van Teylingen.

Deze vergelijking is nog niet gereed. Echter, omdat de aanpassing van artikel 2:10 op dit moment noodzakelijk is zijn de wijzigingen van de VNG in dit artikel meteen meegenomen. Deze wijzigingen zien toe op 2:10 lid 3; lid 6 sub c; lid 7; lid 8. Lid 2 van het artikel is gewijzigd om de toepassing van de meldingsmogelijkheid duidelijk en eenduidig uit te kunnen voeren, zoals bijvoorbeeld het geval is bij artikel 2:12 APV.

Aanpak

Bekendmaking

De aanpassing van de APV wordt via publicatie bekendgemaakt. De APV treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.

Doorvoeren wijzigingen modelverordening VNG

De APV van Teylingen wordt later dit jaar waar nodig aangepast aan de nieuwe modelverordening van de VNG.

27 maart 2012

Burgemeester en wethouders van Teylingen,
De secretaris, de burgemeester,

M.J.A. van Rhijn

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012 - 36** , registratienummer 14311

De raad der gemeente Teylingen;

Gelet op het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 maart 2012;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 maart 2012;

gelet op het advies van de commissie BFT van 25 april 2012;

B E S L U I T :

1. de Algemene Plaatselijke Verordening Teylingen 2012 vast te stellen, inclusief de wijzigingen ten aanzien van artikel 2:10, onder gelijktijdige intrekking van de Algemene Plaatselijke Verordening 2011

APV Teylingen 2012

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

Artikel 1.2 Beslistermijn

Artikel 1.3 Indiening aanvraag

Artikel 1.4 Voorschriften en beperkingen

Artikel 1.5 Persoonlijk karakter van vergunning en ontheffing

Artikel 1.6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

Artikel 1.7 Termijnen

Artikel 1.8 Weigeringsgronden

Artikel 1.9 Vergunning van rechtswege verleend

Artikel 1.10 Vergunning niet van rechtswege verleend

HOOFDSTUK 2 OPENBARE ORDE

Afdeling 1: Bestrijding van ongeregeldheden

Artikel 2.1 Samenscholing en ongeregeldheden

Afdeling 2: Betogingen

Artikel 2.2 Optochten (vervallen)

Artikel 2.3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

Artikel 2.4 Afwijking termijn (vervallen)

Artikel 2.5 Te verstrekken gegevens (vervallen)

Afdeling 3: Verspreiden van gedrukte stukken

Artikel 2.6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

Afdeling 4: Vertoningen e.d. op de weg

Artikel 2.7 Feest, muziek en wedstrijd e.d. (vervallen)

Artikel 2.8 Dienstverlening (vervallen)

Artikel 2.9 Straatartiest

Afdeling 5: Bruikbaarheid en aanzien van de weg

Artikel 2.10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

Artikel 2.11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

Artikel 2.12 Maken, veranderen van een uitweg

Afdeling 6: Veiligheid op de weg

Artikel 2.13 Veroorzaken van gladheid (vervallen)

Artikel 2.14 Winkelwagentjes (vervallen)

Artikel 2.15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp (vervallen)

Artikel 2.16 Openen straatkolken

Artikel 2.17 Kelderingangen e.d. (vervallen)

Artikel 2.18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

Artikel 2.19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp (vervallen)

Artikel 2.20 Vallende voorwerpen (vervallen)

Artikel 2.21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

Artikel 2.22 Objecten onder hoogspanningslijn

Artikel 2.23 Veiligheid op het ijs

Afdeling 7: Evenementen

Artikel 2.24 Begripsbepaling

Artikel 2.25 Evenement

Artikel 2.25a Aanvraag speelvergunning voor het houden van een circus (speelvergunning)

Artikel 2.26 Ordeverstoring

Afdeling 8: Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2.27 Begripsbepalingen

Artikel 2.28 Exploitatievergunning openbare inrichting

Artikel 2.29 Sluitingstijd

Artikel 2.30 Afwijking sluitingstijden; tijdelijke sluiting

Artikel 2.31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf (vervallen)

Artikel 2.32 Handel in openbare inrichtingen

Artikel 2.33 Ordeverstoring

Artikel 2.34 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Afdeling 9: Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2.35 Begripsbepaling

Artikel 2.36 Kennisgeving exploitatie

Artikel 2.37 Nachregister (vervallen)

Artikel 2.38 Verschaffing gegevens nachregister

Afdeling 10: Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2.39 Speelgelegenheden

Artikel 2.40 Speelautomaten

Afdeling 11: Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Artikel 2.41 Betreden gesloten woning of lokaal

Artikel 2.42 Plakken en kladden

Artikel 2.43 Vervoer plakgereedschap e.d.

Artikel 2.44 Vervoer inbrekerswerktuigen

Artikel 2.45 Betreden van plantsoenen e.d.

Artikel 2.46 Rijden over bermen e.d (vervallen)

Artikel 2.47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

Artikel 2.48 Verboden drankgebruik

Artikel 2.49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

Artikel 2.50 Hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten

Artikel 2.51 Neerzetten van fietsen e.d.

Artikel 2.52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.

Artikel 2.53 Bespieden van personen (vervallen)

Artikel 2.54 Bewakingsapparatuur (vervallen)

Artikel 2.55 Nodeloos alarmeren (vervallen)

Artikel 2.56 Alarminstallaties (vervallen)

Artikel 2.57 Loslopende honden

Artikel 2.58 Verontreiniging door honden

Artikel 2.59 Gevaarlijke honden

Artikel 2.60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren

Artikel 2.61 Wilde dieren (vervallen)

Artikel 2.62 Loslopend vee

Artikel 2.63 Duiven
Artikel 2.64 Bijen
Artikel 2.65 Bedelarij

Afdeling 12: Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen

(vervallen)

Artikel 2.66 Begripsbepaling (vervallen)
Artikel 2.67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister (vervallen)
Artikel 2.68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (vervallen)
Artikel 2.69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen (vervallen)
Artikel 2.70 Handel in horecabedrijven (vervallen)

Afdeling 13: Vuurwerk

Artikel 2.71 Begripsbepalingen
Artikel 2.72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de Verkoopdagen (vervallen)
Artikel 2.73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

Afdeling 14: Drugsoverlast

Artikel 2.74 Drugshandel op straat
Artikel 2.74a Openlijk gebruik
Artikel 2.74b Weggooien van spuiten

Afdeling 15: Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden en cameratoezicht op openbare plaatsen

Artikel 2.75 Bestuurlijke ophouding
Artikel 2.76 Veiligheidsrisicogebieden
Artikel 2.77 Cameratoezicht op openbare plaatsen
Artikel 2.78 Verblijfsontzegging

HOOFDSTUK 3 SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAAT PROSTITUTIE E.D.

Afdeling 1: Begripsbepalingen

Artikel 3.1 Begripsbepalingen
Artikel 3.2 Bevoegd bestuursorgaan
Artikel 3.3 Nadere regels

Afdeling 2: Saksinrichtingen, straatprostitutie en dergelijke

Artikel 3.4 Seksinrichtingen

Artikel 3.5 Gedragseisen exploitant en beheerder

Artikel 3.6 Sluitingstijden

Artikel 3.7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden: (tijdelijke) sluiting

Artikel 3.8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

Artikel 3.9 Straatprostitutie

Artikel 3.10 Sekswinkels (vervallen)

Artikel 3.11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-
pornografische
goederen, afbeeldingen en dergelijke

Afdeling 3: Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Artikel 3.12 Beslissingstermijn

Artikel 3.13 Weigeringsgronden

Afdeling 4: Beëindiging exploitatie, wijziging beheer

Artikel 3.14 Beëindiging exploitatie

Artikel 3.15 Wijziging beheer

Artikel 3.16 Overgangsbepaling (vervallen)

HOOFDSTUK 4 BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG

VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

Afdeling 1: Geluidhinder en verlichting

Artikel 4.1 Begripsbepalingen

Artikel 4.1a Wijze van geluidmeten

Artikel 4.2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

Artikel 4.3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

Artikel 4.4 Verboden incidentele festiviteiten (vervallen)

Artikel 4.5 Onversterkte muziek (vervallen)

Artikel 4.6 Overige geluidhinder

Afdeling 2: Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4.7 Straatvegen (vervallen)

Artikel 4.8 Natuurlijke behoefte doen

Artikel 4.9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en
putten
buiten gebouwen

Afdeling 3: Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4.10 Begripsbepalingen

Artikel 4.11 Kapvergunning

Artikel 4.12 Vergunning van rechtswege (vervallen)

Artikel 4.12a Bijzondere vergunningvoorschriften

Afdeling 4: Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4.13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

Artikel 4.14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen (vervallen)

Artikel 4.15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

Artikel 4.16 Vergunningplicht lichtreclame (vervallen)

Afdeling 5: Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4.17 Begripsbepaling

Artikel 4.18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

Artikel 4.19 Aanwijzing kampeerplaatsen

HOOFDSTUK 5 ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

Artikel 5.1 Begripsbepalingen

Artikel 5.2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

Artikel 5.3 Te koop aanbieden van voertuigen

Artikel 5.4 Defecte voertuigen

Artikel 5.5 Voertuigwrakken

Artikel 5.6 Kampeermiddelen e.a.

Artikel 5.7 Parkeren van reclamevoertuigen

Artikel 5.8 Parkeren van grote voertuigen

Artikel 5.9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen

Artikel 5.10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen (vervallen)

Artikel 5.11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

Artikel 5.12 Overlast van fiets of bromfiets

Afdeling 2: Collecteren

Artikel 5.13 Inzameling van geld of goederen

Afdeling 3: Venten

Artikel 5.14 Begripsbepaling

Artikel 5.15 Ventverbod

Artikel 5.16 Venten met gedrukte stukken

Afdeling 4: Standplaatsen

Artikel 5.17 Begripsbepaling

Artikel 5.18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

Artikel 5.19 Toestemming rechthebbende

Artikel 5.20 Afbakeningsbepalingen

Afdeling 5: Snuffelmarkten

Artikel 5.21 Aanhoudingsplicht (vervallen)

Artikel 5.22 Begripsbepaling

Artikel 5.23 Organiseren van een snuffelmarkt

Afdeling 6: Openbaar water

Artikel 5.24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

Artikel 5.25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

Artikel 5.26 Aanwijzingen ligplaats

Artikel 5.27 Verbod innemen ligplaats

Artikel 5.28 Beschadigen van waterstaatswerken

Artikel 5.29 Reddingsmiddelen

Artikel 5.30 Veiligheid op het water

Artikel 5.31 Overlast aan vaartuigen

Afdeling 7: Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5.32 Crossterreinen

Artikel 5.33 Beperking verkeer in natuurgebieden

Afdeling 8: Verbod vuur te stoken

Artikel 5.34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

Afdeling 9: Verstrooiing van as

Artikel 5.35 Begripsbepaling

Artikel 5.36 Verboden plaatsen

Artikel 5.37 Hinder of overlast

HOOFDSTUK 6 STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6.1 Strafbepaling

Artikel 6.2 Toezichthouders

Artikel 6.3 Binnentreden woningen

Artikel 6.4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

Artikel 6.5 Overgangsbepaling

Artikel 6.6 Citeertitel

INHOUD ARTIKELN

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. openbare plaats: een voor het publiek toegankelijke plaats, waaronder begrepen de weg als bedoeld onder b;
- b. weg: weg, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
- c. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
- d. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan gedeputeerde staten de grenzen hebben vastgesteld overeenkomstig artikel 27, tweede lid, van de Wegenwet;
- e. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;
- f. bouwwerk: bouwwerk als bedoeld in artikel 1 van de Bouwverordening Teylingen;
- g. gebouw: gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet;
- h. aanplakgelegenheden: aanplakborden, zuilen en andere objecten;
- i. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
- j. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 1:2 Beslistermijn

- 1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
- 2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verlengen.
- 3. Het bepaalde in het eerste en het tweede lid geldt niet voor de beslissing op een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 2:25a en in artikel 3:4, eerste lid.
- 4. In afwijking van het tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing indien beslist wordt op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2:10, vierde lid, artikel 2:11 of artikel 4:11.

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

1. Indien een aanvraag voor een vergunning of ontheffing wordt ingediend minder dan zes weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig heeft, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen.
2. Voor bepaalde, door het bestuursorgaan aan te wijzen, vergunningen of ontheffingen kan de in het eerste lid genoemde termijn worden verlengd tot ten hoogste tien weken.

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald of de aard van de vergunning zich daartegen verzet.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd:

- a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing of vergunning, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
- c. indien de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d. indien van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn;
- e. indien de houder dit verzoekt.

Artikel 1:7 Termijnen

De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

De vergunning of ontheffing kan door het bevoegde gezag of het bevoegde bestuursorgaan worden geweigerd in het belang van:

- a. de openbare orde;
- b. de openbare veiligheid;
- c. de volksgezondheid;
- d. de bescherming van het milieu.

Artikel 1:9 Vergunning van rechtswege verleend

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is van toepassing voor de volgende artikelen in deze verordening:

- a. Artikel 2:9: Ontheffing van het verbod optreden als straatartiest;
- b. Artikel 5:23: Vergunning organisatie snuffelmarkt.

Artikel 1:10 Vergunning niet van rechtswege verleend

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening:

- a. Artikel 2:25: Vergunning evenementen;
- b. Artikel 2:39: Exploitatievergunning speelgelegenheid;
- c. Artikel 3:4: Vergunning seksinrichting;
- d. Artikel 4:18: Ontheffing van het verbod tot recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen.

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE

AFDELING 1. BESTRIJDING VAN ONGEREGELDHDEN

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Hij die op een openbare plaats aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing, is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven of te bevinden op openbare plaatsen die door of vanwege het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het derde lid gestelde verbod.
5. Het bepaalde in de voorgaande leden geldt niet voor betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

AFDELING 2. BETOGING

Artikel 2:2 Optochten

(Vervallen)

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Hij die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uur voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
 - a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
 - b. het doel van de betoging;
 - c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
 - d. de plaats en, voorzover van toepassing, de route en de plaats van beëindiging;
 - e. voorzover van toepassing, de wijze van samenstelling;
 - f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Hij die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Indien het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk 12.00 uur op de aan de dag van dat tijdstip voorafgaande werkdag.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden de in het eerste lid, genoemde termijn verkorten en een mondelinge kennisgeving in behandeling nemen.

Artikel 2:4 Afwijking termijn

(Vervallen)

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens

(Vervallen)

AFDELING 3. VERSPREIDEN VAN GEDRUKTE STUKKEN

Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod geldt niet voor het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

AFDELING 4. VERTONINGEN E.D. OP DE WEG

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:8 Dienstverlening

(Vervallen)

Artikel 2:9 Straatartiest

1. Het is verboden ten behoeve van publiek als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperator of gids op te treden op door de burgemeester in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu aangewezen openbare plaatsen.
2. De burgemeester kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod.

AFDELING 5. BRUIKBAARHEID EN AANZIEN VAN DE WEG

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

1. Het is verboden de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als:
 - a. Degene die voornemens is de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan niet 4 weken van tevoren melding heeft gedaan aan het college.
 - b. het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
 - c. het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
 - d. het gebruik het plaatsen van reclame- en aankondigingsborden betreft.
2. De openbare plaats kan anders gebruikt worden dan overeenkomstig de publieke functie indien het college niet binnen de in het eerste lid onder sub a genoemde termijn na ontvangst van de melding heeft beslist dat het gebruik wordt verboden.
3. Het bevoegd bestuursorgaan kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van terrassen, uitstallingen en reclameborden.
4. Het bevoegd bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid onder a, b en c gestelde verbod.
5. Het bevoegde gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoelde gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of onder k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
6. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
 - b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;
 - c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijke regeling een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend;
 - d. het plaatsen van reclame- en aankondigingsborden op van gemeentewege aangegeven locaties op basis van een met de gemeente gesloten overeenkomst;
 - e. het van gemeentewege plaatsen van verkiezingsborden ten behoeve van politieke partijen.
7. Het verbod in het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de provinciale wegenverordening.
8. Op de ontheffing bedoeld in het vierde lid is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. De vergunning wordt verleend:
 - a. als omgevingsvergunning door het bevoegd gezag, indien de activiteiten zijn verboden bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
 - b. door het college in de overige gevallen.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun publieke taak.
4. Het verbod geldt voorts niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, het Provinciaal wegenreglement, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

1. Het is verboden een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg:
 - a. indien degene die voornemens is een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg daarvan niet 4 weken van tevoren melding heeft gedaan aan het college, onder indiening van een situatieschets van de gewenste uitweg en een foto van de bestaande situatie;
 - b. indien het college het maken of veranderen van de uitweg heeft verboden.
2. Het college verbiedt het maken of veranderen van de uitweg:
 - a. indien daardoor het verkeer op de weg in gevaar wordt gebracht,
 - b. indien dat zonder noodzaak ten koste gaat van een openbare parkeerplaats,
 - c. indien het openbaar groen daardoor op onaanvaardbare wijze wordt aangetast,

- d. indien er sprake is van een uitweg van een perceel dat al door een andere uitweg wordt ontsloten, en de aanleg van deze tweede uitweg ten koste gaat van een openbare parkeerplaats of het openbaar groen.
3. De uitweg kan worden aangelegd indien het college niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn na ontvangst van de melding heeft beslist dat de gewenste uitweg wordt verboden.
4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, de Waterschapskeur of het Provinciaal wegenreglement.

AFDELING 6. VEILIGHEID OP DE WEG

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid

(Vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

(Vervallen)

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

(Vervallen)

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, te openen, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:17 Kelderingangen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden te roken in bossen binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Het is verboden in bossen of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voorzover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet voorzover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijke voorwerp

(Vervallen)

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen

(Vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de Onteigeningswet, of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

1. Het is verboden binnen een afstand van zes meter aan weerszijden van voor stroomgeleiding bestemde draden van bovengrondse hoogspanningslijnen voorwerpen, opgaand houtgewas of andere objecten, die niet zijn aan te merken als bouwwerken, hoger dan twee meter te plaatsen of te hebben.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen indien de elektrische spanning van de bovengrondse hoogspanningslijn dat toelaat.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor objecten die deel uitmaken van de hoogspanningslijn.

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

1. Het is verboden:
 - a. voor het publiek toegankelijke ijsvlakten te beschadigen, te verontreinigen, te versperren of het verkeer daarop op enige andere wijze te belemmeren of in gevaar te brengen;
 - b. bakens of andere voorwerpen ten behoeve van de veiligheid geplaatst op de onder a bedoelde ijsvlakten te verplaatsen, weg te nemen, te beschadigen of op enige andere wijze het gebruik daarvan te verijdelen of te belemmeren.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale vaarwegenverordening.

AFDELING 7. EVENEMENTEN

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
 - a. bioscoopvoorstellingen;
 - b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
 - c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;

- d. het in een inrichting in de zin van de Drank en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;
 - e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
 - f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:9 en 2:39 van deze verordening.
- 2. Onder evenement wordt mede verstaan:
 - a. een herdenkingsplechtigheid;
 - b. een braderie;
 - c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening, op de weg;
 - d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;
 - e. een klein evenement.
- 3. Onder klein evenement wordt verstaan een straatfeest of buurtbarbecue op één dag.

Artikel 2:25 Evenement

- 1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
- 2. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, indien:
 - a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 100 personen;
 - b. het evenement tussen 07.00 en 24.00 uur plaats vindt;
 - c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur of na 24.00 uur;
 - d. het evenement geen belemmering vormt voor het verkeer en de hulpdiensten;
 - e. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 25 m² per object;
 - f. er een organisator is;
 - g. de organisator binnen 10 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.
- 3. De burgemeester kan binnen 5 dagen na ontvangst van de melding besluiten het organiseren van een evenement als bedoeld in het tweede lid te verbieden, indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
- 4. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voorzover in het geregeld onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:25a Aanvraag vergunning voor het houden van een circus (speelvergunning)

- 1. Een aanvraag voor een speelvergunning dient vóór 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, te worden ingediend.
- 2. Indien een aanvraag niet tijdig is ingediend, laat de burgemeester deze buiten behandeling.
- 3. De burgemeester kan criteria vaststellen aan de hand waarvan een aanvraag wordt beoordeeld.
- 4. De burgemeester beslist op een aanvraag voor een speelvergunning uiterlijk 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd.
- 5. De vergunninghouder is gehouden de activiteit uit te voeren overeenkomstig het gestelde in de beschikking tot verlening van de vergunning.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

AFDELING 8. TOEZICHT OP OPENBARE INRICHTINGEN

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. openbare inrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een openbare inrichting wordt in ieder geval verstaan: een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis. Onder openbare inrichting wordt tevens verstaan een bij deze inrichting behorend terras en andere aanhorigheden.
- b. terras: een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning openbare inrichting

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning indien de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met het geldend bestemmingsplan.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester de vergunning geheel of gedeeltelijk weigeren, indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed.
4. Bij de toepassing van het derde lid houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin de openbare inrichting is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie.
5. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die een vergunning heeft op grond van artikel 3 van de Drank- en Horecawet.
6. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt:
 - a. In een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
 - b. In een sportfaciliteit voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de sportactiviteit;
 - c. In een bedrijfskantine of -restaurant;
 - d. In een zorginstelling;
 - e. In een museum.
7. Bij de toepassing van het zesde lid houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin de openbare inrichting is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Openbare inrichtingen zijn gesloten op maandag (de nacht van zondag op maandag) tot en met vrijdag (de nacht van donderdag op vrijdag) tussen 01.00 uur en 06.00 uur, en op zaterdag (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondag (de nacht van zaterdag op zondag) tussen 01.30 uur en 06.00 uur.
2. Voor terrassen is het bepaalde in lid 1 van toepassing tussen 23.00 en 09.00 uur.
3. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd voor openbare inrichting of een terras.
5. Voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, zesde lid onder a t/m e, gelden dezelfde sluitingstijden als voor de inrichting die het betreft.
6. Het in het eerste, tweede en vierde lid bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen of een terras tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het is verboden zich in een openbare inrichting te bevinden na sluitingstijd of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens het eerste lid.
3. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf

(Vervallen)

Artikel 2:32 Handel in openbare inrichtingen

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een openbare inrichting laat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in de inrichting enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Ordeverstoring

Het is verboden in een openbare inrichting de orde te verstoren.

Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Indien een openbare inrichting geen inrichting is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan bij de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30.

AFDELING 9. TOEZICHT OP INRICHTINGEN TOT HET VERSCHAFFEN VAN NACHTVERBLIJF

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder inrichting: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister

(Vervallen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, adres, woonplaats, geboortedatum, geboorteplaats, betrekking, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

AFDELING 10. TOEZICHT OP SPEELGELEGENHEDEN

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. Dit artikel verstaat onder speelgelegenheid: een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. speelautomatenhallen waarvoor op grond van artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de Kansspelen vergunning is verleend;
 - b. speelgelegenheden waarvoor de minister van Justitie of de Kamer van Koophandel bevoegd is vergunning te verlenen;
 - c. speelgelegenheden waar de mogelijkheid wordt geboden om het kleine kansspel als bedoeld in artikel 7c van de Wet op de kansspelen te beoefenen, of te spelen op speelautomaten als

bedoeld in artikel 30 van de Wet op de kansspelen, of de handeling als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet op de kansspelen te verrichten.

3. De burgemeester weigert de vergunning:
 - a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid;
 - b. indien de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.

Artikel 2:40 Speelautomaten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. Wet: de Wet op de kansspelen;
 - b. speelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder a, van de Wet;
 - c. kansspelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder c, van de Wet;
 - d. hoogdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder d, van de Wet;
 - e. laagdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder e, van de Wet.
2. In hoogdrempelige inrichtingen zijn 3 speelautomaten toegestaan, waarvan maximaal twee kansspelautomaten.
3. In laagdrempelige inrichtingen zijn 2 speelautomaten toegestaan, met dien verstande dat kansspelautomaten in het geheel niet zijn toegestaan.

AFDELING 11. MAATREGELEN TEGEN OVERLAST EN BALDADIGHEID

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden zonder ontheffing van de burgemeester een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden zonder ontheffing van de burgemeester een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden gelden niet voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.

2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
 - a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
 - b. met kalk, krijt, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing indien gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. Het college kan aanplakgelegenheden aanwijzen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
5. Het is verboden om op specifiek daartoe bedoelde aanplakgelegenheden een niet makkelijk te verwijderen plakmiddel te gebruiken.
6. Het is verboden de in het vierde lid bedoelde aanplakgelegenheden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud van de meningsuitingen en bekendmakingen.
8. De houder van de in het tweede lid bedoelde schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.

1. Het is verboden op de openbare plaats of openbaar water te vervoeren of bij zich te hebben enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur of verfstof of vergereedschap.
2. Dit verbod is niet van toepassing, indien de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing indien de genoemde gereedschappen, voorwerpen of middelen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor de in het eerste lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden zonder ontheffing van het college zich te bevinden in of op bij de gemeente in onderhoud zijnde parken, wandelplaatsen, plantsoenen, groenstroken of grasperken, buiten de daarin gelegen wegen of paden.

Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden:
 - a. op een openbare plaats te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hekheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
 - b. zich op een openbare plaats zodanig op te houden dat aan weggebruikers of bewoners van nabij de weg gelegen woningen onnodig overlast of hinder wordt veroorzaakt
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te vervoeren of te nuttigen of aangebroken of gesloten flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben, wanneer daarmee wordt beoogd op de openbare plaats alcoholhoudende drank te nuttigen.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:
 - a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet;
 - b. de plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank en Horecawet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden:
 - a. zich zonder redelijk doel in een portiek of poort op te houden;
 - b. zonder redelijk doel in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijk portaal, telefooncel, wachtlokaal voor een openbaar vervoermiddel, parkeergarage, rijwielstalling of een andere soortgelijke, voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te bezigen voor een ander doel dan waarvoor de desbetreffende ruimte is bestemd.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of

te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw dan wel in de ingang van een portiek indien:

- a. dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek;
- b. daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.

Het is verboden op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid gehouden wordt die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen

(Vervallen)

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur

(Vervallen)

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren

(Vervallen)

Artikel 2:56 Alarminstallaties

(Vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a. binnen de bebouwde kom op de openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
 - c. op de openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De verboden genoemd in het eerste lid, onder a en b gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
 - a. op een gedeelte van de openbare plaats dat bestemd is of mede bestemd voor het verkeer van voetgangers;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
 - c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op een openbare plaats of op het terrein van een ander:
 - a. anders dan kort aangelijnd nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
 - b. anders dan kort aangelijnd en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijn en muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
2. In afwijking van artikel 2:57, eerste lid onder c, geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond voorzien moet zijn van een optisch leesbaar, niet- verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of de buikwand.
3. In het eerste lid wordt verstaan onder:
 - a. muilkorf: een muilkorf vervaardigd van stevige kunststof, of van stevig leer of van beide stoffen, die door middel van een stevige leren riem rond de hals zodanig is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is en die zodanig is ingericht dat de drager geen mens of dier kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn;
 - b. kort aanlijnen: aanlijnen van een hond met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, die niet langer is dan 1,50 meter.

Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:
 - a. aanwezig te hebben, of
 - b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of
 - c. aanwezig te hebben tot een groter aantal dan in die aanwijzing is aangegeven.

2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.
3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.

Artikel 2:61 Wilde dieren

(Vervallen)

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op vee dat zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van die weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven

1. De rechthebbende op duiven is verplicht ervoor te zorgen dat die duiven niet kunnen uitvliegen tussen 8.00 uur en 18.00 uur in een door het college te bepalen tijdvak dat ligt tussen 1 maart en 1 juni.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gesteld gebod.
3. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Provinciale ophokverordening.

Artikel 2:64 Bijen

1. Het is verboden bijen te houden:
 - a. binnen een afstand van dertig meter van woningen of andere gebouwen waar overdag mensen verblijven;
 - b. binnen een afstand van dertig meter van de weg.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet indien op een afstand van ten hoogste zes meter vanaf de korven of kasten een afscheiding is aangebracht van twee meter hoogte of zoveel hoger als noodzakelijk is om het laag uit en invliegen van de bijen te voorkomen.
3. Het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod geldt niet voorzover de bijenhouder rechthebbende is op de woningen of gebouwen als bedoeld in dat lid.
4. Het in het eerste lid, aanhef en onder b, gestelde verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement.
5. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 2:65 Bedelarij

Het is verboden in door het college aangewezen gebieden op of aan de weg of in

een voor het publiek toegankelijk gebouw te bedelen om geld of andere zaken.

AFDELING 12. BEPALINGEN TER BESTRIJDING VAN HELING VAN GOEDEREN

(Vervallen)

AFDELING 13. VUURWERK

Artikel 2:71 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder consumentenvuurwerk:
Consumentenvuurwerk waarop het Besluit van 22 januari 2002, houdende nieuwe regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk (Vuurwerkbesluit) van toepassing is.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

(Vervallen)

Artikel 2:73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te bezigen op een door het college in het belang van de voorkoming van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te bezigen als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De in het eerste en tweede lid gestelde verboden gelden niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.

AFDELING 14. DRUGSOVERLAST

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen en zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden, met het kennelijke doel om middelen als bedoeld in artikel 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk gebruik

Het is verboden op of aan de openbare plaats, op een voor het publiek toegankelijke plaats of in een voor het publiek toegankelijk gebouw, middelen als

bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingshandelingen daartoe te treffen of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen en/of stoffen te hebben.

Artikel 2:74b Weggooien van spuiten

Het is verboden injectiespuiten of onderdelen daarvan op of aan de openbare plaats dan wel in afvalbakken achter te laten, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zulks geschiedt om afstand van het voorwerp te doen.

AFDELING 15. BESTUURLIJKE OPHOUDING, VEILIGHEIDSRISICOGEBIEDEN EN CAMERATOEZICHT OP OPENBARE PLAATSEN

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats indien deze personen het bepaalde in artikel 2:1, 2:10, 2:11, 2:16, 2:19, 2:23, 2:47, 2:48, 2:49, 2:50, 2:73, 5:35 van de Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Artikel 2:78 Verblijfsontzegging

1. Het is degene aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde en veiligheid is bekendgemaakt, verboden zich te bevinden op of aan de in de bekendmaking aangewezen wegen en plaatsen gedurende de uren daarin genoemd.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op de persoon die in het door de burgemeester aangewezen gebied:
 - a. zich bevindt in een openbaar middel van vervoer;
 - b. aldaar werkzaam is;
 - c. volgens het bevolkingsregister aldaar woonachtig is en daar ook feitelijk woonachtig is;
 - d. een aantoonbaar belang heeft zich in het aangewezen gebied te begeven.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode.

HOOFDSTUK 3. SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

AFDELING 1. BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 3:1 Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;
- d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
- e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;
- f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert, dan wel exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;
- g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent, dan wel uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;
- h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:
 - 1. de exploitant;
 - 2. de beheerder;
 - 3. de prostituee;
 - 4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
 - 5. toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2 van deze verordening;
 - 6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voorzover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden zoals genoemd in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

AFDELING 2. SEKSINRICHTINGEN, STRAATPROSTITUTIE EN DERGELIJKE

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen in door het college aangewezen gebieden of delen van de gemeente.
2. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren in andere gebieden of delen van de gemeente dan de in het eerste lid bedoelde.
3. Een vergunning zoals bedoeld in het eerste lid kan slechts worden verleend tot een maximum van 1.
4. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
 - a. de persoonsgegevens van de exploitant;
 - b. de persoonsgegevens van de beheerder;
 - c. het aantal werkzame prostituees;
 - d. de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf;
 - e. de plaatselijke en kadastrale ligging van de seksinrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:100;
 - f. de plattegrond van de seksinrichting door middel van een tekening met een schaal van tenminste 1:100;
 - g. bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
 - h. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:
 - a. staat niet onder curatele en is niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
 - b. is niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
 - c. heeft de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
 - a. met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
 - b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
 - c. binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van 500 euro of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in

artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:

- bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en Horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
 - de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 252, 250a (oud), 273a, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
 - de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
 - de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
 - de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
 - de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
 - a. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt;
 - b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
 4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
 - a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
 - b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
 5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
 - a. op maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 08.00 uur;
 - b. op zaterdag en zondag tussen 01.30 uur en 08.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3:7, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste tot en met derde lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:

- a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3:6, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
 - b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
- 2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

- 1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
- 2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:
 - a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XVIII (misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en
 - b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:9 Straatprostitutie

- 1. Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.
- 2. Met het oog op de naleving van het in het eerste lid gestelde verbod, kan door politieambtenaren het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.
- 3. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen kan door politieambtenaren aan personen die zich bevinden op de wegen en gedurende de tijden bedoeld in het eerste lid, het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.
- 4. De burgemeester kan met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen personen aan wie ten minste eenmaal een bevel is gegeven als bedoeld in het derde lid bij besluit verbieden zich gedurende bepaalde termijn, anders dan in een openbaar middel van vervoer, te bevinden op of aan de wegen en op de tijden bedoeld in het eerste lid.
- 5. De burgemeester beperkt het in het vierde lid genoemde verbod indien dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk is.
- 6. Het is verboden zich te gedragen in strijd met een door de burgemeester opgelegd verbod als bedoeld in het vierde lid.

Artikel 3:10 Sekswinkels

(Vervallen)

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
 - a. indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
 - b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

AFDELING 3. BESLISSINGSTERMIJN; WEIGERINGSGRONDEN

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, wordt geweigerd indien:
 - a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:5 gestelde eisen;
 - b. de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
 - c. er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.
2. In afwijking van artikel 1:8 kan de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid, worden geweigerd in het belang van:
 - a. de openbare orde;
 - b. het voorkomen of beperken van overlast;
 - c. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
 - d. de veiligheid van personen of goederen;
 - e. de verkeersvrijheid of -veiligheid;
 - f. de gezondheid of zedelijkheid;
 - g. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

AFDELING 4. BEËINDIGING EXPLOITATIE; WIJZIGING BEHEER

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:1, onder g, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

AFDELING 5. OVERGANGSBEPALING

(Vervallen)

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1. GELUIDHINDER EN VERLICHTING

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. Besluit: het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer;
- b. inrichting: inrichting type A of type B als bedoeld in het Besluit;
- c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
- d. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;
- e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
- f. geluidsgevoelige gebouwen: woningen en gebouwen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige gebouwen met uitzondering van gebouwen behorende bij de betreffende inrichting;

- g. geluidsgevoelige ruimte: ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, alsmede een keuken van tenminste 11 m²;
- h. geluidsgevoelige terreinen: terreinen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige terreinen met uitzondering van terreinen behorende bij de betreffende inrichting;
- i. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt;
- j. HRMI-99: Handleiding meten en rekenen industrielawaai, van het ministerie VROM, uitgave 1999.

Artikel 4:1a Wijze van geluidmeten

1. Metingen en berekeningen ter controle van de in artikel 4:2 en 4:3 genoemde geluidniveaus vinden plaats overeenkomstig de HRMI-99.
2. In tegenstelling tot de HRMI-99 worden op het gemeten signaal in dB(A) of dB(C) geen correcties meer toegepast.
3. In tegenstelling tot de HRMI-99 mogen metingen ook uitgevoerd worden met een, volgens de specificaties van IEC-publicatie 651: 1979, type 2 geluidniveaumeter.
4. Metingen in de buitenlucht vinden plaats op een hoogte van minimaal 1,5 m en maximaal 2 m boven plaatselijk maaiveld.
5. In geval het geluidniveau op de gevel van een geluidgevoelig gebouw wordt vastgesteld, wordt de gevel op de begane grond ook als gevel van het geluidgevoelig gebouw gezien, als geluidgevoelige ruimten slechts op de hoger gelegen etages aanwezig zijn.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 4.113, eerste lid, van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer van de volgende dorpen: Sassenheim, Voorhout of Warmond.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Het college kan wanneer een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.
6. Het equivalente geluidsniveau $L_{eq,T}$ veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A) en 95 dB(C), gemeten op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen.
7. In geval er in- en aanpandige woningen zijn mag het equivalente geluidniveau L_{Aeq} veroorzaakt door de inrichting, niet meer bedragen dan 60 dB(A) in een geluidsgevoelige ruimte van de woning.

8. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, binnen de bebouwing van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - van zondag tot en met donderdag uiterlijk om 24.00 uur beëindigd en op zaterdagnacht (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondagnacht (de nacht van zaterdag op zondag) uiterlijk om 00.30 uur.
9. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, op het buitenterrein van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - uiterlijk om 23.00 uur beëindigd.
10. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid kan het college afwijken van de in het zesde lid genoemde geluidsnormen en van de in het achtste en negende lid bepaalde eindtijden.

Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 4 incidentele festiviteiten per kalenderjaar te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 4 incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 4.113, eerste lid, van het Besluit niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van een kennisgeving.
4. De kennisgeving wordt geacht te zijn gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De kennisgeving wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Het equivalente geluidsniveau $L_{eq,T}$ veroorzaakt door de inrichting bedraagt niet meer dan 80 dB(A) en 95 dB(C), gemeten op de gevel van geluidgevoelige gebouwen.
7. In geval er in- en aanpandige woningen zijn mag het equivalente geluidsniveau L_{Aeq} veroorzaakt door de inrichting, niet meer bedragen dan 60 dB(A) in een geluidsgevoelige ruimte van de woning.
8. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, binnen de bebouwing van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - van zondag tot en met donderdag uiterlijk om 24.00 uur beëindigd en op zaterdagnacht (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondagnacht (de nacht van zaterdag op zondag) uiterlijk om 00.30 uur.
9. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, op het buitenterrein van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - uiterlijk om 23.00 uur beëindigd.
10. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid binnen de bebouwing van de inrichting na 23.00 uur blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.
11. Het college kan afwijken van de in het zesde lid genoemde geluidsnormen en van de in het achtste en negende lid bepaalde eindtijden.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

(Vervallen)

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

(Vervallen)

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of het Besluit in de open lucht toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het college kan nadere regels stellen ten aanzien van bouwwerkzaamheden.
4. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de Provinciale milieuverordening.

AFDELING 2. BODEM-, WEG- EN MILIEUVERONTREINIGING

Artikel 4:7 Straatvegen

(Vervallen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

AFDELING 3. HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Artikel 4:10 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - a. houtopstand: hakhout, een houtwal, landschappelijke hagen of een of meer bomen;

- b. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
- 2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

- 1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegde gezag te vellen of te doen vellen:
 - a. door het college als beschermingswaardig aangewezen houtopstanden.
 - b. gemeentelijke bomen met een dwarsdoorsnede van de stam vanaf 20 cm op 1,3 meter boven het maaiveld.
- 2. De vergunning kan worden geweigerd op grond van:
 - a. de natuurwaarde van de houtopstand;
 - b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
 - c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;
 - d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
 - e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
 - f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
- 3. Het bevoegde gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.

Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege

(vervallen)

Artikel 4:12a Bijzondere vergunningvoorschriften

- 1. De vergunning vervalt 1 jaar nadat de vergunning definitief is geworden.
- 2. Een vergunning wordt verleend onder de standaardvoorwaarde van feitelijk niet-gebruik tot het moment van definitief worden van de vergunning, oftewel tot het moment dat:
 - a. de bezwaar- of beroepstermijn voor derden is verstreken zonder dat bezwaar of beroep is ingediend;
 - b. beslist is op een verzoek om een voorlopige voorziening;
 - c. beslist is op het beroep van derden en geen verzoek tot voorlopige voorziening is gedaan.

AFDELING 4. MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

- 1. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht en buiten de weg gelegen in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan

de openbare gezondheid, de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:

- a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
 - b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
 - c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, indien het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel;
 - d. mestopslag, gierkelder of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats een bepaald voorwerp of bepaalde stof: op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben.
 3. Het college kan bij de aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid nadere regels stellen.
 4. Het in dit artikel bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet ruimtelijke ordening of de Provinciale Verordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

(Vervallen)

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.

Artikel 4:16 Vergunningsplicht lichtreclame

(Vervallen)

AFDELING 5. KAMPEREN BUITEN KAMPEERTERREINEN

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een onderkomen of voertuig waarvoor geen bouwvergunning in de zin van artikel 40 van de Woningwet is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als *zodanig in het bestemmingsplan is bestemd of mede bestemd*.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het eerste lid.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8. kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van:
 - a. de bescherming van natuur en landschap;
 - b. de bescherming van een stadsgezicht.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid.

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

AFDELING 1. PARKEEREXCESSEN

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. voertuigen: voertuigen als bedoeld in artikel 1, onder al, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990) met uitzondering van kleine wagens zoals: kruiwagens, kinderwagens en rolstoelen;
- b. parkeren: parkeren als bedoeld in artikel 1, onder ac, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990).

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
 - a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen;
 - b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
 - a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden;
 - b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
 - a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
 - b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.
2. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
 - a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente;
 - b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement of de Provinciale landschapsverordening.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.

2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het college aangewezen weg, waar dit parkeren naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet ten behoeve van het laden en lossen:
 - a. gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse nodig is;
4. Het college kan, anders dan voor laden en lossen, van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden ontheffing verlenen.
5. Het college kan gebieden aanwijzen waar alleen geparkeerd mag worden door vrachtwagens.

Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

(Vervallen)

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.
2. Dit verbod is niet van toepassing:
 - a. op de weg;
 - b. op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden door of vanwege de overheid;
 - c. op voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het college kan op de weg gelegen plaatsen aanwijzen waar het in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, verboden is fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het college kan openbare (brom)fietsstallingsgebieden aanwijzen waar het, in het belang van het beheer van de openbare ruimte, verboden is een fiets of bromfiets langer dan een door het college te bepalen periode onafgebroken te stallen.

AFDELING 2. COLLECTEREN

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden.
2. Onder een inzameling van geld of goederen wordt mede verstaan: het bij het aanbieden van goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, dan wel bij het aanbieden van diensten aanvaarden van geld of goederen, indien daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling die in besloten kring gehouden wordt.

AFDELING 3. VENTEN

Artikel 5:14 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis;
2. Onder venten wordt niet verstaan:
 - a. het aan huis afleveren van goederen door of vanwege degene die dit doet ter exploitatie van zijn winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
 - b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet of op snuffelmarkten als bedoeld in artikel 5:22;
 - c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
2. Het is verboden te venten op zondagen en maandag t/m zaterdag tussen 20.00 uur en 08.00 uur.
3. Het verbod als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.

Artikel 5:16 Venten met gedrukte stukken

1. Het verbod als bedoeld in artikel 5:15, eerste lid geldt niet voor venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
2. Het college kan de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in het eerste lid beperken door een verbod in te stellen:

- a. op door het college aangewezen openbare plaatsen, of
 - b. voor bepaalde dagen en uren.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het tweede lid.

AFDELING 4. STANDPLAATSEN

Artikel 5:17 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
 - a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet;
 - b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college weigert de vergunning wegens strijd met een geldend bestemmingsplan.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd:
 - a. indien de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand;
 - b. indien als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Het verbod van artikel 5:18, eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, derde lid, onder a, geldt niet voor bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(Vervallen)

AFDELING 5. SNUFFELMARKTEN

Artikel 5:22 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder snuffelmarkt: een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incurante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf een standplaats.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
 - a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet;
 - b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod geldt niet voor ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning wegens strijd met een geldend bestemmingsplan.

AFDELING 6. OPENBAAR WATER

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden zonder vergunning van het college een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben.
2. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.
3. Het is verboden op, in of boven openbaar water voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien deze door hun omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar opleveren voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
4. De verboden in het eerste en derde lid gelden niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het is verboden met een woonschip te varen, te ankeren, aan te leggen of ligplaats in te nemen door, in of aan een rietkraag, alsmede binnen een strook van twee meter vanaf de rietkraag.
3. Onder rietkraag wordt verstaan: een van een water of oever deel uitmakende oppervlakte van tenminste 1 m², welke is begroeid met riet, biezen, lisdodden en/of andere helofyten.
4. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
5. Het verbod in het eerste en tweede lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Provinciale landschapsverordening, de gemeentelijke Woonschepenverordening of de gemeentelijke Pleziervaartuigenverordening.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

1. Onverminderd het krachtens het tweede lid van artikel 5:25 bepaalde kan het college aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Provinciale landschapsverordening, de gemeentelijke Woonschepenverordening of de gemeentelijke Pleziervaartuigenverordening.

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

Het is verboden een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen in strijd met het krachtens artikel 5:26, tweede lid bepaalde. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de gemeentelijke Woonschepenverordening of de gemeentelijke Pleziervaartuigenverordening.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

AFDELING 7. CROSSTERREINEN EN GEMOTORISEERD EN RUITERVERKEER IN NATUURGEBIEDEN

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onderdeel z, en een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onderdeel i van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen:
 - a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
 - b. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;

- c. in het belang van de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
- 3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt dat onder weg verstaan wat artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994 daaronder verstaat.
- 4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

- 1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onder z, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onder i, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 of met een fiets of een paard.
- 2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het in het eerste lid gestelde verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen:
 - a. in het belang van het voorkomen van overlast;
 - b. in het belang van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
 - c. in het belang van de veiligheid van het publiek.
- 3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:
 - a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;
 - b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
 - c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
 - d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
 - e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
- 4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet:
 - a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
 - b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.
- 5. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

AFDELING 8. VERBOD VUUR TE STOKEN

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

- 1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
- 2. Het verbod geldt niet voorzover het betreft:

- a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
 - b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, indien geen afvalstoffen worden verbrand;
 - c. vuur voor koken, bakken en braden, voorzover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.
- 3. Het college kan van dit verbod ontheffing verlenen.
 - 4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
 - 5. Het verbod geldt niet voorzover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale milieuverordening.

AFDELING 9. VERSTROOIING VAN AS

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder incidentele asverstrooiing: het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

- 1. Incidentele asverstrooiing is verboden op andere plaatsen dan:
 - a. Park Rusthof;
 - b. Terweegen Park;
 - c. Het stiltegebied op Koudenhooorn;
 - d. Park Overbos te Voorhout;
 - e. De Kagerplassen.
- 2. Het college kan een besluit nemen waarin de plaatsen genoemd in het eerste lid voor een bepaalde termijn worden onttrokken aan de mogelijkheid voor asverstrooiing.
- 3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorgdraagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod voor het verstrooien op andere plaatsen dan op de plaatsen genoemd in het eerste lid.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden indien daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

HOOFDSTUK 6. STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6:1 Strafbepaling

- 1. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie: artikel

2:10 (m.u.v. het vierde lid)

2:12

2:18 en 2:19

2:23

2:25 t/m 2:26

2:29

2:31

2:33

2:39

2:41 en 2:42

2:47 t/m 2:49

2:51 en 2:52

2:58

2:64

2:73 t/m 2:74 b

2:78

3:4

3:6

3:8 en 3:9

3:11

4:8

4:13

4:15

5:2

5:4 t/m 5:13

5:15 en 5:16

5:18 en 5:19

5:23 t/m 5:30

5:32 en 5:33

2. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie: artikel

2:1

2:6

2:16

2:22

2:43 t/m 2:45

2:50

2:57

2:59 en 2:60

2:65

4:6

4:18

5:3

5:31

5:34

5:36 en 5:37

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast: de Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA), politie, de havenmeester en de marktmeester.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene plaatselijke verordening voor de gemeente Teylingen 2011 wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die waarop zij is bekendgemaakt.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, eerste lid, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening Teylingen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van ... [datum]

de raad van ...

de griffier

de burgemeester

ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING

TRANSPONERINGSTABELLEN

De nummering van dit model wijkt op enkele plaatsen sterk af van de nummering van de vorige versie. Om de aansluiting tussen de versies gemakkelijker te maken, zijn hieronder transponeringstabellen opgenomen.

Van deze versie naar vorige versie

artikel huidige versie	vorige versie
Artikel 1:1 Begripsbepalingen	1.1
Artikel 1:2 Beslistermijn	1.2
Artikel 1:3 Indiening aanvraag	1.3
Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen	1.4
Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing	1.5
Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing	1.6
Artikel 1:7 Termijnen	1.7
Artikel 1:8 Weigeringsgronden	1.8
Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregelheden	2.1.1.1
Artikel 2:2 Optochten	2.1.2.1

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen	2.1.2.2
Artikel 2:4 Afwijking termijn	2.1.2.3
Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens	2.1.2.4
Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen	2.1.3.1
Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.	2.1.4.1
Artikel 2:8 Dienstverlening	2.1.4.2
Artikel 2:9 Straatartiest	2.1.4.3
Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan	2.1.5.1
Artikel 2:11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg	2.1.5.2
Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg	2.1.5.3
Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid	2.1.6.1
Artikel 2:14 Winkelwagentjes	2.1.6.2
Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp	2.1.6.3
Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.	2.1.6.4
Artikel 2:17 Kelderingen e.d.	2.1.6.5
Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen	2.1.6.6
Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp	2.1.6.7
Artikel 2:20 Vallende voorwerpen	2.1.6.8
Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting	2.1.6.9
Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn	2.1.6.10
Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs	2.1.6.11
Artikel 2:24 Begripsbepaling	2.2.1
Artikel 2:25 Evenement	2.2.2
Artikel 2:26 Ordeverstoring	2.2.3
Artikel 2:27 Begripsbepalingen	2.3.1.1
Artikel 2:28 Exploitatievergunning horecabedrijf	2.3.1.2
Artikel 2:29 Sluitingstijd	2.3.1.4
Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting	2.3.1.5
Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf	2.3.1.6
Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven	2.5.5
Artikel 2:33 Ordeverstoring	2.3.1.7
Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan	2.3.1.8
Artikel 2:35 Begripsbepaling	2.3.2.1
Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie	2.3.2.2
Artikel 2:37 Nachregister	2.3.2.3
Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachregister	2.3.2.4
Artikel 2:39 Speelgelegenheden	2.3.3.1
Artikel 2:40 Speelautomaten	2.3.3.2
Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal	2.4.1
Artikel 2:42 Plakken en kladden	2.4.2
Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.	2.4.3
Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen	2.4.4

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.	2.4.5
Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.	2.4.6
Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen	2.4.7
Artikel 2:48 Verboden drankgebruik	2.4.8
Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen	2.4.9
Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten	2.4.10
Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.	2.4.11
Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.	2.4.12
Artikel 2:53 Bespieden van personen	2.4.13
Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur	2.4.14
Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren	2.4.15
Artikel 2:56 Alarminstallaties	2.4.16
Artikel 2:57 Loslopende honden	2.4.17
Artikel 2:58 Verontreiniging door honden	2.4.18
Artikel 2:59 Gevaarlijke honden	2.4.19
Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren	2.4.20
Artikel 2:61 Wilde dieren	2.4.21
Artikel 2:62 Loslopend vee	2.4.22
Artikel 2:63 Duiven	2.4.23
Artikel 2:64 Bijen	2.4.24
Artikel 2:65 Bedelarij	2.4.25
Artikel 2:66 Begripsbepaling	2.5.1
Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister	2.5.2
Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht	2.5.3
Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen	2.5.4
Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven	2.5.5
Artikel 2:71 Begripsbepalingen	2.6.1
Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen	2.6.2
Artikel 2:73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling	2.6.3
Artikel 2:74 Drugshandel op straat	2.7.1
Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding	2.8.1
Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden	2.9.1
Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen	2.10.1
Artikel 3:1 Begripsbepalingen	3.1.1
Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan	3.1.2
Artikel 3:3 Nadere regels	3.1.3
Artikel 3:4 Seksinrichtingen	3.2.1
Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder	3.2.2
Artikel 3:6 Sluitingstijden	3.2.3

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting	3.2.4
Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder	3.2.5
Artikel 3:9 Straatprostitutie	3.2.6
Artikel 3:10 Sekswinkels	3.2.7
Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke	3.2.8
Artikel 3:12 Beslissingstermijn	3.3.1
Artikel 3:13 Weigeringsgronden	3.3.2
Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie	3.4.1
Artikel 3:15 Wijziging beheer	3.4.2
Artikel 3:16 Overgangsbepaling	3.5.1
Artikel 4:1 Begripsbepalingen	4.1.1
Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten	4.1.2
Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten	4.1.3
Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten	4.1.4
Artikel 4:5 Onversterkte muziek	
Artikel 4:6 Overige geluidhinder [4.1.5]	4.1.5
Artikel 4:7 Straatvegen [4.2.1]	4.2.1
Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen [4.2.2]	4.2.2
Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen [4.2.3]	4.2.3
Artikel 4:10 Begripsbepalingen	4.3.1
Artikel 4:11 Kapvergunning	4.3.2
Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege	4.3.3
Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.	4.4.1
Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen	4.4.1a
Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame	4.4.2
Artikel 4:16 Vergunningsplicht lichtreclame	4.4.3
Artikel 4:17 Begripsbepaling	4.5.1
Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen	4.5.2
Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen	4.5.3
Artikel 5:1 Begripsbepalingen	5.1.1
Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.	5.1.2
Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen	5.1.2a
Artikel 5:4 Defecte voertuigen	5.1.3
Artikel 5:5 Voertuigwrakken	5.1.4
Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.	5.1.5
Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen	5.1.6
Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen	5.1.7
Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen	5.1.8
Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen	5.1.9
Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen	5.1.10
Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets	5.1.11

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen	5.2.1
Artikel 5:14 Begripsbepaling	
Artikel 5:15 Ventverbod	5.2.2.2
Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting	5.2.2.3
Artikel 5:17 Begripsbepaling	5.2.3.1
Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden	5.2.3.2
Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende	5.2.3.3
Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen	5.2.3.4
Artikel 5:22 Begripsbepaling	5.2.4
Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt	5.2.5
Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water	5.3.1
Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen	5.3.2
Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats	5.3.3
Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats	5.3.4
Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken	5.3.5
Artikel 5:29 Reddingsmiddelen	5.3.6
Artikel 5:30 Veiligheid op het water	5.3.7
Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen	5.3.8
Artikel 5:32 Crossterreinen	5.4.1
Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden	5.4.2
Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken	5.5.1
Artikel 5:35 Begripsbepaling	5.6.1
Artikel 5:36 Verboden plaatsen	5.6.2
Artikel 5:37 Hinder of overlast	5.6.3
Artikel 6:1 Strafbepaling	6.1
Artikel 6:2 Toezichthouders	6.2
Artikel 6:3 Binnentreden woningen	6.3
Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening	6.4
Artikel 6:5 Overgangsbepaling	6.5
Artikel 6:6 Citeertitel	6.6

Van vorige versie naar huidige versie

vorige versie	artikel huidige versie
	Artikel 4:5 Onversterkte muziek
	Artikel 5:14 Begripsbepaling
1.1	Artikel 1:1 Begripsbepalingen
1.2	Artikel 1:2 Beslistermijn
1.3	Artikel 1:3 Indiening aanvraag
1.4	Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen
1.5	Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing
1.6	Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing
1.7	Artikel 1:7 Termijnen

1.8	Artikel 1:8 Weigeringsgronden
2.1.1.1	Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregelde heden
2.1.2.1	Artikel 2:2 Optochten
2.1.2.2	Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen
2.1.2.3	Artikel 2:4 Afwijking termijn
2.1.2.4	Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens
2.1.3.1	Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen
2.1.4.1	Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.
2.1.4.2	Artikel 2:8 Dienstverlening
2.1.4.3	Artikel 2:9 Straatartiest
2.1.5.1	Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan
2.1.5.2	Artikel 2:11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg
2.1.5.3	Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg
2.1.6.1	Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid
2.1.6.2	Artikel 2:14 Winkelwagentjes
2.1.6.3	Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp
2.1.6.4	Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.
2.1.6.5	Artikel 2:17 Kelderingen e.d.
2.1.6.6	Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen
2.1.6.7	Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp
2.1.6.8	Artikel 2:20 Vallende voorwerpen
2.1.6.9	Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting
2.1.6.10	Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn
2.1.6.11	Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs
2.2.1	Artikel 2:24 Begripsbepaling
2.2.2	Artikel 2:25 Evenement
2.2.3	Artikel 2:26 Ordeverstoring
2.3.1.1	Artikel 2:27 Begripsbepalingen
2.3.1.2	Artikel 2:28 Exploatievergunning horecabedrijf
2.3.1.4	Artikel 2:29 Sluitingstijd
2.3.1.5	Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting
2.3.1.6	Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf
2.3.1.7	Artikel 2:33 Ordeverstoring
2.3.1.8	Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan
2.3.2.1	Artikel 2:35 Begripsbepaling
2.3.2.2	Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie
2.3.2.3	Artikel 2:37 Nachtregister
2.3.2.4	Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister
2.3.3.1	Artikel 2:39 Speelgelegenheden
2.3.3.2	Artikel 2:40 Speelautomaten
2.4.1	Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal
2.4.2	Artikel 2:42 Plakken en kladden

2.4.3	Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.
2.4.4	Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen
2.4.5	Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.
2.4.6	Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.
2.4.7	Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen
2.4.8	Artikel 2:48 Verboden drankgebruik
2.4.9	Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen
2.4.10	Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten
2.4.11	Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.
2.4.12	Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.
2.4.13	Artikel 2:53 Bespieden van personen
2.4.14	Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur
2.4.15	Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren
2.4.16	Artikel 2:56 Alarminstallaties
2.4.17	Artikel 2:57 Loslopende honden
2.4.18	Artikel 2:58 Verontreiniging door honden
2.4.19	Artikel 2:59 Gevaarlijke honden
2.4.20	Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren
2.4.21	Artikel 2:61 Wilde dieren
2.4.22	Artikel 2:62 Loslopend vee
2.4.23	Artikel 2:63 Duiven
2.4.24	Artikel 2:64 Bijen
2.4.25	Artikel 2:65 Bedelarij
2.5.1	Artikel 2:66 Begripsbepaling
2.5.2	Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister
2.5.3	Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht
2.5.4	Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen
2.5.5	Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven
2.5.5	Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven
2.6.1	Artikel 2:71 Begripsbepalingen
2.6.2	Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen
2.6.3	Artikel 2:73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling
2.7.1	Artikel 2:74 Drugshandel op straat
2.8.1	Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding
2.9.1	Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden
2.10.1	Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen
3.1.1	Artikel 3:1 Begripsbepalingen
3.1.2	Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan
3.1.3	Artikel 3:3 Nadere regels

3.2.1	Artikel 3:4 Seksinrichtingen
3.2.2	Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder
3.2.3	Artikel 3:6 Sluitingstijden
3.2.4	Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting
3.2.5	Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder
3.2.6	Artikel 3:9 Straatprostitutie
3.2.7	Artikel 3:10 Sekswinkels
3.2.8	Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke
3.3.1	Artikel 3:12 Beslissingstermijn
3.3.2	Artikel 3:13 Weigeringsgronden
3.4.1	Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie
3.4.2	Artikel 3:15 Wijziging beheer
3.5.1	Artikel 3:16 Overgangsbepaling
4.1.1	Artikel 4:1 Begripsbepalingen
4.1.2	Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten
4.1.3	Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten
4.1.4	Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten
4.1.5	Artikel 4:6 Overige geluidhinder [4.1.5]
4.2.1	Artikel 4:7 Straatvegen [4.2.1]
4.2.2	Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen [4.2.2]
4.2.3	Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen [4.2.3]
4.3.1	Artikel 4:10 Begripsbepalingen
4.3.2	Artikel 4:11 Kapvergunning
4.3.3	Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege
4.4.1	Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.
4.4.1a	Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen
4.4.2	Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame
4.4.3	Artikel 4:16 Vergunningsplicht lichtreclame
4.5.1	Artikel 4:17 Begripsbepaling
4.5.2	Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen
4.5.3	Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen
5.1.1	Artikel 5:1 Begripsbepalingen
5.1.2	Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.
5.1.2a	Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen
5.1.3	Artikel 5:4 Defecte voertuigen
5.1.4	Artikel 5:5 Voertuigwrakken
5.1.5	Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.
5.1.6	Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen
5.1.7	Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen
5.1.8	Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen
5.1.9	Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

5.1.10	Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen
5.1.11	Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets
5.2.1	Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen
5.2.2.2	Artikel 5:15 Ventverbod
5.2.2.3	Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting
5.2.3.1	Artikel 5:17 Begripsbepaling
5.2.3.2	Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden
5.2.3.3	Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende
5.2.3.4	Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen
5.2.4	Artikel 5:22 Begripsbepaling
5.2.5	Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt
5.3.1	Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water
5.3.2	Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen
5.3.3	Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats
5.3.4	Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats
5.3.5	Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken
5.3.6	Artikel 5:29 Reddingsmiddelen
5.3.7	Artikel 5:30 Veiligheid op het water
5.3.8	Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen
5.4.1	Artikel 5:32 Crossterreinen
5.4.2	Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden
5.5.1	Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken
5.6.1	Artikel 5:35 Begripsbepaling
5.6.2	Artikel 5:36 Verboden plaatsen
5.6.3	Artikel 5:37 Hinder of overlast
6.1	Artikel 6:1 Strafbepaling
6.2	Artikel 6:2 Toezichthouders
6.3	Artikel 6:3 Binnentreden woningen
6.4	Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening
6.5	Artikel 6:5 Overgangsbepaling
6.6	Artikel 6:6 Citeertitel

Toelichting APV Teylingen 2012

Hieronder volgt de toelichting op de artikelen van de APV van Teylingen 2012. Bij de artikelen is de toelichting op de modelverordening van de VNG onverkort van toepassing, tenzij anders is aangegeven.

Artikelsgewijs toelichting

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In de begripsbepalingen is het begrip "weg", dat zo ruim was gedefinieerd dat daar praktisch de hele openbare ruimte onder viel, teruggebracht tot de weg in de zin van de Wegenverkeerswet 1994. Waar een artikel meer wil regelen dan alleen voor de weg, is het begrip "openbare plaats" gebruikt.

In verband met artikel 2:42 is het begrip 'aanplakgelegenheden' toegevoegd aan de begripsbepalingen. In Teylingen worden ook zuilen en andere objecten gebruikt. Om de zuilen en andere objecten te kunnen blijven gebruiken is het begrip 'aanplakgelegenheden' toegevoegd. Het graffitiwettelijke- en wildplakbeleid van Teylingen is van toepassing op de aanplakgelegenheden.

Toevoeging op toelichting modelverordening van de VNG na de toelichting op onderdeel i. (Handelsreclame):

In dit artikel is met de term "bevoegd gezag" aangehaakt bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Die is van toepassing op de vergunning voor aanleg of veranderen van een weg (artikel 2:11) en het vellen van houtopstanden (artikel 4:11). De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo, en de vergunning voor het vellen van houtopstanden in artikel 2.2, eerste lid onder g. De Wabo kan ook van toepassing zijn op het gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, namelijk als het gaat om het opslaan van roerende zaken (artikel 2:10). De ontheffing voor het opslaan van roerende zaken is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid, onder j en k van de Wabo.

De omgevingsvergunning wordt door één bevoegd gezag beoordeeld en doorloopt één procedure. De beslissing op de aanvraag kent ook één procedure van rechtsbescherming. Het bevoegd gezag is in de meeste gevallen het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het project in hoofdzaak zal worden verricht. In een beperkt aantal gevallen berust de bevoegdheid tot toestemmingsverlening niet bij het College van burgemeester en wethouders, maar bij het College van gedeputeerde staten en in enkele gevallen bij een Minister. Het bevoegd gezag is integraal verantwoordelijk voor het te nemen besluit en is tevens belast met de bestuursrechtelijke handhaving. Zie verder ook de toelichting bij de artikelen 2:10, 2:11 en 4:11 van deze verordening.

Daarnaast komt in de APV op verschillende plaatsen de term "bevoegd bestuursorgaan" voor. Daarmee wordt dan bedoeld op ofwel het College van burgemeester en wethouders, ofwel de burgemeester. De Wabo brengt hierin geen verandering.

Artikel 1:2 Beslistermijn

Lid 3 is toegevoegd zodat de beslistermijn is afgestemd op de beslistermijn zoals vermeld in artikel 3:12. De voorbereiding van een besluit op een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting kan complex van aard zijn, waardoor een uitzondering op de beslistermijn geoorloofd is. Het prostitutiebeleid van Teylingen moet nog vorm krijgen, dit beleid wordt van toepassing op de seksinrichtingen.

Het eerste en tweede lid is ook niet van toepassing op artikel 2:25a Aanvraag vergunning voor het houden van een circus of kermis (speelvergunning). De Europese Dienstenrichtlijn is van toepassing op de selectieprocedure voor het verlenen van een speelvergunning voor het houden van een circus of kermis. De aanvragen voor een vergunning voor het houden van een circus of kermis kan op elk gewenst moment vóór 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, ingediend worden (artikel 2:25a lid

1). Dit betekent dat in het kader van de Wet dwangsom en beroep de beslistermijn op deze aanvragen aangepast moet worden om een eerlijke behandeling van alle aanvragen te waarborgen. Indien het artikel niet als uitzondering op artikel 1:2 wordt opgenomen, moet binnen de gestelde termijn op de aanvraag besloten worden om een boete te voorkomen bij een latere beslissing. In artikel 2:25a is te zien dat er uiterlijk 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, besloten wordt op een aanvraag.

Toevoeging op toelichting modelverordening van de VNG na de laatste alinea van de toelichting op artikel 1:2 (Opschorting van de termijn):

Wabo

De tekst van het eerste lid is in overeenstemming gebracht met die van artikel 3.9, eerste lid van de Wabo. Inhoudelijk is er niets veranderd.

Het vierde lid is toegevoegd omdat artikel 3.9, tweede lid van de Wabo bepaalt dat de beslistermijn niet met acht, maar slechts met zes weken kan worden verlengd. De wegaanlegvergunning (art 2:11) en de kapvergunning (art 4:11) vallen onder de Wabo. De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo, en de vergunning voor het vellen van houtopstanden in artikel 2.2, eerste lid onder g. De Wabo kan ook van toepassing zijn op het gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, namelijk als het gaat om het opslaan van roerende zaken (artikel 2:10). De ontheffing voor het opslaan van roerende zaken is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid, onder j en k van de Wabo.

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning of ontheffing die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor, Staatscourant 2010-5162). De algemene indieningsvereisten staan in artikel 1.3 Mor, dat luidt als volgt:

Artikel 1.3 Indieningsvereisten bij iedere aanvraag

1. In de aanvraag vermeldt de aanvrager:

- a. de naam, het adres en de woonplaats van de aanvrager, alsmede het elektronisch adres van de aanvrager, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
- b. het adres, de kadastrale aanduiding dan wel de ligging van het project;
- c. een omschrijving van de aard en omvang van het project;
- d. indien de aanvraag wordt ingediend door een gemachtigde: zijn naam, adres en woonplaats, alsmede het elektronisch adres van de gemachtigde, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
- e. indien het project wordt uitgevoerd door een ander dan de aanvrager: zijn naam, adres en woonplaats.

2. De aanvrager voorziet de aanvraag van een aanduiding van de locatie van de aangevraagde activiteit of activiteiten. Deze aanduiding geschiedt met behulp van een situatietekening, kaart, foto's of andere geschikte middelen.

3. De aanvrager doet bij de aanvraag een opgave van de kosten van de te verrichten werkzaamheden.

In Hoofdstuk 7 van de Mor staan nog bijzondere indieningsvereisten. Daarvan zijn in het kader van de APV alleen die voor het vellen van houtopstanden van belang. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 4:11.

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

Er moet vaak advies gevraagd worden voordat een vergunning of ontheffing verleend kan worden. Hierbij gaat het om zowel intern als extern advies. De ervaring leert dat het vragen van advies meestal twee weken inneemt. Hiernaast komt het voor dat het college moet besluiten of de vergunning of ontheffing verleend wordt.

Er moet opgemerkt worden dat de bewoordingen van het artikel ("kan") laten uitkomen dat niet iedere te laat ingediende aanvraag buiten behandeling hoeft te worden gesteld. Een aanvraag zal alleen buiten behandeling worden gesteld als het echt nodig is. Hiernaast kan op deze manier worden voorkomen dat aanvragers onzorgvuldig omgaan met het tijdig indien van een aanvraag.

Artikel 1:4 t/m 1:8

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 1:9 Vergunning van rechtswege verleend en artikel 1:10 Vergunning niet van rechtswege verleend

Als gevolg van de Europese Dienstenrichtlijn (Richtlijn 2006/123/EG) dienen voor vergunningsstelsels die onder de reikwijdte van de richtlijn vallen expliciet te worden aangegeven wanneer de Lex Silencio Positivo (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) op die vergunningsstelsels van toepassing is. Dit betekent dat een vergunning van rechtswege is verleend indien er niet tijdig besloten is op een aanvraag. Alleen vanwege dwingende redenen van algemeen belang kan van de Lex Silencio Positivo worden afgezien.

De VNG heeft aangegeven voor welke vergunningsstelsels in de modelverordening van de APV de Lex Silencio Positivo van toepassing is, en bij welke hiervan om dwingende redenen van algemeen belang van de Lex Silencio Positivo is afgezien. Deze keuze wordt in de bijbehorende toelichting van de VNG gemotiveerd. Het voorstel en bijbehorende toelichting van de VNG is bekeken door juridische zaken en overgenomen in de APV van Teylingen. Omdat het belangrijk is te motiveren waarom er in bepaalde gevallen wordt afgeweken van invoering van de Lex Silencio Positivo, wordt bij de toelichting op de aangegeven artikelen hierover een paragraaf toegevoegd.

Artikel 2:1 t/m 2:8

Artikel 2:1

Hier is de term "bevoegd gezag" vervangen door "bevoegde bestuursorgaan".

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG bij artikel 2:6 aan het eind van de toelichting, voor de paragraaf "jurisprudentie":

Wabo

Het verspreiden van gedrukte stukken valt niet onder de Wabo, ook niet als daar een element van handelsreclame in zit.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:9 Straatartiest

De openbare plaatsen kunnen worden aangewezen in het belang van de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en milieu. Voor het aanwijzen van plaatsen moeten er dwingende redenen van algemeen belang zijn. Hiernaast moet een weigering om ontheffing in verband met de openbare orde reëel en onderbouwd zijn.

Lex Silencio Positivo van toepassing (artikel 1:9)

Het aanwijzen van een gebied waar het verboden is als straatartiest op te treden, zal doorgaans op initiatief van het college zelf gebeuren en niet op aanvraag. Mocht er wel een aanvraag aan de orde zijn dan bestaan er geen duidelijke bezwaren tegen een *lex silencio positivo*. Een ontheffing van het verbod zal vaker op aanvraag gebeuren, maar ook een ambtshalve ontheffing zal voorkomen, bijvoorbeeld bij bepaalde festiviteiten. Ook bij een ontheffing op aanvraag bestaan geen duidelijke bezwaren om van een *lex silencio positivo* af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt op het gehele artikel van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning van rechtswege is verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

In het kader van deregulering is de vergunningplicht vervangen door een algemeen verbod. Dit betekent dat er geen voorwerpen op of aan de weg geplaatst mogen worden, tenzij voldaan wordt aan de voorwaarden die in het artikel gesteld zijn. Deze afweging dient de burger zelf te maken. Het is niet nodig een vergunning aan te vragen bij de gemeente. Het onterecht plaatsen van voorwerpen op of aan de weg kan gecorrigeerd worden door toezicht achteraf. De verplichting tot betalen van precario voor het gebruik van de openbare grond blijft gelden.

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG aan het eind van de paragraaf "Containers:

Wabo

Het gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie, als bedoeld in dit artikel, kan onder de Wabo vallen, namelijk wanneer dit gebruik bestaat uit de opslag van roerende zaken. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn als op of aan de weg een container wordt geplaatst voor de tijdelijke opslag van puin of bouwmaterialen tijdens een verbouwing. In andere gevallen zal het niet altijd op het eerste gezicht duidelijk zijn of het gaat om opslag van roerende zaken als bedoeld in de Wabo. Het onderscheidend criterium is dat het plaatsen van zaken op de weg bij opslag een tijdelijk karakter heeft: het is de bedoeling dat de opgeslagen zaken ooit ergens anders een al dan niet definitieve bestemming krijgen en aldaar een functie gaan vervullen. Als dat aan de orde is valt die activiteit onder artikel 2.2, eerste lid onder j of onder k van de Wabo. Een ontheffing wordt op grond van artikel 2.2, eerste lid, laatste zinsdeel, van de Wabo aangemerkt als een omgevingsvergunning. Daarom is een nieuw vierde lid ingevoegd, waarin staat dat het bevoegd gezag (ingevolge de definitie in artikel 1 is dat dus het bestuursorgaan als bedoeld in de Wabo) in een dergelijk geval een omgevingsvergunning verleent.

Daarnaast blijft het derde lid gehandhaafd, waarin staat dat het bevoegde bestuursorgaan (i.c. het college of de burgemeester) ontheffing kan verlenen voor gebruik van de weg dat niet valt onder de Wabo, namelijk wanneer het gaat om objecten die bedoeld zijn om ter plaatse blijvend te functioneren. Dat zijn bijvoorbeeld bloembakken, straatmeubilair, terrassen en dergelijke.

Het is niet ondenkbaar dat bij een en hetzelfde project – bijvoorbeeld een grootscheepse restauratie van monumentale panden – zowel de ontheffing van het bevoegd bestuursorgaan (derde lid) als de omgevingsvergunning (vierde lid) nodig is, waarbij dan de situatie kan ontstaan dat er twee bevoegde gezagen zijn. Met het oog op die gevallen kan overwogen worden om met toepassing van artikel 2.2, tweede lid van de Wabo alle activiteiten waarbij voorwerpen op of aan de weg worden geplaatst, onder de Wabo te brengen. Dat heeft als nadeel dat de zwaardere procedure van de Wabo in alle gevallen gevolgd moet worden. De

verwachting is dat deze situatie maar heel zelden zal voorkomen en hebben 2.2, tweede lid van de Wabo dan ook niet toegepast.

Artikel 2:11

Aanpassing toelichting van de modelverordening van de VNG:

De tweede paragraaf van de toelichting vervalt.

In de eerste zin van de toelichting bij het eerste lid wordt de zinsnede "ligt een ander motief ten grondslag, namelijk de behoefte" vervangen door: ligt als motief ten grondslag de behoefte"

De laatste alinea van de paragraaf "Algemeen" vervangen door:

Op het aanleggen of veranderen van een weg is artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo van toepassing als de activiteit verboden is in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit. Dat betekent dat de termijnen genoemd in artikel 3.9 van de Wabo van toepassing zijn op deze vergunning. De beslistermijn is 8 weken, de verdagingstermijn zes weken. Let wel: indien er meerdere activiteiten worden aangevraagd en er één onder artikel 3.10 van de Wabo valt, dan is de uitgebreide procedure van toepassing (beslistermijn van 6 maanden met een mogelijkheid tot verdagen van zes weken).

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor). Het gaat dan om de algemene indieningsvereisten uit artikel 1.3 van de Mor. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 1.2. Voor het aanleggen of veranderen van een weg zijn in de Mor geen aanvullende indieningsvereisten opgenomen.

In artikel 2:18 van de Wabo is bepaald dat de vergunning alleen kan worden verleend of geweigerd op de gronden vermeld in deze verordening. De weigeringsgronden staan in artikel 1.8 van deze verordening.

Indien de activiteit niet is verboden in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is de Wabo niet van toepassing en is het college bevoegd. Wanneer het gaat om normaal onderhoud van de weg is er ingevolge het derde lid geen vergunning nodig: het college hoeft zichzelf geen vergunning te verlenen. Zie verder de toelichting aldaar.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

In het kader van deregulering is de vergunningplicht vervangen door een meldingssysteem. De aanleg van uitwegen wordt zo veel mogelijk vrij gelaten. Tegelijkertijd wordt voorkomen dat er gevaarlijke of hinderlijke situaties voor het verkeer ontstaan, dat een uitrit op onaanvaardbare manier ten koste gaat van openbaar groen, en desgewenst ook dat een uitweg feitelijk opheffing betekent van parkeerruimte.

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG aan het eind van de toelichting op dit artikel:

De melding van een uitweg valt niet onder de Wabo. Er is immers geen sprake van een vergunning of ontheffing.

Artikel 2:13 t/m 2:21

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

In de bestemmingsplannen is voor het gebruik van de gronden onder hoogspanningslijnen het bouwen geregeld. Dit artikel waarborgt de veiligheid ten aanzien van objecten die in het artikel genoemd worden.

Artikel 2:23 en 2:24

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:25 Evenement

Er is een vergunning nodig voor het organiseren van een evenement. Het nog vorm te krijgen evenementenbeleid van Teylingen is van toepassing op evenementen.

Voor kleine evenementen is het doen van een melding voldoende. Het gaat hierbij om een straatfeest of buurtbarbecue dat op één dag plaatsvindt. De voorwaarden waaronder dit kan plaatsvinden zijn aangegeven in het artikel.

Lex Silencio Positivo niet van toepassing (artikel 1:10)

Kleine evenementen zijn vergunningsvrij. Op grotere evenementen is een lex silencio positivo niet wenselijk gezien de impact die een groot evenement kan hebben, met name op de openbare orde. Ook vragen vele aspecten van een groot evenement, zoals brandveiligheid, geluid, aanvoer, afvoer en parkeren van bezoekers, om maatwerk dat alleen een inhoudelijke vergunningsbeschikking kan bieden. Er zijn daarom verschillende dwingende redenen van algemeen belang, met name de openbare orde, openbare veiligheid en milieu om van een lex silencio positivo af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 2:25a Aanvraag speelvergunning voor het houden van een circus (speelvergunning)

De Europese Dienstenrichtlijn is van toepassing op de selectieprocedure voor het verlenen van een speelvergunning voor het houden van een circus. De aanvragen voor een vergunning voor het houden van een circus kan op elk gewenst moment vóór 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, ingediend worden (lid 1). Dit betekent dat in het kader van de Wet dwangsom en beroep de beslistermijn op deze aanvragen aangepast moet worden om een eerlijke behandeling van alle aanvragen te waarborgen. In artikel 1:2 Beslistermijn is dit artikel opgenomen als uitzondering. Indien het artikel niet als uitzondering op artikel 1:2 wordt opgenomen, moet binnen de gestelde termijn op de aanvraag besloten worden om een boete te voorkomen bij een latere beslissing. In artikel 2:25a is te zien dat er uiterlijk 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, besloten wordt op een aanvraag.

Artikel 2:26 en 2:27

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning openbare inrichting

In de praktijk wordt geen gebruik gemaakt van een exploitatievergunning. Aangezien we een kleine gemeente zijn met een overzichtelijk uitgaansgebied en bekende horecaondernemingen, is er geen behoefte geweest voor zo'n stelsel. Dit betekent dat de horecaondernemers niet in het bezit zijn van een exploitatievergunning, deze situatie is tot nu toe gedoogd. Dit is geen wenselijke situatie. Indien de exploitatievergunning als zodanig opgenomen blijft in de nieuwe APV moet hierover goed gecommuniceerd worden omdat tot nu toe de situatie gedoogd werd. Alle horecaondernemers moeten dan alsnog een exploitatievergunning aanvragen en, na behandeling van de aanvraag door vergunningverlening, de vergunning verleend krijgen. Invoering van het exploitatievergunningstelsel zal dan leiden tot een aanzienlijke toename van de administratieve lasten voor de horecabranche en de dan noodzakelijke verlening van vergunningen zal dan ook een aanzienlijke belasting betekenen voor het ambtelijk apparaat. Deze lastenverhoging kan met de volgende optie vermeden worden. Het is mogelijk om de exploitatievergunning niet als zodanig op te nemen in de APV. Voor Teylingen betekent dit geen verandering in de bestaande situatie. Er bestaat een alternatief stelsel voor het toezicht op openbare inrichtingen waarbij de exploitatievergunning voor een horecabedrijf vervalt. Dit alternatieve stelsel is door USG juristen opgesteld en aangeboden aan de VNG om op te nemen in de modelverordening APV. Dit alternatieve stelsel houdt in dat het woord 'horecabedrijf' wordt vervangen door 'openbare inrichting'. Op deze manier kan bij vergunningverlening per geval worden bekeken of een exploitatievergunning nodig is of niet. In geval van te verwachten overlast is het dan mogelijk een exploitatievergunning te verplichten. Verder is dit artikel op deze manier ook bruikbaar voor andere openbare inrichtingen, zoals bijvoorbeeld belshops. De nieuwe APV is aangepast aan dit alternatieve stelsel.

In de APV kunnen de sluitingstijden gehandhaafd blijven. De burgemeester kan nog steeds in geval van openbare ordeproblemen tot afwijkende sluitingstijden beslissen. Het stelsel is een vorm van deregulering die gewenst is, ook gezien het feit dat de natte horeca in Teylingen weinig tot geen overlast veroorzaakt.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

De sluitingstijden voor openbare inrichtingen zijn vastgesteld naar aanleiding van het succes van het project Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU).

De KVU is gestart om de kwaliteit van het uitgaan in het algemeen te bevorderen en daarnaast de veiligheid in brede zin optimaal te dienen. Het convenant Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan zorgt voor het kader waarin alle samenwerkingspartners hun bijdrage leveren aan een veilig horecagebied. Het is het resultaat van goed overleg met de horecaondernemers, Koninklijk Horeca Nederland, de politie en de gemeente Teylingen. Het doel is te voorkomen dat bij sluitingstijd een grote massa mensen gelijktijdig op straat komt. Dit voorkomt openbare orde en overlastproblemen. In de praktijk leidt het zogenaamde 1-2-3 systeem tot een gedoseerde uitstroom uit de horeca en wordt groepsvorming tegengegaan. Het 1-2-3 systeem houdt het volgende in: Vanaf 01.30 wordt er geen publiek meer binnengelaten. De horecaondernemer kondigt een half uur van te voren de sluiting van de zaak aan. Vanaf een uur voor de sluiting wordt de muziek zachter gezet. Vanaf minimaal een kwartier voor sluiting worden geen consumpties meer verstrekt, wordt de verlichting ontstoken en wordt de muziek uitgezet.

De tijdstippen waarop er geen publiek meer binnengelaten mag worden, moeten dus niet te kort op elkaar liggen. Binnen het district Duin- en Bollenstreek is het daarbij noodzakelijk dat er afstemming is in de tijdstippen. Dit om te voorkomen dat groepen zich massaal gaan verplaatsen van de ene naar de andere locatie en gemeenten (het zogenaamde 'hoppen'). Hierbij is een verschil van maximaal een

half uur reëel, de tijd is dan te kort om zich ook daadwerkelijk te willen verplaatsen. Binnen de Duin- en Bollenstreek zijn de tijdstippen afgestemd.

De deelnemende horecaondernemers zijn gerechtigd om tot uiterlijk 01.30 uur bezoekers binnen te laten, om vervolgens het publiek geleidend te laten vertrekken. Om 4.00 uur moet de horecagelegenheid gesloten zijn. De horecaondernemers die het convenant niet getekend hebben dienen zich te houden aan de APV en kunnen slechts incidenteel in aanmerking komen voor ontheffing van de sluitingstijden. Voor broodjeszaken, cafetaria's en snackbars e.d., waar alleen alcoholvrije drank en/of geringe etenswaren bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, kunnen maximaal tot 4.00 uur open zijn. Maar met de restrictie dat vanaf 3.00 uur geen nieuwe bezoekers worden toegelaten.

In lid 3 is een ontheffingsmogelijkheid opgenomen. In het convenant zijn namelijk naast de geleidelijke sluitingstijden ook verschillende afspraken gemaakt in het kader van alcoholmatiging. Om ook deze afspraken te kunnen laten gelden is gezocht naar een manier om het convenant zo goed mogelijk te verwerken in de APV. Met lid 3 kunnen de afspraken in het convenant in de vorm van voorschriften in de ontheffing worden meegegeven. Op deze manier is het mogelijk bij overtreding van een van de afspraken binnen het convenant sanctie de ontheffing als in te trekken en daarmee deelname aan het convenant te ontzeggen. De betreffende horecaondernemer valt dan terug op de sluitingstijden van lid 1 en moet gesloten en leeg zijn om 01.30 uur (in plaats van 04.00 uur).

Horecabedrijven die zijn aangesloten bij het convenant houden zich aan de afspraken binnen het convenant en de afgestemde sluitingstijden. Hierbij hebben ze een ontheffing gekregen zoals bedoeld in lid 3, waarbij wordt aangegeven dat de ontheffing wordt verleend in het kader van het convenant. Bij de horecabedrijven wordt vermeld als ze meedoen met het convenant en de huisregels komen bij de deur te hangen. Indien herhaaldelijk niet wordt voldaan aan de afspraken binnen het convenant kan de ontheffing ingetrokken worden en moet het desbetreffende horecabedrijf zich houden aan de sluitingstijden van de APV. Dit betekent leeg en gesloten zijn om 01.00 uur doordeweeks en 01.30 uur in het weekend.

De horecabedrijven die niet hebben aangegeven dat ze meedoen met het convenant moeten zich houden aan de sluitingstijden van de APV (leeg en gesloten om 01.00 uur doordeweeks en 01.30 uur in het weekend).

Het convenant KVVU

De afspraken die binnen het convenant gelden, zijn:

Openingstijden

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Niet-deelnemende horecaondernemingen dienen op vrijdag en zaterdagavond op basis van de APV tussen 02.00 uur en 06.00 uur voor het publiek gesloten te zijn.
- Deelnemende horecaondernemingen mogen op grond van een algemene ontheffing van het sluitingsuur na het algemeen toelatingstijdstip (02.00 uur) geen nieuwe bezoekers toelaten. Het op dat moment in de inrichting aanwezige publiek mag tot uiterlijk 04.00 uur in de horecaonderneming verblijven.
- Deze horecaondernemingen dienen vervolgens tussen 04.00 uur en 08.00 uur voor het publiek gesloten te zijn.

- Voor broodjeszaken, cafetaria's en snackbars e.d., waar enkel alcoholvrije drank en/of geringe eetwaren bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, kan in afwijking van de reguliere sluitingstijd worden toegestaan om open te zijn tot maximaal 04.00 uur voor het glijdend sluitingsuur. Echter met de restrictie dat na 03.00 uur geen nieuwe bezoekers worden toegelaten.
- Deze verruiming, welke plaats heeft onder gelijktijdige bevrozing van de in de APV geldende vergunningsregeling, heeft in beginsel een werkingsduur van één jaar en geldt uitsluitend voor de nacht van vrijdag op zaterdag en de nacht van zaterdag op zondag.
- Bij het niet nakomen van deze sluitingstijdenregeling zal, na een eerste waarschuwing, bij een volgende maal de sluitingstijd, voor een bij dat besluit bepaalde duur, worden teruggebracht tot de reguliere sluitingstijd, zonder geleidende sluiting.
- Voorafgaand aan de proefperiode wordt een informatieavond georganiseerd voor bewoners en ondernemers in de uitgaanscentra.
- Elke maand zal in beginsel aan de hand van de verzamelde ervaringsgegevens worden gezien of de proef kan worden gecontinueerd. Als wordt geconstateerd dat de proef goed verloopt kunnen wordt na twee of drie maanden teruggekeken. Aan het einde van de proefperiode wordt de verruiming grootschalig geëvalueerd. De bewoners en ondernemers van de verschillende centra en de aangrenzende woongebieden worden door middel van een enquête bij deze evaluatie betrokken.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie ziet in het algemeen toe op de naleving van sluitingstijden.
- De politie ziet met name erop toe dat er bij betrokken horecaondernemingen vanaf 02.00 uur (voor broodjeszaken en andere eetgelegenheden tot 03.00 uur), geen nieuwe bezoekers worden toegelaten en dat de absolute sluitingstijd van 04.00 uur consequent wordt nageleefd.
- Bij overtreding van de sluitingstijdenregeling wordt een proces-verbaal opgemaakt en wordt de burgemeester daarvan op de hoogte gesteld.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Vanaf 02.00 uur wordt geen publiek meer binnen- of toegelaten.
- Om de sluiting ordelijk te laten verlopen en te voorkomen dat men alsnog massaal uit de inrichting vertrekt, kondigt de ondernemer een half uur van te voren de sluiting van de zaak aan.
- Vanaf een uur voor de sluiting van de zaak wordt de muziek zachter gezet.
- Vanaf minimaal een kwartier vóór sluiting van de zaak worden geen consumpties meer verstrekt.
- Eveneens een kwartier vóór sluiting wordt de volle verlichting ontstoken en wordt de muziek geheel uitgezet.
- Om stipte sluitingsuur dient al het publiek de zaak verlaten te hebben.

Evenementen

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- de gemeente neemt deel aan het evenementenvooroverleg en verzorgt de uitnodiging voor de horeca voor dit overleg;
- er dient een volledige evenementenkalender te komen en deze dient vervolgens verspreid te worden onder de horecaondernemers;
- de gemeente zorgt voor een duidelijk evenementenbeleid waarin ook de sluitingstijden zijn opgenomen;

Maatregelen en inzet van de politie:

- de politie zorgt voor voldoende personele capaciteit bij grote evenementen.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- de horeca neemt op uitnodiging deel aan het evenementenvooroverleg
- de evenementen (door de horeca georganiseerd) worden tijdig, dat wil zeggen voor eind januari van ieder jaar, bekend gemaakt bij de gemeente, bewoners en winkeliers;
- de horeca zorgt voor een goed deurbeleid

Alcoholgebruik

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Het gebruik van alcohol op of aan de openbare weg wordt in het algemeen in de Algemene Plaatselijke Verordening strafbaar gesteld.
- De gemeente initieert en regisseert in het kader van haar horeca- en jeugdbeleid voorlichtingsavonden over alcoholgebruik (en misbruik) bij scholen, eventueel clubhuizen, sportkantines en voor alcoholverkooppunten zoals supermarkten.
- De gemeente voert een alcoholmatigingsbeleid met betrekking tot minderjarigen, overeenkomstig de nota Lokaal Gezondheidsbeleid.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie reageert zo snel mogelijk op klachten of verzoeken om assistentie van de horecaondernemers terzake van overmatig alcoholgebruik.
- In gevallen van daadwerkelijk geconstateerde openbare dronkenschap wordt betrokkene consequent een transactie aangeboden c.q. wordt proces-verbaal opgemaakt.
- De politie levert een bijdrage in de voorlichting met betrekking tot de gevaren van alcoholgebruik, speciaal in relatie tot de strafrechtelijke gevolgen en de verkeersrisico's.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- De horecaondernemer onthoudt zich in het bijzonder van verkoopbevorderende activiteiten inzake alcoholhoudende dranken, zoals het toepassen van zogenaamde 'happy-hours' of soortgelijke activiteiten.
- De horecaondernemer draagt er zorg voor dat de wettelijke bepalingen ten aanzien van de verstrekking van alcoholhoudende drank aan minderjarigen consequent worden nageleefd. Zo wordt aan personen jonger dan 16 jaar in het geheel geen alcohol en aan personen tot 18 jaar geen sterke drank verstrekt.
- De ondernemer weert consequent personen uit zijn zaak die in kennelijke staat van dronkenschap verkeren. Aan in de zaak aanwezige personen wordt geen alcoholhoudende drank meer geschonken wanneer deze in kennelijke staat van dronkenschap dreigt te geraken.
- De horecaondernemer biedt faciliteiten en medewerking aan professionals om voor medewerkers en klanten voorlichtingsactiviteiten te organiseren over verantwoord alcoholgebruik.
- De horecaondernemer laat via de huisregels aan het publiek weten welke regels er gelden voor het gebruik van alcohol.

Toelatingsbeleid

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Het bevoegde bestuursorgaan neemt, binnen de kaders van de mogelijkheden die de wetgeving biedt, exploitatie beperkende maatregelen bij geconstateerde gevallen van discriminatie door betrokken horecaondernemers of diens medewerkers.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie gaat bij een melding over wapenbezit direct naar het desbetreffende horecabedrijf en tracht de persoon, in het bezit van een wapen, te ontwapenen en aan te houden. Te allen tijde wordt het wapen in beslag genomen en wordt tegen de verdachte proces-verbaal opgemaakt.
- De politie neemt elke klacht over discriminatie serieus, terzake, in beginsel altijd, een aangifte op, stelt een onderzoek in en maakt proces-verbaal op.
- De politie informeert de betrokken ondernemer zo snel mogelijk over de resultaten van het onderzoek.
- De politie informeert de burgemeester over elk opgemaakt proces-verbaal ter zak van discriminatie door de horeca, inclusief de afloop van de vervolging door het OM.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Bezoekers die in het bezit (blijken) te zijn van een wapen worden uit de lokaliteit geweerd.
- Bij het aantreffen van wapens wordt in alle gevallen direct de politie gewaarschuwd.
- De horecaondernemer en diens medewerkers maken zich niet schuldig aan discriminatie, in het bijzonder bij:
 - o Het stellen van eisen aan bezoekers van de horecalokaliteit;
 - o Het toelaten van bezoekers;
 - o De bediening van gasten;
 - o Het eisen van financiële waarborgen;
- De horecaondernemer en diens medewerkers voldoen op geen enkele wijze aan de discriminerende eisen, wensen en opdrachten van bezoekers en opdrachtgevers.
- Indien klanten zich niet conform de 'huisregels' gedragen, kan de individuele horecaondernemer overgaan tot formele ontzegging van de toegang conform de daartoe gemaakte afspraken.
- Dit kan bijvoorbeeld naar aanleiding van:
 - o de toepassing van verbaal of fysiek geweld naar bezoekers of personeel;
 - o het lastig vallen van personeel of bezoekers (bijvoorbeeld seksuele intimidatie);
 - o uitingen van discriminatie;
 - o vernielingen;
 - o wapenbezit;
 - o handel in, of gebruik van drugs.
- De individuele horecaondernemer stelt uitsluitend functionele eisen aan de bezoekers om:
 - o de goede naam van het bedrijf te behouden;
 - o orde en rust in het bedrijf te garanderen;
 - o de veiligheid van gasten en medewerkers te waarborgen.
- Naast bovengenoemde eisen kan de horecaondernemer bij toelating van een bezoeker uitsluitend nog functionele eisen stellen, zoals:

- eisen aan de kleding;
 - eisen aan de hygiëne/gezondheid;
 - eisen aan het gedrag;
 - eisen aan de kredietwaardigheid.
- De horecaondernemer instrueert, desgewenst in overleg met de politie, de medewerkers op welke wijze discriminatie bij het toelatingsbeleid kan worden voorkomen.
- Het toelatingsbeleid dient duidelijk, helder en bij bezoekers bekend te zijn.
- Huisregels dienen bij de toegang tot het bedrijf duidelijk zichtbaar en leesbaar te zijn opgehangen.

Drugs en wapens

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- De constatering van de horecaondernemer die tot verwijtbare drugshandel in een horecalokaliteit leidt, onverminderd de bepalingen van de Wet Damocles, bij een eerste maal binnen vijf werkdagen tot een schriftelijke waarschuwing. Bij geconstateerde herhaling leidt dit consequent tot sluiting. Wanneer de horecaondernemer zich aantoonbaar zelf schuldig maakt aan drugshandel, leidt dit tot het intrekken van diens drank- en horecaverunning.
- In het kader van integraal horeca- en jeugdbeleid initieert de gemeente voorlichtingsavonden op het gebied van alcohol- en drugsgebruik in brede zin.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie reageert zo snel mogelijk op klachten of verzoeken om assistentie van de horeca over geconstateerde handel of gebruik in/van drugs en wapens in de horecalokaliteit.
- De politie stelt bij signalen of tips over vermeende handel in of gebruik van drugs en wapens in een lokaliteit of de omgeving daarvan, een onderzoek in en koppelt het resultaat hiervan terug aan de melder.
- De politie maakt afspraken met de horecaondernemers onder meer over het inleveren van aan getroffen drugs en wapens.
- Ingeval van voorlichtingsavonden tegen drugshandel en gebruik in de horeca, levert de politie daarin een bijdrage, ten aanzien van de strafrechtelijke gevolgen daarvan.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Horecaondernemers zijn duidelijk in hun standpunt tegen de handel in en het gebruik van drugs en wapens en stemmen hun handelen daarop consequent af.
- Het verbod op het voorhanden hebben en gebruik van drugs en voorhanden hebben van wapens in hun lokaliteit, is opgenomen in de 'huisregels'.
- De horecaondernemer en diens medewerkers zien consequent toe op dit gebruiksverbod.
- De horecaondernemer en diens medewerkers zijn in staat aan de hand van gedrag van bezoekers handel in en gebruik van drugs te herkennen en

daarop adequaat te reageren. Zij zijn bereid zich de daarvoor benodigde vaardigheden eigen te maken.

- De horecaondernemer verleent consequent medewerking aan voorlichtingsactiviteiten tegen drugsgebruik en wapenbezit.
- Bij vermeend constateren van drugshandel overleggen politie en de betrokken horecaondernemer over de wijze van aanpak, daarbij wordt ook rekening gehouden met de positie van de horecaondernemer.
- Gebleken aandeel of betrokkenheid bij drugshandel door personeelsleden van een horecalokaliteit leidt in beginsel tot een ontslagprocedure.
- De horecaondernemer neemt, waar mogelijk, maatregelen tegen drugsgebruik in zijn lokaliteit (bijvoorbeeld door speciale verlichting in de toiletruimten) en treft, waar mogelijk, maatregelen om te voorkomen dat bezoekers wapens mee naar binnen kunnen nemen.
- Onder wapens worden ook alle messen en daarop lijkende scherpe voorwerpen verstaan.

Glas

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- De gemeente zorgt voor opname van bovenstaande glasbepaling in evenementenvergunningen.
- De gemeente zorgt tijdig van te voren voor een publicatie van die evenementen waarbij het gebruik van glas verboden is.
- Toezicht en handhaving op naleving van de afspraak over het gebruik van glas is mede een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie ziet toe op naleving van de gemaakte afspraken en rapporteert aan de burgemeester.
- De politie treedt consequent op tegen overtredingen van de APV-bepaling.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Horecaondernemers zien er op toe dat gasten geen glazen of open flessen mee naar buiten nemen dan wel deze vanaf het terras mee op straat nemen.
- De horecaondernemer ziet er voortdurend op toe dat er geen glaswerk in de directe omgeving van de horecalokaliteit is achtergelaten.
- De horecaondernemer maakt middels 'huisregels' bekend dat het gebruik van glas buiten de horecalokaliteit niet is toegestaan.
- Klanten die zich niet aan deze regel houden worden daar in het kader van het naleven van de 'huisregels' door of vanwege de horecaondernemer op aangesproken.
- Bakken met afvalglas worden zodanig geplaatst dat zij voor onbevoegden onbereikbaar zijn.

Geluid

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Indien een horecaondernemer een akoestisch onderzoek overlegt en de daarin gestelde maatregelen heeft genomen, kan met redelijke mate van zekerheid worden aangenomen dat de vigerende geluidsgrenzen niet

zullen worden overtreden. De handhaving en toezicht worden op deze omstandigheden aangepast. De gemeente neemt consequent maatregelen tegen een gegrond gebleken klacht.

- Ter handhaving van het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer kan de gemeente een nadere eis opleggen.
- Voor een aantal dagen per kalenderjaar zullen naar aanleiding van de in de horecabedrijven te houden collectieve of individuele festiviteiten, de vigerende geluidseisen niet van toepassing worden verklaard. Voor de individuele festiviteiten wordt door de betrokken horecaondernemer rechtstreeks een melding bij de gemeente gedaan.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie spant zich zoveel mogelijk in om luidruchtige bezoekers in het uitgaansgebied te kalmeren.
- De politie ziet erop toe dat tijdens het spelen van muziek in de lokaliteit de ramen en deuren gesloten zijn.
- De politie treedt tegen klachten consequent op.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Horecaondernemers dienen erop toe te zien dat het komende en gaande publiek zich rustig gedraagt.
- De horecaondernemers nemen zodanige geluidswerende maatregelen dat het geproduceerde geluidsniveau binnen de vigerende geluidsgrenzen blijft.
- Horecaondernemers zijn er verantwoordelijk voor dat de toegangsdeuren tijdens het spelen van muziek consequent weer worden gesloten bij komend en gaand publiek.
- Bij het spelen van muziek in de lokaliteit dienen ramen en deuren gesloten te zijn. Dit geldt ook voor de zaterdag als de terrassen ingericht zijn.

Strafbepalingen

Reclameren

Wanneer de partners (gemeente, horecaondernemers en politie) van mening zijn dat een van de partners zich niet aan de afspraken houden, moet er gelegenheid worden geboden om zo spoedig mogelijk daarover te reclameren.

Waarschuwing

Bij constatering van het niet nakomen van één van de in de KVV opgenomen bepalingen ontvangt de horecaondernemer van de burgemeester een schriftelijke waarschuwing.

Eerste sanctie

Bij herhaling binnen een periode van drie maanden kan de burgemeester besluiten tot intrekking van de ontheffing voor de duur van ten hoogste drie maanden.

Tweede sanctie

Bij iedere volgende overtreding binnen een periode van zes maanden trekt de burgemeester de ontheffing sluitingsuur voor de duur van maximaal zes maanden in.

Artikel 2:30 t/m 2:37

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

Lex Silencio Positivo niet van toepassing op artikel 2:39 (artikel 1:10)

Deze vergunning beoogt de bescherming van met name de openbare orde. Daarnaast speelt het bestrijden van gokverslaving een rol. Het is niet wenselijk als deze vergunning van rechtswege wordt verleend, voordat er een inhoudelijke toets van de aanvraag heeft plaatsgevonden en is voltooid. Een *lex silencio positivo* is hier dan ook niet wenselijk om dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde en volksgezondheid. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 2:40 en 2:41

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

In Teylingen worden ook zuilen en andere objecten gebruikt. De praktijk toont aan dat het wenselijk is het begrip te verruimen. Om deze reden is het begrip 'aanplakborden vervangen door 'aanplakgelegenheden'. De definitie is opgenomen bij de begripsbepalingen.

Er is een extra lid toegevoegd naar aanleiding van een handhavingsprobleem. In tegenstelling tot eerdere ervaringen komt het steeds vaker voor dat het verwijderen van plakmiddelen veel meer tijd en moeite kost. Als dit voort blijft duren, zal het verwijderingsbedrijf aanzienlijk meer kosten in rekening moeten brengen. Door het opnemen van het toegevoegde lid kan voorkomen worden dat er plakmiddelen gebruikt worden die niet dan wel moeilijk te verwijderen zijn en wordt hiermee voorkomen dat de verwijderingskosten toenemen. In het graffiti-verwijderings- en wildplakbeleid wordt verder ingegaan op het gebruik van graffiti en wildplak.

Artikel 2:43 t/m 2:47

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:48

Er moeten plaatsen aangewezen worden. Dit betekent dat het artikel alleen van toepassing is op die gebieden en niet binnen de hele gemeente. In het aanwijzingsbesluit zit een motivering, waarbij voor een deel al voorzien wordt in het aannemelijk maken van het beoogde nuttigen van alcohol.

Artikel 2:49 t/m 2:64

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG bij artikel 2:56 aan het einde van de toelichting:

Op een vergunning- of ontheffingsstelsel voor alarminstallaties is de Wabo van toepassing. Omdat het artikel over alarminstallaties in de APV vervallen is, is hier geen regeling opgenomen.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Op de artikelen 2:57 t/m 2:59 is het hondenbeleid van toepassing.

Artikel 2:65 Bedelarij

Omdat in 2000 de strafbaarstelling van bedelarij uit het Wetboek van Strafrecht (voormalig artikel 432) is verdwenen, kan de politie hiertegen niet of nauwelijks meer optreden. Bij de opheffing van de strafbaarstelling heeft de wetgever echter expliciet de mogelijkheid opengehouden om op basis van de gemeentelijke autonomie zo nodig een regeling terzake van bedelarij in het leven te roepen, indien dit gedrag de openbare orde verstoort of dreigt te verstoren. Op grond van dit artikel kan het college gebieden aanwijzen waar een bedelverbod geldt.

Afdeling 12: Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen (artikel 2:66 t/m 2:70)

Het strafrecht voorziet voldoende in dit onderwerp.

Artikel 2:71 t/m 2:76

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

De nieuwe Wet cameratoezicht op openbare plaatsen behelst een wijziging van de Gemeentewet en de Wet politieregisters. Aan de Gemeentewet is een nieuwe bepaling, artikel 151c, toegevoegd die regels stelt over cameratoezicht op openbare plaatsen. In artikel 151c Gemeentewet wordt bepaald dat de gemeenteraad bij verordening de burgemeester de bevoegdheid kan verlenen om voor een bepaalde duur cameratoezicht op openbare plaatsen uit te voeren. Cameratoezicht op openbare plaatsen mag uitsluitend de handhaving van de openbare orde als doel hebben.

Artikel 2:78 Verblijfsontzegging

Hierbij kan de burgemeester gebieden aanwijzen waar hij aan personen een verblijfsontzegging kan opleggen voor een bepaalde termijn, indien sprake is van ernstige verstoring van de openbare orde en veiligheid. De mogelijkheid tot het opleggen van verblijfsontzeggingen is gebaseerd op artikel 172 lid 3 van de Gemeentewet. Het opnemen van het artikel strookt met de regionale en Teylingse aanpak van huiselijk geweld, de mogelijkheid tot het opleggen van een huis- en straatverbod, en de Kwaliteitsmeter (Horecaconvenant) Veilig Uitgaan.

Artikel 3:1 t/m 3:3

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

Het nog vorm te krijgen prostitutiebeleid is van toepassing op dit hoofdstuk van de APV.

Lex Silencio Positivo niet van toepassing (artikel 1:10)

Deze vergunning beschermt wezenlijke belangen, met name de openbare orde en volksgezondheid. Het is niet wenselijk als deze vergunning van rechtswege wordt verleend, voordat er een inhoudelijke toets van de aanvraag heeft plaatsgevonden en is voltooid. Een *lex silencio positivo* is hier dan ook niet wenselijk om dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde en volksgezondheid. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 3:5

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

De sluitingstijden van de seksinrichtingen zijn aangepast aan de tijden die in andere gemeenten gehanteerd worden en aan de sluitingstijden van de horeca. Op deze manier wordt voorkomen dat de horecabezoekers na sluiting van de horeca nog naar de seksinrichtingen gaan.

Artikel 3:7 t/m 3:15

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 3:16 Overgangsbepaling

In Teylingen zijn geen seksinrichtingen gevestigd. Om deze reden bestaat er geen noodzaak een overgangsbepaling op te nemen.

Afdeling 4.1

Deze artikelen zijn aangepast aan het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit). De definities van de begrippen besluit en inrichting in artikel 4:1 zijn gewijzigd omdat het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer, waar in de definities naar werd verwezen, is vervangen door het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer. In artikel 4:2, eerste en tweede lid, en artikel 4:3, eerste en tweede lid, zijn de verwijzingen naar de bepalingen uit het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer aangepast voor het nieuwe besluit.

Het Besluit algemene regels voor inrichtingen geeft de mogelijkheid om in of krachtens de verordening voorwaarden te stellen aan collectieve en incidentele activiteiten.

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

Sub a is gewijzigd omdat op 1 januari 2008 het nieuwe Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer in werking is getreden. Dit besluit vervangt een groot aantal algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Een van die AMvB's is het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer.

Het Besluit biedt ten opzichte van het oude besluit de mogelijkheid om in de gemeentelijke verordening voorwaarden te stellen aan festiviteiten ter voorkoming of beperking van geluidhinder.

Artikel 4:1 a Wijze van geluidmeten

Het artikel sluit aan op de geluidsnormen die in deze afdelingen gehanteerd worden. Het artikel moet worden opgenomen om duidelijkheid te geven over de wijze waarop het geluid gemeten wordt.

Eerste lid: In de HRMI-99 is aangegeven op welke wijze metingen en berekeningen moeten worden uitgevoerd. Voor evenementen volstaat Methode I voor eenvoudige situaties, waarbij immissiemetingen direct op het beoordelingspunt worden uitgevoerd. In situaties waarbij dat niet mogelijk is biedt de methode ruimte om een referentiepunt te kiezen.

Tweede lid: Ter vereenvoudiging van de metingen en ten behoeve van de eenduidigheid is er voor gekozen de correcties op basis van de HRMI-99 al te verwerken in de geluidnorm. Het immissieniveau dat afgelezen wordt ter plaatse van de gevel van geluidgevoelige gebouwen is dus direct de te toetsen waarde. Het voordeel hiervan is dat organisatoren zelf indicatief een inschatting kunnen maken van het immissieniveau.

Er wordt dus niet gecorrigeerd voor herkenbaar muziekgeluid, niet ten aanzien van de bedrijfsduur, niet voor gevel- of andere reflecties, noch ten aanzien van de nagalmtijd, de meteorologische condities, de meethoogte of anderszins.

Derde lid: Gezien de hoogte van de geluidsnormen en de meetnauwkeurigheid op basis van de gekozen meet- en beoordelingsmethode volstaat de nauwkeurigheid van een type 2 meter.

Vierde en vijfde lid: Ten behoeve van de praktische uitvoering van de metingen is een meethoogte tussen de 1,5 en 2 m voorgeschreven. Ook als op de begane grond een bedrijf is gevestigd met bovenwoningen wordt op begane-grondniveau gemeten. Het onpraktische en tijdrovende gebruik van een statief is hiermee overbodig. Het geluidniveau op bijvoorbeeld 5 m zal doorgaans licht afwijken van het niveau op 1,5 m.

Metingen in woningen worden wel uitgevoerd op grond van de HRMI-99 (module A, hoofdstuk 6.6) met dien verstande dat geen rekening wordt gehouden met afwijkingen van de nagalmtijd ten opzichte van de genormaliseerde nagalmtijd van 0,5 seconde (zie tweede lid).

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten en Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

Het nieuwe Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer biedt gemeenten de mogelijkheid om in of krachtens een gemeentelijke verordening voorwaarden te stellen aan de collectieve festiviteiten en activiteiten. De basis voor deze bevoegdheid staat in het tweede lid van artikel 2.21, onderdeel a. Hierin wordt wel duidelijk gesteld dat het moet gaan om voorwaarden ter voorkoming van geluidhinder. Voor de verlichting bij sportbeoefening is deze mogelijkheid niet in het Besluit opgenomen. De voorwaarden gaan over beperking van het geluidsniveau, het bepalen van het eindtijdstip en gedragsvoorschriften.

Geluidsnormen

Om het geluidsniveau te beperken is gekozen om een geluidnorm op te nemen op de gevel van geluidgevoelige gebouwen. In deze normen is de muziekcorrectie al meegenomen. De norm bedraagt een equivalent (gemiddeld) geluidniveau van maximaal 80 dB(A) op de gevel van woningen. Naast een norm in dB(A) is een norm in dB(C) opgenomen. De C en de A staan voor het toegepaste filter in de geluidmeter. Tot een bepaald geluidniveau (ca. 55-60 dB) volgt het A-filter de gevoeligheid van het menselijk oor voor de verschillende frequenties. Bij hogere geluidniveaus klopt dit A-filter niet meer goed. Met name in de lage frequenties wordt het menselijk gehoor dan gevoeliger. Dit betekent dat muziek met veel lage

frequenties relatief hinderlijker wordt ervaren bij hoge geluidniveaus dan bij niveaus onder de 60 dB. Om de woonomgeving ook voor met name house- en dancemuziek (grote bijdrage van lage frequenties) in voldoende mate te beschermen is daarom een norm met een C-filter noodzakelijk. Deze norm biedt in tegenstelling tot een norm in dB(A) betere beschermingsmogelijkheden voor de woonomgeving tegen, met name, de bassen.

Met het stellen van een norm van 80 dB(A) en 95 dB(C) zullen omwonenden overigens niet gevrijwaard zijn van geluidhinder. Met de norm is een evenwicht gevonden tussen dat niveau waarbij een band of DJ redelijkerwijs, zonder te veel restricties, nog muziek kan maken en het niveau waarbij omwonenden voor overmatige hinder worden beschermd.

Het tiende lid in artikel 4:2 en elfde lid in artikel 4:3 geeft het college overigens de mogelijkheid om van deze normstelling af te wijken.

In- en aanpandige woningen

Omdat bij festiviteiten die binnen de bebouwing van de inrichting plaatsvinden, in- en aanpandige woningen aanzienlijke overlast kunnen ervaren, is ook een norm voor in- en aanpandige woningen opgenomen. Deze norm is gerelateerd aan de norm op de gevel (80 dB(A)), waarbij uitgegaan is van een minimale gevelisolatie van 20 dB op basis van het Bouwbesluit.

Eindtijdstippen

In het achtste en negende lid zijn eindtijdstippen voor muziekgeluid vastgesteld om te voorkomen dat feesten bij bedrijven zonder wettelijke sluitingstijden (theoretisch) de hele nacht door kunnen gaan. Het tiende lid in artikel 4:2 en het elfde lid in artikel 4:3 biedt het college de mogelijkheid om van deze eindtijden af te wijken.

Het ten gehore brengen van extra muziek op het buitenterrein van alle inrichtingen dient beëindigd te worden uiterlijk om 23.00 uur. Binnen de bebouwing van de inrichting dient het ten gehore brengen van extra muziek van zondag tot en met donderdag uiterlijk om 24.00 uur te worden beëindigd en op zaterdagnacht (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondagnacht (de nacht van zaterdag op zondag) uiterlijk om 00.30 uur. Hiermee is aansluiting gezocht bij sluitingstijden van horecabedrijven.

Het artikel over de sluitingstijden van de horeca bepaalt dat het verboden is het bedrijf voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven op maandag tot en met vrijdag vanaf 01.00 uur en op zaterdag en zondag vanaf 01.30 uur. Om overmatige geluidhinder te voorkomen is er voor gekozen dat het ten gehore brengen van extra muziek binnen de bebouwing van de inrichting één uur voor sluitingstijd beëindigd dient worden.

Gebouwen hebben over het algemeen een bepaalde geluiddempende werking. Op het buitenterrein zijn minder mogelijkheden voor het beperken van geluidemissies. Daarbij is het zo dat de regeling niet langer alleen geldt voor horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen maar ook voor alle andere type A- en B-inrichtingen, wat met name een belasting kan geven voor woningen met diverse bedrijven in de omgeving die op verschillende momenten festiviteiten organiseren.

Artikel 4:4

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

Het artikel voorziet alleen op onversterkte muziek binnen inrichtingen. Onversterkte muziek is in het Activiteitenbesluit uitgezonderd van de geluidsvoorschriften, omdat het hierbij doorgaans niet mogelijk is om maatregelen te treffen om het geluidsniveau te beperken. Zou onversterkte muziek onder de geluidsvoorschriften vallen dan zou het ten gehore brengen van onversterkte muziek in feite onmogelijk zijn. In de praktijk blijken er zich geen problemen voor te doen met onversterkte muziek.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

Dit artikel heeft betrekking op de vormen van geluidhinder waarin andere regelingen niet voorzien. Het gaat om geluidshinder buiten inrichtingen. Hierop is de Wet milieubeheer, en de daarbij horende geluidsnormen, niet van toepassing. Onder andere valt te denken aan:

- een niet permanente activiteit in een niet besloten ruimte, zoals een kermis, een braderie enz.;
- het door middel van luidsprekers op voertuigen of anderszins reclame of muziek maken of mededelingen doen;
- het ten gehore brengen van achtergrondmuziek in winkelstraten;
- het gebruik van diverse geluidproducerende recreatietoestellen;
- het gebruik van bouwmachines, zoals compressors, cirkelzagen, trilhamers en heistellingen;
- het toepassen van knalapparatuur om vogels te verjagen, enz.
- overige handelingen waardoor geluidsoverlast ontstaat.

Ook kunnen onder artikel 4:6 vormen van geluidhinder vallen, veroorzaakt door het beoefenen van "lawaaige" hobby's, het voortdurend bespelen van muziekinstrumenten, het gebruiken van elektro- akoestische apparatuur, het laten draaien van koelaggregaten op vrachtwagens, enz. Met name voor deze vormen van geluidhinder ontbreken algemeen geldende criteria of normen. Het opnemen van geluidsvoorschriften in het artikel zelf is niet goed mogelijk omdat onder het artikel veel verschillende vormen van geluidsoverlast vallen (muziek, bouwmachines, dieren, enz.). Van geval tot geval zal daarom moeten worden nagegaan in welke situatie en gedurende welke tijden er sprake is van geluidhinder, en welke maatregelen kunnen worden genomen. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat een zekere mate van (geluid)hinder als zijnde onvermijdelijk moet worden aanvaard. Het komt hiernaast regelmatig voor dat het beroep op geluidshinder een onderdeel is van een burenruzie. Het blijkt dat wijkbemiddeling in deze gevallen een effectievere oplossing biedt dan handhaving op basis van dit artikel.

In het tweede lid kan het college ontheffing van het verbod verlenen, zo nodig met voorschriften. De ontheffing kan bijvoorbeeld verleend worden in gevallen waarbij extra hinder noodzakelijk is en niet te voorkomen.

In lid 3 is de mogelijkheid opgenomen om ten aanzien van bouwwerkzaamheden nadere regels te stellen. Dit is gedaan om het in de toekomst mogelijk te maken regels te kunnen stellen als er zich gevallen voordoen waarbij dit nodig is. Het is niet wenselijk op voorhand al regels te stellen. Hieronder wordt hierop verder ingegaan.

Als de bouwactiviteiten plaatsvinden op een afgesloten bouwplaats valt het onder een inrichting in de zin de Wet milieubeheer. In deze gevallen zijn al geluidsnormen van toepassing en is handhaving mogelijk. Het opnemen van aparte geluidsnormen is in deze gevallen niet nodig. Als bouwactiviteiten niet als inrichting in de zin van de Wet milieubeheer worden beschouwd, is het hierboven besproken artikel 4:6 overige geluidshinder van de APV van toepassing. Dit is bijvoorbeeld het geval bij bouwplaatsen die niet zijn afgesloten. Voor de gevallen

waarbij de bouwactiviteiten niet onder een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer vallen, moet gekeken worden in hoeverre het mogelijk is de overlast van bouwlawaai te reguleren. Artikel 4:6 is een vangnetbepaling om hinder tengevolge van geluid te voorkomen.

Met behulp van lid 2 kunnen er eisen aan het geluid gesteld worden. Degene die het geluid veroorzaakt, moet de ontheffing aanvragen. In de ontheffing kunnen voorschriften worden opgenomen om hinder te voorkomen. Wanneer er gewerkt wordt met veel onderaannemers, kan dit leiden tot administratieve lastenverzwaring. Alleen het gebruik van de APV is dan ook niet wenselijk.

Het is niet mogelijk de arbeidstijden aan banden te leggen. Dit zou anders betekenen dat Teylingen zich onttrekt aan de regelgeving en eigen tijden bepaalt ten opzichte van andere gemeenten. Onmogelijk is het ook niet, maar dan moeten in het kader van de motieftheorie zwaarwegende belangen aangegeven kunnen worden waarom er een andere regeling ingesteld wordt.

In de CAO worden de werktijden van 7.00-18.00 uur als normale werktijden aangegeven. In de hoofdlijn zullen deze tijden gehanteerd worden. De aangegeven werktijden zijn echter geen harde afspraak, er kan in verband met de werkzaamheden vanaf geweken worden.

Artikel 4.10 lid 4 sub c van de Bouwverordening (en artikel 8.3.1) geeft aan dat burgemeesters en wethouders kunnen voorschrijven dat een krachtwerktuig gedurende bepaalde delen van een etmaal niet mag worden gebruikt. Dit biedt enigszins een mogelijkheid om overlast door bouwwerkzaamheden te reguleren. In feite kan het college op grond van deze bepaling de tijden reguleren per bouwplaats of sloopplaats. Dit geldt voor de aanvangstijden en voor de tijd waarop men moet stoppen, maar ook voor de maximale duur dat een krachtwerktuig achtereen mag worden gebruikt.

Het is mogelijk voorwaarden te stellen aan het maximum toegestane aantal decibel op verschillende tijdstippen. Op deze manier worden de tijden gecombineerd met geluidsnormen. Het nadeel hiervan is dat er geluidsnormen opgesteld moeten worden. Doordat eenduidige richtlijnen in de bouwverordening en APV ontbreken, moeten we voor onszelf bepalen welke voorwaarden gesteld worden. De gemeenten Nijmegen en Nieuwegein hebben het bouwlawaai gereguleerd op basis van de bouwverordening en de APV. Er is beleid opgesteld waarin voor bepaalde etmaalperioden (dag, avond, nacht) geluidsnormen zijn opgenomen. Hierbij is aansluiting gezocht bij de Circulaire Bouwlawaai en de Wet geluidhinder, welke een kader geven met een toetsingsnorm voor de geluidsbelasting door bouw- en sloopwerkzaamheden. Er gelden geen wettelijke geluidsnormen.

Wel moet opgemerkt worden dat het lastig is deze geluidsoverlast daadwerkelijk vast te stellen, het blijkt praktisch moeilijk meetbaar. Dit komt omdat er veel andere invloeden aanwezig zijn op dergelijke plekken waardoor het feitelijk moeilijk te bepalen is in hoeverre de geluidsoverlast geheel voor rekening van het bouwlawaai komt. Dit betekent dat er gericht onderzoek moet worden in hoeverre het reguleren van bouwlawaai mogelijk is en praktisch uitvoerbaar is.

Echter, een beter resultaat kan geboden worden door vanuit de gemeente goede afspraken te maken met de aannemers om hinder zoveel mogelijk te beperken. Bij bouwwerkzaamheden hoort een bepaald niveau van hinder, maar om te voorkomen dat ernstige en langdurige hinder wordt veroorzaakt kunnen hierover van te voren goede afspraken gemaakt worden met de aannemers.

Artikel 4:7 t/m 4:10

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:11 Kapvergunning

In beginsel is geen kapvergunning vereist voor het vellen van een boom, tenzij deze staat vermeld op een door de gemeente opgestelde en vastgestelde bomenlijst. Er zijn beschermingswaardige houtopstanden aangewezen, waarbij wordt aangegeven dat er alleen een kapvergunning nodig is voor bomen op de lijst van beschermingswaardige bomen en voor bomen met een stamdiameter vanaf 20 cm.

In uitzonderingsgevallen hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden. Dit zijn de volgende gevallen:

- d. houtopstanden die periodiek bij wijze van dunning dan wel regulier onderhoud moet worden geveld;
- e. het periodiek knotten of kandelabereren als cultuurmaatregel bij daarvoor geschikte boomsoorten;
- f. dode en ernstig kwijnende houtopstand;
- g. situaties van grote gevaarstelling of vergelijkbaar spoedeisend belang.

De uitzonderingsgevallen zorgen ervoor dat onnodige vergunningaanvragen niet aangevraagd hoeven te worden. Dit vermindert de lasten van zowel de aanvrager als de behandelaar van een dergelijke aanvraag.

Aanpassing toelichting modelverordening VNG waarbij de tweede alinea onder het kopje "Algemeen" vervangen wordt door:

De vergunning voor het vellen van houtopstanden is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder g. van de Wabo. Vaak zal naast de vergunning nog een vergunning, ontheffing of vrijstelling op grond van de Natuurbeschermingswet of de Flora- en Faunawet nodig zijn in verband met de bescherming van vogels en hun nesten in de bomen. De Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet haken aan bij de Wabo. Er wordt dan dus één omgevingsvergunning verleend of geweigerd. De Boswet haakt echter niet aan bij de Wabo. Indien die van toepassing is, blijft dus een aparte vergunning vereist.

In de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor, Staatscourant 2010-5162) zijn indieningsvereisten voor de aanvraag van een omgevingsvergunning opgenomen. Naast een aantal algemene indieningsvereisten (zie daarvoor de toelichting bij artikel 1:2 van de APV) zijn er in artikel 7.3 van de Mor nog een aantal speciale indieningsvereisten voor het vellen van houtopstanden opgenomen. Dit artikel 7:3 luidt als volgt:

1. In of bij de aanvraag om een vergunning voor een activiteit, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder g, van de wet, identificeert de aanvrager op de aanduiding als bedoeld in artikel 1.3, tweede lid, van deze regeling iedere houtopstand waarop de aanvraag betrekking heeft met een nummer.
2. In of bij de aanvraag, als bedoeld in het eerste lid, vermeldt de aanvrager per genummerde houtopstand:
 - a. de soort houtopstand;
 - b. de locatie van de houtopstand op het voor-, zij- dan wel achtererf;
 - c. de diameter in centimeters, gemeten op 1,30 meter vanaf het maaiveld;
 - d. de mogelijkheid tot herbeplanten, alsmede het eventuele voornemen om op een daarbij te vermelden locatie tot herbeplanten van een daarbij te vermelden aantal soorten over te gaan.

Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege

De toelichting van de modelverordening wordt vervangen door:

Dit artikel bevatte de zogenaamde *lex silencio positivo*. De bepaling is sinds de inwerkingtreding van de Wabo en de Dienstenwet overbodig geworden. Zoals onder 4:11 is vermeld valt deze vergunning onder de Wabo. In artikel 3.9, derde lid van de Wabo is bepaald dat de vergunning van rechtswege is verleend overeenkomstig de aanvraag, als de beslis- en de eventuele verdagingstermijn zijn verstreken zonder besluitvorming.

Artikel 4:12a Bijzondere vergunningvoorschriften

Het risico bestaat dat zonder het opnemen van een aantal bijzondere vergunningvoorschriften, de situatie zich kan voordoen dat wanneer niet binnen de termijn wordt beslist en de vergunning dus van rechtswege is verleend, er al gekapt is voordat belanghebbenden bezwaar kunnen maken.

Artikel 4:13

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening. In de Wet milieubeheer zijn tegenwoordig dermate uitvoerige eisen aan voertuigen voor het uitrijden en verspreiden van mest e.d., dat de toegevoegde waarde van dit artikel gering is.

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

In artikel 4:15 is een algemeen verbod opgenomen. De gedachte daarachter is dat voor een reclame van enige omvang of betekenis doorgaans een bouwvergunning nodig is, waardoor al aan de welstand kan worden getoetst.

Toevoeging aan de toelichting modelverordening van de VNG na de alinea "Gemeenten waar de ervaring is kunnen het daarbij laten":

Wabo

Op een vergunnings- en ontheffingsstelsel voor handelsreclame aan gebouwen is de Wabo van toepassing. Omdat een zodanig stelsel in de APV geschrapt is, is daarvoor geen regeling opgenomen.

Artikel 4:16 t/m 5:7

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:17 t/m 4:19 zijn afgestemd op het kampeerbeleid van Teylingen.

Lex Silencio Positivo niet van toepassing op artikel 4:18 (artikel 1:10)

Dit artikel dient met name de bescherming van natuur en milieu. Het is niet wenselijk dat een vergunning van rechtswege wordt verleend, waardoor in een kwetsbaar natuurgebied gekampeerd mag worden. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

In Teylingen komen ook overdag veel irritaties voor. Om het laden en lossen in verband met werkzaamheden mogelijk te maken, is deze handeling uitgezonderd van het verbod. Lid 5 is opgenomen in verband met het parkeerbeleid in Teylingen. Op deze manier kan de aparte parkeergelegenheid voor vrachtwagens gehanteerd blijven.

Artikel 5:9

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

In de Wet milieubeheer zijn tegenwoordig dermate uitvoerige eisen aan voertuigen voor het uitrijden en verspreiden van mest e.d. opgenomen.

Artikel 5:11 t/m 6:3

5:12

Dit artikel geeft het college de mogelijkheid om fietsstallingsgebieden aan te wijzen waar fietsen en bromfietsen slechts voor een beperkte door het college te bepalen stallingsduur van enkele dagen tot enkele weken geplaatst mogen worden. Gedacht kan worden aan gebieden waar een hoge druk wordt ondervonden van geplaatste fietsen, zoals rondom treinstations."

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG vóór de paragraaf "jurisprudentie":

Wabo

De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg (artikel 2:11) en voor het vellen van houtopstanden (artikel 4:11) vallen bij inwerkingtreding van de Wabo onder de Wabo. Zie artikel 2.2, eerste lid onder d en onder g van de Wabo. Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg (artikel 2:10) kan neerkomen op het opslaan van roerende zaken als bedoeld in artikel 2.2 onder j en k van de Wabo, bijvoorbeeld als het gaat om de tijdelijke opslag van puin of bouwmaterialen in containers. Een ontheffing daarvoor valt dan onder de Wabo en wordt aangemerkt als een omgevingsvergunning. Artikel 2.3 van de Wabo verbiedt het handelen in strijd met een voorschrift van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2:10, 2:11 of 4:11 APV.

Via artikel 5.4 van de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de Wet economische delicten van toepassing op handelen zonder of in strijd met deze drie vergunningen. De strafbepalingen van de APV zijn er dus niet op van toepassing.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Lex Silencio Positivo van toepassing op artikel 5:23 (artikel 1:9)

Een snuffelmarkt is een markt (niet in de open lucht) waarbij hoofdzakelijk tweedehands of incurante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf een standplaats. De vergunningsplicht is gehandhaafd, met name omdat een snuffelmarkt voor overlast kan zorgen in de omgeving (bijvoorbeeld door extra verkeer en parkeerdrukke). Nu aan de verlening of weigering van de vergunning een relatief eenvoudige afweging ten grondslag ligt en de gevolgen van een snuffelmarkt doorgaans beperkt zullen zijn, zijn er geen dwingende redenen van algemeen belang aanwezig om van een *lex silencio positivo* af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt op het

artikel van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning van rechtswege is verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

Op de inwerkingtreding van verordeningen is de regeling van artikel 142 van de Gemeentewet van toepassing. Deze houdt in dat alle verordeningen in werking treden op de achtste dag na bekendmaking, tenzij een ander tijdstip daarvoor is aangewezen.

Artikel 6:5

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Dit artikel wordt nader ingevuld na de vaststelling van de definitieve APV van Teylingen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
De griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

Afschriften van dit besluit naar:

APV Teylingen 2012

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

- Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen
- Artikel 1.2 Beslistermijn
- Artikel 1.3 Indiening aanvraag
- Artikel 1.4 Voorschriften en beperkingen
- Artikel 1.5 Persoonlijk karakter van vergunning en ontheffing
- Artikel 1.6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing
- Artikel 1.7 Termijnen
- Artikel 1.8 Weigeringsgronden
- Artikel 1.9 Vergunning van rechtswege verleend
- Artikel 1.10 Vergunning niet van rechtswege verleend

HOOFDSTUK 2 OPENBARE ORDE

Afdeling 1: Bestrijding van ongeregeldheden

- Artikel 2.1 Samenscholing en ongeregeldheden

Afdeling 2: Betogingen

- Artikel 2.2 Optochten (vervallen)
- Artikel 2.3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen
- Artikel 2.4 Afwijking termijn (vervallen)
- Artikel 2.5 Te verstrekken gegevens (vervallen)

Afdeling 3: Verspreiden van gedrukte stukken

- Artikel 2.6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

Afdeling 4: Vertoningen e.d. op de weg

- Artikel 2.7 Feest, muziek en wedstrijd e.d. (vervallen)
- Artikel 2.8 Dienstverlening (vervallen)
- Artikel 2.9 Straatartiest

Afdeling 5: Bruikbaarheid en aanzien van de weg

- Artikel 2.10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan
- Artikel 2.11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg
- Artikel 2.12 Maken, veranderen van een uitweg

Afdeling 6: Veiligheid op de weg

Artikel 2.13 Veroorzaken van gladheid (vervallen)

Artikel 2.14 Winkelwagentjes (vervallen)

Artikel 2.15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp (vervallen)

Artikel 2.16 Openen straatkolken

Artikel 2.17 Kelderingen e.d. (vervallen)

Artikel 2.18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

Artikel 2.19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp (vervallen)

Artikel 2.20 Vallende voorwerpen (vervallen)

Artikel 2.21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

Artikel 2.22 Objecten onder hoogspanningslijn

Artikel 2.23 Veiligheid op het ijs

Afdeling 7: Evenementen

Artikel 2.24 Begripsbepaling

Artikel 2.25 Evenement

Artikel 2.25a Aanvraag speelvergunning voor het houden van een circus (speelvergunning)

Artikel 2.26 Ordeverstoring

Afdeling 8: Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2.27 Begripsbepalingen

Artikel 2.28 Exploatievergunning openbare inrichting

Artikel 2.29 Sluitingstijd

Artikel 2.30 Afwijking sluitingstijden; tijdelijke sluiting

Artikel 2.31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf (vervallen)

Artikel 2.32 Handel in openbare inrichtingen

Artikel 2.33 Ordeverstoring

Artikel 2.34 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Afdeling 9: Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2.35 Begripsbepaling

Artikel 2.36 Kennisgeving exploitatie

Artikel 2.37 Nachtregister (vervallen)

Artikel 2.38 Verschaffing gegevens nachtregister

Afdeling 10: Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2.39 Speelgelegenheden

Artikel 2.40 Speelautomaten

Afdeling 11: Maatregelen tegen overlast en baldadigheid

Artikel 2.41 Betreden gesloten woning of lokaal

Artikel 2.42 Plakken en kladden

Artikel 2.43 Vervoer plakgereedschap e.d.

Artikel 2.44 Vervoer inbrekerswerktuigen

Artikel 2.45 Betreden van plantsoenen e.d.
Artikel 2.46 Rijden over bermen e.d (vervallen)
Artikel 2.47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen
Artikel 2.48 Verboden drankgebruik
Artikel 2.49 Verboden gedrag bij of in gebouwen
Artikel 2.50 Hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten
Artikel 2.51 Neerzetten van fietsen e.d.
Artikel 2.52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.
Artikel 2.53 Bespieden van personen (vervallen)
Artikel 2.54 Bewakingsapparatuur (vervallen)
Artikel 2.55 Nodeloos alarmeren (vervallen)
Artikel 2.56 Alarminstallaties (vervallen)
Artikel 2.57 Loslopende honden
Artikel 2.58 Verontreiniging door honden
Artikel 2.59 Gevaarlijke honden
Artikel 2.60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren
Artikel 2.61 Wilde dieren (vervallen)
Artikel 2.62 Loslopend vee
Artikel 2.63 Duiven
Artikel 2.64 Bijen
Artikel 2.65 Bedelarij

Afdeling 12: Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen (vervallen)

Artikel 2.66 Begripsbepaling (vervallen)
Artikel 2.67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister (vervallen)
Artikel 2.68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (vervallen)
Artikel 2.69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen (vervallen)
Artikel 2.70 Handel in horecabedrijven (vervallen)

Afdeling 13: Vuurwerk

Artikel 2.71 Begripsbepalingen
Artikel 2.72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de Verkoopdagen (vervallen)
Artikel 2.73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

Afdeling 14: Drugsoverlast

Artikel 2.74 Drugshandel op straat
Artikel 2.74a Openlijk gebruik
Artikel 2.74b Weggoien van spuiten

Afdeling 15: Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden en cameratoezicht op openbare plaatsen

Artikel 2.75 Bestuurlijke ophouding

Artikel 2.76 Veiligheidsrisicogebieden
Artikel 2.77 Cameratoezicht op openbare plaatsen
Artikel 2.78 Verblijfsontzegging

HOOFDSTUK 3 SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAAT PROSTITUTIE E.D.

Afdeling 1: Begripsbepalingen

Artikel 3.1 Begripsbepalingen
Artikel 3.2 Bevoegd bestuursorgaan
Artikel 3.3 Nadere regels

Afdeling 2: Seksinrichtingen, straatprostitutie en dergelijke

Artikel 3.4 Seksinrichtingen
Artikel 3.5 Gedragseisen exploitant en beheerder
Artikel 3.6 Sluitingstijden
Artikel 3.7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden: (tijdelijke) sluiting
Artikel 3.8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder
Artikel 3.9 Straatprostitutie
Artikel 3.10 Sekswinkels (vervallen)
Artikel 3.11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

Afdeling 3: Beslissingstermijn; weigeringsgronden

Artikel 3.12 Beslissingstermijn
Artikel 3.13 Weigeringsgronden

Afdeling 4: Beëindiging exploitatie, wijziging beheer

Artikel 3.14 Beëindiging exploitatie
Artikel 3.15 Wijziging beheer
Artikel 3.16 Overgangsbepaling (vervallen)

HOOFDSTUK 4 BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

Afdeling 1: Geluidhinder en verlichting

Artikel 4.1 Begripsbepalingen
Artikel 4.1a Wijze van geluidmeten
Artikel 4.2 Aanwijzing collectieve festiviteiten
Artikel 4.3 Kennisgeving incidentele festiviteiten
Artikel 4.4 Verboden incidentele festiviteiten (vervallen)
Artikel 4.5 Onversterkte muziek (vervallen)
Artikel 4.6 Overige geluidhinder

Afdeling 2: Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4.7 Straatvegen (vervallen)

Artikel 4.8 Natuurlijke behoefte doen

Artikel 4.9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Afdeling 3: Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4.10 Begripsbepalingen

Artikel 4.11 Kapvergunning

Artikel 4.12 Vergunning van rechtswege (vervallen)

Artikel 4.12a Bijzondere vergunningvoorschriften

Afdeling 4: Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4.13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

Artikel 4.14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen (vervallen)

Artikel 4.15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

Artikel 4.16 Vergunningplicht lichtreclame (vervallen)

Afdeling 5: Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4.17 Begripsbepaling

Artikel 4.18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

Artikel 4.19 Aanwijzing kampeerplaatsen

HOOFDSTUK 5 ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

Artikel 5.1 Begripsbepalingen

Artikel 5.2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

Artikel 5.3 Te koop aanbieden van voertuigen

Artikel 5.4 Defecte voertuigen

Artikel 5.5 Voertuigwrakken

Artikel 5.6 Kampeermiddelen e.a.

Artikel 5.7 Parkeren van reclamevoertuigen

Artikel 5.8 Parkeren van grote voertuigen

Artikel 5.9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen

Artikel 5.10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen (vervallen)

Artikel 5.11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

Artikel 5.12 Overlast van fiets of bromfiets

Afdeling 2: Collecteren

Artikel 5.13 Inzameling van geld of goederen

Afdeling 3: Venten

Artikel 5.14 Begripsbepaling

Artikel 5.15 Ventverbod

Artikel 5.16 Venten met gedrukte stukken

Afdeling 4: Standplaatsen

Artikel 5.17 Begripsbepaling

Artikel 5.18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

Artikel 5.19 Toestemming rechthebbende

Artikel 5.20 Afbakeningsbepalingen

Afdeling 5: Snuffelmarkten

Artikel 5.21 Aanhoudingsplicht (vervallen)

Artikel 5.22 Begripsbepaling

Artikel 5.23 Organiseren van een snuffelmarkt

Afdeling 6: Openbaar water

Artikel 5.24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

Artikel 5.25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

Artikel 5.26 Aanwijzingen ligplaats

Artikel 5.27 Verbod innemen ligplaats

Artikel 5.28 Beschadigen van waterstaatswerken

Artikel 5.29 Reddingsmiddelen

Artikel 5.30 Veiligheid op het water

Artikel 5.31 Overlast aan vaartuigen

Afdeling 7: Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5.32 Crossterreinen

Artikel 5.33 Beperking verkeer in natuurgebieden

Afdeling 8: Verbod vuur te stoken

Artikel 5.34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

Afdeling 9: Verstrooiing van as

Artikel 5.35 Begripsbepaling

Artikel 5.36 Verboden plaatsen

Artikel 5.37 Hinder of overlast

HOOFDSTUK 6 STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6.1 Strafbepaling

Artikel 6.2 Toezichthouders

Artikel 6.3 Binnentreden woningen

Artikel 6.4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

Artikel 6.5 Overgangsbepaling

Artikel 6.6 Citeertitel

INHOUD ARTIKELN

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. openbare plaats: een voor het publiek toegankelijke plaats, waaronder begrepen de weg als bedoeld onder b;
- b. weg: weg, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
- c. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
- d. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan gedeputeerde staten de grenzen hebben vastgesteld overeenkomstig artikel 27, tweede lid, van de Wegenwet;
- e. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;
- f. bouwwerk: bouwwerk als bedoeld in artikel 1 van de Bouwverordening Teylingen;
- g. gebouw: gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet;
- h. aanplakgelegenheden: aanplakborden, zuilen en andere objecten;
- i. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
- j. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verlengen.
3. Het bepaalde in het eerste en het tweede lid geldt niet voor de beslissing op een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 2:25a en in artikel 3:4, eerste lid.
4. In afwijking van het tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing indien beslist wordt op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2:10, vierde lid, artikel 2:11 of artikel 4:11.

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

1. Indien een aanvraag voor een vergunning of ontheffing wordt ingediend minder dan zes weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig heeft, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen.
2. Voor bepaalde, door het bestuursorgaan aan te wijzen, vergunningen of ontheffingen kan de in het eerste lid genoemde termijn worden verlengd tot ten hoogste tien weken.

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming

van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.

2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald of de aard van de vergunning zich daartegen verzet.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd:

- a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing of vergunning, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
- c. indien de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d. indien van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn;
- e. indien de houder dit verzoekt.

Artikel 1:7 Termijnen

De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

De vergunning of ontheffing kan door het bevoegde gezag of het bevoegde bestuursorgaan worden geweigerd in het belang van:

- a. de openbare orde;
- b. de openbare veiligheid;
- c. de volksgezondheid;
- d. de bescherming van het milieu.

Artikel 1:9 Vergunning van rechtswege verleend

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is van toepassing voor de volgende artikelen in deze verordening:

- a. Artikel 2:9: Ontheffing van het verbod optreden als straatartiest;
- b. Artikel 5:23: Vergunning organisatie snuffelmarkt.

Artikel 1:10 Vergunning niet van rechtswege verleend

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening:

- a. Artikel 2:25: Vergunning evenementen;
- b. Artikel 2:39: Exploitatievergunning speelgelegenheid;
- c. Artikel 3:4: Vergunning seksinrichting;
- d. Artikel 4:18: Ontheffing van het verbod tot recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen.

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE

AFDELING 1. BESTRIJDING VAN ONGEREGELDHDEN

Artikel 2:1 Samenschooling en ongeregelheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenschooling, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregelheden.
2. Hij die op een openbare plaats aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregelheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor ongeregelheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenschooling, is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven of te bevinden op openbare plaatsen die door of vanwege het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregelheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het derde lid gestelde verbod.
5. Het bepaalde in de voorgaande leden geldt niet voor betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

AFDELING 2. BETOGING

Artikel 2:2 Optochten

(Vervallen)

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Hij die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uur voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
 - a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
 - b. het doel van de betoging;
 - c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
 - d. de plaats en, voorzover van toepassing, de route en de plaats van beëindiging;
 - e. voorzover van toepassing, de wijze van samenstelling;
 - f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Hij die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Indien het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk 12.00 uur op de aan de dag van dat tijdstip voorafgaande werkdag.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden de in het eerste lid, genoemde termijn verkorten en een mondelinge kennisgeving in behandeling nemen.

Artikel 2:4 Afwijking termijn

(Vervallen)

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens

(Vervallen)

AFDELING 3. VERSPREIDEN VAN GEDRUKTE STUKKEN

Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod geldt niet voor het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

AFDELING 4. VERTONINGEN E.D. OP DE WEG

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:8 Dienstverlening

(Vervallen)

Artikel 2:9 Straatartiest

1. Het is verboden ten behoeve van publiek als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperator of gids op te treden op door de burgemeester in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het milieu aangewezen openbare plaatsen.
2. De burgemeester kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod.

AFDELING 5. BRUIKBAARHEID EN AANZIEN VAN DE WEG

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

1. Het is verboden de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als:
 - a. Degene die voornemens is de openbare plaats anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan niet 4 weken van tevoren melding heeft gedaan aan het college.
 - b. het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;

- c. het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;
- d. het gebruik het plaatsen van reclame- en aankondigingsborden betreft..
- 2. De openbare plaats kan anders gebruikt worden dan overeenkomstig de publieke functie indien het college niet binnen de in het eerste lid onder sub a genoemde termijn na ontvangst van de melding heeft beslist dat het gebruik wordt verboden.
- 3. Het bevoegd bestuursorgaan kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van terrassen, uitstallingen en reclameborden.
- 4. Het bevoegd bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid onder a, b en c gestelde verbod.
- 5. Het bevoegde gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoelde gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of onder k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
- 6. Het verbod in het eerste lid van het vorige artikel geldt niet vooris niet van toepassing op:
 - a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
 - b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;
 - c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijke regeling een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend;
 - d. het plaatsen van reclame- en aankondigingsborden op van gemeentewege aangegeven locaties op basis van een met de gemeente gesloten overeenkomst;--
 - e. het van gemeentewege plaatsen van verkiezingsborden ten behoeve van politieke partijen.
- 7. Het verbod in het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of het Provinciaal wegenreglemente provinciale wegenverordening.
- 8. Op de ontheffing bedoeld in het vierde lid is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

- 1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
- 2. De vergunning wordt verleend:
 - a. als omgevingsvergunning door het bevoegd gezag, indien de activiteiten zijn verboden bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
 - b. door het college in de overige gevallen.
- 3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun publieke taak.
- 4. Het verbod geldt voorts niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, het Provinciaal wegenreglement, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

- 1. Het is verboden een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg:
 - a. indien degene die voornemens is een uitweg te maken naar de weg of verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg daarvan niet 4 weken van tevoren melding heeft gedaan aan het college, onder indiening van een situatieschets van de gewenste uitweg en een foto van de bestaande situatie;
 - b. indien het college het maken of veranderen van de uitweg heeft verboden.
- 2. Het college verbiedt het maken of veranderen van de uitweg:

- a. indien daardoor het verkeer op de weg in gevaar wordt gebracht,
 - b. indien dat zonder noodzaak ten koste gaat van een openbare parkeerplaats,
 - c. indien het openbaar groen daardoor op onaanvaardbare wijze wordt aangetast,
 - d. indien er sprake is van een uitweg van een perceel dat al door een andere uitweg wordt ontsloten, en de aanleg van deze tweede uitweg ten koste gaat van een openbare parkeerplaats of het openbaar groen.
3. De uitweg kan worden aangelegd indien het college niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn na ontvangst van de melding heeft beslist dat de gewenste uitweg wordt verboden.
 4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, de Waterschapskeur of het Provinciaal wegenreglement.

AFDELING 6. VEILIGHEID OP DE WEG

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid

(Vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes

(Vervallen)

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp

(Vervallen)

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, te openen, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:17 Kelderingangen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden te roken in bossen binnen een afstand van dertig meter daarvan gedurende een door het college aangewezen periode.
2. Het is verboden in bossen of binnen een afstand van honderd meter daarvan, voorzover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet voorzover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijke voorwerp

(Vervallen)

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen

(Vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de Onteigeningswet, of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

1. Het is verboden binnen een afstand van zes meter aan weerszijden van voor stroomgeleiding bestemde draden van bovengrondse hoogspanningslijnen voorwerpen, opgaand houtgewas of andere objecten, die niet zijn aan te merken als bouwwerken, hoger dan twee meter te plaatsen of te hebben.
2. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen indien de elektrische spanning van de bovengrondse hoogspanningslijn dat toelaat.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor objecten die deel uitmaken van de hoogspanningslijn.

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs

1. Het is verboden:
 - a. voor het publiek toegankelijke ijsvlakten te beschadigen, te verontreinigen, te versperren of het verkeer daarop op enige andere wijze te belemmeren of in gevaar te brengen;
 - b. bakens of andere voorwerpen ten behoeve van de veiligheid geplaatst op de onder a bedoelde ijsvlakten te verplaatsen, weg te nemen, te beschadigen of op enige andere wijze het gebruik daarvan te verijdelen of te belemmeren.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale vaarwegenverordening.

AFDELING 7. EVENEMENTEN

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:
 - a. bioscoopvoorstellingen;
 - b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
 - c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
 - d. het in een inrichting in de zin van de Drank en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;
 - e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
 - f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:9 en 2:39 van deze verordening.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
 - a. een herdenkingsplechtigheid;
 - b. een braderie;
 - c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening, op de weg;
 - d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;

- e. een klein evenement.
- 3. Onder klein evenement wordt verstaan een straatfeest of buurtbarbecue op één dag.

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, indien:
 - a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 100 personen;
 - b. het evenement tussen 07.00 en 24.00 uur plaats vindt;
 - c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur of na 24.00 uur;
 - d. het evenement geen belemmering vormt voor het verkeer en de hulpdiensten;
 - e. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 25 m² per object;
 - f. er een organisator is;
 - g. de organisator binnen 10 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.
3. De burgemeester kan binnen 5 dagen na ontvangst van de melding besluiten het organiseren van een evenement als bedoeld in het tweede lid te verbieden, indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
4. Het verbod van het eerste lid geldt niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voorzover in het geregeld onderwerp wordt voorzien door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:25a Aanvraag vergunning voor het houden van een circus (speelvergunning)

1. Een aanvraag voor een speelvergunning dient vóór 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, te worden ingediend.
2. Indien een aanvraag niet tijdig is ingediend, laat de burgemeester deze buiten behandeling.
3. De burgemeester kan criteria vaststellen aan de hand waarvan een aanvraag wordt beoordeeld.
4. De burgemeester beslist op een aanvraag voor een speelvergunning uiterlijk 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd.
5. De vergunninghouder is gehouden de activiteit uit te voeren overeenkomstig het gestelde in de beschikking tot verlening van de vergunning.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

AFDELING 8. TOEZICHT OP OPENBARE INRICHTINGEN

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. openbare inrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een openbare inrichting wordt in ieder geval verstaan: een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek,

- buurthuis of clubhuis. Onder openbare inrichting wordt tevens verstaan een bij deze inrichting behorend terras en andere aanhorigheden.
- b. terras: een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

Artikel 2:28 Exploatievergunning openbare inrichting

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning indien de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met het geldend bestemmingsplan.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester de vergunning geheel of gedeeltelijk weigeren, indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed.
4. Bij de toepassing van het derde lid houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin de openbare inrichting is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie.
5. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die een vergunning heeft op grond van artikel 3 van de Drank- en Horecawet.
6. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt:
 - a. In een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
 - b. In een sportfaciliteit voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de sportactiviteit;
 - c. In een bedrijfskantine of –restaurant;
 - d. In een zorginstelling;
 - e. In een museum.
7. Bij de toepassing van het zesde lid houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin de openbare inrichting is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Openbare inrichtingen zijn gesloten op maandag (de nacht van zondag op maandag) tot en met vrijdag (de nacht van donderdag op vrijdag) tussen 01.00 uur en 06.00 uur, en op zaterdag (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondag (de nacht van zaterdag op zondag) tussen 01.30 uur en 06.00 uur.
2. Voor terrassen is het bepaalde in lid 1 van toepassing tussen 23.00 en 09.00 uur.
3. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd voor openbare inrichting of een terras.
5. Voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, zesde lid onder a t/m e, gelden dezelfde sluitingstijden als voor de inrichting die het betreft.
6. Het in het eerste, tweede en vierde lid bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen of een terras tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.

2. Het is verboden zich in een openbare inrichting te bevinden na sluitingstijd of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens het eerste lid.
3. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf

(Vervallen)

Artikel 2:32 Handel in openbare inrichtingen

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een openbare inrichting laat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in de inrichting enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Ordeverstoring

Het is verboden in een openbare inrichting de orde te verstoren.

Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Indien een openbare inrichting geen inrichting is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan bij de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30.

AFDELING 9. TOEZICHT OP INRICHTINGEN TOT HET VERSCHAFFEN VAN NACHTVERBLIJF

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder inrichting: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister

(Vervallen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant

of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, adres, woonplaats, geboortedatum, geboorteplaats, betrekking, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

AFDELING 10. TOEZICHT OP SPEELGELEGENHEDEN

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

1. Dit artikel verstaat onder speelgelegenheid: een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. speelautomatenhallen waarvoor op grond van artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de Kansspelen vergunning is verleend;
 - b. speelgelegenheden waarvoor de minister van Justitie of de Kamer van Koophandel bevoegd is vergunning te verlenen;
 - c. speelgelegenheden waar de mogelijkheid wordt geboden om het kleine kansspel als bedoeld in artikel 7c van de Wet op de kansspelen te beoefenen, of te spelen op speelautomaten als bedoeld in artikel 30 van de Wet op de kansspelen, of de handeling als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet op de kansspelen te verrichten.
3. De burgemeester weigert de vergunning:
 - a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid;
 - b. indien de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.

Artikel 2:40 Speelautomaten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. Wet: de Wet op de kansspelen;
 - b. speelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder a, van de Wet;
 - c. kansspelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder c, van de Wet;
 - d. hoogdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder d, van de Wet;
 - e. laagdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder e, van de Wet.
2. In hoogdrempelige inrichtingen zijn 3 speelautomaten toegestaan, waarvan maximaal twee kansspelautomaten.
3. In laagdrempelige inrichtingen zijn 2 speelautomaten toegestaan, met dien verstande dat kansspelautomaten in het geheel niet zijn toegestaan.

AFDELING 11. MAATREGELEN TEGEN OVERLAST EN BALDADIGHEID

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden zonder ontheffing van de burgemeester een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden zonder ontheffing van de burgemeester een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.

3. Deze verboden gelden niet voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
 - a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
 - b. met kalk, krijt, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing indien gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. Het college kan aanplakgelegenheden aanwijzen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
5. Het is verboden om op specifiek daartoe bedoelde aanplakgelegenheden een niet makkelijk te verwijderen plakmiddel te gebruiken.
6. Het is verboden de in het vierde lid bedoelde aanplakgelegenheden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud van de meningsuitingen en bekendmakingen.
8. De houder van de in het tweede lid bedoelde schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.

1. Het is verboden op de openbare plaats of openbaar water te vervoeren of bij zich te hebben enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur of verfstof of vergereedschap.
2. Dit verbod is niet van toepassing, indien de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing indien de genoemde gereedschappen, voorwerpen of middelen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor de in het eerste lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden zonder ontheffing van het college zich te bevinden in of op bij de gemeente in onderhoud zijnde parken, wandelplaatsen, plantsoenen, groenstroken of grasperken, buiten de daarin gelegen wegen of paden.

Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.

(Vervallen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden:
 - a. op een openbare plaats te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hekheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
 - b. zich op een openbare plaats zodanig op te houden dat aan weggebruikers of bewoners van nabij de weg gelegen woningen onnodig overlast of hinder wordt veroorzaakt
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te vervoeren of te nuttigen of aangebroken of gesloten flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben, wanneer daarmee wordt beoogd op de openbare plaats alcoholhoudende drank te nuttigen.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:
 - a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet;
 - b. de plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank en Horecawet.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden:
 - a. zich zonder redelijk doel in een portiek of poort op te houden;
 - b. zonder redelijk doel in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijk portaal, telefooncel, wachtlokaal voor een openbaar vervoermiddel, parkeergarage, rijwielstalling of een andere soortgelijke, voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te bezigen voor een ander doel dan waarvoor de desbetreffende ruimte is bestemd.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw dan wel in de ingang van een portiek indien:

- a. dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek;
- b. daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.

Het is verboden op de door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen zich met een fiets of bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid gehouden wordt die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen

(Vervallen)

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur

(Vervallen)

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren

(Vervallen)

Artikel 2:56 Alarminstallaties

(Vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a. binnen de bebouwde kom op de openbare plaats zonder dat die hond aangelijnd is;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
 - c. op de openbare plaats zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiekenmerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De verboden genoemd in het eerste lid, onder a en b gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
 - a. op een gedeelte van de openbare plaats dat bestemd is of mede bestemd voor het verkeer van voetgangers;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
 - c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.

3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op een openbare plaats of op het terrein van een ander:
 - a. anders dan kort aangelijnd nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
 - b. anders dan kort aangelijnd en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijn en muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
2. In afwijking van artikel 2:57, eerste lid onder c, geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond voorzien moet zijn van een optisch leesbaar, niet-verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of de buikwand.
3. In het eerste lid wordt verstaan onder:
 - a. muilkorf: een muilkorf vervaardigd van stevige kunststof, of van stevig leer of van beide stoffen, die door middel van een stevige leren riem rond de hals zodanig is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is en die zodanig is ingericht dat de drager geen mens of dier kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn;
 - b. kort aanlijnen: aanlijnen van een hond met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, die niet langer is dan 1,50 meter.

Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren:
 - a. aanwezig te hebben, of
 - b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of
 - c. aanwezig te hebben tot een groter aantal dan in die aanwijzing is aangegeven.
2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.
3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.

Artikel 2:61 Wilde dieren

(Vervallen)

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op vee dat zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van die weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven

1. De rechthebbende op duiven is verplicht ervoor te zorgen dat die duiven niet kunnen uitvliegen tussen 8.00 uur en 18.00 uur in een door het college te bepalen tijdvak dat ligt tussen 1 maart en 1 juni.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gesteld gebod.
3. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Provinciale ophokverordening.

Artikel 2:64 Bijen

1. Het is verboden bijen te houden:
 - a. binnen een afstand van dertig meter van woningen of andere gebouwen waar overdag mensen verblijven;
 - b. binnen een afstand van dertig meter van de weg.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet indien op een afstand van ten hoogste zes meter vanaf de korven of kasten een afscheiding is aangebracht van twee meter hoogte of zoveel hoger als noodzakelijk is om het laag uit en invliegen van de bijen te voorkomen.
3. Het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod geldt niet voorzover de bijenhouder rechthebbende is op de woningen of gebouwen als bedoeld in dat lid.
4. Het in het eerste lid, aanhef en onder b, gestelde verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement.
5. Het college kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 2:65 Bedelarij

Het is verboden in door het college aangewezen gebieden op of aan de weg of in een voor het publiek toegankelijk gebouw te bedelen om geld of andere zaken.

AFDELING 12. BEPALINGEN TER BESTRIJDING VAN HELING VAN GOEDEREN

(Vervallen)

AFDELING 13. VUURWERK

Artikel 2:71 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder consumentenvuurwerk: Consumentenvuurwerk waarop het Besluit van 22 januari 2002, houdende nieuwe regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk (Vuurwerkbesluit) van toepassing is.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

(Vervallen)

Artikel 2:73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te bezigen op een door het college in het belang van de voorkoming van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te bezigen als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.

3. De in het eerste en tweede lid gestelde verboden gelden niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.

AFDELING 14. DRUGSOVERLAST

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen en zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden, met het kennelijke doel om middelen als bedoeld in artikel 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk gebruik

Het is verboden op of aan de openbare plaats, op een voor het publiek toegankelijke plaats of in een voor het publiek toegankelijk gebouw, middelen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingshandelingen daartoe te treffen of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen en/of stoffen te hebben.

Artikel 2:74b Weggooien van spuiten

Het is verboden injectiespuiten of onderdelen daarvan op of aan de openbare plaats dan wel in afvalbakken achter te laten, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zulks geschiedt om afstand van het voorwerp te doen.

AFDELING 15. BESTUURLIJKE OPHOUDING, VEILIGHEIDSRISICOGEBIEDEN EN CAMERATOEZICHT OP OPENBARE PLAATSEN

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats indien deze personen het bepaalde in artikel 2:1, 2:10, 2:11, 2:16, 2:19, 2:23, 2:47, 2:48, 2:49, 2:50, 2:73, 5:35 van de Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Artikel 2:78 Verblijfsontzegging

1. Het is degene aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde en veiligheid is bekendgemaakt, verboden zich te bevinden

op of aan de in de bekendmaking aangewezen wegen en plaatsen gedurende de uren daarin genoemd.

2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op de persoon die in het door de burgemeester aangewezen gebied:

- a. zich bevindt in een openbaar middel van vervoer;
- b. aldaar werkzaam is;
- c. volgens het bevolkingsregister aldaar woonachtig is en daar ook feitelijk woonachtig is;
- d. een aantoonbaar belang heeft zich in het aangewezen gebied te begeven.

3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode.

HOOFDSTUK 3. SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

AFDELING 1. BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 3:1 Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;
- d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
- e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;
- f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert, dan wel exploiteren en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;
- g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent, dan wel uitoefenen in een seksinrichting of escortbedrijf;
- h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:
 1. de exploitant;
 2. de beheerder;
 3. de prostituee;
 4. het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
 5. toezichhouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2 van deze verordening;
 6. andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voorzover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden zoals genoemd in dit hoofdstuk nadere regels vaststellen.

AFDELING 2. SEKSINRICHTINGEN, STRAATPROSTITUTIE EN DERGELIJKE

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd bestuursorgaan een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen in door het college aangewezen gebieden of delen van de gemeente.
2. Het is verboden een seksinrichting of escortbedrijf te exploiteren in andere gebieden of delen van de gemeente dan de in het eerste lid bedoelde.
3. Een vergunning zoals bedoeld in het eerste lid kan slechts worden verleend tot een maximum van 1.
4. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning wordt in ieder geval vermeld:
 - a. de persoonsgegevens van de exploitant;
 - b. de persoonsgegevens van de beheerder;
 - c. het aantal werkzame prostituees;
 - d. de aard van de seksinrichting of het escortbedrijf;
 - e. de plaatselijke en kadastrale ligging van de seksinrichting door middel van een situatietekening met een schaal van tenminste 1:100;
 - f. de plattegrond van de seksinrichting door middel van een tekening met een schaal van tenminste 1:100;
 - g. bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
 - h. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimte bestemd voor de seksinrichting.

Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:
 - a. staat niet onder curatele en is niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
 - b. is niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
 - c. heeft de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid, is de exploitant en de beheerder niet:
 - a. met toepassing van de artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
 - b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
 - c. binnen de laatste vijf jaar bij tenminste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van 500 euro of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
 - bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en Horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;

- de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242 tot en met 249, 252, 250a (oud), 273a, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 426, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
 - de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
 - de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
 - de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
 - de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid wordt gelijk gesteld:
 - a. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan 375 euro bedraagt;
 - b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
 4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid, wordt:
 - a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
 - b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
 5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegde bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem terzake geen verwijt treft.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
 - a. op maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 08.00 uur;
 - b. op zaterdag en zondag tussen 01.30 uur en 08.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan door middel van een voorschrift als bedoeld in artikel 1:4 voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die seksinrichting krachtens het eerste lid of tweede lid, dan wel krachtens artikel 3:7, eerste lid, gesloten dient te zijn.
4. Het in het eerste tot en met derde lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het bevoegd bestuursorgaan:
 - a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3:6, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
 - b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

1. Het is verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben, zonder dat de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant of beheerder in de seksinrichting aanwezig is.
2. De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat in de seksinrichting:
 - a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XVIII (misdrijven

- tegen de persoonlijke vrijheid), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en
- b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:9 Straatprostitutie

1. Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.
2. Met het oog op de naleving van het in het eerste lid gestelde verbod, kan door politieambtenaren het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.
3. Met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen kan door politieambtenaren aan personen die zich bevinden op de wegen en gedurende de tijden bedoeld in het eerste lid, het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.
4. De burgemeester kan met het oog op de in artikel 3:13, tweede lid, genoemde belangen personen aan wie ten minste eenmaal een bevel is gegeven als bedoeld in het derde lid bij besluit verbieden zich gedurende bepaalde termijn, anders dan in een openbaar middel van vervoer, te bevinden op of aan de wegen en op de tijden bedoeld in het eerste lid.
5. De burgemeester beperkt het in het vierde lid genoemde verbod indien dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk is.
6. Het is verboden zich te gedragen in strijd met een door de burgemeester opgelegd verbod als bedoeld in het vierde lid.

Artikel 3:10 Sekswinkels

(Vervallen)

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
 - a. indien het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
 - b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gestelde regels.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

AFDELING 3. BESLISSINGSTERMIJN; WEIGERINGSGRONDEN

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, wordt geweigerd indien:
 - a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:5 gestelde eisen;
 - b. de vestiging of de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, stadsvernieuwingsplan of leefmilieuverordening;
 - c. er aanwijzingen zijn dat in de seksinrichting of het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.
2. In afwijking van artikel 1:8 kan de vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid, worden geweigerd in het belang van:
 - a. de openbare orde;
 - b. het voorkomen of beperken van overlast;
 - c. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
 - d. de veiligheid van personen of goederen;
 - e. de verkeersvrijheid of -veiligheid;
 - f. de gezondheid of zedelijkheid;
 - g. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

AFDELING 4. BEËINDIGING EXPLOITATIE; WIJZIGING BEHEER

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:1, onder g, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

AFDELING 5. OVERGANGSBEPALING

(Vervallen)

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUURSCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1. GELUIDHINDER EN VERLICHTING

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. Besluit: het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer;
- b. inrichting: inrichting type A of type B als bedoeld in het Besluit;
- c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
- d. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;
- e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
- f. geluidsgevoelige gebouwen: woningen en gebouwen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige gebouwen met uitzondering van gebouwen behorende bij de betreffende inrichting;
- g. geluidsgevoelige ruimte: ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, alsmede een keuken van tenminste 11 m²;
- h. geluidsgevoelige terreinen: terreinen die op grond van artikel 1 van de Wet geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige terreinen met uitzondering van terreinen behorende bij de betreffende inrichting;
- i. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt;
- j. HRMI-99: Handleiding meten en rekenen industrielawaai, van het ministerie VROM, uitgave 1999.

Artikel 4:1a Wijze van geluidmeten

- 1. Metingen en berekeningen ter controle van de in artikel 4:2 en 4:3 genoemde geluidniveaus vinden plaats overeenkomstig de HRMI-99.
- 2. In tegenstelling tot de HRMI-99 worden op het gemeten signaal in dB(A) of dB(C) geen correcties meer toegepast.
- 3. In tegenstelling tot de HRMI-99 mogen metingen ook uitgevoerd worden met een, volgens de specificaties van IEC-publicatie 651: 1979, type 2 geluidniveaumeter.
- 4. Metingen in de buitenlucht vinden plaats op een hoogte van minimaal 1,5 m en maximaal 2 m boven plaatselijk maaiveld.
- 5. In geval het geluidniveau op de gevel van een geluidgevoelig gebouw wordt vastgesteld, wordt de gevel op de begane grond ook als gevel van het geluidgevoelig gebouw gezien, als geluidgevoelige ruimten slechts op de hoger gelegen etages aanwezig zijn.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 4.113, eerste lid, van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer van de volgende dorpen: Sassenheim, Voorhout of Warmond.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Het college kan wanneer een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.
6. Het equivalente geluidsniveau $L_{eq,T}$ veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 80 dB(A) en 95 dB(C), gemeten op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen.
7. In geval er in- en aanpandige woningen zijn mag het equivalente geluidsniveau L_{Aeq} veroorzaakt door de inrichting, niet meer bedragen dan 60 dB(A) in een geluidsgevoelige ruimte van de woning.
8. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, binnen de bebouwing van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - van zondag tot en met donderdag uiterlijk om 24.00 uur beëindigd en op zaterdagnacht (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondagnacht (de nacht van zaterdag op zondag) uiterlijk om 00.30 uur.
9. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, op het buitenterrein van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - uiterlijk om 23.00 uur beëindigd.
10. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid kan het college afwijken van de in het zesde lid genoemde geluidsnormen en van de in het achtste en negende lid bepaalde eindtijden.

Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan maximaal 4 incidentele festiviteiten per kalenderjaar te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal 4 incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 4.113, eerste lid, van het Besluit niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit het college daarvan in kennis heeft gesteld.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van een kennisgeving.
4. De kennisgeving wordt geacht te zijn gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De kennisgeving wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Het equivalente geluidsniveau $L_{eq,T}$ veroorzaakt door de inrichting bedraagt niet meer dan 80 dB(A) en 95 dB(C), gemeten op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen.
7. In geval er in- en aanpandige woningen zijn mag het equivalente geluidsniveau L_{Aeq} veroorzaakt door de inrichting, niet meer bedragen dan 60 dB(A) in een geluidsgevoelige ruimte van de woning.
8. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, binnen de bebouwing van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit - van zondag tot en met donderdag uiterlijk om 24.00 uur beëindigd en op zaterdagnacht (de nacht van

- vrijdag op zaterdag) en zondagnacht (de nacht van zaterdag op zondag) uiterlijk om 00.30 uur.
9. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid wordt het, op het buitenterrein van de inrichting, ten gehore brengen van extra muziek – hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit – uiterlijk om 23.00 uur beëindigd.
 10. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid binnen de bebouwing van de inrichting na 23.00 uur blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.
 11. Het college kan afwijken van de in het zesde lid genoemde geluidsnormen en van de in het achtste en negende lid bepaalde eindtijden.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten

(Vervallen)

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

(Vervallen)

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of het Besluit in de open lucht toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het college kan nadere regels stellen ten aanzien van bouwwerkzaamheden.
4. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de Provinciale milieuverordening.

AFDELING 2. BODEM-, WEG- EN MILIEUVERONTREINIGING

Artikel 4:7 Straatvegen

(Vervallen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

AFDELING 3. HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Artikel 4:10 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - a. houtopstand: hakhout, een houtwal, landschappelijke hagen of een of meer bomen;
 - b. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegde gezag te vellen of te doen vellen:
 - a. door het college als beschermingswaardig aangewezen houtopstanden.
 - b. gemeentelijke bomen met een dwarsdoorsnede van de stam vanaf 20 cm op 1,3 meter boven het maaiveld.
2. De vergunning kan worden geweigerd op grond van:
 - a. de natuurwaarde van de houtopstand;
 - b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
 - c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
 - d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
 - e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
 - f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
3. Het bevoegde gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.

Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege

(vervallen)

Artikel 4:12a Bijzondere vergunningvoorschriften

1. De vergunning vervalt 1 jaar nadat de vergunning definitief is geworden.
2. Een vergunning wordt verleend onder de standaardvoorwaarde van feitelijk niet-gebruik tot het moment van definitief worden van de vergunning, oftewel tot het moment dat:
 - a. de bezwaar- of beroepstermijn voor derden is verstreken zonder dat bezwaar of beroep is ingediend;
 - b. beslist is op een verzoek om een voorlopige voorziening;
 - c. beslist is op het beroep van derden en geen verzoek tot voorlopige voorziening is gedaan.

AFDELING 4. MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

1. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht en buiten de weg gelegen in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
 - a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
 - b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
 - c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, indien het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel;

- d. mestopslag, gierkelder of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats een bepaald voorwerp of bepaalde stof: op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben.
3. Het college kan bij de aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid nadere regels stellen.
4. Het in dit artikel bepaalde geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet ruimtelijke ordening of de Provinciale Verordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

(Vervallen)

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.

Artikel 4:16 Vergunningsplicht lichtreclame

(Vervallen)

AFDELING 5. KAMPEREN BUITEN KAMPEERTERREINEN

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: Een onderkomen of voertuig waarvoor geen bouwvergunning in de zin van artikel 40 van de Woningwet is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het eerste lid.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8. kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van:
 - a. de bescherming van natuur en landschap;
 - b. de bescherming van een stadsgezicht.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid.

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING DER GEMEENTE

AFDELING 1. PARKEEREXCESSEN

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. voertuigen: voertuigen als bedoeld in artikel 1, onder al, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990) met uitzondering van kleine wagens zoals: kruiwagens, kinderwagens en rolstoelen;
- b. parkeren: parkeren als bedoeld in artikel 1, onder ac, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990).

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
 - a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen;
 - b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
 - a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden;
 - b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
 - a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
 - b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen

1. Het is verboden op een door het college aangewezen weg een voertuig te parkeren met het kennelijke doel het te koop aan te bieden of te verhandelen.
2. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
 - a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente;
 - b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Provinciaal wegenreglement of de Provinciale landschapsverordening.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het college aangewezen weg, waar dit parkeren naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet ten behoeve van het laden en lossen:
 - a. gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse nodig is;
4. Het college kan, anders dan voor laden en lossen, van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden ontheffing verlenen.
 5. Het college kan gebieden aanwijzen waar alleen geparkeerd mag worden door vrachtwagens.

Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op

- hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

(Vervallen)

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.
2. Dit verbod is niet van toepassing:
 - a. op de weg;
 - b. op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden door of vanwege de overheid;
 - c. op voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het college kan op de weg gelegen plaatsen aanwijzen waar het in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, verboden is fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het college kan openbare (brom)fietsstallingsgebieden aanwijzen waar het, in het belang van het beheer van de openbare ruimte, verboden is een fiets of bromfiets langer dan een door het college te bepalen periode onafgebroken te stallen.

AFDELING 2. COLLECTEREN

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden.
2. Onder een inzameling van geld of goederen wordt mede verstaan: het bij het aanbieden van goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, dan wel bij het aanbieden van diensten aanvaarden van geld of goederen, indien daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling die in besloten kring gehouden wordt.

AFDELING 3. VENTEN

Artikel 5:14 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis;
2. Onder venten wordt niet verstaan:

- a. het aan huis afleveren van goederen door of vanwege degene die dit doet ter exploitatie van zijn winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
- b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet of op snuffelmarkten als bedoeld in artikel 5:22;
- c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17.

Artikel 5:15 Ventverbod

- 1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
- 2. Het is verboden te venten op zondagen en maandag t/m zaterdag tussen 20.00 uur en 08.00 uur.
- 3. Het verbod als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet.

Artikel 5:16 Venten met gedrukte stukken

- 1. Het verbod als bedoeld in artikel 5:15, eerste lid geldt niet voor venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
- 2. Het college kan de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in het eerste lid beperken door een verbod in te stellen:
 - a. op door het college aangewezen openbare plaatsen, of
 - b. voor bepaalde dagen en uren.
- 3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het tweede lid.

AFDELING 4. STANDPLAATSEN

Artikel 5:17 Begripsbepaling

- 1. In deze afdeling wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
- 2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
 - a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet;
 - b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

- 1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
- 2. Het college weigert de vergunning wegens strijd met een geldend bestemmingsplan.
- 3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd:
 - a. indien de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan eisen van redelijke welstand;
 - b. indien als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het verlenen van de vergunning voor een standplaats voor het verkopen van goederen een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende

Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Het verbod van artikel 5:18, eerste lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of het Provinciaal wegenreglement.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, derde lid, onder a, geldt niet voor bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht

(Vervallen)

AFDELING 5. SNUFFELMARKTEN

Artikel 5:22 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder snuffelmarkt: een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incurante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf een standplaats.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
 - a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemeentewet;
 - b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod geldt niet voor ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning wegens strijd met een geldend bestemmingsplan.

AFDELING 6. OPENBAAR WATER

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden zonder vergunning van het college een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben.
2. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.

3. Het is verboden op, in of boven openbaar water voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien deze door hun omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar opleveren voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
4. De verboden in het eerste en derde lid gelden niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het is verboden met een woonschip te varen, te ankeren, aan te leggen of ligplaats in te nemen door, in of aan een rietkraag, alsmede binnen een strook van twee meter vanaf de rietkraag.
3. Onder rietkraag wordt verstaan: een van een water of oever deel uitmakende oppervlakte van tenminste 1 m², welke is begroeid met riet, biezen, lisdodden en/of andere helofyten.
4. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
5. Het verbod in het eerste en tweede lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Provinciale landschapsverordening, de gemeentelijke Woonschepenverordening of de gemeentelijke Pleziervaartuigenverordening.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

1. Onverminderd het krachtens het tweede lid van artikel 5:25 bepaalde kan het college aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Provinciale landschapsverordening, de gemeentelijke Woonschepenverordening of de gemeentelijke Pleziervaartuigenverordening.

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

Het is verboden een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen in strijd met het krachtens artikel 5:26, tweede lid bepaalde. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de gemeentelijke Woonschepenverordening of de gemeentelijke Pleziervaartuigenverordening.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Provinciale vaarwegenverordening.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

AFDELING 7. CROSSTERREINEN EN GEMOTORISEERD EN RUITERVERKEER IN NATUURGEBIEDEN

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onderdeel z, en een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onderdeel i van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen:
 - a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
 - b. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
 - c. in het belang van de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt dat onder weg verstaan wat artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994 daaronder verstaat.
4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onder z, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onder i, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 of met een fiets of een paard.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het in het eerste lid gestelde verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen:
 - a. in het belang van het voorkomen van overlast;
 - b. in het belang van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
 - c. in het belang van de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:
 - a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;
 - b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
 - c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
 - d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
 - e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt voorts niet:
 - a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
 - b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

AFDELING 8. VERBOD VUUR TE STOKEN

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Het verbod geldt niet voorzover het betreft:
 - a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
 - b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, indien geen afvalstoffen worden verbrand;
 - c. vuur voor koken, bakken en braden, voorzover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.
3. Het college kan van dit verbod ontheffing verlenen.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod geldt niet voorzover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Provinciale milieuverordening.

AFDELING 9. VERSTROOIING VAN AS

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder incidentele asverstrooiing: het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op andere plaatsen dan:
 - a. Park Rusthof;
 - b. Terweegen Park;
 - c. Het stiltegebied op Koudenhoorn;
 - d. Park Overbos te Voorhout;
 - e. De Kagerplassen.
2. Het college kan een besluit nemen waarin de plaatsen genoemd in het eerste lid voor een bepaalde termijn worden onttrokken aan de mogelijkheid voor asverstrooiing.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorgdraagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod voor het verstrooien op andere plaatsen dan op de plaatsen genoemd in het eerste lid.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden indien daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

HOOFDSTUK 6. STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6:1 Strafbepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie: artikel

2:10 (m.u.v. het vierde lid)

2:12

2:18 en 2:19

2:23

2:25 t/m 2:26

2:29

2:31

2:33

2:39

2:41 en 2:42

2:47 t/m 2:49

2:51 en 2:52

2:58

2:64

2:73 t/m 2:74 b

2:78

3:4

3:6

3:8 en 3:9

3:11

4:8

4:13

4:15

5:2

5:4 t/m 5:13

5:15 en 5:16

5:18 en 5:19

5:23 t/m 5:30

5:32 en 5:33

2. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie: artikel

2:1

2:6

2:16

2:22

2:43 t/m 2:45

2:50

2:57

2:59 en 2:60

2:65

4:6

4:18

5:3

5:31

5:34

5:36 en 5:37

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast: de Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA), politie, de havenmeester en de marktmeester.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene plaatselijke verordening voor de gemeente Teylingen 20~~11~~¹⁰⁷ wordt ingetrokken
2. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die waarop zij is bekendgemaakt.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, eerste lid, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening Teylingen.
Aldus vastgesteld in de vergadering van ... [datum]

de raad van ...

de griffier

de burgemeester

ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING

TRANSPONERINGSTABELLEN

De nummering van dit model wijkt op enkele plaatsen sterk af van de nummering van de vorige versie. Om de aansluiting tussen de versies gemakkelijker te maken, zijn hieronder transponeringstabellen opgenomen.

Van deze versie naar vorige versie

artikel huidige versie	vorige versie
Artikel 1:1 Begripsbepalingen	1.1
Artikel 1:2 Beslistermijn	1.2
Artikel 1:3 Indiening aanvraag	1.3
Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen	1.4
Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing	1.5
Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing	1.6
Artikel 1:7 Termijnen	1.7
Artikel 1:8 Weigeringsgronden	1.8
Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregelgheden	2.1.1.1
Artikel 2:2 Optochten	2.1.2.1
Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen	2.1.2.2
Artikel 2:4 Afwijking termijn	2.1.2.3
Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens	2.1.2.4
Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen	2.1.3.1
Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.	2.1.4.1
Artikel 2:8 Dienstverlening	2.1.4.2
Artikel 2:9 Straatartiest	2.1.4.3
Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan	2.1.5.1
Artikel 2:11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg	2.1.5.2
Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg	2.1.5.3
Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid	2.1.6.1
Artikel 2:14 Winkelwagentjes	2.1.6.2
Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp	2.1.6.3
Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.	2.1.6.4
Artikel 2:17 Kelderingen e.d.	2.1.6.5
Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen	2.1.6.6
Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp	2.1.6.7
Artikel 2:20 Vallende voorwerpen	2.1.6.8
Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting	2.1.6.9
Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn	2.1.6.10
Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs	2.1.6.11

Artikel 2:24 Begripsbepaling	2.2.1
Artikel 2:25 Evenement	2.2.2
Artikel 2:26 Ordeverstoring	2.2.3
Artikel 2:27 Begripsbepalingen	2.3.1.1
Artikel 2:28 Exploitatievergunning horecabedrijf	2.3.1.2
Artikel 2:29 Sluitingstijd	2.3.1.4
Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting	2.3.1.5
Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf	2.3.1.6
Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven	2.5.5
Artikel 2:33 Ordeverstoring	2.3.1.7
Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan	2.3.1.8
Artikel 2:35 Begripsbepaling	2.3.2.1
Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie	2.3.2.2
Artikel 2:37 Nachregister	2.3.2.3
Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachregister	2.3.2.4
Artikel 2:39 Speelgelegenheden	2.3.3.1
Artikel 2:40 Speelautomaten	2.3.3.2
Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal	2.4.1
Artikel 2:42 Plakken en kladden	2.4.2
Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.	2.4.3
Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen	2.4.4
Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.	2.4.5
Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.	2.4.6
Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen	2.4.7
Artikel 2:48 Verboden drankgebruik	2.4.8
Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen	2.4.9
Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten	2.4.10
Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.	2.4.11
Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.	2.4.12
Artikel 2:53 Bespieden van personen	2.4.13
Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur	2.4.14
Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren	2.4.15
Artikel 2:56 Alarminstallaties	2.4.16
Artikel 2:57 Loslopende honden	2.4.17
Artikel 2:58 Verontreiniging door honden	2.4.18
Artikel 2:59 Gevaarlijke honden	2.4.19
Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren	2.4.20
Artikel 2:61 Wilde dieren	2.4.21
Artikel 2:62 Loslopend vee	2.4.22
Artikel 2:63 Duiven	2.4.23
Artikel 2:64 Bijen	2.4.24
Artikel 2:65 Bedelarij	2.4.25
Artikel 2:66 Begripsbepaling	2.5.1
Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister	2.5.2
Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht	2.5.3
Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen	2.5.4
Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven	2.5.5

Artikel 2:71 Begripsbepalingen	2.6.1
Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen	2.6.2
Artikel 2:73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling	2.6.3
Artikel 2:74 Drugshandel op straat	2.7.1
Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding	2.8.1
Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden	2.9.1
Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen	2.10.1
Artikel 3:1 Begripsbepalingen	3.1.1
Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan	3.1.2
Artikel 3:3 Nadere regels	3.1.3
Artikel 3:4 Seksinrichtingen	3.2.1
Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder	3.2.2
Artikel 3:6 Sluitingstijden	3.2.3
Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting	3.2.4
Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder	3.2.5
Artikel 3:9 Straatprostitutie	3.2.6
Artikel 3:10 Sekswinkels	3.2.7
Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke	3.2.8
Artikel 3:12 Beslissingstermijn	3.3.1
Artikel 3:13 Weigeringsgronden	3.3.2
Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie	3.4.1
Artikel 3:15 Wijziging beheer	3.4.2
Artikel 3:16 Overgangsbepaling	3.5.1
Artikel 4:1 Begripsbepalingen	4.1.1
Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten	4.1.2
Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten	4.1.3
Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten	4.1.4
Artikel 4:5 Onversterkte muziek	
Artikel 4:6 Overige geluidhinder [4.1.5]	4.1.5
Artikel 4:7 Straatvegen [4.2.1]	4.2.1
Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen [4.2.2]	4.2.2
Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen [4.2.3]	4.2.3
Artikel 4:10 Begripsbepalingen	4.3.1
Artikel 4:11 Kapvergunning	4.3.2
Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege	4.3.3
Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.	4.4.1
Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen	4.4.1a
Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame	4.4.2
Artikel 4:16 Vergunningsplicht lichtreclame	4.4.3
Artikel 4:17 Begripsbepaling	4.5.1
Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen	4.5.2
Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen	4.5.3
Artikel 5:1 Begripsbepalingen	5.1.1
Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.	5.1.2
Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen	5.1.2a

Artikel 5:4 Defecte voertuigen	5.1.3
Artikel 5:5 Voertuigwrakken	5.1.4
Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.	5.1.5
Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen	5.1.6
Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen	5.1.7
Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen	5.1.8
Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen	5.1.9
Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen	5.1.10
Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets	5.1.11
Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen	5.2.1
Artikel 5:14 Begripsbepaling	
Artikel 5:15 Ventverbod	5.2.2.2
Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting	5.2.2.3
Artikel 5:17 Begripsbepaling	5.2.3.1
Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden	5.2.3.2
Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende	5.2.3.3
Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen	5.2.3.4
Artikel 5:22 Begripsbepaling	5.2.4
Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt	5.2.5
Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water	5.3.1
Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen	5.3.2
Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats	5.3.3
Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats	5.3.4
Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken	5.3.5
Artikel 5:29 Reddingsmiddelen	5.3.6
Artikel 5:30 Veiligheid op het water	5.3.7
Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen	5.3.8
Artikel 5:32 Crossterreinen	5.4.1
Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden	5.4.2
Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken	5.5.1
Artikel 5:35 Begripsbepaling	5.6.1
Artikel 5:36 Verboden plaatsen	5.6.2
Artikel 5:37 Hinder of overlast	5.6.3
Artikel 6:1 Strafbepaling	6.1
Artikel 6:2 Toezichthouders	6.2
Artikel 6:3 Binnentreden woningen	6.3
Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening	6.4
Artikel 6:5 Overgangsbepaling	6.5
Artikel 6:6 Citeertitel	6.6

Van vorige versie naar huidige versie

vorige versie	artikel huidige versie
	Artikel 4:5 Onversterkte muziek
	Artikel 5:14 Begripsbepaling
1.1	Artikel 1:1 Begripsbepalingen
1.2	Artikel 1:2 Beslistermijn
1.3	Artikel 1:3 Indiening aanvraag

1.4	Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen
1.5	Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing
1.6	Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing
1.7	Artikel 1:7 Termijnen
1.8	Artikel 1:8 Weigeringsgronden
2.1.1.1	Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden
2.1.2.1	Artikel 2:2 Optochten
2.1.2.2	Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen
2.1.2.3	Artikel 2:4 Afwijking termijn
2.1.2.4	Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens
2.1.3.1	Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen
2.1.4.1	Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.
2.1.4.2	Artikel 2:8 Dienstverlening
2.1.4.3	Artikel 2:9 Straatartiest
2.1.5.1	Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan
2.1.5.2	Artikel 2:11 Aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg
2.1.5.3	Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg
2.1.6.1	Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid
2.1.6.2	Artikel 2:14 Winkelwagentjes
2.1.6.3	Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp
2.1.6.4	Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.
2.1.6.5	Artikel 2:17 Kelderingen e.d.
2.1.6.6	Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen
2.1.6.7	Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp
2.1.6.8	Artikel 2:20 Vallende voorwerpen
2.1.6.9	Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting
2.1.6.10	Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn
2.1.6.11	Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs
2.2.1	Artikel 2:24 Begripsbepaling
2.2.2	Artikel 2:25 Evenement
2.2.3	Artikel 2:26 Ordeverstoring
2.3.1.1	Artikel 2:27 Begripsbepalingen
2.3.1.2	Artikel 2:28 Exploitatievergunning horecabedrijf
2.3.1.4	Artikel 2:29 Sluitingstijd
2.3.1.5	Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting
2.3.1.6	Artikel 2:31 Aanwezigheid in gesloten horecabedrijf
2.3.1.7	Artikel 2:33 Ordeverstoring
2.3.1.8	Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan
2.3.2.1	Artikel 2:35 Begripsbepaling
2.3.2.2	Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie
2.3.2.3	Artikel 2:37 Nachregister
2.3.2.4	Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachregister
2.3.3.1	Artikel 2:39 Speelgelegenheden
2.3.3.2	Artikel 2:40 Speelautomaten
2.4.1	Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal
2.4.2	Artikel 2:42 Plakken en kladden

2.4.3	Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap e.d.
2.4.4	Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen
2.4.5	Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen e.d.
2.4.6	Artikel 2:46 Rijden over bermen e.d.
2.4.7	Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen
2.4.8	Artikel 2:48 Verboden drankgebruik
2.4.9	Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen
2.4.10	Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten
2.4.11	Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen e.d.
2.4.12	Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein e.d.
2.4.13	Artikel 2:53 Bepieden van personen
2.4.14	Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur
2.4.15	Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren
2.4.16	Artikel 2:56 Alarminstallaties
2.4.17	Artikel 2:57 Loslopende honden
2.4.18	Artikel 2:58 Verontreiniging door honden
2.4.19	Artikel 2:59 Gevaarlijke honden
2.4.20	Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren
2.4.21	Artikel 2:61 Wilde dieren
2.4.22	Artikel 2:62 Loslopend vee
2.4.23	Artikel 2:63 Duiven
2.4.24	Artikel 2:64 Bijen
2.4.25	Artikel 2:65 Bedelarij
2.5.1	Artikel 2:66 Begripsbepaling
2.5.2	Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister
2.5.3	Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437ter van het Wetboek van Strafrecht
2.5.4	Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen
2.5.5	Artikel 2:32 Handel in horecabedrijven
2.5.5	Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven
2.6.1	Artikel 2:71 Begripsbepalingen
2.6.2	Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen
2.6.3	Artikel 2:73 Bezigen van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling
2.7.1	Artikel 2:74 Drugshandel op straat
2.8.1	Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding
2.9.1	Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden
2.10.1	Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen
3.1.1	Artikel 3:1 Begripsbepalingen
3.1.2	Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan
3.1.3	Artikel 3:3 Nadere regels
3.2.1	Artikel 3:4 Seksinrichtingen
3.2.2	Artikel 3:5 Gedragseisen exploitant en beheerder
3.2.3	Artikel 3:6 Sluitingstijden
3.2.4	Artikel 3:7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting
3.2.5	Artikel 3:8 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder
3.2.6	Artikel 3:9 Straatprostitutie
3.2.7	Artikel 3:10 Sekswinkels

3.2.8	Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke
3.3.1	Artikel 3:12 Beslissingstermijn
3.3.2	Artikel 3:13 Weigeringsgronden
3.4.1	Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie
3.4.2	Artikel 3:15 Wijziging beheer
3.5.1	Artikel 3:16 Overgangsbepaling
4.1.1	Artikel 4:1 Begripsbepalingen
4.1.2	Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten
4.1.3	Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten
4.1.4	Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten
4.1.5	Artikel 4:6 Overige geluidhinder [4.1.5]
4.2.1	Artikel 4:7 Straatvegen [4.2.1]
4.2.2	Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen [4.2.2]
4.2.3	Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen [4.2.3]
4.3.1	Artikel 4:10 Begripsbepalingen
4.3.2	Artikel 4:11 Kapvergunning
4.3.3	Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege
4.4.1	Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.
4.4.1a	Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen
4.4.2	Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame
4.4.3	Artikel 4:16 Vergunningsplicht lichtreclame
4.5.1	Artikel 4:17 Begripsbepaling
4.5.2	Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen
4.5.3	Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen
5.1.1	Artikel 5:1 Begripsbepalingen
5.1.2	Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.
5.1.2a	Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen
5.1.3	Artikel 5:4 Defecte voertuigen
5.1.4	Artikel 5:5 Voertuigwrakken
5.1.5	Artikel 5:6 Kampeermiddelen e.a.
5.1.6	Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen
5.1.7	Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen
5.1.8	Artikel 5:9 Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen
5.1.9	Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen
5.1.10	Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen
5.1.11	Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets
5.2.1	Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen
5.2.2.2	Artikel 5:15 Ventverbod
5.2.2.3	Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting
5.2.3.1	Artikel 5:17 Begripsbepaling
5.2.3.2	Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden
5.2.3.3	Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende
5.2.3.4	Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen
5.2.4	Artikel 5:22 Begripsbepaling
5.2.5	Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt
5.3.1	Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

5.3.2	Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen
5.3.3	Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats
5.3.4	Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats
5.3.5	Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken
5.3.6	Artikel 5:29 Reddingsmiddelen
5.3.7	Artikel 5:30 Veiligheid op het water
5.3.8	Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen
5.4.1	Artikel 5:32 Crossterreinen
5.4.2	Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden
5.5.1	Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken
5.6.1	Artikel 5:35 Begripsbepaling
5.6.2	Artikel 5:36 Verboden plaatsen
5.6.3	Artikel 5:37 Hinder of overlast
6.1	Artikel 6:1 Strafbepaling
6.2	Artikel 6:2 Toezichthouders
6.3	Artikel 6:3 Binnentreden woningen
6.4	Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening
6.5	Artikel 6:5 Overgangsbepaling
6.6	Artikel 6:6 Citeertitel

Hieronder volgt de toelichting op de artikelen van de APV van Teylingen 2012. Bij de artikelen is de toelichting op de modelverordening van de VNG onverkort van toepassing, tenzij anders is aangegeven.

Artikelsgewijs toelichting

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In de begripsbepalingen is het begrip "weg", dat zo ruim was gedefinieerd dat daar praktisch de hele openbare ruimte onder viel, teruggebracht tot de weg in de zin van de Wegenverkeerswet 1994. Waar een artikel meer wil regelen dan alleen voor de weg, is het begrip "openbare plaats" gebruikt.

In verband met artikel 2:42 is het begrip 'aanplakgelegenheden' toegevoegd aan de begripsbepalingen. In Teylingen worden ook zuilen en andere objecten gebruikt. Om de zuilen en andere objecten te kunnen blijven gebruiken is het begrip 'aanplakgelegenheden' toegevoegd. Het graffitiwijderings- en wildplakbeleid van Teylingen is van toepassing op de aanplakgelegenheden.

Toevoeging op toelichting modelverordening van de VNG na de toelichting op onderdeel i. (Handelsreclame):

In dit artikel is met de term "bevoegd gezag" aangehaakt bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Die is van toepassing op de vergunning voor aanleg of veranderen van een weg (artikel 2:11) en het vellen van houtopstanden (artikel 4:11). De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo, en de vergunning voor het vellen van houtopstanden in artikel 2.2, eerste lid onder g. De Wabo kan ook van toepassing zijn op het gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, namelijk als het gaat om het opslaan van roerende zaken (artikel 2:10). De ontheffing voor het opslaan van roerende zaken is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid, onder j en k van de Wabo.

De omgevingsvergunning wordt door één bevoegd gezag beoordeeld en doorloopt één procedure. De beslissing op de aanvraag kent ook één procedure van rechtsbescherming. Het bevoegd gezag is in de meeste gevallen het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het project in hoofdzaak zal worden verricht. In een beperkt aantal gevallen berust de bevoegdheid tot toestemmingsverlening niet bij het College van burgemeester en wethouders, maar bij het College van gedeputeerde staten en in enkele gevallen bij een Minister. Het bevoegd gezag is integraal verantwoordelijk voor het te nemen besluit en is tevens belast met de bestuursrechtelijke handhaving. Zie verder ook de toelichting bij de artikelen 2:10, 2:11 en 4:11 van deze verordening.

Daarnaast komt in de APV op verschillende plaatsen de term "bevoegd bestuursorgaan" voor. Daarmee wordt dan bedoeld op ofwel het College van burgemeester en wethouders, ofwel de burgemeester. De Wabo brengt hierin geen verandering.

Artikel 1:2 Beslistermijn

Lid 3 is toegevoegd zodat de beslistermijn is afgestemd op de beslistermijn zoals vermeld in artikel 3:12. De voorbereiding van een besluit op een aanvraag om vergunning voor het exploiteren van een seksinrichting kan complex van aard zijn, waardoor een uitzondering op de beslistermijn geoorloofd is. Het prostitutiebeleid van Teylingen moet nog vorm krijgen, dit beleid wordt van toepassing op de seksinrichtingen.

Het eerste en tweede lid is ook niet van toepassing op artikel 2:25a Aanvraag vergunning voor het houden van een circus of kermis (speelvergunning). De Europese Dienstenrichtlijn is van toepassing op de selectieprocedure voor het verlenen van een speelvergunning voor het houden van een circus of kermis. De aanvragen voor een vergunning voor het houden van een circus of kermis kan op elk gewenst moment vóór 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, ingediend worden (artikel 2:25a lid 1). Dit betekent dat in het kader van de Wet dwangsom en beroep de beslistermijn op deze aanvragen aangepast moet worden om een eerlijke behandeling van alle aanvragen te waarborgen. Indien het artikel niet als uitzondering op artikel 1:2 wordt opgenomen, moet binnen de gestelde termijn op de aanvraag besloten worden om een boete te voorkomen bij een latere beslissing. In artikel 2:25a is te zien dat er uiterlijk 1

november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, besloten wordt op een aanvraag.

Toevoeging op toelichting modelverordening van de VNG na de laatste alinea van de toelichting op artikel 1:2 (Opschorting van de termijn):

Wabo

De tekst van het eerste lid is in overeenstemming gebracht met die van artikel 3.9, eerste lid van de Wabo. Inhoudelijk is er niets veranderd.

Het vierde lid is toegevoegd omdat artikel 3.9, tweede lid van de Wabo bepaalt dat de beslistermijn niet met acht, maar slechts met zes weken kan worden verlengd. De wegaanlegvergunning (art 2:11) en de kapvergunning (art 4:11) vallen onder de Wabo. De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo, en de vergunning voor het vellen van houtopstanden in artikel 2.2, eerste lid onder g. De Wabo kan ook van toepassing zijn op het gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, namelijk als het gaat om het opslaan van roerende zaken (artikel 2:10). De ontheffing voor het opslaan van roerende zaken is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid, onder j en k van de Wabo.

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning of ontheffing die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor, Staatscourant 2010-5162). De algemene indieningsvereisten staan in artikel 1.3 Mor, dat luidt als volgt:

Artikel 1.3 Indieningsvereisten bij iedere aanvraag

1. In de aanvraag vermeldt de aanvrager:
 - a. de naam, het adres en de woonplaats van de aanvrager, alsmede het elektronisch adres van de aanvrager, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
 - b. het adres, de kadastrale aanduiding dan wel de ligging van het project;
 - c. een omschrijving van de aard en omvang van het project;
 - d. indien de aanvraag wordt ingediend door een gemachtigde: zijn naam, adres en woonplaats, alsmede het elektronisch adres van de gemachtigde, indien de aanvraag met een elektronisch formulier wordt ingediend;
 - e. indien het project wordt uitgevoerd door een ander dan de aanvrager: zijn naam, adres en woonplaats.
2. De aanvrager voorziet de aanvraag van een aanduiding van de locatie van de aangevraagde activiteit of activiteiten. Deze aanduiding geschiedt met behulp van een situatietekening, kaart, foto's of andere geschikte middelen.
3. De aanvrager doet bij de aanvraag een opgave van de kosten van de te verrichten werkzaamheden.

In Hoofdstuk 7 van de Mor staan nog bijzondere indieningsvereisten. Daarvan zijn in het kader van de APV alleen die voor het vellen van houtopstanden van belang. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 4:11.

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

Er moet vaak advies gevraagd worden voordat een vergunning of ontheffing verleend kan worden. Hierbij gaat het om zowel intern als extern advies. De ervaring leert dat het vragen van advies meestal twee weken inneemt. Hiernaast komt het voor dat het college moet besluiten of de vergunning of ontheffing verleend wordt.

Er moet opgemerkt worden dat de bewoordingen van het artikel ("kan") laten uitkomen dat niet iedere te laat ingediende aanvraag buiten behandeling hoeft te worden gesteld. Een aanvraag zal alleen buiten behandeling worden gesteld als het echt nodig is. Hiernaast kan op deze manier worden voorkomen dat aanvragers onzorgvuldig omgaan met het tijdig indienen van een aanvraag.

Artikel 1:4 t/m 1:8

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 1:9 Vergunning van rechtswege verleend en artikel 1:10 Vergunning niet van rechtswege verleend

Als gevolg van de Europese Dienstenrichtlijn (Richtlijn 2006/123/EG) dienen voor vergunningsstelsels die onder de reikwijdte van de richtlijn vallen expliciet te worden aangegeven wanneer de Lex Silencio Positivo (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) op die vergunningsstelsels van toepassing is. Dit betekent dat een vergunning van rechtswege is verleend indien er niet tijdig besloten is op een aanvraag. Alleen vanwege dwingende redenen van algemeen belang kan van de Lex Silencio Positivo worden afgezien.

De VNG heeft aangegeven voor welke vergunningsstelsels in de modelverordening van de APV de Lex Silencio Positivo van toepassing is, en bij welke hiervan om dwingende redenen van algemeen belang van de Lex Silencio Positivo is afgezien. Deze keuze wordt in de bijbehorende toelichting van de VNG gemotiveerd. Het voorstel en bijbehorende toelichting van de VNG is bekeken door juridische zaken en overgenomen in de APV van Teylingen. Omdat het belangrijk is te motiveren waarom er in bepaalde gevallen wordt afgeweken van invoering van de Lex Silencio Positivo, wordt bij de toelichting op de aangegeven artikelen hierover een paragraaf toegevoegd.

Artikel 2:1 t/m 2:8

Artikel 2:1

Hier is de term "bevoegd gezag" vervangen door "bevoegde bestuursorgaan".

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG bij artikel 2:6 aan het eind van de toelichting, voor de paragraaf "jurisprudentie":

Wabo

Het verspreiden van gedrukte stukken valt niet onder de Wabo, ook niet als daar een element van handelsreclame in zit.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:9 Straatartiest

De openbare plaatsen kunnen worden aangewezen in het belang van de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en milieu. Voor het aanwijzen van plaatsen moeten er dwingende redenen van algemeen belang zijn. Hiernaast moet een weigering om ontheffing in verband met de openbare orde reëel en onderbouwd zijn.

Lex Silencio Positivo van toepassing (artikel 1:9)

Het aanwijzen van een gebied waar het verboden is als straatartiest op te treden, zal doorgaans op initiatief van het college zelf gebeuren en niet op aanvraag. Mocht er wel een aanvraag aan de orde zijn dan bestaan er geen duidelijke bezwaren tegen een lex silencio positivo. Een ontheffing van het verbod zal vaker op aanvraag gebeuren, maar ook een ambtshalve ontheffing zal voorkomen, bijvoorbeeld bij bepaalde festiviteiten. Ook bij een ontheffing op aanvraag bestaan geen duidelijke bezwaren om van een lex silencio positivo af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt op het gehele artikel van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning van rechtswege is verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

In het kader van deregulering is de vergunningplicht vervangen door een algemeen verbod. Dit betekent dat er geen voorwerpen op of aan de weg geplaatst mogen worden, tenzij voldaan wordt aan de voorwaarden die in het artikel gesteld zijn. Deze afweging dient de burger zelf te maken. Het is niet nodig een vergunning aan te vragen bij de gemeente. Het onterecht plaatsen van voorwerpen op of aan de weg kan gecorrigeerd worden door toezicht achteraf. De verplichting tot betalen van precario voor het gebruik van de openbare grond blijft gelden.

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG aan het eind van de paragraaf "Containers:

Wabo

Het gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie, als bedoeld in dit artikel, kan onder de Wabo vallen, namelijk wanneer dit gebruik bestaat uit de opslag van roerende zaken. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn als op of aan de weg een container wordt geplaatst voor de tijdelijke opslag van puin of bouwmaterialen tijdens een verbouwing. In andere gevallen zal het niet altijd op het eerste gezicht duidelijk zijn of het gaat om opslag van roerende zaken als bedoeld in de Wabo. Het onderscheidend criterium is dat het plaatsen van zaken op de weg bij opslag een tijdelijk karakter heeft: het is de bedoeling dat de opgeslagen zaken ooit ergens anders een al dan niet definitieve bestemming krijgen en aldaar een functie gaan vervullen. Als dat aan de orde is valt die activiteit onder artikel 2.2, eerste lid onder j of onder k van de Wabo. Een ontheffing wordt op grond van artikel 2.2, eerste lid, laatste zinsdeel, van de Wabo aangemerkt als een omgevingsvergunning. Daarom is een nieuw vierde lid ingevoegd, waarin staat dat het bevoegd gezag (ingevolge de definitie in artikel 1 is dat dus het bestuursorgaan als bedoeld in de Wabo) in een dergelijk geval een omgevingsvergunning verleent.

Daarnaast blijft het derde lid gehandhaafd, waarin staat dat het bevoegde bestuursorgaan (i.c. het college of de burgemeester) ontheffing kan verlenen voor gebruik van de weg dat niet valt onder de Wabo, namelijk wanneer het gaat om objecten die bedoeld zijn om ter plaatse blijvend te functioneren. Dat zijn bijvoorbeeld bloembakken, straatmeubilair, terrassen en dergelijke.

Het is niet ondenkbaar dat bij een en hetzelfde project – bijvoorbeeld een grootscheepse restauratie van monumentale panden – zowel de ontheffing van het bevoegd bestuursorgaan (derde lid) als de omgevingsvergunning (vierde lid) nodig is, waarbij dan de situatie kan ontstaan dat er twee bevoegde gezagen zijn. Met het oog op die gevallen kan overwogen worden om met toepassing van artikel 2.2, tweede lid van de Wabo alle activiteiten waarbij voorwerpen op of aan de weg worden geplaatst, onder de Wabo te brengen. Dat heeft als nadeel dat de zwaardere procedure van de Wabo in alle gevallen gevolgd moet worden. De verwachting is dat deze situatie maar heel zelden zal voorkomen en hebben 2.2, tweede lid van de Wabo dan ook niet toegepast.

Artikel 2:11

Aanpassing toelichting van de modelverordening van de VNG:

De tweede paragraaf van de toelichting vervalt.

In de eerste zin van de toelichting bij het eerste lid wordt de zinsnede "ligt een ander motief ten grondslag, namelijk de behoefte" vervangen door: ligt als motief ten grondslag de behoefte"

De laatste alinea van de paragraaf "Algemeen" vervangen door:

Op het aanleggen of veranderen van een weg is artikel 2.2, eerste lid onder d. van de Wabo van toepassing als de activiteit verboden is in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit. Dat betekent dat de termijnen genoemd in artikel 3.9 van de Wabo van toepassing zijn op deze vergunning. De beslistermijn is 8 weken, de verdagingstermijn zes weken. Let wel: indien er meerdere activiteiten worden aangevraagd en er één onder artikel 3.10 van de Wabo valt, dan is de uitgebreide procedure van toepassing (beslistermijn van 6 maanden met een mogelijkheid tot verdagen van zes weken).

De indieningsvereisten voor een aanvraag om een vergunning die onder de Wabo valt, staan in de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor). Het gaat dan om de algemene indieningsvereisten uit artikel 1.3 van de Mor. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 1.2.

Voor het aanleggen of veranderen van een weg zijn in de Mor geen aanvullende indieningsvereisten opgenomen.

In artikel 2:18 van de Wabo is bepaald dat de vergunning alleen kan worden verleend of geweigerd op de gronden vermeld in deze verordening. De weigeringsgronden staan in artikel 1.8 van deze verordening.

Indien de activiteit niet is verboden in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is de Wabo niet van toepassing en is het college bevoegd. Wanneer het gaat om normaal onderhoud van de weg is er ingevolge het derde lid geen vergunning nodig: het college hoeft zichzelf geen vergunning te verlenen. Zie verder de toelichting aldaar.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

In het kader van deregulering is de vergunningplicht vervangen door een meldingssysteem. De aanleg van uitwegen wordt zo veel mogelijk vrij gelaten. Tegelijkertijd wordt voorkomen dat er gevaarlijke of hinderlijke situaties voor het verkeer ontstaan, dat een uitrit op onaanvaardbare manier ten koste gaat van openbaar groen, en desgewenst ook dat een uitweg feitelijk opheffing betekent van parkeerruimte.

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG aan het eind van de toelichting op dit artikel:

De melding van een uitweg valt niet onder de Wabo. Er is immers geen sprake van een vergunning of ontheffing.

Artikel 2:13 t/m 2:21

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn

In de bestemmingsplannen is voor het gebruik van de gronden onder hoogspanningslijnen het bouwen geregeld. Dit artikel waarborgt de veiligheid ten aanzien van objecten die in het artikel genoemd worden.

Artikel 2:23 en 2:24

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:25 Evenement

Er is een vergunning nodig voor het organiseren van een evenement. Het nog vorm te krijgen evenementenbeleid van Teylingen is van toepassing op evenementen.

Voor kleine evenementen is het doen van een melding voldoende. Het gaat hierbij om een straatfeest of buurtbarbecue dat op één dag plaatsvindt. De voorwaarden waaronder dit kan plaatsvinden zijn aangegeven in het artikel.

Lex Silencio Positivo niet van toepassing (artikel 1:10)

Kleine evenementen zijn vergunningsvrij. Op grotere evenementen is een *lex silencio positivo* niet wenselijk gezien de impact die een groot evenement kan hebben, met name op de openbare orde. Ook vragen vele aspecten van een groot evenement, zoals brandveiligheid, geluid, aanvoer, afvoer en parkeren van bezoekers, om maatwerk dat alleen een inhoudelijke vergunningsbeschikking kan bieden. Er zijn daarom verschillende dwingende redenen van algemeen belang, met name de openbare orde, openbare veiligheid en milieu om van een *lex silencio positivo* af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 2:25a Aanvraag speelvergunning voor het houden van een circus (speelvergunning)

De Europese Dienstenrichtlijn is van toepassing op de selectieprocedure voor het verlenen van een speelvergunning voor het houden van een circus. De aanvragen voor een

vergunning voor het houden van een circus kan op elk gewenst moment vóór 1 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, ingediend worden (lid 1). Dit betekent dat in het kader van de Wet dwangsom en beroep de beslistermijn op deze aanvragen aangepast moet worden om een eerlijke behandeling van alle aanvragen te waarborgen. In artikel 1:2 Beslistermijn is dit artikel opgenomen als uitzondering. Indien het artikel niet als uitzondering op artikel 1:2 wordt opgenomen, moet binnen de gestelde termijn op de aanvraag besloten worden om een boete te voorkomen bij een latere beslissing. In artikel 2:25a is te zien dat er uiterlijk 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de vergunning wordt aangevraagd, besloten wordt op een aanvraag.

Artikel 2:26 en 2:27

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:28 Exploitatievergunning openbare inrichting

In de praktijk wordt geen gebruik gemaakt van een exploitatievergunning. Aangezien we een kleine gemeente zijn met een overzichtelijk uitgaansgebied en bekende horecaondernemingen, is er geen behoefte geweest voor zo'n stelsel. Dit betekent dat de horecaondernemers niet in het bezit zijn van een exploitatievergunning, deze situatie is tot nu toe gedoogd. Dit is geen wenselijke situatie. Indien de exploitatievergunning als zodanig opgenomen blijft in de nieuwe APV moet hierover goed gecommuniceerd worden omdat tot nu toe de situatie gedoogd werd. Alle horecaondernemers moeten dan alsnog een exploitatievergunning aanvragen en, na behandeling van de aanvraag door vergunningverlening, de vergunning verleend krijgen. Invoering van het exploitatievergunningstelsel zal dan leiden tot een aanzienlijke toename van de administratieve lasten voor de horecabranche en de dan noodzakelijke verlening van vergunningen zal dan ook een aanzienlijke belasting betekenen voor het ambtelijk apparaat. Deze lastenverhoging kan met de volgende optie vermeden worden. Het is mogelijk om de exploitatievergunning niet als zodanig op te nemen in de APV. Voor Teylingen betekent dit geen verandering in de bestaande situatie. Er bestaat een alternatief stelsel voor het toezicht op openbare inrichtingen waarbij de exploitatievergunning voor een horecabedrijf vervalt. Dit alternatieve stelsel is door USG juristen opgesteld en aangeboden aan de VNG om op te nemen in de modelverordening APV. Dit alternatieve stelsel houdt in dat het woord 'horecabedrijf' wordt vervangen door 'openbare inrichting'. Op deze manier kan bij vergunningverlening per geval worden bekeken of een exploitatievergunning nodig is of niet. In geval van te verwachten overlast is het dan mogelijk een exploitatievergunning te verplichten. Verder is dit artikel op deze manier ook bruikbaar voor andere openbare inrichtingen, zoals bijvoorbeeld belshops. De nieuwe APV is aangepast aan dit alternatieve stelsel.

In de APV kunnen de sluitingstijden gehandhaafd blijven. De burgemeester kan nog steeds in geval van openbare ordeproblemen tot afwijkende sluitingstijden beslissen. Het stelsel is een vorm van deregulering die gewenst is, ook gezien het feit dat de natte horeca in Teylingen weinig tot geen overlast veroorzaakt.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

De sluitingstijden voor openbare inrichtingen zijn vastgesteld naar aanleiding van het succes van het project Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVVU).

De KVVU is gestart om de kwaliteit van het uitgaan in het algemeen te bevorderen en daarnaast de veiligheid in brede zin optimaal te dienen. Het convenant Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan zorgt voor het kader waarin alle samenwerkingspartners hun bijdrage leveren aan een veilig horecagebied. Het is het resultaat van goed overleg met de horecaondernemers, Koninklijk Horeca Nederland, de politie en de gemeente Teylingen. Het doel is te voorkomen dat bij sluitingstijd een grote massa mensen gelijktijdig op straat komt. Dit voorkomt openbare orde en overlastproblemen. In de praktijk leidt het zogenaamde 1-2-3 systeem tot een gedoseerde uitstroom uit de horeca en wordt groepsvorming tegengegaan. Het 1-2-3 systeem houdt het volgende in: Vanaf 01.30 wordt er geen publiek meer binnengelaten. De horecaondernemer kondigt een half uur van te voren de sluiting van de zaak aan. Vanaf een uur voor de sluiting wordt de muziek zachter gezet. Vanaf minimaal een kwartier voor sluiting worden geen consumpties meer verstrekt, wordt de verlichting ontstoken en wordt de muziek uitgezet.

De tijdstippen waarop er geen publiek meer binnengelaten mag worden, moeten dus niet te kort op elkaar liggen. Binnen het district Duin- en Bollenstreek is het daarbij noodzakelijk dat er afstemming is in de tijdstippen. Dit om te voorkomen dat groepen zich massaal gaan verplaatsen van de ene naar de andere locatie en gemeenten (het zogenaamde 'hoppen'). Hierbij is een verschil van maximaal een half uur reëel, de tijd is dan te kort om zich ook daadwerkelijk te willen verplaatsen. Binnen de Duin- en Bollenstreek zijn de tijdstippen afgestemd.

De deelnemende horecaondernemers zijn gerechtigd om tot uiterlijk 01.30 uur bezoekers binnen te laten, om vervolgens het publiek geleidend te laten vertrekken. Om 4.00 uur moet de horecagelegenheid gesloten zijn. De horecaondernemers die het convenant niet getekend hebben dienen zich te houden aan de APV en kunnen slechts incidenteel in aanmerking komen voor ontheffing van de sluitingstijden. Voor broodjeszaken, cafetaria's en snackbars e.d., waar alleen alcoholvrije drank en/of geringe etenswaren bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, kunnen maximaal tot 4.00 uur open zijn. Maar met de restrictie dat vanaf 3.00 uur geen nieuwe bezoekers worden toegelaten.

In lid 3 is een ontheffingsmogelijkheid opgenomen. In het convenant zijn namelijk naast de geleidelijke sluitingstijden ook verschillende afspraken gemaakt in het kader van alcoholmatiging. Om ook deze afspraken te kunnen laten gelden is gezocht naar een manier om het convenant zo goed mogelijk te verwerken in de APV. Met lid 3 kunnen de afspraken in het convenant in de vorm van voorschriften in de ontheffing worden meegegeven. Op deze manier is het mogelijk bij overtreding van een van de afspraken binnen het convenant sanctie de ontheffing als in te trekken en daarmee deelname aan het convenant te ontzeggen. De betreffende horecaondernemer valt dan terug op de sluitingstijden van lid 1 en moet gesloten en leeg zijn om 01.30 uur (in plaats van 04.00 uur).

Horecabedrijven die zijn aangesloten bij het convenant houden zich aan de afspraken binnen het convenant en de afgestemde sluitingstijden. Hierbij hebben ze een ontheffing gekregen zoals bedoeld in lid 3, waarbij wordt aangegeven dat de ontheffing wordt verleend in het kader van het convenant. Bij de horecabedrijven wordt vermeld als ze meedoen met het convenant en de huisregels komen bij de deur te hangen. Indien herhaaldelijk niet wordt voldaan aan de afspraken binnen het convenant kan de ontheffing ingetrokken worden en moet het desbetreffende horecabedrijf zich houden aan de sluitingstijden van de APV. Dit betekent leeg en gesloten zijn om 01.00 uur doordeweeks en 01.30 uur in het weekend.

De horecabedrijven die niet hebben aangegeven dat ze meedoen met het convenant moeten zich houden aan de sluitingstijden van de APV (leeg en gesloten om 01.00 uur doordeweeks en 01.30 uur in het weekend).

Het convenant KVVU

De afspraken die binnen het convenant gelden, zijn:

Openingstijden

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Niet-deelnemende horecaondernemingen dienen op vrijdag en zaterdagochtend op basis van de APV tussen 02.00 uur en 06.00 uur voor het publiek gesloten te zijn.
- Deelnemende horecaondernemingen mogen op grond van een algemene ontheffing van het sluitingsuur na het algemeen toelatingstijdstip (02.00 uur) geen nieuwe bezoekers toelaten. Het op dat moment in de inrichting aanwezige publiek mag tot uiterlijk 04.00 uur in de horecaonderneming verblijven.
- Deze horecaondernemingen dienen vervolgens tussen 04.00 uur en 08.00 uur voor het publiek gesloten te zijn.
- Voor broodjeszaken, cafetaria's en snackbars e.d., waar enkel alcoholvrije drank en/of geringe eetwaren bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, kan in afwijking van de reguliere sluitingstijd worden toegestaan om open te zijn tot maximaal 04.00 uur voor het glijdend sluitingsuur. Echter met de restrictie dat na 03.00 uur geen nieuwe bezoekers worden toegelaten.
- Deze verruiming, welke plaats heeft onder gelijktijdige bevestiging van de in de APV geldende vergunningsregeling, heeft in beginsel een werkingsduur van één jaar en

geldt uitsluitend voor de nacht van vrijdag op zaterdag en de nacht van zaterdag op zondag.

- Bij het niet nakomen van deze sluitingstijdenregeling zal, na een eerste waarschuwing, bij een volgende maal de sluitingstijd, voor een bij dat besluit bepaalde duur, worden teruggebracht tot de reguliere sluitingstijd, zonder geleidende sluiting.
- Voorafgaand aan de proefperiode wordt een informatieavond georganiseerd voor bewoners en ondernemers in de uitgaanscentra.
- Elke maand zal in beginsel aan de hand van de verzamelde ervaringsgegevens worden bezien of de proef kan worden gecontinueerd. Als wordt geconstateerd dat de proef goed verloopt kunnen wordt na twee of drie maanden teruggekeken. Aan het einde van de proefperiode wordt de verruiming grootschalig geëvalueerd. De bewoners en ondernemers van de verschillende centra en de aangrenzende woongebieden worden door middel van een enquête bij deze evaluatie betrokken.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie ziet in het algemeen toe op de naleving van sluitingstijden.
- De politie ziet met name erop toe dat er bij betrokken horecaondernemingen vanaf 02.00 uur (voor broodjeszaken en andere eetgelegenheden tot 03.00 uur), geen nieuwe bezoekers worden toegelaten en dat de absolute sluitingstijd van 04.00 uur consequent wordt nageleefd.
- Bij overtreding van de sluitingstijdenregeling wordt een proces-verbaal opgemaakt en wordt de burgemeester daarvan op de hoogte gesteld.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Vanaf 02.00 uur wordt geen publiek meer binnen- of toegelaten.
- Om de sluiting ordelijk te laten verlopen en te voorkomen dat men alsnog massaal uit de inrichting vertrekt, kondigt de ondernemer een half uur van te voren de sluiting van de zaak aan.
- Vanaf een uur voor de sluiting van de zaak wordt de muziek zachter gezet.
- Vanaf minimaal een kwartier vóór sluiting van de zaak worden geen consumpties meer verstrekt.
- Eveneens een kwartier vóór sluiting wordt de volle verlichting ontstoken en wordt de muziek geheel uitgezet.
- Om stipte sluitingsuur dient al het publiek de zaak verlaten te hebben.

Evenementen

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- de gemeente neemt deel aan het evenementenvooroverleg en verzorgt de uitnodiging voor de horeca voor dit overleg;
- er dient een volledige evenementenkalender te komen en deze dient vervolgens verspreid te worden onder de horecaondernemers;
- de gemeente zorgt voor een duidelijk evenementenbeleid waarin ook de sluitingstijden zijn opgenomen;

Maatregelen en inzet van de politie:

- de politie zorgt voor voldoende personele capaciteit bij grote evenementen.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- de horeca neemt op uitnodiging deel aan het evenementenvooroverleg
- de evenementen (door de horeca georganiseerd) worden tijdig, dat wil zeggen voor eind januari van ieder jaar, bekend gemaakt bij de gemeente, bewoners en winkeliers;
- de horeca zorgt voor een goed deurgebeid

Alcoholgebruik

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Het gebruik van alcohol op of aan de openbare weg wordt in het algemeen in de Algemene Plaatselijke Verordening strafbaar gesteld.
- De gemeente initieert en regisseert in het kader van haar horeca- en jeugdbeleid voorlichtingsavonden over alcoholgebruik (en misbruik) bij scholen, eventueel clubhuizen, sportkantines en voor alcoholverkooppunten zoals supermarkten.
- De gemeente voert een alcoholmatigingsbeleid met betrekking tot minderjarigen, overeenkomstig de nota Lokaal Gezondheidsbeleid.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie reageert zo snel mogelijk op klachten of verzoeken om assistentie van de horecaondernemers terzake van overmatig alcoholgebruik.
- In gevallen van daadwerkelijk geconstateerde openbare dronkenschap wordt betrokkene consequent een transactie aangeboden c.q. wordt proces-verbaal opgemaakt.
- De politie levert een bijdrage in de voorlichting met betrekking tot de gevaren van alcoholgebruik, speciaal in relatie tot de strafrechtelijke gevolgen en de verkeersrisico's.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- De horecaondernemer onthoudt zich in het bijzonder van verkoopbevorderende activiteiten inzake alcoholhoudende dranken, zoals het toepassen van zogenaamde 'happy-hours' of soortgelijke activiteiten.
- De horecaondernemer draagt er zorg voor dat de wettelijke bepalingen ten aanzien van de verstrekking van alcoholhoudende drank aan minderjarigen consequent worden nageleefd. Zo wordt aan personen jonger dan 16 jaar in het geheel geen alcohol en aan personen tot 18 jaar geen sterke drank verstrekt.
- De ondernemer weert consequent personen uit zijn zaak die in kennelijke staat van dronkenschap verkeren. Aan in de zaak aanwezige personen wordt geen alcoholhoudende drank meer geschonken wanneer deze in kennelijke staat van dronkenschap dreigt te geraken.
- De horecaondernemer biedt faciliteiten en medewerking aan professionals om voor medewerkers en klanten voorlichtingsactiviteiten te organiseren over verantwoord alcoholgebruik.
- De horecaondernemer laat via de huisregels aan het publiek weten welke regels er gelden voor het gebruik van alcohol.

Toelatingsbeleid

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Het bevoegde bestuursorgaan neemt, binnen de kaders van de mogelijkheden die de wetgeving biedt, exploitatie beperkende maatregelen bij geconstateerde gevallen van discriminatie door betrokken horecaondernemers of diens medewerkers.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie gaat bij een melding over wapenbezit direct naar het desbetreffende horecabedrijf en tracht de persoon, in het bezit van een wapen, te ontwapenen en aan te houden. Te allen tijde wordt het wapen in beslag genomen en wordt tegen de verdachte proces-verbaal opgemaakt.
- De politie neemt elke klacht over discriminatie serieus, terzake, in beginsel altijd, een aangifte op, stelt een onderzoek in en maakt proces-verbaal op.
- De politie informeert de betrokken ondernemer zo snel mogelijk over de resultaten van het onderzoek.
- De politie informeert de burgemeester over elk opgemaakt proces-verbaal ter zak van discriminatie door de horeca, inclusief de afloop van de vervolging door het OM.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Bezoekers die in het bezit (blijken) te zijn van een wapen worden uit de lokaliteit geweerd.

- Bij het aantreffen van wapens wordt in alle gevallen direct de politie gewaarschuwd.
- De horecaondernemer en diens medewerkers maken zich niet schuldig aan discriminatie, in het bijzonder bij:
 - o Het stellen van eisen aan bezoekers van de horecalokaliteit;
 - o Het toelaten van bezoekers;
 - o De bediening van gasten;
 - o Het eisen van financiële waarborgen;
- De horecaondernemer en diens medewerkers voldoen op geen enkele wijze aan de discriminerende eisen, wensen en opdrachten van bezoekers en opdrachtgevers.
- Indien klanten zich niet conform de 'huisregels' gedragen, kan de individuele horecaondernemer overgaan tot formele ontzegging van de toegang conform de daartoe gemaakte afspraken.
- Dit kan bijvoorbeeld naar aanleiding van:
 - o de toepassing van verbaal of fysiek geweld naar bezoekers of personeel;
 - o het lastig vallen van personeel of bezoekers (bijvoorbeeld seksuele intimidatie);
 - o uitingen van discriminatie;
 - o vernielingen;
 - o wapenbezit;
 - o handel in, of gebruik van drugs.
- De individuele horecaondernemer stelt uitsluitend functionele eisen aan de bezoekers om:
 - o de goede naam van het bedrijf te behouden;
 - o orde en rust in het bedrijf te garanderen;
 - o de veiligheid van gasten en medewerkers te waarborgen.
- Naast bovengenoemde eisen kan de horecaondernemer bij toelating van een bezoeker uitsluitend nog functionele eisen stellen, zoals:
 - o eisen aan de kleding;
 - o eisen aan de hygiëne/gezondheid;
 - o eisen aan het gedrag;
 - o eisen aan de kredietwaardigheid.
- De horecaondernemer instrueert, desgewenst in overleg met de politie, de medewerkers op welke wijze discriminatie bij het toelatingsbeleid kan worden voorkomen.
- Het toelatingsbeleid dient duidelijk, helder en bij bezoekers bekend te zijn.
- Huisregels dienen bij de toegang tot het bedrijf duidelijk zichtbaar en leesbaar te zijn opgehangen.

Drugs en wapens

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- De constatering van de horecaondernemer die tot verwijtbare drugshandel in een horecalokaliteit leidt, onverminderd de bepalingen van de Wet Damocles, bij een eerste maal binnen vijf werkdagen tot een schriftelijke waarschuwing. Bij geconstateerde herhaling leidt dit consequent tot sluiting. Wanneer de horecaondernemer zich aantoonbaar zelf schuldig maakt aan drugshandel, leidt dit tot het intrekken van diens drank- en horecaverunning.
- In het kader van integraal horeca- en jeugdbeleid initieert de gemeente voorlichtingsavonden op het gebied van alcohol- en drugsgebruik in brede zin.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie reageert zo snel mogelijk op klachten of verzoeken om assistentie van de horeca over geconstateerde handel of gebruik in/van drugs en wapens in de horecalokaliteit.
- De politie stelt bij signalen of tips over vermeende handel in of gebruik van drugs en wapens in een lokaliteit of de omgeving daarvan, een onderzoek in en koppelt het resultaat hiervan terug aan de melder.

- De politie maakt afspraken met de horecaondernemers onder meer over het inleveren van aan getroffen drugs en wapens.
- Ingeval van voorlichtingsavonden tegen drugshandel en gebruik in de horeca, levert de politie daarin een bijdrage, ten aanzien van de strafrechtelijke gevolgen daarvan.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Horecaondernemers zijn duidelijk in hun standpunt tegen de handel in en het gebruik van drugs en wapens en stemmen hun handelen daarop consequent af.
- Het verbod op het voorhanden hebben en gebruik van drugs en voorhanden hebben van wapens in hun lokaliteit, is opgenomen in de 'huisregels'.
- De horecaondernemer en diens medewerkers zien consequent toe op dit gebruiksverbod.
- De horecaondernemer en diens medewerkers zijn in staat aan de hand van gedrag van bezoekers handel in en gebruik van drugs te herkennen en daarop adequaat te reageren. Zij zijn bereid zich de daarvoor benodigde vaardigheden eigen te maken.
- De horecaondernemer verleent consequent medewerking aan voorlichtingsactiviteiten tegen drugsgebruik en wapenbezit.
- Bij vermeend constateren van drugshandel overleggen politie en de betrokken horecaondernemer over de wijze van aanpak, daarbij wordt ook rekening gehouden met de positie van de horecaondernemer.
- Gebleken aandeel of betrokkenheid bij drugshandel door personeelsleden van een horecalokaliteit leidt in beginsel tot een ontslagprocedure.
- De horecaondernemer neemt, waar mogelijk, maatregelen tegen drugsgebruik in zijn lokaliteit (bijvoorbeeld door speciale verlichting in de toiletruimten) en treft, waar mogelijk, maatregelen om te voorkomen dat bezoekers wapens mee naar binnen kunnen nemen.
- Onder wapens worden ook alle messen en daarop lijkende scherpe voorwerpen verstaan.

Glas

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- De gemeente zorgt voor opname van bovenstaande glasbepaling in evenementenvergunningen.
- De gemeente zorgt tijdig van te voren voor een publicatie van die evenementen waarbij het gebruik van glas verboden is.
- Toezicht en handhaving op naleving van de afspraak over het gebruik van glas is mede een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie ziet toe op naleving van de gemaakte afspraken en rapporteert aan de burgemeester.
- De politie treedt consequent op tegen overtredingen van de APV-bepaling.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Horecaondernemers zien er op toe dat gasten geen glazen of open flessen mee naar buiten nemen dan wel deze vanaf het terras mee op straat nemen.
- De horecaondernemer ziet er voortdurend op toe dat er geen glaswerk in de directe omgeving van de horecalokaliteit is achtergelaten.
- De horecaondernemer maakt middels 'huisregels' bekend dat het gebruik van glas buiten de horecalokaliteit niet is toegestaan.
- Klanten die zich niet aan deze regel houden worden daar in het kader van het naleven van de 'huisregels' door of vanwege de horecaondernemer op aangesproken.

- Bakken met afvalglas worden zodanig geplaatst dat zij voor onbevoegden onbereikbaar zijn.

Geluid

Maatregelen en inzet door de gemeente:

- Indien een horecaondernemer een akoestisch onderzoek overlegt en de daarin gestelde maatregelen heeft genomen, kan met redelijke mate van zekerheid worden aangenomen dat de vigerende geluidsgrenzen niet zullen worden overtreden. De handhaving en toezicht worden op deze omstandigheden aangepast. De gemeente neemt consequent maatregelen tegen een gegrond gebleken klacht.
- Ter handhaving van het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer kan de gemeente een nadere eis opleggen.
- Voor een aantal dagen per kalenderjaar zullen naar aanleiding van de in de horecabedrijven te houden collectieve of individuele festiviteiten, de vigerende geluidseisen niet van toepassing worden verklaard. Voor de individuele festiviteiten wordt door de betrokken horecaondernemer rechtstreeks een melding bij de gemeente gedaan.

Maatregelen en inzet van de politie:

- De politie spant zich zoveel mogelijk in om luidruchtige bezoekers in het uitgaansgebied te kalmeren.
- De politie ziet erop toe dat tijdens het spelen van muziek in de lokaliteit de ramen en deuren gesloten zijn.
- De politie treedt tegen klachten consequent op.

Maatregelen en inzet van de horeca:

- Horecaondernemers dienen erop toe te zien dat het komende en gaande publiek zich rustig gedraagt.
- De horecaondernemers nemen zodanige geluidswerende maatregelen dat het geproduceerde geluidsniveau binnen de vigerende geluidsgrenzen blijft.
- Horecaondernemers zijn er verantwoordelijk voor dat de toegangsdeuren tijdens het spelen van muziek consequent weer worden gesloten bij komend en gaand publiek.
- Bij het spelen van muziek in de lokaliteit dienen ramen en deuren gesloten te zijn. Dit geldt ook voor de zomerdag als de terrassen ingericht zijn.

Strafbepalingen

Reclameren

Wanneer de partners (gemeente, horecaondernemers en politie) van mening zijn dat een van de partners zich niet aan de afspraken houden, moet er gelegenheid worden geboden om zo spoedig mogelijk daarover te reclameren.

Waarschuwing

Bij constatering van het niet nakomen van één van de in de KVVU opgenomen bepalingen ontvangt de horecaondernemer van de burgemeester een schriftelijke waarschuwing.

Eerste sanctie

Bij herhaling binnen een periode van drie maanden kan de burgemeester besluiten tot intrekking van de ontheffing voor de duur van ten hoogste drie maanden.

Tweede sanctie

Bij iedere volgende overtreding binnen een periode van zes maanden trekt de burgemeester de ontheffing sluitingsuur voor de duur van maximaal zes maanden in.

Artikel 2:30 t/m 2:37

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

Lex Silencio Positivo niet van toepassing op artikel 2:39 (artikel 1:10)

Deze vergunning beoogt de bescherming van met name de openbare orde. Daarnaast speelt het bestrijden van gokverslaving een rol. Het is niet wenselijk als deze vergunning van rechtswege wordt verleend, voordat er een inhoudelijke toets van de aanvraag heeft plaatsgevonden en is voltooid. Een *lex silencio positivo* is hier dan ook niet wenselijk om dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde en volksgezondheid. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 2:40 en 2:41

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

In Teylingen worden ook zuilen en andere objecten gebruikt. De praktijk toont aan dat het wenselijk is het begrip te verruimen. Om deze reden is het begrip 'aanplakborden' vervangen door 'aanplakgelegenheden'. De definitie is opgenomen bij de begripsbepalingen.

Er is een extra lid toegevoegd naar aanleiding van een handhavingsprobleem. In tegenstelling tot eerdere ervaringen komt het steeds vaker voor dat het verwijderen van plakmiddelen veel meer tijd en moeite kost. Als dit voort blijft duren, zal het verwijderingsbedrijf aanzienlijk meer kosten in rekening moeten brengen. Door het opnemen van het toegevoegde lid kan voorkomen worden dat er plakmiddelen gebruikt worden die niet dan wel moeilijk te verwijderen zijn en wordt hiermee voorkomen dat de verwijderingskosten toenemen. In het graffiti-verwijderings- en wildplakbeleid wordt verder ingegaan op het gebruik van graffiti en wildplak.

Artikel 2:43 t/m 2:47

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:48

Er moeten plaatsen aangewezen worden. Dit betekent dat het artikel alleen van toepassing is op die gebieden en niet binnen de hele gemeente. In het aanwijzingsbesluit zit een motivering, waarbij voor een deel al voorzien wordt in het aannemelijk maken van het beoogde nuttigen van alcohol.

Artikel 2:49 t/m 2:64

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG bij artikel 2:56 aan het einde van de toelichting:

Op een vergunning- of ontheffingsstelsel voor alarminstallaties is de Wabo van toepassing. Omdat het artikel over alarminstallaties in de APV vervallen is, is hier geen regeling opgenomen.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening. Op de artikelen 2:57 t/m 2:59 is het hondenbeleid van toepassing.

Artikel 2:65 Bedelarij

Omdat in 2000 de strafbaarstelling van bedelarij uit het Wetboek van Strafrecht (voormalig artikel 432) is verdwenen, kan de politie hiertegen niet of nauwelijks meer optreden. Bij de opheffing van de strafbaarstelling heeft de wetgever echter expliciet de mogelijkheid opgehouden om op basis van de gemeentelijke autonomie zo nodig een regeling terzake van bedelarij in het leven te roepen, indien dit gedrag de openbare orde verstoort of dreigt te verstoren. Op grond van dit artikel kan het college gebieden aanwijzen waar een bedelverbod geldt.

Afdeling 12: Bepalingen ter bestrijding van heling van goederen (artikel 2:66 t/m 2:70)
Het strafrecht voorziet voldoende in dit onderwerp.

Artikel 2:71 t/m 2:76

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

De nieuwe Wet cameratoezicht op openbare plaatsen behelst een wijziging van de Gemeentewet en de Wet politieregisters. Aan de Gemeentewet is een nieuwe bepaling, artikel 151c, toegevoegd die regels stelt over cameratoezicht op openbare plaatsen. In artikel 151c Gemeentewet wordt bepaald dat de gemeenteraad bij verordening de burgemeester de bevoegdheid kan verlenen om voor een bepaalde duur cameratoezicht op openbare plaatsen uit te voeren. Cameratoezicht op openbare plaatsen mag uitsluitend de handhaving van de openbare orde als doel hebben.

Artikel 2:78 Verblijfsontzegging

Hierbij kan de burgemeester gebieden aanwijzen waar hij aan personen een verblijfsontzegging kan opleggen voor een bepaalde termijn, indien sprake is van ernstige verstoring van de openbare orde en veiligheid. De mogelijkheid tot het opleggen van verblijfsontzeggingen is gebaseerd op artikel 172 lid 3 van de Gemeentewet. Het opnemen van het artikel strookt met de regionale en Teylingse aanpak van huiselijk geweld, de mogelijkheid tot het opleggen van een huis- en straatverbod, en de Kwaliteitsmeter (Horecaconvenant) Veilig Uitgaan.

Artikel 3:1 t/m 3:3

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 3:4 Seksinrichtingen

Het nog vorm te krijgen prostitutiebeleid is van toepassing op dit hoofdstuk van de APV.

Lex Silencio Positivo niet van toepassing (artikel 1:10)

Deze vergunning beschermt wezenlijke belangen, met name de openbare orde en volksgezondheid. Het is niet wenselijk als deze vergunning van rechtswege wordt verleend, voordat er een inhoudelijke toets van de aanvraag heeft plaatsgevonden en is voltooid. Een *lex silencio positivo* is hier dan ook niet wenselijk om dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde en volksgezondheid. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 3:5

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 3:6 Sluitingstijden

De sluitingstijden van de seksinrichtingen zijn aangepast aan de tijden die in andere gemeenten gehanteerd worden en aan de sluitingstijden van de horeca. Op deze manier wordt voorkomen dat de horecabezoekers na sluiting van de horeca nog naar de seksinrichtingen gaan.

Artikel 3:7 t/m 3:15

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 3:16 Overgangsbepaling

In Teylingen zijn geen seksinrichtingen gevestigd. Om deze reden bestaat er geen noodzaak een overgangsbepaling op te nemen.

Afdeling 4.1

Deze artikelen zijn aangepast aan het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit). De definities van de begrippen besluit en inrichting in artikel 4:1 zijn gewijzigd omdat het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer, waar in de definities naar werd verwezen, is vervangen door het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer. In artikel 4:2, eerste en tweede lid, en artikel 4:3, eerste en tweede lid, zijn de verwijzingen naar de bepalingen uit het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer aangepast voor het nieuwe besluit. Het Besluit algemene regels voor inrichtingen geeft de mogelijkheid om in of krachtens de verordening voorwaarden te stellen aan collectieve en incidentele activiteiten.

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

Sub a is gewijzigd omdat op 1 januari 2008 het nieuwe Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer in werking is getreden. Dit besluit vervangt een groot aantal algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Een van die AMvB's is het Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer.

Het Besluit biedt ten opzichte van het oude besluit de mogelijkheid om in de gemeentelijke verordening voorwaarden te stellen aan festiviteiten ter voorkoming of beperking van geluidhinder.

Artikel 4:1 a Wijze van geluidmeten

Het artikel sluit aan op de geluidsnormen die in deze afdelingen gehanteerd worden. Het artikel moet worden opgenomen om duidelijkheid te geven over de wijze waarop het geluid gemeten wordt.

Eerste lid: In de HRMI-99 is aangegeven op welke wijze metingen en berekeningen moeten worden uitgevoerd. Voor evenementen volstaat Methode I voor eenvoudige situaties, waarbij immissiemetingen direct op het beoordelingspunt worden uitgevoerd. In situaties waarbij dat niet mogelijk is biedt de methode ruimte om een referentiepunt te kiezen.

Tweede lid: Ter vereenvoudiging van de metingen en ten behoeve van de eenduidigheid is er voor gekozen de correcties op basis van de HRMI-99 al te verwerken in de geluidnorm. Het immissieniveau dat afgelezen wordt ter plaatse van de gevel van geluidgevoelige gebouwen is dus direct de te toetsen waarde. Het voordeel hiervan is dat organisatoren zelf indicatief een inschatting kunnen maken van het immissieniveau.

Er wordt dus niet gecorrigeerd voor herkenbaar muziekgeluid, niet ten aanzien van de bedrijfsduur, niet voor gevel- of andere reflecties, noch ten aanzien van de nagalmtijd, de meteorologische condities, de meethoogte of anderszins.

Derde lid: Gezien de hoogte van de geluidsnormen en de meetnauwkeurigheid op basis van de gekozen meet- en beoordelingsmethode volstaat de nauwkeurigheid van een type 2 meter.

Vierde en vijfde lid: Ten behoeve van de praktische uitvoering van de metingen is een meethoogte tussen de 1,5 en 2 m voorgeschreven. Ook als op de begane grond een bedrijf is gevestigd met bovenwoningen wordt op begane-grondniveau gemeten. Het onpraktische en tijdrovende gebruik van een statief is hiermee overbodig. Het geluidniveau op bijvoorbeeld 5 m zal doorgaans licht afwijken van het niveau op 1,5 m.

Metingen in woningen worden wel uitgevoerd op grond van de HRMI-99 (module A, hoofdstuk 6.6) met dien verstande dat geen rekening wordt gehouden met afwijkingen van de nagalmtijd ten opzichte van de genormaliseerde nagalmtijd van 0,5 seconde (zie tweede lid).

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten en Artikel 4:3 Kennisgeving incidentele festiviteiten

Het nieuwe Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer biedt gemeenten de mogelijkheid om in of krachtens een gemeentelijke verordening voorwaarden te stellen aan de collectieve festiviteiten en activiteiten. De basis voor deze bevoegdheid staat in het tweede lid van artikel 2.21, onderdeel a. Hierin wordt wel duidelijk gesteld dat het moet gaan om voorwaarden ter voorkoming van geluidhinder. Voor de verlichting bij sportbeoefening is deze mogelijkheid niet in het Besluit opgenomen. De voorwaarden gaan over beperking van het geluidsniveau, het bepalen van het eindtijdstip en gedragsvoorschriften.

Geluidsnormen

Om het geluidsniveau te beperken is gekozen om een geluidnorm op te nemen op de gevel van geluidgevoelige gebouwen. In deze normen is de muziekcorrectie al meegenomen. De norm bedraagt een equivalent (gemiddeld) geluidsniveau van maximaal 80 dB(A) op de gevel van woningen. Naast een norm in dB(A) is een norm in dB(C) opgenomen. De C en de A staan voor het toegepaste filter in de geluidmeter. Tot een bepaald geluidsniveau (ca. 55-60 dB) volgt het A-filter de gevoeligheid van het menselijk oor voor de verschillende frequenties. Bij hogere geluidsniveaus klopt dit A-filter niet meer goed. Met name in de lage frequenties wordt het menselijk gehoor dan gevoeliger. Dit betekent dat muziek met veel lage frequenties relatief hinderlijker wordt ervaren bij hoge geluidsniveaus dan bij niveaus onder de 60 dB. Om de woonomgeving ook voor met name house- en dancemuziek (grote bijdrage van lage frequenties) in voldoende mate te beschermen is daarom een norm met een C-filter noodzakelijk. Deze norm biedt in tegenstelling tot een norm in dB(A) betere beschermingsmogelijkheden voor de woonomgeving tegen, met name, de bassen. Met het stellen van een norm van 80 dB(A) en 95 dB(C) zullen omwonenden overigens niet gevrijwaard zijn van geluidhinder. Met de norm is een evenwicht gevonden tussen dat niveau waarbij een band of DJ redelijkerwijs, zonder te veel restricties, nog muziek kan maken en het niveau waarbij omwonenden voor overmatige hinder worden beschermd. Het tiende lid in artikel 4:2 en elfde lid in artikel 4:3 geeft het college overigens de mogelijkheid om van deze normstelling af te wijken.

In- en aanpandige woningen

Omdat bij festiviteiten die binnen de bebouwing van de inrichting plaatsvinden, in- en aanpandige woningen aanzienlijke overlast kunnen ervaren, is ook een norm voor in- en aanpandige woningen opgenomen. Deze norm is gerelateerd aan de norm op de gevel (80 dB(A)), waarbij uitgegaan is van een minimale gevelisolatie van 20 dB op basis van het Bouwbesluit.

Eindtijdstippen

In het achtste en negende lid zijn eindtijdstippen voor muziekgeluid vastgesteld om te voorkomen dat feesten bij bedrijven zonder wettelijke sluitingstijden (theoretisch) de hele nacht door kunnen gaan. Het tiende lid in artikel 4:2 en het elfde lid in artikel 4:3 biedt het college de mogelijkheid om van deze eindtijden af te wijken.

Het ten gehore brengen van extra muziek op het buitenterrein van alle inrichtingen dient beëindigd te worden uiterlijk om 23.00 uur. Binnen de bebouwing van de inrichting dient het ten gehore brengen van extra muziek van zondag tot en met donderdag uiterlijk om 24.00 uur te worden beëindigd en op zaterdagnacht (de nacht van vrijdag op zaterdag) en zondagnacht (de nacht van zaterdag op zondag) uiterlijk om 00.30 uur. Hiermee is aansluiting gezocht bij sluitingstijden van horecabedrijven.

Het artikel over de sluitingstijden van de horeca bepaalt dat het verboden is het bedrijf voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven op maandag tot en met vrijdag vanaf 01.00 uur en op zaterdag en zondag vanaf 01.30 uur. Om overmatige geluidhinder te voorkomen is er voor gekozen dat het ten gehore brengen van extra muziek binnen de bebouwing van de inrichting één uur voor sluitingstijd beëindigd dient worden.

Gebouwen hebben over het algemeen een bepaalde geluiddempende werking. Op het buitenterrein zijn minder mogelijkheden voor het beperken van geluidemissies. Daarbij is het zo dat de regeling niet langer alleen geldt voor horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen maar ook voor alle andere type A- en B-inrichtingen, wat met name een belasting kan

geven voor woningen met diverse bedrijven in de omgeving die op verschillende momenten festiviteiten organiseren.

Artikel 4:4

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:5 Onversterkte muziek

Het artikel voorziet alleen op onversterkte muziek binnen inrichtingen. Onversterkte muziek is in het Activiteitenbesluit uitgezonderd van de geluidsvoorschriften, omdat het hierbij doorgaans niet mogelijk is om maatregelen te treffen om het geluidsniveau te beperken. Zou onversterkte muziek onder de geluidsvoorschriften vallen dan zou het ten gehore brengen van onversterkte muziek in feite onmogelijk zijn. In de praktijk blijken er zich geen problemen voor te doen met onversterkte muziek.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

Dit artikel heeft betrekking op de vormen van geluidhinder waarin andere regelingen niet voorzien. Het gaat om geluidshinder buiten inrichtingen. Hierop is de Wet milieubeheer, en de daarbij horende geluidsnormen, niet van toepassing. Onder andere valt te denken aan:

- een niet permanente activiteit in een niet besloten ruimte, zoals een kermis, een braderie enz.;
- het door middel van luidsprekers op voertuigen of anderszins reclame of muziek maken of mededelingen doen;
- het ten gehore brengen van achtergrondmuziek in winkelstraten;
- het gebruik van diverse geluidproducerende recreatietoestellen;
- het gebruik van bouwmachines, zoals compressors, cirkelzagen, trilhamers en heistellingen;
- het toepassen van knalapparatuur om vogels te verjagen, enz.
- overige handelingen waardoor geluidoverlast ontstaat.

Ook kunnen onder artikel 4:6 vormen van geluidhinder vallen, veroorzaakt door het beoefenen van "lawaaige" hobby's, het voortdurend bespelen van muziekinstrumenten, het gebruiken van elektro- akoestische apparatuur, het laten draaien van koelaggregaten op vrachtwagens, enz. Met name voor deze vormen van geluidhinder ontbreken algemeen geldende criteria of normen. Het opnemen van geluidsvoorschriften in het artikel zelf is niet goed mogelijk omdat onder het artikel veel verschillende vormen van geluidsoverlast vallen (muziek, bouwmachines, dieren, enz.). Van geval tot geval zal daarom moeten worden nagegaan in welke situatie en gedurende welke tijden er sprake is van geluidhinder, en welke maatregelen kunnen worden genomen. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat een zekere mate van (geluid)hinder als zijnde onvermijdelijk moet worden aanvaard. Het komt hiernaast regelmatig voor dat het beroep op geluidshinder een onderdeel is van een burenruzie. Het blijkt dat wijkbemiddeling in deze gevallen een effectievere oplossing biedt dan handhaving op basis van dit artikel.

In het tweede lid kan het college ontheffing van het verbod verlenen, zo nodig met voorschriften. De ontheffing kan bijvoorbeeld verleend worden in gevallen waarbij extra hinder noodzakelijk is en niet te voorkomen.

In lid 3 is de mogelijkheid opgenomen om ten aanzien van bouwwerkzaamheden nadere regels te stellen. Dit is gedaan om het in de toekomst mogelijk te maken regels te kunnen stellen als er zich gevallen voordoen waarbij dit nodig is. Het is niet wenselijk op voorhand al regels te stellen. Hieronder wordt hierop verder ingegaan.

Als de bouwactiviteiten plaatsvinden op een afgesloten bouwplaats valt het onder een inrichting in de zin de Wet milieubeheer. In deze gevallen zijn al geluidsnormen van toepassing en is handhaving mogelijk. Het opnemen van aparte geluidsnormen is in deze gevallen niet nodig. Als bouwactiviteiten niet als inrichting in de zin van de Wet milieubeheer worden beschouwd, is het hierboven besproken artikel 4:6 overige geluidshinder van de APV van toepassing. Dit is bijvoorbeeld het geval bij bouwplaatsen die niet zijn afgesloten. Voor de gevallen waarbij de bouwactiviteiten niet onder een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer vallen, moet gekeken worden in hoeverre het mogelijk is

de overlast van bouwlawaai te reguleren. Artikel 4:6 is een vangnetbepaling om hinder tengevolge van geluid te voorkomen.

Met behulp van lid 2 kunnen er eisen aan het geluid gesteld worden. Degene die het geluid veroorzaakt, moet de ontheffing aanvragen. In de ontheffing kunnen voorschriften worden opgenomen om hinder te voorkomen. Wanneer er gewerkt wordt met veel onderaannemers, kan dit leiden tot administratieve lastenverzwaring. Alleen het gebruik van de APV is dan ook niet wenselijk.

Het is niet mogelijk de arbeidstijden aan banden te leggen. Dit zou anders betekenen dat Teylingen zich onttrekt aan de regelgeving en eigen tijden bepaalt ten opzichte van andere gemeenten. Onmogelijk is het ook niet, maar dan moeten in het kader van de motieftheorie zwaarwegende belangen aangegeven kunnen worden waarom er een andere regeling ingesteld wordt.

In de CAO worden de werktijden van 7.00-18.00 uur als normale werktijden aangegeven. In de hoofdlijn zullen deze tijden gehanteerd worden. De aangegeven werktijden zijn echter geen harde afspraak, er kan in verband met de werkzaamheden vanaf geweken worden.

Artikel 4.10 lid 4 sub c van de Bouwverordening (en artikel 8.3.1) geeft aan dat burgemeesters en wethouders kunnen voorschrijven dat een krachtwerktuig gedurende bepaalde delen van een etmaal niet mag worden gebruikt. Dit biedt enigszins een mogelijkheid om overlast door bouwwerkzaamheden te reguleren. In feite kan het college op grond van deze bepaling de tijden reguleren per bouwplaats of sloopplaats. Dit geldt voor de aanvangstijden en voor de tijd waarop men moet stoppen, maar ook voor de maximale duur dat een krachtwerktuig achtereen mag worden gebruikt.

Het is mogelijk voorwaarden te stellen aan het maximum toegestane aantal decibel op verschillende tijdstippen. Op deze manier worden de tijden gecombineerd met geluidsnormen. Het nadeel hiervan is dat er geluidsnormen opgesteld moeten worden. Doordat eenduidige richtlijnen in de bouwverordening en APV ontbreken, moeten we voor onszelf bepalen welke voorwaarden gesteld worden. De gemeenten Nijmegen en Nieuwegein hebben het bouwlawaai gereguleerd op basis van de bouwverordening en de APV. Er is beleid opgesteld waarin voor bepaalde etmaalperioden (dag, avond, nacht) geluidsnormen zijn opgenomen. Hierbij is aansluiting gezocht bij de Circulaire Bouwlawaai en de Wet geluidhinder, welke een kader geven met een toetsingsnorm voor de geluidsbelasting door bouw- en sloopwerkzaamheden. Er gelden geen wettelijke geluidsnormen.

Wel moet opgemerkt worden dat het lastig is deze geluidsoverlast daadwerkelijk vast te stellen, het blijkt praktisch moeilijk meetbaar. Dit komt omdat er veel andere invloeden aanwezig zijn op dergelijke plekken waardoor het feitelijk moeilijk te bepalen is in hoeverre de geluidsoverlast geheel voor rekening van het bouwlawaai komt. Dit betekent dat er gericht onderzoek moet worden in hoeverre het reguleren van bouwlawaai mogelijk is en praktisch uitvoerbaar is.

Echter, een beter resultaat kan geboden worden door vanuit de gemeente goede afspraken te maken met de aannemers om hinder zoveel mogelijk te beperken. Bij bouwwerkzaamheden hoort een bepaald niveau van hinder, maar om te voorkomen dat ernstige en langdurige hinder wordt veroorzaakt kunnen hierover van te voren goede afspraken gemaakt worden met de aannemers.

Artikel 4:7 t/m 4:10

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:11 Kapvergunning

In beginsel is geen kapvergunning vereist voor het vellen van een boom, tenzij deze staat vermeld op een door de gemeente opgestelde en vastgestelde bomenlijst. Er zijn beschermingswaardige houtopstanden aangewezen, waarbij wordt aangegeven dat er alleen een kapvergunning nodig is voor bomen op de lijst van beschermingswaardige bomen en voor bomen met een stamdiameter vanaf 20 cm.

In uitzonderingsgevallen hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden. Dit zijn de volgende gevallen:

- d. houtopstanden die periodiek bij wijze van dunning dan wel regulier onderhoud moet worden gevelde;
- e. het periodiek knotten of kandelaberen als cultuurmaatregel bij daarvoor geschikte boomsoorten;
- f. dode en ernstig kwijnende houtopstand;
- g. situaties van grote gevaarstelling of vergelijkbaar spoedeisend belang.

De uitzonderingsgevallen zorgen ervoor dat onnodige vergunningaanvragen niet aangevraagd hoeven te worden. Dit vermindert de lasten van zowel de aanvrager als de behandelaar van een dergelijke aanvraag.

Aanpassing toelichting modelverordening VNG waarbij de tweede alinea onder het kopje "Algemeen" vervangen wordt door:

De vergunning voor het vellen van houtopstanden is aangewezen in artikel 2.2, eerste lid onder g. van de Wabo. Vaak zal naast de vergunning nog een vergunning, ontheffing of vrijstelling op grond van de Natuurbeschermingswet of de Flora- en Faunawet nodig zijn in verband met de bescherming van vogels en hun nesten in de bomen. De Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet haken aan bij de Wabo. Er wordt dan dus één omgevingsvergunning verleend of geweigerd. De Boswet haakt echter niet aan bij de Wabo. Indien die van toepassing is, blijft dus een aparte vergunning vereist.

In de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor, Staatscourant 2010-5162) zijn indieningsvereisten voor de aanvraag van een omgevingsvergunning opgenomen. Naast een aantal algemene indieningsvereisten (zie daarvoor de toelichting bij artikel 1:2 van de APV) zijn er in artikel 7.3 van de Mor nog een aantal speciale indieningsvereisten voor het vellen van houtopstanden opgenomen. Dit artikel 7:3 luidt als volgt:

1. In of bij de aanvraag om een vergunning voor een activiteit, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder g, van de wet, identificeert de aanvrager op de aanduiding als bedoeld in artikel 1.3, tweede lid, van deze regeling iedere houtopstand waarop de aanvraag betrekking heeft met een nummer.
2. In of bij de aanvraag, als bedoeld in het eerste lid, vermeldt de aanvrager per genummerde houtopstand:
 - a. de soort houtopstand;
 - b. de locatie van de houtopstand op het voor-, zij- dan wel achtererf;
 - c. de diameter in centimeters, gemeten op 1,30 meter vanaf het maaiveld;
 - d. de mogelijkheid tot herbeplanten, alsmede het eventuele voornemen om op een daarbij te vermelden locatie tot herbeplanten van een daarbij te vermelden aantal soorten over te gaan.

Artikel 4:12 Vergunning van rechtswege

De toelichting van de modelverordening wordt vervangen door:

Dit artikel bevatte de zogenaamde lex silencio positivo. De bepaling is sinds de inwerkingtreding van de Wabo en de Dienstenwet overbodig geworden. Zoals onder 4:11 is vermeld valt deze vergunning onder de Wabo. In artikel 3.9, derde lid van de Wabo is bepaald dat de vergunning van rechtswege is verleend overeenkomstig de aanvraag, als de beslis- en de eventuele verdagingstermijn zijn verstreken zonder besluitvorming.

Artikel 4:12a Bijzondere vergunningvoorschriften

Het risico bestaat dat zonder het opnemen van een aantal bijzondere vergunningvoorschriften, de situatie zich kan voordoen dat wanneer niet binnen de termijn wordt beslist en de vergunning dus van rechtswege is verleend, er al gekapt is voordat belanghebbenden bezwaar kunnen maken.

Artikel 4:13

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening. In de Wet milieubeheer zijn tegenwoordig dermate uitvoerige eisen aan voertuigen voor het uitrijden en verspreiden van mest e.d., dat de toegevoegde waarde van dit artikel gering is.

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening. In artikel 4:15 is een algemeen verbod opgenomen. De gedachte daarachter is dat voor een reclame van enige omvang of betekenis doorgaans een bouwvergunning nodig is, waardoor al aan de welstand kan worden getoetst.

Toevoeging aan de toelichting modelverordening van de VNG na de alinea "Gemeenten waar de ervaring is kunnen het daarbij laten":

Wabo

Op een vergunnings- en ontheffingsstelsel voor handelsreclame aan gebouwen is de Wabo van toepassing. Omdat een zodanig stelsel in de APV geschrapt is, is daarvoor geen regeling opgenomen.

Artikel 4:16 t/m 5:7

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening. Artikel 4:17 t/m 4:19 zijn afgestemd op het kampeerbeleid van Teylingen.

Lex Silencio Positivo niet van toepassing op artikel 4:18 (artikel 1:10)

Dit artikel dient met name de bescherming van natuur en milieu. Het is niet wenselijk dat een vergunning van rechtswege wordt verleend, waardoor in een kwetsbaar natuurgebied gekampeerd mag worden. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt niet van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning niet van rechtswege wordt verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

In Teylingen komen ook overdag veel irritaties voor. Om het laden en lossen in verband met werkzaamheden mogelijk te maken, is deze handeling uitgezonderd van het verbod. Lid 5 is opgenomen in verband met het parkeerbeleid in Teylingen. Op deze manier kan de aparte parkeergelegenheid voor vrachtwagens gehanteerd blijven.

Artikel 5:9

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 5:10 Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen

In de Wet milieubeheer zijn tegenwoordig dermate uitvoerige eisen aan voertuigen voor het uitrijden en verspreiden van mest e.d. opgenomen.

Artikel 5:11 t/m 6:3

5:12

Dit artikel geeft het college de mogelijkheid om fietsstallingsgebieden aan te wijzen waar fietsen en bromfietsen slechts voor een beperkte door het college te bepalen stallingsduur van enkele dagen tot enkele weken geplaatst mogen worden. Gedacht kan worden aan gebieden waar een hoge druk wordt ondervonden van geplaatste fietsen, zoals rondom treinstations."

Toevoeging toelichting modelverordening van de VNG vóór de paragraaf "jurisprudentie":

Wabo

De vergunning voor het aanleggen of veranderen van een weg (artikel 2:11) en voor het vellen van houtopstanden (artikel 4:11) vallen bij inwerkingtreding van de Wabo onder de Wabo. Zie artikel 2.2, eerste lid onder d en onder g van de Wabo. Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg (artikel 2:10) kan neerkomen op het opslaan van roerende zaken als bedoeld in artikel 2.2 onder j en k van de Wabo, bijvoorbeeld als het gaat om de tijdelijke opslag van puin of bouwmaterialen in containers. Een ontheffing daarvoor valt dan onder de Wabo en wordt aangemerkt als een omgevingsvergunning. Artikel 2.3 van de Wabo verbiedt het handelen in strijd met een voorschrift van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2:10, 2:11 of 4:11 APV.

Via artikel 5.4 van de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de Wet economische delicten van toepassing op handelen zonder of in strijd met deze drie vergunningen. De strafbepalingen van de APV zijn er dus niet op van toepassing.

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Lex Silencio Positivo van toepassing op artikel 5:23 (artikel 1:9)

Een snuffelmarkt is een markt (niet in de open lucht) waarbij hoofdzakelijk tweedehands of incurante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf een standplaats. De vergunningsplicht is gehandhaafd, met name omdat een snuffelmarkt voor overlast kan zorgen in de omgeving (bijvoorbeeld door extra verkeer en parkeerdrukke). Nu aan de verlening of weigering van de vergunning een relatief eenvoudige afweging ten grondslag ligt en de gevolgen van een snuffelmarkt doorgaans beperkt zullen zijn, zijn er geen dwingende redenen van algemeen belang aanwezig om van een lex silencio positivo af te zien. Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht wordt op het artikel van toepassing verklaard. Dit betekent dat een vergunning van rechtswege is verleend bij niet tijdig beslissen op een aanvraag.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

Op de inwerkingtreding van verordeningen is de regeling van artikel 142 van de Gemeentewet van toepassing. Deze houdt in dat alle verordeningen in werking treden op de achtste dag na bekendmaking, tenzij een ander tijdstip daarvoor is aangewezen.

Artikel 6:5

Aanvullende toelichting is te lezen in de toelichting van de VNG op de modelverordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Dit artikel wordt nader ingevuld na de vaststelling van de definitieve APV van Teylingen.

MOTIE (artikel 33 RvO)

(Ieder lid kan ter vergadering en motie indienen)

**gemeente
TEYLINGEN**

Van (naam raadslid of fractie)	D66, PvdA, de ChristenUnie, belang van Teylingen, Trots op Nederland, CDA en de VVD
Aan	De voorzitter

Onderwerp:

Aanpassing kapbeleid bij onevenredige overlast

Datum raad in openbare vergadering bijeen:

De fracties van D66, PvdA, de ChristenUnie, belang van Teylingen, Trots op Nederland, CDA en de VVD stellen de raad voor de volgende motie aan te nemen:

Overwegende dat blijkt dat bij de uitvoering van het beleid van het kappen van gezonde bomen vanwege onevenredige overlast;

- er onzorgvuldigheden zijn gevonden bij de uitvoering van het beleid;
- door onduidelijke criteria de beoordeling van extreme overlast (de schijn van) willekeur oproept;
- Er bij "extreme" overlast sprake is van subjectiviteit en vaak veel emotie, van zowel voor- als tegenstanders.
- de beoordeling in een aantal gevallen niet lijkt te voldoen aan onevenredige overlast;
- Naast overlast diezelfde bomen bij andere inwoners juist ook de beleving en het gevoel van leefbaarheid verhogen, en dezen door de kap zich juist in hun belang voelen geschaad;

verzoekt het college, bij de uitwerking en uitvoering van het vastgestelde kapbeleid, om;

- de uitvoering van het kapbeleid zorgvuldiger uit te voeren;
- de criteria voor "extreme" overlast beter uit te werken, zodat een objectievere beoordeling mogelijk is. Betrek hierin bijvoorbeeld de afstand tot de gevel, % lichtvermindering of aantal zonuren per dag e.d.;
- de beoordeling van "extreme overlast" strikter te hanteren dan in aantal gevonden onduidelijke gevallen;
- aan te geven op welke wijze het college de objectiviteit verder denkt te kunnen borgen.

En over de voorgenomen aanpassingen en/of de voornoemde uitwerking en uitvoering, de raad c.q. de commissie ruimte te informeren of in een raadsvoorstel voor te leggen, uiterlijk per 4 september 2012 en dit te evalueren in 2013;
en gaat over tot de orde van de dag."

Besluit raad:

23 stemmen voor

2 stemmen tegen (Trilokaal)

gemeente
TEYLINGEN

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 10 mei 2012
De griffier,

R. van Dijk

De burgemeester,

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSVOORSTEL

Doel: besluitvormend

voorstelnummer
2012- 37

vergadering
10 mei 2012

registratienummer

portefeuillehouder
Presidium

behandelend ambtenaar
Robert van Dijk

doorkiesnummer
(0252) 78 35 90

e-mail
r.vandijk@teylingen.nl

Aan de raad van de gemeente Teylingen

onderwerp

Machtiging vertegenwoordiging in bezwaar verlenging ontheffing woonplaatsvereiste wethouders.

Het Presidium der gemeente Teylingen stelt de raad voor

Voorstel

La Gro advocaten en de griffier te machtigen de raad te vertegenwoordigen in de bezwaarprocedure bij de commissie bezwaarschriften en klachten.

Op 1 mei 2012 is het op 25 april 2012 gedateerde bezwaarschrift ontvangen tegen uw besluit van 22 maart 2012 tot verlenging van de ontheffing woonplaatsvereiste wethouders.

Op basis van de verordening bezwaarschriften en klachten Teylingen is er een commissie ter voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester.

Deze commissie Bezwaarschriften en Klachten brengt advies uit aan uw raad, zodat u in heroverweging kunt besluiten op het bezwaarschrift.

Naar verwachting zal de hoorzitting van de commissie Bezwaarschriften en Klachten in juni 2012 plaatsvinden en kan uw raad, na ontvangst van het advies van deze commissie, op de eerstvolgende raadsvergadering van 20 september 2012 besluiten op het bezwaarschrift. Tegen dit besluit in heroverweging staat in de regel de mogelijkheid open tot het indienen van beroep bij de rechtbank.

Wij stellen u voor de huisadvocaat, La Gro Advocaten en/of de griffier te machtigen de raad te vertegenwoordigen in deze bezwaarprocedure en te machtigen tot het indienen van stukken en verweren.

Het Presidium van de gemeente Teylingen,
de secretaris,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg

RAADSBSLUIT

Voorstelnummer **2012-37**, registratienummer

De raad der gemeente Teylingen;

gelet het op 1 mei 2012 ontvangen bezwaarschrift tegen het besluit van de gemeenteraad van 22 maart 2012 tot verlenging van de ontheffing woonplaatsvereiste wethouders;

gelet op de artikelen van de Gemeentewet;

gelet op de Verordening Commissie bezwaarschriften en klachten Teylingen;

BESLUIT:

La Gro advocaten en/of de griffier te machtigen om de raad te vertegenwoordigen ter zitting van de commissie Bezwaarschriften en klachten en te machtigen tot het indienen van stukken en verweren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 mei 2012.

De raad voornoemd,
de griffier,

R. van Dijk

de voorzitter,

drs. S.W.J.G. Schelberg